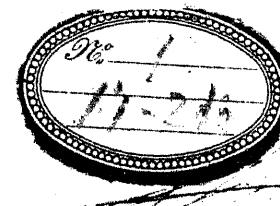
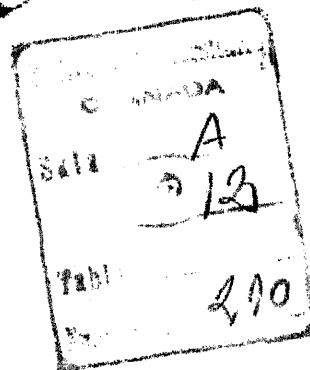


508-12



San Joaquin River  
California

Antonio Linares

R. 4004

C O M P E N D I U M,  
S I V E I N D E X M O R A L I V M

conceptuum, ad hominum animos virtutis studio, vitiorumq; odio in morum reformationem impellendos.

E X O P E R I S R E L I G I O S I S S I M I P. F. P H I -  
lippi Diez concionatoris egregij selectum, per  
alphabetum digestum.

A U T H O R E F. F R A N C I S C O C A M P O S  
*Prouincia Sancti Iacobi ordinis Minorum*  
concionatore.

V S V M, N E C E S S I T A T E M, V T I L I T A T E M Q V E  
istius operis pete ex epistola, ad lectorem: sine qua non  
poteris hoc frui compendio.



D. M. LXXXVIII.

AVTORIS AD TYPGRAPHVM  
operum Fratris Philippi Diez.

 Vi post hac excuderit cōciones religiosissimi Patris F. Philippi Diez  
cūter numeros singulis adiunctos contionibus similes semper esse,  
ijs. quos hic vsq; adscripsit Ioannes Ferdinandus primus earū ty-  
pographus. Nam si perpetuus is ordo numerorum īeruetur, etiam  
vnaquaq; variata pagina, nūnquam libri concionis & numeri va-  
riatio continget, & cūlibet & in posterum futurae illorum operum editioni  
subseruēt cōpendium istud; neq; vquam lectorē citatio huius cōpendij falle.

2. *MAXILLARIS* *COOLIDGEI* *SP. N.* *HOOGMOED*

卷之三

Jr. Francisco J. Campos

BRADLEY M. SIEGEL

Figure 13.4 illustrates the relationship between the number of observations and the width of the confidence interval.

19. *Leucosia* *leucostoma* (Linné) *Leucosia* *leucostoma* Linné, 1758, Syst. Nat., ed. 10, p. 145.

E L R E Y.

Or quanto por parte de vos Fray Francisco Cápos Predicador de la orden de Sant Francisco, Nos ha sido fecha relacion diciendo q con licencia de vuestros prelados a intercession de Fray Phelippe Diez, predicador del conuento de S. Francisco de la ciudad de Samáca, auiaades hecho vn cōpendio o tabla de todos los sentimientos y conceptos morales de todas las obras del dicho Fray Phelippe Diez, cō el qual los predicadores se podia con mayor facilidad , y para qualquier sermon aprouechar de las dichas obras trayédo las matérias a su proposito, en el qual se auia passado mucho trabajo , y seria muy vtil y prouechoso supplicadonos fuessemos seruido de mandar se viesse, y examinasse, y dar os licēcia, y priuilegio pa ra le imprimir o como la nuestra merced fuese , lo qual visto por los de nuestro Consejo por quanto en el dicho libro se hizo la diligencia que la prematica por nos fecha sobre la impresiō de los libros dispone, fue acordado q deuiamos mandar dar esta nuestra cedula para vos en la dicha razon, e yo tuuelo por bié, y por la presente vos damos licencia y facultad para que por tiēpo de diez años primeros siguientes , que corren y se cuentan desde el dia de la data desta nuestra cedula en adelante vos o la persona que vueltro poder vuiere podays imprimir y vender el dicho libro que de suo se haze mencion, y damos licencia y facultad a qualquier impressor destos nuestros Reynos, que vos nombraredes para que por estavez lo pueda imprimir con que despues se impresio antes que se veda lo traygays ante los del nuestro Consejo juntamente con el original , que va rubricado y firmado al fin del de Miguel de Ondarca cauala, nuestro secretario de camara de los que en el nuestro Consejo residen , para que se vea si la dicha impresion esta conforme al original, o traygays fée en publica forma en como por el corrector nombrado por nuestro mandado se vio e corregio la dicha impresion con el original, y se imprimio conforme a el, y quedan ansi mismo las erratas por el apuntadas impresias, para cada vn libro de los que ansi fueren impresos y le os tasfe el precio que huieredes de auer por cada volumen y mandamos que durante el dicho tiempo persona alguna sin vuestra licencia no le pueda imprimir ni véder sopena que el que lo hiziere pierda qualesquier libros moldes, e aparejos, q del tuuiere e incurra en pena de cincuenta mil marauedis por cada vez que lo contrario hiziere la qual dicha pena sea la tercia parte para el denunciador, y la otra tercia parte para el juez q lo sentenciare, y la otra tercia parte para la nuestra camara, y mandamos a los del nuestro Cōsejo, Presidente, e Oydores de las nuestras audiēcias, alcaldes, alguaziles, de la nuestra casa corte, y chācillerias, y a otros juezes y justicias qualesquier de todas las ciudades villas e lugares de los nuestros Reynos e señorios assi a los que agora son como a los q seran de aqui adelante que vos guarden e cūplan e hagan guardar e cumplir esta nuestra cedula y merced, q asi vos hazemos y cótra lu tenor os no vayan ni pas sen ni consientan yr ni passar por alguna manera, sopena de la nuestra merced, e de diez mil marauedis para la nuestra camara, dada en Sant Lorenço , a tres dias del mes de Junio de mil, e quinientos, e ochenta, y ocho años.

Y O E L R E Y

Por mandado del Rey nuestro Señor.  
Juan Vazquez;

APPROBATIO DOCTISSIMI  
P.F. Dominici Bañes Magistri in Sacra Theolo-  
gia, ac primariæ Theologorum Cathedræ  
in Academia Salmanticensi  
præfecti.

**S**peciali cōmissione & mandato catholicæ maiesta-  
tis senatus, expendi compendium istud omnium cō-  
ceptuum, qui per vniuersas cōciones eruditissimi  
P. Fratris Philippi Diez diffusi habentur, accurata  
opera, & solerti diligentia fratris Francisci Campos prēdica-  
toris, stylo distincto, graui, & elegantि redactum. In quo nihil  
reperi fidei dissōnum, aut līma dignum, quin potius nimis  
fructuosum, & vtile censeo diuini verbi concionatoribus, in  
quo nimirum quam plurima inuenire poterunt, quibus exci-  
tentur, iuuentur, & prouehantur. In quorum fidem præsentib-  
us subscripti in conuentu. D. Stephani Salmanticensi, pri-  
die idus Maij. 1588.

F. Dominicus  
Bañes.

APPROBATIO RELI-  
GIOSISSIMI ET DOCTISSI-  
MI patris Fratris Philippi Diez Cœnobij Salmanticensis  
Minorum concionatoris.



Go Frater Philippus Diez præsentibus literis fidem do hoc compē-  
dium moralium cōceptuum ex nostris operibus singulari methodo  
accurataq; diligentia à Fratre Francisco Campos concionatore  
collectum & egregio ordine digestum omnibus verbi diuini con-  
cionatoribus vtilissimum esse, quo ipsis præ manibus sint ea quæ in  
nostris operibus ad hominum animos virtutis studio vitiorumq; odio in morū  
reformationem impellendos, diffuse scripsimus. Voti igitur mei compos euafisti  
dum hoc opus quod tibi de tua idoneitate confisus credidi, ita perfectè, exacte  
que elaborasti vt facillime iam possint concionatores ea omnia quæ in vniuersis  
nostris operibus dispersa sunt culiber concioni ad libitum & pro audientium  
varietate accommodare. In cuius rei testimonium has meæ approbationis literas  
manu propria subscriptas exhibui.

Frater Philippus  
Diez.

APPROBATIO DOCTISSIMI  
Patris Fratris Gasparis à Vzedā.



Vissu Ministri huius prouinciae Diui Iacobi, discussi hoc compen-  
dium moralium conceptuum ex vniuersis concionibus P. Fratris  
Philippi Diez labore & industria Fratris Francisci Campos concio-  
natoris methodo selectissima collectum. Quod quidem opus, & per  
quam vtile cōcionatoribus, & nulla erroris suspectaq; doctrinę la-  
be infectū animaduerti. Ut autem his literis integra adhibeatur fides eas sub-  
scripti Calendis Aprilis ab orbe Redempto. 1588.

F. Gaspar  
Vzedā.



R A T E R Franciscus Aldrete Minister Prouinciae Sancti Iacobi ordinis Minorum fratri Francisco Campos eiusdem Prouincię concionatori salutem. Quod ex vniuersis operibus eruditissimi P. F. Philippi Diez morales omnes conceptus & flores ad hominum animos virtutis studio vitiorumque odio in morum reformationem impellendos accurate selegeris & singulari methodo per alphabetum digestas, quo omnibus (principue diuini verbi concionatoribus) præ manibus sint compendio succinxeris non potuit non mihi applaudere. Ut ergo vniuer si vtili hoc labore fruantur placuit facultatem libentissimè præstare ut tuum hoc compendium obtenta prius senatus Regij licentia prælo mandari possit. Data in Salmanticensi nostro Cœnobio Kalendis Aprilis, ab orbe Redempto.

1588.

Frater Francis- Minister Prouin-  
cus Aldrete. cialis.

## EPISTOLA AVTORIS AD lectorem de huius compendij vſu & dispositione.



V M Institutio nostri ratio fit colligere, ordinare, & disponere, omnes sensus, conceptus, ac moralia dispersa, diffusaq; per vniuersa opera religiosissimi P. F. Philippi Diez, singulis ad suum quodque caput, & propriam sedem redactis, vt eorum facilior effet vſus, hunc ordinem sequuti sumus.

## DE DISPOSITIONE, ORDINE & methodo compendij.



T T O L L I T V R , Deducitur, & ponitur hic integer sensus, clare, ac præcise, eiusq; medium & visplane, ac proprie declaratur. Subiunguntur statim varie remissiones locorum, in quibus noster Philippus cum sensum, scripturæ sacre autoritatibus, rationum, exemplorum, memorabiliumque sententiārum nervis exornat. Ita ut nullus conceptus hoc in compendio referatur, cui certa loca non scripturam, rationes, exempla, egregiaque dicta suggestant ac suppeditent. Certus sis ergo cum videris quemque nostri compendij sensum, reperturum ex his aliquid in loco, vel locis ad quæ refertur: quia cum conceptum obiter duntaxat sine scriptura, rationibus, exemplis, vel sententijs tacitum videbam, in compendium non redigebam. Cum vero quorundam conceptuum plures remissiones ponuntur (quod ab autore diuersis in partibus tractentur, & omnes in unum colligantur) ut distinguas, ac internoscas locum ubi copiosius discutitur, inuenies cum hac nota insignitum: late, diffuse, sex professio, aut ex instituto.

Vt autem certa perpetuaq; citatio foret non cito paginas, quod plereq; earum errata sint: maximè tamen quia cum plures hi libri P. F. Philippi, sint excusi, paginarum citatio non eadem omnibus typis respondet. Denū vero ut compendium istud etiam sit, vſui ad libros cuiusvis folij in posterū edendos (dummodo obseruetur quod infra ad Typographum operū P. F. Phi-

lippi aduertimus) sicut subseruit omnibus impressionibus horum operū, que  
huc vñq; prodierunt; vel illis etiā quæ furtim euulgata fuerūt in folio par-  
uo, expensis Sabiani Pesnot, Lugduni, anno. 1586. In qua furtiuam-  
pressione, Dominicale, Cōmune Sanctorū. 3. & 4. Quadragesima eisdē  
numeris digeruntur, quibus typi Salmantini, nec pluribus abundant intre se  
se numeris. Quamvis autē proprium Sanctorū, Aduentuale, 1. & 2. Qua  
dragesima singulis in cōcionibus, duplici aut triplici numero scateat in illa  
furtiuam impressione, facile tamen reperitur locus, vñterioribus duobus an-  
tribus numeris perspectis. Sic igitur liber citatur. In Aduentuali, verbi  
gratia, vel Dominicali &c. deinde concio, deniq; numerus, & cum nume-  
rus semper sit uniformis in omnibus typis, perfectioni sententiā respon-  
des, vñq; adeò certa citatio est, vt fallere nusquam possit: estque in omnibus  
typis perpetua & infallibilis, vel in linea in qua numerus dirigitur, vel duo  
bus, aut tribus lineis vñterioribus, vel citerioribus, si forsan conceptus pen-  
det ex rationibus quæ numerum præcedunt vel succedunt.

Quoties. 4. aut. 5. synonyma vocabula, quæ tendunt in eundem sensum  
inueniuntur, in quibus idē ipsi conceptus cogi possent; tunc coaceruantur  
& disponuntur omnes in potiori vocabulo, & in ceteris me refero ad istud  
potius & cōmunius, vbi cumulatim totū dispositum cōperietur: vt ex om-  
nibus illius vocabuli sensibus feligas, & decerpas sententiā tua magis con-  
gruū: & ita omne quod singulas quasq; materias respicit, collectum inue-  
mies, non per varia loca disipatu. Verbi gratia, tribulatio, labor, afflictio,  
ærumnæ, dolor, infirmitas, perseguatio, contradic̄tio &c. vñuersa moralia  
& conceptus, quæ super his capitulis ac vocabulis continentur in operis  
P. F. Philippi ordinata, disposita, & collecta in verbo, tribulatio, reperies;  
quod magis commune & principale sit, in ceteris me ad illud remitto, vt  
scias vbi tractatus est. Rursus si quæ collecta in altero verbo sunt pro-  
delle possunt alteri, aduertitur lector in fine conceptuum illius vocabuli.

In materijs tū principalibus, tū copiosis, quædam divisiones aut para-  
graphi discernuntur, in quibus cocluditur, & ad quæ reducitur id omne, quod  
sub illo vocabulo continetur, ad meliorem ordinē, & faciliorem sensum  
ex illo vocabulo coactoru inuentionē. Idq; utilissimū duces, si videris ver-  
bum, amor, verbum, iustus, verbum, opera, verbum, peccatum, & similia, que-

nisi

nisi paragraphis diuidentur, laboriosum foret inuenire sensum, qui iphā  
quereretur, ob multitudinem & varietatem quæ in se continent.

In omnibus virtutibus & virtijs, atq; in alijs porisimis vocabulis, ante  
conceptum dispositionem, citantur remissiones definitionis illius aut vi-  
rū, aut virtutis: vt si euangelicus concionator (qui Dominicā messem ca-  
leſis doctrina fluentis irrigat) è radice exordiri vñlit, sui tractatus defini-  
tionem proponat protinus per conceptus progrediatur.

Post vniuersaliumq; virtutis, seu virtijs conceptus, paragraphus ponitur co-  
ritens remedia ad illud virtutum fugiendum, virtutemq; sectandā, & conse-  
quendā, ac conseruandam: idem etiā in verbo peccati generaliter in odii  
peccati, atque in verbo, Virtus, generaliter in virtutis studium.

Postremo seruat compendium istud ordinem Alphabeticum tam per-  
fecte, vt nulla in litera deficiat, vel inuertatur. Hęc studiosum concionato-  
rem ante huius operis initium admonenda iudicauimus, vt consilij no-  
stri rationem quam in eo sequuntis sumus plenam illi facheremus.

## D E V S V C O M P E N D I I.

Quid immorer in percensendis istius opusculi fructibus? siquidem cōpen-  
dij huius vñsu omnia opera P. F. Philippi ad Quadragesimam (verbi  
gratia) conducunt; atq; ex Quadragesima & vñuersis cōcionibus, Adu-  
tum, (verbi gratia) conficies: viceq; versa ad quamcunq; concione omnia  
conuertere poteris. Nam si concionari vñli in Quadragesima de dilectio-  
ne (exempli causa) imitiorū, legas in verbo imiticij, in quo per tres paragra-  
phos elati, dispositi q; sunt vñuersi conceptus dispersi circa illud argumen-  
tu in cunctis his operis, vt ex illis deliges quæ cui p̄stituti auditorijq; ratio  
cōcinniore tulerit. Ergo ad quamvū concione, imo ad quilibet cōcionis ar-  
ticulū, cū hoc cōpendio facile vñli potixis operibus omnibus P. F. Philippi.  
Quo salutaris doctrina semper Ecclesiariū arua faciūdes, non modo p̄ios do-  
ctrinę & pabulo sustentanda, sed impios etiā à sceleribus reuocando; nec so-  
lum currentibus calcitr addendo, sed ad casum iacentes atque dormientes  
exercitando; ac deniq; non modo viuentes in vita gratia, doctrinę mini-  
sterio conseruando, sed mortuos etiā in peccato eodem ministerio ad nouam  
vitam traducendo.

Præterea cū apud te statuis de hoc, illo vñ conceptu concionari quæ ex  
cogitatum elaboratūq; habes, & ad eorū ornatū, scripturā, rationes, exē-  
pla, insigneq; sententias desideras; hoc si cōpendio vñtaris abunde tñū stu-  
diorū

dium explebis, & namq; quæ sita apud compendium conceptu, perpensijs locis in eo citatu, occurret maximis scripturarum statuum, exemplorum, sententiarumq; delectus, mire proposito dixi gressus. Ut ex totis operis ad tuum institutum deficiat, desideresque nihil.

Tandem si consolatoria epistolam scribere velis, rationes, & considerationes non paucas ministrabit illa dictio, tribulatio, unico in paragrapho, ad solatiū afflicti, persequuti, tribulati, aut infirmi. Quod si suasionibus uti contendas, generaliter, vel peculiariter, tu ad hominū animos virtutis studio, vitiorumq; odio impellendos, tum in humanarū rerum contemptū, siue ad quē ab improbo statu reuocandū, siue ad alii in arcta sancte religionis septa recludentā, hoc legas cōpendiu, sic aptè digestū, totq; auxilijs referiū, ut etiā remissionib; non euolutis optatibus tuis plenē satisfacias: atq; vel ex eo experieris, quod tā ratio, quā cōsideratio, hic cū medio, vñq; sūt integrē describitur: adeoq; precise vt vñlūbā, hoc est, uno fasce (ve aut) vniuersa amplecentur, ne quis possit mihi obijcere maiora me fecisse suburbia vrbibus. Et vt occurra censorum spongijs, Aristarchorū lūxis, totū hoc cōpendiu simile est Horatianæ Corniculae alienis plurimis circumquaque vestite, illudq; Lucretij vñsurpare possum.

Floriferis vt apes in saltibus omnia libant:  
Omnia nos itidem de cerpsumus aurea dicta.

Dedi namq; opera fulgentissimas, magaritas, & præclarissimas genit Quod etiā mas longe lateque dispersas in cōcionibus pientissimi. P. F. Philippi Dic<sup>r</sup> adducit Ce in vñū colligere, & coaceruare. Forteq; illud Ecclesiastici dicere possem<sup>e</sup> Ius lib. 15. c. 16. Aperita sunt prata, & apparuerūt herbe virentes, & collecta sunt foena Proverbio de monib; Indicem auctem Euangeliorum totius anni non adieci; quia rum. 27. d. 25. quod mihi consentaneum huic aut illi Euangeliō videbitur, id alteri aliud agenti dissentancum videretur. Consultus putavi ac lectori veilius, ut quisque pro arbitrio, quæ utiliora instituto suo indicaret ex hoc indice petret, ita enim plura sine dubio & utiliora inveniet, quam si singula certis concionibus ac certis Euangelijs adjicerentur. Accipeigitur lector humi nissime munusculum hoc nostrum, & ea humani tate atque animo quo carera nostri autoris opera intueris amplectere, cum

hic non tantum meos, quantum autoris labores proprios habcas.

Utrumque dico, & cura pugnare, ut in aliis

DIGNISSIMO ET COLENDISSIMO PATRI NOSTRO F. FRANCISCO Aldrete, celeberrimæ huius prouinciae. D. Iacobi instituti M

norum meritissimo prouinciali ministro, ac totius ordinis.

Generali Diffinitori & Patri, F. Franciscus.

Campus perennem felicitatem exoptat.



Hodij, dignissime præfūl, quos ob insignem doctrinę laudē esse Cœllin: Ro in Mineruæ tutela vetustas prodidit, hominē Saturnio sacris vi- digius li. Cœre- etimis immolabant. Quod quidē Thraces, Gallos, Scythas, Ro monijs gē manus interdum, & plerasq; gentes non modo barbaras, sed do riū. Etrina etiā atq; humanitate cultas factitasse legimus. Marmorea Laftantius namq; vel lignea ementiti numinis simulacra (quorum leuissi- Firmianus li. de Osi mam religionis specie illa rudis antiquitas cœlesti spoliata lumine, impurisque superstitutionibus obstricta vnicè suspiciebat) humanis hostijs ad sensum aliquem gine erro- humanitatis perduci, & ad imbecillitatis item suæ miserationem flecti & com- moueri posse credebāt. Ideo inani Deorū cultu decepti, χύτρασ ἐπιθετυνούσαι, Hoc est, ol teterimas illas crudelitatis cœremonias humano imbutas sanguine induxerunt las ostentā vt frequētissimè humana cede aras ac templa cruentarent. Nos vero fabulosum tes. Prover leuissimi numinis cultū, quē Ethnici illi cœxitate mentis illusi, ac tetra caligine biū est Plu oppleti venerabantur, non deridētes solū sed opprobijs etiā ac conuitijs lacerā tarchi in li tes non hominem, vt Rhodij Saturno: nec præcocem nostram studiorum fru- bello de gem, vt Licurgus Apollini, Minos Ioui, Zaleucus & Vlisses Mineruæ, Numa Æge ausultan- riæ, Hippolitus Diana despondemus: sed illorum exemplis pie tamen adductus do: quod di citor de ijs compendium hoc moralium conceptuum excelsō amplitudinistue nomini \* qui rē per αξο τῆς πάντοτε offerre dēcreui. Sapientes & exercitatos agricolas imitatus, qui se ridiculā, plātas teneras, & iniurijs temporū maximē obnoxias celsis atq; amplis arboribus vanam, ac adiungūt, vt earum vmbra atque præsidio à ventorum flatibus, frigerū vi, calorū solidā va- xetu, grandinis ac niuis impetu defendantur. Præsertim cūm huius fructus, qua- maximam liscumque sit, tibi gratiæ agendæ sint, quia te monente atque etiam iubente hūc effuerat & libellum institui, deinde me quasi languentem ad illum in lucem edendū iussu Teste Eras atq; imperio tuo adstrinxisti. Hunc igitur non tam meum quam tuum foetū, ole- mo in xi- seruantia in te meæ pignus agnosce, festinatum reor currente pralo, & impoli- liadibus. tum, perpolias precor, limatisimamque censuram tuam huic opusculo adhuc \* Id est qua beas. Utinam tuam in me singularē beneficentiam, qua me tibi maximē detin- uis re dig- no, adagiu xisti, æqua possem statera gratia rependere: nam ex eo tempore, quo mortalibus est, quo vni rebus nuncio remisso me primum huic sacræ religioni addixi, diuinæque volun tur Plato zati consecrai, vt pauper Christo pauperi in pauperum familia seruirem, te in Sepai- vni-lla.

vnium habui & benignissimum parentem & studiosissimum patronum. Interdū radiantem totius virtutis supellecilem, qua omnem posteritatem illustras in mortalibus gloriae praconij celebrandam aeternitati relinquam. Qui limpidissimo diuini eloquij pabulo Christianæ religionis seminaria diffundis, vita integrissimæ exemplo ad rectam probitatis semitam haud paucos reuocas, orthodoxyæ fidei & seraphicæ huius religionis, vita puritate, Christus ut aiunt, Christus, magis auctor exercendi tui munera grauitate, fide, & consilio fancis ac sustines: ut vniuersales mortales tui admiratione rapti obstupescant. Age igitur & clientistui nominis studiosissimi, & tuarum virtutum cultoris suscipere patrocinium. Vale, & te Christus, hancque tuam compstellæ prouinciam, incolumem ac felicem tuastur.

## Etrata Compendij

**P**agina.3.columna.1.versiculo.ca.conc.3.lege.2.p.8.col.1.v.perfectis, firmissime, lege perfectissimè. p.22.col.2.v.vt vilissima est, leg. re vilissima. p.25.col.1.v.quadrag.leg.2.quadra. & ibi.v.conc.2.leg.1.p.39.col.1.v.ca.leg.ca.10.& ibi nu.10.leg.20.p.53.col.1.v.15.aparte.leg.piäm.p.58.col.1.v.28.dom.8.leg.7.p.67.col.1.v.minica.5.leg.3.p.74.col.1.v.num.10.leg.20.p.76.col.1.v.uent.leg.conc.1.p.91.col.1.v.exem.leg.bonum quantum.p.95. col.2.v.ligen. nominibus, leg. hominibus, p.119.col.2.v.9.domi.2.leg.21.p.120.col.1.v.1. num.23.leg.27. p.143. col.2.v. num.7.leg.17.p.160.col.1.v.minicam,& 3.leg.& 4.p.172.col.2.v.conc. nu.7.leg.37.p.198.col.1.v.nat.domi.3.leg.2.p.207.col.1.v.randus.nu.9.leg.6.p.212.col.2.v. passione.nu.leg.32.p.117.col.2.v.5.nu.19.leg.29.p.231.col.1.v.nu.1.leg.12.p.267.col.1.v.nu.14.leg.24.

## C O M P E N D I V M M O R A L I V M C O N C E P T U V M

Ad formandas hominum mentes; inflammatis eorum animis in virtutis studium alacrius obeundum, vietiorumq; odium vehementius fuscitandum: ex operibus sapientissimi patris Fratris Philippi Diez, concionatoris incliti; ordine alphabeticō collectum,

**P**ER F. FRANCISCVM CAMPOS PROVIN-  
cie S. Iacobi, ordinis Minorum, Concionatorem.

### A.

**B**stinentia Vide ieiunium, vide gula.

**A**ctiva vita, Sine contemplativa, & cū illa, vide contemplatio. §. Contemplatiæ vitæ & actiæ inter se cōparatio.

**A**ccidia, Vide pigritia, Vide etiā otium.

**A**ccep̄tio personarum, Vide iudex, & prælatus.

**A**dæ peccatum, vide litera O, verbo, originale peccatum.

### Adoratio.

Adorationis definitio in Aduēt. conc.4. Epiphaniæ num.6.

Deus semper in omnistatu, & legevoluit humanæ fragilitati se accommodans, sub rerum corporarum specie adorari; in proprio sanctorū conc.1. Euchalisticæ nu.3.

Maxima reverentia Deum adorare debemus in Aduēt. Domini ca.3. post Epiphaniam concio.1. num.17.

Deus adoratur à Christiano intellectu, & voluntate: & quomođe. in Aduēt. conc. 4. Epiphaniæ num.6.

Duplicem adorationem Deo debemus exteriorem & interiorem. in Aduēt. cōc.4. Epiphaniæ nu.13

Vide reliqua, quæ huc spectant verbo, idolatria.

A Adu-

## Adulator

### Adulator.

Adu'atores magis quam capi-  
tales hostes cauendi. 3. Quadragesi.  
Sabbato post Dominicam. 4. n. 29.

Adulatores quantum animabus  
officiant. 2. Quadrag. Dominica. 1.  
feria. 4. nu. 20. &. 3. Quadra. Sabba-  
tio post dominicam. 4. num. 29. Et  
in proprijs Sanctorum conc. 2. Af-  
fensionis num. 17. & ibi conc. 4. Pe-  
tri & Pauli nume. 8.

Adulatores serui, à suis Domi-  
nis illico sunt ejiciendi. In pro-  
prio Sanctorum conc. 4. Petri &  
Pauli nume. 8.

Blādīrialijs est maximum crude-  
litatis genus. In Dominicali, Domi-  
nica. 2. post Pentecost. conc. 1. nu-  
me. 50. vbi latè.

Adulatores non sunt hilari facie  
recipiendi. 2. Quadrag. Dominica.  
1. feria. 4. nume. 22

Adulatori maxima asperitate  
respondendum est. In Dominicali  
Dominica. 2. post Pentecost. cōc.  
1. nume. 49.

### Aduentus Christi.

Aduentum Christi qualiter pre-  
nenire debemus. Dominica. 4. Ad-  
uentus conc. 3. num. 32

Aduentus Christi cur in Ecclē-  
sia celebratur. Dominica. 4. Aduen-  
sus. conc. 3. nume. 32

Aduentus Christi in hunc mun-  
dum fuit ut celi iter suave, facile,  
& planum redderet. Dominica. 4.

Aduentus. conc. 1. nume. 14.

Cur Christus tam pauper, & tā  
humilis in hunc mundum venit,  
Dominica. 3. Aduentus. conc. 4.  
nume. 3.

Suo Aduentu, omnia bona secū  
in mundum Deus attulit. In Do-  
minicali, Dominica. 9. post Pente-  
cost. conc. 1. nume. 20

Reliqua omnia, quæ hūc spe-  
rant vide in verbo. Incarnatio  
Christi.

### Adulterium.

Adulterium etiā apud infideles  
& Ethnices grauissimum est pec-  
catum. 2. Quadra. Sabbatho post  
Dominicam. 3. nu. 4. 9. &. 13. & in  
Aduent. conc. vnica Agathæ. nu. 7.

Adulter grauius delictum com-  
mittit apud Dei tribunal, quam  
adultera. Rationem vide in com-  
muni Virginum conc. 2. num. 15

Adulteros Christianos quam  
aceriter Deus puniet, in communi  
Virginum conc. 2. nu. 15

Adulterium est vitium maxime  
execrabile. In Aduent. conc. vnica  
Agathæ. num. 6

Amplificabitur hic locus ex ver-  
bo. Luxuria.

*Aduersitas*, vide tribulatio.

Aduocatus nullus inquam in  
sanctorum calendario repertus est.  
In Dominicali Dominica. 16. post  
Pentecost. conc. 2. nu. 43

Aduocatorū scribarum. & alio-  
rum ministrorū iustitiae officiū pe-  
ticiū.

## Amicitia.

riculissimum esse. In Dominica  
li, Dominica. 16. post Pentecost.  
conc. 2. num. 42

*Agritudo*, vide tribulatio.

*Affabilitas*, vide manuetudo.

*Affectiones nostræ*, vide verbo, ap-  
petitus hominis.

*Ambitio, ambitiosus*, vide super-  
bia, superbus, vide etiā vanagloria.

*Ambitus* dignitatum & prælatura-  
rum: vide prælatura & superbia.

### Amicitia.

Amicitiæ leges adductas à Spi-  
ritu sancto enumerat. 2. Quadrag. fe-  
ria. 2. resurrect. num. 4

Amicitiæ conditores recen-  
sentur in Dominicali, Dominica.  
12. post Pentecost. conc. 2. nu. 37.

Amicitiæ hieroglyphica ex-  
plicatur in Dominicali Dominica.  
12. post Pentecost. conc. 3. nu-  
me. 37.

Amicitia cum malis quantum  
obsit: cum bonis quantum prospicit:  
vide verbo, conuersatio.

Omnis ve' amici, & veræ per-  
fectissimæque amicitiæ condi-  
tiones, inter Deum & hominem repe-  
tiri possunt. In Aduent. conc. 4.  
Ioannis Euangelist. e. num. 2. vbi la-  
tissime id ostendit. & in communi  
Apostolorum conc. 2. num. 21. vbi  
latissimè.

Nequaquam decet hominem  
pium, amicitiam cum impio tex-  
ere. In Dominicali, Dominica. 2.  
post Pascha. conc. 1. nume. 21.

Dona amicitiani resarcient &  
conseruant. In Aduent. Domi-  
nica 6. post Epiphaniæ. conc. 3. n. 2

Amicitia, vide etiam, amor. &  
amor proximorum.

### Amicus.

Amici suis fidem non seruare  
execrabilis scelus. 2. Quadrag. feria  
6. post cineres num. 34

Amici verius conditiones ha-  
bere debeat. In cōmuni Apostolo-  
rum conc. 2. num. 20. vbi latissime.

Non est amicus qui solum sui  
causa est amicus. In cōmuni Apo-  
stolorum conc. 2. num. 9

Amici huius temporis, necessita-  
ti tempore deficere solent. Domi-  
nica. 2. Aduentus conc. 2. nu. 26.

In amicis eligendis cautissimus  
esse debes. In Aduent. conc. 3. Tho-  
mas num. 14

Amicis honesta petenda. 3. Qua-  
drag. Sabbatho post Cineres n. 26.

*Amicus Dei*, vide verbo, iustus.

### Amor.

*Amor Christi erga nos*, vide, Chri-  
stus.

*Amor quo Christus passus est*, vide,  
passio Christi.

*Amor rerum terrenarum*, vide, bo-  
na temporalia.

*Amor inimicorum*, vide inimicus.

*Amor turpis*, vide luxuria.

### 6. Amor Dei erga nos.

Amore eximio Deus uos amat.

## Amor Dei erga nos.

4.quadrag.Dominica in Passione  
eria.6.nu.m.16.

Amor Dei erga nos quantus. 1.  
quadrag.Dominica.1. feria.3.nu.2.  
& in Aduent.conc.4. Conceptio-  
nis B.Mariæ nu. 14. & Dominica  
4. sequenti feria.6.num.5.& 3qua-  
drag.dominica.4 feria.4.nu.17. &  
dominica in Ramis sequenti i nu.2.  
& in proprio Sanctorum conc. 2.  
feriae.2.Pentecost.nu.11.

Amore donat Deus omnia, quæ  
nobis elargitur.in proprio Saetō  
rum fer.2.Pentecost.conc.1.nu.16.  
Et omnia Dei opera , noua & vete  
ra amore fiunt,& facta sunt,ibi,cō  
cio.2.nu.2.

Amor,quo Deus nos diligit om  
ni ex parte infinitus est,in proprio  
Sanctorum conc.1.feriae.2.Pente  
cost nu.6.

Modus, quo amat nos Deus in  
explicabilis est,in proprio Sancto  
rum cōc.1.feriae.2.Pentecost.nu.5.

Amor Dei potius est effectus,  
quam affectus,quia ei quem amat  
plurima confert beneficia.in pro  
prio Sanctorum conc.2.dieis sancti  
Pentecost.nu.2.

In amore Dei erga nos,confide  
ra quis est,qui diligit,& quem dili  
git,& quomodo diligit.vide & no  
ta.in proprio Sanctorum. conc.1.  
feriae.2.Pentecost.nu.22.

Amor hic Dei erga nos nutricis  
erga suū infantem amori apprimè  
comparatur in Dominicali domi  
nica.2.post Pascha conc.2.nu.5

Amore tanto Deus nos diligit  
vt quantum in se est semper nobis  
cum velit esse : & si deest, nostra  
culpa est , qui tanquam ingrati ab  
illo fugimus , in proprio sanctorū  
conc.2.feriae.2.Pentecost.nu.13.

Cùm amor Dei sit unus & immu  
tabilis,cur aliqui singulariter ab ip  
so dilecti dicuntur.in Aduent.con  
cio.2.Ioannis Evangelista. nu.22.

Amor hic Dei,est ceterorum bo  
norum quibus eum quem diligit  
afficit,fons,in Aduent.conc.3.Ioā  
nis Euangelistæ nu.12 & in Domi  
nicali dominica.5.post Pascha con  
cio.1.nu.2.

Deus puro nos amore amat, nul  
la vtilitatis mistione. in Aduent.  
conc.4.Ioannis Euangelistæ nu.4

Amor est omnium rerum,quæ  
in mundo sunt fortior,cuin inuin  
cibilem vicerit. in proprio Sancto  
rum conc.2.feriae.2.Pent.num.12

Amor Dei erga nos quā immen  
sus sit ex eis quæ pro nobis pa  
sus est,super omnia dignoscitur  
de quo vide plurimam verbo,Pas  
sio Christi.

Deus tam immenso amore ho  
mines diligit,vt locus in quo homo  
non est,solitudinem vocet, in Do  
minicali dominica.3.post Pente  
cost.conc.2.nu.22.

**§. Amor noster erga**  
Deum:& de amoris huius diu  
ni effectibus,vi & efficacia.

Amor

## Amor noster erga Deum.

§

Mariæ nume.37.

Ne in amore Dei feramur,singu  
le pueriles etiam res nobis impedi  
mēto esse,lachrymandū est.In pro  
prio Sanctorum conc.2.dieis sancti  
Pentecost.nume.3.

In amore Deū omnē vim,omi  
nemq; animū, collocemus , magis  
quā in cognoscendo illū; cū maius  
meritum, nobis accrescat amando,  
quā intelligēdo.In proprio sancto  
rum conc.3.Trinitatis num. 23

Amor hic diuinus quomodo de  
pingēdus sit.In proprio Sāctorum  
cōc.2.dieis sancti Pentecost. nu.11.

Amoris igne corda nostra com  
busita,vult Deus, vt in sacrificium  
illi offeramus. In proprio Sanctorum  
conc.1.feriae.2.Pentecost.nu.  
2.& in Dominicali Dominica.17.  
post Pēte.conc.1. nu.44. vbi late.

Nos amore concitatos Deo ser  
uire,& non coactos vult ipse Deus.  
In communi vnius mart. conc.1.  
nume.21.vbi latē.

Qui diuini amoris sagitta vul  
neratus est, quiescere in creaturis  
nequit.In Aduent.conc. 2. Ioan  
nis Euangelistæ num.11.

Amor noster,erga Deū,ex operi  
bus,debet dignosci.1. Quadra.cōc.  
in coena,nume. 21. & in communi  
Apostolorum conc.2.num.11.

Amorem Dei,cum timore eius.  
dem connectere oportet. In com  
muni Virginum conc.4. num.2.

Eos qui,ob amore Dei,aliquid in  
hac vita reliquerunt,nō solū, ipse

A 3 in

## Amor noster erga Deum.

in alia; sed in hac et iana vita, maximi-  
mis muneribus afficit. In commu-  
ni confes. non pontif. euang. ecce  
nostreliquimus omnia &c. conc. 4.  
nume. 19.

Quanto magis quis amat Deū,  
tanto magis ab omnibus Deum  
amari vult. In Advent. conc. 1. Ioā-  
nis Euangelistæ num. 8.

Deum amore, complacentię di-  
ligere debemus: lētantes, & cōpla-  
centes, quod ipse infinita illa, quæ  
habet bona posse deat: non tamen  
amore desiderij ( quo proximum  
diligere debemus ) quia nihil ei de-  
est, quod cōsequatur. In Dominica  
li Dñica. 17. post Pent. cōc. 1. n. 28.

Sicut impossibile est, vas ali-  
quod, perfecte adimpleri; si tremēs  
est & non quiescit: sic impossibile  
est humanū cor, amore Dei perfe-  
cte impleri, si inquietum est, & mu-  
tabile. In Dominicali Dominica. 17. post Penteco. conc. 1. num. 21.

In omnibus virtutibus, ( saltim  
cardinalibus) requiritur terminus:  
amor autē quanto magis, ac magis,  
protenditur, rāto excellentior est.  
In Dominicali Dñica. 17. post Pē-  
tecost. conc. 1. num. 45. & conc. 2.  
nume. 50. Et sic sine mensura, sine  
modo, & sine termino Deus est di-  
ligendus. Ibidem.

In amore Dei, perseverantiam  
Deus exposcit. In Dñicali Dñica.  
17. post Pente. conc. 2. nu. 43. sic iu-  
storum prēcipua cura, in conseruā-  
do hoc amoris igne, constituta de-

bet esse. Ibi. nume. 44.

Sicut Deus, omnia visibilia, pro-  
pter hominem creavit. & in ipsius  
amorem: ita homo, omnia sua ope-  
ra, propter Deum, deber proferre  
& in sui tantum amorem. In Do-  
minicali Dominica. 17. post Pen-  
tecost. conc. 2. num. 45.

Amor Dci, potens est, ad idmet  
operādum, quod in homine, mors  
fa. Etura erat. In Dominicali Domi-  
nica. 17. post Penteco. conc. 2. nu.  
46. & in Advent. conc. 2. Ioannis  
Euangelistæ num. 14.

Amor hic Dei est, velut ignis,  
omnia comburēs, & inflammas.  
Dominica. 17. post Penteco. conc.  
2. nume. 46.

Maximum fuit beneficium, in  
retā facili, tamq; in manu nostra,  
qualis amor est, gloriae consequā-  
tionem, & diuinum cultum, nobis  
constituere. 3. Quadra. Dominica.  
3 feria. 4. num. 3. & 4. Quadra. feria.  
6. post Cineres num. 12. & in pro-  
prio sanctorum. conc. 2. diei sancti  
Penteco. num. 4. & ibi conc. 2. fe-  
ria. 1. Penteco. num. 13. & in Do-  
minicali Dominica. 19. post Pentec.  
conc. 2. nume. 26.

Vnū excerptioribus signis, quod  
charitas Dei, alicuius animę infit,  
est, fecundissimo utilitatis proxi-  
morum desiderio, flagrare. In pro-  
prio sanctorum conc. 2. visitatio-  
nis B. Mariæ nume. 21.

Amor est, quod prēcipue, à no-  
bis Deus, exposcit; quia amor, amo-

## Amor noster erga Deum.

rerependitur. In proprio sancto-  
rum conc. 2. feria. 2. Pentecost. nu-  
mro. 12.

Amoris diuinai, tanta est vis, vt  
faciat eum, in quo residet non so-  
lum, libenter se morti offerre; ve-  
rum eam efficaci studio oppete-  
re. In Dominicali Dominica. 4.  
post Pascha conc. 2. num. 7

Inter ea, quæ animas nostras, à  
peccatis ruentur, præcipuum est,  
amor. In Dominicali Domini-  
ca. 22. post Pentecost. conc. 1. nu-  
mro. 2.

Aliqua quæ huc spectant, vide  
verbo, charitas.

### §. Quod amor noster er

ga Deum sit exiguis.

Amorem nostrum, ergi Deum,  
exiguum esse, colligitur; quia vix  
aut nunquam, Dei recordamur. In  
proprio sanctorum conc. 1. diei sau-  
ti Penteco. num. 9.

Et quia carentia Dei exigua nos  
afficit tristitia. In proprio sancto-  
rum conc. 1. diei sancti Pentecost.  
nume. 11.

Et quia maxima difficultate, &  
repugnantia quo Deus nos dicit  
fluimus. In Advent. conc. 2. Ioā-  
nis Euangelistæ num. 14.

Et quia parum dolemus, cū Deus  
offenditur. In Advent. conc. 1. An-  
dere. nu. 14. & in Dominicali Do-  
minica. 4. post Pascha conc. 2. nu-  
m. 12.

Et quia veri amatores Dei, om-

nes quascunque facile superant,  
difficultates, ipsos quominus ad  
Deum accedant, impedientes. 1.  
Quadrage. feria. 5. Resurrectionis  
nume. 6. & 3. Quadrag. Dominica  
Resurrectionis num. 26.

Et quia quancunque rem quam  
propter Dei amorem, & serui-  
tum facimus, maximam esse exi-  
stimamus; cum Deus omnia quæ  
amore nostri passus est, modicum  
appellet. In Dominicali Domini-  
ca. 3. post Pascha conc. 1. nume. 9.  
vbi latissimè.

Et quia vel minima hora, qua  
cum ipso in oratione, vel contem-  
platione, sumus, annum integrum  
esse, existimamus: cum ipsi Deo  
parum esse, videatur, id quod cum  
nobis comnoratur. In Dominicali  
Dominica. 3. post Pascha conc. 1.  
nume. 16.

Et quia vbi amoris diuini ignis  
est, semper omnique tempore ho-  
ra est, proximo subueniendi. In  
Dominicali Dominica. 13. post Pē-  
tecost. conc. 1. num. 19.

Et quia minores effectus diui-  
nus amor in te efficit, quā turpis  
& inhonestus amor, in eis in qui-  
bus residet facit. 3. Quadra. Domi-  
nica resurrectionis num. 25

Et quia ea tantum facere, pro-  
eo volumus, ad quæ sub mortali  
peccato, tenemur: non verò plura.  
In Advent. conc. 2. purificationis  
B. Mariæ num. 15.

Et quia cū plurima propter tēpō  
ralia,

## Amoris Dei præceptum.

ralia, imo propter peccata suppor-  
temus; propter Dei autē amorē, ni-  
hil sustinere volumus. In Domini-  
nicali Dominica.6. post Penteco-  
.1.conc.num.21.

Et quia qui verè amat, non ref-  
picit, ad inconuenientia.3. Quadr.  
Dominica Resurrectionis num.25

**§. Circa illud amoris  
Dei præceptum: Diliges dominū  
Deum tuum, ex toto corde &c.**

### Considerationes.

Hoc præceptū, à beatis, in patria perfectis, firmissimè adimpletur, sed non tanquam præceptum, sed tanquam meritorum p̄m̄ium. In Domiuicalli Dominica.17. post Pētecost.conc.1.num.25.

Hoc præceptum, in hac vita, nū  
quā vsq; quaq; perfecte adimple-  
mus. In Dominicali Dominica.17.  
post Pētecost.conc.1. nu.25. & in  
Aduent.conc.2.Ioannis Euangeli-  
stæ num.17.vbi late.

In hoc præcepto, cor est primū,  
quod à nobis Deus postulat. In  
Dominicali Dominica.12. post Pē-  
teco.conc.1.nu.28. Et licet ex alijs  
rebus, quæ cor nō sunt; partē Deus  
exposcat, ex corde tamen, non par-  
tem sed totum integrū exigit. Do-  
minica.17. post Pētecost.cōc.1.nu.  
34. Nec mirū cum homo qui vilif-  
fimus terrę vermiculus est, nō nisi  
eū toto Deo contentus sit. Dñica.  
17. post Pētecost. conc.1. nu.35.  
vbi plura dicit graibus referata sen-

tentijs: & conc.2. sequenti num.42

In præcepto amoris Dei, ex toto  
corde iubemur vt omni studio, car-  
naliam extinguiere, & odio habere cō-  
tendamus: & diuinum tātum amo-  
rem, amplectamur. In Dominicali  
Dominica.12. post Pētecost.cōc.  
.1.num.30.vbi latē.

Si peccatum non esset, vt ipsum  
Deum ardētissimo amore prose-  
queremur, nequaquā amoris p̄ce-  
pto indigeremus. In Dominicali.  
Dñica.12. post Pente.conc.2.nu.23

Hoc amoris Dei præceptum, in  
lege Euāgelica nouo ac maiori mo-  
do adimpleri debet. In Dominicali  
Dñica.12. post Pēte.cōc.2.n.21.  
& in Aduent.conc.1.Andreæ.n.19.

In amoris mandato pr̄cipitur,  
omnē animi virtutem, amorī diui-  
no subiūcere, & hoc viriliter & nō  
remisse. In Dominicali Dominica.  
12. post Pētecost.conc.2.nu.36.

Prima lex, quam Deus homini  
dedit, amoris fuit. In Dominicali  
Dominica.12. post Pētecost. conc.  
2.num.12.vbi late.

Amoris præceptum, in lege etiā  
scripturæ Deus maxime commen-  
davit. In Dominicali, Dominica.  
12. post Pente.conc.2.num.16.

Amoris hoc præceptum speciali-  
ter præceptum suū Deus appellat:  
& quare. In communī Aposto-  
rum conc.1.num.21.

Amoris hoc præceptum singulari-  
ter probitatē benignitate inq; Dei  
representat. In communī Aposto-

lo-

## Ad amorem Dei commouen.rat.

lorum conc.1. nume.21;

Diligere Deum ex toto corde  
est, cor tuum nō esse inclinatum,  
ad alterius rei quam ad Dei amo-  
rem. In Dominicali Dominica.17  
post Pētecost.conc.2. nu.40.vbi  
etiam late explicat quid sit dilige-  
re ex tota anima & ex tota mente.

Amoris ratio clauditur in his  
duobus verbis, Deum, & tuum; In  
Dominicali Dominica.12. post Pē-  
tecost.conc.2.nume.25.

Deus à se ipso tantum amari po-  
test vt amari dignus est. In Aduen.  
conc.2.Ioannis Euangelistæ.nu.18

**§. Rationes ad homi-  
nes in amorem Dei inflāmandos,  
& addilectionis Dei præceptum  
adimplendum commouendos.**

Prima ratio. Deum ardētissi-  
mo amoris affectu dilige, quia Do-  
minus tuus & Deus tuus est. In  
Dominicali Dñica.12. post Pente.  
conc.2.nu.2. & Dñica.17. conc.1.  
nu.33. & conc.2. sequenti num.32.

Et magis tuus est, quā tuus pater,  
aut filius, aut vxor. In Dñicali Dñi-  
ca.12. post Pente. conc.2.nu.31. Et  
adeo tuus est, vt homo factus sit  
propter te:ibi.nu.32.Quā vcheimē-  
ter nos in Dei amorem, hoc benefi-  
cium impellat, vide incarnatio. Et  
in Dominicali feria. 4. in litanijis  
maioribus conc.vna,num.11.

2. Ratio. Quia si ad diligendū ami-  
citię rationē habeas, nullius (quā  
Dei) amicitię signa euidentiora vñ-

quā extiterūt. In cōmuni A postō  
lorū cōc.2.n.18. & in Aduent.cōc.

4. Ioānis Euangeliste nu.2. vbi lat-  
tissimè & ex professō.

3. Si tamē alterius ergate amorema  
spectes, Deū ipsum (qui summum  
bonū est) tē maximo amore profē-  
qui inuenies. In Dñicali Dñica.17  
post Pent.conc.2.nu.32.Hoc argu-  
mentū late prosequimur supra.9.

Amor Dei erga nos: vbi plura fe-  
lecta inuenies.

4. Si verò eximia bonitatis & pul-  
chritudinis species apud te amore  
promeretur, quis vñquam imme-  
sam illam Dei pulchritudinem &  
bonitatē valebit mēte & cogitatio-  
ne comprehendere. In Dominica.1.  
Aduentus conc.2.num.2.vbi late.

5. Si vero beneficia spectas, nul-  
lius (quāt Dei) beneficia maiora  
sunt. In Dominicali Dominica.17.  
post Pente.cōc.1.n.40. & In Dñi-  
cali Dominica.2. post Pente.cōc.  
2.nume.17. & Dominica.22. post  
Pētecost.conc.2.nu.39.vbi latē.

6. Si amare eū desideras, qui tibi fa-  
miliarissimus esse debet, nullus ma-  
gistria conuersatione gaudere, quā  
Deus significauit. In Aduent. cōc.

4.Ioannis Euangelistæ num.10.

7. Si autē tuum amorē pretio emi-  
vis, quis maius pro illo pretiū, im-  
pendit quā qui pro ipso vitam eter-  
nā pollicetur?3. Quadr. Dñica.3. fe-  
ria.4.nu.30.& 4. Quadr. feria.6.  
post cineres num.12. & in proprio  
sanctorum conc.2. diei sancti Pen-

A.5 te.6

## 10 Adamorem Dei comm.rationes.

tecost.iiii.4. vide de hoc plura verbo gloria. In dominicali dominica. 8. Quod si tantum eū qui vehementer tuum amore extorserit, diligenter vis, nullus potentius Deo id à te extorquet; vt probat in Dominicā. Dominica. 17. post Pentec. conc. 2. nume. 36.

9. Si verò timore perterritus, & poenis coactus, ad diligendum commoueris, Deus ingentes, & æternas miseriast tibi, si illum non dilexeris minatur. 1. Quadragesi. Dominica. 1. feria. 3. numero. 11. &. 3. Quadragesi. Dominica. 2. feria. 5. nume. 31. & in Dominicali. Dominica. 3. post Pascha conc. 1. numero. 21. vide de hoc plura verbo, infernus.

10. Si etiam stimulus, ad diligendum tibi addet, cognoscere, aliquem paratum esse tibi in necessitatibus subuenire, Deus tanto desiderio nostris necessitatibus subueniendi flagrat; vt etiam non poscentibus, prebeat, & non interrogantibus obuiam exeat. In Dominicā. 3. post Pascha conc. 2. nume. 14. Et in conferendis beneficijs Deus nos præuenit. 4. Quadrag. Dominica. 4. feria. 4. nume. 23. Et semper maioribus necessitatibus occurrit. 2. Qua drag. feria. 2. Resurrectionis num. 13. Et promptissimè suorum necessitatibus subuenit, in Dominicā. 23. post Pentec. conc. 2. nume. 61

11. Si tamen cum amare desideras, quia te possit defendere, Deus diligenter amicos suos defendit. 3. Quadrage. Sabbatho post Cineres nubae. 22. & in Aduent. Dominica. i. post Epiphaniā conc. 2. nume. 4. Adeò vt qui Deum diligat & ei seruit neminem timere debet. 3. Quadrag. Sabbatho post Cineres nume. 28. Nec indigat multis armis ad se protegendum. Ibi nume. 30.

12. Et quia si parentem qui corpus tantum tibi dedit, debes diligere; quanto magis Deum, qui non solum te condidit; sed te etiam nunc conseruat. In Dominicā. 17. post Pentecost. conc. 1. num. 32. & Dominica. 3. Aduentus conc. 2. nume. 9. vbi late.

Et ipse animam tuam creauit; & ultra hæc omnia, gratuitum etiam esse tibi dedit. Dominica. 17. post Pentecost. conc. 2. nume. 37.

13. Et quia amor Dei omnibus virtutibus formam præbet. Vide & nota rationem in Dominicā. 17. post Pentecost. conc. 2. numero. 48. Et sine ipso nulla ex virtutibus, simpliciter & absolute vera virtus est. Dominica. 12. post Pentecost. conc. 2. nume. 35.

14. Quia amor Dei & proximi est præcipuum Christiani munus. 1. Quadrag. conc. septuagesimæ numero. 24.

## Adamorem Dei comm.rationes.

11

15. Quia amore magis, quam alia virtute, similes Deo reddimur. 2. Quadrage. feria. 6. post Cineres. nume. 18.

16. Quia amor est res magis in potestate nostra, quam aliæ, constituta: vide & nota. 3. Quadrage. Dominica. 3. feria. 4. nume. 10. &. 4. Quadrag. feria. 6. post Cineres. nume. 12. & in proprio sanctorum conc. 2. diei sancti Pentecost. nume. 4. Quod ergo hanc rem tam facilem, facere nolimus magna confusio nostra est. Et ob id si tristari posset Deus, maxima afficeretur tristitia. In proprio sanctorum conc. 2. diei sancti Pentecost. nume. 5.

17. Quia amor nos vnit Deo. In communī Virginum conc. 4. numero. 6.

18. Quia ad amoris præceptum adimplendum, Deus sufficientissima semper auxilia præbet. In communī Apostolorum conc. 1. nume. 11.

19. Quia omnia omnium virtutum præcepta diriguntur ad amorem Dei, & proximorum, tanquam in suum finem; vide & nota in communī Apostolorum conc. 3. nume. 9. & 1. post Pentecost.

20. Quia amor diuinus, omnia facit suavia, & facilitia. In proprio sanctorum conc. 1. diei sancti Pentecost. numero. 16. & ibi conc. 2. numero. 9. Et numero. 16. vbi late.

21. Quia amore vim & vigorē tribuit bonis operibus, quæ in eius seruicio fiunt. In Dominicā. 12. post Pentecost. conc. 2. nume. 34. Est enim amor sicut cifra Arithmeticæ, ibi nume. 35.

22. Quia pro nobis Deus proprii sanguinem fudit. In Dominicā. 4. post Pascha conc. 2. numero. 5. Et animam suam posuit pro nobis in eadem Dominicā concil. 1. nume. 9. de quo vide plura verbo. passio Christi.

23. Quia hæc excellentiam amor Dei inter alias virtutes habet: quæ cum aliæ virtutes te hominem efficiant, hic tamen amor, Deum te reddit. In Dominicā. 17. post Pentecost. conc. 1. numero. 31.

24. Quia magna miseria est te affectionem & amorem erga vienam, erga pallium & calceum habere; & erga illum Deum qui gloriam infinitam, atque immensam beatitudinis est, nullam affectionem in te sentire in Dominicā. Dominica. 17. post Pentecost. conc. 1. numero. 21.

25. Quia vt Deus in sui amore nos inuitaret, ex amarissimo Redemptionis beneficio nomine ipse Deus accepit. In Dominicā. Dominica. 17. post Pentecost. conc. 2. nume. 35.

26. Quia

## Amor proximorum.

26. Quia sicut aliis naturalis locus est aer & piscibus aqua: sic prius loci locus est Deus. In Dominicali Dominica. 12. post Pentecost. conc. 20. nume. 28. vbi ex professo.

27. Et quia amor est res, cum qua rationalis creatura suo creatori potest saltem similitudine quadam debitum soluere, & ei correspondere. In proprio sanctorum conc. 1. diei sancti Pentec. num. 7. & feria. 2. Pentecost. conc. 4. nume. 7. Quia amor amore repeditur. In proprio sanctorum feria. 2. Pentecost. conc. 2. nume. 12.

28. Quamvis plurimæ sint viæ, ut mundum fugiamus; vna tantum, amoris scilicet, est ut cælum ingrediamur. In Aduent. conc. 3. Andreæ nume. 6.

Accommodari hic possunt septuaginta & nouæ rationes, quas verbo, peccatum. §. Rationes &c. accurate collegimus ad deterrendos homines à vitijs & Dei offendis: quæ etiæ prodest possunt per locum à contrario ad homines in amore Dei impellendos.

§. De amore proximorum, & de illo præcepto, Diliges proximum sicut te ipsum.

Amor quem erga proximos habemus ex operibus debet dignosciri. Quadrag. conc. in coena nūm. 21. & in communii Apostolorum

conc. 2. nume. 11.

Amare proximos debemus non tantum verbis sed operibus: nam amor sine operibus non sufficit. In Aduent. conc. 1. Andreæ nume. 21. & in proprio sanctorum conc. 1. diei sancti Pentec. num. 13. & in communii Apostolorum conc. 2. nume. 11.

Principalis amor proximi est illum ad Dei seruitium adducere & propter hoc nihil intentatum relinquere. 3. Quadrag. Dominicæ 3. feria. 3. num. 4.

Veri amatores proximi alterante riuis onera & imperfectiones porta redibent. In communii Apostolorum conc. 2. nu. 12. vbi ex professo.

Amor proximorum nō est diversus ab amore Dei, sed idem; cum finis in illo Deus sit. In Dominicali, Dominicæ 12. post Pentecost. conc. 1. num. 31.

Amorem & unitatem inter universas res mutidi (principue inter homines) Deus prætendit: & quarē. 2. Quad. feria. 6. post Cineres. n. 2. vbi ex professo &c. 3. Quad. feria. 6. Dominicæ Passionis num. 37.

Hunc amorem fraternitatis sum mē inter cætera Deus commendavit. In Aduent. Dominicæ infra octauam Natiuitatis conc. 2. num. 27.

Amor proximorum est signum quo in lege gratiarum Dei cognoscuntur. In Aduent. Dominicæ infra octauam Natiuitatis conc. 2. nume. 28.

Ia

## Amor proximorum.

In amore proximorum & non in alijs virtutibus perfectio Christiana sita est. 1. Quadrag. conc. in Coenam. 15. & 4. Quadrag. fer. 6. post Cineres nu. 10.

Amor proximi & concordia cū ipsis est vna ex rebus, quæ gratiores sunt Deo. 1. Quadrag. conc. in Coena nu. 12. & 2. Quadrag. fer. 6. post Cineres nu. 2. & 3. Quadrag. fer. 6. dominicæ Passionis num. 37. & in Communii Apostolorum cōc. 4. nu. 11. & in proprio Sanctorum conc. 1. Incarnationis nu. 10.

Amare proximos, etiæ inimicos semper Deus præcepit. 2. Quadrag. fer. 6. post Cineres nu. 9

Amor proximi est signum amoris Dei. 3. Quadrag. fer. 6. dominicæ Passionis nu. 38.

Quia homo mensurabilem habet bonitatē ideo mensuratur eius dilectio: scilicet vt eum diligas sicut te ipsum. in Dominicali dominica. 17. post Pentecost. cōc. 2. nu. 50.

Amorem proximorum nos docuit Deus in modo, quo omnia creauit. 4. Quadrag. fer. 6. post Cineres nu. 17.

In amore proximorum ordo est necessario seruandus. in Dominicali dominica. 12. post Pentecost. cōcio. 1. nu. 40.

Ad amorem proximorum exhortatio optima in communii Apostolorum conc. 1. nu. 4. vbi latissime. & ibi conc. 2. nu. 2. & ibi conc. 4. nu. 10.

Ad amoris proximorum præceptum adimplendum Deus sufficiens semper auxilia præbet. in Communii Apostolorum conc. 1. nu. 11.

Amoris nostri erga proximos exēplar, & regula esse debet amor Dei erga nos. in Communii Apostolorum conc. 1. num. 23. & ibi conc. 2. nu. 4. & in Aduent. dominica. 6. post Epiphaniam conc. 3. nu. 2.

Sicut Christus nos dilexit, non propter nostra, sed propter nosmetipso, ita proximos diligere debemus, non propter ipsorum bona temporalia, sed propter ipsos. in Communii Apostolorum conc. 2. nu. 8. vbi late.

Vix autem repetitur qui proximum diligit, nisi quādō utilitatem ex eo ducere intendit. in Aduent. dominica. 6. post Epiphaniam conc. 2. nume. 9. & in Dominicali dominica. 17. post Pentecost. conc. 2. nu. 52. vbi late.

Quantum Deo placet, vt homines se in vicem diligant, vel ex eo colligitur quod Deus præfixit hominibus septem Decalogi præcepta erga proximum, & tria tantum erga se. in Dominicali dominica. 17. post Pentecost. conc. 2. nu. 54. vbi ex professo.

In proximi amore tota lex includitur: & quam feruenter proximos diligere debemus. in Aduent. conc. 3. Andreæ nu. 7.

Verus amor proximi ex amore Dei nascitur. dominica. 2. Aduent. conc. 4.

## Amor proximorum.

cont. 4. numero. 3.

Sic amare proximos debemus, vt ipsorum necessitates non alienas, sed proprias estinemus. Dominica. 2. Adventus conc. 4. num. 2. circa hoc vide plura in verbo, Chaitas.

Vt nos in uicem amore Deus, 6. iungeret venit in medium. Dominica. 4. Adventus conc. 1. num. 8.

Hic amor & virtus proximorum multo magis in primitiva Ecclesia, quam nunc, erat. In aduent. Dñica. 6. post Epiphaniam conc. 3. num. 3.

Amor proximorum adeo est Deo gratus, vt iniurias, quæ proximis inferuntur magis quæ sibi sunt Deum persentire lacra scriptura significet. In Aduet. Dominica. 6. post Epiphaniam conc. 3. num. 4.

Impossibile est ubi superbia inanisq; propria estimatio est, verum proximorum amorem & veram pacem esse. In Aduent. Dominica. 6. post Epiphaniam conc. 3. num. 6.

Adeo amorem inter proximos conservandum, oportet nos in uicem honoribus præuenire. In Auent. Dominica. 6. post Epiphaniam conc. 3. num. 7.

Perfectus amor proximerum est non expectare vt proximus ad aliquam sibi opem ferendam ardenti studio, atq; importune obsecret. In Dominicali, Domica. 4. post Pentecost. conc. 2. num. 28.

Aliqua quæ ad hunc locum spectant, vide in verbo, charitas, & verbo misericordia. §. contra immisericordia.

des & crueles erga proximos & verbo, inimicus. §. inimicorum dilectio.

## §. Amor proprius.

Amor proprius, fundamentum plurimorum scelerum est. In communione viuis mart. Euang. Amen dico vobis conc. 1. num. 19. & ibi conc. 3. num. 10.

Amorem proprium vincere cura re debeamus in communione viuis mart. Euang. Amen dico vobis conc. 3. num. 11.

Amor proprius est errorum causa. In Dominicali Dñica. 6. post Pentecost. conc. 1. num. 43.

Amor proprius est unum ex maiori bus malis, quæ nobis ex peccato processerunt. In Aduent. Dominica. 4. post Epiphaniam conc. 1. numero. 2.

Amor proprius facit, vt omnia, quæ volo & diligo, propter me ipsum velim & amem, me ipsum finem consti tuendo. In Aduent. Dñica. 4. post Epiphaniam conc. 1. num. 4.

Servire Deo nolle, nisi in ihs quæ tibi grata, suauia, & non difficultia sunt, ex amore proprio dimanat. In Aduent. Dominica. 4. post Epiphaniā conc. 1. num. 6.

Amor proprius quādiu rationis & diuinæ legis terminis septus est, non est in malus, sed bonus. 4. Quadr. conc. Septuag. num. 6.

Anna laudes, vide in communione sanctorum mulierum conc. 1. à nu. 28. vsq; ad finem.

Angeli

## Angelus.

14

## Angelus.

Angeli nomen quid significet. 2.

Quadrag. conc. quinquagesima, n. 33. & in proprio sanctorum conc. 3. incarnationis num. 10.

Angeli nos illuminant, diuino amore inflamant, atq; à quam plurimi s imperfectionibus nos expurgant. In proprio sanctorum conc. 4. dedicationis Michaelis num. 29.

Angelis Deus sæpe facultatem concedit, vt nos corporalibus afflictionibus puniat: & quare. In proprio sanctorum conc. 3. dedicationis Michaelis num. 24.

Angelus propinquior Deo magis participat bonitatem Dei. In proprio sanctorum conc. 1. B. Mariæ ad Nives, num. 29.

Angelorum plurimæ redemptoris nostri mysteria vsq; ad Apostolorū prædicationem ignorauunt. In proprio sanctorum conc. 2. Inventionis Crucis num. 4. & in Aduent. conc. 2. Ioannis Evangeliste. n. 26.

Angelii maxime latantur in conversione peccatoris. In proprio sanctorum conc. 2. Nativitatis B. Mariæ num. 23.

Angelii magno cum labore cœlestem beatitudinem compararunt. In proprio sanctorum conc. 3. dedicationis Michaelis num. 11. vbi ex professo.

Angelorum præcipua excellētia est Dei præcepta velociter exequi. 2. Quadr. Dñica. 1. feria. 6. n. 18.

Angeli fuerunt creati in gratia, in proprio sanctorum conc. 3. dedicationis Michaelis, num. 4.

Angeli alis depinguntur quia ad bonum nostrum perficiendum volat. In proprio sanctorum cōc. 2. dedicationis Michaelis num. 33.

Angelii non occupant locum. In proprio sanctorum. conc. 3. dedicationis Michaelis num. 2.

Angelii in fide incarnationis Iesu Christi creati sunt. In proprio sanctorum, cōc. 3. dedicationis Michaelis num. 5.

Angelorum peccatum quale fuit. In proprio sanctorum cōc. 3. dedicationis Michaelis num. 8. vbi ex professo.

Pugna inter Angelos bonos & malos: & circa quam materiam fuit. In proprio sanctorum conc. 3. dedicationis Michaelis num. 10.

Nunc etiā certant quotidie super animabhs nostris ibi num. 19.

Victoria Angelorum bonorum, que fuit. In proprio sanctorum cōc. 3. dedicationis Michaelis num. 13.

## §. Angelorum custodia.

Angelos in nostri custodiam à Deo deputari, quam maximū sit Dei beneficium. In proprio sanctorum conc. 1. dedicationis Michaelis num. 34. vbi late.

Angelorum efficacius nos custodiens post Christi Aduentū. In proprio sanctorum conc. 2. dedicationis Michaelis num. 28. vbi ex professo,

Tan-

**Anima**

Tantus est in Angelis salutis nostrarum animarum zelus, ut respetu nostri contendere inter se dicatur. In proprio Sanctorum conc. 2. dedicationis Michaelis nu. 36

Angeli custodes orationes nostras ad Deum deferunt: & quare. In proprio Sanctorum conc. 2. dedicationis Michaelis num. 31

Angeli, quam in promptu sint ministerio seruorum Dei in Proprio Sanctorum conc. 2. dedic. Michaelis num. 30. & 32. Et quam diligenter in principio, medio, & fine nostrorum operum & totius vita nos iuvant. Ibi nu. 33

Sicut singuli homines singulos habent Angelos in custodiam: ita singulos etiam habent Diabolas aduersarios ad virtutis exercitacionem. In proprio Sætorum conc. 3. dedic. Michaelis num. 29

Angeli sepe nos a magnis periculis non eripiunt, quia sumus maximi peccatores: vultq; Deus ut hac ratione purificemur. In proprio Sanctorum conc. 2. dedic. Michaelis nu. 32

Angelus animæ, cuius custos est bosum nimis zelat. In Proprio Sanctorum. cõc. 4. dedic. Michaelis num. 32

**Anima.**

Anima de Deo tantum, & non de rebus temporalibus curet. 3. Quadrag. Dominica in Passione feria. 4. num. 39

Anima nostra, est Helena, pro qua Deus & Dæmon, celum & infernum totis viribus digladiantur & pugnant. 4. Quadrag. Dom. 3. num. 2. & 10

Anima Deo, & non diuitijs, nec gloria humana, nec voluptatibus alijs huius seculi satiatur. 1. Quadrag. Dominica. 3. feria. 6. nu. 23. & in Aduent. cõc. 4. Ioannis Euagelistæ num. 26. & 1. Quadrag. Dominica in Passione, feria. 2. nu. 18. & secunda Quadrag. Dominica. 3. feria. 6. num. 33. & in communii Sætorum mulierum conc. 1. num. 2. vsq; ad. 10. & ibi conc. 2. num. 6. & ibi conc. 4. nu. 2. & in proprio Sætorum conc. 4. visitationis B. Mariæ num. 22

Animæ quam parva cura habetur, & quam maxima aliarum rerum temporalium etiam minutissimum. 2. Quadra. Dominica. 3. feria. 4. num. 2

Anima, lethali culpa sauciata quam deformis fit, vide in verbo peccatum ubi plurima, quæ huc spectant inuenies.

Animarum curam habere quam graue sit pondus. 1. Quadrag. Dominica. 2. feria. 4. num. 14. de quo vide plura in verbo prelatus & pretatura.

*Anima Christi*, vide Christus.

Inter animam & corpus nostrum continuum est, & erit bellum. In Proprio Sætorum conc. 4. assumptionis B. Mariæ. 20. ubi optime,

Ani-

**Anima.**

Animarum tanta dignitas est, vt vnaquæq; illaruim ab ortu Naturæ habeat Angelum in sui custodiam deputatum. In proprio Sanctorum conc. 1. dedic. Michaelis num. 34.

Et omnes Hierarchiæ salutem animarum nostrarum current. 1. Quadrag. Dominica. 3. num. 8. ipse tandem homo est, qui eam parui pendit. ibidem.

Anima iusti: vel anima quæ est in gratia, quam illustris &c. lit, vide iustus. 5. iustorum excellentiæ & dignitates, vide etiæ verbo, gratia.

Ne animam peccato inficias & conspurces, vide rationes ex omnibus Authoris operibus in verbo peccatum à nobis collectas.

Nil præter Deum animæ vacua implere potest, vide & nota, Dominica. 3. Aduentus conc. 3. numero. 10.

Animæ dignitatem nulla creatura naturaliter potest cognoscere. Dominica. 3. Aduentus conc. 3. numero. 10.

Deus tantum in animam illabi potest non Angelus, nec Dæmon. In communii Virginum conc. 4. num. 6. & 2. Quadrag. Dominica. 3. num. 9. & in proprio sanctorum conc. 3. ferie. 2. Pentecost. num. 14.

Animam nostram quantū Deus estimet & amet. In Aduent. conc. 1. Thomæ. num. 21.

Animæ pericula super omnia timenda. In Aduent. conc. 3. Thomæ. num. 3.

Cum animam nostram alteri quam Deo damus, non soliti in iusti, sed etiam proditores sumus. In Dominicali Dominica. 5. post Pentecost. conc. 2. num. 12

Animam, rem ita pretiosam, vilij quodani pretio mutare maxima commiseratione dignum est, in Dominicali Dominica. 5. post Pentecost. conc. 2. num. 14

Si animam vili pretio vendidi, sti, scito quod quam diu in hac vita es, pessimam illam venditionem dissoluere potes, in Dominicali Dominica. 5. post Pentecost. conc. 2. num. 17

Anima nostra est viuum Dei tē plumb. In Dominicali Dominica. 9. post Pentecost. conc. 2. num. 32. & 38.

**§. Animæ Salus.**

Animæ salus plurimi facienda siquidem tanti Deo stetit. In Dominicali Dominica. 2. post Pascha conc. 2. num. 23. Et quia pluris esti maut Christus animam tuam quam sanguinem suum, quandoquidem illum pro ea abundantissime effudit. Ibidem. Et quia vna ex præcipuis Dei intentionibus est animarum nostrarum saluti vigilare & illum custodire. 1. Quadrag. Dominica. 3. num. 2. Et quia instantissime Diabolus illam expugnare contedit. Ibidem num. 8. cum hoc tam multi sunt qui maiorem iumentorum suorum quam animarum suarum curam gerunt. In

## Anima.

Dominicali Dominica. 1.6. post Pentecost. conc. 2. num. 35.  
Pro animæ salute eam tantum diligentiam quam pro rebus tēpo rabbis adlibetis Deus exposcit, in communi Sanctarum mulierū conc. 3. num. 19. & in Aduent. Dominica. 1. Aduentus conc. 3. nu. 17.

Hanc animæ salutis diligentiam operatur Spiritus Sanctus in anima inhabitans. 3. Quadragesi. Dominica. 4. feria. 4. nu. 29.

Qui salutis suæ animæ hanc habet diligentiam; vnum ex maximis signis, quod Deus in ipso habitat obtinet. 3. Quadragesima, Dominica. 4. feria. 4. num. 29.

Ad animæ saluti pertinentia diligenter, vt oportet tractanda, obsurdescere mundo debemus. 3. Quadragesi. Dominica. 4. feria. 4. num. 28.

Quæ ad animæ nostræ salutem sp̄tant non differenda; sed protinus summa diligentia & sollicitudine tractanda sunt. 3. Quadragesi. Dominica. 4. feria. 4. numero. 25. & Dominica Passio- nis sequenti feria. 5. num. 3.

Animæ salutem reliquit Deus in nostra voluntate. 1. Quadragesi. Dominica. 1. feria. 6. num. 14.

Animarum nostrarum salus per excellentiam dicitur Dei opus. 3. Quadragesi. Dominica. 4. feria. 4. num. 17.

Circa animæ salutem quam ma- ximam curam & diligentiam ad-

hibeant iusti. 1. Quadragesi. Do- minica. 3. feria. 4. num. 4. & 2. Quadragesi. Dominica. 4. feria. 4. nu. 32. & in Aduent. conc. 4. Epi- phaniz. num. 18.

Contra eos qui animæ saluti spectantia pigre tractant; vide epigritia.

Nostræ salutis punctus constat in hoc quod ad voluntatem & beneplacitum Dei continuo incedamus & ab eo nos gubernari permettamus. In Dominicali Domini- ca. 4. post Pentecost. conc. 2. nu- m. 17. &c. 25.

Animæ salutem parum aestima- mus, quia tantum cum ipsius dispē- dio à corporalibus laboribus liberari cupimus. In Dominicali Do- minica. 8. post Pentecost. conc. 2. nu. 25.

D. Antonij. laudes. In communi Doctorū cōc. 4. pertotā concione.

## Antichristus.

Antichristus Babyloniz na- scetur, ex tribu Dan in Dñicali Dñi- ca. 24. post Pentecost. conc. 2. n. 3.

Tribulatio Ecclesiz Antichri- sti tempore durabit tribus annis & dimidio in Dominicali Domini- ca. 24. post Pentecost. conc. 2. num. 27.

Antichristus miraculis coruscabit. In Dominicali Dominica. 24. post Pentecost. conc. 2. num. 4.

Antichristus erit ditissimus. In Dominicali Dominica. 24. post Pentecost. conc. 2. numero. 8.

Antichristi tempore Iudei ad Christia-

## Antichristus.

Christianam fidem conseruantur. In Dominicali Dominica. 24. post Pentecost. conc. 2. num. 12.

Cur Deus permittet maximam illam, in Ecclesia Dei, tempore An- tichristi, perturbationem in Domi- nicali Dominica. 24. post Pentecost. conc. 2. num. 16.

Apostasia, à religione, vide reli- gionis.

Appetitus & affectus quid. Qua-

dra. Sabbath. post Dñic. 3. num. 4.

Vna ex precipuis sanctorū exer- citationibus sicut humanis appetiti- bus, non solum illicitis, velium & li- citis resistere. In communi vnius mart. Euani. si quis vult venire &c. conc. 2. nu. 12. & in communi vnius marty. conc. 2. num. 10.

Vt Spiritus sanctus nobis inha- bitet, appetitus nostris nos exue- re debemus. In communi confess. non Pontif. Euang. ecce nos reli- quimus &c. conc. 4. num. 13.

Passiones nostras & prauas affe- ctiones ab animis nostris cuellere diligētissime curandū est. 3. Quad. Dominica. 4. feria. 3. num. 26.

Passiones prauæ nos excæcant, & cæcutire faciunt. 3. Quadra. Do- minica. 4. feria. 3. n. 20. & in Dñicali Dominica. 3. post Pascha cōc. 3. n. 6

Quando te Passionum tuarum impetu ferri Deus sinit grauissimū sumit de te supplicium. 3. Quadr. Dominica. 4. feria. 3. num. 31.

Passiones nostræ rationis fræ- no, & pœnitentiæ stimulo sunt fræ- nande, in communi vnius marty.

B. 2. Euani,

## Appetitus humanus.

Euang. si quis vult venire post me &c. conc. 3. num. 15.

Passiones carnis nos abnegasse, quando, & quo signo cognoscemus. In communi vnius mart. Euāge. si quis vult venire post me &c. conc. 3. num. 18. vbi latē.

Si Angelis in cōelo similes esse cupimus totis viribus contendamus à carnis passionibus minime gubernari. In Dominicali Dominica. 17. post Pentecost. conc. 1. numero. 14.

Animi affectus sāpissime nobis sunt impedimento, nē verum iudicare possimus. Dominica. 2. Aduētus conc. 1. num. 23.

Sensualitas semper repugnat & occasionses quārit ne Deo obteneremus. 1. Quadrag. Dominica. 4. feria. 6. num. 19.

Hisce sensualitatis motibus & appetitibus resistere quam sit difficile. 3. Quadrag. Sabbatho post Dominicam. 2. nume. 8.

Voluntas propria abneganda vt cum Christo glōrificemur. In communi vnius mart. Euāng. amen dico vobis conc. 3. num. 16.

Voluntas propria renuncianda est priusquam quis se Deo in sacrificium offerat. In communi vnius mart. Euāng. Amē dico vobis cōc. 3. num. 19.

Qui appetitum & passionum suarum viam sequitur, Christum sequi nō potest. In Aduent. conc. 2. Ioannis Evangeliste num. 4.

Homo non est, qui non ratione, sed Passione dicitur. In Aduent. conc. 2. purificationis Beatae Mariæ num. 18.

Cum appetitus nostros compescimus, debitum quod nobis debemus persoluiimus. In Dominicali Dominica. 22. post Pentec. cōc. 2. nume. 32.

Amplificabitur hic locus ex verbo caro. §. carnis rebellio &c. §. carnis mortificatio.

*Arbitrium hominis*, vide liberum arbitrium.

*Arrogantia*, vide superbia.

## Ascensio Christi.

Ascensionem suam in cōlum, Christus peregrinationē appellat; quia ab hominibus recedebat, in quorum emolumentum venerat. Vide & nota in communi confes. pontif. Euāng. homo quidam peregre &c. conc. 2. num. 4.

Ascensionis Christi in cōlum vberes fructus, & maximæ, quæ inde nobis proueniunt vtilitates. Vide in proprio sanctorum conc. 2. Ascensionis à num. 2. vsque ad. 21. & præcipue nu. 9. vbi latē: & conc. 3. sequenti num. 26

Ascensionis mysterium admirable. In proprio sanctorum conc. 2. Ascensionis num. 14.

Ascensio Christi quanta cōlestium spirituum lāetitia & iubilo fuit celebrata. In proprio sanctorū conc. 2. Ascensionis num. 29.

Ascen-

## Auaritia.

Ascensio Christi in cōlum qui bus & quam stupendis miraculis fuit illustrata. In proprio sanctorū conc. 3. Ascensionis num. 25.

Ascensio Christi firmat nostram spem; quia si huius diuinī capitī membrā viua sumus, tandem cum ipso copulabimur. In proprio sanctorum conc. 3. Ascensionis nu. 28.

Ascensionis triumphus glorio-sus consideratur in proprio Sanctorum cōc. 4. Ascensionis num. 17. vbi, latē.

*Assentator*, vide adulator.

*Attentio in oratione, vel concione*, vide oratio, vel concio.

## Auaritia.

Auaritia plurimorū malorū fons & ostium est. 4. Quad. Dominica. 2. feria. 6. nu. 26. & in communicō fes. non pontif. Euāng. ecce nos reliquimus &c. conc. 1. nu. 24. & in proprio sanctorū conc. 1. Matthæi nu. 5. & in Aduent. conc. 2. purificationis B. Mariæ nu. 15. & in Dominicali Dominica. 14. post Pentecost. conc. 2. nume. 1. &c. 10.

Auaritia iusticiæ ministros peruerit, & sic rem publicam perdit. 2. Quad. Dominica. 1. feria. 6. nu. 27

Auaritia cogit homines plurimamala facere. 1. Quadrag. Dominica. 4. feria. 2. nume. 6. & 4. Quadrag. dominica in Passione feia. 6. num. 9.

Auaritia in Ecclesiasticis sumimē execrabilis est. 3. Quadr. Domini

ca in Passione feria. 6. nu. 18. & in Dominicali Dominica. 8. post Pētecost. conc. 1. num. 8.

Auaritia vt in plurimum cum superbia est coniuncta. In communi confes. nō pōtif. Euāng. ecce nos reliquimus omnia &c. cōc. 1. nu. 24.

Auaritia efficit homines tyranos, ac crudeles. In proprio sancte rum. conc. 1. Matthæi. num. 7.

Auaritia est morbus ferè incurabilis: quia tēpore & ætate, quibus alia vitia frēnantur, hoc crescit. In proprio Sanctorū conc. 1. Matthæi. num. 9. Et quia laboribus & ærūnis, quæ alia vitia mederi solent, auaritia crementum suscipit. Ibidem. num. 10. & In Dominicali Dominica. 8. post Pente. conc. 1. num. 4.

Auaritię vitio sanctis considerationibus mederi possumus: & quibus. In proprio Sanctorum conc. 1. Matthæi. num. 11.

Quam difficulter cor auaritia oppressum curetur. In Dominicali Dominica. 16. post Pente. conc. 2. nume. 38

Auaritiæ morbus omnes cuiusque status, & conditionis inuasit. In Dominicali Dominica. 16. post Pente. conc. 2. nume. 40.

Auaritia hominem maxime in quietum reddit. In Dominicali Dominica. 8. post Pente. conc. 1. nume. 5.

Amplificabitur hic locus ex verbo diuinæ, bonæ temporalia, & eleemosyna.

## Auarus.

Auari miseria, & vilis seruitus consideratur, & detegitur. In cōmuni confes. pontif. Euang. Homo quidam peregrin. &c. conc. 2. nu. 9. & in communī Sanctorum mulierum. conc. 2. nu. 5. & in proprio Sanctorum. conc. 2. S. Mathiæ nu. 12. & ibi conc. 2. Trinitatis. nu. 7. & in Dominicali. Dominica. 14. post Pentecost. conc. 1. nu. 38. & conc. 2. num. 19.

In auaros comminationes Dei stupendæ. 1. Quadrag. Dominica. 4. num. 22. & in proprio Sanctorū. conc. 1. Matthæi. num. 7

Auari nomen habuit primus qui fuit inter homines præscitus. 2. Quadrag. Dominica. 2. fer. 6. nu. 30

Auaros diuinitijs suis nō frui Deus in poenam huius peccati permittit 4. Quadrag. conc. sexagesimæ num. 30

Auarus suis diuinitijs in hac, & cetera navita compungitur, & cruciatur. 4. Quadrag. conc. Sexagesimæ num. 30

Auari sicut diuinitias in peccato luctatur, ita eas etiam in peccato perdunt. 4. Quadrag. Dominica. 2. feria. 6. num. 28

Auaros Deus sēpe irridet. 4. Quadrag. Dominica in Passione fer. 4. num. 14.

Auari omnes idololatræ. In cōmuni confes. non Pontif. Euange. Ecce nos reliquimus; &c. concio. 1.

## Auxilium diuinum.

nu. 25. & in proprio Sanctorum. conc. i. Matthæi num. 6. & nu. 18. ybi optimè.

Auari quot, & quantas difficultates superent, vt aurum inquiāt, & comparent. In communī Sanctorum mulierum conc. 2. nu. 4.

Auarus nunquam satiatur. In communī Sanctorum mulierum. conc. 2. nu. 5. vide circa hoc plurima in verbo, bona temporalia.

Auari hydroptici meritò vocantur, quia flagrantissima diuinitiūrum siti vexantur. In Dominicali Dominica. 16. post Pentecost. conc. 2. num. 39. Et tam infatibili siti vt pauperum etiam sudores bibere contendant. ibidem.

Auarus habet animam suam venalem, vt minimo quoque prelio vendat. In Aduent. conc. 1. Andreæ. num. 9

Auarus raro ad senectutem peruenit; quia lucri desiderio se torquet, ac macerat. In Aduent. conc. 1. Andreæ. num. 9

Tanta est auari cupiditas, vt pro vt vilissima est, rem tantam qualis est æterna gloria contemnat. In Dominicali Dominica. 2. post Pentecost. conc. 1. num. 27

Auari quam cæci sunt. In Dominicali. Dominica. 22. post Pentecost. conc. 1. nu. 60

## Auxilium diuinum.

Auxilia suis seruis imperceptibili-

liter

## Baptismus.

liter, & vnde non arbitrantur Deus imparitur. 2. Quadrag. Domini. 3. nu. 17. &

Dei auxilia quam parata sint, vt iusto opem ferant. Dominica. 2. Aduentus. conc. 1. nu. 4

Cum peccator ex Dei auxilijs fructum capere non vult: omnia illa in malum ei sunt conuertenda. in Aduent. Dominica. 3. post Epiphaniam. conc. 1. nu. 22

Licet contra potentissimos hostes bellum spirituale nos infirmi gerimus: maxima tamen auxilia nobis Deus suppeditat, quibus si vti velimus viatores euadernus. In Aduent. concio. 1. Stephani. num. 28

Auxilia necessaria Deus nunquam negat. In Aduent. concio. 2. Conuerzionis Pauli. nu. 22

Auxiliū Diuini proprium est in maioribus afflictionibus miseris subuenire maioribus auxilijs. In Dominicali. Dominica. 5. post Pascha. conc. 3. num. 32. & ibi Dominica. 14 post Pentecost. conc. 1. 1. u me. 25

Amplificabitur hic locus ex verbo, vocationes, & inspirationes Diuinæ.

## B.

## Baptismus.

Baptismi fontis virtus ex san-

guine in Cruce nostra causa ef-

## Beatitudo 23

fuso manauit. In proprio Sanctorum concio. tercia. Inventionis Crucis. num. 11. & ibi concio. 4. num. 9

Gratia in Baptismo collata à tota Trinitate procedit: & sic in nomine totius Trinitatis, & non solius Christi baptisma conferetur. In proprio Sanctorum. concio. 2. Trinitatis. nu. 9

Baptisma Ioannis nil aliud erat, quam veri baptisnatis Christi exercitatio, Dominica tercia, Aduentus concio quarta. num. vigesimooctauo.

## Beatitudo.

Beatitudinis definitio Aristotelis In Dominicali. Dominica. 2. post Pentecost. conc. 2. nu. 5

Beatitudinem non in diuinitijs, valetudine, & æteris fortunæ bonis consistere. In proprio Sanctorum. concio. tercia. Inventionis Crucis. num. 14. & ibi concio. secunda Beatæ Mariæ ad Nubes. num. 24

Beatitudinem in virtutum exercitatione & vitiorum contemptu sapientissimi illi Philosophi collocarunt. In communī plurimorum martyrum. Euangel. Delcedens Iesu de monte. &c. concio. secunda. num. 17. & concio prima. num. 16

Dei fruitio nō parit toediū: immo potius excitat appetitū. 2. Quadrag. B 4 Domi

**Beatus.**

Dominica, Passionis feria. 5. nū. 20  
Beatus vide etiam in verbo,  
gloria.

**Beatus.**

Beatorum fælicitas, dignitas, de-  
licie & in enarrabilis gloria & pul-  
chritudo consideratur in commu-  
ni confes. non pontif. Euange. sint  
lumbi vestri &c. conc. 1. nū. 1.  
vñque ad. 20. vbi latissime, & conc.  
2. sequenti nū. 24. & conc. 3. se-  
quenti nū. 23. & in proprio San-  
ctorum conc. 2. Philippi & Iacobi  
nū. 19. & in Dominicali Domi-  
nica. 2. post Pentecost. conc. 2. nū.  
nū. 8. vbi latissime & ex professo.  
& Dominic. 19. conc. 2. nū. 3.  
vbi latē.

Inter beatos, & Deum; quāta sit  
animorū uniformitas. In proprio  
Sanctorum conc. 4. Ascensionis  
nū. 19.

Beati suis quisq; glorię gradibus  
gaudent. In proprio Sæctorū conc.  
2. Philippi & Iacobi nū. 19.

Ideo nullus ex beatis alterius  
gloriā inuidet. In Dñicali Dñica.  
2. post Pentecost. conc. 1. nū. 9.

Iusti, etiam dum hac vita per-  
fruuntur beati sunt. In communī  
plurimorū mart. Euang. descendēs  
Iesus de monte &c. conc. 2. nū. 14.

Beati magnam de nobis curam  
habent. In Dominicali Dominic. 20.  
post Pentecost. conc. 2. nū. 6.

Beati huius seculi, potius maledi-  
ctivari possunt. In communī pluri-

marum mart. Euang. descendēs Ie-  
sus de monte, conc. 2. nū. 18.

**Bellum.**

Bellarum victoria Dei est do-  
num: quod ipse cui vult cōcedit in  
communi plurimerum mart. Euā-  
ge. si audieritis prælia &c. conc. 1.  
nū. 13.

Bellis & ciuitatum euersionibus,  
quotidie affligimur propter pecca-  
ta nostra. 3. Quadrag. Dominic. 4.  
feria. 2. nū. 28. vbi late & feria. 4.  
sequenti nū. 7. & feria. 6. sequen-  
ti. nū. 12. & In Dominicali Do-  
minica. 9. post Pentecost. conc.  
nū. 3. vbi ex professo & ibi nu-  
mero. 39.

Ad victoriam in bellis reportan-  
dam, præcipua arma sunt diuina sa-  
cra menta diuinique verbi tubam  
deferre. 2. Quadra. Sabbatho post  
Dominicam. 3. nū. 38.

Vt milites in bellis victoriam  
reportent, maxime cōducit duces  
& principes bonos esse. In proprio  
Sanctorum conc. 2. Bartholomæ.  
nū. 3.

Victoriam in bellis aduersarij  
nostrī de nobis consequūtur; quia  
malitiam & iniquitatem è cordi-  
bus nostris per veram poenitent-  
iam non auertimus. In Dominicali  
Dominica. 17. post Pentecost.  
conc. 1. nū. 21. & 2. Quadrag. Sab-  
batho post Dominicam. 3. nū. 36.  
& 3. Quadrag. feria. 5. post Cineres  
nū. 30. & in Dominicali feria. 2.

in H-

**Bellum, Benedictio.**

in litanij majoribus conc. 1. nū. 1.  
14. vbi latissime & ex professo. &  
ibi Dominic. 9. post Pentecost.  
conc. 1. nū. 29. & conc. 2. nū. 5.  
Militum & ducum huius tempo-  
ris dissolutio increpat. 3. Quadra-  
gesi. feria. 5. post Cineres nū. 31.  
& in Dominicali feria. 2. in litanij  
majoribus conc. 1. nū. 24.

Propter peccata populi Chri-  
stiani victoriam ab ipsiis reportant  
infideles. 2. Quadra. Sabbatho post  
Dominicam. 3. nū. 36. & in Do-  
minicali feria. 2. in litanij majori-  
bus conc. 1. nū. 14. vbi latissime  
& ex professo.

Victoria populi Christiani non  
in hominum multitudine sita est.  
Quadrag. Sabbatho post Domini-  
cam. 3. nū. 37.

Ad victoriam in bellis repor-  
tandam simul cum mentis purita-  
te, optimum armorum genus est  
oratio. In Dominicali feria. 2. in li-  
tanij majoribus conc. 1. nū. 26.  
& in communī plurimorum mart.  
Euange. si audieritis prælia &c.  
conc. 2. nū. 15. & in Dominicali  
Dominica. 17. post Pentecost.  
conc. 1. nū. 19. & ibi feria. 2. in li-  
tanij majoribus conc. 2. nū. 17.  
vbi ex professo & latissime, & n. 25.

Sanctissimum & summe meri-  
torium est præfessionaliter contra in-  
fideles ad præliandum se conferre.  
In Dominicali feria. 2. in litanij  
majoribus conc. 2. nū. 22.

Ad victoriam in bellis reportan-

dam excellens armorum genus est  
præceptorum Dei obseruantia. In  
Dominicali feria. 4. in litanij ma-  
joribus conc. vna. nū. 21

Bella & infortunia Christianis  
accidunt quia concionum quas au-  
diunt, nullam rationem habent. In  
Dominicali Dominic. 19. post Pē-  
tecost. conc. 2. nū. 2. nū. 37.

Ad victoriam tutiores omnium  
præparationes sunt, corda nostra  
voluntati Dei subjcere. In Domi-  
nicali Dominic. 23. post Penteco.  
conc. 1. nū. 15.

*Benedicti Abbatis*, laudes, vide in  
communi confes. non pontif. Euā-  
ge. ecce nos reliquimus omnia &c.  
conc. 2. nū. 25.

**Benedictio.**

Benedictio Dei est honorū spiri-  
tuali elargitio. In Aduent. conc.  
1. expectationis B. Mariæ nū. 29  
& in proprio sanctorum concio.  
4. in uentionis crucis nū. 13. & Do-  
minica. 1. aduentus conc. 3. nū. 28.  
Benedictio in sacra scriptura quo-  
modis sumatur, in Aduentu. conc.  
3. Dominicæ infra octauam Natiū-  
tatis nū. 17.

**§. Benedictio in mensa.**

Benedicere cibos ante prandiū  
antiquissima consuetudine appro-  
batum est. 3. Quadrag. Dominic. 4.  
nū. 36.

Non benedicere cibos ante pran-  
dium plurimorum malorum solet  
esse

esse causa: quæ vide.2. Quadra. Dominica.4. num.33.

### Benefacere.

Benefacere inimicis, vide inimici. §. in iuniorum dilectio &. §. rationes.&c.

Nonquam est beneficiandum vni; alterius damno. In proprio Sætorum conc. S. Joseph. num. 15.

Inter alia ob quæ Christus venit in mundum fuit, vt doceret nos benefacere his, qui nobis maleficunt: vide & nota Dominica. 4. Aduentus conc. 1. num. 6.

Opportunitatem ad benefacendum iusti semper inquirunt sicut mali ad male faciendum.3. Quadr. Dominica.4. feria.3. num.3.

Reliqua quæ huc spectant vide verbo, cleemosyna, & verbo misericordia.

### §. Beneficia Dei in nos collata.

Ex beneficijs Dei occasionem sumere ipsummet benefactorem offendendi maximum scelus est.3. Quadrage. Dominica in Passione feria.6. num.8. &. 2. Quadr. eadem feria num.10. & in Dominicali Dominica.12. post Pentecost. conc. 1. num.18. & in communii confess. non pontif. Euang. homo quidam nobilis conc. 1. nu.20 vbi late & in communii virginum conc. 3. nu. 2. & in communii Sanctorum mulieru Euang. simile est regnum celorum

thesauro &c. conc.2. num.7. & in Aduent. Dominica.3. post Epiphaniam conc.2. num.30. & in Dominicali Dominica. 15. post Pentecost. conc.2. num.6. & ibi Dominica. 22. conc.2. num.2. 6.

Semper cum magnum aliquod beneficium Deus pollicetur; tene rissima statim minatur supplicia quia homines Dei misericordia ob durescere solent. In Aduent. conc. 2. Thomæ. num.25.

Ex præteritis Dei beneficijs, ad futura speranda terui Dei occasio nem accipiunt.4. Quadra. Dominica. 4. num.22.

Beneficia promissa Deus aliquā do differt, vt perentis ea valor atq; excellentia cognoscatur.2. Quad. Dominica.1. feria.5. num.17.

Atque vt maiora eis beneficia conferat.2. Quadrage. Domin.1. fe ria.5. numero.27.

Ad petendum & accipendum beneficia à Dco redditur homo in dignus per peccatum.1. Quadr. Dominica.3. feria.2. num.11.

Malitia hominum eo deuenit, vt ex Dei beneficijs condemnatio nis suæ occasionem deluviant. In Aduent. Dominica infra octauam Nativitatis conc.1. num.19.

Diuinorum beneficiorum memoria amorem Dci excitat & incendit. In Aduent. conc.2. Circum cisionis num.25. vbi late.

Deus maxima voluptate afficitur quando beneficia hominibus

con-

confert. In Aduent. Dominica.3. post Epiphaniam conc.2. num.30.

Quando quis ex beneficijs Dei deterior redditur in miserrimum statum deuenit. In Aduent. Dominica.3. post Epiphaniam conc.2. num.31.

Beneficiorum Dei recordatio valde efficax est ad nostram sanctificationem; & ad alia plurima summe utilis. In Aduent. conc.2. purificationis B. Mariz nu.4. de quo vide plura verbo, contéplatio.

Amor est fons & origo omnium beneficiorum quæ quotidie in nos Deus confert. In Dominicali Dominica. 5. post Pascha conc.1. num.2.

Beneficia Dei in nos collata quā immensa sint. In Dominicali Dominica. 8. post Pentecost. conc.1. num.17.

Qui beneficijs Dei vti non vult iusto Dei iudicio à bonis etiam natu re denudatus, sic multi sunt Christiani nec gentium quidem virtutes habentes. In communii confess. non pontif. Euang. homo quidam nobilis, conc.1. num.22.

Maiora beneficia Dei sunt nobis terribiliora iudicia nisi ex eis fructū percipere velimus. In proprio Sanctorum conc.1. exaltationis Crucis num.12.

Ad conferendum in nos beneficia, summa cum celeritate ad puniendum verò pedentem, & quia si iniuitus accedit Deus. 3. Qua-

dra. conc. Septuagesimæ num.22.

Deus in conferendis beneficijs nos præuenit.4. Quadra. Dominica. ca.4. feria.4. num.23. & in proprio Sanctorum conc. 2. inuentionis Crucis num.9. vbi optimè.

Deus in eos qui ipsum offendunt maxima solet beneficia conferre ut ad ipsum conuertantur.2. Quadrag. Dominica.4. feria.6. num.18. & Dominica.4. Aduentus conc.2. num.6.

Ex acceptis beneficijs solent homines ipsi Deo bellum inferre.3. Quadra. Dominica.1. feria.4. nu.31. Et beneficia in maleficia conuertere. In communii virginum conc. 3. num.2. & in Aduentu Dominica.3. post Epiphaniam conc. 1. nu. merio.22.

Beneficia à Deo accepta proximis communicare debemus. In Aduentuali conc.2. Thomæ Apolsti. num.12.

Diuina beneficia semper ante oculos habenda, & memoria tenenda. In Aduentuali conc.1. Ioannis Euangelistæ num.12. & conc. 3. num.5. vbi latè.

Maximum beneficium nobis confert Deus denegans saepe quod petimus: & quare.2. Quadr. Dominica.2. feria.4. num.23.

Deum aliquem videre est illi beneficia conferre. In Aduent. conc. 3. Andreæ. num. 1. vbi latè. Hæc Dei visio quam vberes beneficiorum & donorum fructus nobis pa-

riat.

riat. In Aduent. conc. i. Andree næme. 24. & conc. 2. nume. 12. vbi latissimè & conc. 3. num. 2.

Deus, vt sua in nos beneficia cōferat non merita nostra sed immē sam suam clementiam spectat: homo vero nulli benefacere solet si ne propria vtilitate: Dominica. 4. Aduentus conc. 2. num. 4.

Benefacere alicui absq; propria vtilitate, est vna ex præstantioribus virtutibus. Dominica. 4. Aduentus conc. 2. num. 5

Beneficiorū Dei gratitudo, & in gratitudo, vide in verbo, gratitudo.

Beneficia Dei in particulari consultus duxi suo quęq; loco speciatim digerere quā hic omnia simul confusa, iejunaque oratione percurrere.

### §. Beneficia Ecclesiastica.

Beneficia curata sive Ecclesiasti ca indignis conferre quam grandis, & quam periculosa iniustitia fit: 3. Quadra. Dominica. 2. feria. 6. nume. 22.

Cum hæc beneficia habeant cum animarum annexā quam grāvia sint onera, vide verbo, prælatus. §. de grāvi prælaturarum pondere.

Hoc loco attexere licet plura quę habes in verbo, Ecclesiasticus.

*Benignitas*, vide mansuetudo, & misericordia.

### Blasphemia.

Blasphemiae peccati grauitas de-

tegitur, & consideratur. 2. Quadra. Dominica Passionis num. 42. & in communi vnius mart. Euang. amē dico vobis conc. 1. num. 8.

Blasphemiam committis cum maioris Deum æstimas quam res huius mūdi; & vt illas adipiscaris ipsum contemnis. In proprio Sanctorum conc. 4. feria. 2. Pent. nu. 5.

### Blasphemi.

Blasphemi nullam excusationem in die iudicij habebunt: & quare. 2. Quadra. Dominica Paſſionis num. 39.

Blasphemi quam acerbis suppli cijs à Deo puniantur. In Aduent. conc. 3. circumcisionis nume. 32.

Blandiri alijs, vide, adulterio.

### Bona spiritualia, & celestia.

Bona spiritualia appellantur in sacra scriptura, bona absolutè, & per excellentiam: at temporalia non absolutè, sed cum addito. 3. Quadragesi. Dominica. 4. feria. 5. nume. 15.

Qui spiritualium bonorum gus-  
tū percipere incipiunt, temporalia  
cuncta bona aspernatur. 3. Quad.  
Dominica. 4. feria. 6. num. 5.

In bonis spiritualibus comparā dis maxima diligentia adhibenda est. 4. Quadragesi. Dominica. 1. feria. 6. nume. 18. Idem argumentum prosequimur in verbo, Animæ sa-  
lus; vbi pluravide quę huc spectat.

In

In bonis spiritualibus acqui-  
rendis opportunam occasiōne p̄c  
termittere quā malum sit. 4. Qua-  
drag. Dominica. 1. feria. 6. nu. 20.

In bonis his æternis comparan-  
dis, Deus solum exposcit, vt tan-  
tam pro ipsis adhibeamus diligen-  
tiam; quantum pro temporalibus  
adhibemus. In communi Sanctarum  
mulierum conc. 3. num. 19. vi-  
de etiam de hoc, verbo, pigritia.

Bona spiritualia amore arden-  
tissimo prosequenda, tempora-  
lia verò contemnenda. In com-  
muni plurimo. martyr. Euange-  
descendens Iesus de monte, conc.  
2. nume. 9.

Maxime dolendum est quod  
spiritualia lente & desidiose homi-  
nes petūt: temporalia vero anxie.  
In Dominicali Dominica. 5. post  
Pascha conc. 3. num. 19.

Bona & voluptates spirituales  
fortes & constantes homines red-  
dunt; carnales vero voluptates,  
molles & effeminatos efficiūt. In  
Dominicali Dominica infra octa-  
vam Ascensionis conc. 3. nume. 15.

Plurima quę ad bona spiritua-  
lia spectant, inuenies in sequenti ca-  
pite de bonis temporalibus.

### Bona temporalia.

Per bona temporalia intelligimus  
dinitias, seculares honores, valetudi-  
nem, prosperitatem, voluptates, & de-  
niq; harum rerum quarum libet affluen-  
tiā.

Bonis his temporalibus cum gau-  
demus, atque in prosperitate su-  
mus; & benefactorum nostrorum  
obliuiscimur, & in summum etiam  
benefactorem nostrum Deum, in  
grati sumus. 3. Quadrag. Domini-  
ca. 2. num. 17.

Bona temporalia nīmio amore  
prosequi, est vna ex clarioribus  
conjecturis quę haberī potest,  
quod quis in peccato moriturus  
sit. 3. Quadrag. Dominica. 2. feria. 2.  
nume. 17.

Bonorum temporalium con-  
temptus alijs miraculis est mirabi-  
lius, in proprio sanctorum conci.  
1. omnium sanctorum nume. 20.

Bona temporalia dedit Deus  
abundanter pr̄scis veteris legis pa-  
tribus, in figuram spiritualium di-  
uitiarum, quas in lege gratiæ afflu-  
ter largitus erat. In proprio san-  
ctorum conc. 3. omnium sancto-  
rum num. 20.

Qui bona temporalia querunt,  
aliquaratione ipsum etiam Deum  
querunt, rationem vide. 3. Quadra.  
Dominica in Passione feria. 2. nu-  
me. 11.

Vt bona hæc terrena vili, cœle-  
stia verò, maximi pendamus; per  
speculum fidei hæc, & illa contem-  
plari oportet. In proprio sanctorū  
conc. 2. Philippi & Iacobi num. 21.

Qui temporalibus bonis af-  
fluunt, magni coram mundo, & ho-  
minibus sunt, nō coram Deo: quę  
misera magnitudo, & vana est. In  
pro-

## Bona temporalia.

proprio Sanctorum conc. 2. Ioannis Baptistar. num. 21

Cur bona hęc tēporalia cū vana sunt, tamen vere bona esse existime mus? In proprio Sanctorum conc. 2. Philippi & Iacobi num. 21.

Facile illis est bona hęc terrena despicer, qui omnem suā spem in coelestibus bonis collocatā habēt. In proprio Sæctorum cōc. 1. Philippi & Iacobi num. 13.

Bonoruū tēporalium affectionem abijcere, & ea omnino floccipendere debes, vt diuina consiliatib⁹ prospint. In proprio Sanctorum conc. 1. omnium Sanctorum. nu. 16

Quem vera libertas delectat, ab amore horum mutabilium bonorum liber esse appetat. In proprio Sanctorum conc. 1. omnium Sanctorum num. 23.

Dux noster Iesus Christus eos tantum milites eligit qui ex bonis temporalibus necessaria solum sumunt. In Aduent. conc. 3. circumfisionis num. 7.

Bonorum temporalium amissio non tam sentiēda, sed potissimum spiritualium perditio deploranda. In Aduent. Dominica. 4. post Epiphaniam conc. 2. num. 30

Bonorum temporalium cupidas sensus peruertit; & alia plurima mala facit, quæ late prosequitur. In Aduent. conc. 3. Purificatio-nis B. Mariæ num. 4.

Temporalium rerum amorem affectionēq; à vobis expellere, co-

naminivt Spiritus sanctus ad vos veniat. In Dominicali Dominica. 4. post Pascha conc. 3. nu. 9

Deus solet nos hisce terrenis bonis pricare vt amore quo ipsam terram diligimus totū in Deū transferamus. In Dominicali. feria. 2. in litanij maioribus conc. 1. num. 28.

Propter nostra peccata solet Deus hisce bonis priuare & terrę sterilitatem punire. In Dominicali. feria 2. in litanij maioribus conc. 1. nu. 28. vbi late & ex professo.

Vt prosperitate & temporaliū affluentia sciamus bene vt̄, solet Deus illam cum afflictione & laboribus coniungere. In Dominicali. feria 2. in infra octauam Ascensionis conc. 1. num. 10.

Bona, & diuitia temporalis & si legitimate possideantur, si inordinate executioni mandentur bonorum spiritualium fastidium gignunt. In Dominicali Dominica. 2. post Pentecost. conc. 1. num. 22.

Cælū attentē iaspice, vt honorū temporalium affectionē in illo cōijicias, & colloces. In Dñicali Dñica. 11. post Pentec. conc. 2. num. 32.

Multo maius beneficiū Deus in eū conferit aquo sitim tēporaliū afferit, quam si ipsa tēporalia affluenter conferret. In Dominicali Dñica. 14. post Penteco. conc. 2. nu. 48.

Stultū est aliquę honorare propter eius prosperitatem, & bonorum temporalium abundantia. In Dominicali Dominica. 20. post

Pent-

## Bona temporalia.

Pente. conc. 2. num. 45. vſq; ad. 55.

Postquā per peccatū, procella in huius mudi mari exorta est, qui ijs tēporalibus onusti nauigāt, in magno versantur periculo. In proprio Sanctorum conc. 3. omnium Sanctorum num. 19.

Maxima cū formidine, & tēperā tia bonis huius seculi vtēdū est. In cōmuni conf. nō pōtif. Euan. ecce nos reliquimus &c. conc. 4. nu. 16.

Quia bonis & turpitudinibus huius seculi vehementer intēdimus, ideo Dei vocibus nō respōdemus. In proprio Sanctorū conc. 2. exaltationis Crucis num. 18.

Bona temporalia nō æstimantur nisi ab illis qui spiritualia, & eterna non gustant. In cōmuni Sanctarum mulierum conc. 2. num. 8.

Nunquam homo satis bonis temporalibus, mundoq; & eius voluptatibus renunciat; nisi postquam gaudia spiritus cœpit degustare. In cōmuni Sanctarum mulierum conc. 2. num. 18.

Bonatēporalia quam parui Deus æstimet, colligitur ex eo quid cōmuniter ij, quos Deus odit, maxi- miq; peccatores sunt, istis bonis abundant. In proprio Sanctorum conc. 1. sancti Matthiæ. num. 21.

Temporalia non temere & sine villa consideratione admittenda & accipienda: sed iusta deliberatione. In proprio Sanctorum. conc. 2. incarnationis num. 26.

Tcnenarum rerum desiderio teneri signum est conscientia cor-

nuptæ, & depravataꝝ. In proprio Sanctorum conc. 2. incarnationis num. 25.

Temporalia haec si alicui pietatis operi adhærent ad cælum vſq; ascendunt: si vero vanitati deseruiunt per terram serpunt. In proprio Sanctorum conc. 2. omnium Sanctorum num. 22.

Legis gratiæ obseruatoris omnia temporalia bona, concilantes per huius seculi mare transire debent in proprio Sanctorum conc. 3. omnium Sanctorum num. 22.

Vt Deum sequamur temporalia omnia, quæ maximo oneri, & impedimento sunt deponere pluriū refert. In Aduent. conc. 2. Andreæ num. 25.

Temporalia summa sollicitudine, diuina vero segniter à nobis fiunt. In Aduen. conc. 3. conceptio-nis B. Mariæ nu. 19. & 1. Quad. Domini- ca. 1. feria. 4. nu. 6. & 3. Quadr. Dominica. 1. feria. 6. num. 15.

Periculosior & maior persequu-tio Ecclesiæ sunt voluptates hu-ius seculi Dominica. 4. Aduentus conc. 3. num. 15.

Temporalia, à Deo petēda sunt; sed modeste; nō nimis: & conditio-natè, non absolute. In Aduen. Domini-ca. 2. post Epiphaniā conc. 2. nu. 30. & Dominica. 3. sequenti cōc. 1. nu. 35. & in Dominicali Domi-nica. 5. post Pascha conc. 1. nu. 22. vbi late & conc. 3. num. 31.

In Aliquib⁹ ad maiorem ipsorum confusione bona temporali. Deus con-

## Bona temporalia.

concedit. In Aduen. Dominica. 2: post Epiphaniam conc. 2. num. 33.

Sicut iustum est Deum diligeremus confessim temporalia omnia flocci penderemus. In Domini cali Dominica. 2. post Pentecost. conc. 1. num. 13.

Aliqua quæ huc spectant vide in verbo diuitiæ.

**S.Rationes, & considerationes efficacissime, ad communendum homines ad bonorum temporalium contemptum; atq; in ipsorum tedium, detecta eorum miseria & vanitate impellendos.**

## Rationes.

**Primaratio.** Quia bona temporalia animam adimplere, & satiare non valent: nec animæ sitim extinguunt, quin potius illam adaugent 1. Quadrag. Dominica 3. feria. 6. num. 23. & 2. Quadrag. eadem feria num. 23. & 1. Quadra. Dominica in Passione feria. 2. nu. 18. & 3. Quadra. Sabbatho post Dominicam 2. nume. 22. & Dominica 3. sequenti feria. 6. num. 20. & 4. Quadrag. Dominica 3. feria. 6. num. 26. & in communii Sanctorum mulierum conc. 2. num. 6. & ibi conc. 4. nu. 2. vbi latè & in proprio sancto rū conc. 4. visitationis B. Mariæ num. 8. & num. 22. vbi latè: & in proprio sanctorum conc. 1. Iacobi num.

me. 22. vbi latè: & Dominica. 3. Aduentus conc. 2. nume. 11. & in Aduent. conc. 4. Epiphaniæ nu. 10. 2. Ratio, quia bona temporalia immoderate bibita amentiam excitant. 3. Quadr. Dominica. 2. feria. 4. nume. 24.

3. Et quia affluentia bonorum temporalium; & prosperitas huius seculi est maxime periculosa. 3: Quadrag. Dominica. 2. feria. 4. nume. 32. & 4. Quadrag. Dominica. 1. feria. 6. num. 21.

4. Et ex inisferia & inconstantia bonorum & voluptatum & honoris huius seculi: quæ detegitur & consideratur. 3. Quadr. Dominica. 2. feria. 6. num. 9. & 3. Quadra. Sabbatho post Dominicam in Passione nu. 20. & 4. Quadra. conc. septuagesimæ. num. 31. & ibi Dominica. 1. Quadr. feria. 6. num. 21. & 4. Quadrag. Dominica in Ramis num. 15. & Dñica 2. Aduen. conc. 3. nu. 10. 5. Quia bona hæc temporalia carissimo comparantur, & difficulter. 3. Quadra. Dominica. 3. feria. 6. num. 18.

6. Et quia qui temporalia hæc contemnit, dispositus est ad perfectio nem Christianam. In communii plurimo. martyr. Euange. descendens Iesus de monte &c. nume. 16. 7. Et quia omnia hæc bona interiorius vacua sunt, nec quicquam praeter exteriorem apparentiam habent. In communii plurimo. mart. Euang. cum audieritis prælia &c. conc.

## Bona temporalia.

conc. 1. num. 8. nihilq; in ipsis veri & solidi inest. 4. Quadrag. Dominica in Ramis num. 15

8. Ratio & quia bonorum temporalium cupiditas impedit quoniam minus rationis, & intellectus radij animam illustrant: & ita ipsam cæpi reddit. In proprio Sanctorum conc. 1. omnium Sanctorum nu. 19. 9. Et ex breuitate, mutabilitate, & instabilitate bonorum temporalium: quæ perpenditur & detegitur. 3. Quadrag. Sabbatho post Dominicam Pascionis nu. 20. & Dominica. 2. Aduentus conc. 3. nume. 10. vbi latè & in Dominicali Domina. 24. post Pentecost. conc. 1. nume. 2. & 8.

10. Et quia quamvis voluptates huius seculi nunc suavia videantur, mortis tamen tempore amarisima, & laboriosissima iudicabuntur. 4. Quadra. conc. Septuagesimæ num. 32. & in communii confes. nō pōtif. Euang. ecce nos reliquimus omnia conc. 1. num. 9.

11. Et quia vniuersa temporalia quibus acquirendis homo studet vanissima sunt. 4. Quadr. conc. Cinerum num. 11. vbi egregie & optimæ & in communii plurimo. mart. euange. cum audieritis prælia &c. conc. 1. nume. 7. & in Dominicali Dominica. 23. post Pentec. conc. 2. num. 11.

12. Quia bona temporalia continentur est singularis charitatis efficiens vide, & nota in communii plu-

rimo. mart. euang. descendens Iesus de monte &c. conc. 1. num. 21.

13. Vniuersa hæc bona temporalia simul cum hac breuissima vita percunt. In Dominicali Domina. 3. post Pascha. conc. 3. num. 21. & in communii confes. non pontif. euang. ecce nos reliquimus omnia conc. 1. num. 10. & ibi conc. 2. nu. 12

14. Quia bona hæc temporalia renuntiare oportet ad beatitudinem consequendam vide, & nota in communii plurimo. mart. euang. descendens Iesus de monte &c. conc. 2. nume. 16. & in communii dedicationis ecclesiæ conc. 2. num. 6.

15. Et quia vniuersa hæc temporalia plurimi Ethnici philosophi contempnere & reliquere. In communii confes. nō pōtif. Euang. ecce nos reliquimus omnia conc. 1. n. 21

16. Quia quo quis temporalibus bonis expeditior fuerit melius spirituale, edificium erigere poterit. In communii confes. non pontif. euang. ecce nos reliquimus omnia &c. conc. 3. num. 16. vbi late, & in communii dedicationis Ecclesiæ conc. 2. num. 6.

17. Quia bona temporalia impedirent ne homo suo creatori sicut decet obsequatur. In communii Sæstarum mulierum conc. 2. num. 7.

18. Quia si temporalia hæc vilipendimus procul dubio, quietudine in hac vita perficiemur. In proprio Sanctorum cœc. 1. Philippi & Iacob. num. 13.

## Bona temporalia.

19. Quia etiā si illa adipiscaris non ob id magis latet viues: quo enim plura ex ipsis obtines, eo plura amplius exoptas. In proprio Sancto rum conc. 4. Visitatio. B. Mariæ nume. 8

20. Quia bona omnia temporalia nihil sunt. In proprio Sanctorum conc. 2. Iacobi nu. 2. quæ omnia nihil esse, manifeste nobis constaret; si rerum diuinarum contemplationi incubereimus. In proprio Sanctorum conc. 2. Iacobi nu. 3. & in Dominicali Dominica. 4. post Pentecost. conc. 1. nu. 23. & ibi Dominica. 22. conc. 2. nu. 6

21. Quia temporalia omnia nos excæcant, sicut fumus. In proprio Sanctorum conc. 2. Iacobi num. 4

21. Quia bona temporalia ad gaudium & felicitatem, vitæ etiam huius parum innuant. In proprio Sanctorum concio. 1. B. Mariæ ad Nives nu. 24.

23. Quia ijs, qui in hac temporali vita hisce terrenis bonis affluunt, solet hæc abundantia & prosperitas in miseriariam & inopiam, in futura æterna vita commutari. Qui vero in hac eis sunt destituti, illa inopia in futura vita vertitur in prosperitatem. 3. Quadrag. Dominica. 2. feria. 5. nu. 34

24. Quia bona hæc temporalia crassinienda sunt & relinquenda vide & nota hanc rationē. 3. Quadrag. Sabbatho post Dominicā in passione nu. 19. vbi latè: & in communi-

ni confes. non pontif. Euang. Ecce nos reliquimus omnia conc. 1. nu. 10. & ibi conc. 2. nu. 1. in Dominicali, Dominica. 15. post Pentecost. conc. 1. nu. 15. & Dominica. 23. concio. 2. num. 7

25. Quia ex pluriinis qui insatiables siti temporalia procurant, pauci illa consequuntur; reliqui vero omnes delusi remanent: & multo magis qui illa comparant. 4. Quadrag. Dominica prima. feria. 6. nu. 20

26. Quia bona hæc terrestria mendacia sunt. Et ipsa suis net possesso ribus demonstrant quam parum valoris, & voluptatis habeant. 4. Quadrag. Dominica. 1. feria. 6. num. 21

27. Quia bonis his temporalibus distracti inferni tormenta non per timescimus. 3. Quadrag. Dominica in Passione fer. 2. nu. 10

28. Quia secularia hæc bona, & homines fugere; cum vitam simul, & animam perdant; nobis præcepit Christus. 3. Quadrag. Dominica. 2. feria. 6. nu. 12

29. Quia terrestria hæc diligere in gentis infidelitatis est; cum in terra hæc peregrini simus. In communi confes. p̄tif. Euang. Homo quidam peregre, &c. conc. 2. nu. 7. Et cū ad cælū, & nō terrā simus creati. In communi doctorum. concio. 4. num. 22

30. Quia omnia temporalia bona adeo vilia sunt, vt domus Dei

ster-

## Bona temporalia.

mortuorum lectum, nec mortuus se-pulchrum habuit. In Aduent. cōc.

1. Nativitatis num. 24. vñq; ad. 30.

36. Quia in his voluptatibus quies non inuenietur. In Aduent. conc. 4. Ioannis Evangelistæ. numero. 26.

37. Quia Deus vult Christianos tanquam aduenas & peregrinos esse in hoc mundo, animum ab his rebus temporalibus semper habentes. In Aduent. conc. 3. Innocentium. numero. 3. vbi latè.

38. Et quia ijs qui in hac vita temporalibus bonis saturantur prohibet æternam beatitudinem gustare. In Dominicali, Dominica. 2. post Pentecost. conc. 1. numero. 6

39. Et quia hæc bona temporalia sunt causa discordiæ & divisionis, inter parentes, filios, consanguineos & amicos. In Dominicali Dominica. 13. post Pentec. conc. 2. num. 29.

40. Et quia nihil tibi proderunt in die mortis. In Dominicali Dominica. 14. post Pentecost. conc. 2. num. 10. vbi latè.

41. Considera quot, & quantas afflictiones in medio harum diuinarum ac mundi prosperitatum habes. In Dominicali Dominica. 14. post Pentecost. conc. 2. num. 14.

42. Considera bona hæc, quæ tantæ solicitudine inquiris esse velut lapsum quo in plurima peccata & inde in infernum labaris. In Do-

C 2 minis

## Bona temporalia.

minicali Dominica.14. post Pentecost. conc. 2. num. 16.

43. Quia huiusmodi deliciae, quæ tam pulchræ foris apparent; intus letali animarum veneno. refertæ sunt. In. Dominicali Dñica. 15. post Pentecost. conc. 2. num. 27.

44. Quia hæc prosperitas in imagine pertransit. In. Dominicali Dominica.22. post Pentecost. conc. 2. num. 61. & ibi Dominica.23. conc. 2. num. 6. vsq; ad.14.

45. Perpende breuitatem bonorum temporalium, simul cum æternitate tormentorum quæ propter ipsorum inordinatum usum pati debemus. In communione plurimo. martyris euang. cum audieritis. prælia &c. conc. 1. num. 6. & in Dominicali Dominica.3. post Pascha cōc. 1. num. 26.

46. Considera hæc omnia tempora lia Deū nostris pedibus subiecisse, vt abieetas calcaremus: nos autem ipsa super nostra capita collo camus eorumque seruire redimur. In proprio Sanctorum conc. 2. Iacobi. num. 3.

47. Ne propter bona temporalia Deū derelinquas, considera in una staterē parte terrestria omnia celo cata esse; in alia vero, parte gloriæ eterna gaudia, ac inferni tormenta: immo infinita Dei bonitatem & pul chritudinem constitutam esse. Si ergo hæc propter illa relinquas, plus illa pôderis apud te habet. In proprio Sanctorum conc. 2. Iacobi num. 6.

48. Bona temporalia quasi iam sint præterita æstimanda sunt, cum certo sciamus celerimè esse transitura. 3. Quadrag. Sabbath. post Dominicam Passionis num. 18. & 20. vbi latè.

Per locum à contrario præfatae omnes considerationes, & ratios, accommodare poteris ad hominum animos in cælestium bonorum amore, inflammados.

### §. Cōtra inexhaustam terrestrium sicut, nimiamque bonorum temporalium solitudinem.

Prædictis rationibus, & considerationibus generalibus, has addere specialiter contra nimiam solitudinem, & insatiabilem bonorum temporalium sicutim.

**Prima.** Quia nimia temporalium, solitudine maximè nociva est, quod vel ex eo colligitur, quod Christus aliqualiter per exaggerationem reprehendere videtur solitudinem etiam erga res pias, vide in proprio Sanctorum conc. 2. assumptionis B. Mariæ num. 30.

2. **Quia** non ad hanc rem tamquam, tamenque inutilem, qualis est solitudine bonorum temporalium homines creati sunt: sed ad amorem & fruitionem Dei obtinendam. 3. Quadrag. Dominica. 4. num. 17.

3. **Qui** a temporalis hæc solitu-

do,

## Contra solitudinem bonorum &amp;c. 37

do appellatur à Spiritu sancto pecatuum gentium: quo nomine solent in sacra scriptura nuncupari grauissima peccata. 3. Quadrag. Dominic. 4. num. 9.

4. **Quia** Deus diligenter simili tibi iphi, & universæ tuæ familie prouidebit. tertia Quadrag. Dominica. 4. num. 13. & in Advent. Dominica. 1. post Epiphaniæ conc. 2. num. 13. & in Dominicali Dominica. 14. post Pentecost. conc. 2. num. 38. vsque ad. 45.

5. Solitudinem rerum & euenum hujus leculi vitabimus tranquilleque vivemus si iugiter consideramus nil nobis sine diuina dispensatione contingere in proprio Sanctorum conc. 1. diui Francisci. num. 36.

6. Ne sollicitis sit earum rerum quæ tantopere salutem vestram impediunt. In communione confessi non potest euang. ecce nos reliquimus omnia &c. conc. 1. num. 9.

7. Solitudine nimia bonorum temporalium est unum ex malorum nostrorum fundamentis. In Advent. Dominica. 1. post Epiphaniæ conc. 1. num. 40.

8. Hæc cupiditas bonorum temporalium, homines ad æternam desideranda impedit. In. Dominicali Dominica. 2. post Pentecost. conc. 1. num. 22.

9. Hæc nimia solitudine à fidei nostræ confessione maxime dislent. In. Dominicali Dominica. 1. 4. num. 19.

post Pentecost. concio. 2. numero. 41.

10. Quorum tam solitudo temporalia curas, siquidem omnipotens Deus de illis curam habet, & protegit.

In Dominicali Dominica. 23. post Pentecost. conc. 2. numero. 26.

### §. Voluntaria temporalium bonorum abdicatio, & renuntiatio.

Bonorum temporalium voluntaria abdicatio & renuntiatio, altissima, & magnanimitati est. In proprio Sanctorum conc. 2. omnium Sanctorum num. 21.

Hæc voluntaria abnegatio diuino amore corda maxime fulcit. In proprio Sanctorum conc. 2. omnium Sanctorum num. 25.

Hæc est adeò sublimis & rara virtus, vt Christus illam in initio, quasi omnium caput locauerit. In proprio Sanctorum conc. 3. omnium Sanctorum nu. 15. Idem argumentum persecuerunt in verbo, paupertas spiritus, vbi aliqua que hoc spectant, inuenies.

Eos qui ob amorem Dei in hac vita temporalia bona reliquerunt, non tantum Deus in alia vita glorificat, sed in hac etiam maximis muneribus afficit. In communione confessi non pontifi. Euang. ecce nos reliquimus omnia &c. conc. 4. num. 19.

Non sufficit temporalia omnia relinquare, sed Christum veraeius vitali imitatione sequi est necessarium. In Aduentuali conc. 1. Andreæ num. 29.

Non sufficit te vniuersa temporalia renunciasse, sed requiritur tuam propriam voluntatem, & veterem hominem relinquare, in Aduent. conc. 4. Andreæ, quime. 25. & in cōmuni vnius mart. Euang. amēdico vobis conc. 3. nu. 16. vbi latē.

Plura quæ ad voluntariam temporalium abdicationem spectat vi de verbo; paupertas Spiritus.

**C**antus orationis vocalis, vi de, oratio vocalis.

**Captivitatis**, vide, vinciti in carcere.  
**Capitula**, vide concilia.

### Caro.

**Carnales tentationes**, vide luxuria.  
**Carnalis amor**, vide luxuria.

**Carnis Passiones**, vide verbo appetitus.

**Carnis peccatum**, vide luxuria.

### §. Carnis inclinatio.

Carnis inclinatio nunquam est ad bonum. 1. Quadrag. conc. Cinerum nume. 13. & Dominica. 4. sequenti feria. 6. num. 19.

Cum carnis instigationis periculosoressint, maxima instantia Spiritus sancti fauor ad eas vincendas est postulandus. In Dominica. 11. post Pentecost.

conc. 2. nume. 35.

. Caro. inclinata facile spiritum. flectit. 4. Quadrag. Dominica. 3. nume. 5.

### §. Carnis rebellio

Carnis rebellio orta est ex rebelle protoparentis nostri; in pœnam ipsius delicti. 1. Quadrag. Dominica. 2. feria. 2. num. 3. & in cōmuni vnius marty. Euange. Siquis vult venire post me &c. conc. 3. nume. 16.

Caro in iustis etiam viris qui eam domare conantur rebellis, & immunda esse solet. In Dominicali Dominica. 17. post Pentecost. conc. 1. num. 14.

Carnis mortificatio & castigatio quam necessaria. In Dominicali Dominica. 10. post Pentec. conc. 2. num. 19. vbi latē.

Reliqua quæ huc spectant vide verbo appetitus hominis.

### §. Carnis mortificatio

#### & castigatio.

Carnis mortificationi Spiritus sanctus nos adiuuat. 1. Quadrag. Dominica. 4. num. 25.

Carnis mortificatio & propri corporis castigatio quam necessaria, & utilis. In proprio Sanctorum conc. 2. B. Mariæ ad Nives num. 11. ( Amplificabitur hic locus ex verbo, pœnitentia, vbi plura inuenies, quæ ad hunc locum accōmodari possunt.) & Dominica. 4. Aduent.

### Castitas.

vbi num. 10.

Castitas multo magis (quod la chrymabile est) obseruabatur, priscis, quam nostris temporibus. In communii Virginum conc. 2. nu. 12.

Nulla est laus quæ satis digna hominem castum, &c continentem laudare valeat. 1. Quadrag. Sabbatho post Dominica. 3. nume. 12.

Carnis Passiones mortificande, erundæ, & frænandas, vt cum Christo glorificemur. In communii vnius marty. Euang. amēdico vobis conc. 3. num. 15.

Sensualitati vires addunt qui corpora sua delicate tractant. 3. Quadrag. Sabbatho post Dominicali. 2. num. 9.

Semper carnis mortificationi intendendum, & nunquam eius simulationi credendum. 3. Quadrag. Dominica. 1. num. 27.

Amplificabitur hic locus ex verbo, appetitus humatus.

### Castitas.

Castitas est via rectissima ad im petrandam sanctitatem. In communii Virginum conc. 2. num. 12.

Castitas ieunio, oratione, & intra domum reclusione, conseruantem plurimum conducunt. In proprio Sanctorum conc. 2. Beatae Mariæ ad Nives nume. 29. & in Dominicali Dominica. 10. post Pentecost. conc. 1. num. 34.

Ceremonia Ecclesiæ & religio

vbi num. 10.

Castitas multo magis (quod la chrymabile est) obseruabatur, priscis, quam nostris temporibus. In communii Virginum conc. 2. nu. 12.

Nulla est laus quæ satis digna hominem castum, &c continentem laudare valeat. 1. Quadrag. Sabbatho post Dominica. 3. nume. 12.

Si puros & castos nos conseruare volumus, cum castis & puris conuersandū est. In Aduent. conc. 3. Ioannis Euangeliſtæ num. 21. & 24.

In hominibus pretiosissimæ res est castitas. In Aduent. conc. 3. Ioannis Euangeliſtæ nume. 22.

Sola castitas non sufficit nisi cū alijs virtutibus sit coniuncta. In Aduent. conc. 3. Ioannis Euangeliſtæ nume. 23.

Plura quæ ad hoc caput pertinent ex verbo, luxuria, hic adiungenda putamus, vbi latius hoc argumentum persequimur.

**Cœlestia**, bona vide in verbo, bona spiritualia.

**Cœlum**, vide gloria.

### Ceremoniaæ sanctæ.

Ceremoniaæ sanctæ Ecclesiæ ad virtutum interiorum conseruationem plurimum conducunt. In proprio Sanctorum conc. 2. Beatae Mariæ ad Nives nume. 29. & in Dominicali Dominica. 10. post Pentecost. conc. 1. num. 34.

Ceremoniaæ Ecclesiæ & religio

num aestimandæ sunt. In Domini cali, Dominica. 10. post Pentecost. conc. 1. nu. 33.

## Charitas.

Charitas magis ac prius exercenda in propinquos quam in remotos. 1. Quadrag. fer. 5. post Cineres nu. 3. & 3. Quadrag. fer. 5. post Cineres nu. 9. & in Dominicali, Dñica. 12. post Pentecost. conc. 1. num. 39. & ibi Dominic. 18. conc. 1. nu. 2.

Charitatis ordo necessariò est obseruandus. in Dominicali, Dominic. ca. 12. post Pentecost. cōc. 1. nu. 39

Charitas omnium virtutum præstantior est rationem vide. 3. Quadrag. fer. 5. post Cineres nu. 2.

In charitate magis quam in alijs omnibus virtutibus perfectio christiana consistit. 4. Quadrag. fer. 6. post Cineres nu. 10. & 1. Quadrag. conc. in coena Domini nu. 15.

Sine charitate nulle virtutes Deo placent. In communi Virginum. conc. 3. nu. 16.

Christiani ab alijs gentibus per charitatem sunt distinguendi. 4. Quadrag. feria. 6. post Cineres num. 16.

Ad charitatis conseruationem maxima necessaria est urbanitas. In proprio Sanctorum conc. 1. Visit. B. Mariæ nu. 19.

Charitatis visceræ erga proximos habere, & singulari zelo dimoueriri de peccatores à suis peccatis & strucere, est unum ex manfestionibus si-

gnis animæ à Deo prægnantis. In proprio Sanctorum. concio. quarta. nu. 9.

Si charitatem veram haberemus, proximorum necessitates vt pro prias sentiremus. In communi Dedicationis Ecclesie. conc. 1. numer. 21. & in proprio Sanctorum. concio. 2. Visitationis Beatae Mariæ. nume. 22. vbi optimè. & Dominic. ca. 2. Aduentus. concio quarta. nu. me. 2. & nu. 11.

Vt charitas ampliaretur Deus voluit nullum hominem esse adeo perfectum quin ei aliquid desit. In communi confes. pontif. Euangel. Homo quidam peregre, &c. concio prima. nume. 2. Vbi late & optimè.

Charitas efficit vt tā bona quam mala nostrorum proximorum, ac si nostra sint aestimemus, & sentiamus. In proprio Sanctorū. concio prima. Ioannis Baptiste. nume. 10. vbi optimè: & Dominic. secunda. Aduentus. conc. 4. nume. 2. & 11.

Vnus ex præcipuis charitatui amoris effectibus, est alienarum calamitatum affectuosa compas sio. In proprio Sanctorum. concio tertia. Dñi Francisci nu. 20.

Charitas omnibus alijs virtutibus formam prebet. Vide & nota rationem. In Dominicali, Dominic. ca. 17. post Pentecost. concio. 2. nu. 48.

Quamvis cætera omnia præcepta fer.

seruentur nisi ad sit charitas lex plena non est; sed veluti vas vacuum. In Aduent. concio prima. Andreæ. num. 21.

Si charitatem haberemus nulla ob proximorum felicitatestrorqueremur inuidia. In Aduent. concio. 3. Nativitatis. nu. 24.

Perfectio christiana essentialiter in charitate cōsistit, licet perfectionis christiana manifestatio in multis diversarum virtutum actibus sita sit. In Dominicali, Dominic. 23. post Pentecost. conc. 1. nu. 28.

Amplificabitur hic locus ex verbo, amor Dei, & proximorum, vbi accurate collegimus plurima quæ ad hunc locum pertinent: latissimusq; ibi à nobis de hac re instittitur sermo. Vide etiam in verbo, misericordia vbi aliqua inuenies. quæ huc spectant.

## Christus.

Christi gloria nō in armis, & cohortibus, sed in hominum animis ad se alliciendis, & a sceleribus semouendis sita est. In proprio Sanctorum. conc. 1. Nativitatis B. Mariæ. num. 8.

Quod vt Christum de hominū memoria tolleret Iudæi fecerunt; hoc Deus tāquā medio vñs est, vt Christum exaltaret, & sublimaret. In proprio Sanctorum. conc. 2. Inventionis Crucis. nu. 20.

Christi similitudinem nobis imprimi, curare debeimus: & quæ illa

sit. 3. Quadrag. Sabbatho post Dominicam. 4. nu. 4.

Christum in omnibus sequi debemus; si ipsius diuinorum bonorum hæredes esse volumus. In communi viuis mart. Euangel. Si quis vult venire post me, &c. conc. 1. num. 4. & conc. 2. sequenti numero. 23. & in communi viuis mart. Euangel. Amen dico vobis, &c. conc. 1. num. 2. 2. Et in Aduentu conc. 2. Ioannis Euangelistar. num. 3. vbi late. Vt ipsum sequamur vide singulares considerationes. In communi viuis mart. Euangel. Si quis vult venire post me. conc. 3. num. 1. vsque ad num. 13. vbi optimè & in Aduent. conc. 3. Andreæ. num. 23.

Christus quare mirabilis illo tristopho ingredi voluit Hierosolymā. 1. Quadrag. Dominica in Ramis. num. 1.

Christo nolebant Pharisei fidē adhibere ne cogeretur peccata sua relinquere. Vide & nota. 4. Quadrag. Dñica. in Passio. fer. 4. nu. 8.

Christus statim ac natus fuit, vir perfectus fuit. In Aduent. conc. 1. Innocentium nu. 21. Ex Christi in Agyptum fugavberrima nobis utilitas cōsequuta fuit. In Aduent. concio prima. Innocentium. nu. 20.

Christum sapientia in dies proficeret dicit sacra Scriptura quā magis ac magis ac magis sapientiam suam in die manifestabat & reue

## Christi erga nos amor.

labat. In Advent. Dominica. i. post Epiphaniam conc. 2. nu. 17. vbi ex professo. Vel proficiebat sapientia experimentaliter. ibi nu. 26.

Quando à Christi societate separatos nos esse putamus quantum plorare debeamus. 3. Quadrag. Sabato post Cineres nu. 3.

Christus in instanti sua cōceptio-  
nis habuit perfectissimum ratio-  
nis virtutis, & sapientiam. Dominica.  
3. Aduentus conc. i. nu. 4. & cō-  
cio. 2. nu. 26.

Volut Christus ex peccatori-  
bus originem ducere; vt confiden-  
ter peccator ab eo tanquam à suo fi-  
lio opem fecerat. In Aduent. conc. 4.  
Conceptionis B. Mariæ nu. 14.

Christus fuit hominum iniustie  
totus dicatus. In Aduent. Domini-  
nica. 5. post Epiphaniam. con. 1. nu.  
num. 9.

*Christi adoratio.* Vide adoratio.

*Christi Aduentus.* Vide incarna-  
tio Christi; vide etiam Aduentus.

## §. Christi erga nos amor.

Magis Christus dilexit animam nostram, quam sanguinem suum, quandoquidem illum pro ea abundissime effudit. In Dominicali, Dominica. 2. post Pascha conc. 2. nu. 23.

Ardetissimo nostri amore Chri-  
stum flagrasse, vel ex eo colligitur,  
quod acerbissima illa omnia quae  
pro nobis passus est exigua esse illi  
videbantur in Dominicali, Domini-

nica. 3. post Pascha conc. 1. nu. 4. &  
num. 12. vbi late. & ibi. Dominica. 3.  
post Pentecost. conc. 2. nu. 30.

Amor Christi fuit fons omnium  
beneficiorum nostrarum redemptio-  
nis. 1. Quadrag. conc. in coena Do-  
mini nu. 19.

Amor Christi erganos summus  
fuit. 2. Quadrag. conc. in coena nu.  
20. & 3. Quadrag. Dominica. 4. fer-  
ria. 3. nume. 2. & Dominica in Ra-  
missequenti num. 3. & conc. in Cap-  
na, eiusdem. 3. Quadrag. num. 3. v. 1  
que ad. 11. & 4. Quadrag. Domi-  
nica. 3. fer. 6. num. 6. Qui amor sem-  
per à nobis est meditandus. 4. Qua-  
drages. Dominicatertia. feria sexta.  
num. 6.

Christus maiora amoris erga nos  
indicia in morte dedit. 4. Quadrag.  
concio in Coena. num. 20. & in com-  
muni Apostolorum. concio pri-  
ma. nu. 24.

Christus tam singulare amores  
suis prosequebatur, vt necessi-  
tatem & salutem suarum oviuum,  
suam esse ac propriam reputaret.  
In Dominicali, Dominica. 2. post  
Pascha conc. 3. nu. 27.

Tata amoris teneritudine Chri-  
stus nos prosequebatur, vt quan-  
do ad cœlestia etiam regna ascen-  
debat se peregrinari dicat: quia à  
nobis recedebat, nosq; in hoc mun-  
do relinquebat. In communi con-  
fessorum pontificum. Euangeliū.  
Homo quidam peregre, &c. conc.  
2. num. 4.

Christi

## Christi animarum cura.

Christi erga nos amor quantus,  
& qualis fuerit: vide & nota in cō-  
muni Apostolorum concio secun-  
da. nume. 8. & in communi viii  
martyr. Euang. Amen dico vo-  
bis, &c. conc. 1. nu. 14.

Christus tam intenso amore pro-  
sequitur animam christianam, vt  
in manibus suis eam descriptam, &  
impressam gerere dicat. In proprio  
Sanctorum concio. 2. Ascensionis  
nu. 11.

Amore nostri Christus saepe fa-  
tigatus erat pro salute hominum. 2.  
Quadrages. Dominica. 3. feria sex-  
ta. nu. 11.

Tanto dilectionis nostrae ardo-  
re Christus flagrabat vt totus vti-  
litati hominum fuerit dicatus. 2.  
Quadrages. concio quinquagesime  
num. 29. & 4. Quadrag. Dominica  
1. num. 5. & omnimode nobis sue-  
rit datus. In proprio Sanctorum.  
feria secunda Pentecost. concio pri-  
ma. nu. 9.

Christus plus Ecclesiam suam  
amat quam ab ea amat. In Ad-  
uent. concio. 4. Nativitatis nu. 18

Christi erganos amor tantus est  
vt eam suam horam appellat, qua  
in nos aliquid magnum collatu-  
rus est beneficium. In Aduent. Do-  
minica. 2. post Epiphaniam conc. 3  
nu. 25.

Plura que hic spectant, Vide ver-  
bo, amor. §. amor Dei erga nos.

*Ascensio Christi.* Vide litera. A. in  
verbo, Ascensio.

## §. Christi accurata salu- tis animarum diligentia.

Christus quam maximam curā,  
& solicitudinem de salute animarū  
nostrarū habeat. In Dominicali,  
Dominica. 2. post Pascha conc. 2.  
nu. 3. & ibi. Dominica. 3. post Pen-  
tecost. conc. 2. nu. 26. & 28.

Quam ex proposito nostrae sa-  
lutis res agebat. In communi pluri-  
mo. martyr. Euang. Descendens  
Iesus conc. 1. nu. 8.

Insatiabili lucrardarum anima-  
rum siti Christus astubabat. 3. Qua-  
drages. Dominica. 4. feria. 3. num. 2  
adeo vt ad homines sanctificandos  
nihil intentatum reliquerit. quarta  
Quadrages. Dominica secunda. fe-  
ria sexta. nume. octauo. & in Do-  
minicali, Dominica. 3. post Pente-  
cost. conc. 2. nu. 14.

Christi protectio qua nos mira-  
biliter tuetur, ac protegit; amplifi-  
catur & consideratur. In proprio  
Sanctorum conc. 1. Incarnationis  
num. 4.

Christus nunquam promouen-  
dæ salutis humanæ officium inter-  
misit. 3. Quadrag. Dominica. 3. fer.  
5. num. 31. & in Dominicali, Domi-  
nica. 1. 5. post Pentecost. concio. 1.  
nu. 22.

Ad Christū curset accedere qui-  
libet, quacumq; spirituali ægritu-  
dine sit affectus. In Dñicali, Dñica.  
3. post Pentecost. concio prima.  
nu. 11.

§. Christus

## 44 Ch̄rus caput Eccl̄æ. Christus vt Deus, &c.

### Christus caput Eccle-

*sie, & de influxu eius in membra.*

A Christo accepimus omnem gratiam, & virtutem. In communione viii mārt. tempore Paschali concio. i. nu. 9

Quæcunq; bona possidemus, & possidere peram⁹. omnia per Christum nobis aduenere. In proprio Sanctorum feria. 3. Pentecost. concio. i. nu. 12. vbi de gratitudine etiā quam debemus circa hoc habere optimè edifferit.

*Christi Circuncisio,* Vide Circuncisio.

*Christi conceptus,* Vide in verbo, Incarnatio.

### Christus vt Deus, & de

*Christi diuinitate.*

Christi diuinitatis euidens argumentum erat, oculos cæcis, pedes claudis, &c. in pristinam salutē restituere. 3. Quadrag. Dominica. 4. feria. 4. num. 37. & 3. Quadrag. feria. 4. Dominicæ Passionis nu. 29. & mortuos resuscitare. 3. Quadrag. Dominica. 4. feria. 6. nume. 16. & Dominicæ 2. Aduentus conc. i. nu. 27. & in Aduent. Dominicæ. 2. post Epiphaniam. conc. 4. num. 2. & in Dominicæ, Dominicæ. i. 8. post Pentecost. conc. 2. nume. 32.

Potissimum tamen (inter alia) Christi diuinitatis argumentum fuit ipsius Christi resurrectio, de quo vide in verbo, resurrectio.

Christus in quantum Deus non fuit mortuus. 4. Quadrag. conc. quinquagesimæ nu. 9

Christus quia Deus erat peccare non potuit. i. Quadrag. Dominica in Passione nu. 7. & 2. Quadrag. Dominica in Passione nu. 2. quibus locis alias etiā inuenies rationes ob. quas peccare non potuit.

Christi diuinitatem euidenter ostendebat modus, quo Christus faciebat miracula: imperando, scilicet, non deprecando. Dominica secunda Aduentus conc. i. nu. 27

Christi diuinitatis euidens testimonium fuit ipsum in mundum tam supremum donum, quale est Spiritus sanctus misisse. In Dominicæ, Dominica infra octauam Ascensionis conc. i. nu. 19

Et cogitationes cognoscere. In Dominicæ, Dominica. i. 8. post Pentecost. conc. 2. nu. 20

### Defectus, quos Chri-

*stus in humana natura assumpsit.*

Defectus qui nobis vt increamur adiumento sunt Christus assumere voluit, vt nos redimeret: non tamen eos qui impedimento sunt. In Aduent. conc. 2. Conceptionis B. Mariæ nu. 27

### Christus Doctor, & de

*doctrina Christi.*

Christus doctoratus lauream accepit à patre æterno. In proprio Sanctorum. conc. 3. omnium Sanctorum

## Ch̄fus mediator Dei & hominū. Merita Ch̄fi. 45

### Merita Christi.

In Christi meritis spes omnis gentis saluandæ fundatur. In proprio Sanctorum fer. 3. Pentecost. conc. 2. nu. 3. & in Dominicæ, Do-

minica. 9. post Pentecost. conc. 1. nu. 26

Christus statim ac natus fuit nos docere & prædicare coepit. In Aduent. conc. 4. Natiuitatis. nu. 20 Christus docebat alios virtutes eas prius in se exercens. In Aduent. conc. 4. Natiuitatis num. 24

Christus homo factus est vt nos erudiret: & vt præceptor noster esset. In Aduent. conc. 1. Circuncisionis num. 2. & conc. 3. Circuncisionis num. 3

Nisi prius à Christo edoceti fuissent homines nequam justificationis, nec redemptionis ipsius particeps fierent. In Aduent. Dominicæ. 5. post Epiphaniam. conc. 1. nume. 14

Deus dedit nobis filium suum, non solum vt esset redemptor, sed etiam vt esset doctor. In Dominicæ, Dominicæ. 8. post Pentecost. conc. 2. nu. 2

Dolores Christi, tribulationes, & afflictiones, vide verbo, passio Christi.

*Incarnatio Christi,* Vide verbo, incarnationis Christi.

### Christus mediator Dei

*& hominum.*

Si Christum propitiatorem coram patre æterno mundus non haberet, forsitan sære desolatus fuisset. In proprio Sanctorum feria. 3. Pentecost. conc. 1. nu. 17

In Christi meritis spes omnis gentis saluandæ fundatur. In proprio Sanctorum fer. 3. Pentecost. conc. 2. nu. 3. & in Dominicæ, Do-

minica. 9. post Pentecost. conc. 1. nu. 26

Merita Christi quam infinita. In Dominicæ, Dominicæ. 8. post Pentecost. conc. 1. nu. 11

Ex eo quod Christus meruit nobis primam gratiam quantum ei debeamus. In Dominicæ, Dominicæ. 21. post Pentecost. conc. 2. nu. 11. me. 40

Christus non meruit animæ suæ gratiam & gloriam. i. Quadrag. fe. 3. Resurrectionis nu. 16. corporis tam gratiam & gloria mereri oportuit. ibidem.

*Miracula Christi,* Vide verbo miracula, vide etiā supra in §. de Christi diuinitate.

*Mors Christi,* Vide verbo, Passio.

*Natiuitas Christi,* Vide Natiuitas & Incarnatio.

### S. Christi nomina.

Christus multis nominibus voluit in sacris literis nuncupari; ad insinuanda multa beneficia quae in nos contulit. In Dominicæ, Dominicæ. 2. post Pascha. conc. 3. nu. 8

*Agnus,* Christum Euangelistæ & Prophetæ Agnum vocarunt, vt eius mansuetudinem denotarent. In proprio Sanctorum. concio. 2.

Mathiæ

## Christi nomina.

*Mathiae nume. 22*

*Lux*, Christus lux totius mundi fuit sed pauci ea potiuntur. 1. Quadrag. Sabbatho post Dominicam. 4. nū. 2. vbi ex professo. &c. 3. Quadrages. Sabbatho post Dominicam. 4. nū. 5. & nū. 20

*Manus*, Christus cur manus appetetur. In proprio Sanctorum conc. 4. Incarnationis nū. 3

*Ostium*, Christus fuit ostium per quod omnia bona ad nos intrarūt. In proprio Sanctorum feria. 3. Pentecost. conc. 1. nū. 2

Si quilibet ex iustis merito porta cœli dicitur; quanto potiori iure titulus hic Christo aptatur per quæ omnes iusti tanquam per ostium cœlum intrat. In proprio Sæcto. se. 3. Pentecost. conc. 1. nū. 11

*Pastor*, Bonus pastor potuit Christus appellari quia oves suas optimis pascuis & alimentis depascit. In Dominicali, Dñica. 2. post Pascha, conc. 1. nū. 7. (idq; diligentissimè efficit. ibi conc. 3. post Pascha nū. 5.) & quia oves suas accuratisimè seruat. In Dominicali, Dñica. 2. post Pascha, conc. 1. nū. 8. & ibi concio. 3. nū. 5. Sed nō propter has causas bonus Pastor voluit vocari, sed quia pro oibus suis vitam posuit: quia hoc præclarum opus apertius præ ceteris manifestauit. In Dominicali, Dominica. 2. post Pascha concio. 1. nū. 9

Christus quam diligentissimus pastor fuerit. In Dominicali Domi-

nica. 2. post Pascha conc. 1. nū. 4.

Cum cæteri pastores carnibus ouium suarum vescantur, piissimus hic pastor oves propria carne pascit. In Dominicali, Dominica. 2. post Pascha conc. 2. nū. 5

Christus vt diuinus pastor suæ sustentationis obliuiscetur vt oves suæ spirituale pabulum recipierent; & hoc cibum suum esse dicit. In Dominicali Dominica. 2. post Pascha conc. 3. nū. 4

Christus tam singulari amore oves suas prosequebatur, vt necessitatem & salutem ipsarum ouiu; suam esse reputet. In Dominicali, Dominica. 2. post Pascha conc. 3. nū. 17

Christus officium ovis & pastoris opere, & verbis nos docuit: atq; vnū ex præcipuis ob quod in mundo venit fuit vt hæc duo officia nos exequi doceret. In Dominicali, Dominica. 2. post Pascha conc. 3. nū. 2

Christus à diaboli vnguibus oves suas liberat. 2. Quadrag. Dominica Passionis fer. 4. nū. 37

*Pater*, Patris nomen sibi Deus attribuit, & maximè illi conuenit. 3. Quadrages. conc. Septuagesime nū. 17

*Rex*, Christus est verus rex omnium creaturarum. 4. Quadrages. Dominica in Ramis nū. 19. Et cur specialiter rex hominum dicatur. 4. Quadrages. Dominica in Ramis nū. 26

*Sponsus*

## Clarissima Christi opera, & vita, &c.

*Sponsus*, Amorem quo Deus nostras animas prosequitur, optimè ipse Deus explicat, cum se earum sponsum dicit. In communi Virgini num conc. 4. nū. 4

Quas conditiones requirat diuinus Sponsus in anima cū qua sponsalia debet celebrare. 3. Quadrages. Sabbatho post Dominicam. 3. nū. me. 29

*Via*, Christus cur via dicitur. In proprio sanctorum cōc. 2. Philippi & Iacobi nū. 22

*Vitis*, Verbum diuinum postquam homo factum est, & non antea, vitis vera vocatur: quia tunc & non anteà nostræ naturæ erat. In communi vniuersitati mart. tempore paschali conc. 1. nū. 8

Et quia ex tunc multo plura & maiora beneficia in nos cōtulit in Dominicali Dominica. 6. post Pentecost. conc. 1. nū. 2

Christus vitis vera appellatur propter veram similitudinem quā habet cū naturali vite: & quia eius proprietates habet. In communi vniuersitati mart. tempore Paschali cōc. vna nū. 9. vbi ex professo.

**§. Clarissima Christi opera & vita: & quod vitam nostram ad ipsius normam effingere studeamus.**

Christus & bene operari, & artem rationemq; bene operandi nos docuit. 3. Quadrages. concio in coenam. 18.

Christi vita perpetuò à nobis est meditanda, & memoria tenenda. 4. Quadrages. Dominica. 3. fer. 6. nū. me. 2

Christus est perpendiculari, & regula qua metiri, & examinare debemus omnes nostras actiones. In proprio Sanctorum conc. 1. Inventionis Crucis nū. 15. Eq; in omnibus operibus nos debemus conformare. 1. Quadrag. Dominica. 4. feria. 2. nū. 19.

Estque exemplar quod imitari possimus, & tenemur. In Adventuali concio. 3. Andreæ nū. 22. & 4. Quadrag. Dominica in Passione feria. 4. nū. 28

Etsi Christi singula opera superna sint admiratione dignissima, ex ipsis tamen simul consideratis alia multo sublimior atq; mirabilior resultat admiratio. vide & nota in proprio Sanctorum conc. 1. Exaltationis Crucis nū. 3. vbi optimè.

Omne bonum nostrum pendet ex eo quod Christum in omnibus imitari & similes esse curemus. In Dominicali Dominica. 15. post Pentecost. conc. 1. nū. 2. &c. 6

Christum imitari est, opera nostra & cor nostrum cum eius operibus & corde conformare. In Dominicali, Dominica. decima quinta. post Pentecost. conc. 1. nū. 6. vbi latè explicat quid sit hæc conformitas.

*Christi passio*, Vide verbo, passio Christi;

*Christi*

## 48 Christi tentatio. Christi in téplū oblatio.

*Christi predestinatio*, Vide verbo, prædestinatio.

*Christus Redemptor*, Vide in verbo, redemptionis beneficium.

*Christi resurrectio*, Vide verbo, resurrectio.

*Christi satisfactio*, Vide in verbo, passio Christi.

*Christi sudor sanguineus*, Vide in verbo, passio Christi.

### §. Christi tentatio.

Tentari se Christus permisit ut aliam occasionem vtendi misericordia cum tentatis atque prolap- sis haberet: propter temptationem quam in se fuit expertus. 4. Quadrag. Dominica. i. nu. 11.

Et vt nos erudiret, quomodo tē- tationes vincere, & quibus armis debeamus. 4. Quadrag. Dominica. i. nu. 13. vbi latissime. &. 3. Quadra- ges. Dominica. i. nu. 18. &. 1. Quadrag. Dominica. i. nu. 11. &. 2. Quadrag. Dominica. i. nu. 15.

Cur Sathanas Christum gula prius tentauit. 4. Quadrag. Domini- ca. i. num. 26

Diabolus Christū tentauit om- nibus quadraginta diebus. 4. Quadrag. Dominica. i. nu. 29

### §. Christi in templum oblatio.

Christi in templum oblatio fuit donum quo tantum Dei ira pla- ri potuit. In Aduent. conc. i. Purificationis B. Mariæ num. 4. vbi ex

instituto.

Christus voluit, & si ille legi nō erat adstrictus in teplum offerri, vt munus suum inciperet executi. In Aduent. conc. i. Purificationis B. Mariæ num. 16

Et vt nos doceret non solum in feriores, sed ipsos etiam legislatores suis legibus obligari. In Aduēt. conc. i. Purificationis B. Mariæ nu- me. 23

### §. Præclaræ Christi vir- tutes, & imperuestigabiles ipsius dinitia.

In Christi humanitate omnes illas virtutes quas nos habere præci- pit scripsit; vt ex ea velut ex epla- ri illas trāscribere possimus. In Ad- uentuali. conc. 3. Andreæ num. 21

Christus nē virtutes nobis aspe- ræ & difficiles redderentur, eas om- nes prius ipse molliores redderevo- luit, in se ipso exercens. In Aduēt. conc. 4. Natuitatis nu. 24

*Christi charitas*, Vide in verbo Christi erga nos amor.

*Clementia Christi*, perpenditur, & consideratur. 2. Quadrag. feria. 4. Domini- cae passionis num. 39

*Christi humilitas*, Consideratur & extollitur. 2. Quadrag. conc. in Coena nu. 28

Christus est verum humilitatis exemplar. 1. Quadrag. Dominica. 2. fer. 3. nu. 21. &. 23

*Christi mansuetudo*, Consideratur & extollitur in Aduent. concio. 2.

Innocen-

### Cineres.

Innocentium. numero. 4.

Quam mansuetè Christus respō- debat his qui illum odio prosequen- bantur. In Dominicali Dominica. 17. post Pentecost. conc. 2. num. 31.

*Christi misericordia*, consideratur & extollitur. In Dominicali Do- minica. 15. post Pentecost. conc. 1. num. 42. vbi ex professo,

*Christi obedientia*, consideratur, & extollitur. In Aduentuali conc. 1. Andreæ num. 26. & ibi Dominica. 1. post Epiphania conc. 4. nu. 32.

Obedientia H. Iac, singularis in- ter ceteras est obedientia Christi figura. 2. Quadrag. feria. 2. Resurrec- tionis num. 41.

Obedientia Christi quam perse- quisita. 3. Quadrag. Dominica. 3. feria 5. num. 15.

Obedientia Christi erga patrē quanta. 4. Quadrag. Dominica in Passione feria. 4. num. 11. vbi ex profess.

Christi cibus obedientia est. In Aduent. conc. 2. circumcisionis nu- me. 13

*Christi patientia*, exaltatur & con- sideratur. 1. Quadrag. Dominica. 3. feria. 2. num. 13. & 1. Quadrag. Do- minica. 4. feria. 3. nu. 29. &. 2. Qua- drag. Dominica in Passione feria. 4. num. 39. &. 3. Quadrag. Domini- ca. 4. feria. 3. num. 34. & in Aduen- conc. 2. Innocentium num. 4.

Ex Christo discamus habere pa- tientiam. 3. Quadrag. Dominica. 4. feria. 3. nu. 34. & in proprio Sancto

Innocen-

### Circuncisio. 4.9

rum conc. 4. inuentionis Crucis num. 16.

*Cibi & potus intemperantia*, & temperantia, vide gula,

### Cineres.

Cineris ceremonia quare vtatur Ecclesia initio Quadragesimæ vi- de causas. 1. Quadrag. conc. Ciner. ii. 22.

&. 2. Quadrag. conc. Cinerum nu. 34. &. 3. Quadrag. conc. Cinerū nu. 5. vñq;

ad. 17. vbi plurimæ adlunt causæ pro quo vide etiam. 3. Quadra. Do- minica. 4. feria. 4. nu. 34. &. 4. Qua- drag. conc. Cinerum num. 16.

Cineres hi cur sint ex illis iamis palmarum qui præterita Quadra- gesima fuerunt benedicti. 3. Qua- drag. conc. Cinerum num. 3.

Cineres super capita sua iniicie- bant patres veteris testamenti ad placandum Deum: & quare. 3. Qua- drag. conc. Cinerum num. 5.

### Circuncisio.

Circuncidi voluit Christus, ve- obedientiam paupertatem & hu- militatem docendo superbiā & inobedientiam prosterneret. In Aduent. conc. 1. Circucisionis nu- 1. & conc. 2. num. 12. & conc. 3. nu- me. 3. vbi latissime.

Et vt nos spiritualem Circunci- sionem doceret. conc. 4. Circunci- sionis num. 8. Et vt nos à dura illa & molesta Circuncisionis lege li- beraret. In Aduent. conc. 1. Circun- cisionis num. 11.

D. Et

## 50 Clausura.

Et propter alias causas quas adducit conc.2. Circumcisionis nu.16. & conc.3.nu.15

Inter cetera Christi opera quibus eius humilitas magis elicit, fuit Circumcisio conc.1. Circumcisionis nu.5

Et in Circumcisione plusquam in ceteris operibus, peccati suscepit similitudinem.con.1. Circumcisionis num.6. & conc.2.nu.8.vbi late.

Cur in baptismo nunc, & olim in Circumcisione nomen imponitur.conc.1.Circumcisionis num.22

In Circumcisione Christi magis quam alibi vsquam diuinitas eius fuit abscondita.conc. 2. Circumcisionis nu.6

Vna inter alias Circumcisionis causas haec erat, vt Hebrei à Gentibus Idololatria distingueretur. conc.2.Circumcisionis nu.16

Cur corporis Circumcisitionem nō gladio ferreo, sed lapideo, Deus fieri iussit. conc. 4. Circumcisionis num.8

In Circumcisione Deus petebat animæ potius quam corporis superfluitates circunciendi: & ideo tam maximum præmium pro circumcisione promisit. In Aduent. conc. 4. Circumcisionis nu.4

Annum suum Ecclesia à Christi Circumcisione orditur: quia per eā renouationis nostræ, & spiritualis Circumcisionis significatur initiū. conc.4.Circumcisionis nu.3

## Cogitatio.

Spiritualis Circuncisio est etiam his temporibus, & erit vsq; ad universalis iudicij dñm necessaria cōc. 2.Circumcisionis nu.21

De hac spirituali Circumcisione, vide plura à nobis collecta verbo, appetitus, & verbo, carnis mortificatio.

De Circumcisione honorum temporalium, vide verbo, bonatemporalia.

*Circumstantie.* Humanorū actuū, vide verbo, opera, & operum Circumstantiæ, & conditiones.

B.Clara, Laudes, vide in communione Virginum conc.4.nu.27

## Clausura.

Clausura omnibus sed præcipue virginibus est maxime necessaria. In Aduent.conc.1. Expectationis B.Mariæ nu.25.& ibi conc.4.Thomæ nu.4

Quod maximam clausuram habent virgines. In proprio Sanctorum conc.1. Incarnationis nu. 17. vbi latissime: & ibi conc.2. Incarnationis nu.17

Clausura est optimum ad vitanda malare mediū. In Aduent.conc. 4.Thomæ nu.5

*Clementia.* Vide misericordia, clementia Christi, vide Christus.

## Cogitatio.

Cogitationem nostram in re aliqua continere absque distractione, quam difficile. In proprio Sanctorum

## Cognitio propria. Conciliū. Concio.

etorum conc.1. Ascensionis nu.3.

### §. Cogitatio mala.

Cogitationes malæ sunt fons malorum nostrorum: è contra vero cogitationes bonæ.2. Quadrag. conc. Quinquagesimæ nume. 18. In Dominicali, Dominica.18.post Pentecost.conc.2.nu.23

Qui vult né ulterius peccata pregrediantur, statim eorum caput in cogitatione scindat: cogitationem protinus diuertendo ad Christum crucifixum. In proprio Sanctorum. concio. 2. Dedicationis Michaelis num.4

Cogitationes malæ omni cura, & diligentia statim abigendæ sunt. In Dominicali, Dominica.6. post Pentecost.conc.2.num.5. & ibi Dominicæ.18.con.2.nu.27

Cogitationes malæ sunt fons & origo multorum malorum. In Dominicali, Dominica.18.post Pentecost.conc.2.nu.24

*Cogitatio bona, vel rerum cœlestium.* Vide verbo, contemplatio.

### Cognitio propria:

Cognoscere seipsum summe necessarium est. In proprio Sanctorum. conc.3.Ascensionis nume.18.& ibi conc.1.Assumptionis B.Mariæ num.14.& in Dominicali, Dominicæ.11.post Pentecost.conc.1. nu.10

Hæc propria cognitio, Dei est donum. In proprio Sanctorum concio.3.Petri & Pauli num.1

Hæc propria cognitio, Dei est donum. In proprio Sanctorum concio.3.Petri & Pauli nu.3

Altissima cognitio est, se ipsum cognoscere. In Aduent.conc.2.An dreæ nu. 4. vbi late, & difficillima

est, ibidem nu.5.vbi late.

Magnum malum est vt ea cognitione quam Deus nobis, vt nos ipsos cognosceremus, dedit in aliorum peccatis cognoscēdis utamur. In Aduent.conc. 1. Ioannis Evangelistæ nu.11

*Colloquia cum bonis vel malis,* Vide in verbo, conuersatio.

*Confessiones,* Vide in verbo, gula.

*Conceptio B.Mariæ,* Vide in verbo, Maria virgo.

## Concilium.

In conciliis capitulis, & congregationibus depositis passionibus, & partialitatibus publica utilitas est consulenda.1. Quadrag.Dominica. 4.nu.13

## Concio.

Conciones audire quam sit necessarium. In proprio Sanctorum. conc.3.Ascensionis nume.18.& ibi conc.1.Assumptionis B.Mariæ num.14.& in Dominicali, Dominicæ.11.post Pentecost.conc.1. nu.10

Concionum nostri tēporis exiguis fructus causa est obduratio, & obstinatio, ad quam hodie peccatores peruenierunt. In communi Doctorum conc.4.nu.9

Non sufficit, conciones audire sed requiritur custodire, & exequi ea, que in ipsis præcipiuntur, & dicuntur. In proprio Sanctorum conc. 2.B.Mariæ ad Nives nume.19. vbi late optimè &.2.Quadrag. Dominicæ.11.post Pentecost.conc.1. nu.10

nica in Passione nume. 26. & feria. 4. eiusdem Dominicæ num. 32. &. 3. Quadrag. Dominicæ in Passione nume. 25.

Vt conciones cum fructu audiamus diuinum auxiliū exposcere debemus. In proprio Sanctorum. conc. 1. Matthæi nume 28.

Peccatores conciones oderunt, quia in eis tanquam in speculo de formitatem suas aspiciunt. In communi Doctorum conc. 4. num. 29.

Conciones audire signum est prædestinationis. 2. Quadra. Dominicæ in Passione nume. 26.

Sepè popularibus & simplicibus hominibus conciones proficiunt: raro tamen primarijs, literatis, & Ecclesiasticis: & quare. 3. Quadra. feria. 2. Resurrectionis nume. 23.

Prædicationis fundamentū debet esse sacra scriptura. In Aduentuali conc. 2. Andreæ num. 7.

Qui conciones non audiunt, non exaudiuntur à Deo tempore mortis. 4. Quadrag. conc. sexagesimæ nume. 8.

Cōciones ex se sunt sumimē fructiferae. 4. Quadrag. conc. sexagesimæ num. 15.

Concione detiores reddi, aut ex eis nullum fructum capere læthale signum est. 1. Quadrag. Dominicæ. 4. feria. 3. nume. 4. & in communi plurimorum martyrum Euang. Cum audieritis prælia &c. conc. 2. nume. 20. In Dominicali Dominicæ. 22. post Pentecostes oīc.

1. num. 10. & conc. 2. nume. 12.

Conciones reddunt in excusabiles peccatores. 4. Quadr. conc. sexagesimæ nume. 16. & in communi plurimorum martyrum Euange. cum audieritis prælia &c. conc. 2. num. 20.

Post concionem quid auditores debeant facere. 1. Quadrag. Sabathio post Dominicam. 1. num. 6. & Dominicæ. 4. sequenti feria. 3. num. 13. & 3. Quadra. conc. sexagesimæ nume. 1.

Ex concionibus fructum nolle capere quam grandis in Deum ingratitudo. In communi Euangelistarum conc. 2. num. 6. Propter quā solet Deus à nobis auferre veros verbi diuini concionatores. Ibidem nume. 7.

Conciones audire ad impetrare. dat fidem est necessarium. 3. Quadrag. conc. sexagesimæ num. 10.

Diabolus prætendit à concione nos auertere, & quod concionatorum non credamus. 3. Quadra. Dominicæ. 3. num. 6.

Concionandi necessitas. 1. Quadra. Dñica. 4. feria. 3. & 3. Quadrag. Dñica. 4. feria. 3. num. 6. & in communi Euangelistarum conc. 1. num. 2.

Contra eos qui conciones non audiunt horribiles Dei comminationes. In Dominicali Dominicæ. 6. post Pentecostes conc. 1. nume. 5.

Homines ex eo quod diuinum verbum audire nolunt, sepè fidem amittere solent in Dominicali Dominicæ. 11. post Pentecostes conc. 1. nume. 11.

§. Quo

Quo affectu & studio concionibus interesse; & quam diligentius ad ipsas accedere debeamus.

Ex indispositione audientium solet concio non prodefere. In Aduent. Dominicæ. 6. post Epiphaniæ conc. 1. num. 8.

Ad conciones accedere animo notandi concionatorem quam magna peruersitas. In proprio Sanctorum conc. 1. Assumptionis. B. Mariæ num. 20.

Ad cœlestem concionum Doctrinam cum fructu, & utilitate audiēdam pia affectio diuinę Doctrinæ est necessaria: quæ cum Dei sit donū instanter ab ipso petenda est. In proprio Sanctorum conc. 1. Assumptionis. Beatae Mariæ. nume. 15. Hanc à parte affectionē habere est signum valde manifestum diuinæ prædestinationis ibidem num. 17.

Vt concionum cœlestis Doctrina sine attentione, affectu, & deuotione audiatur, in grauiissimā peccatorum pænam aliquando Deus permittit. 3. Quadrag. conc. sexagesimæ num. 5.

In concionibus audiendis nobilium negligentia optimè increparunt. 3. Quadrag. Dominicæ in passione nume. 28.

Conciones Euangelicæ quo spiritus feruore, & quanta reuerentia gaudio, auditate, & tremore

sunt audiende. 1. Quadr. conc. sexa gesimæ nu. 12. & 1. Quadr. Dominicæ. 2. feria. 3. nu. 9. & 3. Quadra. Dominicæ. 4. feria. 3. num. 18. & in proprio Sanctorum conc. 2. Philippi & Iacobi nume. 13. & in Dominicali Dominicæ. 4. post Pentec. conc. 1. nume. 2. vbi ex professo & latissime & conc. 2. num. 22.

Ignavia, qua ad conciones audiendas Christiani nunc accedunt consideratur, & increpatur. In communi plurimorum martyrum Euang. Descensionis Iesu de monte &c. conc. 2. num. 2.

In concione quomodo auditores se debent habere. 1. Quadra. Dominicæ. 4. feria. 3. num. 11.

Quia conciones pleriq; audiūt, vt videant quomodo prædicetur, non vt efficiant quod prædicatur: ideo nullum ex cœlesti Doctrina fructum percipiunt. Dominicæ. 3. Aduentus conc. 4. num. 21. Et iij maximam Dei verbo iniuriam irrogant. ibi num. 23.

Quas in concione collegisti genmas diligenter cura conseruare. In Aduent. Dominicæ. 1. post Epiphaniæ conc. 4. num. 12.

Vt ex concione fructum vnuquisque percipiat, quod omnibus prædicatur sibi id prædicari vnuquisq; existimet. In Dominicali Dñica. 4. post Paſcha. cōc. 4. n. 21.

In affectione vel tepiditate qua diuina verba audis cognoscitur alii quomodo an sis iustus vel pecca-

D 3 tor

## 54 Concionandi officium & dignitas

tor. In Dominicali Dominica. 4. post Pentecost. conc. 1. nume. 9.

Ad hoc ut diuina eloquia diuinis in cordibus vestris efficiat operationes maximam dispositionem ad illa audienda accedendum est. In Dominicali Dominica. 4. post Pentecost. conc. 1. num. 11. & ibi Dominica. 18. conc. 1. num. 7.

Maxima quiete & tranquillitate verbum Dei audiendum est. In Dominicali Dominica. 4. post Pentecost. conc. 1. num. 16.

Conciones aliquibus propter suam malitiam magis nocet quam profundit. In Dominicali Dominica. 4. post Pentecost. conc. 2. nume. 8.

Vt cōcio melius in cordibus hominum imprimatur ieiunos ad eā conuenire maxime conducit. In Dominicali Dominica. 6. post Pentecost. conc. 1. num. 7.

Qui ad audiendā cōcionē ab omnī inordinata affectione expeditus accedit, maxime deo placet. In Dominicali Dominica. 6. post Pentecost. conc. 1. num. 10.

## 5. Mirabilis verbi diuinī vis, efficacia, & potestas.

Verbum diuinū variōs, & dissimiles effectus profert iuxta varietatem subiectorum in quibus seminatur.

In cōmuni cōfes. nō pontif Euāge. Ecce nos reliquimus omnia &c. conc. 2. nume. 25 & in Dominicali Dominica. 17. post Pentecost. cōc.

2. nūme. 1. 4.

Verbi diuinī vis, efficacia, & potestas perpeditur, & consideratur. 1. Quad. Dominica in Passione feria. 2. nu. 2 & 2. Quadra Dnica. 1 feria 4. nu. 16. & Dominica Passionis eiusdē Quadragesimæ feria. 4. nu. 32. & fer. 5. sequenti mī. 19. & 3. Quadra. conc. sexagesimæ nu. 18. & 4. Quat. Dnica. 1. feria. 4. nu. 32. & in communi vnius mar. Euang. Amē dico vobis conc. 2. nu. 10. & in communi plurimo. mart. Euang. descēdens Iesu de monte conc. 1. nu. 10. & in Dominicali Dominica. 17. post Pentecost. conc. 2. num. 15.

Verbum diuinum, semini apprīmē assūnatur. 3. Quadrage. conc. sexagesimæ num. 7.

## 5. De concionandi officio; & insigni huius muneris dignitate, & difficultate.

Concionatorum munus est suo exemplo & efficacibus rationibus, dulcedēre in virtutibus & saporena conferre; quō illas homines libēter exercant. In communi Doctorū conc. 1. nume. 3. Et reprehensionibus peccatores commouere, vt à misero suo statuexeant. In communi Euangelistarum conc. 1. nume. 11.

Concionandi munus solus Christus meruit. In communi Doctorum conc. 2. num. 30.

Concionandi munus non propria auctoritate suscipimus; sed

vō.

## Concionatoris conditiones.

55

vocati, & tracti. Dominica. 4. Aduentus conc. 2. nu. 16. Et prælati expectando imperiū. In Aduent. conc. 2. Stephani. nu. 14.

Ad hoc concionandi munus bene exerceendum plurimæ virtutes in concionatore simul concurrere debent. Dnica. 4. Aduentus conc. 2. num. 17. vbi de huius muneris difficultate.

Concionatores cum sint Dei legati grandiveneratione digni sunt. In Aduēt. conc. 2. Stephani num. 4.

Hoc munus iuuenibus non debet demandari. In Aduent. conc. 2. Stephani nu. 13.

## §. De Cōcionatoris virtutibus, & conditionibus, ac de spiritu, intentionisq; reētitudine, & puritate necessaria in Ecclesiaste.

Concionatores hoc artificio vñatur, vt peccatores prius reprehensione deterritos, postea mansuetudinis suauitate allient. In proprio Sanctorum concio. 2. Ascensionis nu. 19

Concionatores specialiter dicuntur missi prædestinati: & quare. In cōci Euangelistarū conc. 3. nu. 1

Non debent concionatores hoc munus præsumptuose usurpare: sed à Deo vocati. In cōmuni Euangelistarum conc. 1. nu. 7

Concionatores non dedignentur in paruis oppidis, & coram priuatis hominibus prædicare. In cō-

munī Euangelistarū. conc. 2. nu. 14

Concionatoris foelicitas, vel ignominia non cōsistit in hoc quod turba multa eos sequatur, & laudet: sed in hoc quod vberrimus fructus ex eius doctrina percipiatur. In proprio Sanctorum conc. 1. Iacobi num. 2.

Concionator diligenter & festinanter exequatur, & doceat ea, quę ad salutem animarum spectant. In communi Euangelistarum conc. 1. nu. 31. & conc. 4. nu. 14. vbi latè.

Concionator semper vitijs resistere debet, etiam si ob id vitā amittat. In communi doctorum conc. 2. nu. 24. & in Dominicali, Dominica. 19. post Pentecost. conc. 2. nu. 34.

Concionator quas conditiones habere debet. In communi Doctorum conc. 4. nu. 3

Concionatorem initio concionis petere gratiam quid sit. 1. Quadrage. conc. Cinerum nu. 3

Concionator Dei zelo accensus sine vñia exceptione audacter reprehendere debet. 1. Quadrage. Dominica. 1. feria. 4. nu. 13. & 3. Quadrage. Dominica. 3. feria. 3. nu. 39. & in communi Doctorum conc. 3. nume. 16. & Dominica. 2. Aduent. cōcio. 3. nu. 13. & Dominica. 3. Aduentus conc. 1. nu. 29

Concionatoribus euāgelicis maxima reverētia habēda. In proprio Sācto. conc. 4. Natiuitatis B. Marie num. 20. pro quo etiā. vide. 1. Quadrage. Dominica. 3. fer. 2. num. 7

D 4 Con-

## Concionatoris conditiones.

Concionatores iuxta auditorum rationem debent prædicare. 1. Qua drag. Dominica. 4. feria. 5. nu. 19. & in Dominicali, Dominica. 8. post Pentecost. conc. 1. nu. 4.

Concionator sigillatim singulos debet alloqui. 1. Quadrag. Dominica. 4. fer. 5. nu. 21.

Concionator antequam ad suggestum accedat, Dei fauorem instanter imploret. 2. Quadrag. Dñica. 3. nu. 2. rationem, vide nu. 6.

Concionatores hodie multos esse, quam grande Dei beneficiū. 3. Qua drag. Dñica. 2. fer. 6. nu. 26. & in communi Euangelist. conc. 2. nu. 3.

Concionator non vereatur vñā, eandemq; doctrinam sāpe referre, quando illa est valde vtilis & necessaria. 3. Quadrag. Dominica. 4. feria. 3. num. 12.

Concionatores parum solent ex aliorum prædicatione proficere: & quare. Dominica. 4. Aduentus concio. 3. nu. 31.

Concionatores vt prædicatione proficiant, current conformare opera sua doctrinæ quam prædicant. 1.

Quadrag. Dominica in Passione nu. 12. & 2. Quadrag. Dominica. 1. feria. 6. nu. 23. & 2. Quadrag. Domini ca in Passione num. 12. & 3. Quadrag. Dominica. 2. fer. 3. num. 5. & Dominica. 3. sequenti. fer. 5. num. 1. & Dominica. 4. sequenti. feria. 2. nu. 5. & feria. 3. eiusdem Dominicae nu. 13. & 4. Quadrag. Dominica in Pas sione nu. 8. & in communi Docto.

con. 1. num. 13. Ita vt penitentiam quā prædicat ipse exercet. In proprio Sanctorum concio. 4. Ioannis Baptiste num. 19. vbi latē. Ex huius defectu prouenit præsens Ecclesiæ catholicae sanctorum penuria. 2. Quadrag. conc. Sexagesimæ. nu. 28 & in communi Doctorum conc. 3. nu. 27.

Ex hoc etiā prouenit totius rei publicæ dissolutio. 2. Quadrag. Dominica. 1. feria. 6. num. 26. & in proprio Sanctorum conc. 1. Magdalena. nu. 26

Ex hoc etiam ignari occasionem sumunt, vt de doctrina quæ prædicator dubitet. 3. Quadrag. Dominica. 2. feria. 3. nu. 4.

Concionatoris finis quis esse debet. In Dominicali, Dominica. 2. post Pentecost. conc. 2. nu. 18. & in communi Euangelistarum conc. 1. num. 21. & in Aduentu conc. 4. Andreæ nu. 27. & in Dominicali, Dominica infra octauam Ascensionis. conc. 2. nu. 18. & 4. Quadrag. Dominica in Passione nu. 9.

Vitium curiositatis in prædicatore summè odibile. In Dominicali, Dominica. 22. post Pentecost. concio. 1. num. 42.

Concionatores qui vtuntur rhetorica humana & vana eloquentia, adulterant verbum Dei Dominica. 3. Aduentus conc. 1. nu. 30

Et iniuriani Euangeliō irrogant perniciosissimiq; sunt in Aduent. Dominica. 6. post Epiphaniam con

cio

## Concionatoris conditiones.

cio. 2. num. 4. vbi latē.

Concionatores vult Deus non loquaces sed factores. In communi Euangelistarum conc. 1. nu. 20

Concionatores tales esse debent quod possint dicere populo, seque re me. In proprio Sanctorū conc. 1. Matthæi num. 27. & in Dominicali, Dominica. 2. post Pentecost. concio. 2. nu. 19.

Instanter & frequenter à Deo petere debemus; vt nobis elargiatur concionatores, qui ex corde, & spiritus fero ure doctrinam euangelicam nobis prædican. 3. Quadrag. Dominica. 4. feria. 3. nu. 16

In concionatoribus austeras, & penitentia quam sit necessaria; vt sua prædicatio sit efficax. In communi Euangelistarum conc. 4. nu. 11. vbi optimè.

Concionatores non vtantur in concionibus rhetorica humana, & vana eloquentia. 1. Quadrag. conc. Sexagesimæ num. 5. & 2. Quadrag. Dominica. 1. feria. 4. num. 32. & 3. Quadrag. Dominica. 4. feria. 2. nu. 5. vbi optimè, & feria. 3. sequenti num. 15. & 4. Quadrag. Dominica. 1. feria. 6. num. 10. Sed castis verbis, efficacissimis tamen vtantur. In communi Euangelistarum conc. 2. num. 10. & in proprio Sanctorum, conc. 2. Bartholomæi num. 29. & in Aduent. Dominica. 6. post Epiphaniam conc. 2. num. 2. vbi latē. & in Dominicali, Dominica. 19. post Pentecost. & conc. 2. num. 31. & ibi

Cum concionatores nunquam omnino desint, qui spiritu, miraculis, & rationum, ac bonorum operum efficacia prædican: cur vniuersi populi meliores non redduntur?

D 5 vide

Dominica. 22. post Pentecost. concio. 1. nu. 42

Concionatores Euangelici fortitudinem debent habere: hæc fortitudo in quo confitit. In communi Euangelistarum conc. 1. num. 24. & 3. Quadrag. Dominica. 3. feria. 3. num. 40.

Concionatores prius discant bene vivere, quam bene dicere. In communi Doctorum conc. 2. num. 31.

Et prius operetur quā prædican, sicut Christus fecit. 3. Quadrag. Dominica. 1. nu. 3. & Dominica in Paf sione sequenti num. 10.

Concionatores quanto spiritu lo qui debeant. In proprio Sætorum conc. 2. Philippi & Iacobi nu. 13. & Dominica. 3. Aduentus conc. 1. num. 29.

Etsi in concionatore desit vitæ integritas, eius tamen doctrina magna facienda est. 2. Quadrag. conc. Sexagesimæ nu. 29

In concionatores prædicates ob suam tantum vtilitatem, vide in communi Euangelistarum conc. 2. nu. 23.

Eos tantum concionatores, qui ornatè, sed sine spiritu prædican, velle audire, est verbum Dei abominari. Dominica. 3. Aduentus concio. 3. num. 3.

Cum concionatores nunquam omnino desint, qui spiritu, miraculis, & rationum, ac bonorum operum efficacia prædican: cur vniuersi populi meliores non redduntur?

vide.3. Quadrag. Dominica.4. fer. 3.nu.6

Concionator super omnia charitatem, clementiamq; magnam erga pauperes habere debet. 3. Quadrag. Dominica.3. fer.5. nu.6

Concionator curet ne seculari vanitate iniciatur.3. Quadrag. Dominica.3. fer.5. nu.5

Concionatores honoris Dei zelo præditi esse debent.3. Quadrag. Dominica.4. fer.2. nu.2

Concionatores maiori obligatione ad præceptum correctionis fraternalæ seruandum tenentur.3. Quadrag. dominica.3. fer.3. nu.35

Non sufficit concionatorem sapientiam habere speculativam; sed requiritar ut sapiëtia practica, quæ in affectu voluntatis, & bonis operibus consistit polleat. In cdmuni Doctorum conc.3. nu.4

Concionator veritatē audacter prædicet etiam cum vītē discriminic. Dominica.2. Aduentus conc.3. nu.19

Concionator quando opus est voces magnas edat affectu plenas, Dominica.3. Aduentus conc.1. nu.28. & in Dominicali Dominica.8. post Pentecost. conc.1. nu.24

Concionatores qui penitentiæ vitam sibi elegerunt plus auditorū animos penetrat. Dominica.4. Aduentus conc.2. nu.14

Concionatores bonos & sapientes à nobis tollere est vnum ex majoribus spiritualibus Dei suppli-

cij. In Aduent. concio.2. Stephani num.10

Vt concionatoris verba corda audientium vulnerent in eisq; impressionem faciant debent effevia omniq; spiritali virtute, diuinaque efficacia plena. In Aduent. Dominica.5. post Epiphaniam conc.1. nu.16

Concionatores intelligent non oportere eos omne tempus consimere in studio librorum mortuorum, sed illis summiè conducere in libro vītæ qui est Christus per contemplationem lexitare. In Dominicali, Dominica infra octauā Ascensionis conc.1. nu.23

Maxima quiete & tranquillitate verbum Dei prædicandum est. In Dominicali, Dominica.4. post Pentecost. conc.1. nu.16

Ideo concionatores nunc exiguum fructum capiunt quia plures eorum non in nomine Christi sed in suo nomine retia laxant. In Dominicali, Dominica.4. post Pentecost. conc.2. nu.29

*Concordia*, Vide pax.

*Concupiscentia*, Vide luxuria.

### Confessio.

Confessionis sacramentom facile, & excellens remedium. 1. Quadrag. Dominica.3. nu.19. Et quam necessariū.4. Quadrag. Dñi.1. nu.2

Vt non confiteamur peccata super omnia diabolus prætendit. 2. Quadrag. Dominica.3. nu.14

Nō

plurimo. mart. conc.4. nu.3

Confessorem in imponendis penitentijs maxime prudentem esse necesse est. In Dominicali, Dominica in Albis conc.3. nu.27

Cum confessor aliquē absolvit, poenam æternam, quam peccator m̄ruerat in temporalem mutat: quæ culpa iam dimissa luenda manet. In Dominicali, Dominica in Albis conc.3. nu.23

Poenitentes eligant confessores doctiores, & sanctiores.1. Quadrag. sabbatho post Dominicam in Passione nu.9

Absolutionis peccatorum potestas cur data sit hominibus.1. Quadrag. Dominica.1. fer.6. nu.9

*Confidencia*, Vide fiducia.

*Congregations*, Vide concilia.

### Coniuges, cōiugium.

Coniuges in suo etiam statu; cordis puritatem habere, & Deo seruire optimè possunt. In proprio Sancto. cōc.3. Visitatio. B. Mariæ nu.13

Coniuges, vt luxuriam & alia iusmodi peccata vitent; summiè se iniicem diligere debent.3. Quadrag. sabbatho post Dominicam.3. nu.15. & in Aduent. conc. vna Agathæ nu.19

Et mites suauesq; adiunice.3. Quadrag. sabbatho post Dñicā.3. nu.21

Et cauere ne mutuo se exhorreat, 3. Quadrag. Dñica.4. feria.5. nu.27

Et zelotipia carere.1. Quadrag. sabbatho post Dñicam.3. nu.21

Ex

Ex coniugibus mulier domestica negotia: vir externa curet. In Advent. conc. 1. Incarnationis num. 4.

Maxima obediuntiam, & reuerentiam vxores viris suis praestare debent. In Advent. Dominica prima. post Epiphaniam concio quartaria. nu. 30

Coniuges si bene matrimonio vni fuerint, & ambo in officio perseverint: propter illud beatitudinem consequentur. In Advent. Dominica 2. post Epiphaniam conc. 2. nu. 17. vbi ex professo.

De sobrietate, pudicitia, & honestate quae debet esse in muliere nupta. In Advent. Dominica 2. post Epiphaniam conc. 2. nu. 19. vbi latissime.

Vt mulier pacem cum suo coniuge conseruet linguam suam silentij freno coercent. In Advent. Dominica 2. post Epiphaniam conc. 2. nu. 26

Viri magno honore habeant uxores suas. In Advent. Dominica 2. post Epiphaniam concio secunda. num. 17

Vxorem prudentem habere Dei donum est: & ab ipso summis precibus petendum. In Advent. Dominica 2. post Epiphaniam conc. 3. num. 13

Vt homo naturaliter coniugem suam diligeret, maximum fuit Dei artificium eam ex ipsiusmet costa subtrahere. In Advent. Dominica 2. post Epiphaniam concio quartaria. 5. num. 10

ta. num. 18

Vult Deus vt vxor habeat suum coniugem in magistrum. In Aduet. Dominica 2. post Epiphaniam conc. 4. nu. 24

Vir non gubernetur a sua coniuge nece a dominetur. In Aduet. Dominica 2. post Epiphaniam conc. 3. nu. 17

Nisi adsit pax inter coniuges illorum vita mors est. In Aduet. Dominica infra octauam nativitatis conc. 1. nu. 35

Mulier vbi primum a suo coniuge recedit maximis expomitur periculis. In Aduet. Dominica 1. post Epiphaniam conc. 1. nu. 21

In coniugatorum familia dominus, seruorum, domina vero, ancillarum curam gerere debet: & foemina foeminea opera, vir vero virilia facere oportet. In Advent. Dominica 6. post Epiphaniam conc. 3. num. 20

Vxor ad pacem cum coniuge conservandam curet omnino ne secreta viri sui manifestet. In Advent. conc. una Agathæ num. 21

Cum matrimonio copulare filios suos patres curant; non attendant præcipue temporalem utilitatem: sed quod ad Dei ministerium & filiorum spiritualem salutem spectat. In Aduet. Dominica 3. febr. 5. num. 10

Vxor debet esse socia no domina. In Advent. conc. 1. Agathæ nu. 21

In matrimonio conuenientius est

est viru in omnibus feminæ, quam foemina viro excedere. 3. Quadr. Dominica 3. feria 5. num. 12

Coniugia non amore filiorum, sed libidinis intentione facta, Deo odiosa sunt, & plurimorum malorum causa in Aduent. Dominica 2. post Epiphaniam conc. 1. num. 33. & conc. 3. num. 12

Coniugia moliantur a senibus prudentibus, non ab adolescentibus. In Aduent. Dominica 2. post Epiphaniam conc. 2. num. 36

Quibus conditionibus querenda sit vxor aut vir cum qua coniugia celebrare soles. In Aduent. Dominica 2. post Epiphaniam conc. 1. num. 36. vbi ex professo & conc. 3. num. 14.

Maximum incommodum proficii videtur ex eo quod quis peruersorum parentum filiam ducat in vxorem. In Aduent. Dominica 2. post Epiphaniam conc. 3. num. 19.

Coniugalem statum Deus sua auctoritate & presentia comprobavit. In Aduet. Dominica 2. post Epiphaniam conc. 3. num. 21.

Contra dominos, qui ancillas suas ne matrimonio copulentur prohibent. v. i. e. in Aduent. Dominica 2. post Epiphaniam conc. 3. num. 24.

Fundamentum & finis coniugiorum vestrum debet esse Dei ministerium in Aduent. Dominica 2. post Epiphaniam conc. 4. nu.

merito 21.

Vir coniugium celebrare intendens consideret magnum perfectio- nis vii partem, ex bona mulieris societate pendere in Aduent. Dominica 2. post Epiphaniam conc. 4. num. 18.

Et quod mala vxor nimis potens est ad suum virum peruertendum. In Aduen. Dominica 2. post Epiphaniam conc. 3. num. 16.

Et sic in eligenda vxore, non ad pulchritudinem: sed ad virtutem eius attende. In Aduent. Dominica 2. post Epiphaniam conc. 4. nu. 20

Vxor etiam cum coniugium celebri- brare vult, consideret, quod viri iniqui solent uxores suas pernere. In Aduent. Dominica 2. post Epiphaniam conc. 3. num. 19.

Si matrimoniu non Christianis oculis inspiciatur est una ex grauissimis crucibus totius orbis. In Aduent. conc. una Agathæ num. 13.

Maxima diligentia in exquirere bona vxore adhibenda est. In Aduent. conc. una Agathæ nu. 15.

Coniuges maxima modestia & sobrietate, carnalibus voluptatibus truantur. In Aduent. conc. una Agathæ num. 24.

Matrimonium in remedium, & in viam salutis instrutum, & consecrum est hominibus: ipsi atrem in suam vertutem damnationem. In Dominicali. Dominica 2. post Pe- tecost. conc. 1. num. 30.

Vxo-

## 62 Conseruationis bñficiū. Cōsiliij donū,&c.

Vxores attendant solam castitatem in eis non sufficere. In Dominicali, Dominica. 2. post Pentecost. conc. 1. nu. 31

### Conseruationis be-

#### neficium.

Prōpter conseruationis beneficium, quantum Deo debeamus. In Dominicali, Dominica. 17. post Pē tecost. conc. 1. nu. 32. & Dominica. 3 Aduentus conc. 2. nu. 9

Conseruationis beneficium quā grande. In Dominicali, Dominica. 21. post Pentecost. conc. 2. nu. 21

Confideratio cœlestium, Vide contemplatio.

### Consiliij donum, & de

#### Consiliarijs.

Reges & Prælati negotia quæ magni momenti sunt absq; in multorum consilio non expediant. In Dominicali, Dominica. 6. post Pentecost. conc. 2. nu. 13

Quam stulta sit eorum excusatio, qui dicunt, ira tanta inflammatuſ ſui, vt consilium ſumere non potuerim. In Dominicali, Dominica. 6. post Pentecost. conc. 2. nu. 13

Consilium ne petas ab homine malæ conscientiæ: te enim penitus perdet, licet pater tuus sit. In proprio Sanctorum cōc. 1. Decollationis Baptiſtæ nu. 28

Viros esse qui consilium præbere possint maximum est Dei beneficium. In communī confesso. non

pōt. Euāgt. Ecce nos relinquimus, &c. conc. 3. nu. 12

Quō quis in maiori dignitate poſitus eſt; cō magis consilijs prudētum & proborum eget. Dominica 4. Aduentus. conc. 2. nu. 26. & 3. Quadrag. Sabbatho poſt Dominicali, Do minica. 6. post Pente. conc. 2. nu. 14

Consilia hominum sancte impē dire dæmon conatur. In Aduent. conc. 1. Expeſatio. B. Mariæ nu. 7

Nunquā eos rerum vestrarum consiliarios adhibeatis quivobis indigent: nam neceſitas efficiet vt nō quæ conueniūt, ſed quæ vobis gra ta fuit dicant. In Aduent. conc. 2. Epiphaniæ nu. 28

Deus eſt consilij amicissimus. In Aduent. conc. 4. Epiphaniæ nu. 24

Consilium prudentis quam vtile. In Aduēt. conc. 4. Epiph. nu. 24

Nē erubescas consilium ab alio petere. In Aduent. conc. 1. Conuerſionis Pauli nu. 31

Consilio sanctioris potius quā doctioris ducamini. In Aduent. conc. 1. conuerſionis Pauli nu. 32

### Consolatio.

Inter officia Christi ob quæ à patre æterno missus fuit, vnum eſt, vt consolatoris munere fungeretur. In Dominicali, Dominica. 3. post Pascha conc. 2. nu. 2

Ad consolandum afflitos, & tribulatos, vide nonaginta duas rationes, in verbo, tribulatio, à nobis accuratè

## Contemplatio & meditatio,&c. 63

curatè collectas.

Confuetudo, in bonis operibus, vi de opera.

### Contemplatio, & me ditatio diuinarum rerum.

Vt contemplationi Dei homovacaret, Deus ipsum creauit: & cui minus incubit eſt, id propter quod fuit conditus. In proprio Sanctorū conc. 2. Assumptio. B. Mariæ nu. 37 & in Aduēt. Dñica. 6. post Epipha. cōc. 1. nu. 20. & in Dominicali, Dñica. 5. post Pascha conc. 3. nu. 5. & ibi Dñica. 23. conc. 1. nu. 44. vſq; ad. 50.

Si contēplaremur profundiè eter na illa gaudia, ardentiſſimo perfrue di ipsa defiderio flagaremus. In proprio Sanctorum concio. 4. Assumptionis B. Mariæ nu. 22

Ex contēplationis sanctæ studio plus ediscitur, quā ex mortuis libris. In communī Docto. conc. 1. nu. 18

Non ſufficit intellectu Dei perfe ctiones contēplari, ſi poſtea volūtati locus non concediur vt eū diligat. In cōmuni Sanctorū mulierū, conc. 3. nu. 24. & in Aduent. conc. 3. Inno centum nu. 15

Contēplationibus sanctis anima illuminatur, clarificatur, & ad Dei misericordias recipiendas disponitur in cōmuni plurimo. mart. Euang. Descendens Iesu de mōre, &c. cōc. 1. nu. 4. & in Aduent. conc. 4. Concep tio. B. Mariæ nu. 5. & in Aduēt. conc. 3. Innocentium nu. 9. & in Dominicali, Dñica. 3. post Pascha cōc. 1. num. 17. & in Aduent. conc. 4. Andreæ nu. 22. & in Aduent. Dñica. 3. post Epiphaniam conc. 1. nu. 3

Contemplatio dæribus diuinis quantum profit in communī confess. non pontif. Euang. Sint lumbi vestri &c. conc. 3. nu. 12. & quot quamq; vberes pariat fructus. 2. Quadr. conc. septuagesima. nu. 22.

& 29.

## Contemplatio.

&.29.&c.3. Quadra. Sabbatho post Dominicam Passionis nume.9. & in communi vnius mart. Euange. Amen dico vobis conc.2. nume.16. vbi latè: & in Aduent.conc.4.conceptionis B.Mariæ num.5. & Dominica.4. Aduentus conc.4.nu.18 Contemplatio Dei assidua quæ necessaria. In cōmuni vnius marc. Euang. Amen dico vobis conc.2. num.16. vbi latè & in proprio Sanctorum conc.2. inuentio[n]is crucis nume.18. & in proprio Sanctorū conc.2.Petri. & Pauli, nume.10.

Contemplatio Dei, & conuersatio cum eo; quantæ sit virtutis, & efficaciz.4. Quadra. Dominica Resurrectionis feria.2.nu.9. & in Aduent.conc.4. Andreæ num.32.

Huius sanctæ contemplationis laudes & utilitates vberesque fructus. In Aduent. Dominica.2. post Epiphaniam cōc.2.nu.2. vbi latè.

Dæmon maxime timet hæc sanctas contemplationes & sic ab eis diligenter nos abstrahere curat. In Aduent. Dominica.2. post Epiphaniam conc.2.num.4.

Divina mysteria quo magis contemplantur in maiorem admiratio[n]em nos rapunt, & maiora videntur: humana autem quo magis tractantur mirora cernuntur. In Aduent. Dominica infra octauam Natiuitatis conc.1.num.3. & conc.2. nu.3.

Divina mysteria non admiramus quia ea non contemplamur.

In Aduent. Dominica infra octauam Natiuitatis conc.1. nu. 6. vbi latissimè & conc.2.num.4.

Contemplatio rerum diuinarū quam spirituales reddit homines, In Aduent. Dominica infra octauam Natiuitatis conc.1. num.14

Hec contemplatione renovatur spiritus & corporales passiones reformantur. In Aduent. Dominica infra octauam Natiuitatis conc.1. nume.15.

Ex hac contemplatione cœlestium gustus terrestriumq. tædiū diriānat. In Aduent. Dominica.6. post Epiphaniam conc.1 nu[m]21. vbi late & conc. sequenti vbi late.

Si quæ Christianis Deus contulit beneficia attenta animi consideratione perpenderent; hoc multū ad ipsorum sanctificationem conduceret. In Aduent.conc.2.purificationis B.Mariæ num.4

Inter alia ob quæ optimum est mun[er]um relinquere & ad religiōnem fugere vnum est, quia ibi ad diuinę contemplationi vacandum & cum Deo conuersandum expeditiores sunt. In Dominicali Dominica infra octauam Ascensionis conc.1. num.24.

Vnus ex fructibus contemplationis & conuersationis cum Deo est hominem se ipsum vt abiectū peccatorē cognoscere & submisso se prosternere. In Dñicali Dominica.4. post Pentecost.conc.2.n.31.

Contemplatio, & meditatio Dei propter

## Contemplatio.

propter temporalium rerum sollicitudinem, non omnino relinqua da est: etiam si alias talis sollicitudo in commodum proximi redundet in proprio Sanctorum conc.1. assumptionis B.Mariæ num.29. vbi late.

Quia contemplationi assidue non vacamus, stupenda quæ pronobis Deus operatus est, non admiramur. In cōmuni virginum conc.2.num.4.

Ex hac contemplatione, vitæ reformatio deponitur. In cōmuni virginum conc.2.num.30

Contemplationi vacandum est, etiam si non statim gustus percipiatur.1. Quad. Sabbatho post Dominicam.3. num.9

Cœlestium desiderio non flagramus: quia nunquam ipsa mediatur. In Aduen.conc.4.conceptionis B.Mariæ num.6

Vt contemplationi Dei vaces hominum frequentiam, & vrbium strepitum fugere debes, Dominica.4. Aduentus conc.1. num.15

Cœlestem hanc animæ quietē, & somnum quanti Deus aestimet, Dominica.4. Aduentus conc.1. nume.16

Quantum malum sit seruos Dei in hac cōtemplationis cœlesti qui ete perturbare. Dominica.4. Aduentus conc.1. num.17. & in Aduent. conc.3. Innocentium num.10

Interdum contemplatio relinqua est; vt misericordiae opera

exerceamus. Dominica.4. Aduentus conc.1. num.30. & in Aduent. Dominica.3. post Epiphaniā cōc.1. nume.3. & nu.7. vbi latè.

Qui à mundi strepitu semoti in secreto aliquo loco Deo vacant; particularia beneficia à Deo accipiunt. In Aduent.conc.4. Thomæ num.3

Ex orationis & contemplationis defectu omnes Christianæ reipublicæ miseriæ manant. In Aduent.conc.4. Natiuitatis nu.22

Contemplatio rerum diuinarū conuenientissime somnus appellatur. In Aduent.conc.3. Innocentium.num.10

Contemplatione comparatur innocentia in Aduent.conc.3. Innocentium num.11

Si vultis à Diaboli tentationibus & alijs hostibus non superari & maximam fortitudinem comparare sanctis his contemplationibus & meditationibus intendite. In Aduent.Dominica.1. post Epiphaniam conc.2. nume.13. & Dominica.2. conc.1. numero. 4. vbi late.

Divina mysteria non sunt à nobis communictim, velociter, & confuse consideranda: sed lente, minuti, & diuīsim. In Aduent. Dominica.2. post Epiphaniam conc.1. num.3. & num.9. & conc.2.nu.8

Amplificabitur hic locus ex verbo, oratio, vbi plura inuenies quæ huc spectant.

**§. Contemplatiæ vite,  
& actiæ inter se comparatio.**

Contemplatiæ vita præstantior, & majoris meriti est absolute quam actiæ. In proprio Sanctorum conc. 2. Assumptionis B. Mariae num. 28.

Licet vita actiæ seruidè exercebita præstantior sit, quam contemplatiæ tepide; In proprio Sanctorum conc. 2. Assumptionis B. Mariae num. 29.

Ab actiæ vita incipiendum: & ex hac ad contemplatiæ ascendendum est, non vice versa. In Dominicali Dominica. 17. post Pentecost. conc. 2. num. 20. & ibi Dominica. 4. post Pentecost. conc. 1. nu. 20. & In Dominicali Dominica. 5. post Pentecost. conc. 2. num. 23.

Contemplatiæ & actiæ vita simul habere melius est; quā qualibet earum per se solæ in proprio Sanctorum conc. 3. Assumptionis B. Mariae nu. 33. vbi ex professo. In utramque enim nos exercere pro tempore opportunitate est necesse. In Dominicali Dominica. 17. post Pentecost. conc. 2. nu. 23. & Dominicali. 4. Aduentus conc. 1. num. 30. & in Aduent. Dominicali. 3. post Epiphaniam. num. 8. vbi late.

Absq; contemplationis auxilio, actiæ vita exercitia cum utilitate, & fructu non bene conservabuntur. In proprio Sanctorum conc. 3. Assumptionis B. Mariae

**Conseruatio bona.**

na. 29. & in Dominicali Dominica. 5. post Pascha conc. 3. num. 10. Continetia, vide castitas.

Contritio, vide pænitentia, vide confessio.

**§. Conuersari cū Deo.**

Cum Deo conuersari quam vtile, efficax, & necessarium. 4. Quadrage. dominica Resurrectionis feria. 2. num. 8. & in Dominicali Dominica. 17. post Pentecost. conc. 2. num. 27.

Vt diuina conuersatione fruamur non solum à malis hominibus verum etiam à bonis interdū recedendum est. Dominicali. 4. Aduent. conc. 2. nu. 10.

Quo quis magis cū Deo conuerſatur tanto magis illum estimat & amat. In Dominicali Dominica. 4. post Pentecost. conc. 2. num. 31.

Reliqua quæ de conuersatione cum Deo dicenda, esent colligimus verbo. contemplatio.

**§. Conuersatio bona.**

Conuersatio cum bonis. quot bona causer. 3. Quadrage. Sabbatho post Cineres num. 6. & in proprio Sanctorum conc. 4. Petri & Pauli num. 3. vbi late.

Conuersari cū bonis & difficulter ab illis segregari magnū signum est quod is sit bonus. 3. Quadrage. Sabbatho post Cineres num. 8.

Conuersatio nostra debet esse de Passione Christi, & de cœlestibus rebus.

**Conuersatio mala.**

rebus: non de impertinentibus. 4. Quadrage. conc. quinquagesimæ num. 5. & in proprio Sanctorum conc. 2. Inventionis crucis num. 10 & num. 17. vbi late.

Debet etiā esse de his rebus quæ nobis Deus præcepit operari. 4. Quadrage. conc. quinquagesimæ n. 8.

Conuersatio cum bonis onerosa est malis Dominicali. 3. Aduentus conc. 1. nu. 10. & in Dominicali Dominica. 5. post Pentecost. conc. 1. nu. 25.

Bonorum societas, conuersatio & familiaritas quam salubris. In Aduent. conc. 3. Thomæ num. 11. & in Dominicali Dominica. 3. post Pentecost. conc. 1. num. 25.

Viris perfectis res est licita & meritaria conuersari cum peccatoriis: secus non perfectis. In Aduent. conc. 3. Thomæ nu. 16. & in Dominicali Dominica. 3. post Pentecost. conc. 1. nu. 24.

Si puros & castos nos conseruare volumus, cū castis & puris conuerſandū est. In Aduent. conc. 3. Ioannis Euangelistæ num. 21. vbi late & in Dominicali Dominica. 3. post Pentecost. conc. 1. nu. 26.

Societas depravata est vna ex efficatoribus occasionibus ad peccandum. In Dominicali Dominica. 22. post Pentecost. conc. 2. num. 24.

**§. Conuersatio mala.**

Conuersatio cum malis. quot mala pariat. 1. Quadra. Sabbatho post Cineres n. 4. & 1. Quadra. feria. 3. post Dominicam. Passioni numero. 1. 8. & in proprio Sanctorum conc. 4. Petri & Pauli

surrectionis n. 21. & 2. Quad. Dominicale. 2. nu. 25. vbi latissime & Sabbatho post eandem Dominicam num. 13. & 3. Quad. Sabbatho post Cineres numer. 6. & Dominicale. 1. sequenti feria. 5. nu. 16. & 3. Quad. Sabbatho post Dominicam. 2. n. 3. & Dōminica in Passione sequenti feria. 3. nu. 14. & 4. Quad. Dñica. 3. fer. 6. n. 20. & in proprio Sanctorum conc. 4. Petri & Pauli n. 2. vbi late & in Aduent. cōc. 3. Thomæ nu. 13. & ibi cōc. 3. Ioānis Euāgelistæ. n. 24.

Conuersatio seculari fugienda. 1.

Quad. Dñica. 1. num. 9. & Dñica in Passione sequenti feria. 5. n. 34. & 2.

Quad. Dominicale. 2. num. 8. & Dominicale. 4. sequenti num. 2.

Conuersatio mulierū super omnia fugienda. 2. Quad. Dominicale. 1. feria. 5. nu. 7. & in Dominicali Dominicale. 11. post Pentecost. conc. 1. n. 28.

Ex ea enim homines constantiā & fortitudinē amittunt: molitieq; & imbecillitatē acquirūt. In Dominicali Dominica in Albis conc. 3. num. 31. & in Aduent. conc. 3. Ioannis Euangelistæ num. 25.

Conuersatio improborū omnino cauenda, ne confortio illorū cœtrū paris. In Dñicali Dñica. 21. post Pascha conc. 1. nu. 20. & 3. Quadra. Sabbatho post Dominicam. 3. n. 8. 10. & Sabbatho post Dominicam. 2. sequentem num. 4. & 3. Quadra. feria. 3. post Dominicam. Passioni numero. 1. 8. & in proprio Sanctorum conc. 4. Petri & Pauli

## Conuiuia.

nam.2. vbi late & Dominica. 4. Aduentus conc. 1. nu.13. & in Advent. conc. 3. Thomæ nume. 13. & in Dominicali Dominica. 11. post Pentec. conc. 1. nu. 27. & ibi Dominica. 22. conc. 2. num. 14. Conuersatio cum malis perfectis tantum viuis ad malorum conversionem licita est. In proprio Sæctorū conc. 2. Matthæi num. 31. & in Dominicali Dominica. 3. post Pentecost. conc. 1. num. 24. & ibi Dominica. 24. conc. 2. num. 22.

Difficile est hominum consuetudine, & conuersatione aliorū hominum inuolutum, in virtute diu posse retineri. In Dominicali Dominica. 3. post Pascha conc. 2. nu. 9. & Dominica. 4. Aduentus conc. 3. num. 24.

Conuersari cū malis est via qua in cōdemnationem quis deuenit. In proprio Sanctorum conc. 4. Petri & Pauli num. 4.

Ab improborum conuersatione & confortio seiuagi volunt iusti, non solum in hac vita sed etiā post mortem. In Dominicali Dominica. in aliis conc. 3. num. 30.

Colloquia prava quantum malum iustis inferant. In Dominicali Dominica. 3. post Pascha conc. 2. num. 9.

Conuersatio hominum fugienda: quia nihil est quod hominē ita peruerat ut alius homo. Dominica. 4. Aduentus conc. 1. num. 12. & in Aduent. conc. 4. Thomæ nu. 3.

Qui otiosis conuersationibus Dæmoni aditus patefaciunt, pessimum exitum habent. In Dominicali Dominica. 4. post Pascha cōc. 1. num. 29.

Conuersatio carnalium hominum super omnia fugienda. In Dominicali Dominica. 13. post Pentecost. conc. 1. num. 12.

## Conuiuia.

Conuiuia secularia cauenda. 2. Quadrag. Dominica. 2. feria. 5. nu. 10. & in communi. virginum conc. 1. num. 4.

Conuiuia non diuitibus, sed pauperibus paranda. 3. Quadra. Dominica. 2. feria. 5. nu. 21

In conuiujs ordo seruandus. 3. Quadra. Dominica. 4. num. 35

Conuiuorum nostri temporis dissolutio execratur. 3. Quadra. Dominica. 2. feria. 5. nu. 19. & 4. Quadra. Dominica. 4. num. 35. & in proprio Sanctorum conc. 1. Magdale- nae num. 12. vbi late.

In conuiujs Dei est saturitas & abundantiæ in conuiujs mundi fames & inopia. 3. Quadra. Dominica. 4. num. 38

In conuiujs ampliores sumptus facientes quam eorum substantiae & diuitiae patiuntur, incipiuntur. In Aduent. Dominica. 2. post Epiphaniam conc. 1. num. 32

Plura quæ huc spectant vide in verbo gula.

Cor, vide verbo, amor. 9. circa illud

præ.

## Correctio fraterna. Creationis beneficium. 69

præceptum. Diliges Dominū Deū tuū ex toto corde &c.

## Correctio fraterna.

Correctio fraterna est de iure diuino naturali. 1. Quadrag. Dominica. 3. feria. 3. num. 9

Correctionis fraternæ suauem quandam methodum omnino vide. 1. Quadrag. Dominica. 3. feria. 3. num. 16

Correctionis fraternæ præcep- tum quando obliget. 1. Quad. Dominica. 3. feria. 3. num. 17

Correctio hæc prius secreto facienda & quare. 3. Quadra. Dominica. 3. feria. 3. num. 19. & 22.

Correctio hæc facienda est verbis mitissimis, vide & nota. 3. Quadra. Dominica. 3. feria. 3. num. 23

Præceptum correctionis frater- næ potissimum obligat prælatos, concionatores & patres familias. 3. Quad. Dominica. 3. feria. 3. num. 35

Vt correctionem fraternam quando fuerit necessarium exerceamus. In communi confess. ponit. Euangeli. Homo quidam peregre &c. conc. 1. num. 10

Correctionem indignantes ferre signum magne depravationis. In proprio Sanctorum conc. 4. Ascensionis nñm. 3

Et odio illam habere magnum prognosticū est damnationis eterne. In proprio Sanctorum conc. 4. Petri & Pauli. num. 9. & 3. Quadra. Dominica. in Passione feria. 3. nu-

8. vbi late.

Opòrit in correctione seruare modum quem sacra scriptura nos docuit. vide & nota in Dominicali Dominica. 17. post Pentecost. conc. 2. num. 10

Correctionis necessitas. In Dominicali Dominica. 17. post Pentecost. conc. 2. num. 9

Cuidelitas est correctione fraternæ metteri proximi affectum. In Aduent. conc. 1. Thomæ nu. 12. Fraternalis correctio & sancta admonitio est frigore realediū ad proximos à spiritualibus mierbis sanandos. In Dominicali Dominica. 11. post Pentec. conc. 1. num. 19.

Quando non sperat̄ entenda, à correctione cessandum. In Dominicali Dominica. 11. post Pentec. conc. 1. num. 20.

Amplificabitur hic locus ex verbo, reprehensio.

## Creationis beneficium.

Quia facile Deus oīnīa cīeat. Dominica. 3. Aduentus conc. 4. num. 12

Per creationis opera homines in Dei infinitę magnitudinis cognitionem genere voluit Deus. Dominica. 3. Aduentus conc. 4. num. 12

## Creaturæ.

Creaturæ singule aliquæ Dei excellencias nobis demonstrant: & ad earum contemplationē recessunt. 3. Quadra. Dominica. in Passione feria. 3. nu-

E 3 feria.

feria 2. num. 15. & in proprio Sanctorum conc. 2. Inventionis crucis nume. 6.

Et sic non in ipsis tanquam in ultimo fine sistendum est; sed ex ipsis & per ipsas ad Dei amorem peruenientium. In communi Sanctorum mulierum conc. 1. num. 4. vbi late: & in proprio Sanctorum conc. 2. inventionis crucis numer. 7.

Creaturæ omnes nos inuitant ut Deum diligamus & quomodo iſſu faciant. In proprio Sanctorum conc. 3. diei sancti Pentec. num. 11.

Licet tamen ad id sint factæ maiſtia tamen hominum ex creaturis retia ſibi fecit (ſillicitis carum rationibus ſe irretiendo) quibus creatorum deſererent. In Aduent. conc. 4. Andreæ num. 19.

Creaturæ omnes Deo obedient solus homo cōtradicit. In proprio Sanctorum conc. 2. diei Sancti Pēteſcoſt. num. 7. & in Aduent. Dominica. 4. poſt Epiphaniam conc. 1. numer. 17 & in Dominicali Dominica. 4. poſt Pentecōſt. conc. 2. num. 25.

Creaturæ ſunt ſcale per quas homo ad infinitæ bonitatis & potentiarum cognitionem aſcendat. Dominica. 3. Aduentus conc. 2. nume. 13.

Credere, vide fides.

Crudelitas, & crudeles, vide verbo, mihi erordia. S. inimiſericordes & crudeles erga proximos.

## Crux.

Crucis via cur quibusdam aspera, & alijs ſuauiſ videatur. In communi vniuſ marty. Euang. ſiquis vult venire post me. &c. conc. 2. num. 6

De hoc vide plura in verbo tribulatio.

Crux Christi diuinam virtutem à corpore Christi accepit. In proprio Sanctorum conc. 2. Inventionis crucis num. 22

Crucis Christi beneficium quā grande in proprio Sanctorū eonec. 2. inventionis crucis nume. 23. vbi late: & ibi conc. 3. num. 17

Crucem ſuam adoratione, qua ipſe Christus adoratur; honori voluit: & quare. In proprio Sanctorum conc. 2. inventionis crucis nume. 27

Et quod maxima ſit veneratio ne digniſſima, vide in proprio Sanctorum conc. 2. Exaltationis crucis nume. 7.

Crucem ſuam in qua tot affeſtus est iniurijs, Christus exaltationem appellat: & quare. In proprio Sanctorum conc. 3. inventionis crucis num. 14.

Crucis beneficio quam ingratiſſimus. In proprio Sanctorum conc. 3. Inventionis crucis num. 17 vbi late.

In crucis cathedra Christum tamquam magiſtrum, & doctorem posſum contemplemur; & eius le-

## Cupiditas. Curiositas. Debitor. Desideria. 71

ſtione bis in die, mane, & vespri audiamus. In proprio Sanctorum conc. 4. Inventionis Crucis nu. 19

Crucis ſignum apud complures orbis nationes inuito ante mundi redemptionem permagni fuſſe aſtimatum. In proprio Sanctorum conc. 2. Exaltationis Crucis nu. 3

Crucis fructus est gloria. 3. Quadrag. ſabbatho poſt Dominicam. 1. num. 21

Cultus Dei, Vide, adoratio.

Cultus ſacrorum locorum, Vide, litera. S. in verbo, ſacraloca.

## Cupiditas.

Cupiditas omnium malorū fuit initium. In proprio Sanctorum conc. 1. omnium Sanctorum num. 17. & in Dominicali, Dominicā. 2. poſt Pentecōſt. conc. 1. num. 21. & ibi Dominicā. 1. 4. poſt Pentecōſt. conc. 2. nu. 1. &c. 10

Cupiditas rerum temporalium, Vide potiſſimum in verbo, bona temporalia; vide etiam, avaritia, & diuitiae.

## Curiositas.

Curiositas fuit principium perditionis mundi. In proprio Sanctorum concio. 1. Dediſationis S. Michaelis nu. 8

Intellectum nostrum oportet deuinciri ne curioſa ſcire curet: poſtea enim ad necessaria perciplienda inhabilis remanet. In Aduent. Dominica. 5. poſt Epiph. cōc. 1. nu. 4

D. Annatorum pena, Vide in fernus.

## Debitor.

Debitorem inopem, & non habentem quod perſoluat opprime re carcere, vel alio modo peccatum est mortale. 3. Quadrag. Dominicā. 1. nu. 12

Defunctorum exequie, Vide, mors & mortuorū ſuffragia & exequiæ.

Delicia, Vide, bona temporalia.

Demon, Vide, diabolus.

## Desideria ſancta.

Desideria & proposita bona quā parum proſint niſi quis ea opere compleat, in communi confef. nō pontif. Euang. Sint lūbi vestri, &c. conc. 2. nu. 17. & 3. Quadrag. Dominicā. 4. feria. 5. nu. 6. & in Dominicali, Dominicā. 1. 9. poſt Pentecōſt. conc. 1. nu. 8. & 13

Desideria ſancta, & bona iſpirations non ſunt alijs reuelandæ. In communi ſanctorum mulierū. conc. 1. nu. 19

Desideria feruida iuſtorum quā grata ſint Deo. In communi Dediſationis Ecclesiæ conc. 1. nu. 12

In his feruidis, & ſanctis desiderijs plus conſiſtit perfectio vitæ Christianæ, quam in ſumma operum perfectiorū. In coī Dediſationis Ecclesiæ conc. 1. nu. 13

Desiderium Dei eſt foelix, fauſtumq; principium ad inueniendā

## Detractio.

diuinam gratiam. In communi De dications Ecclesie coac. 2. nūm. 5. & est mirabilis dispositio ad recipienda Dei dona. In Dominicali, Dominica in Albi conc. 2. nūm. 2.

Desiderium, ardentissimum videndi. Deum dchet esse in nobis; In communi Sanctorum conc. 4. Funerali nūm. 28.

Desideria bona habentibus nunquā deest, in quibus rebus ea exerceant. 2. Quadrag. Dominicā. 3. feria. 6. nūm. 14.

Qui desideria sancta propter aliquod irupendimentum non potuerunt adimplere. Illa etiā Deus magnificat & remunerat. 2. Quadrag. Dominicā. 3. feria. 6. nūm. 16. & in Aduent. concio. 2. Andreæ nume. 28. & 3. Quadrag. Dominicā. 4. feria. 5. nūm. 7.

Desideria nostra diligenter examinanda: ne decipiamur existimantes virtutem esse, quod verē non est. Dominicā. 3. Aduentus conc. 4. nūm. 1.

Qui efficaciter desiderant efficerre aliorum bona opera: participes sunt meriti illorum operum. 2. Quadrag. Dominicā. 2. feria. 6. nūm. 12.

Desideria boni efficacia ac viua maximæ dignitatis, excellentiæ, & utilitatis sunt. In Dominicali, Dominicā. 4. post Pentecost. cōc. 1. nūm. 5.

Desideria & proposita sancta assiduo renouanda, & ad memoriā

renouanda sunt. In communi Apōstolorum. conc. 4. nūm. 7.

Desideriū boni communis collaudatur in sacra scriptura. In Dominicali, Dominicā. 11. post Pentecost. conc. 1. nūm. 2.

Bonis propositis non fidendum In proprio Sanctorum conc. 2. nauitatis B. Mariæ nūm. 16.

Multi sunt qui ægritudine vel labore oppressi desideria bona edūt, & finita ægritudine vel labore ab eis retrocedunt. In Dominicali, Dominicā. 18. post Pentecost. conc. 2. nūm. 10.

Desideria prava, exequi posse magnum est Dei supplicium. 4. Quadrag. conc. in Coenā nūm. 12.

*Desperatio*, Vide spes, & fiducia.

## Detractio.

Detractio quam graue peccatum. 1. Quadrag. Dominicā. 3. feria. 4. nūm. 24. & 2. Quadrag. Dominicā. 3. feria. 4. nūm. 6. & 3. Quadrag. eadem feria, nūm. 2. & 4. Quadrag. Dominicā. 2. feria. 4. nūm. 3. & Dominicā in Passione sequenti feria. 6. nūm. 11. vbi latè: & in proprio Sanctorū conc. 1. B. Mariæ ad Niues nūm. 2.

Hoc vitium quam perniciosum & irremediabile sit. 2. Quadrag. Dominicā. 3. feria. 4. nūm. 6.

Et quam vniuersale & commune in Dominicali, Dominicā. 22. post Pentecost. conc. 2. nūm. 22.

Detractio inter omnia peccata peculariter dicitur Deo odibilis: &

quare

## Detractores.

Mariæ nume. 20.

Propter detrahentium murmurationem ab incepto bono opere deficere, signum est imperfectio- nis. In proprio Sanctorum conc. 2. Matthæi nūm. 33.

Ne quis contristetur ex eo quod sua bona opera detrahuntur & vi- tio vertuntur, consideret non de- fuisse infernales linguas quæ in sanctissimis Iesu Christi operibus defectum esse iudicarint. 4. Quadrag. Dominicā. 3. feria. 4. nūm. 4.

Detractio quæ fit contra præla- tos non est contra homines tantū, sed contra ipsum etiam Deum. 3. Quadrag. Dominicā. 3. feria. 4. nūm. 5.

Cum detrahitur de aliquo iniuste pro huius innocentis consola- tionē, vide considerationes. 3. Quadrag. Dominicā in Passione fer. 3. nūm. 32. & nūm. 35.

Cum detrahunt aliqui de tuis bonis operibus; patientiam habe- nam illa detractione superfluum operis collimatur, & vanagloria au- fertur, & Deus propter hanc pa- tientiam singularibus te afficiet be- neficijs. In proprio Sanctorum conc. 1. B. Mariæ ad Niues nūm. 9. vbi optimè.

Si cum detrahitur de te taces; Deus pro te respondebit. 3. Quadrag. feria. 5. Dominicā Passionis. nūm. 32. & quia illi non se defendunt suam causam, vt propriam Deus su- seipit. In proprio Sanctorū conc. 1. B. Mariæ ad Niues, vide, & nota.

Detrahere viro iusto, & bono, est detrahere auctori ipsius boni, qui est Deus. In proprio Sanctorū conc. 2. Assumptionis Beatæ

Mariæ nume. 20.

Propter detrahentium murmu- rationem ab incepto bono opere deficere, signum est imperfectio- nis. In proprio Sanctorum conc. 2. Matthæi nūm. 33.

Ne quis contristetur ex eo quod sua bona opera detrahuntur & vi- tio vertuntur, consideret non de- fuisse infernales linguas quæ in san-ctissimis Iesu Christi operibus de- fectum esse iudicarint. 4. Quadrag. Dominicā. 3. nūm. 11.

Detractio de Ecclesiasticis quā perniciofa. In Aduent. Dominicā 4. post Epiphaniam conc. 1. nūm. 33.

Quando detractores sunt viri magnates illa detractio maxime perniciosa est. In Dominicali, Do- minica. 3. post Pentecost. concio. 1. num. 27.

Ab hac detractionis infirmitate nullus sanabitur, nisi prius ab illorum congregazione qui detra- hēdi sunt occasio separetur. In Dominicali, Dominicā. 11. post Pentecost. conc. 2. nūm. 21.

Detractio nō licet omnibus sit commune frequentius in foeminiis reperitur. In Dominicali, Dominicā. 22. post Pentecost. conc. 1. nūm. 25. & 28.

## Detractores.

Detractoribus quā acerbisvultu & verbis teneantur respondere. 2. Quod. Dominicā. 3. feria. 4. nūm. 18. & 3. Quadrag. eadem feria nūm. 8.

E 5 Deter-

Detractores solum considerant defectus, & negligentias proximo ruin, non suas. 2. Quadrag. Dominica. 2. nu. 20. & Dominica. 3. fer. 4. num. 20

Vt à detrahentium linguis nos defendamus remedia, vide. 2. Quadrag. Dominica. 3. fer. 4. num. 12. & num. 14.

Detractores defectus proximo- ruti manifestant; & eorum virtutes silent. 2. Quadrag. Dominica. 4. fer. 6. num. 5

Detractores cum famam proximorum obscurare intendunt, iam prius animam suam denigrarunt. In proprio Sanctorū conc. 3. Ioannis Baptista nu. 14. & 3. Quadrag. Dominica in Passione feria. 3. nume. 33. & in proprio Sanctorum concio prima B. Mariæ ad Nives nume. 2

Detractores cum famam proximorum furentur latrones sunt. 3. Quadrag. Dominica. 3. nu. 15

Qua via detractores proximum infamant; eadem permittit Deus detractores infamari, & eum de quo detrahunt honorari. 3. Quadrag. Dominica. 3. feria. 4. nu. 11

Qui detractores audiunt crude- lissimi sunt; & quare. 3. Quadrag. Dominica. 3. feria. 4. nu. 9

Detractores singulari supplicio Deus puni: quæ vide. 4. Quadrag. Dominica in Passione feria. 6. nu. 11. & in proprio Sanctorum conc. 1 Inventionis Crucis nu. 24

Detractores solum trichantes del diablo. In communi Dedicationis Ecclesiaz conc. 2. nu. 23

In detractores & maledicos horribilis Dei cōminatio. In proprio Sanctorum conc. 1. Matthæi nu. 34

Seruis Dei nunquam defunt detractores quia hac contradictionis via in celum itur. In proprio Sanctorum conc. 2. Assumptionis B. Mariæ nu. 18

Detractores non tantum ipsi in qua loquuntur, sed alias etiam linguis peruersas diligunt, vt ab eis in qua audiant. In proprio Sanctorū conc. 4. Visitationis B. Ma. nu. 19.

Detractor quam nocivus sit. In Dominicali, Dominica. 2 2. post Pentecost. conc. 2. nu. 20

Amplificabitur hic locus ex verbo, linguae & ex verbo, silentii.

### Deus.

Deum esse naturali lumine pos- test cognosci. In proprio Sanctorū conc. 1. Trinitatis nu. 6. & conc. 3. sequenti nu. 5. quibus locis adducitrationes naturales ad id ostendendū

Deum esse negare quanta sit stultitia. In proprio Sanctorū conc. 4. Petri & Pauli nu. 18. & in Aduēt. conc. 4. nativitatis nu. 3

Omnis Dei cognitione quam ex his visibilibus habemus est nimis imperfecta. In proprio Sætorum. conc. 4. Petri & Pauli nu. 20

Deus ex malis nouit sæpiissime bona deducere. In proprio Sancto

### Dei attributa.

rum conc. 3. Ioannis Baptista nu. 5 & 2. Quadrag. Dominica in Ramis nu. 11. & in Aduent. conc. 2. Expe- ctationis B. Mariæ nu. 2

Deum magis cognoscit qui plus illum diligit. In proprio Sanctorum conc. 2. Visitationis B. Mariæ num. 18

Vnde hęc Dei notitia affectiu- & delectabilis non est in peccato- ribus etiā si habeat fidē. In proprio Sanctorum conc. 2. B. Mariæ nu. 19

Deus vbi inuenitur. 1. Quadrag. Dominica in Passione fer. 2. num. 10. & 3. Quadrag. eadem feria nu. 17. & in communi Sanctorum mu- lierum conc. 1. nu. 8

Deus à multis inuenitur absque eo quod queratur: ab alijs autē in- uenitur: quia illū querunt. In com- muni Sanctorum mulierum, conc. 4. num. 7

Deum querere & viam qua ad ipsum peruenitur inuestigare, debet esse continuum nostrum & ardens desideriū. In communi San- torum mulierum concio secunda num. 2

Deus quam plenē & perfectissi- mè habet omnes boni amici condi- tiones. In communi Apostolorū. conc. 2. num. 21. vbi latissime & ex professo & in Dñicali fer. 4. in Li- tanij maioribus conc. 1. nu. 11

Dei absentia maximè sentien- da. 1. Quadrag. sabbatho post Ci- neres nu. 2. Quam non sentire per- niciosissimum est. In Dominicali,

Dominica. 4. post Pascha concio 2. num. 13

Deum exire est se co-munica- re. 1. Quadrag. conc. Septuagesime num. 8

Deus talis erga homines se ostē- dit, quales ipsi erga Deum se præ- bent. 2. Quadrag. feria. 2. Resurre- ctionis nu. 21

Deus habet omnes boni amici conditions. Latissimè id probat. In Aduent. conc. 4. Ioannis Euar- gelista nu. 2. vsq; ad. 17

Non sufficit Dei cognitionem speculatiuum habere: sed practica etiam est necessaria. In Aduent. cō- cio. 1. Epiphaniæ nu. 17

Deo quam maximè conueniat, esse hominum dominum. In Domi- nicali, Dominica. 14. post Pen- tecost. conc. 1. nu. 3. & 4

Dei amor, Vide verbo, amor. 5. amor Dei erga nos.

### §. Dei attributa & in- finita perfectiones & ex- cellentiae.

Deus siapte natura infinitas per- fectiones in se continet. In Domi- nicali, Dominica. 17. post Pente- cost. concio secunda. nu. 34. & Do- minica. 1. Aduentus conc. 2. nu. 2. vbi late.

Deus solus essentialiter vivus di- ci potest. In proprio Sanctorum, concio quarta. Petri & Pauli, nu- me. 15

**Diabolus.**

Deus solum est ex se & ex sua natura inumortalis. In proprio Sanctorum conc. i. Ascensionis nu. 6

Dei bonitas adeo excellens est ut quod nobis utilius est id sibi gloriosius esse duxerit. 3. **Quadrages.** Dominica. 1. feria. 6. nu. 2

Dei iustitia Dei, vide litera S. verbo, supplicia Dei.

Dei misericordia, vide verbo, misericordia. 9. misericordia Dei erga nos.

*Dei auxilio*, vide litera A.

*Dei beneficia*, vide litera B.

**§. Dei existentia in rebus.**

Deum esse in omnibus rebus per essentiam, praesentiam, & potentiam quid sit, explicat. In Advent. concio Conceptionis B. Mariæ nu. 10. vbi late.

Deum praesenteum esse semper in qualibet actione considerandum est. 3. **Quadrages.** Dominica. 3. nume. 18. Et quod omnes nostras cogitationes & verba attentissime speculatur ibi nu. 30

*Dei fructu*, Vide beatitudo.

*Dei prouidentia*, & gubernatio, vide verbo, prouidentia Dei.

*Deo seruire*, & Dei seruus, vide litera S.

*Dei supplicia*, Vide verbo, supplicia.

*Dei vocatio*, & inspiratio, vide verbo, vocationes diuinæ.

*Desertum*, Vide, solitudo.

**Diabolus.**

*Diaboli tentationes*, Vide in verbo, tentatio.

Diabolus licet non possit in animæ subitantiam & essentiam intrare, nec ipsam attingere: plurimos tamen in ipsa effectus proferre & strages efficere valet. 2. **Quadrages.** Dominica. 3. num. 9. & in proprio Sanctorum fer. 2. Pentecost. conc. 3. nu. 14

Diabolus animabus præcipue intendit officere. 2. **Quadrages.** Dominica. 3. nu. 11

Diaboli cum alicuius hominis dominantur non animam tantum, sed & corpus & omnes eius potestas peruerunt. 3. **Quadrages.** Dominica. 3. nu. 3

Dæmon totis viribus conatur hominem sibi similem efficere: superbum scilicet, auarum, &c. & quomodo hoc efficit. vide & nota. 3. **Quadrages.** feria. 5. cœnæ Domini, num. 11

Dæmon cur tentator dicatur. 4. **Quadrages.** Dominica. 1. nu. 29

Dæmon quo præmio remunrat suos seruos. 4. **Quadrages.** Dominica in Passione feria. 4. nu. 19

Dæmones maiorem adhibent diligentiam in tentatione iuitorum & monachorum, quam aliorum. In communi confess. pontif. Euan gel. Homo quidam peregrinè, &c. conc. i. nu. 8. & in communi Virginum conc. i. nu. 33

*Dæmon*

**Diligentia.**

Dæmones ad nostrum exercitium in mundo Deus reliquit. In proprio Sanctorum conc. i. Exaltationis Crucis nu. 14

Diabolus plurimis astutijs & fallacijs conatur sancta hominum consilia impedire. In Advent. cœc. i. Expectationis B. Mariæ nu. 7

Diabolus immenso onere suos vexat, & opprimit. In Dominicali, Dominica. 14. post Pentecost. conc. 2. nu. 1

Diabolus est illusor & subfannator noster. In Dominicali, Dominica. 23. post Pentecost. concio. 2. num. 9

*Diffidentia*, Vide fiducia.

*Dignitatis*, Vide prælatura.

*Dilectio Dei & proximi*, Vide amor.

*Dilectio inimicorum*, Vide inimicus..

**Diligentia.**

De diligentia adhibenda in his quæ ad seruitium Dei spectant, & in peccati diuortio, vide pigritia, vbi omnia simul collegimus.

Diligentia de salute animæ, vide, animæ salus.

Diligentia in rebus temporalibus & spiritualibus, vide verbo, bona coelestia & bona temporalia..

Diligentissime debemus contedere ut peccatores salutem spiritualem consequantur. In Dominicali, Dominica. 11. post Pentecost. conc. 2. nu. 8. Vbi late, & ibi Domi

**Discordia**

nica. 15. conc. 2. num. 9

Confusio magna est contemplari diligentiam quam plurimi in effrenatis appetitis explendis habent, & segnitatem, qua qui Deo serviant virtutes operantur. In Dominicali, Dominica. 15. post Pentecost. conc. 2. num. 11. & in Advent. conc. 3. Conceptionis B. Mariæ num. 19. & Dominica. 1. Advent. cœcio. 3. num. 17. & i. **Quadrages.** Dominica. 1. fer. 4. nume. 6. & 3. **Quadrages.** Dominica. 1. fer. 6. num. 15. & in communi Sanctorum mulicru conc. 3. num. 19

Saltim tanta diligentia adhibetur in æternis comparandis quantitatibus in caducis adipiscendis. In Dominicali, Dominica. 8. post Pentecost. conc. 2. nume. 27. & 30. vbi expresso & ibi Dominica. 20. conc. 1. nu. 44

**Discordia.**

Discordia est vna ex rebus, que Deo magis odibilis est in proprio Sanctorum conc. i. Ioannis Baptiste num. 16. vbi late.

Ad discordias eirandas singulare remedium, vide & nota. 3. **Quadrages.** Dominica. 2. fer. 6. nu. 13

Discordia nostra inter proximos est causa propter quam tot vitiorias à nobis reportat diabolus. In communi Apostolorum conc. 3. num. 19

Discordia plurimorum malorum fons & origo. In proprio Sanctorum

rū conc. x. Ioannis Baptiste nu. 17.  
Plura quæ hūc spectant vide  
verbō; pax.

## Diuitiae.

Plura quæ hūc spectant vide  
verbō; bona temporalia: quem lo-  
cum consule.

Diuitiae impediunt verbi diui-  
ni effectum. i. Quadra. conc. sexa-  
gesimæ num. 33

Diuitijs voluntas nostra non sa-  
tiatur, sed sitis clementum suscipit  
i. Quad. Dominica. 3. feria. 6. nu. 24

Sicut diuitiae homines reddunt  
immanes & tyrannos: sic pauper-  
tas mansuetos. i. Quadra. Domini-  
ca in Ramis nu. 29

Diuitias contēperunt & relique-  
runt plurimi philosophi. In com-  
muni confess. non pontif. Euange.  
Ecce nos reliquimus omnia &c.  
conc. i. nu. 21. & in Aduent. conc. i.  
Epiphaniæ num. 14

Diuitiarū abundantia fugienda.  
2. Quadra. Dominica. 1. nu. 33. & 3.  
Quadr. Dominica. 2. feria. 5. num. 5  
& in communi confess. non Ponti.  
Euange. Ecce nos reliquimus om-  
nia &c. conc. i. num. 9. vbi latè &  
ibi conc. 2. num. 12

Diuitias ex se neq; bonas nec  
malas: sed tales esse quales vnu-  
quisq; ipsis vñis fuerit. 2. Quadra.  
Dominica. 3. feria. 6. n. 2. & 4. Qua-  
dra. conc. sexagesimæ num. 30

Diuitiae quæ malorū sint occa-  
sio. 3. Quadr. conc. sexagesimæ nu-

29. & 3. Quadrage. Dominica. 2. fe-  
ria. 5. nu. 5. & in communi confess.  
non pontif. Euang. Ecce nos reli-  
quimus omnia & conc. i. num. 9. &  
In Dominicali Dominica. 13. post  
Pentecost. conc. 2. num. 29

Diuitiae in vita dulces videntur:  
in morte sunt amarissime. 3. Quad.  
conc. sexagesimæ num. 31

Diuitiae in maiori necessitate Do-  
minū suū non adiuuāt sed derelin-  
quunt. 3. Quad. Dñica. 2. feria. 5. n. 9.  
&. 4. Quad. cōc. sexagesimæ nu. 30.  
& in communi confess. non pontif.  
Euang. Ecce nos reliquimus omnia &c.  
conc. 2. num. 15

Diuitiae ipsis diuitibus, neque  
in vita, neque in morte prosunt.

In Dominicali Dominica. 14.

post Pentecost. conc. 2. numer. 10.

vbi latè.

Diuitiae homines excēcant. In  
Dominicali Dominica. 22. post Pe-  
tentecost. conc. 1. num. 60

Quam vanum sit fiduciam in  
diuitijs collēcare. In Dominicali

Dominica. 23. post Pentecost. conc. 2.

num. 4 vbi latè.

Diuitiarū effrenis cupiditas quā-  
tum excēcat, & indurat hominum

corda. 3. Quad. Dominica. 4. feria.

3. nu. 21. Hęc aliquando Passionē

superbię excedit. 4. Quad. conc. se-  
xagesimæ num. 31

Diuitiarum nō sumus veri domi-  
ni, sed tantum oeconomici: & sic iux-  
ta Dei tantum voluntatem eas dis-  
pensare debemus. Ia. communi cō-  
fess. pontif. Euang. Homo quidam

peregre &c. conc. 2. num. 16

Diuitiae sunt vñū ex precipuis & eę  
lestis: vñā obseculatis. In communi

confess. non pontif. Euang. Ecce  
nos reliquimus omnia &c. conc. 2.

numer. 14. vbi latè.

Domini-

Dominicali Dominica. 8. post Pe-  
tentecost. conc. 2. num. 40

Diuitiae hominē à Deo auertunt.  
In Dominicali Dominica. 13. post  
Pentecost. conc. 2. num. 31

Diuitijs tāquā ancillis iustus im-  
perat, peccator seruit. In Dominicali  
Dominica. 14. post Pentecost. conc.  
1. nu. 38. & conc. 2. num. 19

Diuitiae ipsis diuitibus, neque  
in vita, neque in morte prosunt.  
In Dominicali Dominica. 14.  
post Pentecost. conc. 2. numer. 10.  
vbi latè.

Diuitiae homines excēcant. In  
Dominicali Dominica. 22. post Pe-  
tentecost. conc. 1. num. 60

Quam vanum sit fiduciam in  
diuitijs collēcare. In Dominicali  
Dominica. 23. post Pentecost. conc. 2.

num. 4 vbi latè.

Diuitiarū effrenis cupiditas quā-  
tum excēcat, & indurat hominum  
corda. 3. Quad. Dominica. 4. feria.  
3. nu. 21. Hęc aliquando Passionē  
superbię excedit. 4. Quad. conc. se-  
xagesimæ num. 31

Diuitiarum nō sumus veri domi-  
ni, sed tantum oeconomici: & sic iux-  
ta Dei tantum voluntatem eas dis-  
pensare debemus. Ia. communi cō-  
fess. pontif. Euang. Homo quidam

peregre &c. conc. 2. num. 16

Diuitiae sunt vñū ex precipuis & eę  
lestis: vñā obseculatis. In communi

confess. non pontif. Euang. Ecce  
nos reliquimus omnia &c. conc. 2.

numer. 14. vbi latè.

Diuitium status plurimas ha-  
bet malorum occasiones. In pro-  
prio Sanctorum. conc. 4. Natiuitatis.  
B. Mariæ num. 8

Diuitiae aut. iniquos, aut iniqui  
hæredes. i. Quadrage. Dominica. 3.  
feria. 5. num. 9

Diuitiae & potentes abutuntur  
Dei beneficijs. 4. Quadrage. Do-

## Domini temporales.

Dominica. 2. feria. 6. nume. 30

Diuites sunt, & appellantur omnes iusti. 1. Quadrag. fer. 2. Resurrectionis nu. 4

Diuitibus nulla est ad celum via sine viuendi ratione aptior, aut planior, quam eleemosynam facere. 2. Quadrag. Dominica. 4. num. 24. & in communis conf. non pontif. Euang. Ecce nos reliquimus omnia conc. 1. nu. 14. & Dominica. 4. Aduentus conc. 2. nu. 20. & in proprio Sanctorum conc. 4. omnium Sanctorum nu. 28

Contra diuites otiosos. 4. Quadrag. conc. Septuagesimæ nu. 28

Diuites spiritualibus miserijs esse repletos, vel ex eo colligi potest quod tanta cum sollicitudine terrestria querunt, atq; custodiunt. In proprio Sanctorum conc. 3. nativitatis B. Mariæ nu. 21. vide & nota.

Diuites tyranos, & crudeles. Deus odit, & severissime punit. 4. Quadrag. Dominica in Passionem fer. 6. nu. 6

Diuitibus quam præclarum ornamentum est humilitas. In communis Dedicationis Ecclesiae conc. 2. num. 11

Diuites tam fixas in terra miserunt radices, quod difficile possint disponi ad hoc ut honoris Dei conculant, & pro eo respondeant. In proprio Sanctorum conc. 1. B. Mariæ ad Nives nu. 17

Propter diuitium commodum & utilitatem plurimos pauperes

Deus fecit. In proprio Sanctorum conc. 2. B. Mariæ nu. 2. vbi latè, & in Dominicali, Dominica. 18. post Pentecost. conc. 2. nu. 4

Diuites maiori Dei auxilio indigent ad vitam æternam consequendam. In communis conf. non pontif. Euag. Ecce nos reliquimus omnia conc. 1. nu. 12

Diuites quia eos Deus ditauit aduersus eum insurrexerunt conc. 1. Thomæ nu. 8

Difficile est diutinem, aut potentem, ad seruitium Dei adducere. In Dominicali, Dominica. 20. post Pentecost. conc. 1. nu. 37

Amplificabitur hic locus ex verbo, paupertas.

*Doctores*, Vide sapientes.

*Doctrina Christi*, Vide Christus.

## Domini temporales.

Vide in verbo, magnates.

Ad hoc quod quis bonus dominus sit prius eum bonum patrem esse oportet: ut eius dominatio non Ethnica, sed christiana sit. In proprio Sanctorum conc. 2. D. Francisci nu. 24

Contra dominos qui prohibet ancillas suas matrimonio copulari. Vide in Aduent. Dominica. 2. post Epiphaniam conc. 3. nu. 24. Dominorum temporalium exemplum siue bonum, siue malum quantum vim habeant, vide exemplum maiorum.

Domini temporales qualiter subditos

## Ecclesia.

ditos suos debeat gubernare, vide, Prælatus §. Prælatorum obligatio & conditions.

*Dona Dei*, vel *Spiritus sancti*, vide verbo, *Spiritus sanctus*, §. magnifica *Spiritus sancti* dona.

*Dulia*, vide, adoratio.

*Duces*, vide, bellum.

E.

**E** Brietas, & epulones, vide, gula, & gulofus.

## Ecclesia.

Ecclesia usque ad finem seculi duratura est, quia eius fundatum est Christus. In communis doctorum conc. 3. num. 32

*Ecclesiastica beneficia*, vide verbo, beneficia Ecclesiastica.

## Ecclesiastici.

Ecclesiastici in omnibus virtutibus alijs omnibus antecedere debent: & quare. 1. Quadrag. Dominica. 1. feria. 3. num. 8. & 4. Quadrag. Dominica. 2. num. 29. & in communis Doctorum conc. 4. nu. 3. & in Aduent. conc. 1. Stephani nu. 15

Ecclesiasticis Deus honorem suum commendauit specialiter inter omnes Christianos. 3. Quadrag. Dominica. 2. feria. 3. num. 11

Contra Ecclesiasticorum fastū & apparatum vide. 3. Quadrag. Dominica. 3. feria. 6. num. 2

Ecclesiastici verbis & operibus nos omnes ad virtutem excitare debent. In Aduent. conc. 1. Stephani

## Ecclesiastici. 81

ni num. 14.

Ecclesiastici grandi veneratio ne digni sunt, cum eos Deus salutis nostræ cauia mittat. In Aduent. conc. 2. Stephanum. 4

Ecclesiastici dignitate priores sunt alijs omnibus Christianis. In Dominicali Dominica. 15. post Pentecost. conc. 1. num. 11

Quam grande scelus committat Domini temporales, qui se ab Ecclesiasticis adorari permittunt, & quantum delinquent Ecclesiastici qui id faciunt. In Dominicali Dominica. 18. post Pentecost. conc. 1. num. 12.

Ecclesiastici munera sua propter pietatem, & non propter lacrum aut mercedem exercant. In Dominicali Dominica. 23. post Pentecost. conc. 2. num. 42

Ex Ecclesiasticorum mala vel bonavita: bonum, vel malum totius populi magna ex parte pendet. In communis Doctorum conc. 1. num. 23. & in proprio Sanctorum conc. 1. Petri & Pauli num. 24

Ecclesiasticorum segnitiem in cultu divino redarguit secularium, imo & Ethnicorum summa saepè in illo reverentia & diligentia. 1. Quadrag. Dominica. 1. feria. 5. numer. 3.

In Ecclesiasticis misericordiae virtus maximè & super omnes Christianos eluescere debet: & quare. 3. Quadrag. Dominica. 1. feria. 6. num. 29. & in Aduent. conc. 1. pu-

F. rifi.

ificationis B. Mariæ num. 27.

Contra Ecclesiasticos, qui animalium, quarum ipsis incumbit, cura alijs substitutis omnino relinquunt, vide & nota. 3. Quadr. Dominica. 1. feria. 6. num. 33.

Si quilibet Christianus eleemosynam denegans pauperi fraudem committit, quia egenus suum petit: quanto magis Ecclesiastici cum hominum redditus iustiori titulo pauperum sint, vide & nota in Advent. conc. 4. Andreae num. 15.

Ecclesiasticorum malum exemplum longe perniciosius est quam aliorum Christianorum. 3. Quadr. Dominica. 2. feria. 3. numer. 9. & in proprio Sanctorum conc. 1. Petri & Pauli num. 23. vide etiam in verbo, exemplum.

Ecclesiastici mali Deum, dedecorant, & odiosum reddunt magis quam alijs, omnes peccatores. 3. Quadr. Dominica. 2. feria. 3. nu. 15.

De Ecclesiasticis detractio, vide in verbo, detractio.

Inter Ecclesiasticos Deus solebat semper commorari. 3. Quadr. Dominica in Passione feria. 2. nu. 20.

Ecclesiasticorum munus, & obligatio, quæ sit. 3. Quadr. Dominica. 4. feria. 4. num. 32.

Ecclesiastici, quanta reverentia debeat tractare res sacras, & loca sacra. 3. Quadrag. Dominica. 4. feria. 2. num. 21.

Omnes Ecclesiastici maximo honore ab alijs habendi sunt. In com-

muni Doctorum conc. 1. num. 26. Ecclesiasticis quam sit necessaria sapientia. In communi Doctorum conc. 2. numer. 7. & ibi conc. 4. num. 3.

Ecclesiasticorum abominationes pallium sunt quo alijs peccatores operiuntur, & se excusant. In proprio Sanctorum conc. 1. Petri & Pauli num. 23.

Quod Ecclesiastici ita dissoluti ac seculares sint, poena grauissima reipublicæ est propter peccata preterita. In proprio Sanctorum conc. 1. Petri & Pauli num. 24.

Ecclesiastici, & omnes ministri Evangelici zelum Dei exterius ostendere debent. In communi Doctorum conc. 3. num. 16.

In Ecclesiasticis peruertere sum mam adhibet cura Diabolus: quia sic vniuersam reipublicam facile euerti posse arbitratur. In communi Doctorum conc. 2. num. 20.

Si in crimen incidat Ecclesiasticus, gaudere quanta sit infania. In communi Doctorum conc. 3. nu. 18.

Plurima que ad hunc locum spestant, inuenies in verbo, sacerdos.

Difficilius est conuertere malum Ecclesiasticum quam lenorem. In Advent. conc. 2. Thomæ numer. 17.

Ecclesiastici multo magis quam alijs tenentur ad exterius bonum exemplum præbendum. In Advent. conc. 1. expectationis Beatæ Mariæ num. 17.

Nullus

Nullus est qui minori cum timore, & reverentia res sacras tractet, quam malus Ecclesiasticus. In Advent. conc. 4. Thomæ num. 11.

Avaritia in Ecclesiasticis magis reprehēsibilis in Dñicali Domini ca. 8. post Pentec. conc. 1. num. 8.

Violatores immunitatis Ecclesiæ, magnam in Deum irreverentiam committunt; quam Deus punire solet. In Dominicali Dominica. 9. post Pentec. conc. 2. nu. 19.

*Elefus à Deo*, vide in verbo, praedestinatus.

*Elefio prælati*, vide, prælatus.

Qui eleemosynam faciunt, quo plus expendunt eo magis habent. In communi virginum conc. 3. numer. 19.

Eleemosynam facere est via qua aptissimè diuites possunt in cœlū ingredi. 2. Quadrag. Dominica. 4. numer. 24.

Pauperum necessitates cum attitione & non obiter inspiciendæ. 3. Quadr. Dominica. 4. feria. 4. nu. 2.

Vt pauperū miserearis & eleemosynā elargiaris vide cōsiderationes & exhortationes. 3. Quadr. Dominica. 4. feria. 5. nu. 37. &. 3. Quadr. conc. in coena num. 22. &. 4. Quadrag. Dominica in Ramis num. 2. & in Advent. Dominica. 1. post Epiphaniam conc. 4. num. 17.

De his qui erga pauperes crudelis sunt, vide verbo, misericordia. 5. contra inimicis, crudelis & tyranos &c.

Pauperes sunt officina, ex qua emitur regnum cœlorum. In communi plurimo. matt. Euang. Descendens Iesus de monte &c. conc. 2. num. 19.

Pauperem se tibi offerri cui eleemosynam tribuas maximum est tibi ipsi doam & Dei beneficium, vide & nota in communi confess. pontif. Euang. Nemo accedit lucernam &c. conc. 2. num. 18.

Eleemosynam quam pauperi tribuis tanquam proprium solatum recipit Christus Dominica. 1. Aduentus conc. 1. nu. 26. ubi ex professo.

Eos qui pauperibus non subuentiunt Deus comminatur non solum æterna futuri sæculi pœna: sed etiæ huius sæculi laboribus & capititatis. 2. Quadrag. Dominica. 1. feria. 6. num. 6.

Et alijs horrendis supplicijs. 3. Quadrag. feria. 5. post Cineres numer. 5.

Qui eleemosynam egeno in extrema necessitate non erogat, magis crudelis aliqua ratione est, quam si illo gladio occideret. In Advent. conc. 2. Innocentium. numer. 26.

Eleemosyna facit orationem ad Dei conspectum aduolare. In Dominicali feria. 2. in litanij maiori

F 2 ribus

ribus conc.i.numero.12.

Licet omnibus pauperibus eleemosynas sit eroganda, iustis, tamen, & Christi sectatoribus potiori iure debetur. In Dominicali Dominica.6. post Pentecost.conc.2.num.16.

Si vera misericordia in nobis esset, non opus fuisset, ut pauperes a nobis precibus importunis eleemosynam peterent. In Dominicali Dominica.6. post Pentecost.conc.2.num.18

Per eleemosynæ elargitionem disponitur homo ad hoc ut Deus cum illuminet, & ad veram poenitentiam adducat. In Dominicali Dominica.10. post Pentecost.conc.2.num.23.

Eleemosynam facere, diuitibus quam necessarium sit. In Dominicali Dominica.23. post Pentecost.conc.2.num.44.

Pauperibus non de peioribus sed de melioribus, quæ possidentis donandum. In Dominicali Dominica.23. post Pentecost.conc.2.num.45

Diuites nisi ad eleemosynam confugiant, cum ad alias virtutes sint inidonei. omnis salutis iter aliquo modo eis clausum esse videtur. Dominic.4. Aduentus conc.2.n.20. & in communii confessi, non pontif. Euang. Ecce nos reliquimus omnia &c.conc.1.num.14. & in proprio Sanctorum conc.4. omnium Sanctorum num.28.

Eleemosyna redimitur poena;

qua in purgatorio afficiendus eras propter peccata. Dominic.4. Aduentus conc.2.num.23

Pauperum dominus sunt promptuaria, & horrea, vbi quæ vobis superunt seruanda sunt: Dominic.3. Aduentus conc.3.num.20

Eleemosynam pauperi denegás fraudem ei committit: quia is quod suum est petit in Aduent. conc.4. Andreæ num.14. &c.1. Quadr. Dominic.4. feria.5.num.14.

Eleemosynam qui erogat iustitiam exercet. In communii confessi, pontif. Euang. nemo accedit &c. conc.1.num.16. vbi latè.

Ad eleemosynam faciendam exhortationes notatu dignissimas vide.4. Quadr. Dominic.1. feria.6.num.26. & Dominic.4. sequenti num.8. & in Aduent. Dominic.4. conc.2.num.22

Eleemosynarij in mortis casu inuenient eleemosynam tanquam firmamentum ne cadant. In communii virginum conc.1.num.26

Cotra diuites eleemosynam non facientes combinationes notabiles. 4. Quadr. Dominic.4. feria.4.num.13

Eleemosyna pauperi etiam peccatori elargira Deo grata est. & tibi utilis. In communii confessi, pontif. Euang. Nemo accedit lucernam &c.conc.2.num.16

Sed quæ pauperi iusto fit est Deo longe gratissima. Ibi num.19

Eleemosynam petentes non sunt asperia;

asperis verbis tractandi nec contemnendi.1. Quadr. Dominic.4. feria.5.num.22. &c.1. Quadr. Dominic.1. feria.2.num.21

Quando non potes eleemosynam elargiri nec pauperem operibus inuare, sicutibus sicutim verbis illis in consolari debes. In Dominicali Dominic.16. post Pentecost.conc.2. num.33

Vt pauperum miserearis, in ipsis oculos figere & eorum pauperie contemplari decet. In Dominicali Dominic.16. post Pentecost.conc.1. num.23

Quod pauperi & ego subueniamus omnes creaturæ irrationales nos docent. In proprio Sanctorum conc.1. Assumptionis Beatae Mariæ num.37

Pauperes nos deberemus sollicitare, & rogare: ut eleemosynam recipere dignarentur.1. Quadr. Dominic. Resurrectionis numer.24. & in proprio Sanctorum conc.2. Assumptionis Beatae Mariæ num.21

Pauperes Deus fecit propter cōmodum & utilitatem diuitum vide & nota in proprio Sanctorum conc.2. Assumptionis Beatae Mariæ num.7. vbi latè

Hæc in pauperes liberalitas est unum ex præcipuis prædestinationis signis. In proprio Sanctorum conc.1.decollationis Baptiste num.23&c.21

... tenetis q[uod] est in pauperi elemosyna

5. Modus, quo utiliter huīs virtutis dālia sit exequenda.

Eleemosynæ elargitio quibus circumstantijs debet orari, vt sit omnibus numeris absolute: vide & nota in communii dedicationis Ecclesiæ conc.2.num.26

Eleemosyna in gratia debet elargiri: Dominic.1. Aduentus conc.2.num.29

Et cum gaudio, & hilari vultu: Dominic.1. Aduentus conc.2.num.29. & ibi conc.2.num.21

Et non propter humanos respectus: sed quia in nomine Christi postulant. In Dominicali Dominic.16. post Pentecost.conc.1. nu.25

Et proptissime & celeriter est eroganda in Aduent. Dominic.3. post Epiphaniam conc.2. num.23. Dominic.8. post Pentecost.conc.2. num.37. &c.38

Non tantæ eleemosynæ quantitatem, quanti affectum, & pietatem, qua eligitur Deus considerat, & aestimat. In communii confessi, pontif. Euag. Nemo accedit &c.conc.2.num.15. vbi latè (vide etiam circa hoc plura, in litera. o. in verbo, in operibus intentio) & in proprio Sanctorum conc.1.decollationis Baptiste num.24

Elisabeth, ordinis minorum laudes, vide in communii Sanctorum mulierum conc.2.num.21

Episcopus, vide prælatus. In missa Euangelium, vide; lex Euagelica.

*Eatingelica præcepta, vide litera P.*

### Eucaristia.

Eucaristia institutio fuit mirabile Dei artificium, ut nos in suū obsequium & amorem inclinaret. In proprio Sanctorum conc. 5. Eucaristia num. 7.

In Eucaristia sacramento Deus vnicē magnificentiam suam mani festauit, vide & nota rationem. 2. Quād. conc. in cœna num. 33. & in proprio Sanctorū conc. 2. Eucaristia num. 2. vbi late & in Dñicali Dominica. post Pentec. conc. 2. n. 23.

Sub Eucaristia specibus verè est caro Christi, & eius anima, verbum divinum, pater & Spiritus sanctus, & qua ratione. In proprio Sanctorum conc. 1. Eucaristia num. 6. vbi latissimè id probat.

Quāuis figurate dicatur de Christo quod sit leo, lapis, agnus &c. ve re tamen & non figurate dicitur suam carnem esse cibum & suum sanguinem potum. In proprio Sanctorum conc. 1. Eucaristia numer. 7.

Donans se nobis Dominus in Eucaristia; nec Deus amplius quod tribuat habet, nec amplius homo quod petat. In proprio Sanctorum conc. 1. Eucaristia numer. 17.

Vt ex Eucaristia sumptione fructum percipias, profunda contemplatione illud raminare debes. In Dominicali Dominica. 2.

post Pascha conc. 3. num. 11

Pro Eucaristia beneficio nunquam Deum laudare & gratias redere cessemus. 2. Quadrag. conc. in cœna num. 38. & in proprio Sanctorum conc. 4. Eucaristia numer. 22.

Ex Eucaristia frequenti sumptione cur tam parum in deuotio ne aliqui proficiunt. 3. Quadrag. conc. in cœna num. 35. & in Dominicā. 2. post Pascha conc. 3. num. 11

In hoc sacramēto maximē amor Christi erga nos pellucet. 4. Quadrag. conc. in cœna num. 22. & in proprio Sanctorum conc. 5. Eucaristia num. 3. vbi ex professō.

Eucaristia maxime nos fortificat, & munit. In proprio Sanctorum conc. 1. Eucaristia num. 22. & conc. 2. n. 23. & conc. 3. n. 11.

Sic velatus & sub speciebus Eucaristia occultus manere voluit Christus maioris meriti causa: & quia alias tanta afficeremur latitia ut coelestis patriæ obtepesceremus. In proprio Sanctorum conc. 1. Eucaristia numer. 13. vbi latē.

Voluit Christus sub bina esse specie ut viuum, & integrum sui amoris memoriale nobis relinqueret. In proprio Sanctorum conc. 1. Eucaristia num. 19.

Huius sacramenti institutio inter omnia Dei opera, teneatimi amoris signum inse continet. In pro-

proprio Sanctorum conc. 2. Eucaristia num. 3

Eucaristia est memoriale Dei mirabilium: in quo scriptum est quod Deo debemus & quid pro eius obsequio facere teneamur: vide & nota in proprio Sanctorum conc. 2. Eucaristia num. 9

Eucaristia est pignus viuum, quod nobis reliquit Christus tempore quo à nobis discessit in signū eximij amoris, quo passus est. In proprio Sanctorū conc. 2. Eucaristia num. 12

Cibus hic spiritualis necessarius est ad reficiendū quodcalore cōcupiscentiæ sensim ex nobis dissipatur. In proprio Sanctorum conc. 2. Eucaristia num. 15

Per hoc sacramentum tam cælesti vniōne anima in Deum transformatur, ut vniōne ineffabili, quæ est inter verbum, & patrem æternum comparetur à Christo. In proprio Sanctorum conc. 2. Eucaristia num. 17.

In Eucaristia Deus sumptus, quōt & quam mirabiles effectus proferat. In proprio Sanctorum conc. 2. Eucaristia num. 18

Cibus hic spiritualis non solū est animi alimento, sed etiam ipsius medicamentum. In proprio Sanctorū cōc. 2. Eucaristia num. 18

Eucaristia concupiscentię ardores eneruat, & consumit. In proprio Sanctorum conc. 2. Eucaristia num. 19

Et animas mundas puras queredit. In proprio Sanctorum conc. 2. Eucaristia num. 19

Cibus hic summa dulcedine suamente afficit: quia ibi dulcedo in sua fonte gustatur. In proprio Sanctorū conc. 2. Eucaristia num. 20

Cur hanc suavitatem & dulcedinem plurimi ex nobis non sentiamus. Ibidem.

In Eucaristia panis, & corpus Christi transubstantiatur; ut nos in ipsum per amorem transformemur. In proprio Sanctorum conc. 2. Eucaristia num. 22

Sicut Deus iurauit vniigenitum filium missurum, sic iurauit nobiscum mansurum. In hoc sacramento. In proprio Sanctorum conc. 3. Eucaristia num. 5

Eucaristia est sacramentum in quantum gratiam confert: & sacrificium in quātum à nobis offertur. conc. 3. Eucaristia num. 14

In hoc sacrificio rem nostrā cetero patri offerimus: rationem vide & nota conc. 3. Eucaristia num. 15

Maior fuit figura Eucaristia. In proprio Sanctorum conc. 3. Eucaristia num. 17. vbi latē.

Si cum tanta reverentia sanguis animalium in lege veteri obseruatur, quāta maiori deuotio ne sanguis sacratissimus Christi est à nobis colendus. In proprio Sanctorū conc. 3. Eucaristia num. 25

Christus glorificatur quando in

Eucharistia digne suscipitur. In proprio Sanctorum conc. 3. Eucharistiae numer. 28.

Potestas conferrandi in sacerdotibus, & Eucharistia duratura est donec hoc seculum durabit; & non amplius. Ibi conc. 4. Eucharistiae num. 4. & conc. 5. num. 14.

Eucharistia nocte fuit instituta ad denotandum quod quamuis ad alia sacramenta sit etiam fides necessaria peculiariter tamen ad hoc conc. 4. Eucharistiae num. 4.

Hoc sacramentum non esse curiosum, & ratione naturali inuestigandum. conc. 4. Eucharistiae numer. 6. vbi latè.

Eucharistia inter cetera sacramenta fidei appellatur: & quare cōc. 4. Eucharistiae num. 13.

Eucharistiam tali nocte institui eximium erganos amorem demostriat. vide & nota conc. 4. Eucharistiae num. 17.

Ad Eucharistiam recipiendam optima exhortatio. In proprio Sæctorum conc. 4. Eucharistiae num. 25. vsque ad. 33.

Falluntur afferentes nimiam sacrosancti sacramenti altaris assiduitatem contemptum parere. In Dominicali Dominica. 4. post Pentecost. conc. 2. num. 31.

Cū Christus voluerit in stabulo nasci, in cruce mori & in angusto sepulchro sepeliri, cur ad institutio nem Eucharistiae coenaculum grā de voluit sibi parari? In Domini-

cali Dominica. 2. post Pentecost. conc. 2. num. 22.

### 5. Ad Eucharistiam dispositio.

Ad Eucharistiae sumptionem qualis, & quanta puritas, & preparatio requiratur. 1. Quadr. conc. in coena num. 39. & 2. Quadrag. conc. in coena nu. 43. & 3. Quadrag. cōc. in coena num. 34. vbi latissimè & in proprio Sanctorum conc. 1. Eu- charistiae nu. 30. vbi latè & In Dominicali Dominica. 2. post Pente cost. conc. 2. nu. 26. vbi latè.

Quomodo quis ante Eucharistie sumptionem se probare debet. In proprio Sæctorum conc. 5. Eucharistiae num. 21.

Ante Eucharistiam contrito re quiritur: & quæ illa sit conc. 5. Eu- charistiae num. 22.

Ad Eucharistiae sacramentum quanta reuerentia, & timore acce- dendum. 3. Quadrag. feria. 5. post Cineres num. 8. & conc. in coena sequenti numer. 41. & in proprio Sanctorum conc. 2. Eucharistiae nu- mer. 12. & conc. 4. num. 16.

Qui ad Eucharistiam indignè accedunt, etiā in hoc seculo atrofis simis supplicijs à Deo puniuntur. 3. Quadrag. conc. in coena num. 40.

Debita dispositione ad Eucha- ristiam accedendum est: ut fortitudinem quis ex ipsa accipiat con- xi. Eucharistiae. num. 27. Et sic qui post eius sumptionem hac fôrmitu-

dine

### Exemplum.

dine caret, signum est indispositu accessisse. ibi num. 26.

Qui Eucharistiam digne sumit demonibus horrorem esse: ab eoq; tanquam à crucis aspeetu illos fuge re. In proprio sanctorum conc. 1. Eucharistiae. num. 24.

Ad Eucharistiam accedentes bo- num vitæ exemplum præbere de- bent. conc. 1. Eucharistiae. num. 30.

Accedere debemus diuino timo- re referti: in proprio sanctorum co nc. 2. Eucharistiae. num. 12.

Ad Eucharistiae sumptionē ac- cedentes vna ex præcipiis virtuti- bus quibus ornari debent est humi- litas. In proprio sanctorum. conc. 5. Eucharistiae. num. 27. & in Do- minicali Dominica. 2. post Pente- cost. con. 2. num. 27.

Ad dignè Eucharistiam recipi- dam aliquam Christi similitudinē requiri saltem in puritate conscien- tiæ vide & nota in proprio Saneto- rum. conc. 2. Eucharistiae. num. 25.

Semper vbi comitiodè fieri po- test, reconciliatio cum proximo of- fenso, sanctam communionē præ- cedere debet. in Dominicali Do- minica. 5. post Pentecost. conc. 2. num. 29.

Cum hoc Sacramētum gratiam digne sumenti cōferat, cur illud fre- quentissimè sumentibus non pro- dest? quia terram comedunt. In Dominicali Dominica. 2. post Pen- tecost. con. 2. num. 31.

Hic pars bis qui illū indignè si-

munt; gladius erit. In Dominica- li Dominica. 2. post Pentec. conc. 2. nu. 34.

Ex carne Christi, quæ theriaca est, venenum faciunt qui ad Eucha- ristiae sumptionem in peccato acce- dunt. In Dominicali Dominica. 23. post Pentecost. conc. 2. num. 52.

### Excommunicatio.

Excommunicatio est poena sum- mè timenda: rationem vide. 3. Qua- drag. Dominic. 3. feria. 3. num. 32.

### Exemplum.

### 5. Exemplū maiorum.

Exemplum principum, prælato- rum, dominorum, & maiorum, siue præsum, siue bonum quantum alios excitat in sui sequelam: quam que ad vitium, seu virtutem alijs imprimendum sit efficax. 1. Qua- drag. Dominicain Passione feria. 4. num. 8. & feria. 6. post Dominicā. 1. 2. Quadrag. feria. 3. 6. & 2. Quadrag. Dominic. 2. feria. 5. nu. 21. & 3. Quadrag. Dominic. 1. nu. 2. & 4. Quadrag. Dominic. 3. feria. 4. nu. 8. & 4. Quadrag. Dominic. in Passione, feria. 6. nu. 22. & in pro- prij Sanctorū. cōc. 1. Petri & Pa- li. nu. 18. & in Advent. conc. 3. Cir- cūcisionis. nu. 11. & in Dominicali Dominica. 2. post. Pentecost. conc. 2. nu. 19. & ibi Dñica. 15. cōc. 2. nu. 2. & 5. & ibi Dñica. 20. conc. 2. nu. 59. vbi ex profisso.

## Exemplum maiorum.

Exemplum malum prælatorum longe perniciöissimum. in cōmuni confes. pontif. Euang. nemo accedit lucernam. conc. i. nu. 23. & in proprio Sanctorum. conc. i. In uentionis crucis. num. 16. & in proprio Sanctorum. conc. 4. Trinitatis. nu. 16. vbi latissimè. & in Dominicali Dominica. 7. post Pentecost. conc. i. nu. 7. & ibi Dominica. 20. conc. 2. num. 62.

Sicut exemplum malum maiorum perniciöius, ita exemplū bonum eorum utilius. In communi confes. pontifi. Euang. Nemo accedit lucernam, &c. conc. i. numer. 24.

Prælatorum & principum munus est subditis suis exemplo preire vt ipsi sua imitatione excitati eos sequantur & quod imperat faciant. In Aduent. conc. 3. Circuncisionis. nu. 9. & in Dominicali Dominica. 2. post Pascha. conc. 3. nu. 20. & 3. Quadrag. Dominica. 2. feria 3. num. 21. & in Aduent. Dominica. 3. post Epiphaniam. conc. 2. num. 11.

Passim contingit vt inferiores probo superiorum exemplo depraventur: de quo sc̄riptissimam rationem reddituri sunt maiores. In Aduent. conc. i. Innocentium. numer. 16.

Hæc enim est subditorum consuetudo vt principes suos tam in bono quam in malo imitentur. In

Aduent. conc. 2. Epiphaniæ. numer. 22.

Maiores magis etiam quam alij ad bonum exemplum præbēdū tenentur. In Aduent. conc. i. Purificationis B. Mariæ. num. 24.

## §. Exemplum malum.

Exempla mala exhibentes acer timè a Deo puniuntur. 1. Quadrag. Dominica in Passione. feria. 2. nu. 27. & feria. 4. Sequenti. num. 10. & in communiconfes. pontif. Euang. Nemo accedit lucernam, &c. conc. i. num. 21.

Exemplum prauum quantum ob sit. 1. Quadrag. Dominica. 4. nu. 15. & 2. Quadrag. Dominica. 2. feria. 5. num. 21. & in Aduent. Dominica. 3. post Epiphaniam. conc. 2. num. 11.

Curandum maximè est nè ma lo exemplo proximum nostrum offendamus. In proprio Sanctorum. conc. 2. Ioannis Baptista. numer. 7. & in Dominicali Dominica. 8. post Pentecost. conc. 2. num. 12. vbi latè.

Peccatores suo malo exemplo non solum decipere, verum etiam bonos funditus euertere, & spiritualiter necare solent. In Dominicali Dominica. 3. post Pascha. conc. 2. num. 10. & in Aduent. Dominica. 5. post Epiphaniam. conc. 2. numer. 10.

Maximè Dei spiritus ( si ita dici potest) compungitur quando in-

stus

## Exemplum bonum.

flus ad peccandum alterius doctrina, exemplo, &c. trahitur in Aduent. conc. i. conuersi. Pauli. nu. 10. Is ad cuius exemplū aliquis fuit peruersus spiritualia illa damna sati facere tenetur. In Dominicali Dominica. 5. post Pētecos. cōc. i. nu. 12.

Malo exemplo aliū ad peccādū prouocans non solum persoluet scelerab illo commissa sed omnia etiam quæ hieraturus erat: si in peccato non esset. In Dominicali Dominica. 8. post Pēteco. conc. 2. nu. 13. Quia malo exemplo, persuasiōibus, vel aliteralios ad peccandū prouocant, multo magis crudeles sunt quam si illum occiderint in Aduentu. conc. 2. Innocentium. num. 27. & ibi Dominica. 3. post Epiphaniam. conc. 2. nu. 10. & Dominica. 5. post Epiphaniam. conc. 2. nu. 10.

Isti quā grauiter peccent & quā atrociter à Deo puniantur. In Dominicali Dominica infra octauam Ascensionis. conc. 2. num. 26. & cōc. 2. Quadrag. conc. 2. Quia quāgeſunc. num. 32. & 3. Quadrag. Dominica. 4. feria. 2. num. 2. & ibi Dominica in Passione. feria. 4. nu. 3. & 4. Quadrag. Dominica in Passione. feria. 6. num. 13.

Exemplum malum vide etiam scandalum, & occasio peccati: quæ locum omnino consule.

## §. Exemplum bonum.

Exemplum quātum bonū pos sit & profit. 1. Quadrag. Domini-

ca. 4. nu. 17. & feria. 2. sequenti. nu. 27. & Dominica in Passione sequenti. num. 14. & 3. Quadrag. Dominicali feria. 4. num. 5. & 3. Quadrag. Dominica. 3. feria. 5. num. 4.

Non sat est homines interius sanctos esse: sed requiritur exterius etiā bonū præbere exemplum. In Aduent. conc. 1. expectationis. B. Mariæ nu. 14. de quo vide etiam in verbo, opera:

Nihil est quod plus proueat hominem, quā alterius hominis exemplū. In Aduent. cōc. 2. Thomæ. nu. 6. Exemplum viri saitī: quā magnam habeat efficaciam. In communiconfes. pontif. Euang. Nemo accedit lucernam. conc. i. num. 21.

Ius quod proximis nostris debemus est bonū exēplū; quo eos ad bene operandum prouocamus. in Dominicali Dominica. 5. post Pentecost. conc. 2. num. 21.

*Exemplum Ecclesiasticorum & religiosorum, vide, verbo, ecclesiasticus.*

*Exequiae defunctorum, vide, mors.*

F.

**FAAMES**, vide tribulatio, vide paupertas.

## Falsa testimonia.

Fallum testimonium imponens maximum damnum non tantum suo proximo, sed sibi met in se. In proprio Sanctorum. conc. i. B. Mariæ ad Niues. num. 7.

Falsa testimonia innocētib⁹ imponere quam graue peccatum. In pro-

## Festus dies.

proprio Sanctorum conc. 1. B. Mariæ ad Nives. num. 6.

## Festus dies.

Festorum celebratio in quo consistat. 2. Quadrag. Dominic. 1. feria 6. num. 2. & in Aduent. Dominica. 1. post Epiphaniam. conc. 3. num. 28.

Festivitatem Sanctorum, vitam, & intentum nostrum cōdemnant; vide & nota in communī confes. non pontif. Euang. Ecce nos reliquimus omnia, &c. conc. 3. num. 2.

Sabbatha sanctificare est seculis curis relicitis Deo vacare, serque in illis diebus sanctis, meditationibus & exercitijs excercere, beneficiaq; à Deo accepta in memoria reuocare. In Dominicali Dominicā. 16. post Pentecost. conc. 1. num. 28.

Et ad id festum est institutū. 3.

Quadrag. Dñica. 1. feria. 6. num. 8.

Et ob id Sabbathū tanta religio-  
ne obseruari dū Deus satixit. In Do-  
minicali Dominicā. 16. post Pentecost. conc. 2. num. 24.

Sabbathū quod olim propter creationis beneficium, vt festiuū celebratur, in Dominicā propter redēmptionis beneficium a tempo rē Apostolorum translatum ēst. In Dñicali Dñica. 16. post Pentecost. conc. 1. nu. 31. & in Aduent. Dñica. 1. post Epiphaniam. conc. 3. nu. 28

Fuit etiā dies Dominicā alijs mi-  
rabilibus operibus quæ Deus in ea  
operatus est summo opere illustrata:  
quæ vide in Dominicali Dominicā.

ca. 16. post Pentecost. conc. 1. num.  
32. & in Aduent. Dominica. 1. post  
Epiphaniam. conc. 3. num. 28.

Quamvis summa sit ingratitudo diuinis laudibus non continuo va-  
care, & assidue ipsi gratias agere; id  
tamen in diebus festiuī longe exc-  
crabilius est. In dominicali Dñica.  
16. post Pentecost. conc. 1. num. 36.  
& conc. 2. num. 27. vbi latē.

In festis cessationem servilium  
operum Deus commendauit: non  
quidem quia ipsa cessatio est Deo  
grata: sed quia Deo animo trāquil-  
lo vacare, & curis externis libero,  
est ei gratissimum. In Dominicali  
Dominica. 16. post Pentecost. conc.  
2. num. 27. & in Aduent. Dominica.  
1. post Epiphaniam. conc. 3. nu. 30

Contra eos qui Sanctorum festa  
magis propter bona temporalia quæ  
ab eis expectant, quam ad spiritua-  
lia, quibus sancti abundarunt recon-  
fenda celebrant. In communī con-  
fes. nō posuit. Euang. Ecce nos reli-  
quimus, &c. conc. 3. num. 3

Festa celebramus, vt ex rebus cor-  
poralibus ad spirituales excite-  
min cogitationes. In Aduent. conc.  
2. Natiuitatis. num. 2.

In diebus festis nos magis abomi-  
nationib; nostris indulgere quam  
laetitiaeabile sit. In aduent. Domi-  
nica. 1. post Epiphaniam. conc. 3.  
num. 31.

## Fides.

Fidelis definitio. In proprio San-  
ctorum

## Fides.

orum conc. 3. Trinitatis nume. 2.  
& ibi conc. 1. exaltationis crucis  
num. 13. & in aduentu. conc. 2. Do-  
minicæ infra octavam Natiuitatis  
num. 19. & in Dominicali Do-  
minica. 4. post Pascha conc. 2. nu.  
37. & ibi Dominica. 28. post Pente-  
cost. conc. 1. num. 2.

Fides sola non sufficit nobis ad  
salutem consequendam. 3. Quadr.  
Dominica. 4. feria. 5. nume. 3. & 3.  
Quadr. Dominica in Passione fe-  
ria. 3. num. 21. & in communī vnius  
marty. Euang. Amen dico vobis  
conc. 2. nume. 5. & in proprio san-  
ctorum conc. 1. feria. 2. Pentecost.  
nume. 24. & in proprio Sanctorū  
conc. 1. Petri & Pauli num. 13. & ibi  
conc. 2. Divi Francisci num. 29

Ad fidem conseruandam, man-  
data Dei obserua. 3. Quadr. Sab-  
batho post Dominicam. 4. nume. 16.

Fides sine charitate quare dici-  
tur mortua. 3. Quadr. Dominicā in  
Passione feria. 3. nu. 19. & in Ad-  
uent. Dominica. 2. post Epiphaniā.  
conc. 4. num. 6.

Fidei amissio. in regnis vel in per-  
sonis priuatis, vt in plurimū pro-  
uenit ex eo. quod plurimis abun-  
dant peccatis. 3. Quadr. sabbatho  
post Dominicam. 4. num. 18. & in  
communi vnius mart. tēpore Pal-  
chali conc. 1. num. 17. & in proprio  
Sanctorum conc. 2. Philippi & la-  
cobi num. 6. & in Aduent. conc. 1.  
Stephani num. 23. & ibi Dominica.  
2. post Epiphaniam conc. 1. nu. 19.

Per fidem nos iustificari quomo-  
do intelligatur. 2. Quad. Domini-  
ca in Passione feria. 3. nu. 36. &c. 3.  
Quadr. Dominica. 1. feria. 4. num.  
14. & in proprio Sanctorum conc.  
1. feria. 2. Pentecost. num. 25. & in  
proprio Sanctorum conc. 2. Philip-  
pi & Iacobi num. 4. vbi latissime  
& in Aduent. Dominica. 2. post  
Epiphaniam conc. 4. num. 3

Fidei lumen quam grande fue-  
rit Christianis beneficium. In com-  
muni Apostolorum conc. 2. num.  
30. & in Dominicali Dominica. 21  
post Pentecost. conc. 2. num. 23

Qui à fidete auertere præten-  
dit, diligentissime est fugiendus,  
denunciandus, reprehendendus,  
& puniendus. 2. Quadr. feria. 2. Re-  
surrectionis num. 23.

Fides est præstans contra aduer-  
sarios omnes armatura. 3. Quadrag.  
Sabbatho post Cineres num. 33

In fidei veritatibus credendis  
quomodo se habeat intellectus &  
voluntas explicatur. In communī  
Sanctorum conc. 4. funerali nu. 11

Ad fidem amittendam disponū-  
tur homines per peccata. 3. Quadr.  
Dominica. 1. feria. 4. num. 28. & in  
proprio Sanctorum conc. 2. Philip-  
pi & Iacobi num. 6. & in Aduent.  
conc. 1. Stephani nu. 24. & ibi Do-  
minica. 2. post Epiphaniam conc.  
1. num. 19. & in Dominicali Domi-  
nica. 24. post Pentecost. conc. 1.  
nume. 38.

Fidem magnas animis nostris  
vires

vires addere ad quascunq; tentatio  
nes superandas. In proprio Sancto  
ru conc. 1. Philippi & Iacobi nu. 2

Fidei s̄epe Deus à Christiano  
rum regnis aufert propter illius re  
gni peccata. 3. Quadrag. Dominica  
2. feria. 6. nu. 6. & in cōmuni vnius  
mart. tempore paschali conc. 1. nu.  
me. 18. & in proprio Sanctorum  
conc. 1. Trinitatis nu. 4

Fidei & charitatis vnitatem in  
nobis summopere desiderat Spir  
itus sanctus. 3. Quadrag. Dominica  
4. fer. 5. nu. 3

Fidem firmul cum obseruantia  
præceptorū Dei profitemur Chri  
stiani. In communi Virginū conc.  
4. nu. 13

Credere oportet mysteria fidei,  
vt ea intelligamus: & vt postea in  
cælo illa videamus. In Aduent. cō  
cio. 3. Thomæ nu. 18

Fidei intellectus est cingēdus nē  
in errores prolabatur. In communi  
ni confes. non pontif. Euang. Sint  
lumbivestri, &c. conc. 3. nu. 10

Pro hoc singulari Dei beneficio  
assiduè Deo gratias agere debe  
mus. In communi Sanctorum mu  
lierum conc. 2. nu. 4

Per fidem, fortitudinem in no  
stris necessitatibus habemus. In  
proprio Sanctorum conc. 2. Phi  
lippi & Iacobi nu. 4

Qui fidem peccato mortuam ha  
bet in se habet rationem & causam  
sua damnationis. In proprio San  
ctorum concio tertia. feria. 2. Pen  
it.

tecost. numero octauo.

Fidei lumen præcisè est necessa  
riū ad supernaturaia mysteria di  
gaoscenda. In proprio Sanctorum  
conc. 1. Trinitatis nu. 2. & conc. 3.  
Trinitatis nu. 2

Fides est necessaria ad intelligen  
tiam sacræ scripturæ. In proprio  
Sanctorum conc. 1. Trinitatis nu  
me. 13

Fides facit nos firnius, certiusq;  
reuelata credere quam vlo argu  
mento suaderi poscit. In proprio  
Sanctorum concio tertia. Trinita  
tis num. 2

Fidei mysteria non esse curiosè  
scrutanda; sed cum silentio & gra  
tiarum actione credenda. In prop  
riuo Sanctorum conc. 4. Euchari  
stia num. 6

Fides est fundamentum totius  
spiritualis edificij. In Aduent. Do  
minica infra octauam Natuitatis cō  
cio. 2. num. 2. & in Dominicali,  
Dominica. 4. post Pascha conc. 1.  
num. 37

Bona opera signum sunt fidem  
esse viuam: & si ea deficient mor  
tuam esse conisci potest. In Aduēt.  
Dominica infra octauam Natuita  
tis conc. 2. nu. 12

Ad mysteriorum fidei cognitio  
nem habendam, aliquam in homi  
ne dispositionem necessariam esse.  
In Aduentu concio. 2. Epiphaniæ  
num. 5

Infidelitas propter nimiam eius  
grauitatem dicitur absolute & per  
antonio-

& Dominica. 23. post Pentecost,  
conc. 2. nu. 26

Ex præteritis beneficijs à Deo  
acceptis confidentia ad futuros suc  
cessus concipienda est. In Aduent.  
Dominica. 4. post Epiphaniam  
conc. 2. nu. 13

Fiducia nunquam in homine ali  
quo collocanda est. Dominica. 2.  
Aduentus conc. 2. nu. 27. & contra  
istos in Dominicali, Dominica. 23.  
post Pentecost. conc. 2. nu. 14. vsq;  
ad. 22. vbi latè.

Fiduciam tantam nemo habeat  
in ante acta vita, vt propter illam  
quascunq; peccandi occasionses cō  
temnat. 3. Quadrag. Dominica. 1.  
num. 27

Fiduciam magnam gloriæ con  
sequendæ habere debemus ex eo  
quod illā iam possidet Christus. 1.  
Quadrag. Dominica. 2. num. 12

Fiduciam nostram vult Deus vt  
in ipso tantum: & nō in nostra di  
ligentia, nec in nominibus consti  
tuamus. In Aduent. Dñica. 1. post  
Epiphaniam conc. 2. nu. 6. vbi lat  
sime & ex professo, & Dominica.  
2. post Epiphaniam conc. 3. nu. 2.  
vbi latissime. In Dominicali, Do  
minica. 20. post Pentecost. conc. 1.  
nu. 21. & Dñica. 23. conc. 2. nu. 21.

Et sicut Deus hanc à nobis con  
fidentiam vehementer exposcit:  
perinde ad nobis fauendum ma  
net astictus. In Aduent. Dominica.  
2. post Epiphaniam concio. 3.  
post Pascha conc. 1. nu. 5. vbi late  
num. 3

## Fiducia.

Vt fiduciam omnem in Deo collocetis solicitam eius prouidentiam considerate. In Aduent. Dominica. i. post Epiphaniam conc. 2. nu. 13. de quo vide plura verbo, prouidentia Dei.

Vt hanc etiam fiduciam habere mus plurima miracula fecit. In Aduent. Dominica. 2. post Epiphaniā conc. 3. nu. 8. & Dominica. 4. post Epiphaniā conc. 2. num. 16.

Et plurimi artificij vsus est. In Aduent. Dominica. 4. post Epiphaniā conc. 2. num. 17. vbi latē.

### Fiducia semper in Deo habenda.

Quantumuis aduersa res contingit. i. Quadr. conc. de Passione. nu. 37. & in cōmuni dedicationis templi conc. i. nu. 18. & in Dominicali Dominica in albis conc. i. nu. 18. & in Aduent. Dominica. 2. post Epiphaniā conc. 3. num. 1. vbi latissime & ex professo, & Dominica. 4. post Epiphaniā conc. 2. nu. 21. & in Dominicali Dominica. 6. post Pentecost. conc. 2. num. 23.

Et quantumcunq; peccatores simus. 2. Quadr. Dominica. 2. feria. 6. num. 19. & 3. Quadr. conc. septuagesimē num. 12. & 3. Quadr. Do minica. 3. num. 9. & 3. Quadr. Do minica Passionis feria. 5. nu. 29. & in cōmuni confess. non pontif. Euāg. Homo quidam nobilis cōc. 1. num. 16. & in cōmuni virginū conc. 3. nu. 9. & in cōmuni dedi-

cationis templi conc. 1. nu. 25. vbi latē: & ibi conc. 2. nu. 13. & in proprio Sanctorum conc. 2. Petri & Pauli nu. 21. & ibi conc. 2. Matthēi nu. 12. Et in Aduent. Dominica. 3. post Epiphaniā conc. 2. num. 14. & Dominica. 6. post Epiphaniā conc. 2. num. 16. & in Dominicali Dominica. 5. post Pascha conc. 2. num. 9. vbi late, & ibi Dominica. 18. conc. 2. num. 17.

Et in quacunq; maxima necessitate simus constituti. i. Quadrag. Dominica. 4. num. 5. & 2. Quadr. Dominica. 4. nu. 13. vbi late: & fe-  
ria. 6. eiusdem. 4. Dominica num. 37. & 3. Quad. Dominica. 4. num. 23. & 28. & in communī dedicatio-  
nis templi conc. 1. num. 28. & in Dominicali Dominica in albis conc. 1. nu. 18. & in Aduent. conc. 4. Thomae num. 18. & ibi Dominica. 2. post Epiphaniā conc. 3. nu. 1. vbi latissimē & in Dominicali Dominica. 6. post Pentecost. conc. 2. num. 23.

Et licet admodum serō acceſſi-  
ris ad penitentiam, & virtutis viā.  
3. Quadr. conc. septuagesimē nu-  
mer. 13.

Et licet Deus non rā citō subue-  
niat. 4. Quadr. Dominica Resurre-  
ctionis feria. 2. num. 21. vbi latē. Et in Aduent. Dominica. 2. post Epi-  
phaniā conc. 3. num. 26.

Ad fiduciam in Deo inquacunq;  
que necessitate habendam, pater-  
nam Dei prouidentiam considera.

In

## Fiducia.

In Dominicali Dominica. 4. post Pentecost. conc. 2. nu. 38. & 40.

Māxime nostram in Deo fiduciam fulcire debet; considerare nos habere Deum in patrem. In Dominicali Dominica. 14. post Pentecost. conc. 2. num. 43. vbi ex professo.

Fiducia & credulitas ita coherēt, vt vnum sine altero perfectum aut Deo acceptum esse non posuit. In Dominicali Dominica. 18. post Pentecost. conc. 1. num. 21.

Oblīpendum est quod hac fiducia (quaē ad remissionem peccatorū est instituta) homines abutātur ad peccata perpetrandā. In Dominicali Dominica. 18. post Pentecost. conc. 1. num. 37. & Dominica. 19. conc. 1. num. 42.

Quam sit diffidentia vitiū Deo detestabile, sacræ scripturæ illuſtrat exemplis. In Dominicali Do minica. 18. post Pentecost. conc. 1. num. 42.

Diffidentes maximis Deus afficit supplicijs in Dñicali. Dñica. 18. post Pentecost. conc. 1. nu. 43. & Do minica. 23. conc. 2. num. 34.

Singulāria sunt bona, quaē Deus confidentibus in ipso largitur. In Dominicali Dominica. 7. post Pentecost. conc. 2. num. 12. & ibi Dñica. 20. conc. 1. nu. 59. & in Dominicali Dominica. 23. post Pentecost. conc. 2. num. 24.

Confide difficultates ex obſer-  
vatione diuinæ legis ortas; diuīo fauore ſuperandas. In Dominicali

G

tur.

## Filius. Fortitudo. Gloria.

tur. In Advent. concio. 3. Innocentium. numer. 18. & in Dominicali Dominica. ii. post Pentecost. conc. i. num. 11. & in proprio Sanctorum. Confidentiam amittere quantum sit malum. In Advent. Dominica. 2. post Epiphaniam concio. 3. num. 31. & in proprio Sanctorum. Quod statim in qualibet tribulatione ad Deum uitium nostrum refugium fidenter accedamus. vide verbo. tribulatio. & rationes. &c. ratione. 97. vbi plurima.

### Filius.

Filiorum multiplicatio. in sacra scriptura pro beneficio & benedictione Dei habetur. In Dominicali Dominica. 20. post Pentecost. conc. 2. num. 25.

Filium desiderium ad quid habendum. In proprio Sanctorum. conc. i. Ioannis Baptista. num. 6.

Filiorum instruere & filiorum obligatio erga parentes. vide. verbo parentes.

Filius Dei. vide. Christus. Filius gloriæ. vide. beatitudo.

### Fortitudo.

Fortitudo communis est virtus que non solum tantum virtutis sed omnibus inseruit. & ad omnes excendas est necessaria. In Advent. conc. 4. Andre. num. 19.

Fortitudo in laboribus. persecutionibus. & tribulationibus. vide in verbo. tribulatio. potissimum ta-

mper vide. & Dominica. 2. Advent. conc. i. num. 7. & in proprio Sanctorum. Hæc virtus est necessaria ne ab incepta virtutis via deficiamus. In Advent. concio. 3. Epiphania. numer. 17.

Fortitudo rara. difficilis. & necessaria virtus. Dominica. 2. Advent.

conc. i. num. 6. & in proprio Sanctorum. Francisci laudes. & excellentie. vide in proprio Sanctorum. conc. i. Diuini Francisci. num. 15. vbi latè & conc. 2. num. 3. & num. 28. vbi latè & conc. 3. num. 33. & conc. 4. num. 23. vbi latissime.

**G**ABRIEL IS. Archangeli Gloriam latissimè prosequitur in proprio Sanctorum. conc. 3. Incarnationis. num. 8. & in proprio Sanctorum. conc. 3. nobilitas. & exaltatio.

Genus. vide. nobilitas. & exaltatio.

### Gloria.

Gloria beatorum æterna gaudia. delicia. felicitates. & pulchritudines. inenarrabiles latissimè prosequitur. In communis confes. non pontif. Euang. Sint lumbi vestri. &c. conc. i. num. 1. vsque ad. 20. & conc. 2. Sequenti. num. 24. & conc. 3. Sequenti. num. 2. & in proprio Sanctorum. conc. 3. Philippi & Iacobi. num. 19. & in proprio Sanctorum. conc. 4. omnium Sanctorum. num. 14. & in Dominicali Dominica. 2. post Pentecost. conc. i. num. 8. vbi latissimè & ex professo. & in Dominica. 19. conc. 2. num. 3.

Gloria

## Gloria.

Si gloria spem vitam habemus à caducis huius vitæ rebus cotidiana stra sublentaremus. In proprio Sanctorum. conc. 4. Asumptionis. B. Mariae. num. 24.

Non poterat efficacior persuasio reperiri. qua homines honoris. consolationis. vita. & cupidissimi ad Dei legem obseruandam. moverentur quam gloriae promissio.

Gloria amplitudo consideratur & ostenditur. In proprio Sanctorum. conc. 2. Philippi & Iacobi. num. 16. & in Dominicali Dominica. 2. post Pentecost. conc. i. num. 11.

Gustus quibus in gloria beati perfruuntur. nulli huius seculi rei. conferri possunt. In proprio Sanctorum. conc. 4. omnium Sanctorum. num. 14.

Gloriam comparare qui existimant sine tribulationibus. laboribus. & contradictionibus. quæcum aberrant. 1. Quadragesima. 2. Resurrectionis. num. 13. & 2. Quadragesima. Sabbatho post Dominicam. 1. num. 21. & in cœmuni vnius mart. Euag. Amen dico vobis. conc. 1. num. 25. & ibi. conc. 2. num. 25. & 3. Quadragesima. Sabbatho post Dominicam. 3. num. 4. & 3. Quadragesima. Dominicæ. 4. feria. 4. num. 11.

Cur gloriam non gratis sed proper labores. tribulationes. & opera nostra Deus donare decrevit. In proprio Sanctorum. conc. 2. Iacobi. num. 10. vbi ex professo. & in Advent. Dominica. 2. post Epiphaniam. conc. 1. num. 13.

Gloria beatorum inenarrabilis est. In communis Sanctorum. illerum. conc. 2. inunter. 12. inunter. 13.

Gloria consequens fiduciam habere. vide verbo. fiducia. & verbo. spes. Gloria quam gratis datur. 1. Quadragesima. Sabbatho post Dominicam. 4. num. 2. In Dominicali Dominica. 19. post Pentecost. conc. 2. num. 14. In gloria quanta unione beatorum animi sibi inticepti sunt. con-

G. 2. nEXI.

**Gloria.**

nexi. In communi vnius martyri concio.3. numer.4.

Gloriā in manu nostra esse locatam quam magnūm Dei beneficium: & cur cum tanti interficit in potestate nostra reliquit: vide & nota in communi vnius martyri Euange. Si quis vult venire post me,&c.conc.1.num.19.

Gloriæ consideratio ab his temporalibus nos abstrahere debet. 3. Quadragesi. Sabbatho post Dominicam. 1. numer.8. & 3. Quadragesi. Dominicā. 2. numer.15. & in communi confes. non pontif. Euāge. sint lumbi vestri,&c.conc.1.num.17. vbi latē.

Gloria crucis est fructus. Sabbatho post Dominicam. 1. 3. Quadragesi. num.21. Gloriam bonis operibus impetratur 3. Quadragesi. Dominicā. 2. feria.4. num. 15. vide de hoc plura in verbo opera.

Qui in gloria Christo similis esse vult, prius in hac vita ei similis debet fieri. 3. Quadragesi. Sabbatho post Dominicam. 4. numer.2.

Gloria exoptanda non tantum quia ibi quiescēmus; sed potius quia ibi magis ac melius Deum glorificabimus. 3. Quadragesi. Dominicā. 4. num.7.

Qui in gloria postea habitari sunt, quas hic debent seruare habere conditiones 3. Quadragesi. Dominicā. 3. feria. 2. numer.16. vñ.

que ad.22. vide supra p. 100.

Cur cum in transfiguratione Deus gloriæ viuam imaginem nobis demonstrauit: nunquam tamen inferni exemplar ostenderit. 3. Quadragesi. Dominicā. 2. numer.12.

Ob gloriæ considerationis defectum plurimi in vitiis suis consepulti iacent. In proprio Sanctorum. concio.1. feria.2. Pentecost. numer.16.

Cum gloriam Deus tam vili pretio det lignum est maximè optare ut eam omnes emant. In Advent. conc. 4. Ioannis Euangelistæ. numer.8.

Cum per labores, famem, paupertatem, ignominiam & passionem Christiis in gloriam intrauerit: maxima amentia est eam delicijs & voluptatibus consequendam putare. In Advent. concio.4. Ioannis Euangelistæ. num.11.

Ex bonis huius misericordiae virtutæ possumus ad inefbarabilia gloriæ gaudia & inexplicabiles voluptates insinuandas argumentum formare. In Dominicali Dominicā. 2. post Pentecost. conc.1. numer.7.

Hoc gloriæ præmium à quo libet iusto ita est obtinendum, ac si ipse solus illam inuerterit. In Dominicali Dominicā. 8. post Pentecost. conc.1. num.13.

Bona & dona iustis in hac vita communicata si cum illis quæ in gloria.

**Gloriosum corpus.**

gloria eis elargiuntur comparentur, minima sunt. In Dominicali Dñica. 13. post Pentecost. cōc.1. nu.3

Vna ex præcipuis circūstantijs illius perfecte felicitatis est, quod bona illius sunt secura & perpetua. In Dominicali Dominicā. 13. post Pentecost. conc.1. num.4.

Cum gloriā Deus non nisi bene operanti concedat; cur gratias illam dari dicatur. In Dominicali Dñica. 19. post Pentecost. conc.1. num.15.

**Gloriosum corpus.**

Gloriosum corpus nullā iā pœnam, nec dolorem sentit. 1. Quadr. feria.3. Resurrectionis num.3.

*Glorificare Deum*, vide in verbo laudare Deum & in verbo gratias agere.

*Gloria huius mundi, gloria inanis, & vanæ*, vide verbo, vanagloria.

**Gratia.**

Sine gratia nullum opus est meritiorum. 3. Quadr. Dominicā. 4. feria. 4. num.26.

Nemo potest esse certus quod sit in gratia. 3. Quadr. Dominicā in Passione num.9

Gratia quam admirabiles in animis profert effectus. 3. Quad. Dominicā. 3. feria. 6. nu.26. & 3. Quad. Dominicā in Passione feria. 2. numer.25. & in communi confess. Pontif. Euāng. Nemo accedit lucernā &c.conc.1. num.7.

Quam liberaliter Deus offert,

**Gratia.**

& cōfert grātā hominib⁹. 3. Qua drag. Dñica in Passione fer. 2. n.24.

Gratia nos illuminat. In cōmuni confes. pontif. Euāg. Nemo accedit lucernā &c.conc.1. num.8

Gratiā nobis impartitur. Deus iuxta mensurā dispositionis in parte nostra. In proprio Sanctorum conc. 3. Incarnationis nu.22. & in Aduit. Dominicā. 3. post Epiphaniām conc.2. num.5

Vt gratiam conseruemus particuliari auxilio Deus nobis assistere debet. In Aduent. conc.1. expectationis B. Mariæ num.28.

Ad gratiæ consequitionē oportet maximam illius sitim habere. 2. Quad. Dominicā. 3. feria. 6. nu.37. & 3. Quad. Dominicā in Passione feria. 2. nu.24. & nu.27. & in proprio Sanctorum conc. 3. Incarnationis num.21.

Vnū ex signis quo quis coniectari poterit se esse in gratia est, quando ea quæ propter inclinationem propriam abhorre solet; vixit iā quodammodo carnis natura, ardentī studio operatur. In Dominicali Dominicā in albis conc.2. nu.19

Gratia expellitur per peccatum demeritorie. In Dominicali Dominicā. 21. post Pent. conc.1. nu.26

Non sufficit ad imaginem Dei esse creatos, sed requiritur, quod ad imaginem Dei simus per similitudinem gratiæ. In Dominicali Dominicā. 22. post Pentecost. conc.2. num.48. vñq; ad.58

## De gratitudine

Qui gratiam apud homines inuenierunt quantum tibiare debent. In proprio Sanctorum.conc.3. Incarnationis.num.24.

*Gratia Christi*, vide, Christus.

*Gratias gratis datas*, vide, singulas sigillatum in suis locis.

### Gratitudo & gratiarum actio.

Gratias agentes Deo pro beneficijs acceptis, ad noua & maiora recipienda se disponunt. In proprio Sanctorum.conc.1. Matthiae numer.8. &c. 3. Quadragesi. feria.2. Resurrectionis.num.14.

Ideo sancti quando noua beneficia à Deo poscunt, antiqua ei recensent. Ibidem & in Aduent. Dominica. 3. post Epiphaniam.conc.2. numer. 3. & in Dominicali Dominica.5. post. Pacha. conc. 1. numer.10.

Grati debemus esse ad Beneficia à Deo accepta conseruanda.1. Quadrage. Dominica.3. feria.5. nu.28. & in Dominicali Dominica.13. post Pentecost.conc.2. nu.39.

Gratitudo est singulare Dei donum, & beneficium.3. Quadragesi. Dominica.4. feria.6. num.10.

Gratias agere debemus, non solum pro beneficijs in nos, sed etiā pro in proximis collatis. 2. Quadrage. Dominica.4. numer. 3. & in proprio Sanctorum.conc.2. Matthiae numer.5. & ibi.conc. 1. Ioannis Baptiste. numer.13. & conc.2. numer.8.

30. & ibi.concio.2. Diui Francisci. numer.8.

Gratitudo omnium beneficiorum corporalium a Deo exposciatur: quantomagis spiritualium. 3. Quadragesi. Dominica.3. feria.2. numer.8.

Gratias tenentur Deo reddere de singulo beneficio in nos collato. 3.

Quadragesi. Dominica. 4. feria. 6. numer.3.

Gratitudo quam sit Deo grata 3. Quadrage. Dominica.4. feria.6. numer.6. & in Aduent. Dominica.3. post Epiphaniam.conc.2. numer.33.

Gratitudinem beneficiorū quā instanter Deus exposcit. In proprio Sanctorum.conc.2. Visitatio- nis beatae Mariæ. numer. 2. & 3. Quadragesima. Dominica in Paſſione, feria.4. numer.2. & feria. 2. Resurrectionis; sequenti. numer.12.

Gratiarum actio quantum diuinę maiestati debetur. In proprio Sanctorum.conc.2. Matthiae. numer.6.

Vult pacis terminus, vt quoties aliquod beneficium suscipimus, gratias Christo, per quod tanquam per ostium haec omnia bona ad nos proſiliunt agamus. In proprio Sanctorum.feria. 3. Penteco.conc. 1. numer.13.

Gratiae Deo sunt agenda propter perfectiones etiam, & excellērias, quibus creaturas sensiles & insensiles insigniuit. In proprio San-

## De gratitudine.

Sanctorum.conc.1. Ioannis Baptiste. numer.13. & ibi.conc.2. Diui Francisci. numer.9.

Gratiae Deo sunt reddendie pro quoquaque opere bono. 3. Quadragesi. Sabbatho post Dominicam.4. numer.23. de quo vide plura verbo, opera.

Nos Christianos, ab Ethniciis in beneficiorum gratitudine superari magna est confusio. In Aduent.conc.3. Ioannis. Euangelistæ numer.10.

Gratitudo est clavis, qua Dei cōaperitur, vt maiora etiam beneficia conseruat. In Aduent.concio.1. Ioannis Euangelistæ. numer.15.

Si dimidiā misericordiam consequi vultis, omnium beneficiorū quā ab ipso accepistis gratitudinem habete. In Aduent. concio. 1. Ioannis Euangelistæ. numer.14.

Quia Dei beneficijs ingrati sumus ea quā prodeſſe nobis debent, & temporalis destructionis, & æternā damnationis instrumen- taſunt. In Aduent.conc.1. Ioannis Euangelistæ. numer.17.

Vt ad acceptorum beneficiorum gratitudinem moueantur, eorum memoriam habere, artificij & signis si opus fuerit curate. In Aduent. concio. 3. Ioannis Euangelistæ. numer. 7. quā signa & artificia Deus interdum docet, & eis vti iubet. ibidem. numer.8.

Tunc gratias Deo agamus, cum nos ad gratias agendas latemur in dignos, illius maiestatis consideratione deterriti. In Aduent. concio. 1. Dominicæ in ſtra oſtauam Nativitatis. nume.8.

Gratielle diuinæ misericordia quanta obligationem tenemur Christiani, eo quod inter tot infinitos homines, nos tantum ad Chilizinum vocauit. In proprio Sanctorum.conc.2. Magdalena. numer.5. & in proprio Sanctorum.concio. 3. Diui Francisci. numer. 3. vñque ad numerum decimum. vbi ex professo.

Gratias Deo agere, non Dei tantum, sed nostrum potius esse prouentum. In proprio Sanctorum.conc.2. Diui Francisci. numer.7.

Gratiarum actiones pro omnibus tam aduersis quam prospic- ris eventibus esse referendas. In proprio Sanctorum.conc.2. Diui Francisci. numer.7. & in Dominicali Dominica.10. post Pentecost.conc.2. numer.10.

Gratias Deo agere, debet es- fe nostrum continuum exercitium. In Dominicali Dominica.11. post Pentecost. concio. prima. numer.11.

Sicuti ingrato omnia in nihilum rediguntur: ita grato omnia au- gentur, & multiplicantur. In Dominicali Dominica.12. post Pentecost.conc.1. numer.14.

## De ingratitudine.

Vt ille qui nunc in prosperitate existit gratiis erga Deum se ostendat, principij suae paupertatis reminiscatur. In Dominicali, Dominica. 12. post Pentecost. conc. 1. num. 15

Gratias Deo reddere debent etiam illi, quibus, quia non peccant beneficium remissionis peccatorum Deus non impedit: quoniam si Deus illos non tenuisset, utique cecidissent. In proprio Sanctorum conc. 2. Magdalena num. 8.

Inter probos & improbos hoc interest, quod probi beneficia Dei magni aestimant: & multis gratiarum actionibus, amplificant. Improbii vice versa. In Dominicali Dominica. 6. post Pentecost. conc. 1. num. 16

Vnus ex præcipuis fructibus qui percipiendus est ex visione operum mirabilium Dei est propter illa ipsum glorificare. In Dominica II Dominica. 18. post Pentecost. conc. 2. num. 37

Pluralia quæ ad gratiarū actio[n]ē spectant, inuenies in verbo laudes Deo reddere.

Gratiae reddenda post prandiu[m] sunt. 2. Quadr. Dominica. 4. nu. 34. &c. 4. Quadr. Dominica. 4. num. 31. &c. in Dominicali Dominica. 6. post Pentecost. conc. 2. num. 35

### §. In ingratos.

Ingratitudinem nostram agre-

stia animalia accusant. 1. Quadrag. Dominica. 2. feria. 6. num. 25. &c. 3. Quadrag. Dominica in Passione feria. 6. num. 13. & in Dominicali Dominica. 13. post Pentecost. con. 2. num. 40

Ingratitudo nostra erga Deum consideratur perpenditur & increatur. 3. Quadrag. Dominica. 2. feria. 6. num. 30. & Dominica. 3. sequenti feria. 5. num. 20. &c. 3. Quadrag. Dominica Passionis. feria. 6. numer. 10. vbi latè & 4. Quadrag. Dominica. 2. feria. 6. num. 36. &c. in Aduent. conc. 2. expectationis Beatae Mariæ num. 13. & ibi conc. 1. Thomæ num. 7. vbi latè: & Dominica. 3. Aduentus conc. 4. num. 25. vbi latè & 3. Quadrag. Dominica. 3. feria. 2. num. 11. & In Dominicali Dominica. 13. post Pentec. conc. 2. num. 8

Ingratitudo quam graue peccatum sit. 3. Quadrag. Dominica. 3. feria. 2. num. 4. & num. 37. & in Aduent. Dominica. 3. post Epiphaniam conc. 2. num. 4

Ingrati bona quæ habent non Deo sed sibi adscribunt. In Aduent. conc. 3. Ioannis Euangelistæ numer. 5

Ab ingratis iustissimè Deus beneficia subtrahit. In communis confess. non pontif. Euang. Homo quidam nobilis &c. conc. 1. numero. 22.

Ingrati Dei beneficijs, horrendis supplicijs à Deo puniuntur. In Aduent.

## De ingratitudine.

In Aduent. conc. 1. Innocentium. num. 22. & in Dominicali Dominica. 12. post. Pentecost. concio. 1. num. 17. &c. 2. Quadrage. Dominica. 2. feria. 6. num. 24

Deus maxime conqueritur de ingratitudine Christianorum. In Aduent. conc. 1. Dominicæ infra octauam Nativitatis. num. 22

Ingratitudinis vitium ab ipso met Lucifero surati sumus. 3. Quadragesi. Dominica in Passione. ferria. 6. numer. 14.

Ingratitudo nostra erga Deum tantum creuit, quod ex ipsissimè Dei beneficijs occasionem sumimus ipsum offendendi. In communis confes. non pontif. Euang. Homo quidam nobilis, &c. conc. 1. numer. 20. & in Aduent. conc. 1. Thomæ. num. 7. vbi latè: & in Dominicali Dominica. 22. post Pentecost. conc. 2. num. 2. & 6. & in Aduent. concio. 2. Purificationis. B. Mariæ. num. 8

Propter quod scelus consuevit Deus reges ab ipsorum regnis priuare. In Dominicali Dominica. 12. post Pentecost. conc. 1. num. 19.

Hoc scelus solet esse fons & origo omnium errorum. ibidem. numer. 20. & ibi Dominica. 15. conc. 2. num. 6

Et de hoc valde Deus conqueritur. In Aduent. conc. 2. Purificationis B. Mariæ. num. 8

Eis qui ingrati sunt beneficijs Dei, permittit Deus vt ipsa bene-

ficia illis non proficiant, nec eis fruantur. 4. Quadrage. Dominica. 1. feria. 4. num. 12

Imò vt in malum eis conuertantur in Aduent. Dominica. 3. post Epiphaniam. conc. 1. num. 22

Ingratitudo nostra Deo summè odibilis, & abominabilis. 3. Quadrage. Dominica. 4. feria. 6. num. 3.

Sed ingratitudo beneficiorum spiritualium super omnia ei execrabilis. 3. Quadrage. Dominica. 3. feria. 2. num. 8.

Ingratitudo nostra erga Deum est causa omnium nostrorum malorum, & infortuniorum. In Dominicali Dominica. 16. post Pentecost. conc. 1. num. 37

Ab ingratis fidem & legem euangelicam solet Deus auferre. 2. Quadragesi. Dominica. 2. feria. 6. numer. 36

Imò & à bonis naturæ, & à virtutibus moralibus eos denudari permittit. In communis confes. non pontif. Euang. Homo quidam nobilis, &c. conc. 1. num. 12

Christianorum ingratitudo omnium gentium ingratitudinem excedit, cum tot ac tantis Dei beneficijs vti nolint. In Dominicali Dominica. 4. post pascha. conc. 2. numer. 6.

Singularis modus reprehensionis tuæ erga Deum ingratitudinis est cum in te qui infernum mereris noua beneficia Deus confert. In Dominicali Dominica. 23. post



## Honor. Humilitas.

Homicida non vnuin tantū, sed virtualiter vēs quos mortuus ille posset generare interficit. 3. Quadr. Dominica. 4. seria. 3. num. 33.

### Honor.

Honoris & boni nominis ratio habēda est. In proprio Sanctorum conc. 4. Petri & Pauli. num. 6

Vnus quisq; honorandus & estimandus est propter id quod in se est & non propter ea quę possidet. In Dominicali Dñica. 20. post Pētēc. conc. 2. nu. 45. vbi ex professo.

*Honores huius mundi*, vide, vanagloria.

*Honoris Dei zelus*, vide, litera. Z.

*Honores huius mundi ambientes*, vide, superbi.

De honore debito sacerdotibus, ecclesiasticis religiosis, semibus, & virtutis sectatoribus, vide, in suis proprijs locis.

### Humilitas.

Humilitatis definitio: 1. Quadra ges. Dominica. 2. feria. 3. nu. 14. & in proprio Sanctorum. cōc. 4. Dedicationis Michaelis. num. 14.

Humilitas inter cæteras virtutes morales hanc habet excellētiā quod solus humilis libenter cum suo contrario commoratur. 2. Quadrag. Dñica in Ramis. nu. 5

Humilitas est dispositio ad Dei dona su scipienda. 3. Quadrag. Dominica. 2. feria. 3. num. 28

Humilitas perfecta fundatur in

perfecta obedientia, & in execu-  
do promptissimè Dei voluntati.  
In proprio Sanctorum. conc.  
1. B. Mariae ad Niues. num. 37

Aduersus humiles nō habet dia-  
bolus vires. 2. Quad. Dñica. 1. nu. 39

Humilem Deus exaltat Domin.  
3. Aduentus. conc. 1. nu. 26

Humilitas potens est omnipotē-  
tem flectere & superare. 2. Quadra.  
Dominica. 1. seria. 5. num. 29. Dei-  
que iram placare, & eius potentissimas  
manus ligare. In proprio Sā-  
torum. conc. 4. visitationis. B. Ma-  
riae. num. 28. vbi latē.

Vero humili sua opera quantum  
uis magna sint parua apparent. In  
proprio Sanctorum conc. 4. Ioan-  
nis Baptistæ. num. 5. vbi latē.

Vere humilis nullius rei dignus se  
existimat. In proprio Sanctorum  
concio. 4. IoanBaptistæ. num. 10

Æternum Dei decretum est ne  
minem ad beatorum gloriam As-  
cēsum, nisi per humiliatis viam  
quam ipsi prius ambularunt. In  
proprio Sanctorum. concio. 1. De-  
dicationis Michaelis. num. 6

Humilitas consistit in cogni-  
tione propriæ vilitatis, & stimula-  
tione aliorum, mundi contemptu, &  
tandem quod cum ab alijs contem-  
nitur illum contemptum pro nī-  
hilo habeat. In proprio Sanctorum.  
conc. 1. Dedicationis Michaelis.  
numer. 18, vbi latē: & 1. Qua-  
dragesima. Dñica. 2. feria. 3. num. 15

Humilitatis fastigium & vlti-  
mus

## Humilitas.

mus gradus est iniurias illatas cōn-  
temnere. In proprio Sanctorum.  
conc. 1. dedicationis Michaelis nu-  
mer. 20.

Mirabile est cum plures alię exi-  
mia sint virtutes, iuxta humili-  
tis tamē mēsura, celestem gratitudi-  
nem à Deo concēdi. In proprio  
Sanctorum. conc. 3. dedicationis  
Michaelis num. 27.

Vere humili curat vt defectus  
& miseriae suę ab alijs cognoscantur  
excellētiæ autem propriæ la-  
teant. In Dominicali Dominica in  
albis. conc. 2. nu. 9. & 3. Quadr. Sab-  
batho post Dominicam. 4. nu. 24.

Humilitas reddit hominem pa-  
cificum & tranquillum. 1. Quadr.  
Dominica. 2. feria. 3. num. 18

Vere humili tam in operibus,  
quam in verbis suam manifestat.  
humilitatem. 1. Quadr. Dominica.  
4. feria. 6. nu. 25. & tā in corde quā  
in verbis humili est. Dominica. 2.  
Aduentus conc. 1. num. 27

Rara est humilitas, honorata. In  
Dominicali Dominica in albis.  
conc. 2. num. 1.

Oblatum honorem, despicerem  
magnę humiliatis & diuinę gra-  
tia in eo existentis argumentum  
est. Dominica. 3. Aduentus conc. 1.  
num. 18. &c. 22.

Humilitas tanti momenti est vt  
spiritus Christi in sacra scriptura  
dicatur. Dominica. 3. Aduentus  
conc. 2. nu. 28

Vt humiliati hominum Deus.

consuleret voluit nullum, hominē  
ad hoc esse posse, qui nihilquid  
debet. In ista yni conc. 1. post 1.  
Euāg. Homo quidam perigrin. &c.  
conci. num. 1. vbi latē

Deidona. & horrore ad humili-  
les perenire solent, qui se illis in-  
dignos esse reputant. In proprio  
Sanctorum. conc. 3. visitationis. B.  
Mariae num. 24. U. 1. vbi latē

Verē humili donis sibiā Deo  
acceptis non superbit, sed humili-  
or sit in proprio Sanctorum cōc.  
1. Diui Francisci num. 16. vbi latē.

Humilitatis maximum indicium  
est aliquem se sinere ab alijs regi  
& non à propria sententia duci. In  
Aduent. conc. 1. Thomæ num. 6.

Humilitas, peccata etiam facit,  
in bonum conuerit: & c. cōtra su-  
perbia. 3. Quad. Dominica. 2. feria.  
3. num. 32.

Vbi humili, ibi sapientia. In  
proprio Sanctorum conc. 1. Diui  
Francisci num. 20. & conc. 4. nu. 13

Humilitas est virtus Euangeli-  
cæ professioni maxime propria: &  
ab Ethnicis incognita, & innomi-  
nata. In Aduent. conc. 1. Circunci-  
sionis num. 8.

Humiles non sibi sed Deo bo-  
na omnia adscribunt: & ei tantum  
gloriam & gratias reddi exoptant.  
3. Quadr. Sabbatho post Domini-  
cam. 4. num. 23. &c. 25

Tam grata est humilitas Deo,  
vt ipsius etiam in meo ei compla-  
ceat. In proprio Sanctorum conc.  
4. Diui

## Humilitas.

4. Diui Francisci. numer. 15.

In humilitate cordis omnis virtus & sanctitas est inclusa. 2. Quodammodo. Dominica in Passione. feria. 3. num. 29. &c in proprio Sanctorum. concio. 2. Matthiae. numer. 4. vbi late.

Sine humilitate aliæ virtutes magis solent obesse quam prodefinire. 4. Quadrage. Dominica. 2. feria. 4. numer. 20.

Humilitas propter excellentiam iustitia appellatur in sacra scriptura. In communii confess. pont. Euâge. Neino accendit lucernam. &c. conci. 1. num. 14.

Humilitas est adeò grata Deo ut omnes penas quas Deus per peccatum hominibus infligit fuerint ad eos humiliando. In proprio Sanctorum. conci. 4. omnium Sanctorum. num. 17. vbi late.

Humilis nil sibi ipsi confidens omnem suam spem & fiduciam in Deo collocata habet. In proprio Sanctorum. conci. 2. Matthiae. numer. 24.

Humili gratius & molestius est cum laudatur, quam superbo cum invituperatur. In proprio Sanctorum. conci. 1. Incarnationis. num. 25.

Humilitas est via quae in celum nos dicit. In proprio Sanctorum. conci. 1. Ascensionis. num. 2. & 11.

Et perquam quis magnus sit in diuina acceptatione. In proprio Sanctorum. conci. 4. Ioannis Baptista. numer. 3.

## §. Ad

## Humilitas.

§. Ad humiliatem com parandam presentarea remedium: & ad affectum conservandam.

Prima. Considera peccata quæ committis. & quibusnam poenis digna essent. In Advent. cœc. 1. Circuncisionis. num. 11. & Dominica 3. Adventus. conc. 2. num. 31. &c in proprio Sanctorum. conc. 4. dedicationis Michaelis. num. 15. & 3. Quadrage. Dominica. 2. feria. 3. num. 33. & 4. Quadrage. Dominica. 2. feria. 6. num. 4.

2. Considera quantum tibi deest ad hoc ut Christianam perfectionem attingas. In proprio Sanctorum. cœc. 4. Dedicationis Michaelis. num. 16. 3. Considera quam miser ac inutilis sis. In proprio Sanctorum. conc. 1. Diui Francisci. num. 21.

4. Ad humiliatem impetrandum maximè prodest corporalis paupertatis libenter & sum spiritus fervore suscepit. In proprio Sanctorum. conc. 1. Diui Francisci. num. 23.

5. Ad hoc etiam optimum est & mirabile consilium vos semper cum majoribus dimicet. In proprio Sanctorum. conc. 7. Diui Francisci. num. 17. vbi late & Dominica. 2. Adventus. conc. 1. num. 29.

6. Ad idem consice vnguentum mirabile ex illis medicamentis ex quibus illas composuit Job, cum dissipit. Natus de muliere, breui vitiens

tempore, repletus multis miserijs, quasi flos, &c. In proprio Sanctorum. conc. 4. Diui Francisci. num. 17. vbi latissime hoc prosequitur.

7. Humilitatis Christi consideratio officissimum est remedium ad humiliatem comparandam. 3. Quadrage. Dominica in Passione. feria. 2. num. 24. vbi late, & in Advent. conc. 1. Natiuitatis. num. 24. & cœc. 2. Natiuitatis. num. 26. vbi late.

8. Vis humiliari, infirmum principium ex quo prodisti considera. In proprio Sanctorum. cœc. 4. Diui Francisci. num. 17.

9. Humilitas comparatur ex contemplatione diuinæ celitudinis & bonitatis. In communii dedicationis Ecclesiæ. conc. 1. num. 6.

10. Domina Deo datis humilior fit qui omnia illa quasi onera suscepit, considerans debitum redditionem de illis. In proprio Sanctorum. conc. 1. Diui Francisci. num. 21.

11. Si vere humiles esse cupitis quam cuncte estimationem & laudem tanquam scuissinam pestem fugient. Advent. conc. 2. expectationis B. Mariae. num. 20.

12. Qui Angelorum & iutorum pulchritudinem contemplatur, statim seipsum contemnit. & humiliat.

## Hypocrisis.

liat Dominica. 3. Aduentus conc. 2. num. 27  
13. Nemo humilitatem consequi poterit nisi prius in ipsius exercitio laboret: eamque ardenter desideret & amet. Dominica. 3. Aduentus conc. 2. num. 29

14. Vnuni ex maxime necessarijs iudeis ad humilitatem comparanda est propriæ vilitatis agitatio. 4. Quadr. Dominica. 2. feria. 6. num. 3  
15. Considera etiam peccata quæ alij admittunt te etiam posse committi, ut si in tui ipsius contemptum deuenias. 4. Quadragesi. Dominica. 2. feria. 6. num. 5

16. Prodest etiam oculos in nostrorum proximorum virtutibus collocare. In Dominicali Dominica. 10. post Pentecost. conc. 2. num. 36  
17. Item prodest cum humilisibus conuersare & superbos vitare. In Dominicali. Dominica. 10. post Pentecost. conc. 2. num. 37

Ad humilitatem etiam comparandam prosunt viginti & octo remedia quæ ad superbiam vitandam collegimus verbo, superbia.

## Hypocrisis, hypocrita.

Hypocrisis definitio. 2. Quad. feria. 4. Cinerum num. 18. superbius

Hypocrisis quām graue peccatum. 3. Quad. conc. Cinerum num. 25. & in communione Apostolorum conc. 3. num. 15

Hypocritam boris operibus presenti sibi comparare summa stulta

titia est. 3. Quad. conc. Cinerum numer. 24

Hypocrisis est dispositio ad hæresim. 1. Quad. conc. Cinerum numer. 20

Ex hypocrisi non proueniens corporis mortificatio plurimi estimanda. 2. Quad. conc. Cinerum num. 19. & quantum proicit. 3. Quadrag. conc. Cinerum num. 26

Hypocritarum duplex genus explicatur. 3. Quad. Dominica. 3. feria. 4. num. 22

Hypocrisis multum auctoritatis veræ virtutis detrahit. In Aduent. conc. 3. Epiphaniæ num. 24

Hypocrita virtutes in peccatorum tuorum instrumenta suscipit. 4. Quad. conc. Cinerum num. 23. & in communione Apostolorum cōc. 3. num. 15

Hypocritæ nil amplius quam exteriorum speciem & apparentiam habent. 2. Quad. Dominica. 3. feria. 2. num. 38

Hypocrita suis met' bonis operibus se destruit. 4. Quad. conc. Cinerum num. 26

Hypocritæ maximam suo creatori irrogant injuriam. In Dominicali Dominica. 3. post Pentec. conc. 2. num. 4

Hypocrite singunt mortificationem. vi. in dignitate, quam ambitione collocentur; quam vbi primum consequuntur, ostendunt se non mortuos immo potius vivos esse. In Dominicali. Dominica. 7. post

## Idololatria.

post Pentecost. conc. 1. num. 4

Hypocrite licet sibi damnum inferant, proximus tamen non affert detrimentum, sicut peccatores publici. In Dominicali Dominica. 7. post Pentec. conc. 1. nu. 7

Vt Deus in aliqua mente habitet magis impediunt aliquo modo fallæ virtutes, quam vitia magna. In Dominicali Dominica. 10. post Pentecost. conc. 2. num. 3. & 16

Peccata haec quæ sub specie virtutis sunt curantur difficulter in Dominicali Dominica. 20. post Pentecost. conc. 1. num. 51

Hypocrite ab iniicebam ab alijs hypocritis le celant. In Dominicali Dominica. 22. post Pentecost. conc. 1. num. 7

I. Iacobi laudes, & excellentia, vi. Ide in proprio Sanctorum conc. 1. Iacobi num. 4. & num. 36. & cōc. 2. num. 32

Iustitia, vide, superbia & vanagloria.

## Idololatria.

Cum plus creaturam quam Deum amas voluntate idololatras. Dominic. 3. Aduentus conc. 2. nu. 7. & ibi conc. 4. Epiphaniæ num. 3. vbi latissime.

Cum creatus fuerit homo Dominus omnium creaturarum quanta infans sit illas adorare. Dominic. 3. Aduentus conc. 2. num. 12. vbi late.

## Ieiunium. 113

Idololatre quam pessime errabant, quia eos adorabant quos imitari minime licebat. 3. Quadrag. febr. 6. post Cineres num. 27

## Ieiunium.

Plura quæ huc spectant vide verbo, adoratio.

Ieiunij necessitas, & utilitates plurimæ. 1. Quad. conc. Cinerum num. 15. & Dominic. 1. sequenti num. 13. & 3. Quad. conc. Cinerū n. 18. & Dominic. 1. sequenti n. 22. & 4. Quad. cōc. Cinerū n. 17. vsq; ad. 23. & in Dominicali feria. 2. in Ieiunij maioribus conc. 1. num. 7

Ieiunij perfecti conditiones. 1. Quad. Dominica. 1. num. 14

Ieiunium cui sæpe non proicit. 3. Quad. Dominica. 1. num. 12

Ieiunium Quadragesimæ, à ieiunio Christi & ab Apostolorum institutione habetur. 3. Quad. Dominica. 1. num. 21

Ieiunium est sacrificium Deo summe acceptum, & nimis aucti vtile. 2. Quad. cōc. Cinerum num. 6.

Contra eos qui à ieiunio se excludunt. 1. Quad. conc. Cinerum n. 8

Quæ propter ieiunium à corporis victu subtrahuntur pauperibus impendantur. 4. Quad. conc. Cinerum num. 27

Ieiunium duæ præcipue effectus operatur, scilicet fauere orationem, & sensualitatis patientem reprimere. In Dominicali feria. 2. in Ieiunij maioribus conc. 1. nu. 7

H Ieiunium

## Iesus nomen.

Ieiunis hauc miserabilem carnem vexare oportet, ne spiritum persequatur. In Dominicali Dominicā. 10. post Pentecost. conc. 2. numer. 19. vbi latē.

Ieiunium reparat quod per gulam amissimus. 4. Quadrag. feria. 4. Cinerium. num. 18.

Amplificabitur hic locus ex verbo, gula, vide etiam verbo, conuum.

## Iesus nominis im- positio.

Hoc nomen Iesus salvatorem significat: quod maximè Christo conuenit. In Aduent. conc. 1. Circumcisionis. numer. 24. & concio. 3. nume. 30.

Hoc nomen in circumcisione fuit impositū, vt significaretur nos huius sanctissimi nominis virtute frui nō posse, nisi nos circūcidamus. In Aduent. conc. 1. circumcisionis. numer. 18

Hoc nomen filio suo Deus imponi voluit, vt nomen ipsum nobis in memoriam reuocaret labores, quos vt nos saluaret passus est, & omnia redēptionis nostræ beneficia. In Aduent. conc. 2. Circumcisionis. num. 28

Hoc nomen Iesus quanto amoris affectū, & quanta veneratione à nobis sit pronunciandum. In Aduent. conc. 2. Circumcisionis num. 29. vbi latē & conc. 4. num. 21

Hoc nomen omnia Dei nomi-

na includit quæ Deus antiquis partibus reuelauerat. In Aduent. cōc. 3. Circumcisionis. nume. 19. & conc. 4. num. 15. vbi latē.

Hoc nomen omnes Dei perfections comprehendit. conc. 3. Circumcisionis. num. 21

Licet Deus plura alia nomina habeat, hoc tantum venerari iubet: & quare. conc. 3. Circumcisionis. num. 21. Hoc nomen corda emollit. conc. 3. Circumcisionis. num. 23

Et vires vt temptationibus resistere possimus suppeditat. conc. 3. Circumcisionis. num. 23

Mirabilis huius nominis virtus, nō in literis exterioribus est, sed in interiori verbo, quod literę ipsę significant. conc. 3. Circumcisionis. num. 26. vbi latē.

Nullum ante hoc nōmē datum fuit quod simul omnes Dei excellētias, & mirabilem humani generis redēptionem significaret. conc. 3. Circumcisionis. num. 19. & conc. 4. nume. 14

Magnum fuit Dei beneficium filio suo nomen imponere quod nobis declararet quis esset. cōc. 4. Circumcisionis. num. 12

De iniuria quæ blasphemis, & per iurijs huic nomini fit, vide in verbo, iurare, & in verbo blasphemia.

*Iesus*, vide Christus.

## Ignorantia.

Ignorantia est prima animæ miseria.

## Ignorantia. Incarnatio Christi.

feria. 3. Quadrag. Dominica Passio nis. feria. 4. num. 23.

Ignorantiam rerum ad salutem spiritualē spectantiū tenemur superare. 3. Quadrag. Dominica Pas sionis. feria. 4. num. 24

Ad ignorantiam hanc vincendā debemus interrogare viros peri tos simul & sanctos. 3. Quadragesi. Dominica Passionis. feria. 4. numer. 26

Hæc interrogatio debet fieri cū bona intentione: & quæ hæc sit. 3. Quad. Dominica. Passionis. feria. 4. num. 28.

*Illustrēgenus*, vide, nobilitas.

*Immisericors*, vide, misericordia. §. in immisericordes & crudeles.

*Impatientia*, vide, patientia.

*Imprudentia*, vide, prudentia.

## Incarnatio Christi.

Incarnationis beneficium quam grande. 3. Quadr. conc. quinque. cūm. nume. 8. & Dñica. 2. sequenti nu. 21. & in Aduent. conc. 2. Natiuitatis. num. 7. & nume. 18. & conc. 3. Natiuitatis. num. 7

Incarnatio fuit opus infinitæ potentiæ, infinitæ sapientiæ, & bonitatis immensæ. 3. Quadra. Dñica. 2. nu. 21. & in proprio Sanctorū. cōc. 1. Incarnationis. num. 9

Et summæ liberalitatis & magnificentiarum. In proprio Sanctorum concio. 4. feria. 2. Pentecost. numer. 2.

Incarnationis beneficio quā in

grati sumus. 3. Quadrag. Dominica 2. nu. 25. & in Aduent. conc. 1. Natiuitatis. num. 6

Christus factus est homo vt nos doceret esse homines, & ad ipsum conformemur. 4. Quadrag. Dñica in Passionie feria. 4. num. 28.

Et vt hominibus vitam cōserret. In communī vnius mart. tempore Paschali. conc. vna. num. 2

Incarnationē Dei, curauit Lucifer impedire. In Aduent. conc. 1. ex pectationis. B. Mariæ. num. 6

Puritas & virginitas conceptus Christi consideratur. In Aduent. conc. 2. Natiuitatis. num. 12

In incarnatione non fuit facta vtriusq; naturæ cōmixtio: sed mirabilis naturæ humanae ad diuinitatē assumptio. In cōmuni plurimorum mart. Euang. Descendens Iesus de monte, &c. conc. 2. num. 13.

Pro quo vide in Aduent. cōc. 4. Natiuitatis. num. 12

Post incarnationem Christi, aurum & argentum à sui estimacione decidit. In cōmuni plurimorum martyrum. Euange. Descendens Iesus de monte, &c. conc. 2. num. 11

Ineffabilis fuit Dei humiliatio humanae carnē accipere. In Aduent. conc. 2. Natiuitatis. num. 10

Incarnatione Christi omnia bona nobis fuere donata. In proprio Sanctorū cōc. 1. incarnationis. nu. 6

Alia Dei opera cū incarnatione cōparata exigua vocātur. In proprio Sanctorū. cōc. 1. incarnationis. nu. 9.

## Incarnatio Christi.

Beneficij incarnationis quam strictam ratione reddituri sumus. In Aduent. conc. 3. Natiuitatis numer. 9.

Incarnatus fuit Christus ut peccatores iustificaret; & ideo incarnatione iustitia ab effectu in sacra Scriptura vocatur. In proprio Sanctorum conc. 2. Incarnationis num. 3.

Incarnationem sancti patres laudanssimo desiderio, & summis precibus exoparant & postularunt. In Aduent. conc. 2. expectationis B. Marie num. 26.

Incarnatio fuit olim iuramento promissa. In proprio Sanctorum conc. 2. Incarnationis num. 3.

Incarnatio Christi fuit causa quod in adoptionem filiorum Dei recipieremur. In Aduent. conc. 2. Natiuitatis num. 16.

Quantosq; Dei filios incarnatione procreet, & quales. In Aduent. conc. 2. Natiuitatis num. 20.

Non solum incarnatione, sed quæ persona ex tribus carnem esset assumpta, fuit à Deo reuelatum. In proprio Sanctorum conc. 2. Incarnationis num. 6. vbi latè.

Noluit verbum diuinum incarnare, inscia, aut reluctante beata virginem; sed eius consensu. In proprio Sanctorum conc. 2. Incarnationis num. 8.

Incarnatio sola Dei gratia & sine ullo hominū merito facta fuit. In Aduent. conc. 1. Natiuitatis num. 4 & in proprio Sanctorum conc.

## 2. Iacobi num. 8

Quare in virgine & non in corrupta incarnatus fuit Christus. In proprio Sanctorum conc. 2. Incarnationis num. 10.

In incarnatione quantum se Deus ut hominem subleuaret abiecit. In proprio Sanctorum conc. 3. Incarnationis num. 2.

Tempus incarnationis bonum quod inde consequiturū erat ostendit. In proprio Sanctorum conc. 3. Incarnationis num. 4.

Incarnationis maximum beneficium tunc fuit prouissam cum homines eo magis indigni erant. In proprio Sanctorum conc. 3. incarnationis num. 14. & Dominica. 4. Aduentus conc. 4. nu. 6. vbi ex professo.

Christus incarnatione sua mundi seruus factus est. In proprio Sanctorum conc. 3. incarnationis numer. 30.

In incarnatione summe Deus se communicauit. In proprio Sanctorum conc. 4. incarnationis numer. 2.

Deus habuit ab æterno firmissimum propositum hoc beneficium incarnationis hominibus conferendi. In proprio Sanctorum conc. 4. Incarnationis num. 7.

Cum pro singulis quibusq; beneficijs à Deo acceptis amorem & seruitū ei debeamus: qua dilectione & obsequio solueamus illi beneficium incarnationis? In proprio San-

## Incarnatio Christi.

Sanctorum conc. 1. feria. 2. Pentecost. num. 16. & conc. 2. num. 2. & num. 10.

Incarnatio Christi fuit causa mortis Aduentus Spiritus sancti. In proprio Sanctorum conc. 1. feria. 2. Pentecost. num. 26.

Incarnatio fuit fundamentū omnium mirabilium actuum quos propter nos Christus fecit. In proprio Sanctorum conc. 2. Natiuitatis B. Marie nu. 2. vbi ex professo.

Deus ante incarnationem aspergīs & terribilis le ostendebat posse vero mollis & suavis factus est. In Aduent. conc. 3. Natiuitatis nu. 2. & num. 15. & in proprio Sanctorum conc. 1. visitationis Beatę Marię vbilatē.

Deus fecit hominem ut suā imaginem tanquam sigillo quodā insipimeret. In Aduent. conc. 4. Natiuitatis num. 4.

Incarnationis mysteriū à Ioāne Evangelista dicente, Verbiū cato factum est. Angeli cognoverunt. In Aduent. conc. 2. Ioannis Euangelista num. 28.

Incarnatio Christi nonnullis propriis culpa maioris fuit depravatio nis occasiozalij autem causas salutis fūt Aduent. conc. 1. Domini cœ infra octauam Natiuitatis nu. 19. & conc. 2. num. 12.

Conueniebat ut qui nos redime ret Deus esset & homo, & ideo Deus fuit incarnatus. In Aduent. conc. 1. Circuncisionis num. 4.

Qua ratione verbum diuinum sit in humanitate. In Aduent. conc. 2. Circuncisionis num. 2.

Deus humanam carnem assumens se abscondit. In Aduent. conc. 2. Circuncisionis num. 5.

Deus fuit homofactus. vi dux nos & præceptore esset. In Aduent. conc. 3. Circuncisionis num. 3.

Incarnatio Christi qua ratione dici posset mediū necessariū redēptionis nostre. In proprio Sanctorum conc. 2. feria. 2. Pentecost. num. 4.

In incarnatione summe pellucet quāntus sit amor Dei erga nos. In proprio Sanctorum conc. 2. feria. 2. Pentecost. num. 4. & conc. 4. num. 2.

Deus quantum est ex se omnibus dedit filium suum. In proprio Sanctorum conc. 2. feria. 2. Pentecost. num. 7.

Incarnatio non solum initiat nos ad Dei amorem velū aliquo etiā modo compellit. In proprio Sanctorum conc. 4. feria. 2. Pentecost. num. 3.

Quānes Dei misericordia in hac incarnationis misericordia tanquam in epilogō inclusæ sunt. In Aduent. conc. 1. Natiuitatis numer. 3.

Incarnationis articulus ideo difficultis est. cœpitu, quia in eo tam vilia & abiecta de Deo dicuntur; tamque excella & sublimia de homine verificantur. In proprio Sanctorum conc. 3. Ioannis Baptis-

## 118 Incarnatio Christi. Infernus.

stæ. numero. 18.

Incarnationis mysterium post sanctissimam virginem prius omnium nouit Ioannes Baptista, & prius etiam ipsum promulgavit. In proprio Sanctorum c. i. Visitationis B. Mariæ. nu. 25.

Tempore incarnationis omnes prophetæ qua Aduentū Christi pædixerant impletæ fuerunt. Dominica. 4. Aduentus. conc. i. num. 2. & conc. 3. num. 2

Post incarnationem possamus iam ipsimet Dei personæ seruire & familiariter ipsimet conuersari. In proprio Sanctorum. conc. i. Assumptionis. num. 3. & num. 6. vbi ex professo.

Post incarnationem Deus, non solum iustorum, sed peccatorum Deus etiæ dicitur: & quare: In proprio Sanctorum. conc. i. Natiuitatis. B. Mariæ. num. 15

In fide viua incarnationis Christi, Angeli creati fuerunt. In proprio Sæctorum. c. o. c. 3. Dedicationis Michaelis. num. 5

Quia amor vel est inter æquales, vel equalitatem facit: ideo se Deus, vt se æquaret hominibus, hominem fecit. In Aduent. conc. 4. Iohannis Evangelista. num. 3

Verbum divinum factus homo magis gentibus quam Iudeis se communicavit. In Dominicale Dominica. 10. post Penteco. conc. 2. num. 2

Amplificabitur hic locus ex ver-

bo, natiuitas Christi, & ex verbo, Aduentus Christi.

Inconstans in operibus, vel in virtute, vide verbo, opera. §. in operibus perseverantia.

Incontinentia, vide, castitas, vide, luxuria.

## Infernus.

Inferni dolores quanti. i. Quadrag. Dominica. 1. feria. 3. nu. 11. & 3. Quadrag. Dominica. 2. feria. 5. num. 31. & 3. Quadrag. Dominica in Passione. feria. 2. num. 8. & in proprio Sanctorum. conc. i. Matthiae. num. 26. & in Dominicale Dñica. 19. post Pentec. conc. 2. nu. 52

In inferno iam non est locus misericordiæ. 3. Quadragesi. Dominicæ. 2. feria. 5. num. 32. & Dominicæ Passionis sequenti. feria. 2. num. 3.

Æternitas huius supplicij appositiissimis, & perpetua memoria dignissimis illustratur exemplis. Dominicæ. 1. Aduentus conc. 1. numer. 24. & conc. 2. sequenti. numero. 32. & concio. 3. sequenti. numer. 31

Inferni doloribus non terremus, nec illa tormenta sentimus: : quia voluptatibus humanis distrahimur. 2. Quadragesima. Dominicæ in Passione. feria. 2. numer. 9. vbi late.

Inferni claves nulli. nec homini, nec Angelo Christus dedit: & sic nullum auxilium damnatis pro desse

## Infernus. Inimicorum dilectio. 119

desse potest vt inde exeat. In proprio Sanctorum. conc. 4. Petri & Pauli. num. 27.

Cum in infernum quam plurimi in cælum autem paucissimi intreret, maximè formidare & metu exalbescere debemus, ne ex illis quam plurimis nos simus. In proprio Sanctorum. conc. 2. B. Mariæ ad Nives. num. 3. vbi latè & ex professo.

In inferno tortores ad poenam sensus exequendam damnones sunt, In Dominicale Dominica. 3. post Pascha. conc. x. num. 20.

Corpora damnatorum in inferno in summum gradu sensibilia sunt, & semper permanent sic tenera & sensibilia: quod maxime perpende, & vide in Dominicæ. Dominicæ. 3. post Pascha. conc. 1. num. 21

Poena sensus quantum ad animas in quo consistit. Dominicæ. 1. Aduentus. conc. 2. num. 31

Inter acerbissima tormentorum genera quæ damnati in inferno patiuntur: maius & præcipuum est, illos diuino conspectu in æternum priuari cuius pæna tortor est ipse met Deus. In Dominicale. 3. post Pascha. conc. 1. nu. 22

Pæna Damhai, & pæna sensus grauitas consideratur. In Dominicale Dñica. 7. post. Pent. c. o. c. 2. n. 26

Pænarum inferni æternitas maxime nos admouere debet ad pænitentia statim faciendæ: In Dñica. Dñic. 24. post. Pentec. c. o. c. 1. n. 48

Infidelitas, vide, fides, vide, heres.

Infortunia, vid. tribulatio Ingratitudo, vide, gratitudo. §. in ingratis.

## Inimicus.

### §. Inimicorum dilectio.

Inimicorum dilectio est virtus difficultima non tamē impossibilis. 3.

Quadragesima. 6. post Cineres. nu. 6. & in Dominicale Dñica. 21. post. Pætec. conc. 2. nu. 12. In Dominicale Dominica. 21. post. Pætec. c. o. c. 1. n. 30.

Inimicorum dilectionem semper Deus & non ipsorum odiū præcepit 2. Quadragesima. 6. post. Cineres. nu. 9. in Dominicale Dominica. 2. post Pentec. conc. 2. nu. 3

Nam inimicis malefacere nō tantum lege Euangelica, sed etiæ Moysæ, imo & lege naturæ prohibitū erat. 4. Quadragesima. 6. post Cineres. num. 2. & incommuni Apostolorum. conc. 3. num. 6.

Cum hoc ita sit. vnde occasionem acceperunt Iudei existimandi contrarium esse dictum ab antiquis. 4. Quadragesima. 6. post. Cineres. nu. 4. & in Dominicale Domi. 5. post Pæt. conc. 1. num. 18

Et cur mandatum novum appellatur à Christo. In communi Apostolorum. conc. 3. num. 7.

Inter alia ob. quæ Christus venit in mundum fuit vt nos doceret inimicis benefacere, & eos diligere. Dominicæ. 4. Aduent. conc. 1. nu. 6

Ad inimicorum dilectionem odiū interius euellere præcipue curan-

H 4 dum

## 120 Inimicorum iniurias remitte, & perfer.

randum est. 4. Quad. feria. 6. post Cineres nu. 65, & in Dominicali Dominica. 5. post Pentecost. conc. 1. num. 23.

Inimicum corde & opere teneris diligere. 2. Quad. feria. 6. post Cineres nu. 14. & nu. 27. & 3. Quad. feria. 6. post Cineres num. 13.

Quanto magis alloqui. 2. Quad. feria. 6. post Cineres num. 17. & 3. Quad. feria. 6. post Cineres nu. 20.

Et benigne māfiteq; eis. alio qui debes Dominica. 16. post Pentecost. conc. 2. num. 18.

Inimicorum dilectio quam preclara virtus. In Dominicali Dñica. 21. post Pentecost. conc. 2. num. 8.

Flura que hūc postant. vide vero, amor. 9. amor proximorum.

## §. Inimicorum iniurias remittere & perferre.

Inimicis iniuriam remittere Dei opus. 2. Quad. Dominica. 4. feria. 4. num. 4.

Qui, ne inimico remittatur iniuria rationibus vel obsequijs. vel alter impediūt, quā execrabilis sint. 3. Quad. feria. 6. post Cineres n. 28.

Iniuriā flatim etiā si recentissima sit remitte. In Aduent. conc. 2. cōfessionis Pauli nu. 11. & in proprio Sanctorū conc. 1. Natiuitatis n. 30.

Iniurias quē proximi inferūtur magis quam quē sibi fiunt. Deum persentire. sacra scriptura significat. In Aduent. Dominica. 6. post Epiphaniā conc. 3. num. 3.

Iniurias publicē amore Dei perferre gloriosum nobis esse existimare debemus. In proprio Sancto rū conc. 1. inuentiōnis crucis nu. 6.

Inimicorum ire cedendū est, nec eorum iniurię vindicande quamuis ad vltionem vires sufficiant. In Aduent. conc. 1. Innocētiūm. n. 29.

Mirabile remedium ad superandos eos qui nobis calunnia inferūt est eis suauissimis verbis ac māsucte satisfacere. In Dñicali Dñica. 3. post Pentecost. conc. 2. num. 17.

Iniuriam proximo non tantum semel cōdēnare debes, sed quotiescumq; te offenderit. In Dominicali Dominica. 21. post Pentecost. conc. 1. num. 8.

Ad iniurias inimicorum remittendas vide exhortationē singularem. In Dñicali Dñica. 21. post Pentecost. conc. 2. num. 67. vsque ad. 71.

## §. Rationes & considerations efficacissime ad componendū homines ad inimicorum dilectionem, & ad iniuriarū ab eis acceptarum repissionem.

Prima ratio. Inimicum & eum qui tibi malefacit diligē. quia ille qui est omnipotens; cuique tenetur obedire; ille qui te summe dilexit, cuique tantum debes, ac deinde qui optime noscit imbēcilitatem tuam; ille ipse suo proprio tibi dicit ut inimicum diligas. 2. Quad. feria. 6. post Cineres numer. 21.

## Ad inimicorum dilectionem rationes. 121

mer. 21. vsque ad. 27. & 3. Quadragesimae. eadem feria. num. 22. & 4. Quad. eadem feria. nu. 9. 2. Et quia Deus tibi ineffabiles diuitias pollicetur, si ipsius exemplo inimicis beneficias. Dominica. 4. Aduentus. conc. 3. num. 10.

De prēmio mirabili quod pro illorum dilectionē à Deo promittitur. vide. 1. Quadrage. feria. 6. post Cineres. num. 16. & 2. Quadragesimae. eadem feria. num. 16.

3. Et quia id Deus absolute p̄cipit. In cōmuniōni Apostolorum. conc. 4. num. 17. & 3. Quadragesimae. feria. 6. post Cineres. numer. 27. & 4. Quadrage. eadem. feria. num. 8.

4. Ad hoc etiā multum cōsidēt. cit pro certo haberē multum nobis ab inimicis nostris incommodum protenerī posse, quod ex Dei mānibus non procedat. 4. Quadragesimae. feria. 6. post Cineres. num. 30.

5. Quia iniurici sunt Dei instrumenta quibus nos persicere conatur. 4. Quadrage. feria. 6. post Cineres. num. 31. & in Dominicali Dominica. 21. post Pentec. conc. 1. nu. 63. & ibi Dñica. 23. conc. 1. num. 31.

6. Quia inimicum non diligens iniuriā irrogat sanguini & pretio quo Christus illū redemit. In cōmuniōni Apost. cōc. 2. n. 15. vbi ex professo.

7. Quia inimicus est iustitiæ diuinæ minister. In cōmuniōni Apostolorum. conc. 4. num. 15. & in Dominicali Dominica. 21. post Pentec. conc. 2. nu. 14. vbi late.

10. Quia inimicus est occasio virtutis & magni boni; & frēnum virtutum. In cōmuniōni Apostolorum. conc. 4. num. 15. & in Dominicali Dominica. 21. post Pentec. conc. 2. nu. 14. vbi late.

11. Inimicum amare debes quia frater tuus est. Dominica. 4. Aduentus.

## 122. Ad inimicorum dilectionē rationes.

- uent.conc.1.num.8.  
 12. Si difficile tibi videtur inimicos diligere cōsidera eum, qui hoc tibi iubet non ignorare quod potes: & suo fauere auxilio vt facile illud exequaris. *Dominica.4. Aduentus.conc.1. num. 9. & in Dominicali Dñica.21. post Pēt.cōc.2.nu.4.*  
 Nam ipsemet Deus obligatur ad præstandum nobis hoc auxilium.  
 3. *Quadra.feria.6. post Cineres.nu.25. & in cōmū. Apost.cōc.1.nu.1.*  
 Imo tribuit auxilium ad illud cū gaudio & suauitate implendum.4. *Quad.feria.6. post Cineres.nu. 26.*  
 13. Ad inimicorum dilectionē & eorū persecutio[n]es perferēdas nos mouet incarnatio Christi. 1. *Quadr.feria.6. post Cineres.nu.4.*  
 14. Ad id etiam nos mouent omnes creature. 1. *Quadr.feria.6. post Cineres.nu.7.*  
 15. Si Deus cum Deus sit tam facile remittit iniurias & bonum proximo reddit, q[uo]d tu vilis cratura idē non facies. *Dominica.4. Aduentus.conc.2.humer.5. vbi latē : & in commū. Apostol.conc.4.nu.14.*  
 16. Et quia inimicorum dilectionē Deus præcipit non tu: carni; qua: passa est inimici damnū: sed animq.: 2. *Quad.fer.6: post Cineres.nu.14.*  
 17. Et quia id tibi à Deo cuius tuū cor est præcipitur. 2. *Quadra.feria.6. post Cineres.nu.13.*  
 18. Quia ijs qui inimicis iniuriam remittunt, nū Deus denegare consig[est]. 2. *Quadra. Dominica.4. fe-*

- ria.4.num.4.*  
 19. *Quomodo à Deo cālū audib[us] petere, cum hoc quod tibi præcipit prōpter illū facete nolis. In commū. Apostolorū conc.1.nu.9.*  
 20. *Quia qui inimico loquellā susculit, a[er]fert Deus ab illo. loquellā vt nec veniā peccatorū sciat petere.*  
 3. *Quad.fer.6. post Cineres.nu. 20.*  
 21. *Quia inimicorum dilectionē, & illis benefacere Christus non tantum verbo, sed opere nos docuit.3. Quadrāg.feria.6. post Cineres.num.30. & 4. Quadrāg. Domini- nica.4. feria.4. num.6.*  
 22. *Et quia ex multiplicatione inimicoru[m] datur vobis occasio vt sitis filii Dei. In Dñicali Dñica.21. post Pentec. conc.2.nu.16. vbi latē :*  
 23. *Inimicum odio habens conside ret talēm amicum qualis est: Deus deserere, eo tātū vt irā & Passio ni satisfaciat. In communi Apostolorum.conc.2.num.19.*  
 24. *Et quia Deus permittit vt adueni[atur] eos, qui inimicis parcerē nolēt; plures alij surgāt: inimici qui eos affligant. In Dñicali Dñica. 21. post Pentecost.conc.2.num.62.*  
 25. *Inimicū diligere est actus maioris charitatis & metiti quā dilectio amici. In communi Apostolorum conc.2.num.17. & 4. Quadrāg.feria 6. post Cineres.nu.25.*  
 26. *Inimicis parcētes sibi ipsi parce re. 2. Quadrāg. Dñica.4. feria.4. nu.7.*  
 27. *Inimicoru[m] persecutio[n]es sancti exēprabāt; quia desiderabāt à Deo nunquam*

## 123. Ad inimicorum dilectionē ratione

- nūquam separari, & in eo fixos, firmosq; esse quod per persecutio[n]es comparatur. In proprio Sanctorū conc.2.Iacobi num.12.  
 28. *A quo animo iniuriam tolerā cū tante sit tibi vilitatis atq; prouerbius. In Aduent.conc.1.conuer- sionis Pauli.nu.13.*  
 29. *Vt inimicos possis diligere in iuriarū ab illis acceptarū ne memineris, nec verbo, nec cogitatione.3. Quadrāg.feria.6. post Cineres.n.8.*  
 30. *Et quia quāuis iniurias nō vindicas Deus ipse quando viderit oportere pte vltione sumet. In Dñi. Dñica.25. post Pētec.cōc.2.nu.70.*  
 31. *Ad iniurias & contemptus mādi contenendas & patienter tolerandas cōsidera, quo magis remundus cōtemnit, eo pluris te ēstimat Deus. In proprio Sanctorum conc.1.ascensionis.num.28.*  
 32. *Qui in iniurijs sibi illatas tacet voluptatem & gaudiū impetrabit, & tristitia ei in lētitiam convertebit. In proprio Sanctorum. conc.2.Assumptionis.B.Marię nu.25.*  
 33. *Vt iniurias tibi illatas propter Dei amorem quasi non sentiendo liberiter patatis, vide in Dñic. Domini- nica in albis.conc.1.nu.26. & Do- minica.4. Aduentus.conc.1.nu.8.*  
 34. *Iniuria non est proprijs manibus vindicanda, sed Deo vindicta relinquenda; quia Deus tanquam propriū negotium vltionem carum accipiet, & acriter eos puniet. In Aduent. conc.3. Innocentium,*  
 numer.20. & ibi.conc.2. Stephani. num.21.  
 Et quamvis interdum id Deus simulat, cum tamen homines minus cogitant, pēnas repetit. In Aduent. conc.2.Stephani. nu.22.  
 35. *Quia iniustum est vos odifice, quem Deus fatigopere dlexit, tantiq; emit. In communi Apo- lorum conc.2.nu.16.*  
 36. *Quia alias, eisdem armis quē ad nocendum proximum apprehe- dis, iusto Dei iudicio interficeris. Quadrage. *Dominica in Passione. feria.6.num.9.**

Prēfate omnes rationes & consideratio[n]es proderunt ad persecutio[n]es inimicoru[m] patienter suffrēdas: pro quo etiā vide, tribulatio vbi plures alias inuenies collectas.

Amplificari potest hic locus ex verbo, amor proximorum.

*Iniurias* nobis illatas remittere, vi de verbo, inimicus. 1. inimicorum iniurias remittere. De iniurijs pa- tienter perferendis, vide etiam in illo. 9. & verbo patientia, & verbo tribulatio[n]is.

*Inobedientia*, vide, obedientia.

## Inquietudo.

1. Inquietudo quantum noceat. In Aduent.conc.4.Thomę.nu.4. vbi latē. & in Aduent. Dominic.1. post Epiphaniam.conc.1.nu.1. 42.  
 2. Vnū ex his, que diabolus magno pere cōtendit est vt inquieti & insta biles simus. In *Dominicali Dñica. 17.*

## 124 Inquietudo.

17. post Pentecost. conc. 1. num. 42 & in Aduent. Dominica. 1. post Epiphaniam. conc. 1. nu. 42.

Nisi cor nostrū sit quietū & tranquillū diuino amore repleri nequit. In Dominicali Dominica. 17. post Pentec. conc. 1. num. 43.

Inquieti non sunt diuino myste-  
riō idonei. In Aduent. conc. 3. pu-  
rificationis B. Mariæ. num. 13.

Inquietudo. vide, etiam, clausura.

Insidiator. vide inuidus. & injuri-  
cēs. Inuidia est inuidia inuidus. &  
Inspirationes diuinae. vide verbo,  
vocationes diuinae. vide etiam ver-  
bo, auxilia.

Intemperantia in cibo & potu. vide,  
sgula. Intemperantia in cibo & potu  
& intentio in opere. videliciter. O. ver-  
bo operum intentio.

## Inuidia.

Inuidia quid sit. Quadrag. Sab-  
bat. post Dnicam Passionis. nu. 4.

Inuidia charitati repugnat. Dñ-  
ica. 2. Aduent. conc. 2. num. 24.

Inuidia peccatorum omnium se-  
minarium est. 3. Quadrag. Domini-  
cain Passione. feria. 4. nu. 14.

Inuidia plurimorum malorum sons  
& ori. 6. In proprio Sanctorum. con-  
cio. Ioannis Baptista. nu. 12. & in  
Dominicali. Dominica. 16. post Pe-  
tecost. conc. 1. num. 9.

Inuidia omnes ut in plurimum sunt  
in iudeis. viles. abiecti. & stulti.  
3. Quadrag. Dominica in Passio-  
ne. feria. 4. num. 13.

Inuidia p̄ticipiē & hinc inter illos  
qui

## Inuidia.

Inuidia est vitium iniustissimum  
qui est contra bonos. si mulque in-  
stisimū. quia magis auctorē trum-  
torquet. quam illum cui inuidetur.  
1. Quadrag. Sabbatho post Domini-  
cā. Passionis. nu. 5. & in Dnicali Do-  
minica. 3. post Pentec. conc. 1. nu. 21.

Inuidia reddit homines ingratis  
beneficijs Dei. 1. Quadrag. Sabba-  
tho post Dnicam in Passione. nu. 6.

Proximum tuum ab inuidia ira  
& malitia. quam erga te. habet ex-  
trahes. si bonis operibus illum affi-  
cias. In Dominicali. Dominica. 16.  
post Pentecost. conc. 1. num. 14. de  
hoc vide plurima in verbo, inimi-  
citus ratione nonā.

Inuidia est incurabile vitium:  
nam quod alij. vitijs obuiat scili-  
cat probitas in fratre. perspecta,  
hoc idem inuidiam auget. 2. Quadra-  
g. 1. dominica in Passione. feria. 4.  
num. 19. & 3. Quadrag. eadem. feria  
num. 14. vbi latius.

Inuidia peccatum tam grande est,  
vt vitium demonum & non homi-  
num in sacra scriptura dicatur. 3.  
Quadrag. Dominica in Passione.  
feria. 4. num. 11.

Etsi alia singula vicia singulis vir-  
tutibus bellum inferunt, illud tam-  
en omnibus. 3. Quadrag. Domini-  
cā in Passione. feria. 4. num. 12.

Sed p̄ticipiē & direcē aduc-  
satur misericordiae & charitati. 3.  
Quadrag. Dominica in Passione.  
feria. 4. num. 13.

Inuidia p̄ticipiē & hinc inter illos  
qui

## Inuidia.

qui idem munus exercent. In Do-  
minicali Dominica. 16. post Pente-  
cost. conc. 1. num. 7.

Inuidi quantum proximorum  
famam lēdant. 2. Quadrag. Domi-  
nica. 3. num. 32.

In inuidis Dei maledictio. In Do-  
minicali Dominica. 16. post Pente-  
cost. conc. 1. num. 8.

Inuidia quantum excēdat illum  
in quo regnat. 2. Quadrag. Domi-  
nica. 3. num. 29. & 3. Quadrag. Do-  
minica. 4. feria. 3. num. 25.

Inuidia vis. 4. Quadrag. Domini-  
cā in Passione. num. 4.

Inuidia affecto semper aliena pre-  
stantiora videntur quam sua: & ob  
id proximum persecutur & odit.  
2. Quadrag. Dominica in Passione  
feria. 3. num. 22.

Inuidia est vnum ex medijs quo  
maxime ad inuidem peccatores ad  
peccata perpetranda incitantur. 1.  
Quadrag. Dominica in passione  
feria. 3. num. 21.

Si charitatem haberemus nulla  
ob proximorum felicitatem tor-  
queremur inuidia. in Aduent. cōc.  
3. Natiuitatis. num. 24.

Inuidia sancta. est plorare cum  
alios in virtute præstare cernimus,  
non quia illi vincunt, sed quia nos  
vincimur. In Aduent. conc. 3. Con-  
ceptionis. num. 29.

Ioannis Baptiste laudes, & vitæ  
excellentiæ. vide in proprio San-  
ctorum. conc. 1. Ioannis Baptista.  
num. 19. vbi latè & conc. 2. num. 30.

## Ira.

125

& conc. 3. num. 28. & conc. 4. nu. 2.  
vbi latissimum.

Ioānis Euāgelistē laudes, & exceil-  
lentiæ. In Aduent. conc. 1. Ioannis  
Euāgelistæ. num. 28. & 33. & cōc.  
2. num. 23. vsque ad finem concio-  
nis: & conc. 3. num. 13. vsque ad 21.  
& conc. 4. num. 17. vsque ad 29.

## Ira.

Iram nec brevissimo quidem tē-  
poris momento in nobis requies-  
cere patiamur. In proprio Sancto-  
rum. conc. 2. omnium Sanctorum  
num. 30. in Dominicali Dominica  
5. post Pentecost. conc. 1. num. 30.

Aliquam in humano corde iram  
exurgere non est mirum: illam ta-  
men sic in eo accrescere vt iræ man-  
cipium homo efficiatur stupēdum  
est. In proprio Sanctorum. conc. 2.  
omnium Sanctorum. num. 27.

Ira excēdat mentem, & insani-  
re facit. 1. Quadrag. Dominica. 3. fe-  
ria. 2. num. 21. & 3. Quadrag. Domi-  
nica. 4. feria. 3. num. 24. & in pro-  
prio Sanctorum. conc. 2. omnium  
Sanctorum. num. 29.

Iratī se ipsos vincere studeant. 1.  
Quadrag. Dominica in Passio-  
ne. feria. 3. num. 5.

Quousq; ira aut quicquid alius ani-  
mi affectus deponatur, nihil est agē-  
dum aut dicendum. 4. Quadrag. 1.  
Dominica in Passione. num. 3. 1.

Et si possis irasci & odire vitia  
tuorum proximorum satis tamē  
est eorum casus compati, quam in  
ipsos

## Iudicium finale.

ipsoſ iraſci. In Dominicali Domini-  
nica. 5. poſt Pentecost. conc. 1. nu-  
mer. 20.

Ira plurimorum malorum fons  
& origo eſt in Dominicali Domini-  
nica. 5. poſt Pentecost. conc. 1. nu-  
mer. 21.

Ira deliberata iſpiciētiā ar-  
guit. In Dominicali Dominica. 5.  
poſt Pentecost. conc. 1. nu. 22.

Ira in prælatiſ, Dominiſ, vel pa-  
rentibus pro qualitate criminum  
non reprehensibilis ſed sancta eſt.  
In Dominicali Dominica. 5. poſt  
Pentecost. conc. 1. num. 23.

Ira in tantum erit bona in quantū  
ratione regulabitur. In Dñicali Do-  
minica. 19. poſt Pentec. cōc. 1. nu. 88.

Ira expellit ab homine deuotiōis  
ac diuine gratiē rōrem. In Dñicali  
Dñica. 21. poſt Pentec. cōc. 1. nu. 55.

Amplificabitur hic locus ex ver-  
bo, odiūm.

Iter agentes, exercitia virtutū non  
omittant, nec Dei tunc obliuiscan-  
tur, cum maiora & plura infortu-  
nia, tunc quā ante illis immineant.  
In proprio Sanctorum. conc. 2. Pe-  
tri & Pauli. num. 2. & in Domi-  
nicali Dominica. 13. poſt Pentec.  
conc. 1. num. 7.

## Iudicium.

§. Iudicium finale, vni-  
uersale & particulaře.

Iudicij dies p̄r̄ oculis ſeniper  
a nobis habēdus. Dominica. 1. Ad-

uentus. conc. 1. nu. 1. 13.  
Et perpetuo medicandus. Dñica.  
1. Aduentus. conc. 1. num. 32.

Sicq; plurima mala ſugicimus, &  
plurima bona operabimur. In Ad-  
uent. Dñica. 1. poſt Epiphaniā. mi. 3

In iudicij die quam ſtricta ratio  
reddenda. 3. Quadrag. Dominica. 1.  
feria. 2. nu. 34. & in cōmuniconfes.  
pontif. Euang. Homo quidam pe-  
regrē, &c. conc. 2. nu. 24. & in pro-  
prio Sancto. ūm. cōc. 1. feria. 2. Pen-  
tecost. num. 17.

Quā maxime timenda eſt Do-  
minica. 1. Aduentus. conc. 2. nu-  
mer. 13.

Hanc rationem Deus ipſe ab ho-  
minibus exigere vult, nec id mu-  
nus alteri committit. Dñica. 1. Ad-  
uent. cōc. 2. nu. 8. vbi duas huius rei  
adducit cauſas: & in proprio San-  
torū. cōc. 1. fer. 2. Pentecost. num. 17.

Quām terribilis erit Aduentus  
filij Dei ad iudicium Dominica. 1.  
Aduentus. conc. 1. nu. 4. vbi ex pro-  
fesso, & conc. 4. ſequenti. nu. 28. &  
in Dñicali Dñica. 8. poſt Pentec.  
conc. 2. nu. 21. & in Dñicali Dñica.  
21. poſt Pentec. cōc. 1. nu. 39.

Meditatio huius Aduentus viros  
ſumimē etiā perfečtos mictu exal-  
bescere fecit. Dominica. 1. Aduent.  
conc. 1. num. 8. & in Dñicali Dñi-  
ca. 8. poſt Pentecost. conc. 2. nu. 33.

In iudicij die omnia peccata quā  
tūuis occulta & verenda, corū om-  
nibus celeſtibus & terrestribus eſte  
manifestāda cōſiderādū. 3. Quad.  
Domi-

## Iudicium finale.

Dominica. 1. feria. 2. num. 17.

In illo iudicij ſpectaculo cur om-  
nes creature eſt ſoritatē congregata. 3.  
Quadra. Dominica. 1. feria. 2. nu. 14.

Et quare vénient tunc cum Chri-  
ſto omnes Angeli, & omnes San-  
cti. 3. Quadrag. Dominica. 1. feria. 2.  
numer. 11.

In iudicij die peccata iuſtorum  
in ſui honorem & gloriati manife-  
ſtabuntur. 3. Quadrag. Dominica. 1.  
feria. 2. num. 19.

Iudicij dies exoptandus. 3. Qua-  
drag. Dominica. 1. feria. 2. num. 3.

Iudicium finale p̄dictum eſt in  
ſacra ſcriptura, vt ad illū nos prepa-  
remus. 3. Quadrag. Dominica. 1. fe-  
ria. 2. num. 2.

In hac die ſumma illam indigna-  
tionem quā erga peccatores ha-  
bet Deus implebit. Dominica. 1.  
Aduentus. conc. 1. num. 8.

Quā ira illis maximo terrori  
erit. In Dominicali Dominica. 21.  
poſt Pentecost. conc. 1. num. 15.

Diuini iudicij memoriam ex ani-  
mis noſtriſ tollere diligentissimē  
diabolus curat Dñica. 1. Aduentus.  
cōc. 1. nu. 12. & in Aduen. nu. 1. poſt  
Epiphaniā conc. 3. num. 6.

Quare p̄bponit nobis Ecclesia  
Euangelium iudicij tempore Ad-  
uentus. Dominica. 1. Aduentus. cō-  
cio. 1. num. 15.

Cur illa mirabilia ſigna in ſole &  
luna & ſtellis in die iudicij appare-  
bunt. Dominica. 1. Aduentus. cōc.  
1. num. 17. & conc. 2. num. 8.

Reſiſte mirabiles que tunc appa-  
rebunt gaudiā refrigerium, & con-  
ſolationem parient bonis. Domini-  
ca. 1. Aduentus. conc. 1. nu. 21. & cōc.  
2. ſequenti. nu. 15. & 3. Quadra. Do-  
minic. 1. feria. 2. num. 21. & in cōmu-  
ni confes. non pontif. Euang. Sint  
lumbi vestri, &c. conc. 2. nu. 6.

Si arbores & aliæ creature inſen-  
ſibiles, que non peccarunt neque  
peccare potuerunt in hoc die affli-  
ctionē patiētur quā afflictionē ha-  
bebunt homines peccatores. Do-  
minica. 1. Aduentus. conc. 1. num. 9.

Vnum ex negotijs ad quos fi-  
lius Dei fuit in mundū miſſus, fuit  
ad p̄dicandum diem iudicij. Do-  
minica. 1. Aduent. conc. 3. num. 4.

Illa die omnes creature vniuer-  
ſusque mundus aduerſus peccato-  
rem ſurgere debent. Dominica. 1.  
Aduentus. conc. 3. num. 7. & nu. 10.

Cum nūc multa in peccatoribus  
Deus diſsimulet, tunc pregnās (vt  
ita loquar) inſurget in peccatores.  
Dominica. 1. Aduentus. conc. 3. nu. 8.

Illa die ſancti (qui omnes noſtri  
interceſſores nūc ſunt) fient noſtri  
accuſatores. Dominica. 1. Ad-  
uentus. conc. 3. num. 11. & conc. 4.  
num. 29. Eruntque teſtes aduerſus  
peccatores. conc. 3. num. 23.

Iudicij dies certissimum eſt, ſed igno-  
tus. In. 1. conc. funerali. num. 32.

In iudicij die iuſti quām lāti: pec-  
catores quā eotius & tristes erunt.  
3. Quadrag. Dominica. 1. feria. 2. nu-  
mer. 21.

## Iudicium finale.

Deterrore peccatorū in illa die vide, Dominica. i. Aduentus. conc. 2. num. 33.

In iudicij die quantum homines trepidabunt. 3. Quadrage. Dominic. i. feria. 2. num. 30.

In iudicij die non poterunt mali sua peccata excusationibus (sicut modo faciunt) occultare Dominic. i. Aduentus. conc. 2. num. 35.

In iudicij die qui magis Dici bonis vtitur, minorum habet reddendam rationem: quam is qui minus eis est vñsus. In comm. confes. Euāgel. Homo quidam peregre. &c. conc. 2. num. 25.

Illa die nullus erit peccatori reuñsus. Dominic. i. Aduentus. cōc. 3. num. 27.

Si iudicij diem certo cogoscerenus, magis nobis noceret quam prodest. In communi cōfes. non pontif. Euāgel. Sint lumbi vestri, &c. conc. 2. num. 2. vbi latè plurimisq; cauſas adducit, ob quas vñvit Deus hunc dicim nobis esse ignotum.

In iudicij die iusti erunt simul cum Christo iudices. In communi cōfes. non pontif. Euāgel. Ecce nos reliquias omnia, &c. concio. 2. num. 19.

In iudicij die plurima opera, quæ optima hic reputabantur, vilia esse ostendetur. In proprio Sanctorum conc. i. Ioannis Baptista. num. 3.

Illa die puniet Deus non solum peccatores: sed ea etiam quæ pecca-

to seruiebant, quamuis insensibilia sint. Dominic. i. Aduentus. conc. 4. num. 23.

In iudicij die cur Deus cum tanta maiestate veniet. 3. Quadrage. Dominic. i. feria. 2. num. 8.

Hoc iudicium nulli prophetarū fuit occultum, omnesq; de illo scripserunt: quia vidit Deus plurimum referre ut illud nobis semper veſaretur ob oculos. Dominic. i. Aduentus. conc. 4. num. 8.

Ante iudicij dicim iudicium tui ipsius te facere. consulit Deus. Dominic. i. Aduentus. concio. 4. numer. 8.

Quod iudicium statim fac. Dominic. i. Aduentus. conc. 4. num. 11.

Iudicij memoria adhuc abiles proficit effectus. 1. Quadrage. Dominic. 2. feria. 4. num. 7. & feria. 5. sequenti num. 16.

Maxime prodeſſet affidū ante oculos tuos propone, te iam certam sentio superni iudicis estē tribunali. In Dominicali Dominic. 8. post Pentecost. conc. 2. num. 29. vbi ex professo.

Alphabetico ordine in extremo iudicio iudicēda est ratio. 3. Quadrage. Dominic. 1. feria. 2. num. 32.

## §. Iudicium temerariū.

Proprios defectus maniflos committimus, & ad scrutandum, & iudicandum proximorum corda nos conferimus. In proprio Sanctorum conc. 2. Magdalena. num. 13.

Iudi-

## Iudices.

ria. 5. num. 27.

## Iudices.

Index non sit acceptor personarum. In Aduent. cōc. i. Epiphaniæ num. 30. & in Dominicali Dominic. 6. post Pentecost. conc. 1. nu. 30. & i. Quadr. feria. 5. post Cineres num. 16. & i. Quadr. Dominic. in Passione. nu. 21. & i. Quadr. Sabbatho post Dominicam. 3. nu. 22: & in Dominicali Dominic. 20. post Pentecost. conc. 2. num. 51.

Iudicium malum & temerarium de proximivita ferre impium esse. 1. Quadr. Dominic. 4. feria. 3. nu. 35. & 2. Quadr. conc. Cinerum, numer. 18. & In Dominicali Dominic. 8. post Pentecost. conc. 1. nu. 35.

Et cordis iniqui & malitia pleni signum. 2. Quad. conc. quinqua gesimæ num. 38.

Et pernicioſissimatiyannis. In proprio Sanctorum conc. Sancti Joseph. num. 2.

Iudicium malum de proximorum operibus ferre ingenium Diabolii est. 3. Quad. Dominic. 3. n. 13.

Et est peccatum peioribus hominibus communius. 3. Quadr. Dominic. 3. feria. 5. num. 25.

Iudicia hominum quam falsa & iniqua. In proprio Sanctorū conc. Sancti Joseph. num. 3.

Iudicat unusquisq; alios, secundum quod ipse est. 3. Quad. Dominic. 4. feria. 4. num. 7. & in Dominicali Dominic. 8. post Pentec. conc. 1. num. 35.

Non solum vult Deus ne temere alios iudicemus; verum ne alijs iudicandi occasionem prebeamus. In proprio Sanctorum conc. Sancti Joseph. num. 5.

Iusti de proximis non cogitant malum. 3. Quadr. Dominic. 3. fe-

ria. 5. num. 27.

## Iudices.

Iudicium & gubernatorum proprium munus est pauperes & viudas protegere, & ad fauendum eis in suis causis se se offerre. 1. Quadr. Dominic. 5. feria. 5. nu. 16. & Dominic. 4. antecedent feria. 5. nu. 3.

Iudicium in ferendis iudicijs reſtudo, & integritas quanta esse debet. 1. Quadr. Dominic. in Passione. num. 21. & 2. Quadr. Sabbatho post Dominicam. 3. num. 17. vbi latissime.

Iudicium malitia ſæpe efficit ut rationabile illis appareat, quod totius rationis est expers. 1. Quadr. Dominic. in Passione. num. 19.

Iudex quas conditiones habere debet. In Aduent. conc. i. Epiphaniæ num. 30. & In Dominicali Dominic. 9. post Pent. conc. 2. nu. 18.

Iudices in proprijs cauſis non sunt recti & iusti: & quare. 2. Quadrage. Dominic. 2. feria. 6. num. 3.

Non oportet quod iudices sint pauperes nec auari. 2. Quadr. Sabbatho

I

## Iudices.Juramentum.

tho post Dominicam.3.num.20

Iudices iniquam sententiam ferentes quantum damnum causeant.  
2. Quadrag. Sabbatho post Dominicam.3.num.23.

Iudicem indiguum constituere dicit spiritus sanctus esse ordiri tandem aduersus Deum. Dominica.3. Aduentus.co.n.c.1.nu.12. vide circa hoc plurima in verbo prælatorum elecio.

Iudices quantumvis à litigatoriibus stimulentur vt cito sententiam proferant prius attentissime considerent qualiter iudicare debent.2. Quadragesi. Sabbatho post Dominicam.3.num.27.& 3. Quadragesi. eadem feria.num.23

Iudices super omnia praestanti animi magnitudine & iniusto robo preediti esse debent. 3. Quadr. Dominica.4.feria.2.num.9:

Judicium severitas & supplicium (proh dolor) in pauperibus tantum modo exercetur.2. Quadrage. Dominica.4.feria.2.n.11.& in Dñicali. Dñic.9.post Pentec.conc.2. nu.21.

Iudices qui peccata simulant eadē pena ac illi qui ipsa committunt (si nō grauior) a Deo plectetur.3. Quadrage. Dñica. in Passione.num.21.

Iudices & gubernatores in iugis punire est. vnum ex efficacissimis remedij ad Dei iram placandam.3. Quadrage. Dñica. in Passione.num.22.

Vt indices exequantur leges cōcina exhortatio.1. Quadrag. Sabbatho post Dominicam.3. nu.29.

Iudices vt puniant peccata, prius debent ab eisdem peccatis mundari.1. Quadrag. Sabbatho post Dominicam.3.nu.31.& 2. Quadrag. eadem fer. nu.21.

Vna ex rebus quibus iudices & gubernatores mederi præcipue debent, est diuitium & potentum in pauperes tyrannis & violentia. In Aduent.conc. 1. Andræ.nu.16.vbi edixerit de his quæ erga pauperes debent præstare iudices.

Iudices non sint largitionum ac munerum cupidi, ne eis corrumpan tur. In Dominicali Dñica. 8. post Pentecost.conc.1.num.30..

Index maximam fortitudinem habere debet. In Dominicali Dominica.9. post Pentec.conc.2.nu.23.

Iudices sunt efficaces iustitiae executores. In Dominicali Dominica.8. post Pentecost.conc.1.nu.32.

Iudices nisi sufficientissima examinatione præcedat non præcipitentur ad iustitiam exequendam. In Dominicali Dominica.8. post Pentec. conc.1.num.33

Impatiens iudex esse non debet. In Dominicali Dominica. 8. post Pentecost.conc.1.nu.38

Amplificabitur hic locus ex verbo prælatus vbi plurima, quæ huc spectant.

## Iuramentum.

Turare cum causa & alijs circumstantijs , est actus adorationis latræ, meritorius, & honorabilissimus.

## Iustificationis beneficium.

mus. In communī vnius martyris Euangēl. Amen dico vobis. conc. 1.num.4.

Et laudabilis. In Aduent. conc.3. Circuncisionis.num.32

Et quod sit meritorius probat. conc.4.Circuncisionis.num.24.

Quæ sint iste circumstantiæ docet conc.4.Circuncisionis.num.24.

Juramentum falsum maius malum quam homicidium. In communī vnius mart. Euange. Amen dico vobis.conc.1.nu.7.

Juramenta violantes non solum in futuro, sed in hoc etiam seculo acerrimè Deus punit. In communī vnius mart. Euang. Amen dico vobis.conc.1.nu.7.

Juramentum hac etiam de causa grauiissimum est peccati, quod nō habet delictationem, lucrum, & utilitatem, quæ sunt aliorum vitiorum incentiua. In Aduent. concio. 1. Circuncisionis.nu.29

Sicut concubinarius nisi occasio nem tollat absolu nequit, ita nec qui passim temere iurat. In Aduent. conc.2.Circuncisionis.num.34

Juramenta quanti fecere veteres gentiles. In Aduent.conc.2.Circuncisionis.num.35.& concio.4. numer.23.

Non solum periuros sed eorum etiam domos Deus punire vult. concio.4.Circuncisionis.num.25.

Quod alio modo probari potest, iuramento confirmandum non est. conc.3.Circuncisionis.num.31

## Iustificationis beneficium,

Iustificationis beneficium, quodammodo maius est beneficio glorificationis.1. Quadragesi. Dominica.2.num.17.& in Dominicali Dominica.3.post Pentecost.concio.1. numer.18.

Licet iustificationis præcipua causa Deus sit : vult tamen vt homo omnem diligentiam adhibeat, ac si solus sux iustificationis author esset. In communī sanctorum mulierum.conc.4.num.10

Iustificationis effectus. 4. Quadragesima.Dominica.1.feria.6. numer.2.

Iustificationis discursus.3. Quadrage. Dominica Paſſionis, feria.5. numer.14.

Iustificatio non ex sola fide, vide, fides.

Iustificationem peccatorum & salutem animarum maximè Deus esurit. In Dominicali Dominica. 3. post Pentec.conc.2.num.7.

Ad iustificationem peccatoris requiritur propria fides & propria dispensatio. In Dominicali Dominica 18. post Pentec.conc.2.nu.19

Iustificare peccatorem magis est, quā cælū terramq; creare. In Dñica li Dñica.18. post Pēte.cōc.2.nu.34.

Iustificatio variè accipitur in scriptura.1. Quadrage. Dominica.4.fer.4.num.20.

## Iustus.

## Iustitia.

Iustitiam etiam in eos quos maxime diligimus esse exercendam. 3. Quadr. Dominica. 1. feria. 3. nu. 6.

Iustitiae æquitatem ad pacem summe esse necessariam. 2. Quadr. Dominica in Ramis num. 7.

Supplicium quod humana iustitia de aliquibus peccatoribus sumit est ad aliorum correptionem. In Aduent. Dominica. 5. post Epiphaniam conc. 3. num. 18.

Iustitia saepissime in sacra Scriptura non pro una ex quatuor cardinalibus virtutibus accipitur, sed omnem virtutem significat. In Dominicali Dominica. 5. post Pentec. conc. 2. num. 7. vbi late (vbi etiam de diffinitionibus iustitiae agit) & Dominica. 8. post Pentec. conc. 2. num. 3;

Cum iustitia sit habitus, secundum quem ius suum vnicuique tribuitur; & cum tres sint, quibus ius suum tribuere debemus; Deus, nos, &c., proximus: Deo animam nostram: nobis nostrorum appetitum & affectionum mortificationem: proximo vero bonum exemplum, quo eum prouoceamus ad bene operandum debemus. In Dominicali Dominica. 5. post Pentecost. conc. 2. num. 9. vsque ad num. 26. vbi latissime & ex professo & ibi Dominica. 22. conc. 2. nu. 30. vbi late quid nobis nu. 31. quid proximo. nu. 33. quid Deo num. 39. vsq; ad. 47.

Iustitiae executio valde necessaria. In Dominicali Dominica. 9. post Pentecost. conc. 2. num. 18.

Iustitia non fit neque iudicium, quod iustus cum impio punitur. In Dominicali Dominica. 9: post Pentecost. conc. 2. num. 27

*Iustitia Dei, & de eius erga nos vindicta, punitione, & supplicijs, vide verbo, supplicia Dei.*

## Iustus.

Iusti pauci malo plurimi. In communione vii marty. conc. 1. num. 1

*De iustis detractio, vide, detrac-*ctio.

*Iustorum opera, vide, opera.*

*Iustorum timor Dei, vide, litera.t.*

Iusti sunt qui toti Dei seruitio sunt dicati. 3. Quadr. Dominica. quinquagesimæ, num. 5.

In iusti domo omnes in seruitio Dei occupantur, secus in domo inapij. 2. Quadr. Dominica in Ramis num. 30.

Iustus à peccatoribus infidatur, & odio habetur: & quare. 3. Quadr. Dominica in Passione feria. 3. num. 10. vbi late.

Et eius presentia maxime onerosa est malis. Dominica. 3. Aduentus conc. 1. num. 10.

Quando iustos alicui oppido Deus elargitur, maxima misericordia cum illo vtitur. In proprio Sanctorum conc. 1. Ioannis Baptistæ, num. 4. vbi late.

Sæpe cum iustus cogitat Deum, ipsum:

## Iustorum mores &amp; proprietates.

ipsum non audire & abesse; tunc maxime adest, & audit. 4. Quadr. Dominica Resurrectionis feria. 2. num. 6.

Iustorum animas vi quadam vehementissima Dei spiritus ad mira & supra humanas vires praestanda impellit: In proprio Sanctorum conc. 4. inuentionis crucis numer. 5.

Iusti tempus quo cum Deo aut de rebus diuinis non agunt perditum esse existimat. 3. Quadr. Sabbath. post Dominicam Passionis nu. 14.

Iustos in societate esse, melius est quam seorsim. In communi Euangelistarum conc. 1. num. 9.

Iusti lugent propter multas causas. In communi plurimorum martyrum. Euang. Descendens Iesus de mote &c. conc. 3. nu. 2. vbi latè: & in proprio Sanctorum conc. 2. omnium Sanctorum num. 32.

Iusti nō debent exprobrare peccatores. In communi doctorum conc. 3. num. 25

Iustus ad Deum omnia dirigens; cuncta & scipsum ob Dei amorem imitationemq; deserit. In communione confessi. non pontif. Euang. Ecce nos reliquimus omnia &c. conc. 4. num. 19.

Iustos mirtere spiritu & sapientia plenos vt peccatoribus medetur est vnum ex maioribus Dei beneficijs. In Aduent. conc. 2. Stephanii num. 2.

Maxime Dei spiritus (si ita dici

poteſt) cōpungitur quando iustus ad peccandum alterius doctrina, exemplo &c. trahitur. In Aduent. conc. 1. conuerſionis Pauli nu. 20.

Propter iustos suffert Deus peccatores. In Aduent. Dominica. 5. post Epiphaniam conc. 3. numero. 9.

Iusti ad vniuersalem vsq; mundi consummationē in Ecclesia daturi sunt. In Aduent. Dominica. 6. post Epiphaniam conc. 1. numero. 26.

Iustus est ille qui secundum misuram diuinæ voluntatis in omnibus viuit; siue in modico, siue in magno. In Aduent. conc. 2. purificationis B. Mariæ num. 19.

Iustus vide etiam verbo, sanctus & in verbo, Dei seruus & in verbo, prædestinatus.

## §. Iustorum conditiones, proprietates, &amp; mores.

Iustorum mos est quanto magis vita sua finis appropinquat, tanto diligentius recte operari. In Dominicali Dominica. 2. post Pascha conc. 2. num. 25.

Iustorum est alios ad seruitutem Dei secum trahere & allucere. 3. Quadrag. Sabbath. post Dominicam Passionis num. 23. in proprio Sanctorum feria. 3. Pentec. conc. 1. num. 6.

Et ad hoc omnem inuestigare, & tentare modum & viam. 3. Quadrag

## 134 Iustorum mores & proprietates.

dragesi. Dominica. 3. feria. 3. numer. 8. Vice versa peccatores. ibidem. num. 12.

Et ideo portacœli sunt, & dicuntur. In proprio Sanctorum. feria. 3. Pentecost. conc. 1. num. 11.

Iusti non solum quæ Deus ab ipsis exposcit, sed multo plura faciunt, & præstant. 1. Quadrag. Dominicai in Ramis. nu. 4.

Et plus præstant quam dicunt. In Aduent. conc. 4. Epiphaniæ. numer. 12.

Iustorum consuetudo est vt omnes, prosperitatum participes, aduersitatum verò expertes esse vellint. In Aduent. concio. 1. Ioannis Euangelistæ. num. 18.

Iusti salutis aliorum tanto desiderio flagrant, vt ita bonis aliorum gaudeant: ac si propria escent. In Aduentu. conc. 1. Stephani. numer. 11.

Iustus non solum contentus est ipsum ad Deum conuerti, sed omnibus modis expedit vt omnes ad Deum conuertantur. In proprio Sanctorum. conc. 2. Matthæi. numer. 13.

Iusti quando opus aliorum est manifeste malum, quodque excusari nequit: intentionem saltim excusare curant: è contra peccatores. 3. Quadragesi. Dominic. 3. num. 13. & feria. 5. eiusdem dominicæ. numer. 26.

Iustus habet omnes ouis conditiones & proprietates. In Domini-

cali Dominica. 2. post Pascha. concio. 1. numer. 11. & quæ ad 25. vbi ex professo.

Iusti tam ex bono quam ex malo bonum colligunt: vice versa mali. 4. Quadrag. Dominicai in Passione. feria. 6. numer. 1.

Iusti proprium est quicquid habet libenter aliis comunicare. In communi Doctorum. conc. 4. numer. 1.

Iustus plus sentit aliorum dolorem quam proprium. In proprio Sanctorum. concio Sancti Joseph. numer. 16.

Iustorum est iniurias eis irrogatas excusare, potius & minuere quam augere. 4. Quadrag. Dominicai in Ramis. num. 3.

Iusti maxima gloria afficiuntur propter aliena peccata. 1. Quadrag. Dominicai in Passione feria. 5. numer. 22.

Iustorum est aliorum peccata minuere & excusare, sua vero gravissima esse ducere, vice versa peccatores faciunt. In Aduent. conc. 2. conuersionis Pauli. nu. 18. & in Dominicali Dominica. 10. post Pentecost. conc. 1. num. 20.

Iusti ita vivant, vt interius & exterius corū iustitia illucescat. In Aduent. Dominicai. 5. post Epiphaniæ. conc. 1. num. 25. & in Aduent. Dominicai. 6. post Epiphaniæ. concio. 1. num. 15.

Iustus de nullo male iudicat, sed de omnibus bene cogitat. In Domini-

## 135 Iustorum priuilegia & excellentia.

Dominica in Ramis nu. 17. & num. 23. & in Dominicali Dominica. 14. post Pentecost. conc. 1. nu. 8

Iustus in dies melior efficitur. 1. Quadrag. Dominicai. 4. nu. 14.

Iustorum priuilegium est nil timere aut trepidare. 2. Quad. Dominicai in Passione. num. 19. & in proprio Sanctorum. conc. vna Sancti Joseph. numer. 13. & ibi. conc. 4. Incarnationis. num. 9.

Et nulla necessitate superari. 3. Quad. Dñica in Passione. fe. 6. n. 21.

Iustorum Deus paternam curā habet. 4. Quadra. Dominicai Resurrectionis. feria. 2. num. 2. & in Aduent. Dominicai. 4. post Epiphaniæ. conc. 2. num. 26.

Iustorum animas tanti Deus esti mat, vt eas in manu sua retineat: nec vlo vñquam tēpore ab eis oculos amoueat. In proprio Sanctorum. conc. vna Decollationis Baptista. num. 7.

Iustos Deus tantum honorat & æstimat, vt suam potentiam, virtutem, sapientiam & bonitatem, in super & nomen suū eis cōmunicet. In proprio Sanctorū. conc. 3. Petri & Pauli. nu. 9. & in Aduēt. Dñica. 1. post Epiphaniæ. conc. 3. num. 11.

Iusti sc̄elicissimus statut à Psalmista depictus consideratur & declaratur. Dominicai. 2. Aduent. concio. 2. nu. 30.

Iustorū intercessione plurima bona mali recipiūt. In proprio Sācto- rū. conc. 1. Ioannis Baptiste. nu. 15.

I 4 In

## 136 Iustorum labores & persequitiones

In iustis quam de assento Deus venit, quamque fortiter sunt cum Deo iusti ligati. In proprio Sanctorum conc. 3. diei sancti Pentecost. num. 17.

Iustis tantum Deus defert honorem, eorumque sibi exhibita ministeria tanto estimat, ut nullum eis nomen inuenire videatur. In proprio Sanctorum conc. 2. Divi Francisci num. 26. vbi latè.

Propter iustos glorificatur Deus: & quare. 3. Quadr. Dominica. 4. feria. 6. num. 18

Iusti soli veris gaudijs etiam in hoc seculo fruuntur. 3. Quadr. Dominica in Passione feria. 4. numero. 20.

Iustorum nunquam Deus oblitus est: imo tunc maxime illis ad esse solet, cum minus id illi cogitant. In proprio Sanctorum conc. una Sancti Joseph. num. 23.

Iusti soli viuunt mali autem etiam viuentes moriuntur. 3. Quadr. Dominica. 1. feria. 6. numero. 22.

Iusti honorem quanti Deus esti met. In proprio Sanctorum conc. una Sancti Joseph. num. 6.

Cum in iustis Deus sit; statim eorum bonitas manifestatur & innotescit omnibus. 3. Quadr. Dominica. 1. feria. 5. num. 6.

Iustus nulla re qua illi accide re in hac vita potest, deterretur: ma li autem leuisima quaque turbantur. In proprio Sanctorum conc.

### 4. Incarnationis num. 9

Iusti sunt vestes & ornamenta Ecclesiae; imo & ipsius Christi. In proprio Sanctorum conc. 1. Inventionis crucis num. 23.

Iusti anima vera & perfecta pul chritudine praedita est. In proprio Sanctorum conc. 2. Beatæ Mariæ ad Nives. num. 31.

Iustorum maximum priuilegiū est Deum cum illis familiarissime conuersari. 3. Quadr. Dominica. 3. feria. 2. num. 28.

Nihil est in iusto quod Deus permagni non estimet. In Aduent. Dominica. 6. post Epiphaniā conc. 1. num. 17.

Si Deus efferrit ac superbire posset vnius iusti sanctitas ei elationis atque superbiam esset occasio. In Aduent. conc. 3. Purificationis B. Mariæ num. 20.

Pluris Deus facit esse Dominum alicuius animæ iusta, quam totius caeli & terræ. In Dominicali Dominica. 18. Post Pentecost. conc. 1. num. 9.

Iustus etiam dormiendo Deo placet. 3. Quadr. Dominica. 2. fer. 3. num. 7.

Iusti sunt Dij. 3. Quadr. Dominica. 3. fer. 2. num. 26.

## §. Iustorum labores, per sequitiones, contradictiones, & tribulationes.

Iu-

## Iustorū labores & persecutio nes

137

Iustos tribulationibus, fame, persecutionibus, & laboribus affligi Deus in hac vita permittit, magis quam peccatores, quia illos in maiori dignitate constituere vult. In proprio Sanctorum. conc. 3. Petri & Pauli. num. 27.

Et quia nulla iustorum persecutio aut afflictio in ipsorum detrimentū resultauit: sed potius he omnes angustie maiori illis glorie fuerunt: & ex his locupletissimas coronas compararunt. In proprio Sanctorum. conc. 3. omnium Sanctorum. nu. 28. & in Aduent cōc. 1. Stephani. nu. 2. & ibi. conc. 2. Epiphaniæ. nu. 25. & ibi. Dominica. 5. post Epiphaniam conc. 1. nu. 31. & Dominica. 2. Aduentus. conc. 1. nu. 6. & 3. Quadragesi. Dominica. 2. fer. 5. num. 26. & in Dominicali Dominica. 4. post Pentecost. conc. 2. num. 13. & in communi Apostolorum. conc. 4. num. 21. & 24. vbi latè.

Et quia hac via itur in cœlum. In proprio Sanctorum. concio. 2. Assumptionis Beatæ Mariæ. num. 18. de quo vide plurimas remissiones verbo, gloria.

Et ne humanas res ament. In Aduent. conc. 1. Stephani. nu. 8.

Et vt experimento cognosceret iusti, quid fuerit Christus eorū causa perpessus. In communi Apostolorum. conc. 4. num. 21. & 24.

Et propter maiorem ipsorum virtilitatem. In Aduent. Dominica.

1. infra octauam Natiuitatis. numer. 31. & ibi. concio. 1. Stephani. num. 5.

Et ad experiendum & probandum illos. In Dominicali Dominica. 7. post Pascha. conc. 1. num. 23. & ibi. Dominica infra octauam Afcensionis. conc. 3. num. 4.

Et vt maioris inde meriti sumatur occasio. In Aduent. concio. 1. Natiuitatis. num. 12.

Et ne vllare retardari possint. In Aduent. concio. 1. Stephani. numer. 8.

Et vt coelestis quies videatur transacto iam labore suauior. In Aduentu. concio. 1. Stephani. numer. 8.

Et vt sic in cognitionem suem seriae iustus deueniat. In Dominicali Dominica. 3. post Pascha. conc. 2. num. 6.

Et vt ardenter cœlum exoptantes maiori odio secularia omnia defestentur. In communi vnius martyris tempore Paschali. conc. 1. numer. 22.

Et vt eximia iustorum virtus clarius illucescat. In Aduent. Dominica. 5. post Epiphaniam. concio 2. num. 13.

Et quia eorum iustitiam non temporalibus sed aeternis præmijs vult Deus persoluere. In Dominicali Dominica. 20. post Pentecost. conc. 2. num. 42.

Et quia tribulationibus & persecutio nibus amplius in diuino amore

I5.

## 138 Iustorum labores & persecutio[n]es

amore exardesteit iustus. In proprio Sanctorum. conc. 1. Aflumptionis. B. Mariæ. num. 14.

Hos iustorum labores non solum in cœlo sed etiā in terris Deus sepiissimè persoluit. In Dominicali Dominica. 3. post Pascha. conc. 2. nume. 23.

Affliguntur hic iusti, vt postea regnent in cœlo : triumphant hic mali, vt æterna patientur tormenta Dominica. 2. Aduentus. conc. 3. num. 2. & 5.

Iustos asperrimè, peccatores suauissimè Deus tractat, ne illi superbiant, isti desperēt. 3. Quadrag. Dominica Passionis. fer. 5. numer. 2. & 5. vbi latè.

Nunquam Deus sinit iustorum persecutionem eò denunire vt eos peccare faciat aut in desperationem aut impatientiam cadere. In Aduent. conc. 1. Dominica infra octauam Nativitatis. nu. 3.

Deus non à corporalibus, sed à spiritualibus plerunque incommodis iustos liberat. In proprio Sanctorum. conc. vna Decollationis Baptistæ. num. 2. vbi latè.

Tunc iusti animæ indulgent, cū corpus aspere tractant. In proprio Sanctorū. conc. 2. exaltationis crucis. num. 21

Iustorum persecutio[n]es persecutoribus ipsis detimento esse solent. Dominica. 2. Aduentus. conc. 2. num. 13. & in Dominicali Dominica. 24. post Pentecost. conc. 1.

numero. 32.

Mundus & eius affecta non tantum Christum oderunt & crucifixū fixerunt : sed ipsis etiam amicos & festatores modò persequuntur, & crucifigunt. In Dominicali Dominica. 3. post Pascha. conc. 3. numer. 12.

Iusti in medio laborum spiritus gloria & dulcedine perfruentur. In proprio Sanctorum. concio. 2. omnium Sanctorum. nume. 18. & in Dominicali Dominica infra octauam Ascensionis concio. 1. nu. 15. & conc. 2. num. 13.

Et interiori consolatione & latitia. In communi plurimorum martyrum Euange. Descendens Iesus de monte, &c. conc. 3. nume. 12. & in Dominicali Dominica. 14. post Pentecost. conc. 1. nume. 25.

Labores quos iusti pro gloria pertulerunt eis peculiaris gaudiū erunt incitamento : & tuis latitia iustis in gaudium & æternam quietem conuertetur. In Dominicali Dominica. 3. post Pascha. cōc. 2. nu. 14. vbi latè & ex professo, & concio. 3. sequenti. num. 13.

E continet vero impijs, suæ voluptates in æterna tormenta conuentur. In Dominicali Dominica. 3. post Pascha. conc. 2. nu. 38.

Iusti in medio tribulationum quam securi sunt & quam protecti à diuina misericordia. In communi plurimorum martyrum Euang. Cum audieritis prælia, &c.

## Iustorum labores & persecutio[n]es

&c. concio. 1. numer. 22.

Omnis iustorum labores quos in hac vita patiuntur breuissimi sunt : gaudia autem quæ propter ipsos consequuntur æterna. In Dominicali Dominica. 3. post Pascha. conc. 2. nom. 18. vbi latissimè & 3. Quadragesi. Sabbatho post Dominicam Passionis, nu. 22. & 4. Quadrage. Dominica. 2. nume. 18. &c. in proprio Sanctorum. conc. vna Sancti Joseph. num. 24. & in Dominicali Dominica. 3. post Pascha. concio. 3. nume. 14.

Iustos maximā patientiam habere est necessarium ad perseveranda odia, quæ ob honoris Dei defensionem, & depravatorum morum reprehensionem in eos concitantur. Dominica. 2. Aduentus. conc. 2. num. 4. & in communi Euangeli starum. conc. 4. num. 8.

Quando iustum in hac vita afflictū vides, tu qui peccator es plorare, & de conuersio: tua cogitare debes. Dñica. 2. Aduent. cōc. 3. n. 6. vbi latè.

Iustorum labores quam largiter Deus exoluit. In communi plurimorum martyrum Euang. Si audieritis prælia, &c. conc. 1. nu. 26. & in communi plurimorum mart. Euang. Descendens Iesus de monte, &c. conc. 3. nu. 12. & 2. Quadr. Dominica. 2. feria. 5. nu. 28. & in Dominicali Dominica. 20. post Pente. conc. 2. n. 43.

Iusti ex omnibus tam prosperis, quam aduersis, utilitatem sibi percepunt. In Aduent. conc. 2. conce-

ptionis. B. Mariae. nu. 7.

Iustos qui persequuntur quam malum finem habeant. 3. Quadragesi. Dominica. 2. feria. 2. num. 15.

Iusti vita perpetuum hic est caputrium, pro quo in alia vita felici redemptione, ac libertate perfuerit. Dominica. 1. Aduentus. conc. 3. num. 17.

Ab initio mundi, sicut nostris etiam temporibus mali iustos persequuntur, ob maiorē malorū condemnationem, & maiorem iustum coronam. In Aduent. conc. 1. Stephani. num. 12. & in cōmuni Euangelistarum. conc. 4. nu. 8. & in Dominicali Dominica. 24. post Pentecost. conc. 1. num. 30.

Iustos prædestinatos solet Deus in hoc seculo punire, præscitos vero impunes relinquere : & quare. In communi viuis mart. tempore Paschali. conc. 1. num. 20.

Quam necessarium sit iustos laboribus & persecutionibus, tanquam mallei ierbibus contundi. In Aduent. conc. 1. Stephani. num. 4.

Quibus vijs mundus conatur destruere iustos, eisdem Deus eos erigit & magnificat. In cōmuni viuis mart. Euag. Ameni dico vobis. concio. 3. num. 3.

Plurima Deus articia excogitat, vt iusti persecutio[n]es & labores patientur. In Aduent. concio. 2. Epiphania. num. 25.

Iustorum gaudia & indulgētiae quibus Deus illos cōsolatur, suprant

## 140 Iustorum labores & persecutions

rant labores quibus illos affligit. 4.  
Quadrages. conc. quinquagesimæ.  
num. 35.

Proprium est iustorum, & Dei electorum labores pati. In communione Apostolorum. conc. 3. num. 23. vbi latè.

Iusti tam placido ac sereno vultu omnia aduersa sufferunt totque sunt ipsorum labores ut non solum hominibus verum etiam Angelis admirationis spectaculum faci sint. In Dominicali Dominica. 2. post Pascha. conc. 1. nu. 14.

Persecutiones quibus mali iustos affligunt quantum illis profint. In Aduent. conc. 1. Stephani. numer. 5.

Hæc cum intelligerent iusti aduersitates omnes singularia Dei beneficia esse existimabant. In Aduent. conc. 1. Stephani. num. 7.

In tribulationibus iusti purgantur & perficiuntur mali autem eisdem consumi & absorberi solent. In Dominicali Dominica in Alabis. conc. 3. num. 2. & ibi Dominica. 18. post Pentec. conc. 1. num. 32.

Labores & verbera iustoru Deus dulces reddit. 1. Quadrages. feria. 3. resurrectionis. nume. 10. & 1. Quadrages. Dominica. 1. nume. 24. & Dominica. 2. num. 8. & 2. Quadrages. conc. quinquagesimæ. nu. 36. & 3. Quadrages. Dominica Passionis. feria. 4. num. 20. & 4. Quadrages. feria. 4. Cinerum. num. 27. & in communione plurimorum mart. Euang.

Descendens Iesus, &c. conc. 3. nu. 32. & nu. 16.

Iusti in ipsiusmet laboribus suauitatem & delectationem reperiunt. In communione viii mart. Euang. Si quis vult, &c. conc. 2. num. 8.

Iusti & electi ex laboribus utilitatem accipiunt, præsciti vero duritiam & obstinationem. In Dominicali Dominica. 9. post Pentec. conc. 2. num. 6. & ibi Dominica. 23. conc. 2. num. 40.

Tribulationes & afflictiones iustis dulcissimæ & suauissimæ videtur. 4. Quadrages. in Cœna. nu. 17 & in communione plurimorum mart. Euang. Descendens Iesus de monte, &c. conc. 3. num. 12. & nu. 16.

Sicut tribulationes mali sua impatientia submergunt: ita iustos sua patientia ad maiorem perfectionem & meriti gloriam extollunt. In Aduent. Dominica infra octauam Nativitatis. conc. 2. nu. 32.

Iusti in persecutionibus & afflictionibus non deficiant cum certus sit quod & si diabolus eiusq; ministri potissimum sint plus eos facere non posse quam sibi à Deo fuerit cōcelsum. In Aduent. Dominica. 5. post Epiphaniam. conc. 3. num. 15. Amplificabitur hic locus ex verbo tribulatio: vbi non aginta duo rationes collegimus ad labores persecutions & afflictiones patienter sufferendas.

*Iustorum mors*, vide verbo, mors. §. mors iustorum.

### §. Iusto-

## 141 Iustorum peccata & virtutes.

### §. Iustorum peccata defectus, & imperfectiones.

Iustorum est nonnunquam peccare, sed in peccatis non perseverare. 4. Quadrages. Dominica in Passionem. feria. 4. num. 17.

Iustos permittit Deus peccare & in alias imperfectiones incidere: vt ipsi se humilient. In Aduent. conc. 2. num. 11.

Et ne quando nos cadimus desperemus. In Aduent. conc. 2. numer. 11.

Et ne in superbiam corruant. In proprio Sanctorum. conc. 2. Dedicationis Michaelis. nu. 7.

Et ad maius ipsorum bonum & emolumentum. In proprio Sanctorum. conc. 1. Dedicationis Michaelis. num. 14. vbi latè, & ibi cōc. 1. Magdalena. num. 3. vbi latè.

Et vt infirmitatem suam cognoscant. In Aduent. conc. 3. cōceptionis B. Marie. num. 8.

Et vt magis pelluceat eius misericordia eis indulgendo, & ex maximis peccatoribus, magnos sanctos efficiendo. In proprio sanctorum. conc. 1. Magdalena. num. 6.

Iusti non solum sceleræ quam ipsi patrarunt sed proximorum etiam peccata lachymentur. In Dominicali Dominica. 3. post Pascha. conc. 3. num. 4. & 1. Quadrages. Dominica in Passionem feria. 5. numer. 22. & in Aduent. conc. 1. Stephani. nume. 11.

Iusti peccata sua & non aliena intuentur & curant. 1. Quadrages. Dominica. 3. feria. 4. num. 17.

Nec de alienis peccatis loquuntur. 3. Quadrages. Dominica. 3. feria. 5. numer. 27.

Ne miremur in iustis aliquas esse imperfectiones & defectus. In Aduent. conc. 3. Conceptionis B. Marie. num. 7. & 4. Quadrages. Dominica. 2. nu. 8. & in communione virginum. conc. 4. nu. 23.

Iustus nullam culpam exiguum esse reputet. In communione Sanctorum mulierum. conc. 4. num. 18.

Iusti gaudent ipsorum imperfectiones & infirmitates ab omnibus sciri, vt plus gloria Christi qui eorum infirmitates curabit sublimetur. In Aduent. conc. 1. Thomæ. num. 3.

### §. Iustorum virtutes.

Iustus de virtute in virtutē progressitur. 1. Quadrages. Sabbatho post Dominicam. 4. num. 14. & Dominica. 2. Aduent. conc. 2. nu. 31.

Iustis virtuosa vita quasi naturalis est, vitiosa vero quasi violenta. In Dominicali Dominica. 2. post Pascha. conc. 2. nume. 26. & in Dominicali Dominica. 5. post Pentecost. conc. 2. num. 23.

In iusto virtutes exteriores ab interioribus vitam & esse accipiunt 3. Quadrages. Dominica. 3. feria. 4. numer. 26.

Iusti non solum interna sed externa:

## Iustorum virtutes. Lachrymæ.

terna etiā sanctitate prediti sunt: ita vt vultu ipso, & aspectu virtutem præ se ferant. In proprio Sanctorū. cōc.4. Inventionis Crucis. num. 2.

Iusti quanto maorem ex contētione notitiam bonitatis Dei consequuntur tanto plus virtutes suas operaque imperfectiora reputant. In communi dedicationis Ecclesiae conc.1. num.6.

De iustorum obedientia, patientia, misericordia, humilitate, & alijs virtutibus, vide singulas sigillatim in suis proprijs locis.

### L.

*Labores*, vide tribulatio. Et ad labores patienter tolerandos centum rationes & considerationes ex omnibus authoris operibus decerpitas collegimus verbo, tribulatio.

## Lachrymæ.

Lachymis invincibilis Deus vincitur. 1. Quadrag. seria.5. resurrectionis. num.18.

Lachrymæ è corde contrito procedentes ita efficaces sunt, vt eis regno cælorum vis inferatur. In proprio Sanctorum. conc. 2. Magdalena. num.9

Lachrymæ elegantissimum esse apud Deum sermonem. 2. Quadrag. dominica Passionis feria.5. numer.27.

Lachrymæ consequuntur misericordiā & cōsolationē à Deo. 2. Quadrag. fer.2. resurrectionis. num.12

Lachrymæ peccatorum quōcunque tempore Deo acceptissimæ. 3. Quadrag. seria.5. dominica Pascionis. num.19

Lachrymas profundū servi Dei propter multas causas, quas vide in communi plurimorum martyrum conc.3. nu.2. & in proprio Sanctorum. concio.2. omnium Sanctorum. numer.32.

Lachrymæ Deo gratissimæ sunt, quæ profunduntur in detestacionem peccatorum, siue alienorum, siue propriorum. In proprio Sanctorum. conc.4. omnium Sanctorum. num.22.

Lachrymas profundere debemus propter mala culpæ non propter mala penæ quæ nobis accidunt. In Advent. Dñica.4. post Epiphianam. conc.2. nu.29

Lachrymæ sunt vnum ex precipuis ius ac singulare remedium, vt coram Deo quis exaudiatur. In dominicali dominica.5. post Pascha. conc.2. nu.28

Proximorum calamitates & peccata, sicut nostra lugēda sunt in dominicali dominica.9. post Pentecost. conc.1. num.14

*Lachrymæ*, vide, etiam pænitentia. Laurentij laudes, vide in communi vnius martyr. Euang. Amen dico vobis. conc.1. num.26.

## Laus Dei.

Ad laudes Deo reddendas omnes creaturæ nos inuitant. 1. Quadrag.

## Laus Dei.

drage. dominica.4. num.1.

Ad laudes Deo reddendas sumus creati. 1. Quadrag. dominica.4. fe. ria.4. num.16

In laudibus Deo reddendis omnes cuiusque status & conditionis occupari debent. 1. Quadrag. dominica in Ramis. num.1. & 3. Quadrag. eadem Domini. num.13. & 4. Quadrag. eadem dominica. nu.8.

Affiduè Deum laudare & incessanter gratas agere debemus propter omnia beneficia in nos collata. In dominicali domini.16. post pentecost. conc. 1. num. 35. vbi latissimè.

Laudare Deum est munus quod omnes in cælo exequunturi sumus. 3. Quadrag. dominica in Ramis. numer.24.

Laudes Deo reddere est medium ad hoc vt impleamur spiritu sancto. In proprio Sanctorum. concio.2. Dñi Francisci. num.6.

Laus pretiosior apud Deum est magnificare eum silentio quodam & qualiter hoc fiat. vide & nota. 3. Quadrag. Dñica in Ramis. nu.26.

Laudum diuinarum frequentatio, & earum cum seruore & spiritu redditio est Deo gratissima. In proprio Sanctorū conc.3. Oui Fräcisci num.1. & ibi. conc.3. visitationis B. Mariæ. nu.16.

Laudes malorum Deus contemnit. In Advent. conc.1. infra Octauam Nativitatis. nu.36.

Laudibus Angelorum summo-

pere gaudet Deus. 3. Quadrag. dominica in Ramis nu.28

Ad laudes Deo reddendas simul Christianos conuenire antiquissimum est. 3. Quadrag. dominic. in Ramis. num.30

Antequam Deū laudare incipiamus purificanda est conscientia, vt nostras Deus laudes recipiat. In Aduent. conc.1. infra octauam Nativitatis. nume.36. & in dominicali dominica. 18. post pentecosten conc.2. nume.39.

Deus à nobis laudari sapientissimè vult, & præcipit non propter suum sed propter nostrum commodum. In proprio Sanctorum. cōc.1. Petri & Pauli. num.6. vbi ex professo.

Laudes Deo reddere est vnum ex exercitijs quod plus efficit vt anima lucretur coram Deo. In proprio Sanctorum. concio.1. Petri & Pauli. nu.7

Vt laudes, quas Deo reddimus valde ineritorū & Deo acceptiores sint, de qualibet excellentia quam in Deo laudantes confitemur debemus magis lætari, quod Deus illam possideat, quam si nos eam habemus. In proprio Sanctorum. conc.1. Petri & Pauli. num.28

Laus Dei exterior quæ ex spiritu seruore dimittat caufatur ex singulati laetitia interior illius qui has laudes decantat. In proprio Sanctorum. conc.3. Visitationis. B. Mariæ numer.7.

Inter alia quæ ad laudes Deo reddendas

dendas nos mouent, vnumreſt conſcientiarum puritas, & à peccatis quæ antea homo cōmittere solitus erat ſe liberū eruptūq; cernere. In proprio Sanctorum conc. 4. Visitatio- nis Beatae Mariæ num. 2. vbi latè.

Laudes Deo reddere eſt vnuſ ex precepiuis effectibus animarum Sanctorum. In proprio Sanctorum. conc. 2. B. Mariæ ad Nives. nu. 15.

Non fatis eſt iuſtis laudare Deū cum alijs in comuni, ſed vnuſquisq; in particulari huic sancto beneficio incumbat, & in eo perſeuueret. In proprio Sanctorum. conc. 2. Bartholomei. num. 12.

Laudes diuinæ ſunt prætantissimi quidam amoris actus. In proprio Sanctorum. conc. 3. Diui Franciſci. num. 1.

Laudes Dei ſunt decantandæ quāto poſſimus feruore, ac deuotione. In proprio Sanctorum. conc. 3. Diui Franciſci. num. 16.

De his laudibus & precibus diuinis, vide aliqua quæ huic ſpectant in verbo, oratio, vocalis.

Si honor & gloria Dei augmentum poſſet capere iuſtorum laudibus illud acciperet. In Aduent. Dominica. 6. poſt Epiphaniam. conc. 2. num. 25.

Peculiaris locus ad laudandum Deum eſt templum. In Dominicali. Dominica. 9. poſt Pentecost. conc. 2. num. 31.

Quia fidem mortuam habemus ideo munera & bēneſicia à Deo ac-

cepta non proclamamus & glorificamus. In Dominicali. Dominica. 11. poſt Pentecost. conc. 2. nu. 37.

Hunc modum laudandi Deum vocibus & canticis Iefus Christus nos docuit. In Dominicali. Dominica. 13. poſt Pentecost. conc. 2. nu. 32 & hoc exercitio Paulus vſus eſt ibi. num. 33.

Amplificabitur hic locus ex verbo, gratiarum actio, vbi plurima inuenies quæ huic pertainent.

### Laus humana.

In laudibus humanis prudentia & temperantia eſt neceſſaria ut proſint, & non noceant. In Dominicali. Dominica. 12. poſt Pentecost. cōc. 1. num. 8.

Laus virtuti, & virtutis studioſo de iuſtitia debetur. In Dominicali. Dominica. 12. poſt Pentecost. cōc. 1. num. 3.

Qui laudat peccatorem facit contraria iuſtitiam diſtributiam. In Dominicali. Dominica. 12. poſt Pentecost. conc. 1. num. 3.

Non laudatur nec laudari poſteſt homo propter ſua ſed propter alia: propter illa ſcilicet quæ Deus illi gratis clargitus eſt. Dñica. 2. Aduent. cōc. 3. nu. 32. & in Dominicali. Dñica. 12. poſt Pente. conc. 1. nu. 4.

Laus iusto utilis eſt, ſi verè iuſtus eſt. In Dominicali. Dominica. 12. poſt Pentecost. conc. 1. nu. 6. & Dominica. 2. Aduentus. concio. 4. nu. 33.

Laus

Laus iuſtorum aliquando peccatoribus etiam prodeſſe ſolet. In Dominicali. Dominica. 12. poſt Pentecost. conc. 1. num. 7.

Laudes mali maximo detrimen- to ſunt alijs hominibus. Dominica. 4. Aduentus. conc. 1. num. 12.

Peccatorem laudare & ciuſ pec- cata quam perniciſum & reprehēnibile. 3. Quadragesi. Dominica. 4. feria. 5. num. 12. & in Dominicali. Dominica. 22. poſt Pentecost. cōc. 1. nu. 54. & 57.

*Lectio Sanctorum librorum, vel ſacrae scripturæ, vide, ſacra scriptura:*

### Lex.

Legem nobis Deus statuere ſuit maximum beneficium, quia illa nobis animum addidit ad Deo ſeruendum: nosque illuminat, & viam oſtendit, qua debemus incedere. In proprio Sanctorum. conc. 1. omnium Sanctorum. num. 8. vbi latifime.

Lex Dei nobis aſpera & inſipida videtur, quia gloriā quā per eius obſeruantiam conſecuturi ſumus: iudiciumq; & tormenta quæ ipſorum transgrediores expectant, non contemplamur: In Dominicali. Dominica. 3. poſt Paſcha. conc. 3. num. 19.

*§. Legis nouæ ad veterē comparatio & de harum legum differentia.*

Lex vetus terrena, lex gratiæ celeſtia promittit. In proprio Sanctorum conc. 2. omnium Sanctorum

nu. 5. & ibi conc. 1. diei Sancti Pe- teſt. num. 24. & ibi ſtatim. 1. 1.

Legis Euangeliæ viſ. In com- muni Apostolorum conc. 3. nu. 4.

Qui in hac lege gratiæ peccat, maiora meretur supplicia, quā qui in lege ſcripta. In proprio Sanctorum conc. 1. Petri & Pauli. nu. 16.

In lege gratiæ poſſunt homines ipſimet per onorabili Dei ſeruare, quod in nulla alia lege potuerunt. In proprio Sanctorum conc. 1. Aſumptionis B. Mariae num. 3.

Si tranſgressor legi Mcſaycę extra urbē publicē lapidabatur, quā poenam expetat tranſgressor legi gratiæ, ipſius Dei ore prolatæ, totque miraculis conſirmatae? In proprio Sanctorum conc. 1. omnium Sanctorum num. 8. vbi latifime.

Lex gratiæ eam obſeruantibus eſt lex misericordiæ; tranſgredientibus eſt lex maioris rigoris quam vlla alia ſuit: In proprio Sanctorum conc. 1. omnium Sanctorum num. 9. vbi latè.

Lex Euangeliæ erit acerrimus iudex & terribilis testis in eos qui illam non obſeruauerint. In proprio Sanctorum conc. 4. Trinitatis num. 16.

Lex vetus & imulus ſuit peccati, quia prohibitiō legis cupiditatē irritauit, & auxit. Dominica. 4. Aduentus conc. 1. nu. 5. & ibi Dominica infra octauam. Natiuitatis conc. 2. nu. 32. & in proprio Sanctorum conc. 4. Aſcenſionis. num. 10.

K. Et

Et quia peccatorum gravitas latæ lege aucta est. In proprio Sanctorum conc. 4. Ascensionis num. 10. & in Aduent. conc. 2. Dominicæ infra octauam Natiuitatis num. 13.

Legis Euangelicæ præstantia. In proprio Sanctorum conc. 4. Ascensionis num. 11.

Lex Euangelica est lex excellior, & ultima quæ in mundo obseruatur. In communione virginum conc. 1. num. 18.

Legis Euangelicæ doctrina non tantum legi & caudiri debet; sed etiā mandi, gustari & ruminari, ut sic pinguefaciat anima. In Aduent. conc. 4. conceptionis Beatæ Mariæ num. 1.

Euangelicæ doctrinæ puritas & sinceritas, & aliarum sectarum falsa facia ostenditur. In communione viri mart. conc. 2. num. 3.

Eutægælica lex cum sit doctrina crucis eur suavis appelletur. In communione viri mart. conc. 2. num. 4.

Euangelica lex est facilior res peccati legis veteris. In communione doctorum conc. 4. num. 27.

Legis veteris leges præter fons quem verba contextus indicant, alium etiā habent interius latetem ad quæcum recurritere opòret, ut dimidæ legis iustitia & maiestas clarius innoteat. In Aduent. concio. 4. purificationis Beatæ Mariæ. num. 2. vbi latè.

In legi gratia viventes nullam habet excusationem licet ante ipsam.

sam aliquam excusationem habuimus videantur. In Dominicali Domini hæc. 4. post Pascha. conc. 3. num. 15.

Legis nouæ præcepta prius fuerunt in lege naturæ & scriptæ dedita. In Dominicali Dominica. 14. post Pentecost. conc. 1. num. 21.

Legis præcepta, vide, littera P.

Legis cuiuslibet obseruantia, vide in verbo, præceptorum obseruantia.

Legis cuiuslibet obedientia, vide verbo, obedientia.

### Legislator.

Legislator etiam tenetur servare leges quas sancit. In Aduent. conc. 1. Purificationis B. Mariæ. num. 23.

### Liberalitas Dei.

Liberalitas Dei erga homines consideratur. 4. Quadragesim. Dominica. 1. feria. 3. numer. 23. & in proprio Sanctorum. feria. 2. Pentecost. concio. 4. numer. 2. & in Aduent. conc. 3. Natiuitatis. numer. 8.

Deus plus dat quam promittit. In Aduent. conc. 3. Natiuitatis. numer. 13.

Et plus quam ab eo petitur. In Dominicali Dominica. 18. post Pentecost. conc. 1. num. 28. vbi latè, & ibi Dominica. 21. conc. 1. numer. 52. In Dominicali Dominica. 21. post Pentecost. concio. 2. numer. 44.

Reliquæ quæ huic spectant, vide verbo, misericordia.

Liber-

### Libertas.

Libertas cum iuuentute coniuncta certissima est plurimorum malorum occasio. 3. Quadragesi. Dominica in Passione. feria. 5. numer. 17. & 2. Quadragesi. Sabbatho post Dominicam. 2. num. 7.

Libertas plurimorum malorum foras & origo. 1. Quadra. Sabbatho post Dominicam. 2. num. 16. & 2. Quadragesi. eadem feria. num. 1.

Amplificabitur hic locus ex verbo, obedientia.

### Liberum arbitrium.

Liberum arbitrii per peccatum imbecillum remansit. 4. Quadragesi. Dominica. 3. num. 24.

Cum libero arbitrio omnia peccata & virtutes, ut illius dominetur ad iniucem prælantur. 2. Quadragesi. Dominica. 2. feria. 6. num. 20.

Per liberi arbitrij opera scipsum perficiendum Deus reliquit hominem. In proprio Sanctorum concio. 4. Assumptionis B. Mariæ. n. 10.

Sub liberi arbitrij dominio Deus diuinitas suas reliquit ad nostrani majorem gloriam. In communione confessi. pontif. Euang. Homo quidam peregre proficiens, &c. conc. 1. num. 14.

Liberi arbitrij libertas & vires, contra haereticos probatur & consideratur. 2. Quadragesi. Dominica. 3. feria. 6. num. 19. & 3. Quadragesi. Dominica. 3. feria. 6. num. 16. & in

communi Sanctorum. conc. 4. funerali. nu. 2.

Liberum arbitrii sunt horum triduum, ut cum ipse vellet Dei dicari posset. In proprio Sanctorum. conc. 3. diei sancti Pentecost. num. 16.

Libido, & libidinosus amor, vide, luxuria.

### Lingua, linguaces.

Linguam continere donum Dei est. 4. Quadragesi. Dominica. 3. numer. 23.

Lingua mala peior est inferno. 3. Quadragesi. Dominica. 3. num. 18. & Dominica in Passione sequenti. feria. 3. num. 35.

Contra linguaces proximorum suorum samam denigrates. 2. Quadragesi. Sabbatho post Dominicam. 2. num. 2. & 2. Quadragesi. Dominica in Passione. feria. 3. num. 1. vide etiā verbo, detractores.

Per linguam magna ex parte declarat integritas & corruptio conscientia. 2. Quadragesi. Dominica. 3. feria. 6. num. 31.

Linguae mala crudelitas. 4. Quadragesi. Dominica in Passione. numer. 13.

A Deo summis precibus exoritate debemus, ut linguam nostram gubernare dignetur. In proprio Sanctorum. conc. 3. Ioannis Baptiste. num. 14.

Vt lingua verbavit loquatur prudentia & sapientia duci necesse est.

K 2 se est.

**Lites.**

se est. In proprio Sæctorum conc. 1. Petri & Pauli num. 3.

Linguam coercere quam sit necessarium. 2. Quadrag. Dominica Passionis feria. 5. num. 13.

Lingua iniqua quorū & quantas strages faciat. In proprio Sæctorū conc. 3. Petri & Pauli num. 8. vide etiam detractor.

Et si multi sint liberales, multi casti. multi misericordes &c. paucissimi tamen sunt linguam compescentes. In proprio Sæctorum conc. 1. B. Mariæ ad Nives num. 3.

In lingua frequentius quam in alijs delinquimus: nam cætera peccata, non ita ad manū sunt, sicut peccata linguae. In proprio Sæctorū conc. 1. Beatæ Mariæ ad Nives num. 4.

Licet lingua facilis sit, ad detrahendum & maledicendum; vulnus tamen quod infligit non facile sed difficillime curatur. In proprio Sæctorum conc. 1. B. Mariæ ad Nives num. 4. & in Dominicali Dominica 18. post Pentecost. conc. 2. num. 31. & ibi Dominica 22. conc. 1. num. 24.

Ad linguæ morbum remedium est frænum ipsi iniçere: & alijs nō loqui, quod quis sibi loqui non vult. In proprio Sæctorum conc. 1. Beatæ Mariæ ad Nives num. 5.

Quod linguam det nobis Deus, qua proximis nostris prodesse possimus ardenter desiderare, & efficaciter deprecari debemus. In

proprio Sæctorum feria. 3. Pentecost. conc. 1. num. 9.

In sermone ostendit unusquisque quod intus latet. In proprio Sæctorum conc. 3. visitationis B. Mariæ num. 16.

Linguā vix est qui frenare posse. In Dominicali Dominica. 18. post Pentecost. conc. 2. num. 30.

Lingua in homine est vna ex debilioribus eius partibus & per quā ipsum solet Demon expugnare & frequentissime superare. In Dominicali Dominica. 20. post Pentecost. conc. 1. num. 34.

Linguam dominari difficile. In Dominicali Dominica. 22. post Pentecost. conc. 1. num. 26.

Linguę custodia & silentiu quā yberes fructus ponat. In Dominicali Dominica. 22. post Pentecost. conc. 1. num. 31. & 34.

Inter ea que in homine ad peccandum magis parata sunt, vnum est lingua. In Dominicali Dominica. 22. post Pentecost. conc. 2. nu. 17.

Amplificabitur hic locus ex verbo, detractores, vbi plurima inuenies, que huc spectant, vide etiam in verbo, secratum.

*Litanie* vide, verbo, oratio vocalis.

**Lites.**

Lites vix sine odio ac Passione proximorum sunt. 2. Quadrag. Dominica. 4. feria. 6. num. 3.

Lites inter fratres quam execta

dg. 22.

**Ludus.**

dæ. 2. Quadrag. Dominica. 4. feria. 6. num. 2.

Hæc negotia corporalia quam sint animæ periculosa & nociva. In communī Sæctorum mulierū conc. 2. num. 3.

Et quam plurima damna ex ipsis eveniunt hominibus. In Aduē. conc. 4. Thomæ. num. 2. & in Dominicali Dominica. 20. post Pentecost. conc. 2. num. 6.

Hoſmines his terræ negotijs detidi, rebus diuinis idoaci non sunt.

In Audent. conc. 4. Thomæ. nu. 8.

*Luca* laudes, vide in communī Euangelistarum conc. 2. num. 27.

**Ludus.**

Ex ludis & iocis ad seria, & inde ad grauiſſima damna deuenitur. 4. Quadrag. conc. quinquagesimæ num. 33.

**Luxuria.**

Propter luxuriæ vitium pauci ex adultis saluantur. 1. Quadr. Dominicæ. 4. feria. 3. num. 23.

De luxuriæ tentationibus rara est victoria. 3. Quadr. Dominicæ. 3. feria. 6. num. 23. & in Audent. conc. vna Agathæ num. 32.

Luxuria, ratio tenebrescit & obexcatur; atque mens & totus homo perueritur. 1. Quad. Sabbatho post Dominicam. 3. num. 14. & 2.

Quadrag. Sabbatho post Dominicam. 2. numero. 15. & 3. Quadr. Dominicæ. 3. feria. 6. num. 29. & in

**Luxuria.**

communi confessi non pontif. Euang. Sint lumbi vestri &c. c. c.

2. num. 14. vbi latè & in Dominicali Dominica. 3. post Pascha conc.

3. numer. 7. & Dominicæ. 2. Aduentus conc. 1. num. 12. vbi latè : & 2.

Quadrag. Dominica Passionis feria. 6. numer. 21. & in Dominicali Dominica. 2. post Pentecost. conc. 2. num. 6.

Luxurie vitium idololatrare facit. In communī virginum conc. 1. num. 11. vbi latè.

Qui luxuriæ assuefiunt sero emēdantur. 3. Quadrag. Sabbatho post Dominicam. 3. num. 15.

Quam turpe infans, & bestiale sit. 3. Quadr. Sabbatho post Dominicam. 2. num. 18. & 1. Quadr. Sabbatho post Dominicam. 3. num. 13. vbi late & in communī virginum conc. 1. num. 12.

Luxuria præcipue per oculos in greditur. 1. Quadr. Sabbatho post Dominicam. 3. num. 19. & 2. Quadr. feria. num. 6. & 3. Quadr. Sabbatho post Dominicam. 2. num. 12. & Dominicæ. 1. Audentus conc. 2. num. 6. vbi diffusa: & conc. 3. sequenti num. 16.

Et plerunque per auditum. 1. Quadr. Sabbatho post Dominicam. 3. num. 23.

Luxuria iter præbet ad alia plurima vitia. In communī virginum conc. 2. num. 14.

Luxuria vitam abbreviat. In cōmuni confessi non pontif. Euang.

sint lumbi vestri, &c. concio. 2. numer. 16.

Et non minus ac ebrietas homines cœcos & amentes reddit. Dominica. 2. Aduentus. conc. 1. numer. 12. vbi late.

Et ad resistendum infirmiores Dominica. 2. Aduentus. conc. 2. numer. 7.

De Luxuriæ peccatoribus quantum Deus vindictam sumit. 1. Quadragesim. Sabbatho post Dominicam. 3. numer. 24. & in communis virginium. concio. secunda. numer. 15.

Et severissimè solet Deus punire hoc vitium. Dominica. 2. Aduentus. conc. 1. num. 14. & ibi conc. vni ca. Agathæ. num. 2. vbi plurimi si d illustrat exemplis.

Et in vtroque seculo punitur. 3. Quadrage. Sabbatho post Dominicam. 3. num. 14.

Alia peccata solet Deus reprehensionibus punire: hoc vero punit operibus. Dominica. 2. Aduentus. conc. 1. num. 15.

Luxuriam in poenam aliorum peccatorum aliquibus dominari Deus permittit. 1. Quadragesi. Sabbatho post Dominicam. 2. numer. 22. & 2. Quadragesi. eadem feria. numer. 15.

De homine carnali: quodcunq; malum presumi potest. Dominica. 2. Aduentus. conc. 1. num. 16.

Luxuriæ & carnalium voluptatum concupiscentia multo fortior

& periculoseior esse solet quam alijs depravati appetitus. 2. Quadragesi. Sabbatho post Dominicam. 3. numer. 8.

Ad luxuriam se disponunt, qui corpora sua delicate tractat. 3. Quadragesi. Sabbatho post Dominicam. 2. numer. 8.

Luxuria corpus & animam contaminat. 3. Quadragesim. Sabbatho post Dominicam. 2. numer. 19.

De hoc vitiò vix loqui aut cogitare licet seruo Dei. 3. Quadrage. Sabbatho post Dominicam. 3. numer. 10.

Vnum ex vitijs que longius animam à Deo se iungunt est turpitudo sensualis. In Aduent. conc. vni ca. Agathæ. num. 1.

Luxuria omnes homines, omnium statuum aggreditur. In Dominicali Dominicæ. 13. post Pentecost. conc. 1. num. 13.

Luxuria, vide etiam verbo, castitas.

### §. Contra luxuriam remedia.

Primum: Ad luxuriæ tentationes vincendas maximum remedium est fuga. 1. Quadrage. Dominica. 2. feria 5. num. 18. & 2. Quadragesi. Sabbatho post Dominicam. 3. numer. 12. & 3. Quadra. Sabbatho post Dominicam. 2. numer. 20.

2. Plurimum refert oculos à mulierum aspectu remouere. Dominica.

2. Ad-

2. Aduentus. conc. 2. num. 6. vbi diffuse, & conc. 3. sequenti. num. 16. & 1. Quadrage. Sabbatho post Dominicam. 3. num. 19. & 2. Quadragesi. eadem feria. num. 6. & 3. Quadragesi. Sabbatho post Dominicam. 2. num. 12.

3. Plurimum etiam refert honeste semper loqui, & turpes conuersationes fugere. Dominica. 2. Aduentus. conc. 2. num. 8.

4. Et corpora aspere tractare. 3. Quadragesi. Sabbatho post Dominicam. 2. num. 8. & Dominicæ. 4. Aduentus. concio. 3. num. 17. vide de hoc plura verbo, carnis mortificatio..

5. Et quamlibet occasionem fugere. Dominica. 2. Aduentus. conc. 3. numer. 16. & in Dominicali Dominicæ. 23. post Pentecost. conc. 1. numer. 41.

Non enim quis luxuriæ occasiones vitare contēnat: confusus in anteacta continentia. 2. Quadra. Sabbatho post Dominicam. 3. num. 12.

6. Animo concipe eam cuius turpi flagras amore, corruptam, setidam, denigratam, & vermbus plenan: ac denique taliter, qualiter corpora alia mortua (alias pulcherrima) aspexisti. In Dominicali Dominicæ. 3. post Pascha. conc. 3. nu. 8. & ibi Dominicæ. 15. post Pentecost. conc. 1. num. 37.

7. Considera etiam quod si pulchra creaturæ Dei facies tam effaciter cor tuum, mouet: quid

erit si ipsum cretorem Angelorū gloriam, immensamque eius pulchritudinem aspiceris? & ita diuites turpe illud desiderium. In Dominicali Dominicæ. 3. post Pascha conc. 3. num. 9.

8. Ad luxuriæ vitandam remedia sunt oratio, ieiunium, & intra domum reclusio. 3. Quadragesim. Dominicæ. 4. feria. 5. num. 26. vbi latè.

9. Ut hoc vitium caueant conjugati quid facere debeant. 3. Quadragesima. Sabbatho post Dominicam. 3. num. 15. vsque ad 23. & 3. Quadragesi. Dominicæ. 4. feria. 5. num. 25.

10. Ut luxurie virium fugiamus debemus consulere viros spirituales & Angelicos. In communis virginum. conc. 2. num. 17.

11. Spirituali suavitate gustata facile carnalis voluptas respuitur. In Aduent. concio. vna. Agathæ. numer. 34.

12. Maximum etiam remedium est fugere eorum presentiam quorum amore accensis estis. In Dominicali Dominicæ. 4. post Pascha. conc. 1. num. 28.

13. Et quia citissimè he tuę obsecrę voluptates, quas tanto quesiusti finientur. In Dominicali Dominicæ. 2. post Pentecost. conc. 2. num. 9.

14. Mortis frēno rebelli sensualitatem comprime. In Dominicali Dominicæ. 3. post Pentec. conc. 3. num. 14.

K 4 15. Con-

## 152 Magnates & potentes & principes.

15. Contra luxuriam præexcellētius remedium est sacrosanctam eucharistiam sumere. In Dominicā Dominica.23. post Pentecost. conc.1. nu.43. vbi ex professo.  
16. Maximē etiam conductit carnalem cogitationem protinus & celestīm pioīcere. In Dominicā Dominica.23. post Pentecost. cōc.1. nu.1.42.  
17. Maximum remedium est finem huius obscēnē voluptatis cōsiderare. In Dominicā Dominica.24. post Pentecost conc.1. n.2.

M.

*Magistrī*, vide sapientes, vide parentes.

## Magnates potentes & principes.

Magnatum & potentium huius seculi status, plurimas habet peccandi occasiones. In proprio Sanctorum conc.4. Nativitatis B. Mariæ num.9. & In Dominicā Dominica.2. post Pentecost. cōc.2. num.13.

Magnates & principes quam grātiā obligatione tenentur pauperes alere. In Dominicā Dominica.2. post Pascha conc.3. nu.13

Malitia quē cum potentia est coniūcta, omne seclus aggreditur. In Aduent. conc.1. Innocentii. n.8

Magnates & Reges recordentur, quod quō sublimiores sunt, eo virutibus clariores esse debent: In Aduent. conc.1. conceptionis B.

Mariæ num.18.

Magnatibus & regibus veritas adeo odiosa est, vt nemo illis veritatem dicere audeat. Dominica.2. Aduentus conc.1. num.9. vbi latē.

Magnates & principes huius seculi, dum male viuūt sunt laqueis & rete, quo Diabolus plures animas aucupatur. In proprio Sāctorum conc.3. dedicationis Michaei. lis num.32.

Magnatibus & seculi potentibus magna confusio esse debet, quod quo tempore Deum (qui eos magnos & potentes efficit) plurimi & horrendis sceleribus offendunt: tunc pauperculi illum collaudant. In proprio Sanctorum conc.2. B. Mariæ ad Nives. num.14.

Magnates seculi antiqua consuetudine habent sermones non audiēre: & quare. In proprio Sanctorum conc.2. Beatę Marię ad Nives. num.11.

Magnates & maiores ut in plurimum contingit magis vacuos esse gratia & lumine diuino: quia mundi gloria pleniores sunt. In proprio Sanctorum conc.2. B. Marię ad Nives. num.9.

Magnatum proprium munus est pauperes & viudas protegere. 1. Quadragesimā. Dominica.5. feria.5. num.16. &c. 1. Quadragesimā. Dominica.4. feria.5. num.3. &c. 2. Quadragesimā. Dominica.2. feria.5. num.10. & in proprio Sāctorum conc.1. Trinitatis. num.25. & hītissime conc.2. sequentiū. n.11. & in

## 153 Magnates, potentes & principes.

& in proprio Sanctorū. cōc.3. Visitatio B. Mariæ. nu.27. & in Advent. conc.1. Ioan. Euange. num.2.

Magnatum domos non esse frequentandas & quare. 1. Quadragesimā. Dominica.3. feria.5. num.2.

Seculi magnates mortem timeat. In communi Sanctorum. conc.4. funerali. num.25.

Cōtra magnates affligētes pauperes cōminaciones Dei horribiles. In proprio Sanctorū. conc.2. Trinitatis. num.12. & in Advent. conc.2. Innocentium. num.24.

Magnates & potentes huius mundi tam fixas in terra miserunt radices vt difficillime disponi possint ad hoc vt honori Dei confundant & pro eo respondeant. In proprio Sanctorum. conc.1. B. Matiē ad Nives. num.17.

Magnatum ingens calamitas est quia vix aliquem habent qui eis rē bonam nuntiet. In proprio Sanctorum. conc.4. Petri & Pauli. numer.12.

Magnates & maiores magis Dei oblitos ut in plurimum cernimus cum majori obligatione ad Dei memoriā habendam quam alij teneantur. In proprio Sanctorum conc.1. Petri & Pauli. num.12.

Contra magnates quibus suo statu honorique iactura fieri videtur nisi famulis ad quamlibet veniam exequendam abundant. In proprio Sanctorum. conc.2. Euchariatice. num.6

Magnatum potētia si in malitia sit fundata, non solum propriæ conscientiae, verum etiam reipublicæ nocet. In proprio Sanctorum. conc.1. Trinitatis. num.24.

Cum magnatum potentia omnisiā Deo sit, secundum Dei voluntatem ea vti & in commodum proximorum debent: non autem vt eos perdant. In proprio Sanctorū. concio.4. Trinitatis. num.2.

Amplificabitur hic locus ex verbo, prælati, & verbo, reges.

Magnates abutentes potentia, potenter à Deo puniendi sunt. In proprio Sanctorum. conc.1. Trinitatis. nu.25. & conc.2. num.11.

Maiorum peccata semper apud Deum execrabiliora imaginisq; exagerata fuere. In Advent. cōc.1. Purificationis B. Mariæ. num.24.

*Magnificētia*, vide, liberalitas, & misericordia.

*Maiores*, vide, prælati & magnates.

*Maledici*, vide, detractores, & linguae.

*Malitia in actibus*, vide, opera.

*Malum culpe*, vide, peccatum.

*Malum pena*, vide, tribulatio.

*Mandata Dei*, & de eorum observanția, vide, precepta.

*Mandatis Dei obedire*, vide, obedientia.

## Mansuetudo.

Mansuetudo ecclēstis, & quā vir in calamitatibus furor recessit. In

proprio Sanctorum. conc. 1. omnium Sanctorum. num. 29.

Qui hanc mansuetudinem habent animæ suæ domini sunt, quod est maius quam mundi totius imperium. In proprio Sanctorum. conc. 1. omnium Sanctorum. nu. 31. Te persequent non officere, ex patientia, eidem vero proficere ex mansuetudine prouenit. In proprio Sanctorum. conc. 2. omnium Sanctorum. num. 26.

Ad hanc virtutem conseruan- dam multum conduceit hominem animo contemplari omnes calamitates à Dei manu prouenire. In proprio Sanctorum. conc. 3. omnium Sanctorum. num. 25.

Mansuetudo in verbis; & locutione, corda nostra inflamata mitigare solet. In Dominicali Domini- ca. 17. post Pentec. conc. 2. nu. 31.

Mansuetudo mundana quæ est prompto esse ingénio ut omnibus conformetur, haec in iuueniis & virginibus maximè nocuit. In proprio Sanctorum. conc. 1. omnium Sanctorum. num. 29.

Mansuetudo est virtus adeo præ- stans ut non solū Deo, sed homini bus etiā nos gratos efficiat. In proprio Sanctorum. cōc. 2. Matth. numer. 2.

Reliqua omnia quæ huc spectat vide in verbo, patientia.

*Mariæ Euangeliſta laudes*, vide in communi Euangeliſtarum. cōc. 4. num. 14.

### B. Maria Virgo.

Sela virgo Maria inter omnes Sanctos nullum sibi parem in vir- tute habet. In Aduent. conc. 3. Conceptionis B. Mariæ. num. 31.

Maria virgo quamvis illi legi non erat adstricta purificari voluit ut scandalum vitaerit. In Aduent. conc. 1. Purificationis. B. Mariæ. numer. 14.

Et ut nos doceret non ea tantum nos operaturos esse ad quæ sub mortali peccato tenemur; sed ad alia etiam plura. conc. 2. Purifica- tionis. num. 10.

B. Maria habuit omnes, omnium aliorum Sanctorum veteris, & noui testamenti virtutes. In proprio Sanctorum. conc. 1. Natiuitatis. B. Mariæ. num. 24. & conc. 2. se- quenti. num. 12. vsque ad. 35. vbi ex professo, & in Aduent. cōc. 1. Conceptionis B. Mariæ. num. 20.

Et omnem, omnium aliarum mu- lierum tam veteris, quam noui te- stamenti benedictionem. In proprio Sanctorum. conc. 1. Visitatio- nis B. Mariæ. nu. 27.

Mariavirgo omnena hominum & mulierum statum decorauit. In proprio Sanctorum. conc. 2. Incar- nationis. num. 10.

Nil præstantius B. virgine præ- ter humanitatem Christi Deus fe- cit. In proprio Sanctorum. concio, 1. num. 23.

B. Virgo summa pulchritudine corpo-

corporis sūt prædicta. In proprio Sanctorum. conc. 3. Incarnationis num. 20.

Beatae Mariæ laus & summa omniū excellentia est, quod ipsa quæ pura mulier est vere dicere possit. Ego mater Dei sum. In proprio Sanctorum. conc. 1. Visitatio- nis Beatae Mariæ. numero. 30. Et cumulus omnium Mariæ perfe- ctionum in his verbis includitur: de qua natus est Iesus. In Aduent. conc. 1. Conceptionis. B. Mariæ. nu- mer. 24. & conc. 2. nr. 9. & conc. 3. num. 16. vbi latè id probat.

Maria virgo gratia plena per an- tonomiasam dicitur. In proprio Sanctorum conc. 3. Incarnationis. num. 20 & conc. 2. Incarnationis. num. 21. vbi plurimas adducit cau- fas: & in Aduent. conc. 2. expecta- tionis Beatae Mariæ. num. 9. & con- cio. 1. antecedenti. numer. 27. & in proprio Sanctorum. conc. 1. B. Ma- riæ ad Niues. nu. 28. vbi latissime.

Hoc nomen Maria post sanctissimum nomen Iesu alijs omnibus est præstantissimum. In proprio Sanctorum. concio. 1. Incarnationis. numer. 14. vbi multa de excel- lentiâ huius nominis Maria.

: *Immaculatam virginis conceptionem* singularibus rationibus, & selectissi- mis Sacre scripture testimonijs pro- bat. conc. 1. Conceptionis B. Mariæ numer. 24. vsque ad. 34. & conc. 2. num. 6. & num. 26. vsque ad. finē. & conc. 3. numer. 4. & numer. 24.

vsque ad 39. & conc. 4. numer. 13. & num. 30. vsque ad finem: & in proprio Sanctorum. conc. 3. Natiuitatis. B. Mariæ. nume. 17. & in proprio Sanctorum. conc. 2. Visitatio- nis. B. Mariæ. nume. 5.

Contradic̄tio conceptionis vir- ginis plurimum utilitatis ipsi puris sima conceptioni attulit. In Aduent. conc. 1. Conceptionis. nu. 29.

Mariæ virgini impressit Deus omnes eas gratias & virtutes, que in ceteras omnes mulieres distribu- te fuere. In Aduent. conc. 1. expe- ctationis. B. Mariæ. num. 27.

Piissima Maria virgo fatetur quod quia Dei mater est auxiliari nobis omib⁹ debet. In Aduent. conc. 1. expectationis. B. Mariæ. nu. 9.

Sine virginitatis Mariæ lesione ex ea carnem assumpsit Deus. In Aduent. conc. 1. expectationis. B. Mariæ. num. 2.

Et sine virginitatis lesione illum peperit. In proprio Sanctorū. con- c. 4. incarnationis. num. 24.

Per intercessionem virginis ad opem nobis ferendam inclinatur Christus. In Aduent. conc. 1. Conceptionis Beate Mariæ. nume. 21. & in proprio Sanctorum. conc. 4. Assumptionis. B. Mariæ. num. 4.

Omnia opera & omnes res B. Mariæ Deo gratissime erāt. In Aduent. conc. 2. expectationis. B. Mariæ. nume. 12. & in proprio Sanctorum. conc. 2. B. Mariæ ad Niues. nu- mer. 33.

## Maria virgo.

Maria virgo beatior fuit Deum mente concipiendo, quam vnguie. In proprio Sanctorum. concio. 1. Beatae Mariæ ad Niues. numer. 22.

Cum Maria virgo magis, quam omnes Angeli & homines propinqua sit Deo magis etiam de eius diuina gratia & bonitate quam illi omnes participat. In proprio Sanctorum. concio. 1. B. Mariæ ad Niues. numer. 28.

B. Mariæ intercessio in qua cunctis necessitate imploranda. In proprio Sanctorum. conc. 2. B. Mariæ ad Niues. num. 34. & conc. 1. Natiuitatis B. Mariæ. num. 29.

Nam contra omnia pericula clypeos in illa reperies. In proprio Sanctorum. conc. 4. Assumptionis B. Mariæ. num. 6.

Piè credi potest Christum Mariæ morti adfuisse. In proprio Sanctorum. conc. 3. Assumptionis B. Mariæ. nu. 13. & ibi. conc. 4. num. 20.

Beatae Mariæ corpus in corruptionem non deuenisse credimus propter multas causas. In proprio Sanctorum. conc. 3. Assumptionis B. Mariæ. num. 18.

In Maria virgine tanta virginitas & virgineus candor fuit, quod solum illam intuerit (licet pulchrior omni pura creatura fuerit) carnis ardore & concupiscentias aliqualiter sedabat. In proprio Sanctorum. concio. prima. Beatae Mariæ ad Niues. numer. 31. vbi

ex professo.

Maria virgo habuit perfectissimam humilitatem: quæ in perfecta obedientia & in exequendo propitissime Dei voluntatem fundatur. In proprio Sanctorum conc. 1. Beatae Mariæ ad Niues. numero. 36.

Beata virgo virtutibus heroicis, & supremis meritis, meruit ut eius sacratissimi corporis gloria resurrectio acceleraretur, ut de facto fuit abbreviata. In proprio Sanctorum. conc. 1. Assumptionis B. Mariæ. num. 40.

Mariæ virginem secum non tulit Christus cum in cœlum ascendit, quia futura erat pluribus annis magistra omnium Apostolorum & credentium. In proprio Sanctorum. concio. secunda. Assumptionis Beatae Mariæ. numero. 34.

Beata virgo nullum diem festum & lætum habuit, in quo simul aliqua tristitia non misceretur, excepto uno assumptionis: quæ inter festivitates Beatae Mariæ primum locum tenet. In proprio Sanctorum. conc. 3. Assumptionis Beatae Mariæ. num. 2.

Mariæ excellentias solus Deus cognoscit, aut cui ipsi placuit illas communicare. In proprio Sanctorum. concio. 3. Assumptionis Beatae Mariæ. numer. 19. & in Advent. conc. 1. Conceptionis B. Mariæ. num. 5.

In

## Maria virgo.

In Maria virgine omnes potentiae inferiores perpetuo rationi, & ratio Deo subiectæ erant. In proprio Sanctorum. concio. 4. Assumptionis B. Mariæ. numer. 9. vbi latissime.

Maria virgo ad cœlos ascendit ad placandam iram Dei. In proprio Sanctorum. conc. 4. Assumptionis B. Mariæ. numer. 33. vbi ex professo.

Maria virgo est murus noster ad fragilitates nostras à Sathanis iictibus protegendas. In proprio Sanctorum. conc. 3. Natiuitatis, Beatae Mariæ. numer. 15. & in Advent. conc. 1. expectationis B. Mariæ. numer. 9.

Post Christi anima B. virgo fuit primo praedestinata. In Advent. concio. 1. Conceptionis. B. Mariæ. num. 6.

Quod infimum & minus perfectum in B. virgine est; excedit culmen perfectionis aliorum omnium Sanctorum. In Advent. conc. 1. Conceptionis. B. Mariæ. num. 4.

Maria virgo valde misericors. In proprio Sanctorum. conc. 3. Natiuitatis Mariæ. num. 19.

Maria virgo maximos labores & afflictiones patiètissimè pertulit. In proprio Sanctorum. conc. 3. Natiuitatis B. Mariæ. num. 24.

Mariæ virginis profundissima humilitas non ortum habuit ex confusione peccati, nullum enim habuit: nec ex timore peccandi, scie-

bat enim non peccataram: sed ex tanta beneficiorum multitudine, quæ se deuincta animaduertebat. In proprio Sanctorum. conc. 3. Natiuitatis B. Mariæ. num. 32.

Maria hortus conclusus quare dicitur. In proprio Sanctorum. cōc. 1. Visitationis B. Mariæ. num. 3.

B. virginis humilitas tam magna fuit vt propter ipsam meruerit esse congruo esse Dei matrem. In proprio Sanctorum. conc. 2. Incarnationis. num. 24.

Maria virgo non solum virginitatem perpetuo conservauit, verum illam promisit & vovit. In proprio Sanctorum. conc. 4. Incarnationis num. 15.

Mariæ fidei præstantia consideratur. In proprio Sanctorum. cōc. 2. Incarnationis. num. 30.

Maria optimè cœlo comparatur, cum peregrinam peccati ullius impressionem nunquam receperit. In proprio Sanctorum. conc. 2. Visitationis B. Mariæ. num. 2. vbi latè.

Virgo Maria maiorem omnibus sanctis ex Passione Christi dolorē, & ex eius resurrectione percepit lætitiam. 2. Quadrag. Dominica Resurrectionis num. 10.

Mariæ de Christi passione dolores, ex doloribus Christi coniunctioni sunt. 3. Quadrag. conc. de Passione. num. 5.

Maria magis quam omnes sancti Passionem Christi sensit. 3. Quadrag. conc. de Passione. num. 9.

Maria

## 158 Martyrium Martyres. Medici. Mendaciū.

Maria martyrium maius perpeſa est quam omnes alij martyres. i. Quadrag. conc. de Paſſione. num. 26. & 4. Quadrag. conc. de Paſſione num. 4.

Cur Mariam mortis Christi ho-  
re interesse Deus voluerit. 3. Quad.  
conc. de Paſſione. num. 11.

## Martyrium Martyres.

Martyrio Sanctorum Christus  
honoratur : quia ipſo impletut  
quod eius paſſioni defuit. In Ad-  
uent. conc. 2. Innocentium. num. 2.  
& in cōmuni pluri morū mart. Euā-  
ge. Cum audieritis prēlia, &c. cōc. 2  
num. 18. & in Dñicali Dñica infra  
octauī Ascensionis. conc. 3. num. 8.  
Martyres ad labores perferendos  
nos inuitāt. In cōmuni pluri morū  
martyrum. Euang. Cum audieritis  
prēlia, &c. conc. 2. num. 14.

Martyrum inquietum animi ro-  
bur & fortitudo proſluebat à Spi-  
ritu ſancti dulcedinis & ſuavitatis af-  
flatu. In communi vnius martyr.  
conc. 1. num. 27. & in Dominicali  
Dominica infra octauī Ascensio-  
nis. conc. 1. num. 17

Martyres ea quæ propter Deū  
patiebantur ingenti cura parui pē-  
dere & extenuare conabātur. Deus  
autem maxima ſoliditudine ea ampli-  
ficare & exaggetare curauit. In  
Dominicali Dominica. 3. poſt Paſ-  
cha. conc. 1. num. 10.

Martyres ſicrunt illi innocentes  
quos Herodes iuſſit occidi. In Ad-

uent. conc. 3. Innocentium. num. 23.  
Martyrium B. Marie, vide Ma-  
ria virgo. Martyres cur mortē con-  
temnant. In cōmuni Sanctorum  
conc. 2. funerali. num. 27.

Martyribus consolatio & forti-  
tudo pueniebat ex Paſſione Chri-  
ſti. In Aduēt. conc. 2. Andræt. num.  
30. & in proprio Sanctorum. conc.  
1. Iacobi. num. 29.

Matrimonium, & matrimonio co-  
pulati, vide, coniuges & cōiugium.

## Medici.

Medici tenentur etiam ſub pœ-  
na excommunicationis admonere  
egros ut confiteantur & Eucharifti  
ſumant. 3. Quadrag. Dominica  
4. feria. 6. num. 15. & in Dominicali  
Dominica. 18. poſt Pentecost.  
conc. 1. num. 31.

Meditatio rerum diuinarum, vi-  
de, contemplatio.

Memoria beneficiorum Dei, vide  
gratitudo, vide, beneficia.

## Mendacium.

Mendacia loqui & audire volūt  
qui ſui ipſorum amatores ſunt : &  
ideo in mendacium eſt in frequentiſ-  
fimo hominum uſu. 3. Quadrag.  
Dominica in Paſſione. num. 17.

Qui mendacium loquitur ſatis  
aperte ſe iuſtitia carere ſignificat : ē  
contra vero qui veritatem loqui-  
tur. In proprio Sar. etorū. con-  
cio. 1. Natiuitatis Beatae Mariae. nu-  
mer. 3. & 1. Quadrag. ſim. Domini-

## 159 Miracula. Miffa. Mifericordia Dei erga nos.

ca Paſſionis. numer. 27.

Mendaces Deo ſumimē diſſimi-  
les. i. Quadrag. Dominica in Paſ-  
ſione. num. 17.

Merita Chriſti, vide, Chriſtus.

Merita bonorum operum, vide,  
opera, opera meritaria, &c.

Milites & ducēs, vide, bellum.

## Miracula.

Miracula quæ Apoſtoli & San-  
cti fecerunt, non gloriā ſuam ma-  
nifestarunt : ſed gloriā & diuini-  
tatem Chriſti, in quem fineim fie-  
bant. In Aduēt. Dominica. 2. poſt  
Epiphaniā. conc. 4. num. 2.

Miracula Chriſtus faciebat non  
deprecando ut alii ſancti, ſed impe-  
rando. Dominica. 2. aduentus. con-  
cio. 1. numer. 27. & in Dominicali  
Dominica. 18. poſt Pentec. conc.  
2. num. 32.

Miracula quæ Chriſtus facie-  
bat euidenter ipſius diuinitatem  
confirmabat. 3. Quadrag. Domi-  
nica. 4. feria. 4. num. 17. & 3. Quadrag.  
Dominica Paſſionis feria. 4. num.  
29. & Dominicā. 2. Aduētus. con-  
cio. 1. numer. 27. & in Aduēt. Domi-  
nica. 2. poſt Epiphaniā. conc. 4. n. 2.

Miracula Chriſti ſimul erant ho-  
minibus eximia beneficia. 4. Qua-  
drag. Dñica. 1. feria. 4. num. 2.

Fruſtus miraculorum Chriſti ſunt  
& eſt homines ad fidem, amore &  
obedientiam Dei trahere. In Do-  
minicali Dominica 20. poſt Pente-  
cost. conc. 2. num. 64.

## Miffa.

Miffæ ſacrificium in domibus  
ſecularium celebrari quanta ſit ir-  
reuerentia. 3. Quadrag. feria. 5. poſt  
Cineres. num. 15.

Miffa quā reuerēter audiēda. 1.

Quadr. Dñica. 4. fer. 3. num. 4. & 10.

Reliqua quæ huc ſpectant. vide,  
verbo, Euchariftia.

## §. Mifericordia Dei er- ga nos.

Mifericordia in Deo quid ſignifi-  
cat, in cōmuni dedicationis Ec-  
clēſie. conc. 2. num. 2.

Mifericordia per antonomasī di-  
citur Dei op̄. in ſacris literis. 1. Qua-  
dra. Sabbatho poſt Dñicā. 3. num.  
2. & i. Quad. Dñic. 4. fer. 4. nu. 10.  
& 2. Quadr. eadem. feria. num. 4.

Mifericors eſt Deus in bonis, in  
malos autem ſeuerus. In communi  
confess. pontifi. Euang. homo  
quidam peregre, &c. conc. 2. nu. 2.

Mifericordię Dei tribuendum eſt  
omne bonum undeſcūq; nobis ve-  
nerit. 1. Quad. Dñica. 2. fer. 6. nu. 11.

Mifericordia Dei in vocandis, al-  
liendiſis, & condonandiſis peccato-  
ribus cōſideratur, exaltatur, & pro-  
batut. 2. Quadr. Dñica. 4. fer. 6. nu.  
18. & 2. Quadr. Dñica Paſſionis fe-  
ria. 4. num. 39. & conc. in Cœna ſe-  
quēti. nu. 4. & 3. Quadr. Sabbatho  
poſt Dominicā. 2. nu. 31. & 3. Qua-  
drag. Dominica. 2. feria. 2. numer. 5.  
& 1. Quadrage. Sabbatho poſt Do-

mini-

minicam.3.num.4.&c.3.Quadrage. Dominica Passionis feria.5. num. 6.&c.3.Quadra.Sabbathio post Dominica.3.nu.33.& 3.Quadrag.Dominica.4.feria.4.num.2.vbi latè & 3.Quadrag.conc.in Cœna.numer. 29.& in Aduent.conc.3.Thomæ. num.22.& in communi Euangeliistarum.conc.4.num.23.& in proprio Sanctorum.conc.1.Natiuitatis B.Mariæ.num.8.& 4.Quadra. Dominica Resurrectionis feria.2. num.13.& in proprio Sanctorum conc.2.Magdalene.num.22.& latè in communi dedicationis Ecclesiæ. conc.2.num.16.& in proprio Sanctorum.cōc.1.Matthiæ.nu.23.& ibi. cōc.2.Inuentionis Crucis.nu.9.& in Aduent.conc.1.cōuerstionis Pauli. num.4.& in Dominicali Domini ca.19.post Pentecost.conc.1.nu.33.

Misericordiam de peccatoribus habere Dei gloria cōpetit. 2.Quadrag.Dominica.1.feria.5.num.12. & in Dominicali Domini.11. post Pentecost.conc.2.num.7.

Misericordia Dei in condonando peccatoribus abyssus vocatur, quia infinita est. In Aduent.conc.3.Thomæ.num.22.

Misericordia Dei erga homines exaltatur, & consideratur. In proprio Sanctorum.conc.4. omnium Sanctorum.num.25.

Misericordia Deum continet, ne tam citè & tam acriter puniat. 2.Qquadrag.conc.in Cœna.num.4.

Misericordia Dei erga nos adeo

magna est, vt etiam nō rogatus, misericordiam miseris impendat. In Dominicali Dominica.16. post Pentecost.conc.1.nu.39.

Ad misericordiam cū nobis exercendam celerrime Deus accedit: ad puniendum tardissimè & quasi inuitus.3.Quadrag.conc.Septuagesima.num.22.

Misericordia Dei erga nos in hoc maxime pellucet quod nunquam nos punit nisi ante nos minetur: vt si velimus, pœnā euitemus. Dominica.1.Aduentus.concio.4.num.2.

Nē quis misericordia Dei abutatur consideret, iustitiam Dei tam magnam esse sicut eius misericordiam: & tam cito peccatori suppliū aduenire, sicut iusto præmiū in proprio Sanctorū.conc.1.Magdalena.num.7.

Quando actualiter peccantem Deus ad se conuertit magis suā misericordiam ostendit. In Aduent.conc.1.conuersionis Pauli.num.5.

Ne Dei misericordia homines obdurescant mos Dei est vt cum aliquod magnum beneficium pollicetur, scuerissimā statim minetur supplicia. In Aduent.conc.2.Thomæ. num.25.

Dens nunquam cessat erga miseros homines abundantissimè misericordias operari. In Dominicali Dominica.11.post Pentecost.concio.2.num.3.

Misericordia Dei aliqui abutuntur,

tur, malè in illa ad peccata perpetranda confidentes. In Dominicali Dominica.18.post Pentecost,cōc.1.num.37.& Dominica.19.conc.1. num.42.

### §. Misericordia hominis.

Misericordiæ definitio.1. Quadrag.Dominica.4.feria.5. num.6.

Misericordes non comprehendet iustitia diuina: & quare.1. Quadrag.Dominica.1.feria.2.nu.18.

Misericordia dicit efficacem voluntatem misero succurrenti. In proprio Sanctorum conc.4. omnium Sanctorum num.24.

De misericordiæ opere quod in pauperum subuentione fit, vide verbo,eleemosyna.

Misericordia est vnum ex quibus iustificatio acquiritur. 1. Quadrag.Dominica.1.feria.6.num.19. &.3. Quadrag.feria.5.post Cineres num.3.

Misericordia est vna, & nostro videri sola via, qua diuites cælum ingredi possunt. In proprio Sanctorum conc.4. omnium Sanctorum num.28.& Dominica.4.Aduentus conc.2.num.20.& in communi conf.non postif.Euang.Ecce nos reliquimus &c.conc.1. numer.14.

Ad misericordiam promouemur cum proprijs ocuīs necessitatē cernimus.1. Quadr. Dominica.4.feria.4.num.3.

Misericordia & pietas sunt ianuæ, per quas cælum intramus. In proprio Sanctorum conc.3.Ascensionis num.23.

Misericordiæ fontem esse, egeni inopiam dolere & sentire. 1. Quadrag.Dominica.4.feria.5. nu.7.

In operibus misericordiæ nunc nos exerceamus vt in die iudicij de illis interrogati respondere sciamus. Dominica.1.Aduentus conc.2.nu.24.vbi ex professo.

Misericordia est oleum quod ad peccatoris purificationem effundi oportet: & quare dicitur oleum. 1. Quadr. Dominica.4.feria.5.nu.9.

Misericordiam melior est alijs vietutibus. 1. Quadr. Dominica.4.feria.5.num.10.&.3. Quadr. Dominica in Ramis num.31.

Et inter virtutes quæ ad proximum sunt potissima est. In communi virginum conc.4.num.21.

Propter misericordiæ corporalia opera cum proximis exercenda, contemplatio & oratio interdù relinquenda, Dominica.4.Aduentus conc.1.num.30. & in Aduent. Dominica.3. post Epiphaniæ cōc.1.nu.3.& num.7.vbi latè.

Et multo magis propter spiritualia misericordiæ opera, Dominica.4.Aduentus conc.1.num.32.

Ad misericordiam cum proximi mis suadendam memorabilia adducit exempla.2. Quadr. Dominica.4.feria.4.num.3.

Misericordiam cum proximis L exer-

excentibus nil Deus negare con-suecit. 2. Quadrag. Dominica. 4. feria. 4. num. 4.

Idem est persuadere alicui quod faciat misericordiam, ac persuadere quod sit homo. 2. Quadrag. Dominica. 4. feria. 4. num. 10.

Misericordia virtutem in membris nostris Deus scripsit. 2. Quadra. Dominica. 4. feria. 4. num. 11.

Misericordia valde conduit ad interiorem puritatem corporis que castitatem impetrat. In proprio Sanctorum. conc. 3. Nativitatis. hum. 19.

Misericordiae opera magis Deo placent quam sacrificia veteris legis illi placuerunt. In Dominicali Dñica. 6. post Pentec. conc. 1. nu. 40.

Vt misericordiam de proximis habemus, debemus prius expellere vanæ autoritatis, & vanæ gloriæ desideria. 3. Quadrag. conc. Cinerum. num. 30.

Misericordiae excellentiae & laudes. 3. Quadra. feria. 5. post Cineres. nu. 3. & in communi virginum. conc. 1. nu. 29. & ibi conc. 4. nu. 20.

Misericordibus quam excellentes benedictiones Sacra scriptura eis impertit. In communi virginum. conc. 1. nu. 27. vbi ex professo.

Misericors, Deo & hominibus gratius. 3. Quadrag. feria. 5. post Cineres. num. 4. & in proprio Sanctorum. conc. 2. Assumptionis. B. Mariæ. num. 3.

Misericors dignissimus est ut lo-

gisimam vitam ducat. 3. Quadrag. feria. 5. post Cineres. num. 7.

Misericordiam excentibus preparata est ab æterno gloria. 3. Quadrag. Dominica. 1. feria. 2. num. 26. & in Dominicali Dñica. 2. post Pentecost. conc. 2. num. 15.

Misericordia & charitas erga proximos est virtus exillis que præcipue ex oratione & missa elicere debemus. 3. Quadra. Dñica. 1. feria. 6. nu. 6.

Misericordie virtus potissimum Ecclesiasticis elucescere debet. 3. Quadrag. sim. Dominicali. 1. feria. 6. num. 27.

Qui misericordiae opera exercet inueniet in tempore nunquam & in mortis casu illud opus tanquam fulcimentum & sustentaculum non cadat. In communi virginum. conc. 1. num. 26.

Qui misericordiam non habent maximo supplicio à Deo puniuntur. 3. Quadr. Dñica in F. am. nu. 32

Cum misericordia sanctitas adeo est coniuncta, vt viri sancti viri misericordiae in Sacra scriptura dicantur. 3. Quadr. conc. in Coena. nu. 24.

Misericordia erga proximos quibus de causis iustitia appellatur à Christo. In communi confes. pontif. Evangel. Nemo accedit lucernam, &c. conc. 1. nu. 15.

Erga misericordes mirificas Dei pollicitaciones. In Aduent. Dñica. 2. post Epiphaniam. conc. 2. num. 5. & in Dominicali Dñica. 18. post Pentecost. conc. 1. num. 26.

Quando

## 162 Misericordiam à Deo petere.

163

## 9. Misericordiam à Deo petere.

Quando misericordia & sacrificium simul concidunt, quorū alterum tantum adimpleri potest vult Deus ut omnis sacrificio misericordiam exerceat. In Dominicali Dominicā. 16. post Pentecosticonc. 1. num. 4.

Vna ex præcipuis virtutibus, in quibus Christum imitari oportet, est misericordia. In Dñicali Dominicā. 6. post Pentec. conc. 2. num. 2 & nu. 9. & in Dominicali Dñica. 15 post Pentec. conc. 1. nu. 44.

Qui misericordia vult Deus ut audacter ab ipso exposcamus quantumvis plurima ab ipso receperimus beneficia. 3. Quadra. Dominicā. 3. feria. 5. num. 8.

Misericordiam vult Deus ut audacter ab ipso expositamus quantumvis plurima ab ipso receperimus beneficia. 3. Quadra. Dominicā. 3. feria. 2. num. 2.

Vt misericordia operæ erga egentes proximos exerceamus nos in uitam inuitare & congregari oportet. In Dominicali Dominicā. 1. post Pentecost. conc. 1. num. 8.

Misericordia gratiam & alia Dei dona in nobis consuetat. In Dominicali Dominicā. 22. post Pentec. conc. 2. num. 33.

Per misericordiam disponitur homo ad cæteras alias virtutes quæ ad vitam æternam sunt necessariae. In Dominicali Dominicā. 22. post Pentecost. conc. 2. num. 36.

Misericors maius in se beneficiū confert, quam in pauperem. In Dominicali Dominicā. 22. post Pentecost. conc. 2. num. 36.

Vide aliqua quæ huc spectant in verbo, charitas.

L 2 §. Contra

## 164 Contra immisericor. crudelites & tyran.

### §. Contra immisericordes, crudelites, & tyranos.

Propter tyrannidem & crudelitatem specialiter dicit sacra scriptura, Deum de manu sua peccatores dimittere solere vt. in grauiissima quæque peccata prolabantur. In Aduent. Dominica 3. post Epiphaniam conc. 3. num. 31. & in Dominicali Dominica. 18. post Pentec. conc. 1. num. 24.

Deus immisericordes & crudelis comminatur & punit non solù æterna futuri seculi pena; sed etiā huius seculi laboribus & captivitatibus. 2. Quad. Dominica. 1. feria. 6. num. 6.

Et alijs horrendis supplicijs. 3. Quad. fer. 5. post Cineres num. 5. & in Dominicali Dominica. 16. post Pentecost. conc. 2. num. 32. & in Aduent. conc. 2. Innocentium num. 24. & ibi Dominica. 1. post Epiphaniam cōc. 1. nu. 29. &. 3. Qua drag. Dominica in ramis num. 32. & in Dominicali Dominica. 21. post Pentec. conc. 2. nu. 52. &. 54.

In eos qui erga pauperes crudelis, tyranni & immisericordes sunt, vide terribiles Dei comminationes. In Aduent. conc. 2. Innocentium num. 24. in Dominicali Dominica. 21. post Pentecost. conc. 2. num. 28.

Contra hos vide. 3. Quad. Dominica. 4. feria. 4. num. 3. &. 4. Qua drag. Dominica in Ramis num. 2.

& in proprio Sanctorum conc. 2. Trinitatis num. 13.

Crudelitas quam graue sit peccatum. In Dominicali Dominica. 21. post Pentecost. conc. 2. num. 51. &. 54.

Plura quæ ad hunc locum spectant inuenies in verbo, amor proximorum.

Modestia, in exterioribus corporis motibus.

Monastica vita, monachi, vide verbo, religiosus.

### Moniales.

Moniales solicitare, & turpibus colloquijs conturbare, quam grande sacrilegium. 3. Quad. Sabbatho post Dominicam. 2. num. 14.

Quod moniales [quiten ei Dō], o que despues de monjas no se pongan Don. In proprio Sanctorum conc. 1. Ascensionis num. 24. de his mundanis titulis vide, nobiles.

Reliqua quæ huc spectant, vide verbo, religiosus.

Pro monialis velo. vide verbo, religiosus.

Morbi, vide tribulatio.

### Mors.

### §. Mortis memoria & preparatio.

Mors semper ante oculos fereda & crebra animi consideratione contemplanda, & expectanda. 1. Quad. Dominica. 1. feria. 4. nu. 20. &. 3.

## Mortis memoria & præparatio.

165

nica. 4. feria. 6. num. 13. &. 3. Quad.

Dominica. 4. feria. 4. num. 23.

Post mortem qui vniuersum orbem ambiebat, dubius terre viuis est locandus. 1. Quad. Dominica. 4. feria. 5. num. 15.

Mors non cessat, et si peccatum cesseret, propter fidei meritū. 1. Qua drag. Dominica. 4. feria. 6. nu. 13. &. 1.

Post mortem nullus penitens, aut alteri remedio locus est. 2. Qua drag. Dominica. 4. feria. 4. nu. 26. &. 3. Quad. Dominica. 4. feria. 4. num. 22. &. 3. Quad. Dominica in Passione feria. 2. num. 3. & in communis Sanctorum conc. 1. funerali num. 16.

Mors expetenda: & quare. 1. Qua drag. Dominica. 2. feria. 2. num. 2. & num. 12. & in communis confessio non pontif. Euang. Sint lumbi vestri &c. conc. 1. num. 21. & in communis Sanctorum conc. 2. funerali num. 18.

Mortis amaritudinem: semper misericordiam esse voluptatibus huius seculi. 1. Quad. Dominica. 2. num. 24. & feria. 4. sequenti num. 6. & in communis Sanctorum cōc. 2. funerali num. 27. & in conc. 3. fī. nerali nu. 2. &. 27. vbi ex 2. off. s. de quo vide plura verbo, penitentia: vbi plurima inuenies. 6. contra eos qui penitentiam de die in diem vel usque ad mortem differunt.

Inter mortem boni & mali quantum interest. 2. Quad. conc. in coena num. 16. & in communis Sanctorum conc. 3. in coena num. 3.

Quod morituri sumus vix nebis metipsis possimus persuadere; & quare: quod præcipue malis continet. 3. Quadrag. conc. Quinquagesima num. 28.

L 3 Mor-

Mortuos non sociabunt consanguinei; aut amici sed tantum ipsorum defunctorum opera. 3. Quadragefi. Dominica. 4. feria. 5. nu. 2.

Mortis cōsideratio, & memoria quam necessaria ad superādos animæ inimicos: & quos fructus affectat. 3. Quadrage. conc. Cinerum. nu. 10. & 4. Quadragefi. concio. Cinerum. num. 7. & 4. Quadrage. conc. in Coena. nume. 26. & in communii Sanctorum. conc. 2. funerali. nu. 7. vbi latè: & conc. 3. funerali. nuin. 2. & per totam hanc concionē: & in Advent. Dominica. 2. post Epiphaniam. 4. num. 10. & in Dominicali Dominica. 15. post Pentecost. conc. 1. nume. 33. vsque ad 42. & ibi Dominica. 19. post Pentecost. concio. 2. nume. 41.

Post mortem in amplissimis & pulcherimis sepulchris corpora cōstituere quam vanum. 3. Quadrage. conc. Cinerum. num. 13.

Moriuntur mali etiam diu viuunt, & ideo in Sacra scriptura eorum anni numerantur: è contraiūsti. 3. Quadrage. Dominica. 1. feria. 6. num. 22.

Ita moriuntur homines sicut vivunt ut in plurimum. 3. Quadrage. Dominica. 1. feria. 2. nume. 13. & 3. Quadrage. Dominica. 4. feria. 4. nu. 21. & in communii Sanctorum. concio. 3. funerali. nume. 3.

Mors in quo statu hominē p̄œcupatur sit, ex ante acta ipsius vita probabiliter cōjici potest. 3. Qua-

drag. Dominica. 4. feria. 4. num. 21.

Contra mortem nulla est, omnis creata potestas. 3. Quadrage. Dominica. 4. feria. 6. nume. 30.

Mortis consideratio qualiter fieri debeat. 3. Quadrage. Dominica. 4. feria. 6. num. 31.

Mors sola inter omnes poenas quas in poenā peccati incurrimus salutifera & utilissima si considetur, nobis est. 4. Quadrage. concio. Cinerum. nume. 2. & in communii Sanctorum. concio. 3. funerali. num. 18.

Mortis memoria est mensura quædam, qua omnia secularia diu timur, & earum vanitatem deprehendimus. 4. Quadragefi. conc. Cinerum. num. 9.

Mortis horam nobis ignotam Deus reliquit, vt semper paratis simus. In communii confessi. pontifi. Euang. Homo quidam peregre, &c. conc. nu. 19.

Mortis assidua consideratione facile liberatur homo, à p̄cipuis orbis malis. In communii confessi. non pontif. Euang. Sint lumbi vestri, &c. conc. 2. n. 11.

Mors peccatoribus amarissima. In communii Sanctorum. conc. 3. funerali. nume. 5.

Considera quam incerta sit hora mortis. In communii Sanctorum. conc. 3. funerali. nume. 15.

Ne mors amici vel consanguinei itatim à memoria decedat. In communii Sanctorum. conc. 4. funerali.

nerali. nu. 21. & in Dñicali. Dñica. 15. post Pentecost. conc. 1. nu. 42.

Vt mortem timeant seculi magates, vide in communii Sæctorum. conc. 4. funerali. numer. 25.

Mortem martyres contemnunt: & quare. In communii Sanctorum. conc. 2. funerali. nume. 21.

Mortem tantopere odiſſe & vitam adeò diligere depravate conscientię signum est. In Advent. concio. 3. Purificationis Beatæ Mariæ. nume. 31. & in Dominicali Dominica. 4. post Pascha. conc. 1. numer. 8. vbi latè.

Inter utilitates quas ex recordatione mortis Christi elicere possumus, vna est, nostrę ipsorum mortis memoria. In Dominicali Dominica. 15. post Pentec. conc. 1. nu. 34.

Mortis memoriam à nostris mētibus auferre diabolus curat. In Dominicali Dominica. 15. post Pentecost. conc. 1. num. 33.

In ludis & voluptatibus mortis meminisse debemus, ne illæ nos perdant. In Dominicali Dominica. 15. post Pentec. conc. 1. num. 39.

Etsi maximis alijs priuilegijs suos Deus condecorauit, prerogatiuam tamē non gustandi mortē nemini concessit: & quare. In Dñicali Dominica. 15. post Pentec. conc. 2. nu. 14.

Voluit Deus in diuersis. ætatibus mortis debitum persolui, vt homines continuo ad eam essent parati. In Dominicali Dominica. 15. post Pentec. conc. 2. nu. 17. vbi latè.

### §. In morte.

### Pro amicorum & consanguineorum solatio.

Licet tristari aliquantulum pro mortuū iustum sit, at non tanta tristitia affici debemus: cū glorioſam morientium resurrectionem credamus. In Dominicali Dominica. 15. post Pentecost. conc. 2. numero. 36. vbi ex professo.

Si reipublicæ utilis erat & exemplaris, ipsum ex hac iactura deploera. In Dominicali Dominica. 15. post Pentec. conc. 2. num. 36.

Parentes quando filios in tenera ætate amiserunt, considerent eos sic puros Deum ad se attraxisse, nō rebus mundanis coinquinarentur. In Dominicali Dominica. 15. post Pentecost. conc. 2. nu. 40. vbi latè.

Solet etiā Deus parētes filiis orbare, vt ipsi magis expediti sint ad ipsius seruitiū. In Dñicali Dñica. 15. post Pentec. conc. 2. nu. 43.

### §. Mors iustorum.

Mors iustorum maxime deplorandā, quia illorum absentia nobis maximum affert nocumentum. In Dominicali Dominica. 15. post Pascha. conc. 2. num. 3. & 1. Quadrage. Dominica. 4. feria. 6. num. 29. & in Advent. Dominica. 5. post Epiphaniam. conc. 3. num. 11. & in Dominicali Dominica. 15. post Pentecost. conc. 2. nu. 37.

## Mortuorum exequiæ.

Iusti honor & requies tunc incipit cū peccatoris gloria finitur scilicet in morte.<sup>2</sup> Quadr. Dominica in Ramis num. 35.

Cum moriuntur iusti tunc incipiunt viuere.<sup>2</sup> Quadr. Dominica. 2. feria. 5. num. 24.

Mors nullum detrimentū quin potius emolumētum afferat iustis.<sup>3</sup> Quadr. Dominica. 4. feria. 6. nu. 27. & in communī Sanctorū cōc. 3. funerali num. 4.

Mors iustum cur somnus appetetur.<sup>3</sup> Quadr. Dominica. 4. feria. 6. num. 27.

Mortem desiderant iusti quia ardenti videndi Deum desiderio flagrant. In proprio Sanctorum conc. 3. Assumptionis B. Mariæ nu. 10. & 2. Quad. Dñica. 4. feria. 6. nu. 23. & in Dominicali Dominica. 4. post Pascha. con. 1. num. 9. vbi latē.

Iustis mors non est amara. In communī Sanctorum conc. 3. funerali nu. 5. & in Aduent. conc. 3. purificatiōnis B. Mariæ num. 32.

Iusti, quando moriuntur, morte vident, quia ex longinquose ad illam præparant: vice versa mali. In Aduent. conc. 3. purificationis Beate Mariæ num. 26.

**5. Mortuorum suffragia, & exequiae.**

Mortuorum exequias propter multas utilissimas causas celebrat Ecclesia: quas vide in communī Sanctorum conc. 3. funerali num. 2. co-

Suffragia nostra & sacrificia plurimum profundit pro animabus in purgatorio existentibus. In communī Sanctorum conc. 2. funerali. num. 30.

Mortuorum exequijs interesse quam sit proficuum. In Aduent. Dominica. 2. post Epiphan. con. 4. num. 10.

*Mors Christi*, vide passio Christi. *Mortificatio carnis & passionū nostrarum*, vide, carnis mortificatio.

*Mulier*, vide, coniuges.

*Mundi bona*, vide bona temporalia.

*Mundi bona* relinquere, vide litera b. verbo, bonorum temporaliū renuntiatio.

*Mundi contemptus* vide, bona temporalia. §. rationes &c.

*Mundi fugere*, vide religionis ingressus.

*Murmuratio*, vide detractio.

*Munus suum quisque exerceat*, vide officium.

### N.

## Natiuitas Christi.

Pro hoc Natiuitatis summo beneficio & in hoc natalis die, nūquam Deum laudare cessamus. In Aduent. conc. 1. Natiuitatis num. 2. & in Aduent. cōc. 2. Natiuitatis nu. 4.

In die Natiuitatis Christi quomodo ad excipiendum infantē, & eius matre nos præparare debemus. In Aduent. conc. 1. Natiuitatis nu. 19.

Christus natus fuit omnibus. In Aduent. conc. 3. Natiuitatis nu. 1.

Sed

## Natiuitas Christi.

Sed specialiter humilibus, quietis, & pauperibus. conc. 4. num. 11. & 21. & cōc. 3. Natiuitatis. num. 11.

Et dispositis. conc. 2. Epiphaniæ num. 5.

Cur in hoc natalis die Christus in præsepio fuit reclinatus. In Aduent. conc. 3. Natiuitatis. numer. 16. vbi plures adducit causas.

In hoc natalis die maximam lætitiam causam habemus. In Aduent. conc. 3. Natiuitatis. nume. 2. vbi latissimè.

Quid à nobis faciendum sit in hac Natiuitatis solēnitate. In Aduent. conc. 2. Natiuitatis. nume. 30. vbi latē.

Lætitia quam vnuquisq; vestrū in hac Natalis festiuitate percipiet, non tantum lingua verum etiam bonorum operum exercitatione declarare debet. In Aduent. conc. 2. Natiuitatis. num. 5.

Reliqua omnia quę huc spectat, vide verbo, incarnatio Christi.

*Necessitas*, vide, tribulatio, vide, etiam paupertas.

*Negligentia*, vide, pigritia.

*Negotia*, vide, litis, negotiatio rerum temporalium, vide verbo, bonorum temporalium solicitude.

## Nobilitas.

Nobilitas peccato marcescit. 1. Quadrage. Dominica. 1. fer. 4. nu. 15

Nobilitas sine virtute vanissima est. 2. Quadrage. Dominica. 1. feria. 4. num. 23. & 4. Quadrage. Dominica. conc. 1. B. Mariæ ad Niues. num. 2.

L 5 Nobili-

Nobilitas est metallum appositiuum, ad virtutes tanquam gemmas in auro includendas. In Aduent. conc.2. conceptionis B. Mariæ. nu. 14. & in Dominicali Dominica. 20. post Pentecost. conc.1. num. 9.

Ad nobilitatem veram probadamus tantum testis sufficit scilicet testimonium nostræ conscientiae. In eommu. Doctor. conc.4. nu. 21.

De suorum nobilitate non debet curare sacerdos. In Dominicali Dominica. 15. post Pente. cōc.1. nu. 18.

### Nobiles.

Nobiles priscis temporibus, principiis virtutum diuites esse studebat: vice versa nostris temporibus. In eommu. confes. non pontifi. Euangeli. Homo quidam nobilis, &c. cont. vita humana.

Nobiles Dei beneficio ipsis, collato, ipsummet benefactorem Deum offendit. In proprio Sanctorum. conc.3. Inventionis crucis. nu. 3.

Nobiles & potentes confundantur quia quantitas maiora beneficia à Deo accepunt, difficilius tamquam viles & pauperes conuertuntur. In proprio Sanctorum. conc.3. Inventionis crucis. num. 2.

Nobiles plus alijs vitis & malitia præstare, antiqua consuetudo est. In proprio Sanctorum. conc.3. Inventionis crucis. num. 5.

Nobiles sine virtute minimi Deus aestimat. In proprio Sanctorum. concio.4. Natuitatis B. Mariæ. nu.

18. & in Aduent. conc.2. Conceptionis B. Mariæ. nu. 14.

Cum nobiles in deliciis & omnium rerum abundantia educati sint peccata in eis ita resident ut mores mutare nesciant. In Aduent. conc. 4. Andreæ. num. 12.

Cum Deus aliquem ad nobilitem excitat statum, cogitet non sua taantuim de causa id fieri, sed ut ijs qui in paupertate remanent opem ferat. In Aduentu. concio. 1. Ioannis Euangelistæ. nume. 2.

Nobilium inuidani tituli quasi vani & inutiles. In Aduent. conc.1. Ioannis Euangelistæ. num. 33. & 3. Quadragesim. Dominica. 3. feria. 2. num. 14. & 3. Quadrage. Dominic. 2. feria. 3. num. 34. & in Dominicali Dñica. 20. post Pente. cōc.1. nu. 18.

Nobilium domos non esse frequentandas: & quare. 1. Quadrage. Dominica. 3. feria. 5. num. 2.

Si tuorum maiorum nobilitatem & virtutem non imitaris, id potius in tuam confusionem quam in gloriam vergit. In Dñicali Dñica. 20. post Pentecost. conc.1. nu. 7.

Reliquaque hoc spectant, vide, magnates.

*Nauitus*, vide, religiosus. §. vocatione ad religionem.

*Nuptia Nupti*, vide, coniungium coniuges.

O.

De obediētia Deo, Ecclesiæ, prælatis, & majorib[us] debita.

Obe-

Obedientium voluntati & vocibus Deus paret & obedit. 1. Quadra. Sabbatho post Dñicā. 1. n. 24.

Per obedientiam omnia sunt agenda, ut sint maioris meriti. 1. Quadra. Dominica. 3. feria. 5. num. 21.

Obedientibus abundantissima dona Deus retribuere solet. In proprio Sanctorum. conc.4. Natiuitatis B. Mariæ. num. 3.

Obedire Deo & ciuius precepta servare pluribus titulis debemus. In proprio Sanctorum. conc.3. Trinitatis. num. 25. vbi latè.

Nil dulcius quam legi diuinæ obtemperare. In Aduent. conc.2. Andreæ. num. 32.

Obedient omnia creatæ Deo & eius preceptis solo homine excepto. 1. Quadrage. Dominica. 3. feria. 5. num. 18. & 4. Quadragesi. Dominica. 3. feria. 4. nume. 14. & in proprio Sanctorum. conc.2. die sancti Pentecost. num. 7.

Et quæ sit huius rei causa. 3. Quadragesi. Dominica. 3. feria. 5. nu. 15.

Ad obediēdum quam parati debent esse subditi. 2. Quadrage. Dominica in Ramis. num. 17.

Obedientia à discipulis Christi, tam opere, quam verbo, fuit edoceta. 1. Quadra. Dominica in Ramis. nume. 9.

Obediēdum semper Dominis & prælatis: dummodo præceptum eorum non sit contra Deum. 2. Quadrage. Dominica in Ramis. nu. 18.

Omnne incommodeum quod ob-

edientium protinus Deo, evenire potest postponendum est. In proprio Sanctorum. conc.2. diei sancti Pentecost. num. 17.

Quo quis perfectior & maior est, eo suis prælatis obedientior esse debet. In Aduent. conc.3. Ioannis Euangelistæ. num. 28.

Quæ per obedientiam, vel quomodolibet sub præcepto facere temur, prius sunt facienda: posthac alia opera bona quæ voluntariè facimus. 2. Quadragesi. Dominica in Ramis. nu. 20.

Obedientia est præcipuum ex his quæ Deus à suis postulat. In Dominicali Dominica. 2. post Pascha. conc.1. nu. 11.

Qui obediunt legi Dei cunctis bonis repletur. In cōmuni Apostolorum. conc.4. nu. 2. vbi latè.

Obedientia Ecclesiæ, & nostris maioribus à Deo maxime commendatur. 4. Quadrage. Dominica. 3. feria. 4. num. 34.

Ex obedientia mandatorū Dei & Ecclesiæ cognoscitur, quis sit ex Christi ouibus. In Dominicali Dominica. 2. post Pascha. conc.1. num. 13. & in Dominicali Dñica. 4. post Pente. cōc.1. nu. 14. & quis vere sanctus sit. In Aduent. conc.1. conuersationis Pauli. num. 27.

Per obedientiam homo se ipsum negat quæ difficillima res est & prestantissima. In Aduent. conc.2. Circuncisionis. nume. 14.

De necessitate abnegationis propriæ

## Obedientia.

priꝝ voluntatis, vide in communione vnius mart. Euang. Amen dico vobis. conc. 3. num. 16. vbi latissime.

Obedientia mandatorum Dei est una & sola via quæ in cœlum ducit. 3. Quadrag. Dominic. 2. nu. 30.

Obedientia Dei est animæ summa libertas. 3. Quadrag. Sabbatho post Dominicam. 2. nu. 3.

Ad obedientię persuasionē, vide. 3. Quadrag. Dominic. 3. feria. 5. num. 16. & 4. Quadr. Dominic. 3. feria. 4. nu. 13. & latissime in communione Apostolorum. conc. 4. nu. 2. & in communione vnius martyr. Euangel. Amen dico vobis. conc. 3. nu. 6.

Vnum ex his ad quod filius Dei in mundum venit, sicut ut nos obedientiam doceret. In Dominicali Dñica. 3. post Pascha. conc. 3. nu. 2.

Iustus nulla repugnantia diuinę voluntati obtemperat. In Aduent. conc. 2. Innocentium num. 14.

Obedientię virtus omnium pri-  
ma fuit ad animam alendam homini a Deo data. In Aduent. conc. 2. Circumcisio. num. 12.

Verus obediens quis. In Aduent. Dominic. 1. post Epiphaniam. conc. 4. nu. 31.

Iusti oues imitantur in obedien-  
tia. In Dominicali Dominic. 2. post Pascha. conc. 1. num. 11.

Iusti ita Dei beneplacito subdi-  
sunt ut propriā voluntatem nequa  
quam habere videantur. 3. Qua-  
drag. Dominic. 1. nu. 7.

Ventos & maria nobis in diuina

obedientia præstare sanguineis la-  
chrymis lamentandum est. In Ad-  
uent. Dominic. 4. post Epiphanię  
conc. 1. num. 7.

Iustus suapte natura obediens,  
peccator vero suapte natura inobe-  
diens est. In Dominicali Dominic. 4. post Pentecost. conc. 1. num.  
10. 14.

Salutis nostræ punctus in om-  
nimoda Deo obedientia consistit.  
In Dominicali Dominic. 4. post  
Pentecost. conc. 2. num. 17. & 25.

Obedire discant homines ab ani-  
malibus. In Dominicali Dominic. 4. post  
Pentecost. conc. 2. nu. 25.

Homines adeò sunt cæci ut ad  
non obedientium Deo, quacunq;  
re excusentur. In Dominicali Do-  
minica. 2. post Pentecost. concio. 2.  
num. 3.

Praeclara est obedientię merces.  
In Dominicali Dominic. 13. post  
Pentecost. conc. 2. num. 27.

Licet prælati & domini tempora-  
les tyranni sint eis obedientia debe-  
tur. In Dominicali. Dominic. 14.  
post Pentecost. conc. 1. num. 35.

Obedire prælati, est Deo obedi-  
re: & ipsum spernere, est Deū sper-  
nere. In Dominicali. Dominic. 15.  
post Pentecost. conc. 2. num. 3.

Obedientia Christi, vide, Christus.  
Amplificabitur hic locus ex ver-  
bo, libertas.

**§. Contra inobedientes**  
Inobediens, nigromälico ab Spi-  
ritu,

## Obedientia. Occasio peccandi.

ritu Sancto comparatur: & quare,  
3. Quadrag. Dominic. 4. feria. 3.  
num. 29.

Inobedientię peccatum quam  
graue sit. 3. Quadrag. Dominic. 4.  
feria. 3. num. 29.

Ab inobedientia vniuersa pecca-  
ta profiscuntur. In communione  
vnius martyr. Euange. Amen dico  
vobis. conc. 3. num. 6.

*Observantia præceptorum Dei*, vi-  
de verbo, præcepta,

## Occasio.

### §. Occasio peccandi.

Occasiones peccandi fugiendæ.  
1. Quadrag. conc. Sexagesima. num. 17. & conc. Quinquagesima. num. 15. & 1. Quadrag. Sabbatho post Dominicam. 3. num. 22. & 2. Quadrag. Dominic. 1. num. 3. & feria. 5. eiusdem Dominicæ. num. 6 & 4. Quadrag. Dominic. 3. nu. 38. & in Aduent. conc. 1. Innocentium num. 26. & in Dominicali Dominic. 11. post Pentecost. conc. 1. numer. 25. & ibi Dominic. 13. conc. 1. num. 11.

Occasiones fugere est maximū  
remedium ad vincendas tentatio-  
nes. 1. Quadrag. Dominic. 1. nu-  
mer. 11.

Qui sponte occasionem ruendi  
ingreditur, iam lapsus est coram  
Deo: & peccauit. In Aduent.. con-  
cio. 1. Innocentium. num. 26.

Occasiones peccandi non solū

propinquę, sed remotissimę etiam  
vitande. 2. Quadrag. Dominic. 1. num. 4.

Qui occasionem peccandi alijs  
præbent, vel ad peccandum alios  
ducunt, significat se Christi mor-  
tem qua proximus ille emptus fuit  
negligere, & floccipendere. 3. Qua-  
drage. Dominic. 2. feria. 3. num. 8.

Omnis occasio mali prius relin-  
quenda, vt fletus & lachrymæ pro-  
fint. In proprio Sanctorum. conc.  
2. Petri & Pauli. num. 22.

Occasio mali quam potens sit vt  
nos in peccatum prolabi faciat. In  
Aduent. Dominic. 1. post Epiph-  
niam. conc. 1. num. 37.

Aleuissima quaq; peccati occa-  
sione maximopere cauere oportet.  
In proprio Sanctorum. conc. 2. Na-  
tiuitatis B. Mariæ. num. 15.

Nec bonis propositis in hac re fi-  
dendum est. In proprio Sæctorum  
conc. 2. Natiuitatis Beatae Mariæ.  
num. 16.

Multum conductit ad bene ope-  
randum mali occasiones adime-  
re. In Aduent. Dominic. 1. post  
Epiphaniam. conc. 1. num. 36.

Peccandi occasionem, aut cau-  
sam, aut consilium alijs præben-  
tes acerrimis supplicijs à Deo puni-  
untur. 2. Quadrag. Dominic. 2.  
nu. 29. & 4. Quadrag. Dominic. 1.  
in Passione. feria. 6. nu. 13. & in pro-  
prio Sanctoru. conc. 1. Dedicatio-  
nis Michaelis. num. 30. & in Do-  
minicali Dominic. 1. post Pente-  
cost.

## Occasio ad bonum. Oculis. Odium

cōcī. 2. numer. 15.

Milē qui eatisa peccandi fratri suo fuit spiritualia illa damaña satisface te tenetur. In Dominicali Dominica. 5. post Pentecost. conc. 1. numer. 12. (De quo, vide plura verbo, exemplum finali)

Et Dominus permittit illum cā deēt. In Dominicali Dominica. 11. post Pentecost. conc. 1. num. 30.

Si à tuorum scelerum infirmitate sanari cūpis occasionem peccati di relinque. In Dominicali Dominica. 11. post Pentecost. conc. 1. numer. 22. vbi ex professo.

Vt appetitus tuos rationis impe rior cohibere possis maxime oportet occasioes presertim carnales vi tare. In Dominicali Dominica. 23. post Pentecost. conc. 1. num. 45.

### §. Occasio ad bonum.

Occasio ad bonum faciendum opportuna noti prætermittenda. 3. Quadrag. Dominica. 3. feria. 6. nu mer. 5. & in Dominicali Dominica. 20. post Pentecost. conc. 1. nu. 23. & conc. 2. numer. 21. & Dominica. 23. conc. 1. num. 40.

Occasio ad bonum faciendum quārenda. 3. Quadra. Dominica. 3. fer. 6. nu. 5. & in Dominicali Dñica. 23. post Pentecost. conc. 1. num. 39.

### Oculus..

Oculi summa diligētia custodiēdi quia ianuā sunt plurimorum ma lorum. 1. Quadrag. Sabbatho post

Dominicali. 3. nu. 20. & in cōmīni ni dedicat solis Ecclēsię conc. 1. nu. 17. & in Aduent. Dominica. 1. post Epiphaniam. conc. 1. nu. 38. & conc. 3. sequenti. nu. 1. 14.

Per oculos ingreditur luxuria. 1. Quādriag. Sabbatho post Dominicali. 7. nu. 9. & 2. Quadra. eadem feria. nu. 6. & 3. Quadrag. Sabbatho post Dominicali. 2. nu. 11. & Dominica. 2. Aduentus. conc. 1. numer. 6. vbi diffusus. & conc. 3. sequenti. num. 16.

### Odium.

Odium aduersus fratrem conser uare quam excreabile sit. In prop riorum Sanctorum. conc. 2. dominum Sanctorum. num. 29.

Odium quantum hominem ex cēbat. In proprio Sanctorum. conc. 7. omnium Sanctorum. nu. 29. Vt eos qui nos odio prosequi tur diligamus & beneficiamus, vide, inimicus: vbi inuenies reliqua omnia quā hic spectant.

Odium atq. persecutio proximi quam graue sit peccati quamq; atrociter a Deo puniatur. 4. Quad. feria. 6. post Cineres. num. 21.

Ad euellenium ē cordibus odīū, vide, triginta sex rationes & cōside rationes à nobis collectas verbo, in imicu. 4. rationes efficacissime, &c.

Nunquā scire velis quis te odio prosequatur. In Dominicali Dñic. 20. post Pentecost. conc. 2. num. 56.

Is qui odit proximum suū licet illi

## Officium.

illi illo odio nocet, malo tamen magis sibi ipsi obest. In Dominicali Dominica. 21. post Pentecost. conc. 1. num. 2.

Non sufficit te cordis odium de posuisse sed teneris id signis exte riōribus indicare. In Dominicali Dominica. 21. post Pentecost. cōc. 2. nu. 60. & ibi Dñica. 16. cōc. 2. nu. 18. & 3. Quadra. feria. 6. post Cineres. num. 20.

Amplificabitur hic locus ex ver bo, amor proxinorū, verbō, char itas, verbo, ira.

### Officium, munus, & status cuiusque.

Locus vbi Christum expectare debes, est officium & munus tuum exercendo. In Aduent. conc. 1. Andreæ. nu. 12. vbi plurimis Sacra seripturis exemplis hortatur, vnu mque suo officio incumbere, & in suo statu vivere.

Plurimū in Dei seruitio profice remus, si in eo, tātum nos occupa remus quod officio munici, & statui nostro conuenit. In Aduent. conc. 3. Andreæ. num. 14.

Qui officij muneris, seu status sui obligationē, ob alia rem quae per se cōficiūtib; videtur relinquīt: se & nō Deum querit. Dominica. 3. Aduentus. conc. 1. nu. 3. vbi latē.

Secundum status & officij sui cōditionem vnuquisq; Deo seruat. 3. Quadra. Dominica in Ramis. nu. 16. & in cōmuni confes. pontif. Euā

## Opera

ge. Homo quidā peregrīo, &c. conc. 1. nu. 22. & in Dominicali Dñica. 3. post Pentecost. conc. 1. nu. 10. & ibi Dñica. 7. post Pentecost. conc. 2. num. 15.

Vnum ex majoribus Christianæ reipublicæ damnis est nos sponte nostra statum; & officium eligere, absque eo quod Deus ad illum nō vocet. In Aduent. conc. 1. Ioannis Evangelista. 2. vbi latē.

Magnum Dei donum est in sta tus & officij deliberatione & ele ctione non errare. In Aduent. conc. 1. Ioannis Evangelista. nu. 14.

Vnusquisque opere exequatur, ea quae ad suum statum spectant. In communis virginum. conc. 2. nu mer. 22. & in communi confes. pontif. Euānge. Homo quidam pe regre, &c. cōc. 1. num. 20. & in Dominicali Dominica. 8. post Pentecost. conc. 2. num. 5.

Vt vnuquisq; prout suum statum decet vivat efficere, prælatis & gubernatorib; incumbit. 2. Quadrag. Dominica. 4. num. 37.

### Opera.

Opera tantū sunt quae te in iudicij & mortis die comitabuntur. Do minica. 1. Adiēt. conc. 4. nu. 31. & 3. Quadriag. Dñica. 4. feria. 5. nu. 3.

Sine operibus non comparatur gloria. In Aduent. Dominica. 2. post Epiphaniam. conc. 1. numer. 12. & 1. Quadrag. conc. Sep tuagesimæ. nu. 15. & 4. Quadrag. concio. Septuagesimæ. numer. 27. & in

## Opera.

& in cōmuni vnius martyris. Euāgel. Amen dico vobis. conc. 2. numer. 5.

Non enim verbis, sed operibus coelum acquiritur. In Aduent. cōc. 1. Andreæ. num. 26.

Non sufficit in yno tantum aut altero bono opere te exercere. Dominica. 2. Aduentus. conc. 2. num. 19. vbi latē & ibi Dominica. 6. post Epiphaniam. conc. 3. num. 24.

Sed in omnibus operibus & omnia mandata Dei implere est necesse. In cōmuni Sanctorum mulierū. conc. 1. num. 24. & in proprio Sanctorū. conc. vna decollationis Baptizæ. num. 19. & in Aduent. Dominica. 26. post Epiphaniam. conc. 3. num. 24.

Opera quæ in hominum ministerio facitis, sēpissime examinatis quia eis placere cupitis: quæ vero Deo facitis, qualiacunque sunt sufficere arbitramini. In Aduent. Dominica. 2. post Epiphaniam. conc. 3. num. 34.

Si in pluribus operibus bonis te exercueris, animam ad ultimum perfectionis culmen excitabis: & tandem in hora mortis securum iter inuenies. Dominica. 2. Aduentus. conc. 2. num. 22. vbi latē.

Perfectus vere non est, qui operatur tantum, sed qui vna operatur & docet. Dominica. 2. Aduentus. conc. 2. num. 31.

Operum bonorum noli in hac vita retributionem accipere. In cō-

muni Sanctorum mulierum. conc. 3. num. 22.

Contra eos qui bona opera prætermittunt ne autoritatem suam amittere videātur, vel propter alios humanos respectus. In cōmuni dedicationis Ecclesiæ. conc. 2. numer. 9.

Vt opera bona iustos, ita mala opera peccatores ad diuinum usq; conspectum comitaturi sunt. In cōmuni Sanctorum. conc. 2. funerali. num. 34.

Nè ex operibus bonis inanem gloriam compares, vide rationes & considerationes ad hoc collectas in verbo, contra superbiam remedia.

Opera nostra erunt signa amoris nostri erga Deum & proximos 1. Quadrage. conc. in Cœla. nu. 21.

Cum de operibus tuis alij detrahunt, patientiam habe: quia per detractionem quasi lima superfluum operis collimatur, & vana gloria quam sumere poteras aufertur. In proprio Sanctorum. conc. 1. B. Mariae ad Nives. num. 9

Quanto magis vitæ tuæ finis appropriate inquit, tanto maiori cum diligentia reste operari debes. In Dominicali Dominica. 2. post Pascha. conc. 2. num. 25.

In operibus bonis nos assidue exercere debemus: lōga enim exercitatione omnia nobis facilia reduntur. In Aduent. Dominica. 1. post Epiphaniam. conc. 1. num. 7.

Opera

## Opera.

Opera nostra bona, potius Dei quam nostra. 4. Quadr. Dominica septuagesimæ. num. 21.

Opera bona exercere à prima etiam nostra atestate valde necessarium est. In cōmuni Sanctorum mulierum conc. 2. nu. 24. vbi latē.

Opera bona exercentes disponimus ad hoc quod Deus nos illuminat. 4. Quadr. Dominica Resurrectionis feria. 2. num. 28.

In operibus bonis statim & diligenter nos exerceri oportet, propter vitæ beatitudinem, & in certitudinem. 4. Quadr. Dominica. 4. feria. 4. num. 16.

Opera bona Deus exposcit iuxta vniuersitatemq; statum. In cōmuni confess. pontif. Euang. Homo quidam peregre &c. conc. 1. num. 22.

Opus bonum quodcumq; etiam minimum, quod iusti faciunt attingitissime Deus considerat. In cōmuni confess. pontif. Euang. Ne in accedit lucernam &c. conc. 2. num. 13.

In operis boni deliberationem moram in exequitione verò, diligenter esse debere. In cōmuni doctorum conc. 4. num. 23.

Operari bene est necessariū, & non sufficit a malo abstinere. In cōmuni virginum conc. 3. nu. 14.

Vt bene operaris considerate semper in diuino conspectu persistere. In cōmuni Euangeliistarum conc. 1. num. 12. vbi latissime.

Ad operandum bene nullam habemus excusationē; cum ipsis met qui ea præcepit prius illa omnia fuerit operatus. 2. Quadr. conc. sexagesimæ. num. 23.

Opera bona aliorum iustorum qui efficaciter desiderant efficere; participes fiunt meriti illorum operum. 2. Quadr. Dominica. 2. feria. 6. num. 12.

Contra superbiam ex bonis operibus ortam vide in verbo contra superbiam remedia, vbi omnia si mul collegimus.

Opera bona exercentes Deum inuenient. 2. Quadr. feria. 2. Resurrectionis. num. 18.

In operibus nostra Christiana religio consistit, magis quam in verbis. 3. Quadr. Dominica. 1. num. 4.

Vt operentur prædicatores, que prædicanter, vide verbo, concionator.

Opera bona que sine occasione faciendi illa perficiuntur, Deo gratissima sunt. In proprio Sanctorū conc. 4. Nativitatis Beate Mariæ. num. 8.

Sine operibus bona desideria nullius esse momenti. 3. Quadrage. Dominica. 4. feria. 5. num. 6. & in cōmuni confess. non pontif. Euang. Sint lumbi vestri &c. conc. 2. num. 17.

In qualibet diei parte, & omni tempore debet iustus recte operari. In Dominicali Dominica. 2. post Pascha conc. 1. num. 25.

M Non

## Opera.

Non tantum bona opera, sed bona etiam desideria, cum opere compleri nequeunt Deus persoluit. 2. Quadragesi. Dominica. 3. feria. 6. nu. 16. & 3. Quadrag. Dominica. 4. feria. 5. num. 7. & in Aduent. conc. 3. Andreae. num. 18.

Pluris Deus facit interiora opera, quam exteriora: quinimo exterius opus ab interiori valorem accipit. In Dominicali Dominica. 16. post Pentecost. conc. 1. num. 41.

Operum iustorum hominum quantū Deus meminerit: & quod propter ipsa folet Deus suis posteris benefacere. In proprio Sanctoru. eōc. 4. Natiuitatis B. Mariæ. nu. 3.

Opera bona sigillatim esse in die iudicij a Deo referenda. 3. Quadra. Dominica. 4. feria. 6. num. 2.

Operari oportet nō quod Deus praecepit tantum: sed multo etiam plura in his quæ Dei seruitum spe-  
ctant. 3. Quadragesi. Dominica in Ramis. num. 7.

Cum operari vis aliquod bonū opus, & male succedit optimum signum est: per eandem enim viam te dicit Deus per quā sanctissimā suam matrem deduxit. In Aduent. conc. 1. Dominicā infra: octauam Natiuitatis. num. 24.

Curet Christianus opera Chri-  
stiani facere. In Aduent. Dominic. 5. post Epiphaniam. conc. 1. num. 27. & ibi. conc. 1. Circumcisionis. nu. 26. & conc. 4. nu. 27. & in Dñicali Dñica. 7. post Pentec. cōc. 2. nu. 13.

Christianī siquidem in tam fer-  
tili horto, qualis est ecclesia planta-  
ti sunt, fructus optimos honorum  
operum profere current. In Domini-  
cali Dominica. 7. post Pentec. conc.  
2. num. 7. vbi latè.

Vnusquisque Christianus cu-  
ret fructum honorum operum se-  
cundum suam status conditionem  
proferre. In Dominicali Dominica.  
7. post Pentecost. conc. 2. num. 15.

Dūm tēpus habemus in hac vi-  
ta bene operandū est, quam hora  
mortis illud Dominus sibi capiet.  
In Dominicali Dominica. 7. post  
Pentecost. conc. 2. nu. 19.

Bona opera postquā probē aēta  
sunt ipsum operantē gaudio & cō-  
solatione afficiunt. In Dominicali  
Dñica. 10. post Pent. conc. 1. nu. 24.

In operibus bonis vel malis non  
tantū attendendum est bonum, vel  
malum quod proximis facimus, &  
quantum seruitū vel iniuriam quā  
Deo irrogamus. In Dñicali Domi-  
nica. 2. post Pente. conc. 1. nu. 28.

Opera bona vbi proximorū utili-  
tas vel diuinę glorię ratio postulat,  
prēdicanda aliās vero silentio tegē-  
dasunt. In Dominicali Dñica. 23.  
post Pentec. conc. 1. num. 49.

## §. Operum circunstan- tie, & conditions.

Circumstantiae & qualitates qui-  
bus opera Deo grata sunt: sunt gra-  
tia, sparsus, & feruor amoris arden-  
tissimus: non dignitas aut nobilitas  
perso-

## Operum circumstantiae & conditions. 179

personæ. In Aduent. Dominica. 3.  
post Epiphaniam. conc. 1. nu. 15.

Circumstantia etiam temporis, sci-  
licet opportunitas est attendenda.  
In Aduent. Dñica. 2. post Epiphani-  
am. conc. 4. num. 21. & 1. Quadrage-  
sima in Passione. feria. 3. num. 2.

Quando opus non est de neces-  
itate præcepti bene potest in aliud  
tēpus opportunius differri. In Ad-  
uent. Dominica. 2. post Epiphaniā.  
conc. 4. nu. 30.

Opera quæ sunt de exequitione  
præceptorum publicè: quæ vero  
de obseruantia consiliorum secre-  
to fieri debent. In communi San-  
ctarum mulierum. conc. 1. num. 17.

Opera bona feruide exercenda.  
In communi dedicationis Ecclesiæ  
conc. 1. num. 14.

Hi autem seruores oportet vt  
quodam moderamine fiant, ne  
natura ipsa nimium lassetur & ad  
ulterius in illis procedendum im-  
possibilitetur. In communi dēdica-  
tionis Ecclesiæ. conc. 1. nu. 15.

Opera bona sine amore non suf-  
ficiunt. In proprio Sanctarum.  
conc. 1. diei Sancti Pentecost. nu-  
mer. 12.

Quodlibet opus quantūvis exi-  
guum, dum modo à charitate pro-  
cedat maxime Deo placet & pluri-  
mi ab eo aestimatur. In proprio Sā-  
ctorum. conc. 1. feria. 2. Pentecost.  
nu. 19. & 4. Quadragesima. 2. feria. 6.  
nu. 12. & in communi confes. pontifi.  
Euangel. nemo accedit lucernam,

&c. concio. i. num. 12.

In operibus, cordis affectum po-  
tius quam exteriorem apparentiā  
Deus considerat. 4. Quadra. conc.  
Septuagesimæ. num. 38.

Opera propter Deum facta, quāti  
ipse Deus estimat. In cōmuni cōf.  
pontif. Euang. Nemo accedit lucer-  
nam, &c. conc. 2. num. 14. & 3. Qua-  
drag. Dominica. 4. feria. 6. nu. 2.

Opera non quanta, sed quo spi-  
ritu, & amore, qua deuotione, & vo-  
luntate fiant Deus perpendit, &  
considerat. 1. Quadrage. conc. Sep-  
tuagesimæ. num. 6. & 3. Quadrag.  
conc. Septuagesimæ. num. 8. & 3.  
Quadragesima Sabbatho post Do-  
minicam. 3. num. 7. & 4. Quadra-  
gesima. concio. Septuagesimæ nu-  
me. 39.

Operis boni singulas circumstan-  
tias Deus spectat, vt speciali quoq;  
præmio remuneret. 1. Quadrage. 1.  
Dominica in Passione. feria. 5. nu-  
mer. 31.

Opera bona instanter, diligenter,  
& cum festinatione exercenda.  
In communi Sanctarum mulierū.  
conc. 3. num. 15. & in proprio San-  
ctarum. conc. 3. visitationis B. Ma-  
riæ. num. 10.

Opera virtutis vult Deus instan-  
tissime, & feruissimè fieri. In cō-  
muni Euangelistarum. conc. 4. nu-  
mer. 14.

In operibus bonis modus, & ra-  
tio bene operandi est necessarius. 3.  
Quadrage. conc. in Cœna. num. 18.

## Opera in peccato facta.

Ad hoc quod aliquid sit perfette bonum oportet multis circumstantijs exornari, & nihil quod ad perfectionem pertineat in eo deficeret. In Dominicali Dominica.5. post Pentecost.conc.1. num.3.

Finis. Circumstantia præcipua est ex ijs quæ in operibus requiruntur. In Dominicali Dominica.5. post Pentecost.conc.1. num.4. de quo vide plura in §. de fine operū vbi omnia quæ ad finem operum spectant collegimus.

### §. Opera in peccato facta.

Opera in peccato facta, vniuersa Diaboli sunt, cum ipse sit animæ possessor. In Aduent.conc.2. conceptionis B.Mariæ num.9.

Opera bona in peccato facta bona merentur temporalia. In Aduent.conc.2. conceptionis B.Mariæ num.10.

Opera peccatoris sicut de se sint studiosa; à peccato tamē vitiantur, & corruptuntur. In Dominicali Dominica.16. post Pentecost. cōc.1.num.5. & ibi Dominica.10. post Pentecost.conc.1.num.27. vbi ex professo.

Opera bona existentis in peccato quam parum profint. In communī confess. pontif. Euang. Nemo accedit lucernam &c.conc.1. num.11.

Opera bona etiam in peccato facta quas pariant utilitatem. I. Quad.

Dominica.3. feria.3. num.29.

Dum quis est in peccato omnia opera quæ exercet perdit. In communī Apostolorum conc.3. nu.13. & in Dominicali Dominica.16. post Pentecost.conc.1. num.4.

Quantumcunq; quis peccator sit nunquam bona opera debet pretermittere. I. Quad. Dominica.3. feria.6. num.29. &.3. Quad. feria.5. post Cineres num.8.

### §. De intentionis puritate, & rectitudine in operibus: & de fine eorum.

Operum bonorum gloria omnis Deo præcipuo eorum authori adscribēda est; non propriæ virtuti. Dominica.3. Aduentus conc.2. num.4. &.3. Quad. Sabbatho post Dominicam.4. num.23. & in Aduent.conc.3. Ioannis Evangelistæ num.6. & in proprio Sanctorum conc.2. Trinitatis num.20. vbi ex professo; & conc.4. sequenti num.13. & in Dominicali Dominica.10. post Pentecost.conc.1. num.12.

Nam alias meritum illorum bonorum operum amittes. In proprio Sanctorum conc.2. Trinitatis num.22. vbi late.

Qui sibi gloriam bonorum operum adscribit, manus peccatum facit Deo honorem illum auferendo, quam qui pecuniam homini eripit. Dominica.3. Aduentus cōc.3. num.9.

Quid cogitare debes ne glories

ris

## Operum intentio & finis.

Quæ propter bona opera quæ fecisti. Dominica.3. Aduentus conc.3. num.4. vbi late.

In omnibus nostris operibus gloria, & honor Dei procurandus, & intendendus. I. Quad. Dominica.4. feria.6. num.23.

Cum bona opera impedire non potest. Diabolus ipsimet operibus nos ledere tentat; efficiendo ut ex eis inaneam gloriam percipere intendamus, & ea cum iactancia publicemus. Dominica.3. Aduentus conc.3. num.3; vsq; ad nu.10.

Intentio mala est iussiens ad opus bonum, malum & inuisum Deo reddendum: & idemmet opus bona intētio Deo gratissimum efficit. In Dominicali Dominica.16. post Pentecost.conc.1. num.11. vbi pluribus sacræ scripture exemplis id confirmat. &.4. Quad. conc. Ci nerum num.32. & latulsi me in communī confess. pontif. Euang. Nemo accedit lucernam &c.conc.2. num.2. &.4. Quad.conc. Cinerum nu.28. & in communī Sanctorum mulierū. cōc.1. nu.14. vbi late & in Dominicali Dominica.8. post Pentecost.conc.2. num.4. vsq; ad.14.

Opera secundum intentionem, & voluntatem Dei, & non nostrā proferre debemus. In Dominicali Dominica.16. post Pentec.conc.2. num.11.

In quoquaque opere bono gratia Deo, & non nobis reddendæ. I. Quad. Sabbatho post Dominicā.4. num.23.

Opera non esse facienda vt videatur ab hominibus, nec vt hominibus, sed vt soli Deo placeant. I.

Quædrag. Dominica.2. feria.3. num.

.6. & in communī Sanctorum mulierum conc.1. num.14. vbi ex professo, & in proprio Sanctorum conc.2. Ioannis Baptistæ num.3. & in communī confessor. pontif. Euang. Nemo accedit lucernam &c.conc.1. num.5. vsque ad num.20. vbi latissime & in Aduent. Dominica.3. post Epiphaniam conc.2. nu.25.

Nam alias nullam mercedem recipient. In Dominicali Dominica.5. post Pentecost. conc.1. nu.4. & maximam Deo irrogabunt iniuria in Dominicali Dominica.5. post Pentecost.conc.2. num.4.

In operibus nostris hunc finem habere debemus, vt scilicet vni Deo placeamus. In communī confess. pontif. Euang. Nemo accedit lucernam &c.conc.2. num.2. &.4. Quad.conc. Cinerum nu.28. & in communī Sanctorum mulierū. cōc.1. nu.14. vbi late & in Dominicali Dominica.8. post Pentecost.conc.2. num.31.

Opera bona exterius etiam apparete Deus nos admonet, sed simul prohibet ne fiant vt videatur: late hoc prosequitur in communī confess. pontif. Euang. Nemo accedit lucernam &c.conc.1. num.5. &.14. &.20. & in proprio Sanctorum conc.3. Inventionis Crucis num.9. & in Aduent.conc.1. expectationis B.Mariæ nu.14. vbi late: & in proprio Sanctorum conc.4.

Petri & Pauli. nume. 10.

Operum bonorum pretium nimis adauget intentionis puritas. In communi confess. pontif. Euange. Nemo accedit lucernam, &c. concio. 2. num. 6. vbi latè.

Operum intentionem & finem Deus præcipue considerat. 2. Quadragesimæ conc. Cinerum. num. 2. & in communi confess. pontific. Euangel. Nemo accedit lucernam, &c. conc. 2. num. 6. vbi latè: & Dominica. 1. Aduentus. conc. 2. num. 23.

Opera bona etiam indifferenta, ad Deigloriam esse dirigenda. 3. Quadragesimæ. Dominica. 4. numer. 7.

Gloria & honor Dei in omnibus nostris actionibus procuranda, & intendenda. 3. Quadragesimæ. Dominica. 4. feria. 6. num. 23.

Et in quacunque siue prospera, siue aduersa fortuna. 3. Quadragesimæ. Dominica. 4. feria. 6. num. 24.

Opera omnia nostra in Deum sunt referenda. 3. Quadragesimæ. Dominica Passionis. feria. 4. numer. 30.

Iusti in hoc cognoscuntur quod omnes suas actiones in Deum Deique honorem & gloriam dirigunt. In Dominicali Dominica. 5. post Pentecost. concio. 1. nume. 14.

Integra & perfecta intentio opus efficit illustre, dummodo ipsum opus sit bonum, & in gratia Dei fiat. In Dominicali Dominica. 5.

post Pentecost. conc. 2. num. 1.

### §. Opera meritoria, & operum valor.

Tantum bonum opus valet, quantum ponderis in amoris state habebit. In Dominicali Dominica. 12. post Pentecost. conc. 2. num. 34. vbi ex professo.

Operum exteriorum valor, vita, & pulchritudo, ex valore vita & pulchritudine animæ interiori procedit. In proprio Sæctorum. conc. 2. B. Mariæ ad Niues. num. 28. vbi latè. & in Aduent. Dñica. 6. post Epiphaniæ. conc. 1. nu. 14. vbi latè.

Cum opera nostra tam exigua sint, cur præmium æternum quod pro ipsis confertur eis, iustum esse dicitur. 4. Quadragesimæ. conc. 3. num. 22.

Valor operū augetur ex intētione. In communi. confes. pōtif. Euāg. Nemo accedit lucernam, &c. concio. 2. num. 6. vbi latè.

Operum nostrorū valor maxime augetur si ea cū operibus Christi conformamus. In Dominicali Dñica. 15. post Pentec. conc. 1. nu. 7.

Vna ex præcipluis radicibus meriti nostrorum operum est volūtas. In Dominicali Dominica. 19. post Pentecost. conc. 2. num. 25.

### §. In operibus perseuerantia.

Ad salutem gloriam & præmii bono

bonorum operum consequendū tecost. conc. 1. num. 29.

Quanti momenti sit in virtutis via perseuerare. In Aduent. conc. 4. Epiphaniæ. nume. 26. vbi adducit historiam perpetua memoria dignissimam.

Opera bona fecisse non sufficit sed facere, & perseuerare. In proprio Sæctorum. concio. 2. Beatae Mariæ ad Niues. num. 20.

Operum bonorum perseuerantia dæmon maxime inuidet, & omnibus viribus, vt illam iusti perdant studet. In proprio Sæctorum. conc. 2. Beatae Mariæ ad Niues. nume. 20. & in Dominicali Dominica. 13. post Pentecost. conc. 1. nume. 32.

Ab opere bono incepto deficerere propter malorum hominū murmentationem signum est imperfectionis. In proprio Sæctorum. conc. 2. Matthæi. nu. 34.

Contra eos qui in operum bonorum exercitio defecerunt, vel ab illo desisterunt, vide omnino in communi vnius marty. Euāge. Si quis vult venire post me, &c. conc. 3. numer. 24. vbi latissime & in communi confess. non pontif. Euāng. Ecce nos reliquimus omnia, &c. concio. 3. numer. 23. & in proprio Sæctorum. conc. 1. Matthæi. num. 15. vbi ex professo, & Dominica. 4. Aduentus. concio. 1. nume. 21. vbi latè & in Dominicali Dominica. 13. post Pentec. conc. 1. nu. 32. & conc. 2. n. 2.

Vt hanc perseuerantiam habeamus in Deo innitendum est. Dominica. 4. Aduentus. conc. 1. nu. 22.

In operibus bonis, vel in virtute perseuerantia quam utilis, & necessaria. Dominica. 2. Aduentus. conc. 4. num. 24.

Perseuerantia in innocētia baptismali, vel iſi bonis operibus est maximum iustificationis signum. Dominica. 2. Aduentus concio. 4. numer. 25. vbi ex professo, & in Dominicali Dominica. 13. post Pē

Operum initia nontantum Deus considerat, quantum eorumdem finem. 1. Quadra. Dominica. 4. feria. 6. nume. 9.

Opus bonum coepisse parum prodest, nisi incepit consummetur. 1. Quadragesimæ. Sabbatho post Dominicam. 4. num. 11.

In operibus bonis perseuerantia quam

## In operibus perseverantia.

re quam sit difficile. 3. Quadr. Dominica. 4. feria. 5. num. 18.

Bonorum operum perseverantia magna ex parte deest hominibus, voluptatibus deditis. In Dominicali Dominica. 6. post Pentecost. conc. 1. num. 26. & ibi. Dominic. 13. post pentec. conc. 2. num. 6.

Si diuinæ misericordiæ participes esse vultis, in virtute perseverante. In Dominicali Dominica. 6. post Pentecost. conc. 1. num. 27.

In operibus bonis non perseuerare, est una ex hominum miserijs. In Dominicali Dominica. 13. post Pentecost. conc. 1. num. 25.

Hac perseverantia habitus virtutum gignitur & difficultates quæ in ipsis sunt faciles sunt. In Dominicali Dominica. 13. post Pentecost. conc. 1. num. 35.

Homo in virtute perseverans perfectionem breui consequitur. In Dominicali Dominica. 13. post Pentecost. conc. 1. num. 36.

Ad hanc perseverantiam obtinendā considera quod si à bono incepto defisi statim omnia mērita quæ hactenus cōparasti amittis. In Dominicali Dominica. 13. post Pēteco. conc. 1. n. 38. vbi ex professo.

Ad id etiam valde necessaria est patientia, Dominic. 4. Aduentus conc. 1. num. 24.

Ad perseverantiam etiam obtinendam continua beneficiorum acceptorum memoria valde conductit. In Dominicali Dominica. 13.

post Pentecost. conc. 1. num. 42.

Adeò excellens est perseverantia ut Deus ipsam, velut præmium aliarū virtutū elargiatur, & in peccatorum pœnam, solet inconstantiā permittere. In Dñica. 13. post pentec. conc. 2. num. 6.

Inconstantia quā peccatores habent sāpe ex humanis timoribus oritur. In Dominicali Dominica. 13. post Pentecost. conc. 2. num. 8.

Hæc inconstantia consideratur. In Dominicali Dominica. 21. post Pentecost. conc. 2. num. 58.

Perseuerantia quam in quærendis ad corporis salutem remedij adhibemus, redarguit inconstantiam nostram in quærendis ad salutē animæ remedij. In Dominicali Dominica. 23. post Pentec. conc. 1. n. 41.

*Ad bene operandum occasio*, vide verbo occasio.

*In operibus bonis inconstantia*, vide §. in operibus perseverantia.

*Opera in gratia & ex charitate facta*, vide verbo operum circūstatię.

*Opera virtus*, vide verbo peccatū.

*Optimates*, vide magnates, & prælatus.

### Oratio mentalis & vocalis.

In omnibus rebus gerendis primus gradus sit ad Deum in oratione properare. In proprio Sanctorum conc. 1. Bartholomæi num. 6. & in proprio Sanctorum conc. 1. Matthie. n. 5. vbi ex professo.

Absq;

## Oratio mentalis &amp; vocalis.

Absq; orationis & contemplationis auxilio, vita astinē exercitia, cū debita utilitate & fructu non bēne possunt cōseruari, & sustentari. In proprio Sanctorum conc. 3. Assumptionis Beatæ Mariæ. num. 29. & in Dominicali Dominica. 5. post Pascha. conc. 3. num. 10.

Oratio est antidotum & commune remedium, cōtra omnia malitia. In proprio Sanctorum. conc. 1. Bartholomæi. num. 9.

Interdum oratio relinquenda est, vt misericordiæ opera exerceamus. Dñica. 4. Aduentus. conc. 1. nu. 30. & in Aduēt. Dñica. 3. post Epiphaniā. conc. 1. nu. 3. & num. 7. vbi late.

Oratio est communis iustorum laborantium portus ad quem confugiunt. In Aduēt. Dominica. 1. post Epiphaniam. conc. 2. num. 31.

Propter orationes iustorum eligitur Deus omnia bona spiritualia & temporalia. 1. Quadrag. Dominic. 3. feria. 5. num. 16. & 2. Quadrag. conc. quinquagesimæ. num. 46. in Dominicali Dominica. 20. post Pentecost. conc. 2. num. 4.

Orandi spiritus, cum quo cætera dona à Deo postulamus, est etiam inter Dei dona numerādus. In proprio Sanctorū. conc. 1. Iacobi. nu. 7.

Post orationem solet Deus quādam quietem, & tanquilitatē cordi communicare. In proprio Sanctorum. conc. 1. Iacobi. num. 7.

Oratio adeò est grata Deo quod loco adorationis latræ (quæ est

vnum ex præcipuis obsequijs, que Deo in hoc mundo sunt) illam accepitat. In proprio Sanctorum. conc. 1. Iacobi. num. 9.

Oratione ad Deum in nostris necessitatibus recurrire est ei adeò gratus, vt repente hoc Deus tanquam gloriam & honorē suū. In proprio Sanctorū. conc. 2. Bartholomæi. nu. 13.

Orationi & contemplationi va- canendum, etiam si non statim gustus percipiatur. 1. Quadrag. Sabbatho post Dominicam. 3. num. 9.

Vt orationi & contemplationi va- cent etiā seculares, extortationes vide: 2. Quadrag. Dñica. 2. num. 15.

Orationi dediti terrestria parum curant, imo ipsorum obliuiscuntur 2. Quadrag. Dominic. 4. num. 7.

E contra autem ex orationis & contemplationis defectu prouenit ingens hæc bonorum temporalium sitis & dilectio. 3. Quadrag. Dominic. 3. feria. 6. num. 22.

Oratio vocalis sanctissima est & nimis utilis. 4. Quadrag. Dominic. 3. feria. 4. num. 24. vbi plurimas ciuius utilitates inuenies.

Contra illos qui orationem propter alias exteriores exercitationes derelinquent. 3. Quadrag. Dominic. 3. feria. 5. nu. 33.

Ad orationem currere, debemus ante prælatorum electionem, & cu- iuslibet ardore rei aggressum. In proprio Sanctorū. conc. 1. Matthie. n. 8.

Oratio multorū plurimū potest ad aliquid à Deo impetrandum. In

M 5 pro-

proprio S. Petri. cœ. i. Matthiae. ii. 7

Quod per orationem ad Deum in nostris necessitatibus occurramus, ipse Deus maxime gaudet, & magni aestimatur. In proprio Sanctorum. conc. 2. Inventionis crucis num. 2. & in Dominicali Dominicae. 10. post Pentecostem. conc. 2. num. 14.

A lsida orationis & contemplationis exercitia sunt remedia ad superandas dæmonis tentationes. In Advent. Dominica. 1. post Epiphaniam. conc. 2. nu. 11. & ibi Dominica. 2. post Epiphaniam. conc. 1. nu. 4. vbi latè & in Dominicali feria. 2. in litanijis maioribus. conc. 2. nu. 24.

Eorum bonorum quæ nobis ab eterno tribuere constituit nostra oratione intercedente idonei efficiuntur, & ideo vult Deus ab eo illa petitamus quāvis iā decreuerit ab eterno illa dare. In Dominicali Dñicai 5. post Pascha. conc. 1. num. 6. & ibi feria. 4. in litanijis maioribus. conc. vna. num. 31.

Oratione, in diuinæ maiestatis, & nostræ fragilitatis agnitionem deuenimus. In Dominicali Dominicae. 5. post Pascha. conc. 1. nu. 11.

Orare est etiam meritoriū, Deus enim pro obsequio reputat in seruicordiam à se postulari quod maxime immensam Dei bonitatem explicat. In Dominicali feria. 2. in litanijis maioribus. conc. 2. nu. 30.

Inter ea quæ nos ad orandum maxime mouere debent, vnum est strages maxima nō in corpore tan-

tum sed etiam in anima per peccatum facta. In Dominicali feria. 4. in litanijis maioribus. conc. vna. numer. 5.

Tardium ac fccitatem særissimè iusti dum orationi vacant ex Dei permissione tum ad exercitium, tum ad maius eorum meritum, sentiant. In Dominicali feria. 4. in litanijis maioribus concio. vna. numer. 14.

Cum te solita in oratione dulcedine ac suavitate orbatum cernis cogita ob aliquod commissum peccatum vel imperfectionem id tibi enenire, quam penitus aucterere cura. In Dominicali feria. 4. in litanijis maioribus. concio. vna. numer. 15.

Orationes solent in Ecclesia sonoris vocibus decantari, vt Christianorum corda in deuotionem prouocent, tristitiamque ac tæpiditatem ab ipsorum canentium & audientium mentibus auertant. In Dominicali feria. 4. in litanijis maioribus. conc. vna. num. 28.

Licet vtile sit, nos Sanctorum orationibus commendari, requiritur tamen nos etiam ex parte nostra diligentiam adhibere. In Dominicali Dominica. 20. post Pentecostem. conc. 2. num. 4. & num. 17.

Orationi vacare Deo gratissimum est. In Dominicali Dominicae. 5. post Pascha. conc. 1. num. 19.

In oratione diuina gratia & gloria absolute petenda est & sine conditione

ditione & moderatione: at vero reliqua omnia temporalia non absolute sed conditionatè petenda sunt. In Dominicali Dominica. 5. post Pascha. conc. 1. num. 22. vbi late, & conc. 2. num. 31. & in Advent. Dominica. 2. post Epiphaniam. conc. 2. num. 30. & Dominica. 3. sequenti. conc. 1. num. 15.

Vt petere & orare scimus spiritus sancti auxilium efficaciter implorare nos exporet. In Dominicali Dominica. 5. post Pascha. conc. 1. num. 27.

In omnibus nostris orationibus & precibus unicum est ius & singularis titulus, quo id quod petimus postulare debemus scilicet per Dominum nostrum Iesum Christum. In Dominicali Dominica. 5. post Pascha. conc. 2. nu. 18. vbi latissime & ex professo, & conc. 3. num. 20.

Sæpe Deus orationes religiosoru & iustorum pro necessitatibus totius populi ab eis profusa nō exaudit, quia dum illi orant populus pro quo orant scelera ac flagitia committit. In Dominicali Dominicae. 5. post Epiphaniam. concio. 3. numer. 13.

Maxime dolendum est quod plerique temporalia à Deo summis precibus & anxie petunt, spiritualia autem lente & desidiose exposcunt. In Dominicali Dominicae. 5. post Pascha. concio. 3. numer. 19.

Qui propter hoc invenimus

Cum atteitio in qualibet oratione sit maxime necessaria curandum est, cor nostrum suapte natura inquietum, in oratione sedare: id autem non vi, sed blande ac leniter, suauibus reoperationibus per sicutiendum est. In Dominicali Dominica. 5. post Pascha. conc. 3. numer. 26. vbi late.

Orationes generales quæ rogationes vel litaniae dicuntur, verno tempore potius quam alio fiunt. Primo vt carnalis incupiscētia que tunc magis augetur & ebullit ieiuniis & orationibus mortificetur. In Dominicali feria. 2. in litanijis maioribus. conc. 1. num. 7.

Secundo, vt Deum deprecemur ne propter scelera nostra nos puniat, & bella ac seditiones, quæ his maxime temporibus oriri solent, comptimere diguetur. Ibi num. 14. & concio. 2. sequenti. num. 13. vbi late.

Tertio, ad Dominum obsecrandum, vt nobis frugum abundantiam, qua ipsi seruianus conferat, ex hoc enim tempore totius anni remedium pendet. Ibi conc. 1. numer. 18. & conc. 2. sequenti. num. 26.

Et cum rerum fertilitas & abundantia est, ad agendas pro eo Domino gratias fiunt, ibi conc. 1. numer. 31. & concio. 2. sequenti. numer. 27.

Quarto vt nobis Deus tribuat virtutem, qua nunc ad recipientium spiritum Sanctum preparetur.

## 188 Orationis conditiones ut sit efficax.

murabi numero. 34. vbi latè & i. Quadrag. Dominica. 4. feria. 6. num. 8. & in proprio Sanctorum. conc. 2. Assumptionis B. Mariæ. num. 13.

Oratio simul cum ieiunio, & alijs bonis operibus, & laboribus sociari debet ad Dei dona per illam comparanda. In Dominicali feria. 2. in litanij maioribus. concio. 1. num. 9. & in proprio Sanctorum. conc. 2. in litanij maioribus. concio. 2. num. 9.

Oratio multorum iustorum simul deprecantium summè potens, & efficacior est apud Deum. In Dominicali feria. 2. in litanij maioribus. concio. 2. num. 6.

Oratio viiius duntaxat hominis pīj quam plurimis vii pīj. prodebet. In Dominicali feria. 2. in litanij maioribus. concio. 2. numer. 5.

Reliqua quæ ad orationem mentalem spectant, vide verbo, contemplatio: reliqua vero quæ ad orationem vocalem pertinent, vide verbo. Laus Dei.

Oratio Christi, vide Christus.

Orationis hora, locus, intentio, tēpus & perseverantia, vide in proximè sequenti. §.

### S. De conditionibus ad precandum necessarijs, quo sit efficax oratio mentalis, & vocalis.

Orationum. & precium multitudinem non tantum attendit Deus quantum conscientia puritatem cordis affectionem, attentionem, & amorem quo oratur. In proprio Sanctorum. conc. 1. Bartholomai.

num. 3. vbi latè & i. Quadrag. Dominica. 4. feria. 6. num. 8. & in proprio Sanctorum. conc. 2. Assumptionis B. Mariæ. num. 13.

In oratione perseverantia Deo est gratissima. In proprio Sanctorum conc. 1. Bartholomai. num. 4.

Quæ perseverantia, ut sit imperatoria oratio, est necessaria. 2. Quadrag. Dominica. 1. feria. 5. num. 22. & in communii viiius marty. tempore Paschali. conc. 1. num. 29. & in Aduent. Dominica. 1. post Epiphaniam. conc. 3. num. 15. & in Dominicali Dominica. 23. post Pentecost. conc. 2. num. 1.

In oratione perseverantiam habere est Dei donum. In proprio Sanctorum. conc. 1. Bartholomai. num. 4. & in Dominicali Dominica. 20. post Pentecost. concio. 4. num. 58. vbi latè.

Vt oratio sit præsentaneum ad nostras infirmitates remediu oportet ut cum seruore exerceatur. In proprio Sanctorum. concio. 1. Bartholomai. num. 9.

Plus prodest vna oratio Dominica cum deuotione & attentione: quā infinitè serè preces sine illa. In proprio Sanctorum. conc. 1. Bartholomai. num. 11. & in proprio Sanctorum. conc. 2. Assumptionis B. Mariæ. num. 13.

In oratione præstat esse in silentio. In proprio Sanctorum. conc. 2. Assumptionis B. Mariæ. num. 14.

Stude ad orationem & diuinum confor-

## 189 Orationis conditiones ut sit efficax.

confortium accedere cum corde solitario & recollecto & rerum terrena rum oblio. In proprio Sanctorū conc. 2. Bartholomai num. 15.

Oratio vt sit impetratoria debet fieri cum deuotione & attentione. 1. Quadrag. feria. 5. post Cineres. num. 5. & in communii viiius marty. tempore Paschali. conc. 1. num. 29. & in Aduent. Dominica. 1. post Epiphaniam. conc. 3. num. 15. & in Dominicali Dominica. 23. post Pentecost. conc. 2. num. 1.

Quæ qualis & quanta attentio requiratur. 3. Quadrag. Sabbathō post cineres. num. 14. & in Aduent. Dominica. 1. post Epiphaniam. conc. 3. numer. 15.

Oratio vt proficit à defectuum recognitione, & dolore debet incipere. 1. Quadrag. Dominica. 1. num. 1.

Oratio requirit hominem ieiunum. 1. Quadrag. Dominica. 1. feria. 3. num. 8.

Oratio vt exaudiatur à Deo debet esse intensa. 1. Quadrag. Dominica. 1. feria. 5. num. 11.

Vt plurimum non exaudiuntur à Deo quia peccatis redundunt homines indigni quominus exaudiantur. In Dominicali Dominica. 5. post Pascha. conc. 1. num. 7.

In oratione pluris Deus estimat & attendit ad orantis cor, quam ad verba & corporis dispositionē.

In Dominicali Dominica. 5. post Pascha. conc. 1. num. 15. & in proprio Sanctorum. conc. 2. in litanij maioribus. concio. 2.

id quod petimus sit aliquid. In Dominicali Dominica. 5. post Pascha conc. 1. num. 21. & conc. 3. num. 30.

Orationes iustorum adeo efficaces sunt apud Deum ut statim eis Deus obtemperare soleat. In Dominicali Dominica. 5. post Pascha. conc. 2. nu. 24. & ibi feria. 2. in litanij maioribus. conc. 2. nu. 2. vbi latè. & in Dominicali Domini. 20. post Pentecost. conc. 2. num. 1.

Oratio cum lachrymis coniuncta pīssimo Deo est nimis accepta. In Dominicali Dominica. 5. post Pascha. conc. 2. num. 28.

Oratio iustorum Deo gratissima & maximè estimationis est. In Dominicali Dominica. 5. post Pascha. conc. 3. num. 6. & ibi feria. 4. in litanij maioribus. conc. viii. num. 8. vbi ex professo. & ibi. num. 25. vbi ex professo.

Oratio à propria persona orantis habita erga Deum plus pondēris ac momenti est, quam si ab alio (cæteris paribus) habeatur. In Dominicali Dominica. 5. post Pascha. conc. 3. num. 16.

Oratio efficacior est quæ ab hilari & cælesti gaudio referto corde dimissat: quam quæ à languido & segni profiscitur. In Dominicali Dominica. 5. post Pascha. conc. 3. num. 36.

Perseuerantia orationis ad multiplicationem beneficiorum Dei, valde necessaria est. In Dominicali feria. 2. in litanij maioribus. concio. 2.

## 190 Orationis conditiones ut sit efficax.

tio.2.numero.32.

Qui in oratione mentali vel vocali alio cogitationem distractam habent, quam grande scelus committant. In Dominicali feria.2.in litanis maioribus. concio. 2. numer.37.

Preces, quas peccatores edunt, absque eo quod à peccatis exire vellint, à Deo non exaudiuntur. In Dominicali Dñica.9. post. pentecost. conc.2.num.4.

Peculiaris locus ad orandum, est templum. In Dominicali Dñica.9. post Pentecost. conc.2.nu.31. & ibi Dñica.10. post Pente. cōc.1.nu.15.

Preter iustorum orationes multa bona spiritualia & corporalia. ijs pro quibus deprecatur Deus. elargitur. In Dominicali Dominica. 20. post Pentecost. conc. 2. num. 1. vbi latē.

In oratione vocali catus, & voces exteriōres sine cordis affectu quam parum profint. 3. Quadrag. Dominica.3.feria.4.num.32.

Orationes qua intentione, & fine fiant examinandū. 1. Quadrag. Dominica.2.feria.4.nu.19.

Oratione ut profit debet procedere ab homine existente in gratia. In communī vnius martyris tempore Paschali. conc. 1. nūm. 27. & in Dominicali feria. 4. in litanis maioribus. conc. vna. num. 10. & 16. & in Dominicali Dominica. 18. post Pentecost. conc.2. nume.39.

Orantibus sape, non concedit

statim Deus ea quae exposcunt, vt petentis valor, excellentia atq; perseverantia cognoscatur. 2. Quadra. Dominica.1.feria.5.num. 17. & in Dominicali Dominica. 5. post Pascha. conc.1. num. 18.

Atq; vt plura postea eis tribuat. 2. Quadrag. Dñica.1.feria.5.nu.27.

Oratio ut sit impetratoria debet esse humilis. 2. Quadrag. Dominic. 1.feria.5.nu.29. & 2. Quadra. conc. de Passione.num.27. & in Dominicali Dominica. 5. post Pascha. conc.1. nu. 11. & ibi Dñica.10. post Pentecost. conc.2. num. 8. & 31. & ibi Dñica.21.conc.2.nu.45.

Orationis locus est solitudo. 2. Quadrag. Dominica. 2. num. 8. & 3. Quadrag. Sabbatho post Cineres num.13. vbi latissime & in proprio Sanctorum. conc. 1. Bartholomæi. nu.13. & conc.2. sequenti. nu.14. vbi ex professo: quibus locis singulares huius rei affert causas. & in Dominicali feria.2. in litanis maioribus, conc.2. num. 3. & ibi num.35.

Orationi cōmodior hora est nocturna, quam diurna. 2. Quzdr. Dominica.2.nu.14. & in proprio Sanctorum. conc. 2. Inventionis Crucis. num.21. & in Aduent. Dominic. 6. post Epiphaniam. conc.2. numer.26.

In oratione vocali attendere ad verborum compositionem ineptis sumum esse. 2. Quadrag. Dominica. 4.feria.6.num.9.

Oratio debet fieri cum maxima reue-

## 191 Ordo. Originale peccatum. Otium.

reuerentia, & humilitate. 2. Quadr. conc. de Passione. nu.27. & in proprio Sanctorum. conc.1.Iacobi. nu. mer.6.vbi latē.

Adorationē loci peculiariter destinati sunt sacra templa. 3. Quadr. Dominica.1.feria.3.num.27.

Oratio ut sit accepta & efficax, vite puritati, & morum integritati debet esset coniuncta. 4. Quadrag. Dominica.3.feria.4. num. 29. & in Dominicali Dominica infra octauam Ascensionis. concio. 3. numer.21.

### Ordo.

Ordo in omnibus seruandus est 3. Quadrag. Dñica. 4. nu. mer.35.

Nil ordinis expers Deo gratum 4. Quadrage. Dñica.4.nu. 28. & in Aduent. conc. 4. Conceptionis B. Mariæ.num.11. vbi latē.

Ordinem sedilium in congregationibus, seruare, summopere quamcumque rem publicam, seu cōgregationem illustrat. In Dominicali Dominica. 16. post Pentecost. conc.2. num.47.

Et hoc Deus non tantū non prohibet, quin potius illud consulit. In Dominicali Dominica.16. post Pentecost. conc.2. num.47.

Anima quae ordinem in operibus & vita seruat, Dei est sedes. In Aduent. conc. 4. Conceptionis B. Mariæ.num.10.

Deus rerum ordinē, magnopere:

diligit. In Dominicali Dominica.6 post Pentecost. conc. 1. num.30.

Vnum ex ijs in quibus pulchritudo ecclesiae consistit, est ordo. In Dominicali Dominica.6. post Pentecost. conc.1.nu.31.

### Originale peccatum.

Originale peccatum in anima cum corpore coniunctione contrahitur. In Aduent. conc.4. Conceptionis B. Mariæ.nume.21.

Originale peccatum cur omnes contrahimus. In Aduent. conc.4. Conceptionis.B.Mariæ.num.21.

De miserijs quas per peccatum originale cōtraximus latissimè disputat. In Aduent. conc.4. Conceptionis B. Mariæ.num.22.

Ada hoc peccatum explicatur. In proprio Sanctorum. conc.4. Incarnationis.num.5.

Ornatus mulierum & hominum, vide vestium profanitas.

### Otium.

Otium plurimorum peccatorū foris, ianua & radix. 1. Quadrag. conc. Septuagesimæ. num. 12. & 2.

Quadrag. conc. Septuagesimæ. nu. 38. & 3. Quadrag. Dominica.4.fer. 4.num.30. & 4. Quadrag. conc. Septuagesimæ.num.27. & in comuni Sanctorum mulierum. conc.

3.num.13. vbi latē, & in Dominicali Dominica.4. post Pascha. conc. 1.num.31.

Otium fugere remedium est ad tenta-



vbilatè & in Dominicali Dñica.  
20. post Pentec. conc. 2. num. 27.

Filiij Dei obligatione sui statutis à parentibus sunt edocendi. Dominica 2. Aduentus conc. 4. num. 19.

Parentes ante omnia liberis suis diuinę gratię rorē instantissimis orationibus à Deo exposcant: postea vero corporalem alimoniam eis exquirant. In communi confes. non pontif. Euang. Ecce nos reliquimus omnia &c. conc. 1. num. 5. & non econtra. In Dominicali Dominica 11. post Pentecost. conc. 2. num. 11.

Parentes non procurent locare filios suos in iuitos, in aliquo statu. In communi vnius mart. Euang. Si quis vult venire post me &c. conc. 1. num. 28.

Pater spiritualis (vulgo el padrino) quam grandi obligatione tenetur instruendi puerum. In proprio Sanctorum conc. 2. Trinitatis num. 16.

Parentes habere filios studiosos, & virtutis sectatores: maximum est Dei beneficium in proprio Sātōrum conc. 1. Ioannis Baptistæ. num. 2.

Pro solatio parentum qui filios non habent, vide in proprio Sanctorum conc. 1. Ioannis Baptistæ num. 7.

Parentum bonorum orationes, & merita multum proficiunt, ut eorum filii salutem spiritualem cōsequantur. In Aduent. Dominica

ca. 1. post Epiphaniam conc. 1. num. 34.

Propter parentes bonos plurima in posteros Deus confert beneficia. 4. Quadr. Dominica. 1. feria. 4. num. 15.

Propter parentum peccata filios hæreditates suas amittere Deus permittit. Dominica. 4. Aduentus conc. 3. num. 5.

Plurimi Deus estimat quod parentes doceant filios suos ut Deū timeant in Aduent. Dominica. 1. post Epiphaniam conc. 3. numer. 12.

Propter parentum peccata filios s̄epe Deus affigit pénitentia temporalibus. 2. Quadrag. Dominica. 1. feria. 5. numer. 13. & 2. Quadr. Dominica. 4. feria. 4. num. 13. & 3. Quadrag. Dominica. 1. feria. 4. num. 22. & in Dominicali Dominica. 15. post Pentec. conc. 2. num. 45.

Parentes à vitijs se abstineant misericordia saltim suorum filiorum commoti: qui pro iporum peccatis pénis temporalibus acerbissimis à Deo plectuntur. 2. Quadragesi. Dominica. 4. feria. 4. numer. 14.

Cum parentum in filios maledictiones coram Deo plurimum valeant; caueant patres ab his maledictionibus: & eurent filij parentibus occasionem ad eas non prebere. 3. Quadr. Dominica. 1. feria. 5. num. 4.

Parentibus ardentiſſimum hūc erga filios amore Deus indidit ut eos diligenter educarent & ab iniurijs teneræ ætatis vindicarent. In Dominicali Dominica. 20. post Pentecost. conc. 2. nu. 23.

Parentes maximā obligatione adstringuntur corā filiis bene operari & loqui. In Dominicali Dominica. 20. post Pentecost. conc. 2. num. 25. & ibi num. 61.

Parentibus à natura insitus est efficax suorum filiorum amor & cura. In Dominicali Dominica. 23. post Pentecost. conc. 1. num. 19.

*Passiones nostra*, vide verbo, appetitus hominis.

*Passionem mortificatio*, vide carnis mortificatio.

Passio Christi quanto ipsius amore, desiderio, & gaudio atque voluntate fuerit peracta. 1. Quadr. Sabbatho post Dominicam. 1. numer. 3. & 1. Quadr. conc. in cenanum. 2. & 1. Quadr. conc.

Quinquagesima num. 10. & 1. Quadr. conc. de Passione num. 31. & 1. Quadr. feria. 3. Resurrectionis nu. 9. & 2. Quad. conc. in cena nu. 9. & 4. Quadr. conc. in cena nu. 15. vbi ex professo, & 4. Quadr. conc. de Passione nu. 13. vbi late. &

in Dominicali Dominica. 4. post Pascha conc. 1. nu. 2. vbi late. & ibi eadem Dominica conc. 2. num. 3.

*Passio Christi nos ad sui amo-*

rem & obseruantiam diuinę legis quasi vinclastrahit. 1. Quadr. fab. batho post Dominicam in Passione num. 15. & 1. Quadragesi. Dominica. 2. feria. 4. numer. 4. & in Advent. conc. 3. purificationis Beate Mariae num. 14.

Passione & morte Christi plus solutum est quam humana natura debebat. 4. Quadragesi. Dominica in Passione feria. 6. num. 24. vbi ex professo.

Passio Christi quantum sentienda, & lachrimanda. 1. Quadr. conc. de Passione num. 7. & nu. 12. & 2. Quadr. conc. de Passione num. 2. & num. 11.

Christus in Passionis suis dolosibus sine auxilio & consolatione fuit relictus: ex hac autem Passione Christi martyribus consolatione & fortitudo proueniebat. in Aduent. conc. 2. Andreæ num. 30. solus enim ipse calicem Passionis purum sine mixtura consolationis bibit. In proprio Sanctorum conc. 1. Iacobi. num. 29.

Passionis Christi magnitudinē nec homo, nec Angelus: sed solus pater æternus potest omnino intelligere. 1. Quadr. conc. de Passione num. 19.

Christus pro omnibus peccatoribus sua morte soluit, ac si ipse unus omnium peccata haberet. In Aduent. conc. 4. Circumcisionis num. 10.

Christus in quantum Deus non

## Passio Christi.

fuit mortuus, nec mori potuit. 4.  
Quadr. conc. Quinquagesimæ numer. 9.

Christus in suæ passionis doleribus nunquam fleuit: pro nostris verò peccatis lachrimatus est. 3.  
Quadr. Dominica. 4. feria. 6. num. 39

In passione Christi iustitia, quā Deus pro peccatis facit summe per lucet. 1. Quadr. conc. de passione num. 20. & in proprio Sanctorum conc. 4. Inuentionis crucis num. 4. In passione Christi misericordia & iustitia Dei in summo graduie perit. 3. Quadr. Dominica passionis feria. 6. num. 33. & in proprio Sanctorum conc. 4. Inuentionis crucis num. 4.

Passio & sanguis Christi quo ad sufficientiam apta est pro redemptione totius mundi, imo & ad rediendos mille mundos si essent: at vero quoad efficaciam eos solū ex adultis redimit qui ex ea utilitate efficaciter capere volunt. In Dominicali Dominica. 2. post Pascha conc. 1. num. 26. vbi latè & in proprio Sanctorum conc. 1. Iacobi numer. 32.

Et in hoc sensu possunt qui fibi per bona opera passionem hanc Christi applicant dicere quod ad implantum quæ defuncti passioni Christi. In Dominicali Dominica. 2. post Pascha conc. 1. num. 28. vbi ex professo, & ibi Dominica infra octauam Ascensionis conc. 3. num. 8.

Passio Christi reddit inexcusa-

biles peccatores in suis peccatis perseuerantes. 2. Quadr. Dominica 1. feria. 4. num. 30.

Passio Christi iugis & perpetua consideratione recolenda est. 2. Quadr. Dominica. 2. feria. 4. num. 1. & 3. Quadr. cōc. de Passione num. 20. & 4. Quadr. Dñica. 2. feria. 4. num. 14. & in communione vnius mart. Euang. Siquis vult venire post me conc. 1. num. 4. & in proprio Sanctorum conc. 4. Inuentionis crucis num. 19.

Passio Christi omnia reddit dulcissima. 2. Quadr. Dominica. 2. feria. 4. num. 3.

Christus ab instanti suæ cōceptionis pati cōcepit. In Aduēt. conc. 1. Innocentiū nu. 2. Quia ex tunc cognovit & acceptauit omnia quæ passurus erat. 3. Quadr. conc. Quinquagesimæ num. 4.

Mortis & passionis Christinecessitas. 2. Quadr. Dominica Passionis feria. 6. num. 31. & 4. Quadr. Dominica Passionis feria. 6. num. 23.

Dolores & compassio quam B. Virgo habuit, vide verb. Maria virgo.

Passio & dolores Christi in diversis veteris testamenti hominibus figurata fuit. 2. Quad. conc. de Passione num. 17.

Per Passionein Christi Deum possumus adiurare, & quasi cōpelere vobis subueniat. 1. Quadr. conc. Quinquagesimæ n. 11. & 22.

Passio Christi est arcus ille cœlestis,

## Passio Christi.

lestis, signum foederis inter Deum & homines. 1. Quadr. Dominica Passionis feria. 6. num. 24.

Passione Christi quantum ipsius anima passa sit. 2. Quadragesi. conc. de Passione num. 20.

Quia Passionem & mortem Christo intulerunt Iudei speciali supplicio à Deo sunt puniti, & vsque in hunc diem puniuntur. 3. Quadragesi. Dominica. 2. feria. 6. num. 2.

Passio Christi super omnia nos invitat ad peccatorum detestacionem. 3. Quadr. Dominica in Passione num. 2. & 4. Quadragesi. conc. de Passione num. 17.

Passionis Christi dolores omnibus doloribus qui excogitari possunt maiores sunt: quia (inter alia) anima eius tantam tristitiam pro peccatis quæ in nobis vidit habuit, ac si in se ipso peccata cerneret. Dominica. 2. Aduentus conc. 4. num. 6.

Passionem & mortem Christo intulerunt Iudei: quia eorum vita non dissimulabat sed increpabat. 3. Quadragesi. Dominica in Passione feria. 3. num. 3.

Passionem hanc perpessus est Christus ut per illam mercretur eis gloriam qui ad ipsam prædestinati erant. 3. Quadragesi. Dominica in Passione feria. 6. num. 19.

In Passione Christi sanguis fuit effusus pro præsentibus præteritis & futuris peccatis mundandis. 3.

Quadr. Dominica Passionis feria. 6. num. 32.

Passio Christi vsque ad seculi cōsummationē fructus fert. 3. Quadragesi. Sabbatho post Dominicam Passionis num. 3. In proprio Sanctorum conc. 1. Iacobi num. 32.

De fructu passionis Christi, vide in communi vnius mart. Euag. Amendico vobis &c. conc. 1. numer. 31.

Passionis Christi singula mystria sigillatim considerantur in concionibus de Passione quatuor Quodragesimarum: & in concionibus de coena Domini earundem quatuor Quodragesimarum.

Per Passionem Christi beatitudine nobis datur. 3. Quadr. conc. de Passione num. 14.

Passio Christi æterno patri placaendo proponenda est, vt peccata nostra dimittat. 3. Quadragesi. conc. de Passione num. 17.

Passione Christi proposita, vires ad audacter deuincedos spirituales inimicos accipiamus. 4. Quadragesi. conc. Quinquagesimæ numer. 20. vsque ad. 32.

Passio Christi initio poenitentia alleganda, & in ipsa tota fiducia collocada. 4. Quadragesi. conc. Quinquagesimæ num. 23.

Passio Christi medicina vera est cœcitatum nostrarum & totius generis humani. 4. Quadragesi. conc. Quinquagesimæ num. 37. & in proprio Sanctorum conc. 4. inuen-

tionis crucis numero. io.

De Passione & morte sua cur Christus tanti frequenter cum discipulis suis loquebatur. 4. Quadragesi. Dominica. 2. feria. 4. numero. 4.

Et cur hoc Passionis mysterium toties nobis Sancta Ecclesia proponeat. 4. Quadr. Dominica. 3. feria. 4. num. 12.

Vnum ex his ex quibus Deus magis conqueritur est quia sic frustra suæ Passionis merita desperdimus, nec eis vti volumus. In proprio Sanctorum conc. 1. exaltationis crucis numer. 16. vbi ex professo.

Non quia morte Christi à peccato sumus sufficienter redempti, ideo iequitur nihil esse nobis laborandum. In proprio Sanctorum conc. 4. Inventionis crucis num. 16.

In Passione hac triumphauit de Deo amor. 4. Quadr. conc. de Passionis num. 11.

Patio & sanguis Christi ad maiora in virtutis via agredienda animos addit. 4. Quad. conc. de Passionis num. 8.

Per huius suę Passionis merita, multa dona à patre æterno suis fide libus communicari Christus videbit. In proprio Sanctorum conc. 3. feria. 2. Pentecost. num. 7.

Passionis Christi memoria maximum & peculiare auxilium est ad obseruandayota, quæ quilibet

Christianus in baptismo edidit: & ad quodlibet bonum opus exercendum, & tribulationes perferendas. In proprio Sanctorum conc. 1. Iacobii num. 31.

Passionis Christi beneficium erit in eos qui ex eo fructum percipere noluerunt maximū iudiciū. In proprio Sanctorum conc. 1. exaltationis crucis num. 12.

Amor maximus quo Passionē hanc perpeslus est Christus declaratur. In proprio Sanctorum conc. 1. exaltationis crucis num. 18.

Passionis Christi vulnera sunt ora quæ peccatorem vocant ut ad Dominum convertatur. In proprio Sanctorum conc. 2. exaltationis crucis num. 17.

Passionis Christi scuto nos protegere debemus, quando Diabolus tentationis ietu percutere conatur. In proprio Sanctorum conc. 2. exaltationis crucis num. 27.

Tanta erat amoris vis quo filius Dei patiebatur ut grauissima tormenta, crudelissimam mortem, omnina deniq; parui penderet: & sic se per hanc suam Passionem nominibus eam minuentibus appellat. In Dominicali Dominica. 3. post Pascha conc. 1. num. 4. vbi singularibus sacræ scripturæ testimonijis id illustrat usque ad num. 10.

Et omnia quæ patiebatur dulcia ei videbantur. In Dominicali Dominica. 3. post Pascha conc. 1. num. 6.

Ple-

Plerique ex maximo mortis Christi beneficio ansam sumunt in peccatis perseverandi: de quo Deus maxime cōqueritur: In proprio Sanctorum conc. 2. exaltationis crucis num. 28.

Inter omnes, excessiuus Christi dolor fuit, considerare quam paucis prefectura erat suamors. In cōmuni vnius mart. Euang. Amendic. ex vobis conc. 1. num. 11.

Vehementissimum pro hominibus moriendi desiderium Chriſtū habuisse, ipse in pluribus sacræ scripturæ locis ostendit, quæ vide in Dominicali Dominica. 4. post Pascha conc. 1. num. 2.

Hæc ignominiosa Passio & mors Christi fuit causa honoris supremi quem ipse in quantum homo in terris & in caelis habet. In Domini cali feria. 4. in litanij maioribus conc. vna num. 31.

Amplificabitur hic locus ex verbo redeptionis beneficium.

Pater, vide prælatus.

Pater, vide parentes.

Pater familias, quam curam debeat habere de tuis famulis, vide verbo, parentum obligatio erga filios, & verbo, prælatorum obligatio.

Pro patriæ defensione vitæ discri men subire consonum est. 3. Quadragesi. Dominica. 3. feria. 2. num. 3.

Patientia.

Vt patientiam in laboribus & tribulationibus habeas, vide rationes & considerationes diligenter collectas in verbo, tribulatio.

Vt patientiam & silentium in iniurijs illatis habeas, vide rationes & considerationes in verbo, ini micus.

Patientia est aliarum omnium virtutum sigillum. In proprio Sanctorum conc. 2. Assumptionis Beatae Mariæ, num. 23.

Patientia es la librea electorum & dilectorum Dei. In proprio Sæctorum conc. 2. Assumptionis B. Mariæ num. 24.

Patientia miraculis anteponenda. 1. Quadr. Dominica. 4. feria. 4. num. 2.

Qui patientiam habet, Deum in suo amore inflamat. In communione plurimorum mart. Euang. Cum audieritis prælia &c. conc. 2. num. 2.

Patientia murmurationis est ex pers. In communi Euangelistarum conc. 3. num. 11.

Patientia virtus specialiter, magisque necessaria est in senibus. 2. Quadragesi. Dominica. 1. feria. 6. num. 13:

Patientia ad omnes alias virtutes impetrandas & conseruandas est necessaria. 1. Quadr. conc. Sexagesimæ nume 24. & 3. Quad. Dominica. 4. feria. 3. num. 37. & 4. Quadr. Do-

N 4 minica

## Patientia.

minicar resurrectionis feria. 2. num. 25. Et incommuni Euangelistarū conc. 3. num. 12.

Patientia cum animi lātitia & hilaritate debet esse coniuncta. In Aduent. Dominica infra octauam Natiuitatis num. 25.

Patientia est maxime necessaria ad perseverandum in virtute. Dominica. 4. Aduentus conc. 1. numer. 24.

Patientia alias virtutes ad perfectionē adducit. Incommuni Euangelistarū conc. 3. num. 13.

Patientia est singulare Dei dominica. 1. Quadrag. Dominica. 4. feria. 3. num. 31.

Seruorum Dei probitas dignoscitur in patientia. In Dominicali Dominica. 2. post Pascha conc. 3. num. 21. vbi ex professo.

Patientia est vnum ex præcipuis quibus nostra fides euidenter credibilis redditur. 1. Quadrag. Dominica. 4. feria. 4. num. 4.

Patientia habenda est, & si non statim Deas necessitatibus subueniat. 2. Quadrag. Dominica 1. feria. 6. num. 11. de quo vide plura verbo tribulatio.

Patientiam habentes quanta cū tranquillitate in hoc seculo vivant. 2. Quadrag. Dominica in Passione num. 38.

Patientia in reprehensionibus est vnum ex certissimis prædestinatiorum signis: ē conuerso impudentia. 2. Quadrag. feria. 2. Resurre-

ctionis numer. 30. & in communi plurimorum mart. Euang. cum audieritis prælia &c. conc. 2. numer. 2.

Patientia adeò excellens est virtus, vt ex ea perfectio & qualitas aliarum virtutum, quibus prædictus es dignoscatur. 3. Quadrag. Dominica. 1. feria. 6. num. 26. &c. 3. Quadrag. Dominica. 4. feria. 3. num. 36.

Patientiam habere ex Christo discamus. 3. Quadrag. Dominica. 4. feria. 3. num. 34.

Patientia vt est virtus altissima & excellentissima: ita impetratu difficultima. In communi plurimorum mart. Euang. Cum audieritis prælia &c. conc. 2. num. 4. vbi dicit latissime quibus exercitijs coparetur patientia.

Vt patientiam nobis Christus in omnibus doceret; ideo interalias causas debuit pati; & mori. In proprio Sanctorum conc. 4. inuentio nis crucis num. 16.

Reliqua omnia quæ de patientia dicenda essent vide in verbo tribulatio vbi illa omnia inuenies: vde etiam aliqua verbo, mansuetudo.

Patientia Dei in expectandis & sufferendis peccatoribus perpenditur. 3. Quadrag. Dominica Passionis feria. 6. num. 34. & in Aduent. Dominica. 5. post Epiphaniam. conc. 3. num. 8.

Pauli Apostoli laudes. In Aduent. conc. 2. conuersionis Pauli num. 31.

## Pauperes.

numero. 31. & 35.

Paupertas; pauperes, &  
in solatium pauperum.

Paupertate disponimur ad regnum cœlorum consequendum & reddimur similes Deo. 1. Quadrag. Dominica. 3. feria. 5. num. 6. & in communi plurimorum mart. Euang. descendens Iesus de monte &c. conc. 2. num. 16.

Paupertas & inopia est signum & ornamentum amicorum Christi. 2. Quadrag. Dominica. 2. feria. 5. num. 18.

Omnes illi prisci sapientes erant paupertatis amatores. In Aduent. conc. 1. Epiphaniæ num. 14.

Pauperes fiduciam omnem, & spem in Deo collocent. 3. Quadrag. Dominica. 4. nu. 23. & 28.

Paupertate & indigentia Deus aliquos devincit, vt ad ipsum convertantur, & in ipso solo fidant, & eitantum gratias reddant. 2. Quadrag. Dominica. 4. num. 10.

Plurimi estimare deberent homines in eo se statu constitutos videre; quem rex gloriae nascens, & viuens elegit. In Aduent. conc. 1. Innocentium num. 17.

Paupertas corporalis multum conducit ut Dei voluntatis prorsus submittamus. In proprio Sanctorum conc. 3. omnium Sanctorum num. 18.

Paupertas ad plurima mala impotenter nos reddit. In Aduent.

## Paupertas.

291

conc. 1. Innocentium num. 12.

Pauperum status quam multo melior sit, quam status diuitum, vide singulares rationes in proprio Sanctorum conc. 1. omnium Sanctorum num. 26.

Amabilis est etiam paupertas ob beneficia que Deus in pauperes offerre solet. In Aduent. conc. 1. Innocentium num. 12.

Quod nemo pauper videri velit vana & nimis visitata præsumptio est. In Aduent. conc. 2. purificationis B. Mariæ num. 13.

Adeò Deus paupertatem dilit vt se propter pauperes præcipue in mundum venisse fateatur. In Aduent. conc. 2. purificationis B. Mariæ num. 15.

Paupertatis vberes fructus & utilitatis. In Aduent. conc. 2. purificationis B. Mariæ num. 14.

Dilige paupertatem & labores siquidem in cordibus humanis pacem & concordiam gignit. In Dominicali Dominica. 13. post Pentecost. conc. 2. num. 29. vbi latè.

Paupertas vide etiam diuitię. Contra eos qui pauperum vulnera exhorrescant. In communi confess. pontif. Euang. Nemo accedit licetnam. &c. conc. 2. num. 21.

Paupertate plerique abutuntur ad peccata perpetrandæ. 1. Quadrag. Dominica. 3. feria. 5. num. 12.

Et propter illam Diabolus inducit communiter homines ad peccatum. 3. Quadrag. Dominica. 1. nu. 29.

N 5 Co

## Paupertas spiritus, Pax.

Contra hos etiam vide. 3. Quadragesima. Dominica Passionis feria. 6. num. 20.

Pauperes non esse asperis verbis tractandos, nec contemnendos. 1. Quadragesima. 4. feria. 5. num. 12. & 1. Quadragesima. 1. feria. 2. num. 21.

Ne propter paupertatem Deum offendas reminiscere consilij Tobiae quod vide. 1. Quadragesima. Dominica Passionis feria. 6. num. 10.

De obligatione magnatum potentum & principum erga protectionem pauperum, & qualiter circa pauperes se debeant habere, vide verbo, magnates.

Omnia quae spectant ad pauperum subventionem, vide verbo, eleemosyna.

Contra eos qui erga pauperes crudeles, & tyraanni & immisericordes sunt, vide verbo misericordia, ubi de immisericordibus egimus.

Paupertatem maximam Christus in hac vita habuit & eam pro spesa suis sacris discipulis reliquit. In Dominicali Dominica 22. post Pentecost. conc. 1. num. 59.

## S. Paupertas spiritus, seu voluntaria.

Paupertas spiritus ad iustitiam esuriendam valde conductit. In communi plurimorum mart. Euang. descendens Iesus de monte &c. conc. 2. num. 20.

Iens

## Pax.

Vbi pax est, ibi & Deus est, & econuerso. 2. Quadragesima. 3. num. 34.

Ibi etiam letitia est. In Dominicali Dominica in albis conc. 1. num. 3.

Pax est legitima charitatis filia. In Dominicali Dominica in albis conc. 1. num. 7.

Ad pacem cum proximis habendum hęc tria potissimum requiruntur, humilitas iustitia & equitas, & si

## Pax.

lentium. 2. Quadragesima in Rāmis num. 5.

Ad pacem habendam nostrum esse modus invitat. In Dominicali Dominica in albis conc. 1. num. 11.

Cum pax sit quietes animorum concordantium in bono: ut animi nostri illam consequantur oportet a se ipsis passiones cunctas in ordinatasque affectiones illam impediientes expellere. In Dominicali Dominica in albis conc. 1. numer. 8.

Ad pacem in cordibus nostris infigendam direxit Christus omnia quae in suo Sancto Euangelio praedicauerit. 3. Quadragesima. 3. num. 26.

Ex pacis perturbatione gentium regnum & cuiuslibet communitatis ruinæ dimanant. 3. Quadragesima. 3. nu. 25. & feria. 6. eiusdem Dominicæ num. 12. & 4. Quadragesima. 3. num. 16.

Pacis perturbatores è republica esse expellendos. In Dominicali Dominica in albis conc. 3. numer. 12.

Pax cum proximis viribus & posse est procuranda & conseruanda. 3. Quadragesima. 3. num. 24.

Pacis perturbatores cum verba aliqua ignominiosa etiam minima audiunt: ipsi Sathanæ minus usurpando apud illum de quo dicuntur amplificant & exaggerant. In Dominicali Dominica in albis

conc. 3. num. 11.

Vbi pax, ibi nodus ac Domiciliū misericordie & gratię Dei. In Dominicali Dominica in albis conc. 3. num. 10.

Facile pacem habebitis, si Deus vobis suam gratiam communicat. In Advent. conc. 2. expectationis B. Mariæ nu. 8.

Et ideo ad pacem consequendā oportet Dei gratiam prius impretrare. In communi plurimorum mart. Euang. Cum audieritis prælia &c. conc. 1. num. 11.

Pax adeo excellens res est ut propter ipsam Christus in mundum venerit; eamque hominibus predicauerit, atque tandem ob eam mori dignatus fuerit. In Dominicali Dominica in albis conc. 1. num. 2.

Pax inter principes seculares, & Ecclesiasticos quanti referat. 1. Quadragesima. 2. nu. 21. & 3. Quadragesima. 3. num. 22.

Pacem querunt omnes creaturæ tam insensibiles, quam rationales. In Dominicali Dominica in albis conc. 1. num. 4.

Pacis se esse authorem gloriatur Deus. In communi plurimorum mart. Euang. Cum audieritis prælia &c. conc. 1. num. 11. & 12.

Pacis quidditas & substantia in spiritu, & in interiori hominis portissimum existit. In Dominicali Dominica in albis conc. 1. numer. 5.

Pax non est impia. In Advent. conc.

conc.3. Natiuitatis num.27.

Ad pacem inter filios & inter omnes hæredes cōciliandam debent patres in vita bona sua distribuere. 1. Quadrag. Dominica. 4. feria. 6. num. 2.

Pacem ob quamcunquerem minimam perturbare & amittere quā pessimum signum sit. In Dominicali Dominica in albis conc.3. numer.5.

In hac pacis virtute plurima bruta animalia nos excellunt. 2. Quadrag. Dominica in Ramis numer.4.

Creaturam pacem habere cum suo creatore est vñ ex prēcipuis iustificationis signis. In Dominicali Dominica in albis conc.3. numer.7.

Qui hac pace cum Deo fruatur qua tranquillitate cor eius perficiatur. Dominica in albis conc.3. numer.8.

Ad pacem conseruandam oportet nos inuicem honoribus præuenire. In Advent. Dominica. 6. post Epiphaniam conc.3. num.7.

Pacis inter proximos Deus est amanssimus. In Dominicali Dominica. 5. post Pentecost. conc.2. num.28.

Pacis conseruacioni humilitas fauet. In Dominicali Dominica. 10. post Pentecost. conc.2. num.36.

Plura quæ huc spectant vide verbo, discordia. Inter ea quæ magis pacem & concordiam gignunt, est la-

### Peccator.

bor, paupertas & egritudo. In Dominicali Dominica. 13. post Pentecost. conc.2. num.29.

Amplificabitur hic locus ex verbo, amor proximorum & ex verbo, inimicorum dilectio.

### Peccatum. Peccator.

Peccatores omnes esse cæcos & ignorantes. 1. Quadr. cōc. Quinqua gesimæ nu. 19. &c. 1. Quadr. Dominica. 3. nu. 13. vbi late. &c. 1. Quadr. Dominica. 4. feria. 3. nu. 18. & Dominica in Passionē sequenti feria. 5. nu. 8. &c. 2. Quad. Dominica Passionis feria. 6. nu. 21. &c. 3. Quad. Dominica. 1. feria. 4. nu. 17. & Dominica. 4. sequenti feria. 3. num. 23. &c. 4. Quadrag. conc. Quinquagesimæ nu. 38. vbi late & in communī Sæctorum conc. 4. funerali num. 8. & in Dominicali Dominica. 20. post Pentecost. conc. 1. nu. 33.

Qui peccant quare fugiant lucē. 1. Quadrag. Dominica. 2. feria. 3. num. 3.

Peccatorum condenatione nō solum Deus, vt Deus; sed Christus etiam, & omnes iusti letabuntur: in quantum mali sunt præceptorum cœlestium træspressoress. In proprio Sanctorum conc. 1. Beati Francisci num. 13.

Cum Deus cum voluntate nostra ad bonum & malū concurrat; cur non dicitur peccati, sicut virtutis causa. In Advent. Dominica infra octauā Natiuitatis conc. 2. n. 10.

Ia

### Peccatum

In peccatoribus ratio quam sit obscurata. 4. Quadr. conc. sexagesima nu. 11. & in Dominicali Dominica. 7. post Pentecost. conc. 1. nu. 20.

Mundus quot & quam grauias onera suis imponat, quæ ab ipsis non cognoscuntur. In proprio Sæctorum conc. 2. Matthiæ num. 26. vbi late.

Peccator instar brutorum ab impietu, & vi suorum motuum ferri se patitur. In proprio Sanctorum feria. 2. Pentecost. conc. 3. num. 24.

Peccator alienos defectus semper, proprios verò nunquam considerat. 1. Quadr. Dominica. 3. feria. 4. num. 17.

Vnum peccatum plurimorum solet esse causa. 1. Quadr. Dominica. 3. feria. 6. num. 27. Diligentissimè & feruenter à peccato exire cutandum est. In Advent. Dominica. 1. post Epiphaniā conc. 4. num. 22. &c. 2. Quadr. Dominica Passionis feria. 5. num. 22.

Peccatores licet non verbis, operibus tamen Deum non esse dicūt. In Dominicali Dominica. 8. post Pentecost. conc. 1. num. 25.

De his qui verbo, exemplo, vel persuasionibus: alios ad peccandum proacant: vide verbo, exemplū. 5. exemplum malum & verbo occasio peccandi & verbo, scandalū.

Peccator pudescit ante Deum. In Dom. Dominica. 10. post Pentecost. conc. 1. num. 33.

Peccator à paruis in maiora scelere

### Peccator.

205

ravenire confuscit. In Dominicali Dominica. 11. post Pentecost. conc. 1. num. 14. vbi late & ibi num. 16.

Peccatores infideles minorator menta patientur, quam Christiani cæteris paribus. In Dominicali Dominica. 11. post Pentecost. conc. 1. num. 32.

Peccata occulta difficilime curātur. In Dominicali Dominica. 20. post Pentecost. conc. 1. num. 51.

Peccatum nos debitores facit. In Dominicali Dominica. 21. post Pentecost. conc. 1. num. 18.

Post peccatum remanet obligatio ad pænam. In Dominicali Dominica. 21. post Pentecost. conc. 1. num. 20.

Qui in actuali peccato mortali sunt summo timore affici debent. In Dominicali Dominica. 21. post Pentecost. conc. 1. num. 49.

Peccati mortalis grauitas consideratur. In Dominicali Dominica. 21. post Pentecost. conc. 2. num. 24.

Quanto peccata grauiora committimus tanto digniores sumus quibus vita minuatur & citius mors obrepat. 1. Quadr. Dominica. 4. feria. 6. num. 15.

Ex peccatis Deus sepissimè multa bona depromit, qualia sunt propria cognitio humilitas &c. In proprio Sanctorum conc. 3. Ioannis Baptiste num. 5. vbi late. &c. 3. Quadrag. Sabbatho post Dominicam Passionis num. 3.

Quantumcumq; quis peccator fit

sit nunquam bona opera debet prætermittere. 1. Quad. Dominica. 3. feria. 6. num. 29. &c. 3. Quad. feria. 5. post Cineres. num. 8.

Peccatores sunt in tenebris. In communi confes. pontif. Euang. Nemo accedit lucernā &c. conc. 2. num. 9.

Peccatores ad malum operandū omnes associantur coadunantur & confortātur ad inuidē & miserabilē quadā concordia viuunt. In Dominicā Dominica. 17. post Pentec. conc. 2. nu. 12. & ibi Dominica. ii. post Pentec. conc. 1. num. 9. & ibi Dominica. 22. num. 14. &c. 1. Quad. Dominica in passione feria. 3. nu. 20. &c. 2. Quad. Dominica. 2. nu. 35.

Hæc concordia eos constantiores in suis sceleribus facit. In Dominicā Dominica. 17. post Pentecost. conc. 2. num. 13.

Peccatores vel leuissima quaq; re turbantur. In proprio Sanctorū conc. 4. Incarnationis nu. 10. & in Aduent. conc. 3. Epiphanię nu. 15.

Peccatores statim se excusant: at seruus Dei illico calpam suam agnoscit. 2. Quadr. conc. Septuagesime num. 39.

Peccatorum deceptio consideratur, qui vt defectus suos excusent eorum qui boni sunt virtutem metiri volunt: sed eorum qui se ipsis dete- teriores sunt moribus. In proprio Sanctorum conc. 1. Inventionis crucis num. 14.

Grauissimum supplicium Dei

est in suis peccatis peccatores relinquare. In proprio Sanctorum conc. 1. diei Sancti Pentec. nu. 26.

Peccatores in bono debiles sunt & inconstantes: in malo autem fortes & cōstantes. In proprio Sanctorum conc. 1. Eucharistiæ num. 28.

De peccato se iactare, & gloriari summum scelus est. Dominicā 2. Aduentus conc. 2. nu. 2. Et summa disolutio est in proprio Sanctorum feria. 2. Pentecost. conc. 3. num. 11. & in communi Sanctorū conc. 1. funerali num. 12.

Peccatoris varios casus vide In proprio Sanctorum conc. 4. Ioannis Baptiste num. 26. vsq; ad finē. In proprio Sanctorum conc. 3. feria. 2. Pentecost. num. 11.

His peccatis Deus grauissime offenditur quæ faciēdi nullā aliam homo occasionem habet, præter suammet ipsius malitiam. In proprio Sanctorum conc. 4. Nativitatis B. Mariæ num. 7.

Eos qui alios ad peccandum verbo vel opere inducūt, videtur De omnino ab amore & gratia sua ejūdere. In proprio Sanctorū cōc. 1. dedicationis Michaelis num. 30.

Peccati præcisa radix est voluntas. 2. Quadrag. Dominica. 1. feria. 4. num. 8. & in communi Sanctorum conc. 4. funerali num. 8.

Peccatum primum maxime timere debemus: illud enim alijsatque alijs aditum patefacit. In proprio Sanctorum conc. 2. Nativita-

tis Beatæ Mariæ num. 17.

Cū peccatores se excusant David adulterio, Petri negatione, maximam illis sanctis iniuriam irrogant; quam Deus ut propriam accipit. In Aduent. conc. 2. Andréæ. num. 8.

Peccatori nullus obuiat; iusto multi resistunt. 2. Quadr. Dominicā. 1. feria. 6. num. 34. &c. 3. Quadr. Dominicā. 4. feria. 5. nu. 18.

Peccatores multi, serui Dei pauci. In communi vnius mart. Euāg. Siquis vult venire post me &c. cōc. 1. num. 11.

Pecatores sua scelerā approbare: & se in illis voluntatēm Dei faceare affirmare conantur. 2. Quadr. feria. 6. post Cineres n. 58. &c. 3. Quadrag. Dominica. 4. feria. 2. num. 13.

Ab aliquibus peccatis te contine non sufficit, sed ab omnibus abstinere debes. In communi Sanctorum mulierum conc. 1. nu. 21.

Peccatorum animas semper fame, sterilitate, & vniuersa necessitate esse oppresas. 2. Quadrag. Sabathio post Dominicā. 2. nu. 18.

Peccatorum mos est alienæ vitæ curam gerere, quod malæ conscientiæ est signum. 4. Quadr. Dominicā. 3. feria. 4. num. 3.

Ad Peccatores corrigendos prius instanter fauor Dei implorandus. 2. Quadr. Dominicā. 3. n. 9.

Nullus est qui acrius nec crudelius puniat peccatores aut reprehendat illos, quam ille qui maxi-

mus peccator est. 2. Quadr. Sabathio post Dominicā. 3. num. 15.

Peccatores magis infensatos esse quam bestias. 2. Quadr. Dominicā. 3. nu. 24. &c. 3. Quadr. Dominicā. 1. feria. 4. num. 18.

Peccatorum labores & opera quam vana & inutilia. In communi vnius mart. tempore Paschali conc. 1. num. 25. & in communi Sātūrum mulierum conc. 3. num. 18.

Peccatores maximis laboribus mundi huius stercora emunt. In communi Sanctorum mulierum conc. 3. num. 17.

Quod minor est res propter quā peccas, eō maiorem Deo irrogas iniuriam. In Aduent. conc. 1. Epiphānia num. 33.

Peccatorem quantumcumq; malum non debemus condemnare: nec ipse desperet quia potest esse ex prædestinatis. 2. Quadr. Sabathio post Dominicā. 3. nu. 40.

Peccatum non subito fit sed suos gradus habet: quos vide in communi Sanctorum conc. 4. funerali num. 9.

Quempiam peccatis oneratum prospere & feliciter, diutissime vivere signum est reprobationis. In Aduent. conc. 1. Nativitatis mūneris. 14.

In peccatis tam cito reincidimus, quia Passiones, affectiones, malosque mores radicitus non euellimus. 4. Quadr. Dominicā. 3. num. 37.

Peccatum super omnia timere & abhorrire debemus. In Aduent. conc. 2. expectationis B. Mariæ num. 6. vbi latè.

Ipsum etiam peccati nomē nos deterrere deberet. In Aduent. cōc. 2. Thomæ num. 9.

Peccatoris cor quam timidum, & pusillanime remaneat. 2. Quad. Dominica in Passione num. 20. & in proprio Sanctorum conc. 1. B. Mariæ ad Niues num. 18. vbi latè.

Ad peccatorū animas ad se trahendas singulares modos & inuentiones querit Deus. 3. Quadr. Dominica. 2. feria. 2. num. 5.

Peccatores sub virtutis specie peccata sua committere volunt. 2. Quadr. Dominica Passionis feria. 6. num. 15. & 3. Quadr. feria. 6. post Cineres num. 2. & 3. Quadr. Dominica. 4. feria. 2. num. 13. & 3. Quadr. Dominica Passionis feria. 6. num. 23.

Quando peccatores peccata sua diuina lege tegunt summè offenditur Deus & maxime hoc sentit. 3. Quadr. feria. 6. post Cineres num. 3. & 3. Quadr. Dominica. 4. feria. 2. num. 13.

Peccatores adeò ad malum propensi sunt, vt ex miraculis & bonis operibus peccandi occasionem sumant. 2. Quad. Dominica Passionis feria. 6. num. 10. & 3. Quadr. eadē feria num. 8.

Nam tam ex bono quam ex malo malum colligunt; è contra iustitiae. 4. Quadr. Dominica in Passione fe-

ria. 6. num. 1.

Peccata proximorum nostrorum, ne horrefcamus cum homines fragiles sicut illi simus. In Dominicā in Passione feria. 6. nu. 2. & 2. Quadr. eadem feria. num. 3.

Peccatores alijs sibi similibus so- ciantur & ipsis sunt affabiles, reliquos vero odio prosequuntur. 1. Quadr. Dominica in Passione feria. 3. num. 12.

In hominibus vitiosis sèpe con-tingit vt vitium maius sit alterius vitij minoris frænum. Dominica. 3. Aduentus conc. 4. num. 8.

Cum peccatorū vita sit laborio- fissa, cur peccatores eam grauis- simam non sentiunt. In communī vnius mart. Euang. Siquis vult ve- nire post me &c. conc. 3. num. 21.

Peccatores sibi persuadent nul- lum sibi ex iniuitate malū proue- nire posse. Dominica. 4. Aduentus conc. 1. num. 23.

Et hoc quam grande sit malum. 3. Quadr. Dominica. 4. feria. 5. nu. 11. & 17.

Peccator licet per se cadat non tamen potest per se resurgere. 1. Quadr. Dominica in Passione fe- ria. 5. num. 2.

De peccatore semel malam con- ceptam opinionem nunquam de- ponere iniustum est. 1. Quadr. Do- minica in Passione feria. 5. nu. 28.

Peccatorum inuentores maiori supplicio digni sunt alijs, sicut vir- tutum inuentores maiori præmio.

In

In proprio Sanctorum conc. 3. Pe- tri & Pauli num. 14.

Peccatum sèpissime est poena alterius peccati: & quare. 1. Quadr. Dominica in Passione feria. 6. nu. 2. & 2. Quadr. eadem feria. num. 3.

De peccatoribus quantumuis depravatis nemo dum in hac vita est diffidat. In communī dedicatio- nis Ecclesiæ conc. 2. num. 13.

Peccata nunquam sola esse so- lēt sed peccator ab uno in alia pro- labitur. In Aduent. Dominica infra octauam Natiuitatis conc. 2. num. 17.

Quia peccata sibi inuicem sunt dispositio atq; causa. Dominica. 2. Aduentus conc. 1. num. 17. vbi late: & in communī virginum conc. 1. num. 7.

Peccator per eandem viam ab in- fœlici suorum peccatorum statu egrediatur, per quam eo ingressus est. In proprio Sanctorum conc. 3. incarnationis num. 7.

Peccatores in suo pessimo statu delectari exitiale signum. 1. Quadr. Dominica in Passione feria. 6. nu- mer. 5.

Peccatores possunt in tam miser- rum statum deuenire vt Deus fi- niat rationē cum illis; nec amplius eos expectet. 1. Quadr. Dominica in Passione feria. 6. numer. 6. & 4. Quadr. conc. sexagesimæ num. 23.

Peccatores quam amentes fint existimādo se impune laturos post quam tot offensas cōtra Deum cō-

miserunt, licet non illico puniti fint. In proprio Sanctorum conc. 2. Ioannis Baptista num. 24.

Cum peccatores omnibus suis desiderijs frui Deus permittit, ad summam infœlicitatem deueni- runt. 3. Quadr. Dominica. 1. nu. 32. & feria. 6. eiusdem Dominicae nu. 12. & 4. Quadr. conc. sexagesimæ num. 23. & 4. Quadr. conc. in coe- na num. 12. & 3. Quadr. Domini- ca. 4. num. 4.

Peccator habet omnes sensus li- gatos. In communī virginum cōc. 1. num. 31.

Peccator discat ab animalibus, sui renouationem. 3. Quadr. Domini- ca. 2. num. 33.

Peccator quantumuis altas radi- ces egerit in ipsis anima peccati, confidenter à Deo veniam expo- scat. 3. Quadr. Dominica. 3. num. 9. vide etiam in verbo fiducia vbi plura.

Peccator omnis est mendax: & quare. 3. Quadr. Dominica. 3. feria. 3. num. 28.

Cum peccatum committere vis omnia ex voto tibi succedere ma- lum signum est. In Aduent. conc. 1. Dominica infra octauam Natiui- tatis num. 24.

Deum peccatori alicui poenam differre maximum interdum diui- næ iræ argumentum est. In Aduent. conc. 1. Stephani num. 23.

Peccatores opportunitatem ad male faciendum vigilanter inqui- runt;

O

runt; sicut iusti ad benefaciendum.  
3. Quadrag. Dominica. 4. feria. 3.  
num. 3.

Peccator illum diem suum per  
excellentiam appellat in quo suis  
potitur prauis desiderijs. 3. Qua-  
dragesi. Dominica. 4. feria. 4. nu-  
mer. 19.

Qui peccata aliena perhorrescit  
cauere debet ne à manu Dei dimit-  
tatur & maiorem ruinam faciat. 3.  
Quadrag. Dominica. 3. feria. 3. nu-  
mer. 23. vbi latē.

Propter peccata nostra famem  
pestem, bella & morbos Deus mit-  
tit & permittit. 3. Quad. Dominica.  
4. feria. 2. nu. 27. vsq; ad. 36.

Peccatum per antonomasiā ma-  
lum. absolute in sacra scriptura ap-  
pellatur. 3. Quadrag. Dominica. 4.  
feria. 5. num. 15.

Peccata disponunt ad hēresim. 3:  
Quadr. Sabbatho post Dominicā.  
4. num. 18. de quo vide plura in ver-  
bo, fides.

Qui peccatis à tenera ætate resi-  
stere affuerūt, facilime etiam po-  
stea grauioribus oppugnant & vin-  
cunt. 4. Quad. conc. Septuagesimę  
num. 14.

Peccata, quæ aduersus proximi-  
mos fiunt magis videtur Deus  
sentire quam quæ aduersus se. 4.  
Quadragesi. feria. 6. post Cineres  
num. 21.

Peccatores lugendi multo ma-  
gis quam mortui. 3. Quad. Domini-  
ca. 4. feria. 5. num. 32.

Peccatores post peccatum secu-  
re & alacriter ridere &c. quanta mi-  
seria & quam lethale signū. 3. Qua-  
drag. Dominica. 4. feria. 5. num. 33.  
& in Dominicali Dñica. 4. post  
Pascha conc. 2. num. 17.

Peccatores suauissime, iustos ve-  
ro asperissime Deus tractat, & qua-  
re. 3. Quadrag. Dominica in Paſſio-  
ne feria. 5. num. 2. vbi late, vide de-  
hoc plura in verbo iustus. §. iusto-  
rū labores vbi omnia quæ huc spe-  
quant inuenies.

Peccator in quot errores pec-  
cati sui cæxitate prolabatur: In  
Aduent. conc. 2. Innocentium.  
num. 17.

Peccatorum turpitudines &  
abominationes ab irrationalibus  
animantibus furatæ sunt. 3. Qua-  
drag. Dominica Paſſionis feria. 6.  
num. 12.

Peccata propria quam difficile  
cognoscamus & intelligamus. In  
proprio Sanctorum conc. 3. Petri  
& Pauli num. 5. Cum aliena acut-  
issime & perspicue videamus. In  
proprio Sanctorum conc. 2. Mag-  
dalena num. 12.

Peccator à propria Paſſione  
adeo excæxari solet quod oblitus  
præmij virtutis & poenæ peccati  
potius peccatum quam virtutem  
eligit. In proprio Sanctorum con-  
cio. 2. Bartholomæi num. 19. vbi  
late.

Peccatoris vias, spinis amaritu-  
dinis & afflictionis sepiuit Deus:

vt

vt sic peccatores ad se reducat. In  
proprio Sæctorum conc. 2. Bartho-  
lomæi num. 22.

Qui postquam læthaliter pec-  
cauit tanta lætitia perfunditur, ac  
si nil triste ei vñquā euenisset; stu-  
lus, amens & rationis est expers.  
In Dominicali Dominica. 3. post  
Pascha conc. 3. num. 3.

Peccatores à Deo excæxari quo  
modo intelligatur. 2. Quadrag. Do-  
minica sexagesimæ numer. 14.  
& 25.

Peccatum statim ac sepe phanta-  
sis nostræ offert, excutiēdum est.  
In proprio Sanctorum conc. 4. af-  
sumptionis B. Mariæ num. 16.

Deum propter peccata nostra-  
nos derelinquere summum sup-  
plicium est. 3. Quad. Dominica. 4.  
num. 2. Que Dei absentia maxime  
fentienda est. 1. Quadrag. Sabbatho  
post Cineres num. 2.

Deus maximo odio prosequi-  
tur peccatum. In Dominicali Do-  
minica. 24. post Pentecost. conc. 1.  
num. 21. 26. & 36.

Peccatum vnum & idem simul  
est culpa & poena: & quare. 2. Qua-  
drag. Dominica Paſſionis feria. 6.  
num. 4.

Peccatores maximo agone, fer-  
uore, & efficacia Paſſiones suas exe-  
quuntur peccatisq; suis deseruit.  
In Aduent. conc. 1. conuersionis  
Pauli num. 9. & conc. 2. num. 14.

Peccati malitia tam magna est  
vt Deus eam dimittere glorioſissi-

mum ſibi eſſe ducat. In Aduent.  
conc. 2. conuersionis Pauli nu. 4.

Peccator quæ in Sarhanæ mini-  
ſterio facit etiā ex ſe laborioſiſima  
ſint facillima eſſe ducit; è contra vir-  
tutis opera. In Aduent. Dominica.  
4. post Epiphaniam conc. 1. nu-  
mer. 7.

Peccata quæ ex pura malitia co-  
mittuntur hec ſunt Deo ſuper om-  
nia exofa. In Aduent. Dominica. 5.  
post Epiphaniam conc. 3. num. 4.

Peccatori omnia in malum atq;  
in tormentum acerbissimum con-  
uertentur. In Aduent. Dominica.  
5. post Epiphaniam conc. 3. nu. 24.

Peccator in hoc ſeculo maxi-  
mam habet ſimilitudinem cum  
damnatis alterius ſeculi. In Aduent.  
Dominica. 6. post Epiphaniam conc.  
3. num. 11. vbi late.

Peccatori ex eo quod à Deo ſe  
elongat hoc interalia malum eue-  
nit, quod omnia quæ Dei ſunt, ei  
minima, quæ verò mundi magna  
videntur. In Dominicali Domini-  
ca. 3. post Pentecost. conc. 2. nu-  
mer. 7.

### §. Peccatoris conuersio.

Peccatoris conuersio quam ſua-  
nis & læta eſſe Deo. In proprio San-  
ctorum conc. 2. Mathei num. 21.  
& in proprio Sanctorum conc. 1.  
Dñi Francisci num. 2.

Inter ea quæ pluris Deus facit,  
hoc vñ singulare eſſe peccatores  
conuertere. In Dominicali Domini-  
ca.

O 2 nica,

## 212 De peccatis & peccatoribus publicis.

nica.3. post Pentec. conc. i. num. 5.

Peccatoris conuersio aliquando Deo quādoq; vero homini in sacra scriptura tribuitur: & quare. 2. Quadrag. Sabbatho post Dñicā. 2. n. 24. Quādo actualiter peccantē Deus ad te conuertit magis infinitam suū misericordiam ostendit. In Aduentu conc. i. cōuerzionis Pauli num. 5:

Peccatorum conuersionem incessanter & diligēter procurare debemus. 2. Quad. Sabbatho post Dominicam. 2. num. 34.

### §. De peccatis, & peccatoribus publicis,

Sicut publica virtus Deo est gratissima: ita publica peccata maxime odit ob dānū quod inde consequi solet. In proprio Sanctorum conc. 3. Inventionis crucis num. 9.

Peccatores publici qui iam famā amiserunt, ad ultinam suę perditionis deuenerunt. 3. Quadrag. Dominicā in Passione feria. 5. num. 11.

Peccata publica pernicioſiſſima sunt, & efficacissima ad alios peruer tendos. In Dominicali Dominicā. 5. post Pentec. cōc. 2. nu. 21. de quo vide plura verbo exemplū malū. & in Dominicali Dñica. 8. post Pentecost. conc. 2. num. 11.

Maximè adid sunt efficacia peccata publica nobilium & prælatorum. In Dominicali Dominicā. 7. post Pentecost. conc. i. num. 7.

Quantum peccatores publici suo-

malo exēplo noceant, & quā acriter propter hoc à Deo sunt puniēdi vide verbo exemplum. 5. exemplū malum. & In Dominicā. Dominicā. 13. post Pentecost. conc. i. num. 9.

### S. In peccatis perseuerātia: & de peccandi cōsuetudine, & habitu; & de peccatoribus induratis.

Ex peccandi consuetudine peccator in dies durior, ac peior efficitur. In Aduent. Dominicā. 1. post Epiphaniā conc. 4. num. 2. & ibi conc. i. num. 12. & 2. Quadrag. Dominicā Passionis feria. 5. num. 15. & in Dominicali Dominicā. 11. post Pentecost. conc. i. num. 18.

Et ex uno vitio in aliud prolabitur. In Aduent. Dominicā. 1. post Epiphaniā conc. 4. num. 4.

Peccata in principio sunt circūci dēdā antequā conualeſcant. 1. Quadrag. Dominicā. 4. feria. 5. nu. 25. & 2. Quadrag. Dominicā in Passione feria. 5. num. 18. & in proprio Sanctorum conc. i. Magdalēnā. nu. 24. & in proprio Sanctorū conc. 2. Natiuitatis B. Mariæ nu. 17. in Dominicali Dñica. 5. post Pentec. conc. i. nu. 30. vbi late & ibi Dominicā. 11. post Pentec. conc. i. num. 16. vbi late.

Peccatum consummatū quæ mala pariat. 4. Quadrag. Dominicā in Passione feria. 4. nu.

Peccatorum reincidentia quam gran-

## De perseuerantia consuet. & habi. pecc. 213

grande malum. 4. Quadr. Domini ca. i. feria. 6. num. 30.

Per longum tempus in peccatis sine aliqua molestia cōmorari est maximum reprobationis signum. In Dominicali Dominicā in albīs conc. 2. num. 29.

Ex perseuerantia in peccatis eorū dīs duritiem, impoenitētiam & alia plurima incommoda peccatori di manare. In Dominicali Dominicā in albīs conc. 2. num. 30.

Contra eos qui in peccatis perseuerant. 2. Quadr. Dominicā. 4. fe

ria. 4. num. 35. & 3. Quadr. Sabbatho post Dominicā. 2. nu. 28. &

4. Quad. conc. in coena num. 35.

Peccandi consuetudo Dei timo rem, hōminumq; verecundia affert. 2. Quadr. Dominicā Passionis feria. 5. nu. 15.

In peccatis induratio super omnia in hoc seculo timenda est. 3. Quadragesi. Dominicā. 2. feria. 2. num. 9.

Peccatum quod ex peccandi cōsuetudine fixum est; difficillimum est spoliari. 1. Quadr. conc. Cinerū nu. 10. & in Dominicali Dominicā. 10. post Pentec. conc. i. num. 22.

Peccatoris obstinatio, & dūrities quam mala sit. In proprio Sanctorum conc. 3. Ascensionis num. 7.

Non tam conqueritur Deus ex eo quod peccator ab ipsius obediētiarecesserit: quam ex eo quod ad ipsum conuerti nolit. In proprio

Sanctorum conc. i. B. Maria ad

Natus num. 23.

Non qui peccat sed qui in pecca tis perseuerat lachrymandus est. 2.

Quad. Dominicā. 4. feria. 4. nu. 35.

Cū peccatores ex malitia, cū assi duitate delinquant: tunc speciali ter Deus permittit decipi. In Dominicali Dominicā. 7. post Pente cost. conc. i. num. 20.

Mirabile est quod toties ac to ties peccare fastidiū nullum generet. In Dominicali Dominicā. 3. post Pentec. conc. i. num. 14.

Istis induratis qui neq; internis Dei motibus neq; externis concio natorum vocibus resipiscunt omnis sui salutis aditus videtur interclusus. In Dominicali Dominicā. 11. post Pentecost. conc. 2. num. 17.

Etiam si omnia diuina oracula ante hos induratos proponas, nihil profus eorum percipient neq; at tentent. In Dominicali Dominicā. 11. post Pentecost. conc. 2. num. 25.

Peccatores induratos solet Deus omnino relinquere. In Dominicali Dominicā. 20. post Pentec. cōc. i. nu. 40. & ibi Dñica. 22. conc. 2. n. 9.

Ex assidua peccandi consuetudi ne mali habitus generantur; per quos in tantam depravationē ani mūs deuenit, vt nullam in peccatis sentiat esse molestiam. In Aduent. Dominicā. 1. post Epiphaniā cōc. 1. num. 10.

Peccatoris primos defectus, & fragilitates non debemus admirari; illos tamen continuare execrabi-

## 214 Rationes ad peccati diuort.suaden.

crabile est.3. Quad. Dominica.4. num.31.

In peccatis cogitatio morosa, vide verbo, cogitatio.

Peccatoris exemplum malum, vide verbo, exemplum.

Cum peccatore conuersatio, vide verbo, conuersatio.

Peccatum originale, vide verbo, originale peccatum.

Peccandi occasions, vide verbo, occasio.

Peccatorum remissia, vide litera. R.

Peccatorum supplicia, vide verbo, supplicia.

Peccandi tentationes, vide litera. T.

**S. Rationes & considerationes efficacissime ad homines à peccatis abdicandos: & ab eis detestandas etiam eorum foeda & execranda natura deterrendos.**

Prima. Quia Deus est nobis in time presentis: & te tuaque verenda opera intuetur & conspicit.3. Quadrag. Dominica.3. nu.19. & 4. Quadrag. Dominica.2. feria.6. num.16. & in communis Euangelistarum conc.1. nu.12. vbi latissime & conc.2. sequenti num. 17. vbi late: & in proprio Sanctorum conc.3. Trinitatis num.7. & in Aduent. Dominica.3. post Epiphaniam conc.1. nu.4. vbi late. & in Aduent. conc.4. Ioannis Evangelista nu.15. vbi ex professo & in Dominicali Dñic. 8. post Pentecost. conc.1. num.14.

1. In medioque vestrum Deus stat. Dominica.3. Aduentus conc.4. num.30.

2. Ex incertitudine an in flagranti. hoc delicto te mors depreditur, pro quo vide.1. Quadrag. Dominica. 2. feria. 5. numer. 23. &c. 3. Quadragesi. Dominica. 4. feria. 4. num.24. &c. 4. Quadragesi. Dominica. 2. feria. 6. num.17. vbi late: & 4. Quad. Dominica.4. feria. 4. num.16. vbi late.

3. Considera propter te tam exi- qui momenti te in aeternum. vi- fione Dei priuari. In Dominicali Dominica. 3. post Pascha conc.1. num.20. vbi ex professo.

4. Et quia ob rem nullius momen- ti. Deum, qui est summum bonum amittis: quæ amissio quæta sit consideratur & perpenditur. Domini- ca. 1. Aduentus conc.3. num. 26. In Dominicali Dominica.2.4. post Pentecost. conc.2. num.6.

4. Quia cum peccas lenti sedu- lio instar Esai cœli primogenia vendis. Dominica. 1. Aduentus conc.3. num.32.

5. Quia cum peccas Christum Iesum Redemptorem tuum conculcas: & alia horrenda efficiis quæ si co- siderares à peccato deterreteris: quæ vide Dominic.3. Aduentus conc.4. num.17. & in proprio Sanctorū conc.1. Petri & Pauli num.16.

6. Quia amittimus propter rem vilissimam talem amicum qualis est Deus, qui plenè & perfectissi-

## 215 Rationes ad pecca. diuort.suaden.

me omnes conditiones boni ami- ci habet. In communis Apostolorum conc.2. nu.20. vbi latissime.

7. Ut ad peccatum relinquendū exciteris statue ante oculos animæ tuae vitam illam aeternam tot gaudijs plenam quam conse- queris si peccata relinquis. In prop- riorum Sanctorum conc.2. feria.2. Pe- tecost. nu. 16. vbi ex professo: de quo vide plurima & notata dignissima à nobis collecta in verbo gloria.

8. Quia dum quis est in peccato omnia opera quæ exercet perdit. In communis Apostolorum conc.3. num. 13. & in Dominicali Do- minica.10. post Pentec. conc.1. nu. 27. vbi late.

Et peccatum omnia vitiat & cor- ruptit. In Dominicali Dominica. 16. post Pentecost. conc.1. num.4.

9. Quia maxima ignominia est creatures tam illustres, res tamen viles tantaque ignominia quererere. In Aduent. conc.1. Andreæ num.13.

10. Ex loco qui paratus est peccato- ribus, qui est infernus pro quo vi- de.1. Quadrag. Dominica.1. feria.3. num.11. &c. 3. Quad. Dominica.2. feria.5. num.31. &c. 3. Quad. Domi- nica in Passione feria.2. nu.8. & in proprio Sanctorū conc.1. Matthiae nu.26. de quo vide plura verbo, in- fernus, & in Dominicali Domini- ca.14. post Pent. conc.1. num.30.

11. Quia peccatum est res nullius utilitatis, damni vero plurimi Do-

me

Q 4

26 Qui

## 216 Rationes ad suadendum pecca. diuort.

- 16 Qui offendimus summum nostrum benefactorem Deum pro quo vide. 3. Quadr. Dominica. 4. feria. 4. num. 17. &c. 3. Quad. conc. septuagesima num. 22.
- 17 Quia peccatores in medio suorum temporalium voluptatum tristias interiores intensissimas habent: & continuus metus & angor animi ab eis abesse nequit. In proprio Sanctorum conc. 2. omnium Sanctorum nu. 16. vbi late. & in proprio Sanctorum conc. una decollationis Baptiste num. 1. 2. & in communi plurimorum mart. Euang. Descendens Iesus de monte &c. conc. 3. num. 13. vbi late.
- 18 Quamvis nullus alius esset in inferno nisi assidui conscientiae mortis molestiaq; quaya peccatum secum habet: hoc solum deberet homines a sceleribus reuocare. In proprio Sanctorum conc. 3. Diuini Francisci num. 27.
- 19 Quia amantissime te Deus vocat & dulcissimis verbis te inflammare & a peccato reuocare contendit. In proprio Sanctorum conc. 3. Diuini Francisci num. 18. de quo vide plura in verbo. vocatio Dei.
- 20 Ex ardētissimo & infinito Dei quem offendimus erga nos amore. 1. Quadr. Dominica. 1. feria. 3. nu. 2. &c. 1. Quadr. Dominica. 4. feria. 6. num. 5. de quo vide plurima in verbo. amor Dei erga nos,
- 21 Quia peccati iter est diffici-
- le & asperum. Dominica. 4. Adventus conc. 1. numer. 36. &c. 1. Quadragesi. Sabbatho post Dominicam. 2. num. 3.
- 22 Quia non est quare diffidamus aut desperemus quantumcumque peccatores simus. 2. Quadragesi. Sabbatho post Dominicam. 1. num. 31. & in communione Sanctorum conc. 1. funerali num. 3. vbi late.
- 23 Quia plurimi artificijs Deus vtitur ut peccatores ad se trahat. In Advent. conc. 1. expectationis B. Mariæ num. 23. &c. 3. Quadr. Dominica. 2. feria. 2. num. 5.
- 24 Ex misericordia Dei in inuitandis, alliciendis & condonandis peccatoribus, de quo vide plurimas remissiones in verbo, misericordia Dei erga nos.
- 25 Ex magnitudine eorum quæ Christus pro peccatis passus est. 1. Quadr. conc. de Passione num. 19. &c. 2. Quadragesi. Dominica. 1. feria. 4. num. 30. &c. 2. Quadragesi. conc. de Passione num. 20. &c. 3. Quadragesi. Dominica. in Passione num. 4. vbi late. &c. 4. Quadragesi. conc. de Passione num. 17. vbi late.
- 26 Ex facili per poenitentiam peccatorum remissione. 2. Quadragesi. Sabbatho post Dominicam. 3. nu. 4. &c. in Advent. conc. 3. Innocentium nu. 18. & in proprio Sanctorum conc. 2. Magdalene num. 22.
- 27 Ex supplicijs horrendis quibus Deus alios peccatores puniit. 3. Quadr. Dominica. 2. feria. 5. num. 2. &c.

## 217 Rationes ad suadend. pecc. diuor.

2. &c. 3. Quadr. Dominica in Passione feria. 2. nu. 4. & in Advent. cōc. 4. conceptionis B. Mariæ num. 36. 28. Ex deformitate quæ remanet in anima quæ maior est quam deformitas Demonis. 3. Quadr. Sabbatho post Dominicam. 1. num. 31. & in communione Sanctorum conc. 1. funerali num. 3. vbi late.
- 29 Ex deformitate quam ex se peccatum habet ita vt ex se sit odibile. In communione vniuersitatis Euang. Amen dico vobis conc. 3. num. 23.
- Trigesima. Quia peccatum est maxime alienum à natura humana. 1. Quadr. Dominica. 2. feria. 3. num. 2. &c. 2. Quadragesi. conc. septuagesima num. 17.
- 31 Ex anxietatibus, laboribus, fastidinibus & amaritudinibus quas peccatores perferunt ad peccata perpetranda. In proprio Sanctorum conc. 4. visitationis Beatae Mariæ num. 7. vbi late & ibi conc. 2. Bartholomei num. 22. &c. 2. Quadragesi. Dominica. 1. feria. 5. num. 31. &c. 2. Quadragesi. Dominica. 2. feria. 3. num. 13. &c. 3. Quadragesi. Dominica. 4. feria. 6. num. 21. &c. 4. Quadragesi. feria. 6. post Cineres num. 15.
- 35 Ex ingratitudine quam peccatores committunt cum Deum offendunt: de quo vide plurima in verbo gratitudo vbi de his ingratissime egimus.
- 36 Quia quodammodo Christus magis peccatum odit, quam vitam suam dilexit. 3. Quadragesi. Dominica in Passione num. 3.
- 37 Quia cum peccas Christum iterum crucifixis. 4. Quadragesi. Dominica. 2. feria. 6. num. 24.
- 38 Considerate in Dei conse-

## Rationes ad suadend. peccati diuini.

Si ea peccata perpetrare; quæ eorum infimi generis homine patrare pudor non sineret. In Aduent. conc. 4. Ioannis Euangelistæ numer. 15. & in Dominicali Domini ca. 13. post Pentecost. conc. 1. num. 17. vbi late.

39 Ex præmio quod dat Diabolus suis seruis propter peccata quæ committunt. 4. Quadr. Dominica in Passione feria. 4. num. 17.

40 Ex peccati mortalis grauitate, quæ consideratur & ostenditur. In communione Euangelistarum conc. 4. num. 18.

41 Quia pauci saluātur, & fere infiniti in dies in infernum detruduntur. In cōmuni vnius mart. Euāg. Siquis vult venire post me &c. conc. 1. num. 17. vbi late.

42 Quia in vitiorum contemptu & virtutu exercitatione etiā Ethnici beatitudinem collocarunt. In communione plurimorum mart. Euāg. Descendens Iesus de monte &c. conc. 1. num. 16.

43 Quia cum peccas Deo tuo & creatori tuo terga vertis, vt vilissimas res prosequaris. In communione confess. non pontif. Euāg. Ecce nos reliquimus omnia &c. conc. 4. num. 4.

44 Curætia exire à peccato quia quanto maior miseria tua es, tanto ad maiorem pietatem Deum inuitat. In communione dedicationis Ecclesiæ conc. 1. num. 25. vbi ex professo.

45 Quia omnia peccata quæ committis in libro Dei scribuntur: & in die iudicij absque eo quod iota vnum aut apex desit conscripta videbis. In communione Sanctorum conc. 2. funerali num. 4. vbi late.

46 Quia Diabolus ita oppressos & conculcatos habet peccatores ut ne per unius quidem temporis momentum vix respicere possint. In proprio Sanctorum conc. 2. diei Sancti Pentecost. num. 19. vbi latè.

47 Et quia si Deus tristitia efficeret, Pax infinita cū peccatis tristitia afficeretur. In Dominicali Dominica. 21. post Pentecost. conc. 1. num. 25.

48 Et quia peccata dimittere Deus gloriam atque maiestatem suam esse dicit. In proprio Sanctorum conc. 1. Natiuitatis Beatae Mariæ num. 9.

49 Et quia peccatorem conuersum maxime Deus fauet & auxiliatur. In proprio Sanctorum conc. 1. Natiuitatis Beatae Mariæ num. 18.

Et summe pijs visceribus recipit. In proprio Sanctorum conc. 1. Natiuitatis B. Mariæ num. 21.

50 Et quia cum primum quis peccat: ( cum ab amicitia diuini regis excidat ) qui antea ab omnibus creaturis etiam Angelis reverebatur nunc ab omnibus illis contemnit & lacessit. In proprio Sanctorum conc. 4. Ioannis Baptista num. 28.

51 Considera etiam vt cito à pecca-

## Rationes ad dissuadend. peccatum.

to ex eas incunditatem, suavitatem & letitiam quam habet peccator postquam onera suorum peccatorum depositus. In proprio Sanctorum conc. 2. Matthei num. 22.

52 Et quia si tot Angelos Deus propter unicum voluntatis motum in æternis tormenta projicit, quid faciet tibi tot quotidie peccata perpetranti quem diu ad poenitentiam expectat. In proprio Sanctorum conc. 3. dedicationis Michaelis num. 15. vbi latissime.

53 Quia cum peccas, Deum persequeris. 1. Quadr. Dominica 2. feria. 2. num. 17.

54 Ex magnitudine periculi eius qui in peccato mortali versatur. In Aduent. conc. 3. Thomæ num. 4. vbi appositissimis illustrat exemplis.

55 Considera quod vilibus rebus à Diabolo deceptus ipsius Diaboli captiuns fis. In proprio Sanctorum conc. 3. Inventionis crucis numer. 19.

56 Considera quanta bona per peccatum amittis: & quantam mala propter illum tibi sequantur. In proprio Sanctorum conc. 4. Ioannis Baptista num. 28.

57 Considera miseriam animarum existentis in peccato. 4. Quadrag. Dominica. 3. numer. 22. vbi latissime.

58 Considera peccatum: quam graue sit onus. In proprio Sanctorum conc. 3. Diui Francis.

ci numer. 27. & in Aduent. Dominica. 4. post Epiphaniam concio. 1. numer. 9. & in Dominicali Dominica. 11. post Pentecost. concio. 1. numer. 33. & ibi Dominica. 14. concio. 2. numero. 1. & ibi Dominica. 21. concio. 1. numer. 31.

59 Considera quid cum mortaliter peccas male Deo optas. In Aduent. conc. 4. Ioannis Euāglistæ num. 13.

60 Quia peccatum maximè odios nos Deo reddit. In Aduent. conc. 1. conceptionis Beatæ Mariæ num. 34.

61 Considera per peccatum animam quæ est verum Dei templo profanari & contaminari. 1. Quadr. Dominica Passionis feria. 4. numer. 2. & 3. Quadrag. Dominica. 4. feria. 2. nu. 23.

62 Considera quod ille qui peccat Deum à se ejicit demeritorie Dominica. 3. Aduentus conc. 4. num. 15.

63 Quia peccator vt suis turpibus appetitis satisfaciat, se ipsum coelestemque hereditatem vedit, & Sathanæ seruus efficitur. In proprio Sanctorum conc. 1. Natiuitatis Beatae Mariæ num. 12.

64 Considera quam humiles & abiectas cogitationes & desideria habeas quando peccas. 1. Quadr. feria. 2. Resurrectionis num. 25. & 4. Quadrag. conc. in Cœna num. 10.

65 Cum

## 220 Rationes ad dissuadēn. peccatū.

65 Cūm peccatum aliquod vis committere considera te creatori tuo iniuriam inferre velle. 3. Quadragesi. Dominica. 2. feria. 2. num. 10. vbi alias etiam inuenies considerationes.

66 Quia nū ita contrariatur naturali rationi qua homo insignitus est, quam peccatum. In proprio Sanctorum conc. 2. visitationis B. Mariæ num. 3.

67 Quia dum peccas Deum à domo tua expellis. 3. Quadr. Dominica. 2. feria. 2. num. 25.

68 Quia cum peccator Deus in omnibus contrarietur, in omnibus etiā sibi met ipsi grauis, molestus, & nocivus est & sui destructionē quærerit: cuius rationem vide in proprio Sanctorum conc. 3. Assumptionis Beatæ Mariæ num. 29. vbi ex professo.

69 Quia peccatum quodecunq; etiā minimum, tantum malum est, quod totam urbem imo & totum mundum Deo odibilem reddat. In Dominicali Dominica. 16. post Pentecost. conc. 1. num. 4.

70 Quia peccatum reddit homines indignos ad petendum, & accipiendo beneficia à Deo. 1. Quadragesi. Dominica. 3. feria. 2. num. 11.

71 Quia Christiani multo maiori obligatione quam omnes aliae mūdi nationes tenentur vitia fugere. In Aduent. conc. 2. Circuncisionis numer. 17.

72 Curare enim debet Christianus quod eius vita sit nomini quod habet conueniens. In Aduent. conc. 1. Circuncisionis nu. 26. & cōc. 4. nu. 27. & Dominica. 5. post Epiphaniā conc. 1. num. 27.

73 Qui in peccato commorantur non solum in futuro infernum sed in præsenti etiam seculo, interitum promerentur. In Aduent. Dominica. 5. post Epiphaniā conc. 2. num. 29.

74 Et quia ipsa met peccata, peccatores corā diuino iudice accusant: ac de eis vltione postulant. In Dominicali Dominica. 8. post Pentecost. conc. 1. num. 26.

75 Et quia peccato nō solum ipse peccator, imo tota res publica infamia notatur. In Dominicali Dominica. 8. post Pentec. conc. 2. nu. 10.

76 Et quia non tantum conqueritur Deus quia peccamus, quantum quia ad eum non conuertimur. In Dominicali Dominica. 9. post Pentecost. conc. 2. num. 15.

77 Et quia Deus quem offendisti adeo benignus est vt. occasionem querat, tua peccata aliquo modo excusandi. In Dominicali Dominica. 10. post Pent. conc. 1. num. 17.

78 Et quia per peccatum quian tea erat Dei seruus, Diaboli, & viatorum seruus efficitur. In Dominicali Dominica. 14. post Pentecost. conc. 1. nu. 4. & 7. & 11. vbi latē.

79 Et quia propter peccata Deus solet

## Pestis.

solet vitam abbreviare. In Domini cali Dominica. 24. post Pentecost. conc. 1. num. 5.

In verbo virtus; rationum omnium summam complexi sumus, ad hominum animos; in virtutis amorem inflammados: quæ omnes rationes per locum à contrario hic possunt accommodari.

## Pestes.

Pestes, fames, & morbi veniunt propter hominum peccata. 3. Quadragesi. Dominica. 4. feria. 2. num. 27. & 33. & in Dominicali fer. 2. in litanījs maioribus conc. 1. nu. 14. vbi latissimè & ex professo, & ibi Dominica. 9. post Pentecost. conc. 1. num. 3. vbi latē & Dominica. 19. conc. 2. num. 37.

Petri & Pauli laudes & excellētiæ vide in proprio Sanctorū conc. 1. Petri & Pauli num. 29. & conc. 3. num. 29. & conc. 4. num. 28.

Perirurium, vide iuramentum.

Persequitiones, vide tribulationes.

Persequitio iustorum, vide iustum labores.

Persequitio inimici, vide inimicus, vide etiam, odium.

Perseuerantia, in virtute, vel in bonis operibus, vide verbo, opeū perseuerantia.

Pena æterna, vide infernus.

Pœnitentia sacramētū, vide cōfessio.

**Pœnitentia virtus: & de pœnalibus exercitijs.**

## Pœnitentia. 221

Pœnitentia in bona conscientia debet fundari. 1. Quadr. Dominica. 1. num. 1.

Pœnitentia suavis & facilis apparet eis qui ei assuefiunt. In Aduent. Dominica. 1. post Epiphaniā conc. 1. num. 7.

Dei querele eō dirigūtur vt nos deterreat & ad pœnitētiam prouocet. Dominica. 3. Aduentus conc. 3. num. 25.

Corpus pœnitentia macerare quam necessarium. Dominica. 4. Aduentus conc. 3. nu. 14. vbi late.

Ad pœnitentiam prædicandam innocentem Baptistam Deus elegit, vt ipsius necessitas magis intelligeretur. Dominica. 4. Aduentus conc. 4. num. 23.

Initio pœnitentia passio Christi alleganda, & in ipsa tota fiducia collocanda. 4. Quadr. conc. Quinquagesimæ nu. 23. vbi late.

Pœnales exercitationes quā necessariæ sunt ad spiritualem vitam conseruandam. In proprio Sanctorū conc. 3. dedicationis Michaeлиis num. 22.

Pœnitentia potius in operibus, quam in verbis compositis constituit. In proprio Sanctorum conc. 1. Magdalene num. 29.

Ad pœnitentiam exhortationes optimæ. In proprio Sanctorū cōc. 2. Magdalene num. 21. in proprio Sanctorum conc. 1. Natiuitatis B. Mariæ nu. 11. & Dominica. 4. Aduentus conc. 4. num. 11. vñq; ad. 18.

Per

## Poenitentia.

Per poenitentiam reuiuiscent omnia bona opera, quæ per peccatum mortificata fuerant. In proprio Sætorum conc. 1. Natiuitatis B. Mariae num. 10.

Poenitentiam differentes, expectant quoad vsq; eneruati adeo sint vt vix possit eis remedium adhiberi. In proprio Sanctorum conc. 1. Natiuitatis B. Mariae num. 17.

Si poenitentiam peccator agere voluerit multis iustis poterit anteponi. In proprio Sanctorum conc. 4. Natiuitatis B. Mariae num. 14. & 1. Quadrag. Dominica Resurrectionis num. 15. & 4. Quadr. Dominicæ 4. feria 6. num. 5.

Ad poenitentiam agendum nos maxime commouere debent Sancta exercicia eorum, qui prius maximi fuere peccatores. In proprio Sanctorum conc. 2. Matthœi num. 2.

Vt vere peniteamini occasio-nes peccandi & omnia obstacula, & impedimenta necessariū est prius tollere. In proprio Sætorum cōc. 2. Petri & Pauli num. 22.

Poenitentie quot, & quæ sint partes. In proprio Sanctorum conc. 5. Eucharistiæ num. 21. vbi late.

Ad perfekte, & vere poenitendum auxilium diuinum instanter implorandum: quod Deus presto est conserre. Dominicæ 4. Aduentus conc. 4. num. 28.

Quantum poenitere debeamus propter cōmissa peccata. Dominicæ 4. Aduentus conc. 4. num. 25.

Poenitentia vera adeo potens est vt non tātum peccator per eam veniam à Deo impetrat: verum quam maxima ab ipso Deo beneficia indulgentiamque percipiat. In proprio Sanctorum conc. 2. Natiuitatis Beatæ Mariæ numer. 19.

Poenitentie locus nunquam in hac vita deest. 2. Quadrag. Dominicæ 1. feria 4. num. 3. & 4. Quadr. Dominicæ septuagesimæ numer. 10.

Contra eos qui poenitentiam in hac vita facere nolunt. 3. Quadrag. Dominicæ 1. feria 5. num. 26. vbi late.

Per poenitentiam facilis est peccatorum remissio. 2. Quadrag. Sabbatho post Dominicam. 3. numer. 32. & 42. &c. In Aduent. conc. 3. Innocentium num. 18 & in proprio Sanctorum conc. 2. Magdalene num. 22.

Quam felices futuri sint illi, qui sua opera & diligentia peccatores ad poenitentiam conuerterunt. Dominicæ 1. Aduentus conc. 2. num. 24.

Poenitentia vera voluntatem nostram ante omnia Deo conformat: & ipsius rebellionem & contradictionem destruit. 2. Quadrag. Dominicæ 1. feria 4. num. 9.

Poenitentie excellentia adeo magna est: quod non solum peccatorem in pristinum diuinę necessitudinis statum restituat: sed

sæpe

## Poenitentia.

4. num. 8.

Poenitentia vera consistit in odio intestino peccatorum: prævia confessione & satisfactione. 3. Quadragesi. Dominica in Passione num. 2.

Ad poenitentiam pretiosis vestibus & alijs compositionibus accedere; quam nefanda ( præcipue in mulieribus ) prophanitas sit. 3. Quadragesi. Dominica 3. feria 4. numer. 16.

Qui per veram poenitentiam surrexit, non debet assidue cum alijs hominibus conuersari. In Dominicali Dominica 3. post Pascha conc. 2. num. 8.

Poenitentia quam appositissimū pro peccatis remedium. 4. Quadr. Dominicæ 1. num. 24.

Vt vere poeniteas prius considera miserum. In quo iaces statum; bona quæ amisisti, & mala quæ commisisti. In proprio Sanctorum conc. 2. Ioannis Baptiste numer. 28.

In poenitentiae exercitio semper dum in hac vita fuerimus perseverare debemus. In proprio Sanctorum conc. 1. visitationis Beatæ Mariæ num. 15.

Cum adeo immundi simus, magno pte nos poenitentia purificari oportet. In Aduent. conc. 4. purificationis B. Mariae num. 7.

Diligentissime & illico ad poenitentiā accedite quia Deus vos nūc ad id expectat. In Dñicali Dominicæ

nica.13. post Pentec. conc.2. nu.11.  
Amplificabitur hic locus ex verbo, lachrymæ & ex verbo, carnis mortificatio.

**§. Considerationes efficiacissime, contra eos qui pœnitentiam de die in diem, vel usq; ad mortem differunt.**

Pœnitentiam de die in diem differre signum inanifestum est reprobationis. In proprio Sanctorum cōc. 1. visitationis B. Marie num.10.

Quamvis certam senectutis spē haberemus, statim tamen pœnitentiā aggredi deberemus; antequam cor obdurescet. In Aduent. conc. 1. Circumcisionis nu.17. &c. 3. Quadr. Dominica. 1. feria. 5. num. 24.

Pœnitentiam usque ad mortem differentes appellat Spiritus sanctus arbores autumnales quibus raro contingit ut opportune matrificant. 1. Quadr. conc. in coena num. 5.

Magna stultitia est pœnitentiam procrastinare, cum nescias an antecrastinū sis moriturus. 2. Quadr. Dominica. 2. nu. 16. & in Aduent. conc. 2. Circumcisionis nu. 19

Quam stulti sint qui, quia nunc negotiis sunt implicati differunt pœnitentiam in aliud tempus. 2. Quadr. Dominica. 4. feria. 4. num. 31. vbi latè.

Licet vitam tuam sexaginta aut septuaginta annos duraturam esse certo scires stultum esset in defessa

senectutem in qua ad labores perferendos non sunt vires, pœnitentia differre. 2. Quadr. Dominica. 4. feria. 4. num. 34. &c. nu. 37. vbi ex professo &c. 3. Quadr. Dominica. 1. feria. 5. num. 24.

Si nunc istud tibi difficile videatur quanto difficilius tibi erit post quam vitium incaluerit & altiores egerit radices. 2. Quadr. Dominica. 4. feria. 4. nu. 34. & in proprio Sanctorum cōc. 1. Nativitatis B. Mariæ num. 17.

Non spectes pœnitentiam facere quo usq; infirmitas ingrauecat cum præ doloribus & mortis agone insanus, attonitus, & mortis somno arreptus & fere sine iudicio sis. 2. Quadr. Dominica. 4. feria. 6. nu. 12. &c. 3. Quadr. Dominica Pœnitentia conc. 3. num. 24. vbi ex professo & in dominicali Dominica. 24. post Pentecost. conc. 1. num. 43.

Si quę in toto vite cursu facienda erant ad breuem horam mortis reseruātur, proculdubio ad illa omnia facienda tempus deerit. 2. Quadr. conc. in coena num. 15.

Non est hęc res quam de die in diem differri oporteat, sed cogita hodie finiendos esse dies tuos. 3. Quadr. Dominica. 1. feria. 6. nu. 14. vbi latè.

Considera etiam quod post mortem nullum pœnitentię genuisti proderit. 3. Quadr. Domica in Pœnitentia conc. 3. &c. 2. Quadr. Dominica. 1. feria. 6. nu. 14. vbi latè.

Senectutem in qua ad labores per-

ferendos non sunt vires, pœnitentia differre. 2. Quadr. Dominica. 4. feria. 4. num. 22. &c. 3. Quadr. Dominica in Pœnitentia conc. 2. nu. 3. & in communione Sanctorum conc. 1. funerali num. 26.

Magna temeritas est expectare senectutis tempus ad conuersiōnē & pœnitentiam cūm iam tunc natura corruptis moribus depravata sit. 3. Quadr. conc. Septuagesimæ num. 11. &c. 19.

Periculissimum est in mortis horam pœnitentiam differre. In cōmuni confel. non pontif. Euang. Sint lumbi vestri &c. conc. 3. num. 19. vbi ex professo & in Dominicali Dominica. 24. post Pentecost. conc. 1. num. 43.

Eos qui pœnitentiam usque ad mortem differunt, permittit Deus ut illam tunc nesciant facere nec misericordiam sicut oportet exposcere. In cōmuni confel. non pontif. Euang. Sint lumbi vestri &c. conc. 3. num. 19. & in communione virginum conc. 3. num. 27. & in communione Sanctorum conc. 3. funerali num. 21.

Permittit etiam Deus ut misericordiam tunc non consequantur & illis respondeatur, sero sapientis. In communione virginum conc. 3. num. 27. vbi late & ex professo & in cōmuni Sanctorum conc. 1. funerali num. 27.

Quis nam te certum facit aut securum mortis tempore te occasio nem habitum ad item tanti mo-

menti conficiēdām, cum omnibus requisitis circumstantijs in communione Sanctorum conc. 1. funerali num. 26.

Quamvis à Deo syngrapham tenore repente moritu. m̄ habueris, ingens amentia est illud temporis expectare ut te preparēs in quo vix opportunitas adest, ut id quod tua int̄ rest absoluendum in communione Sanctorum conc. 3. funerali num. 27. vbi late.

Et quia plurimi hominum opinione tāquam boni Christiani moriuntur, & sunt in inferno Dominica. 1. Aduentus conc. 3. num. 14.

Sancti maxime trepidant de pœnitentia, quę in hora mortis fit. In dominicali Dominica. 15. post Pentecost. conc. 2. num. 23.

Pœnitentiam in extrema vitali hora vt oportet facere difficultus & labonosum est. In dominicali Dominica. 24. post Pentec. conc. 1. num. 44.

Vt ad pœnitentiam statim agendam communiearis vnum ex efficacioribus remedijis est æterna inferni supplicia ob oculos semper habere. In dominicali Dominica. 24. post Pentecost. conc. 1. num. 48.

Qui pœnitentiam remisse & pigrę agunt, verbum Dei contemnunt, & iniuria ipsum afficiunt. In proprio Sanctorum conc. 1. visitationis B. Mariæ num. 15.

*Pietas, vide misericordia. Pigrus*

**Pigritia.**

Diaholus ad mala quæ facit per petranda ex negligentia nostra occasionem sumit. In Aduent. Dominica. 5. post Epiphaniam conc. 2. num. 18. Maxima vigilantia & diligentia inuidetur est ut à Sathanā laqueis nos liberari possimus. In Aduent. Dominica. 5. post Epiphaniam conc. 2. num. 19.

Qui pigre & remisse poenitentiā agunt. verbū Dei contemnunt. & iniuria ēpsum afficiunt. In proprio Sanctorum conc. 1. visitationis B. Mariæ num. 15.

Pigre res spirituales & diuinæ tractamus: quæ vero ad honorem, salutem vel augmentum temporis spectant diligentissime. Quadragesi. Dominica. 1. feria. 4. num. 6. & 3. Quadragesi. Dominica. 1. feria. 6. num. 15. & in Aduent. conc. 3. conceptionis Beatæ Mariæ num. 19. vide etiam in cōmuni. Sanctorū mulierum conc. 3. num. 19. & In Aduent. Dominica. 1. Aduentus conc. 3. num. 17.

Ad pigritiam in Dei seruitio, & rebus spiritualibus excutientiam egregia exhortationes, & considerationes. 1. Qua. Dominica. 4. feria. 4. num. 22. & 2. Quadragesi. Dominica. 1. feria. 6. num. 19. & 3. Qua. dragesi. Dominica. 1. feria. 6. num. 19. vbi late &c., Quadragesi. Dominica in Passione feria. 4. num. 8. & 3.

Quadr. Dominica. 1. feria. 6. num. 14. vbi late.

Pigritia otij & impenitentia fons. 2. Quadr. conc. septuageſimæ num. 35.

Contra eos qui pigritiam, & negligentiam habent in exeundo à peccato. In Aduent. conc. 4. Andreæ num. 17.

Magna confusio est videre quāta cū diligentia & cura Deum offendamus: in rebus autem quæ ad eius seruitium pertinent quam pigrisunt. In Aduent. Dominica infra octauam Natiuitatis conc. 2. num. 13.

Secus sancti qui res quæ ad seruitium Dei pertinebant diligentissime præstabat. In Aduent. cōc. 4. Epiphaniæ num. 18.

Propter pigritiam plurimi terēporis fit iactura quod est vnu ex maximis vitæ huius detrimentis. In proprio Sanctorum conc. 3. visitationis B. Mariæ num. 8.

Cum de vite nostræ termino finimus incerti, rā pigros & lentoſ in animæ salute esse stupendū est. In Aduent. cōc. 2. Circūfisionis. num. 19.

Accidia animā indeuoī reddit: & plura alia ipsi animæ dampna infert. In proprio Sanctorum conc. 4. Petri & Pauli num. 17.

Multū refert nō pigre, sed seruitissime Deo seruire incipere. In Aduent. Dominica. 1. post Epiphaniam conc. 4. num. 5.

Pari saltim diligētia Deo seruimus

Apostolorum concit. num. 5.

Et facilia atque suauia. In Advent. Dominica. 1. post Epiphaniam conc. 1. num. 2. vbi late & ex professo & in communi doctorum conc. 4. nu. 26. vbi late & in Dominicali Dominica. 14. post Pentec. conc. 1. num. 18. vbi late.

Non pigre sed solicite ea quæ ad Dei seruitiū spectant tractare est vnum ex prædestinationis signis. In proprio Sanctorū. conc. 1. visitationis B. Mariæ num. 10.

Hæc sollicitudo Deo gratissima est. In proprio Sanctorum conc. 3. visitationis B. Mariæ num. 7.

Huius sollicitudinis defectus est via ad perdendum charitatē & amicitiam Dei. In proprio Sanctorum conc. 3. visitationis Beatæ Mariæ num. 7.

Diligenter Deus est quærendus. In Aduent. conc. 3. Natiuitatis num. 28.

Contratos qui pigrisunt in poenitentia exercenda vide verbo, poenitentia. 5. contra eos qui poenitentiam de die in diē vel usq; ad mortem differunt

Amplificabitur hic locus ex verbo, otium & ex verbo, diligentia.

Pro Portiuncula festo, vide aliqua notatu digna in cōmuni dedicatiois Ecclesiæ conc. 1. in principio.

Potentes, vide magnates, vide prælati.

**Præcepta Dei, & de eorum obseruantia.**

Omnia Dei præcepta sunt nobis possibilia. Dominica. 4. Aduentus conc. 4. num. 27. & in cōmuni

Apostolorum concit. num. 5.

Et facilia atque suauia. In Advent. Dominica. 1. post Epiphaniam conc. 1. num. 2. vbi late & ex professo & in communi doctorum conc. 4. nu. 26. vbi late & in Dominicali Dominica. 14. post Pentec. conc. 1. num. 18. vbi late.

Ad præceptorum obseruantia facilem reddendam, plurimum conductit nos eis diu assuefieri. In Advent. Dominica. 1. post Epiphaniæ conc. 1. num. 6.

Si præcepta Dei facile obseruare desideras plura etiam quam tibi præcipiūtur fac: & sic quod de præcepto est tibi facile erit. In Aduent. Dominica. 1. post Epiphaniæ conc. 1. num. 23. & ibi conc. 3. Iohannis Evangelistæ num. 9. & 3. Quad. Dominica in ramis num. 7.

Quando ex præceptorū Dei obseruantia aliquot detrimenta, aut inconuenientia deuenerint, nō deterreramur: sed certissime credamus nos à Deo esse iuuāndos. In Aduent. Dominica. 1. post Epiphaniæ conc. 2. num. 7. & in Dominicali Dominica. 19. post Pentec. conc. 1. num. 15. vbi late.

Omnia diuina præcepta iudicat vnum, illudque facilissimum qui Deum diligit. In proprio Sanctorum conc. 1. dici Sancti Pentecost. num. 16.

Ei autem qui cum non diligit omnia grauiā videntur, & vnum præceptū plura existinat. In pro-

prio Sanctorum conc. 1. diei sancti Pentecost. num. 19. & In Dominicali Dominica. 14. post Pentec. conc. 2. num. 3.

Præcepta & mandata Dei seruare pluribus titulis debemus: quo vide in proprio Sanctorum conc. 3. Trinitatis num. 25.

Ad præceptorum legis Euangelicæ obseruantiam singulares exhortationes. 3. Quadrag. Sabbatho post Dominicam. 1. num. 15. & in communi Apostolorum conc. 4. num. 2. & in proprio Sanctorum conc. 4. Trinitatis num. 15.

Lex gratiæ præcepta eius obseruantibus est lex misericordie: transgredientibus est lex inioris rigoris quam illa alia fuit: In proprio Sanctorum conc. 1. omnium Sanctorum num. 9. vbi late.

Præcepta Dei nobis aspera & insipida videntur: quia gloriam quam per eorum obseruantiam coequituri sumus, iudiciumque & tormenta quæ ipsorum transgressores expectant non contemplamur. In Dominicali Dominica. 3. post Pascha conc. 3. num. 19.

Deus ab homine non petit, nec ei præcipit, plus quam ipse homo possidet. In communi Sanctorum mulierum conc. 4. num. 14.

Præcepta Dei semper ante oculos ferenda: eisq; in omni opere, verbo & cogitatione conformari curandum est. In Aduent. conc. 1. puxificationis Beate Marie num. 21.

Advictoriæ in bellis reportandæ excellens armorum genus est præceptorum Dei obseruantia. In Dominicali feria. 4. in litanijis maioribus conc. vna num. 31.

Qualis erga legis Dei obseruacionem te habueris talis Deus erga te se habebit in Dominicali, Dominica. 7. post Pentec. conc. 1. nu. 32.

Licet præcepta Dei sint suauia & facilia Dæmō curat nobis diffidillima ostendere, vt sint nobis exosa. In Dominicali Dominica. 14. post Pentec. conc. 1. num. 27.

Præcepta Dei omnia, obseruatur facillima inueniet, qui premissū pro illorum obseruantia elargiendū contulerit. In Dominicali Dominica. 14. post Pentec. conc. 1. nu. 30.

Præceptis Dei, & prælatorum obedire, vide verbo, obedientia.

Preces, vide verbo, laus Dei, & verbo, oratio vocalis, vbi latissime.

### Prædestinatio.

Prædestinatio quid sit. 3. Quad. Dominica. 2. feria. 4. nu. 10. prædestinatio & vocatione non est propter nostra merita, nec propter bonum usum liberi arbitrij: sed solum propter infinitam Dei misericordiam. 3. Quadri. Dominica. 2. feria 2. nu. 19. vbi late & in proprio Sanctorum conc. 2. Martij num. 4. & in communi Sanctorum mulierum cōc. 2. num. 14.

Prædestinatio reliquorum omnium honorum fons est. In Aduent. conc. 2.

conc. 2. Epiphaniæ num. 18.

Prædestinati deleri non possunt de libro vite. 3. Quadr. Dominica. 2. feria. 4. num. 12.

Prædestinatos Deus ad gloriam præparat, & quibus vijs & medijs id Deus efficiat. In proprio Sanctorum conc. 2. Magdalena num. 2. vbi latè.

Prædestinatos in corde suo scriptos defert Deus. 3. Quad. Dominica. 2. feria. 4. num. 10.

Prædestinatos cur permittit Deus peccare: In proprio Sanctorum conc. 1. Magdalena nu. 3. vbi latissime, de quo vide plura verbo iustus & iustum peccata.

Prædestinatos Deus prospicit: & hic Dei aspectus est omniu bonorum principium. In Aduent. conc. 1. Andreæ n. 24. & cōc. 2. n. 12.

Prædestinatio non est præterita. In Dominicali Dominica. 19. post Pentecost. conc. 1. num. 2.

Reliqua omnia quæ huc spectat, vide verbo iustus.

Prefecti, vide prælatus, vide magnates.

### Prælatus, prælatura.

Ex prælatorum, vel principum probitate, vel imprebitate subditorum malum vel bonum ut in plurim pendet. In proprio Sanctorum conc. 4. Trinitatis num. 5. vbi latissime (de quo vide plura in verbo exemplum maiestū) & in proprio Sætorū conc. 2. Bartholomei num. 2. 3. num. 18.

Prælati in societatem suam & in consilia sua viros probos adhibeat. 3. Quadri. Sabbatho post Dominicam. 1. nu. 10. & Dominica. 4. Aduentus conc. 2. num. 26.

## 230 Prælatus & de graui prælatu: pondere.

Cum Deus ad aliquam dignitatem quæpiam cunctit, cogitet non suatum causa id fieri, sed ut inferioribus & pauperibus opem ferat. In Aduent. conc. 1. Ioannis Euangeliæ num. 2.

Prælati dum male viuunt sunt laqueus & rete, quo Diabolus plures animas aucupatur. In proprio Sanctorum conc. 3: dedicationis Michaelis num. 32.

Magno beneficio Deus rempublicam illam afficit, cui prælatum optimum dat. In proprio Sanctorum concio. 2. Bartholomæi numer. 2.

Contra prælatos quibus suo statu honorique iactura fieri videatur nisi famulis ad quamlibet negotiam exequendam assignatis abundant. In proprio Sanctorum conc. 2. Eucharistie num. 6.

De prælatorum potentia vide verbo, magnates: vbi etiam vide de prælatorum obligatione erga pauperes.

Prælati & maiores cauere debent ne minoribus sint peccandi occasio. 2. Quadragesi. conc. de Passione num. 44. & in communione confess. Pontif. Euang. Nemo accedit lucernam &c. concio. 1. num. 22.

Prælati quam specialia auxilia Deus exhibet. In communione Euangelistarum conc. 2. num. 22.

Sicut prælati & gubernatores boni Ecclesie utilissimi: ita mali per-

niciofissimi. In Aduent. Dñica. 4. post Epiphaniam conc. 2. nti. 2.

Maiorum peccata semper apud Deum execrabiliora, magisque exaggerata fuere. In Aduent conc. 1. purificationis Beatae Mariæ numer. 24.

Sapientes considerantes dignitatem & officiorum pondus, totis viribus illud renuunt: insipientes vero e contra. In Dominicali Dominica. 8. post Pentecost. conc. 2. num. 6. vbilatè.

Prælatus maximam fortitudinem habere debet. In Dñicali Dñica. 9. post Pentec. conc. 2. num. 23.

Qui in dignitate positus est, maxime attendat ne euanescat. In Dominicali Dominica. 20. post Pentecost. conc. 1. num. 12.

Singularissimum est Deibeneficium nobis prælatos probos elargiri. In Dominicali Dñinica. 22. post Pentec. conc. 1. num. 36.

Amplificabitur hic locus ex verbo, magnates.

## §. Prælatorū obligatio: & de graui prælaturarum pondere & de conditionibus prælatorum.

Animarum curam habere quam gravis sit pondus. 1. Quadragesi. Dominica. 2. feria. 4. nu. 14. Et quam pericolosum onus. In Dominicali Dominica. 16. post Pentecost. cōc. 2. num. 50. & Dominica. 8. post Pentecost. conc. 2. num. 6. & ibi Dominica. 22. conc. 1. num. 29.

Qui

## Prælatorum conditiones & oblig.

Qui prælaturas hodie suscipit in magno præcipito se ponit. 3. Quadragesi. Sabbatho post Cineres num. 23. &. 3. Quadragesi. Dominica. 2. feria. 4. num. 32. &. 4. Quadragesi. Dominica. 2. feria. 4. num. 31.

Prælati maiori obligatione quam alij tenentur semper bona opera exercere. 2. Quadragesi. Dominica in Passione num. 11.

Prælati & gubernatores non sint tñmidi in exequenda iustitia. 1. Quadragesi. Dominica. 1. feria. 4. num. 2. &. 3. Quadragesi. Dominica. 3. feria. 3. num. 39. &. 3. Quadragesi. Dominica. 4. feria. 2. num. 8. & in communi doctorum concio. 4. numer. 3.

Prælati constitutiones sui ordinis exequantur. 1. Quadragesi. Sabbatho post Dominicam. 3. num. 30.

Prælati hanc regulā seruent, quod incipientibus in via virtutis difficultia non imperet Dominicana. 4. Aduentus conc. 3. num. 29.

Prælati humilitate maxima prediti esse debent. 2. Quadragesi. Dominica. 2. feria. 4. num. 15. &. 3. Quadragesi. Dominica. 2. feria. 3. num. 26.

Prælati, quam magna cura & diligenter debent super subditos vigilare. 2. Quadragesi. conc. de Passione num. 19. & in Aduent. conc. 3. Ioannis Euangelistæ nu. 26. & in Aduent. Dominica. 5. post Epiphaniam conc. 2. num. 20.

Prælati humiles se humilibus; & severos superbis se ostendere debent.

231

bent. 2. Quadragesi. feria. 2. Resurrectionis nñm. 21.

Prælati & gubernatores debent esse mites, suaves & humani, ut illis obedient subditi. 3. Quadragesi. feria. 3. post Cineres num. 25. & in Aduent. conc. 2. Stephanini nu. 29. vbi late & in Dominicali. Dominica. 4. post Pentecost. conc. 1. num. 13. ibi Dñinica. 9. post Pentec. cōc. 1. num. 18.

Prælaturas & dignitates temporales viri probi non Aduent acceptare: & audent mali illas negotiari. 3. Quadragesi. Sabbatho post Cineres num. 21. & in proprio Sanctorum conc. 1. Iacobi nu. 13. vbi latissime.

Iusti autem semper imperare regnauerunt. Dominicali. 3. Aduentus conc. 2. num. 17.

Prælaturas & dignitates exercere quanta dementia. 3. Quadragesi. feria. 5. post Cineres num. 21. &. 3. Quadragesi. Dominica. 2. feria. 4. num. 31.

Dei maximum supplicium est prælatos, & principes senes deficerere: & hæc munera adolescentibus sine vnu, experientia, & virtute demandari. In Aduent. conc. 2. Stephanini nu. 12.

Contra prælatos suæ gubernationis negotia relinquentes ut appetitibus suis obsequiatur. vide Dominicæ. 3. Aduentus conc. 1. num. 8

Quædo durities & dissolutio subditorum postulat, rigore & severitate uti debent prælati. In Aduent. cōc.

P. 4

2. Ste-

## 132 Prælatorum conditiones & oblig.

2. Stephani num. 33.

Prælati ipsi prius faciat quæ alijs fieri imperant. 3. Quad. Dominicæ. 2. feria. 3. nu. 4. & in Aduent. conc. 3. circuncisionis nu. 10. & in Dominicali Dominicæ. 2. post Pascha conc. 3. num. 20.

Prælati & patres familiæ majori obligatione ad præceptum correctionis fraternali seruandum tenetur. 3. Quad. Dominicæ. 3. fer. 3. n. 35

Prælatorum & patrum familiæ munus est virtutibus, (vitæ suæ exēplo, & rationib[us] efficacissimis) dulcedinem, ac saporem conferre: quo illas homines libenter exerceant. In communis doctorū conc. 1. num. 3. vñq; ad. 11.

Et carnis nostræ pessimos fructus exiccare. In communis doctorū conc. 1. num. 6.

Prælaturas & dignitates non esse hilari, & lubenti animo accipiendas. In proprio Sanctorum conc. 4. dedicationis Michaelis num. 7.

Prælatorum vita quam pura debet esse, vt efficaces sint ipsorum reprehensiones: In communis doctorū conc. 1. num. 11. de quo vide plurima verbo, concionator. 5. de morum probitate spiritu, & virtutibus concionatoris; quæ omnia huc spectant.

Ad prælaturam oblatam renuen dam insignis sacre scripture exemplum. In Dominicali Dominicæ. 2. post Pascha conc. 3. num. 16.

Prælatus sic debet corrigere in subditio id quod corruptū inveniret: vt id quod bonū est minime an nihilet, aut inficiat in Dominicali Dominicæ. 17. post Pentec. conc. 2. nu. 10. de quo vide plura verbo cor rectio, & verbo reprehensio.

Prælati, sapientia prædicti esse omnino debent. In communis doctorū conc. 2. num. 6. & ibi conc. 4. numero. 2. & in proprio Sanctorum conc. 3. omnium Sanctorum num. 11. & in Aduent. conc. 4. Epiphaniæ num. 21. & in proprio Sanctorum conc. 1. Matthiæ num. 13.

Vnum ex præcipuis prælati muneribus est peccatores doctrinæ exēplo, reprehēsione, & supplicijs à peccatorum dentibus abstrahere curare. In proprio Sanctorum conc. 2. Natiuitatis B. Mariæ num. 13.

Prælatus, & pater familiæ quādō mitibus verbis dāna refarcire possunt, asperis non vtātur: & cū asperis reprehēsionibus mala curare poterunt, iictus virgē non addant. In communis doctorū conc. 2. nu. 15.

Prælatus & pater familiæ semper vitij resistere debet, etiam si ob id vitam amittat. In communis doctorū conc. 2. num. 24.

Prælatura non sponte sua accipie da, sed prælatorum spectandum im perium: & tunc charitas est, propriam interdum quietem, animarum salutis postponere. In Aduent. conc. 2. Stephani num. 14.

Non sufficit prælatos sapientia spe-

## 133 Prælatorum conditiones & oblig. 233

speculativa pollere, sed requiritur sapientiam prædictam, quæ in affectu voluntatis, & bonis operibus consistit habeant. In communis doctorū conc. 3. num. 4.

Prælati non debent exprobrare peccatores iam emēdatos, & in meliorem frugē receptos. In communis doctorū conc. 3. num. 25

Ad prælature manus recte exercendum magno Dei amore opus est. In proprio Sanctorum conc. 4. Petri & Pauli num. 24.

Prælati suis admonitionibus nil proficiēt, si eorum subditii illos crudelis & sine misericordia perspiciant. 3. Quadr. Dominicæ. 3. feria. 5. num. 8.

Prælatus si tacuerit, subditorum poenam pro peccatis luet. 3. Quadragesi. Dominicæ. 3. feria. 3. num. 37.

Prælati & præfести ciuitatum current publicos peccatores à ciuitatis relegate. In Aduent. Dominicæ. 3. post Epiphaniæ conc. 2. num. 8.

Prælati in operibus virtutis prei re debent. In Aduent. conc. 2. Epiphaniæ num. 23.

Multum conductit ouium utilitati præsentia pastoris sui. In Aduent. Dominicæ. 4. post Epiphaniæ conc. 1. num. 7.

Prælati subditos non reprehendant coram secularibus. In Aduent. Dominicæ. 4. post Epiphaniæ conc. 1. num. 30.

Maximum Dei supplicium est permittere quod prælati subditorum delicta non reprehendant, sed dissimulent. In Aduent. Dominicæ. 4. post Epiphaniæ conc. 1. num. 31.

Prælati & gubernatores non debent munus & officium in utilitatem suam conuertere: sed ipsi potius officio suo seruire. In Aduent. Dominicæ. 4. post Epiphaniæ conc. 2. num. 4.

Prælati discat à Christo, non violenter & coaste, sed blande modeste & benigni subditos gubernare. In Dominicali Dominicæ. 4. post Pentecost. conc. 1. num. 13. & ibi conc. 2. num. 11.

Impatiens; prælatus esse non debet. In Dominicali Dominicæ. 8. post Pentecost. conc. 1. num. 38.

Regibus ac prælatis subditorū necessitates sunt impositæ vt illas lu geant & remedium adhibeant. In Dominicali Dominicæ. 9. post Pentecost. conc. 1. num. 18.

Propter peccatum principis, & prælati omnis populus punitur. In Dominicali Dominicæ. 9. post Pentecost. conc. 1. num. 28.

Prælati contendat vt subditii habent, non timorem ipsorum, sed timorē Dei in ipsis. In Dominicali Dominicæ. 9. post Pent. conc. 2. nu. 24.

Prælatus non sit acceptor personarū Dñica. 20. post Pentec. conc. 2. num. 51. vide plura verbo, Iudex.

Boni prælati conditiones. In

P 5 Domi-

## 234 Prælatorum obligatio & conditiones

Dominicali Dominica. 22. post Pētecost. conc. 1. num. 37.

Prælati & gubernatores, malorū congregations diuidant; alios ab alijs separando quo ab inceptis malis desistant. In Dominicali Dominica. 22. post Pentec. conc. 2. nu. 15.

Prælatus sit senex. In Dominicali Dominica. 24. post Pentecost. conc. 1. num. 18.

Contra eos qui prælaturas & dignitates ambiunt. In proprio Sāctorum conc. 1. Iacobi num. 13. vbi ex professo.

Paucissimi sunt qui dicāt ipsos esse inidoneos ad episcopatum, vel prælaturam illis oblatam: cum viri virtutibus pleni, inuiti, & coacti prælature munus subeant. In proprio Sanctorum conc. 1. Iacobi numer. 16.

Desiderare quod bonum est in prælato, & præfatu, scilicet idoneitatem & sufficiētiā ad munus probe exercēdum, hoc bonum est: sed desiderare prælaturā absolute, non est laudabile. In proprio Sanctorum conc. 1. Iacobi nu. 19.

Is præfatu vere dignus est qui amoris Dei zelo ardet: & qui magis zelat magis dignus. In proprio Sāctorum conc. 1. Bartholomēi nu. 29. & 3. Quadrag. Dominica 4. feria. 2. num. 2. & in communi docto rum conc. 3. num. 16.

Prælati iny de assiento animarū saluti intendere debent; cū hoc sit yñ ex præcipuis muneribus, quæ

tenētur exhibere. In proprio Sāctorum conc. 3. omniū Sanctorū nu. 8.

Prælatus non ambitionibus, & largitionibus sed à solo Deo consti tui debet. In Dominicali Dominica. 2. post Pascha conc. 2. nu. 14.

Prælati boni conditiones recent set in Dominicali Dominica. 2. post Pascha conc. 2. num. 13. vbi late. & in proprio Sanctorum conc. 1. Matthæ. num. 12.

Prælatus subditos cognoscere, & videre debet. In Dominicali Do minica. 2. post Pascha conc. 2. nu mer. 16.

Prælati amorem erga suas oues, roburque, atque animi fortitudinem habere debent. In Dominicali Dominica. 2. post Pascha conc. 2. num. 20.

Prælatus, pater pietate, auriga in gubernatione, currusq; ad ferendū subditorum onera esse debet. In Dominicali Dominica. 2. Post Pascha conc. 3. num. 3.

Magna stultitia est gaudere, cum prælaturæonus tibi impontur. Dominica. 3. Aduetus conc. 2. num. 18.

Prælatorum præcipuum munus est animas instruere. In proprio Sanctorum conc. 3. Ascensionis num. 16.

Prælatus indignus, vocatur à spi ritu Sācto frānum erratis: & quare. Dominica. 3. Aduetus conc. 1. num. 13.

Prælati & gubernatores à Deo sum;

## 235 Prælatorum electio.

235

summis precib; petere debent so licitudinis donum: ne sibi cōmissa munera negligenter exerceant. In Dominicali Dñica. 2. post Pascha conc. 3. num. 18.

Prælatorum & gubernatorum munus est efficere, vt vnuquis que prout statum suum decet viuat. 2. Quadragesi. Dominica. 4. num. 37.

Prælaturam melius est recusa re, quam acceptare, quando non imponitur à superiore necessitas. In communi confess. pontif. Euang. Homo quidam peregre &c. conc. 2. numer. 14. & in proprio Sanctorum conc. 2. Bartholomei num. 3.

Prælati attendant quales ipsos esse decet, cum sint adiutores Dei in tam singulari ministerio, quale est animarum. In proprio Sanctorum conc. 1. Bartholomæi numer. 19.

Prælatos, subditos impios punire est vñ ex efficacissimis remedijs ad Dei iram placandam. 3. Qua dragi. Dominica in Passione nu. 22.

Prælati si dissimulauerint subditorum peccata, eisdem poenis ac subditū à Deo plectentur. 3. Quadragesi. Dominica in Passione numer. 20.

Prælati, vel patres familiās cum aliqui de ipsis conqueruntur, vel detrahunt, cum mansuetudine & patientia se exculent. 3. Quadragesi. Sabbatho post Dominicam. 4. num. 26.

Prælati & in quaunque dignitate constituti, non tantum debent esse contenti interiori virtute: sed maxima obligatione tenetur eam extrinsecus ostendere. In proprio Sanctorum conc. 4. Petri & Paulinum. 6.

## §. Prælatorum electio.

In prælatorum electione quid faciendum vide & nota. 4. Quadragesi. Dominica. 2. feria. 4. numer. 25. & in communi confess. pontif. Euang. Homo quidam peregre &c. conc. 2. numer. 14. & in proprio Sanctorum conc. 2. Bartholomei num. 3.

In prælatorum & quarumcumque dignitatum electionibus, dignior eligatur, & merita solum attendatur: non verò amicitia, consanguinitas, nec ullus alijs respectus humanus. In proprio Sanctorum conc. 1. Bartholomæi numer. 22. & concio. 2. numer. 8. vbi ex professo & conc. 1. Mathie. num. 9. vbi late.

Ante prælatorum & gubernatorum electionem Deus est consulendus. In communi confess. pontif. Euang. Homo quidam peregre &c. conc. 2. num. 18.

Et ideo ante omnia in omniele ctione ad orationem confugere debemus. In proprio Sanctorum conc. 1. Mathie. num. 9. vbi ex professo & ibi conc. 2. Bartholomæi num. 8. vbi late.

Qui

*Qui in prælatum eligendus est quas conditiones habere debet. In proprio Sæctorū conc. i. Matihæ num. 12. & in Dominicali Dñica. 2. post Pascha conc. 2. nu. 13. vbi latè. quas conditiones sigillatim enarravimus s. antecedenti.*

*In prælatorum electionibus Ecclesiam orationi instare debere docuit Christus. In proprio Sanctorū conc. i. Bartholomæi num. 17.*

*Homines sæpe eligunt ad prælaturas & dignitates indignos, contra quos vide in communi confess. pontif. Euang. Homo quidam peregre &c. conc. 2. num. 15. vbi latè.*

*Ex quo nascitur totius reipublicæ perturbatio. In Aduent. conc. 3. conceptionis Beatæ Mariæ numer. 17.*

*Et afflictiones, & infortunia totius reipublicæ. In proprio Sanctorum concilio. i. Bartholomæi num. 16.*

*Et alia plurima dama. In communi confess. pontif. Euang. Homo quidam peregre &c. conc. 2. num. 18.*

*Et quam grauterij à Deo puniatur. In proprio Sanctorum conc. i. Bartholomæi num. 25.*

*In prælatorum siue ad alias dignitates electione, non eligantur ignari, licet amici & propinquoi: sed sapientes licet extranei. In communi doctorum conc. 2. num. 9.*

*In prælatorum electione non tantum nobilitas, quantum vitæ*

*puritas, & alia merita attendenda sunt. In communi doctorum conc. 4. num. 20.*

*Prælatum indignum constituere, vocat Spiritus sanctus ordini telam aduersus Deum Dominica. 3. Adventus conc. i. num. 12.*

*Vetustissimum malum est malos ad dignitates assumi, fauoris & pecuniae gratia Dominica. 3. Aduentus conc. 2. num. 19.*

*Eò ipso quoquis ad prælaturam, vel dignitatem quamlibet acquirendam negociatione vtitur: indignus eligi redditur: quia honor est præmium virtutis, & per consequens ambitiosis non debetur. In Dominicali Dñica. 16. post Pentecost. conc. 2. num. 49. Vide etiā ibi Dominica. 2. post Pascha conc. 2. num. 14.*

*Sapiētes sint qui eligunt ad prælaturas siue ad alias dignitates. In communi doctorū conc. 2. nu. 9.*

*Prælaturas insipientibus elargiri quam grandis abominatio. In Aduent. conc. 2. purificationis Beatæ Mariæ num. 3.*

*Prælatorū detractio, vide detractio.*

*Prælatorum exemplum bonum, vel malum, vide verbo, ex eplum maiorum.*

*Præfules, vide prælati.*

*Præsumptio, vide iudicium temerarium.*

*Præsumptio vana, vide vana gloria & superbia.*

*Primogeniti solent esse præteriu-*

*teriores, & peiores minoribus: & quare. i. Quadr. Dominica. 3. feria. 6. num. 4.*

*Principes, vide magnates, vide prælati.*

### Prophetæ donum.

*Prophetia quam magna sit auctoritatis in Aduent. conc. i. Epiphania. num. 24.*

*Non verbis tantum, sed operibus etiam prophetarū prophetæ. i. Quadr. Dominica. in Ramis nu. 1. & in proprio Sæctorum. conc. 4. dedicationis Michaelis num. 10.*

*Propositum bonum, vide defiditum.*

*Prosperitas huius seculi, vide bona temporalia, vide prælatura.*

### Prouidentia Dei.

*Sollicita & accurata Dei erga nos prouidentia consideratur, & detegitur. In Aduent. Dominica. i. post Epiphaniam conc. 2. num. 13. & 3. Quadr. Dominica. 4. nu. 13. & 28. & Dominica. 1. feria. 5. num. 16. & in Dominicali Dñica. 14. post Pentecost. conc. 2. num. 38. vsq; ad. 46. vbi ex professo.*

*Mirabilis est Dei prouidentia, cum eis etiam qui eum offendunt, abundantissime prouideat, quando eum actualiter offendunt. 3. Quadr. Dominica. 4. num. 13.*

*Dei prouidentia sic homines in hoc seculo dispositi; ut communiter nullus esset adeo perfectus,*

*quoniam aliquid deesset. In communi confess. pontif. Euang. Homo quidam &c. conc. i. numer. 2. vbi late.*

*Deus maxima cum suavitate, nullamq; rebus vim inferendo omnia regit, & gubernat. In Aduent. conc. i. Andreæ. num. 1. & conc. 3. num. 18. vbi plurimis illustrat scripturæ exemplis.*

### Prudentia.

*De prudentia quæ requiritur ad gubernandum vide, prælati. s. prælatorum obligatio & conditiones.*

*Prudentia in rebus agendis necessaria est. 3. Quadr. conc. in coena num. 19.*

*Prudentia optima est, secundū proprium statum operando Deo famulari in communi virginū cōc. 2. num. 22. de quo vide plura verbo officium à nobis collecta.*

### Publicum munus.

*Quod ad publicum munus spe stat, prius quam quod priuatū est esse faciendum. In Aduent. Dñica. i. post Epiphaniam conc. 4. num. 14. vbi ex professo.*

### Pulchritudo.

*Pulchritudo corporalis est occasio plurimorum malorum; vana & fallacissima. i. Quad. Dominica in Passione feria. 5. num. 13.*

*Cum pulchritudine corporali, deformitatē spiritualem & turpi-*

## 238. Purgatorium, Redempt.benefi.

pitudinem animæ habere magna confusio est. In proprio Sanctorū conc. Magdalene num. 21.

Ex pulchritudine corporali occasionem sumit prudens, vt pulchritudinem spiritualem acquirat: licet imprudens contrarium faciat. In proprio Sanctorum concio. 1. Magdalene num. 21. & ibi conc. 2. Beatae Mariæ ad Nubes num. 26.

Pulchritudo spiritualis anime cuiuslibet iusti quam grandis sit: & quod hæc vera, & perfecta pulchritudo est, nō corporalis. In proprio Sanctorum conc. 2. Beatae Mariæ ad Nubes num. 31

Reliqua quæ huc spectant vide verbo, bona temporalia.

## Purgatorium.

Purgatoriū est durius omni pœna temporali. In communi Sanctorum conc. 2. funerali num. 27.

Purgatorium esse probat in communi Sanctorum conc. 2. funerali num. 27. vbi late.

Pro animabus in purgatorio existentibus quantum profint nostra suffragia, & sacrificia. In communi Sanctorū conc. 2. funerali num. 30

*Postillanimitas*, videtur humerus.

R.

**R**ati reddenda in die iudicij, vi de Iudicium finale.

Rectores populū vel cōmunitatis, vide prælatus iudex, & magistrates.

## Redemptionis beneficium.

Redemptio quid significet. In proprio Sanctorum conc. 2. Nativitatis B. Mariæ num. 5.

Et si propter omnia a Deo accepta beneficia absidue ipsum laudare & gratias agere debemus: Multo tamen maiori ad id obligatione ad stringimur propter redemptionis beneficium. In Dominicali Dominica. 16. post Pentecost. conc. 1. nu. 35. vbi late, & in Aduent. conc. 2. conceptionis B. Mariæ num. 3.

Redemptionis beneficium quale & quantum fuerit. In proprio Sanctorum conc. 2. exaltationis crucis num. 4.

In redēptionis opere modus quo nos Christus redemit considerandus. 4. Quad. conc. in cœna nu. 2. Ex modi huius consideratione summam admirationem, simul & letitiam concipiēmus. In Aduent. Dominica infra octauam Nativitatis conc. 2. num. 7.

Redemptionis beneficium per antonomasiā, misericordia Dei, in sacra scriptura dicitur. In Dominicali Dominica. 16. post Pentec. conc. 1. num. 35.

Redemptionis beneficium magnum est: & quia in eo plurimū nobis datur, & quia plurimo labore datur. In Aduent. conc. 2. conceptionis B. Mariæ num. 2.

Angelos etiam redemptos fuisse per-

## Religionis vocatio & ingressus.

239

per Christum probat. In Aduent. conc. 3. Nativitatis num. 10.

Redemptorum esse Christum non solum Hebreos, sed etiam gentiles, per prophetas prædictum erat. In Aduent. conc. 1. Epiphaniæ num. 20.

Per Christum redempti dicimur: hoc est iterum atque iterum empti: quia singula Christi opera nos emere sufficerent. In proprio Sanctorum conc. 2. Nativitatis nu. 5.

Christum qui tot expensis vos redimere dignatus est, intentis animis laudate. In proprio Sanctorū conc. 1. exaltationis crucis nu. 9.

Amplificabitur hic locus ex verbo, psalmo Christi & ex verbo, incarnatione Christi.

## Religio.

Religionum vita securior. 1. Quadragesi. Sabbatho post Dominicam. 2. num. 18. & in Aduent. Dominica. 1. post Epiphaniam conc. 3. num. 23.

Religionis asperitates dulcissimas Deus reddit: & abundantier Deus immittit consolationes, & difficultates omnes quæ in principio proponebantur auferit. Quadragesi. Dominica Resurrectionis num. 29. & 2. Quadragesi. eadem Dominicā num. 23. & 3. Quadragesi. eadem Dominicā num. 34. & Dominicā 4. Aduentus conc. 4. num. 11.

& 1. Quadragesi. Dominicā 2. nu. 8. Monastica vita tutior est quam

solitaria: & quare, vide in Aduent. conc. 3. Thomæ num. 11.

Ad monasticam vitam perferrandam, & in religione perseverandum solitudo necessaria est. In Dominicali Dominica. 12. post Pentecost. conc. 2. num. 8.

Religionis status quam sublimis sit. In Aduent. Dominica. 1. post Epiphaniam conc. 3. num. 25.

In religionibus licet plurimi sint labores corporales maxima tamen securitas in eis est. In Dominicali Dominica. 21. post Pentec. conc. 2. num. 32.

## §. Vocatio ad religionē:

& de religionis ingressu.

Ad religionē aliquem vocare quam grande sit Dei beneficium. In communi confess. non pontif. Euang. Erce nos reliquias omnia &c. conc. 4. num. 9. vbi late & Dominicā. 4. Aduentus conc. 3. num. 25.

Cum Deus ad religionis statute vocat, cura ne extinguatur hæc inspirationis diuinæ scintilla Dominicā. 4. Aduentus conc. 4. nu. 10.

Ad hoc considera quod Deus qui religionis asperitatem superioribus patribus dulcē reddidit, suauē quoque tibi reddet: & difficultates omnes tolleret. Dominicā. 4. Aduentus conc. 4. num. 11.

Qui ad religionem conuolant & mundum fugiunt, eripiunt se ab ira Dei, ab eterna damnatione, & à pu-

fill

fillanimitate, & cordis molitie quam mundani habent, vt omne malum in eis imprimatur. In proprio Sanctorum conc. i. Magdalene num. 16.

Ad mundum relinquendum, & ad religionem configundendum non opus est à parentibus licentiam petere: vide & nota in Aduent. Dominicana. i. post Epiphaniam conc. 3. num. 19. vbi late.

Qui in religiosam, secularis vim committare pretendit: suis propinquis vel amicis hanc vocationem non reuelet. 3. Quadr. Dominicana. i. feria. 5. nu. 8 & 4. Quad. conc. quin quagehemus num. 4. & in communione Sanctorum mulierum conc. i. nu. 19. & in Aduent. Dominicana. i. post Epiphaniam conc. 3. num. 21.

Ab adolescentia, sacre alicui religioni se dedicare quam utile. In Dominicali Dominicana. 12. post Pentecost. conc. 2. nu. 5. & 4. Quad. Dominicana septuagesima num. 17.

Vt ad religionis tutissimum portum quis se conserat, & mundū fugiat, singulare considerationes. 2. Quadra. Dominicana. i. num. 7. & in communione confess. non pontif. Euāg. Ecce nos reliquimus omnia &c. conc. 4. num. 9. & in communione virginum conc. 4. num. 16. vbi late & Dominicana. 4. Aduent. i. conc. i. nu. 12. vñq; ad nu. 19. & conc. 3. nu. 24. & conc. 4. nu. 9. & in Aduent. Dominicana. i. post Epiphaniam conc. 3. num. 23.

Ad religionem qui se conferre studet non attendat dictis propriis quorum: & amicorum secularium. In communione virginum conc. 4. num. 17.

Religiosi quantum Deo ob tantum & tam singulare beneficium vocationis ad religionem habeant. In proprio Sanctorum conc. vñica Sancti Ioseph. num. 21.

Quam crudeles sunt parentes, qui filios suos religionem ingredi voluntates ab instituto reuocat. In Aduent. Dominicana. i. post Epiphaniā conc. 3. num. 22.

Qui ad religionis statum conuolat oportet vt sint iuuenes. 4. Quadr. Dominicana septuagesima num. 17. & in Aduent. conc. 3. purificationis B. Mariæ num. 10.

Inter alia ob quæ optimum est mundum relinquere & ad religionem fugere, unum est quiaibi ad diuinę contemplationi vacandum, & cum Deo conuersandum expeditiores sunt. In Dominicali Dominicana infra octauam Ascensionis conc. i. num. 24.

Religionem vovere & ad illam confidere est singularē remedium vt quis à varijs huius mundi laqueis extricari possit. In Dominicali Domini. infra octauam Ascensionis conc. i. num. 29.

### Religiosi.

Religiosus non potest se jam esse securum. In proprio Sanctorum

pi & Iacobi num. 22.

Religiosi cum à secretis Dei sint, secularibus & mundanis curis non se immisceant. In proprio Sanctorum conc. 2. Thoman. num. 16.

Religiosi priscos illos se & religionis sanctissimos patres imitentur. 1. Quadr. Dominicana. i. feria. 4. num. 25.

Cótra illos religiosos qui segloriatur de perfectione sua in via virtutis. In cōmuni plurimorū mart. Euāg. Descendens Iesus de monte conc. 2. num. 23.

Quam grandis error sit, si religiosum aliquem peccare vides, statim omnes illius conuentus aut ordinis condemnare. In Aduent. conc. 1. expectationis Beatæ Mariæ num. 11. Aut ob id minus eos aestimare. In proprio Sanctorum conc. 1. Mathei num. 20.

Religiosorū spiritualis qua gaudient latitiae multis numeris exuperat secularia gaudia. 3. Quadr. Dominicana. 4. feria. 6. nu. 34. & 3. Quad. Sabbatho post Dominicā. 4. nu. 11.

Religiosi Deo terga vertūt, quādo seculares voluptates & cupiditates in corde suo admittunt. In cōmuni doctorum conc. 4. nu. 13. & in communione confess. non pontif. Euāg. Ecce nos reliquimus omnia &c. conc. 4. num. 11.

Religiosus debet esse omnino à rebus profanis separatus, & à secularium conuersatione semotus. In proprio Sanctorum conc. 1. Philip-

pi & Iacobi num. 22.

Religiosi cum à secretis Dei sint, secularibus & mundanis curis non se immisceant. In proprio Sanctorum conc. 2. visitationis Beatæ Mariæ num. 28.

Vt superflua solicitudine remota possint Deo quiete famulari. In proprio Sanctorum conc. 2. Assumptionis B. Mariæ num. 30.

De exemplo bono vel malo religiosorum vide verbo, Ecclesiasticus & hoc accommoda.

De renuntiatione honorum temporalium quam religiosi in professione religionis faciunt vide verbo, bona temporalia §. voluntaria bonorum temporalium abdicatione & renuntiatio.

Religiosus curare debet, neparentes illū à quiete sua religionis semoueant. In Dominicali Dominicana. 19. post Pentec. conc. 1. nu. 11. Plura alia que luc spectat vide verbo, Ecclesiasticus.

### Remissio peccatorū.

Peccata remittere Deus gloriam atque maiestatem suam esse dicit. In proprio Sanctorum conc. 1. Nativitatis B. Mariæ num. 19.

Peccatorum numerus remittendus non est determinatus, & finitus. 1. Quad. Dominicana. 3. feria. 3. n. u. 2.

A Christo peccatorum remissionib; dari sacra scriptura dicitur quia ipse solus, non pater, nec Spiritus sanctus eam nobis meruit. In

## Reprehensio.

proprio Sanctorum conc.2. Trinitatis num.8

Peccatorū remissio, vide in verbo misericordia s. misericordia Dei erga nos, vbi plura de misericordia Dei in condonandis peccatoribus inuenies.

De remissione peccatorum tanquam de maxima re gloriatur Deus. In Aduent. conc. 2. conuersionis Pauli num.4

Tantū Deus gaudet remissione peccatorū vt venia eorū nō petita ipse ea cōdonet. In Dñicālī Dominica.18. post Pentec. conc.2.nu.26.

Ex his ob quē maxime Deū glorificare debemus vnu est quod potestate remittendi peccata homini bus dederit. In Dñicālī Dominica.18. post Pentecost. conc.2. num.41

Renuntiatio honorū temporaliū, via verbo, bona tēporalia s. honorū tēporaliū abdicatio & renuntiatio.

## Reprehensio.

Vt quis reprehendere possit, cōscientiae puritas maxime necessaria est. In proprio Sanctorum conc.1. Ascensionis nu.18

Reprehēsiones libenter nō ferre, reprobationis maximum signum est.1. Quad. Dominica.3. feria.2. n.18. & in communī doctorum cōc.3. num.15. & in proprio Sanctorum conc.4. Petri & Pauli num.9.

Et impatiētē ferre signum est magna depravationis. In proprio Sanctorū conc.4. Ascensionis ny.

3.contra hos vide terribiles Deicō minationes.1. Quadr. Dominica.3. feria.2. num. 20. & in Dominicali Dominica. 22. post Pentecost. conc.2. num.12.

Reprehensiones & admonitiones nolle audire summa pernicietas est.3. Quad. Dominica in Passione feria.3. num. 8. & in communī doctorum conc.3. num.16

Reprehēdēdas esse proximorū imperfectiones cū māsuetudine, & non verborum & iniuriarum strepitū. In proprio Sanctorum conc.1. Inventionis crucis num.11.

A reprehēdēda peccata opportunitas necessario est seruanda. In proprio Sanctorum conc.1. Inventionis crucis nu.11. Ne forte reprehēsio noceat. In proprio Sanctorū conc.4. Ascensionis num.5

Praua conscientia impedit quo minus iū qui p̄fūnt suos reprehēdere possint. In proprio Sanctorū conc.1. Ascensionis nu.19. de quo vide plura verbo, pr̄latus.

Non sufficit reprehēdere peccata sed cum opus est p̄cnam addere, & punire oportet, vide & nota in proprio Sanctorum conc.2. Ascensionis num.16

Reprehensiones patienter ferre signum est p̄destinationis. In proprio Sanctorum conc.4. Ascensionis num.3

Et signum est mūdo mortuū esse. In Dominicali Dominica.20. post Pentecost. conc.1. num.54.

Sem.

## Reprehensio.

Semper in hoc miserabili seculo non tantum reprehēsio verum & reprehēnsor odio habitus est: & sic pauci reperiūtur qui libere peccatores reprehēdere audeāt, quod maximum malum est. In Dominicali Dominica.17. post Pentecost. conc.2. nu.7. & ibi Dominica. 20. conc.1. num.53. vbi latē.

Reprehēsio quam maximē sit necessaria in hoc seculo. In Dominicali Dominica.17. post Pentec. conc.2. num.9

Oporteret in reprehēsione seruare modū, quem sacra scriptura nos docuit: vide & nota. In Dominicali Dñica.17. post Pentecost. conc.2. num.10

Ob charitatis defectum non audiēmus reprehēdere proximos (pr̄fertim si potentes sūnt) etiam si id sit necessarium, Dominica. 2. Aduentus conc.4. num.7

Qui omnes generaliter alloquuntur, seuere reprehēdat: cum vero particulariter, mansete. In Aduēt. conc.2. Thomae num.20.

Pr̄lati qualiter in reprehēsionib⁹ se debeant habere vide verbo pr̄latus s. pr̄latorum obligatio & conditions vbi plurima circa hoc inuenies.

Reprehēsio prudenter facienda, vt non officiat sed proficiat. In Aduēt. Dominica.4. post Epiphaniam conc.1. num.32.

Nullus est qui acrius nec crudelius reprehēdat, quā ille qui maximus est peccator.2. Quad. Sabba-

tho post Dominicam.3. num.15.

Reprehēsio vt sit efficax, iram sibi comitem & affeclam habere debet. In Dominicali Dominica.5. post Pentecost. conc.1. num. 25.

Res huius seculi, vel res huius mūdi, vide bona temporalia.

Respirituales, vide, bona spiritualia

## Resurrectio Christi.

Resurrectio Christi fuit efficiēs causa nostrę glorificationis.1. Quad. Dominica 2. num.19.

Resurrectionis articulus quam maximē sit momenti.4. Quad. Dominica Resurrectionis num. 25.

Si Christus nō esset Resurrectus, absoluētū suā vitam pro hominē salute non daret.1. Quad. Dominica quinquagesimæ num.5.

In Resurrectione Christi incepit Resurrectio nostra.1. Quad. Dominica Resurrectionis num.2.

In die Resurrectionis omnes angelici adorauerūt Christū.4. Quad. Dominica Resurrectionis num.2.

Resurrectionis Christi gloria nequit explicari.1. Quad. Dominica Resurrectionis nu.5. & 3. Quad. feria.2. Resurrectionis num.18.

Resurrectionē Christi admirabilē fuisse triumphū.4. Quad. Dominica Resurrectionis nu.3. vbi latē.

In Resurrectione Christi, aliorū quoq; Sanctorū corpora Resurrexerūt, & quare,1. Quad. Dominica. Resurrectionis num.14. & 3. Quad. feria.2. Resurrectionis num.33.

Q 2 Resurrec-

Resurrectionem suam cur Christus accelerauit. 4. Quadr. Domini ca Resurrectionis num. 12.

Resurrectio Christi fuit potissimum inter omnia alia sue diuinitatis argumentum. 3. Quadr. Domini ca Resurrectionis nu. 2. vbi ex professo.

Resurrectionem Christi imitari debemus. 1. Quadr. feria. 2. Resurrectionis num. 18

Resurrectio Christi quam necessaria saluti nostrae. In proprio Sanctorum conc. 3. Ascensionis nu. 26

Resurrectionis Pascha est tempus laetitiae & exultationis. 2. Quadrag. Dominica Resurrectionis numer. 3. & 4. Quadr. Dominica Resurrectionis num. 15. Et quomodo oporteat hoc tempore laetari. 3. Quadrag. Dominica Resurrectionis numer. 10. Et quae debet esse causa huius letitiae ibi num. 18

Resurrectionis Pascha est dies singularis victoriae nostri ducis. 2. Quadrag. Dominica Resurrectionis num. 8

Resurrectio Christi spem nostram erexit. 3. Quad. Dominica Resurrectionis num. 17

In Resurrectionis die B. virgo quanto gaudio fuerit perfusa. 3. Quadrag. fi. Dominica Resurrectionis num. 23

In Resurrectione Christi mortua fuit mors: & quare. 3. Quad. feria. 2. Resurrectionis nu. 27

Resurrectio Christi non tantum

fuit causa exemplaris nostrae Resurrectionis, sed etiam fuit causa efficiens nostrae iustificationis: & quare. In Dominicali Dominica in albis conc. 2. num. 15

### Resurrectio mortuorum

Ex Resurrectione Christi duæ nostræ Resurrectiones, animis cœlaret in iustificatione, & corporis in uniuersali iudicio pœnitere: quarum una est causa alterius. In Dominicali Dominica in albis cœc. 2. nu. 16. Et nemo secundâ Resurrectione cœsetur sine prima ibi num. 18

Vnū ex signis quo quis potest conjectari se in Resurrectione gloriosa partē habiturū est, quando ea quae propter inclinationē propriā abhorrente solet, vieta iam quodam modo carnis natura ardenti cupiditate & studio operatur. In Dominicali Dominica in albis cœc. 2. nu. 18

Resurrectionis memoria est afflitorum consolatio. 1. Quad. feria. 2. Resurrectionis nu. 12. & 3. Quadr. Dominica Resurrectionis num. 13.

Resurrectio Lazari fuit euidentis testimonium diuinitatis Christi. 2. Quadrag. fi. Dominica. 4. feria. 6. num. 16.

### Reuerentia.

Reuerentia descriptio. In Aduent. conc. 4. epiphaniæ nu. 6.

De reuerentia Deo debita vide, adoratio.

De reuerentia exhibenda sacerdotibus,

tibus, vel prælatis, vel Ecclesiasticis, vel locis sacris, vel maioribus vide singula in suis proprijs locis.

### Rex.

Regum multitudo in uno eodemque regno peccatorum poena est Dominicæ. 4. Aduentus conc. 3. num. 7.

A Equum est ut rex multis in rebus particulari afficiatur honore: nechoc Dœo disciplicet. In Aduent. conc. 3. Epiphaniæ num. 32

Regibus merito tata reverentia prestatur, & à Dœo eis prestare permittitur non propter ipsos, sed propter id quod representant. In Aduent. conc. 4. Epiphaniæ num. 14.

Reges recordentur quod quo sublimiores sunt, eo virtutibus clariores esse debent. In Aduent. cœc. 1. conceptionis B. Mariæ num. 18.

Regibus nemo veritatem dicere audet Dominicæ. 2. Aduentus conc. 1. num. 8. vbi latè.

Reges Sanctorum & prudentiū consilio vtantur. In Aduent. conc. 1. conceptionis B. Mariæ num. 19. de quo vide plura verbo, consiliarius.

Regi tributa solvi Deus vult. In Dominicali Dominica. 22. post Pentecost. conc. 1. num. 45.

Reges & magnates huius mundi ab adulatoribus caveant. In Dominicali Dominica. 2. post Pentecost. conc. 1. num. 53.

De rege prout iudex est, vide

verbo iudex: prout gubernat imperat & præfectus est, vide prælatus: prout potens est vide, magnates: prout nobilis prout legum conditor, vide legislator vide, nobilitas: quibus locis collegimus omnia quæ huc spectant.

### Regna.

Regna & possessiones sœpe afferunt Deus propter possessorum, aut eorum parentum peccata Dominicæ. 4. Aduentus conc. 3. num. 5.

Rixa, vide discordia, vide pax, vi de inimicus.

Rogationes, vide verbo, oratio vocalis.

Sabbathus sanctificare, vide verbo, festus dies.

### Sacerdos.

Sacerdotes apud gentes omnes tanto honore olim habitu sunt: vt si aliquem illustrem excellentemq; volebant appellare eum sacerdotem nuncupabant. In Dominicali Dominica in albis conc. 3. num. 20

Quod si illi sacerdotes tantum venerabantur: quanto magis nostri; qui supra verum & mysticum corpus Christi potestatem habent? In Dominicali Dominica in albis conc. 3. nu. 20. & in cōmuni docto rum conc. 1. num. 26. vbi latissime quanta reuerentia eis debeatur singularibus illustrat exemplis & in Aduent. concio. 1. expectationis

Q. 3 Bea-

Beatae Mariæ num. 13. & ibi Domini-  
nica. 3. post Epiphaniam conc. 2.  
num. 27. &c. In Dominicali Domini-  
nica 15. post Pentecost. conc. 1.  
num. 13.

Sacerdotes, dignitate Angelis  
esse excellentiores in proprio San-  
ctorum conc. 5. Eucharistie num.  
15. vbi ex professo & in Aduent.  
Dominica. 3. post Epiphaniā cōc. 2.  
num. 27. &c. In Dominicali Domini-  
nica. 23. post Pentec. conc. 1. nu. 23.

Sacerdotum dignitas ex eo quod  
claves regni coelorum habent vehe-  
mēter magnificatur. In proprio Sā  
ctorū conc. 3. Petri & Pauli nu. 23.

Sacerdotes iniuria afficere sum-  
ma dissolutio. In communi docto-  
rum conc. 1. num. 29.

Cur in sacra scriptura omnes  
Christiani sacerdotes appellantur.  
In communi Apostolorum conc.  
3. num. 23.

Sacerdotis officium in populu,  
quale esse debeat. 3. Quadr. Domi-  
nica. 2. num. 17. &c. 3. Quadr. Domi-  
nica. 4. feria. 4. num. 32.

Sacerdotes malos tremendo sup-  
plicio Deus minatur quod scilicet  
quia diuina sacramenta indignè ad  
ministrant; ipsa nihil illis profint  
vide & nota Dominica. 3. Aduen-  
tus conc. 2. num. 22.

Sacerdotum leuiā etiam pecca-  
ta, quam sint grauiā. 3. Quadr. conc.  
in coena num. 35.

Sacerdotes cur cū frēquenti Eu-  
charistię sumptione, tam parum in-

deuotione proficiant. 3. Quad. cōc.  
in coena nu. 35. vide plura alia loca  
in verbo, Eucharistia.

Sacerdotes maiori in multo obliga-  
tione teneri esse castos. 1. Quadr.  
Dominica. 1. feria. 3. num. 21.

Sacerdotum vestes, quibus ad  
celebrandū induuntur, quid sig-  
nificant. In Dominicali Dominica  
in albis conc. 3. num. 20.

Sacerdotes terrena spernant. 1.  
Quadragesti. Dominica. 4. feria. 2.  
nu. 3. &c. à cupiditate earum, corda  
euellere current. In communi Eu-  
gelistarum conc. 3. nu. 15. &c. In Do-  
minicali Dominica. 23. post Pente-  
cost. conc. 2. num. 55.

Et sacerdotes attendētes officio  
quod habent, current semper bo-  
num præbere exemplum, optimā  
exhortatio. 3. Quadr. Dominica. 1.  
feria. 3. num. 29.

Sacerdos senex debet esse: id est se-  
nile quodlam virtutis in omnibus  
præbens exsplū. In Aduent. conc.  
1. expectationis B. Matrē num. 18.

Propter sacerdotis peccata sepe  
vniuerlus populus à Deo punitur.  
3. Quad. Dominica. 1. feria. 3. nu. 30.

Sacerdos cōtinuo aduertat se suu-  
num sacerdotē Christū, cuius per-  
sonam interius gerit debere imita-  
ri. In Dominicali Dominica in alb-  
is conc. 3. num. 22.

Si sacerdotes quorum est irā Dēi  
placare, in maiori indignatione  
propter sua peccata existunt, quis  
nobis in necessitatibus nostris re-

mediū impetrabit? In proprio San-  
ctorum conc. 2. Natiuitatis B. Ma-  
triæ num. 31.

Sacerdotum abominationes ni-  
mis Deo execræ. In proprio San-  
ctorum conc. 2. Natiuitatis B. Ma-  
triæ num. 30.

Sicut sacerdotes mali maximè  
mundo officiū: ita boni maximè  
proficiunt. In proprio Sanctorum  
conc. 2. Natiuitatis B. Matrē num.  
29. vbi latē.

Sacerdotes quā perfecti esse deb-  
et: & hoc speciali obligatione. In  
proprio Sanctorum conc. 1. Petri &  
Pauli nu. 22. In Dñicali Domini-  
ca. 7. post Pentecost. conc. 1. nu. 26.

Sacerdotibus, qui digne ac frequē-  
ter communicant, parum aut nihil  
superest quod in purgatorio sol-  
vant, aut satisfaciant. In proprio Sā  
ctorum conc. 3. Eucharistię nu. 13.

Sacerdotes current esse sapientes;  
non ignari. In communi doctorum  
conc. 1. num. 6. & num. 9.

Sacerdotes non se induant vesti-  
bus curiosis. In communi Euange-  
listarum conc. 3. num. 20.

Sacerdotalis dignitas imperato-  
riat præferenda. In Aduent. Domini-  
nica. 3. post Epiphaniam conc. 2.  
num. 27.

Sacerdotum delicta quātum fieri  
potest sunt: regenda ne populo  
scandalum afferant. In Aduent. Do-  
minica. 4. post Epiphaniam conc.  
3. num. 32.

Sacerdos Euangelicus maiori

honore & reverentia dignis est  
quam Moses fulgenti facie comis-  
cans. In Aduēt. Dominica. 4. post  
Epiphaniam conc. 1. num. 34.

Sacerdos est totius mundi aduo-  
catus. In Dominicali Dominica.  
15. post Pentec. conc. 1. num. 15.

Sacerdotis obligatio quam mag-  
na sit. In Dominicali Dominica.  
15. post Pentec. conc. 1. nu. 16. &c. 20.

Sacerdos de progenie & nobilita-  
te suorū curare non debet. In Do-  
minicali Dominica. 15. post Pente-  
cost. conc. 1. num. 18.

Quam grāde scelus committant  
Domini temporales qui se à sacer-  
dotibus adorari permittunt: & quā-  
rum delinquunt sacerdotes qui id  
faciunt. In Dominicali Dominica.  
15. post Pentec. conc. 1. num. 12.

Sacerdotum peccata ebrāim secur-  
laribus non sunt detegenda. In Do-  
minicali Dominica. 23. post Pen-  
tecost. conc. 1. num. 13.

Reliqua omnia quē huc spectat  
collegintur in verbo, Ecclesiasti-  
cus quem locum consule.

Sacramenta singula in particula-  
ri suo quaqué loco sigillatim di-  
gessimus.

**Sacrilegiū: & de sacrīs**

locis, eorumq; reverentia.

Licet Deus in omni loco sit, pe-  
culiariter tamen in templo exi-  
stere digitur: & ingredi in tem-  
plum est inconspectu eius appa-  
rere. In Aduent. Dominica. 1. post

Epiphaniam conc. i. num. 18.

Sacra loca habet Deus in hoc mundo plurima ad misericordiam exercendam, nullatenus ad iustitiam ostendendam. 3. Quadr. Dominica. i. feria. 3. num. 14.

Sacra loca & res omnes sacrae quanta & quali reuerentia puritate & cultu à nobis sunt tractanda. 1. Quadragesi. Dominica. i. feria. 3. num. 15. &c. 1. Quadr. Dominica. 4. feria. 2. num. 16. &c. 3. Quadragesi. Dominica. 1. feria. 3. num. 23. &c. 3. Quadragesi. Dominica. 4. feria. 2. num. 19. &c. in proprio Sanctorum conc. 2. Ioannis Baptista num. 13. vbi late & in Aduent. Dominica. i. post Epiphaniam conc. 1. num. 13. & conc. 4. Thomæ num. 11.

Sacra templo sunt loci peculiari ter od orationem destinati. 3. Quadragesi. Dominica. i. feria. 3. num. 27. & In Dominicali Dominica. 9. post Pentecost. conc. 2. nu. 31. & Dominica. 10. conc. 2. num. 7.

Sacrorum locorum irreuerentia acerrime à Deo punitur. 1. Quadr. Dominica. 4. feria. 2. n. 12. &c. 3. Quadragesi. feria. n. 15. vbi late: & In Aduent. conc. 4. Thomæ n. 12.

Quæ in sacris locis fiunt peccata, Deo inter cætera sunt maxime & summae execranda. 1. Quadragesi. Dominica. 4. feria. 2. num. 13. & Dominicæ Passionis sequenti feria. 4. num. 6. &c. 3. Quadr. Dominica. i. feria. 3. num. 14.

Finis quo veniendum est ad sa-

cra hæc templo debet esse oratio, Dei glorificatio, & purgatio peccatorum. 3. Quadr. Dominica. i. feria. 3. num. 26. &c. 32.

Ideo in templo diuina auxilia non percipimus, quia non in spiritu sed in carne ad illa venimus. In Aduent. conc. 3. purificationis B. Mariæ num. 27.

In templum non debet quis ire, nisi vt oret & Deum glorificet. In Dominicali Dominica. 10. post Pentecost. conc. 1. n. 14. & conc. 2. num. 7.

Vna ex circumstantijs, vt oratio exaudiatur est quod fiat in templo. In Dominicali Dominica. 10. post Pentecost. conc. 1. num. 11.

Quā grandis sit audacia & imprudentia eius, qui in templo audet alij quod peccatum committere. In Dominicali Dominica. 10. post Pentecost. conc. 1. num. 16.

### Sacra scriptura.

Sacram scripturam consisse sciat Diabolus; quem in hoc imitantur heretici. 2. Quadragesi. Dominica. i. hum. 4.

Sacré scripturæ intelligentia, non solum varia lectione: sed perfectissima, vitiorum extirpatione, & conscientiæ puritate acquiretur. In Dominicali Dominica. 3. post Pascha conc. 1. num. 30.

Sacra scripturæ mysteria, neutri quam intelligerentur, nisi Christus per doctorum & prædicatorum ora, illa nobis exposuisset:

proin-

### Saltationes.

proinde ab eo eius intelligentia est petenda. In Dominicali Dominica. 3. post Pascha conc. 1. num. 29.

Ad sacræ scripturæ cognitionē & intelligentiam fides est necessaria. In proprio Sanctorum conc. 1. Trinitatis num. 12.

Sacrae scripturæ & Sanctorum librorum lectio quantum prospicit: & quod ad vincendas tentationes sit præcipuum remedium. 1. Quadragesi. Dominica. i. num. 26. & 2. Quadragesi. Dominica. i. num. 22. & in proprio Sanctorum conc. 2. incarnationis num. 19. & in Dominicali Dominica. 4. post Pascha conc. 3. num. 4.

Hec etiam sacra lectio singulare est remedium ad afflictionem & tristitiam leuandam. In Dominicali Dominica. 4. post Pascha cōc. 3. num. 3.

Lectio sacrarum scripturarū mens spiritualiter reficitur & deificationem & alia bona comparat. In Dominicali Dominica. 4. post Pentecost. conc. 2. num. 22.

### Saltationes.

Ex saltationibus quot mala proueniunt. In proprio Sanctorum conc. vna decollationis Baptiste num. 26.

Saltatrices quantum Deo sint exosæ. In proprio Sanctorum conc. vna decollationis Baptiste num. 26.

Salus spiritualis, vide verbo, ani-

### Sancti.

mæ salus.

### Sancti.

Sæti sunt viua exemplaria, & ideo, quibus tenemur conformari. 1. Quadragesi. Dominica. 4. feria. 2. num. 20.

Sanctos Dei maxime honoreare debemus: ad quod probandum plures, & efficaces rationes adducit, 3. Quadragesi. Dominica. 3. feria. 2. num. 23. vñque ad. 36.

Sanctos homines in regione qua viuitis habitare, maximum est Dei beneficium. 3. Quadragesi. Dominica. 3. feria. 2. num. 5.

Cū sanctis familiarissimā Deus habebat conuersationem. 3. Quadragesi. Dominica. 3. feria. 2. num. 27.

Sanctorum familiaritas cū Deo, consideratur, & extollitur. 3. Quadragesi. Dominica. 3. feria. 2. num. 29.

Propter Sanctos etiam postquam mortui sunt plurima in nos beneficia confert Deus. 3. Quadragesi. Dominica. 3. feria. 2. num. 31.

Sanctus ille dicitur qui totus, & omnino est Deo dicatus. In communione Euangelistarum conc. 1. n. 6. & in Aduent. Dominica. 6. post Epiphaniam conc. 1. num. 15.

Non satis est Deo, homines interius Sanctos esse, sed videri etiam vult. In Aduent. conc. 1. expectationis B. Mariæ num. 14. vbi late.

Sanctorum exempla imitanda. In Aduent. concio. 2. Thomæ num. 6.

Sanctorum communio & societas

Q. 5 pro-

## 250 Sapiēntia

probis & improbis vtilissima est In Dominicālī Dominica. 18. post Pentecost. conc. 1. numer. 16. vbi à numer. 13. vsque ad. 17. explicatur ille articulus, credo Sanctorum cōmunionem.

Sancti in patria pro nobis ad Deum efficaciter deprecantur. In Dominicālī Dominica. 20. post Pētēcost. conc. 2. num. 7.

Reliqua omnia quæ huc spectat vide verbo iustis, vbi infinita collegimus.

### Sapiētiæ donum, & de sapientibus.

Sapientes maxime Ecclesiā Dei illustrant & exornant Dominicā. 4. Aduentus conc. 4. nu. 21.

Et maximæ sunt vtilitatis. In Aduent. concio. 2. Stephani numer. 10.

Sapientib⁹ locus sublimior debetur. In Aduent. conc. 2. Stephani num. 10.

Vnum ex maioribus spiritualibus Dei supplicijs, est sapientes à nobis tollere. In Aduent. conc. 2. Stephani num. 10.

Vt veram sapientiam compareatis in duobus libris accurate legere debetis alter est propria conscientia, alter est Iesu Christus cruci affixus: vide & nota in Dominicālī Dominica. 17. post Pentec. conc. 1. num. 9. vbi ex professo.

Sapiens sine Deo insanus sapientia redditur; quia ab ipsa occasione

### sapientes.

sumit ut superbus tyrannus, ac mālitiosus fiat. In Dominicālī Dominica. 17. post Pentec. conc. 1. nu. 8.

Vera sapientia est Deum quaerere, & mandata eius seruare: & qui hoc ignorat ignarus est. In Aduent. conc. 1. Epiphaniæ nu. 12. vbi late.

Vbi humilitas ibi sapientia. In proprio Sanctorum conc. 1. Diui Francisci num. 20. & conc. 4. nu. 13.

Vita & vigor sapientiæ est diuina gratia: fine qua mortua est sapientia. In Dominicālī Dominica. 17. post Pentecost. conc. 1. nu. 5. & in communī doctorum conc. 1. num. 18. & conc. 3. num. 13. & in communī virginum conc. 3. numer. 17.

Ideo peccatores quamvis sapientia polleant misertimè à prauis qui busq; affectibus superantur Dominicā. 17. post Pentec. conc. 1. nu. 7.

Sapientia sine probitate non solum eam possident; verum & virueritæ reipublicæ solet officere. In proprio Sanctorum conc. 4. Diui Francisci num. 11.

Sapientiores Deus eos facit, qui humilitatem cum literis coniungunt. In proprio Sanctorum conc. 3. Diui Francisci num. 25.

Sapientes confundantur, quod quamvis maiora à Deo beneficia acceperint, difficultas tamē quam rudes & ignari ad Neum conseruantur, & sapientia abutuntur ut diuiores sint. In proprio Sanctorū conc. 3. inuentioñis cuius nu. 2.

Sapien-

## Sapiēntia

Sapiēntia bonum ( quam Deus dateatur) est scire proximos decipere, & omnibus vijs etiam cum peccato secularia querere. In proprio Sanctorum conc. 1. Beati Francisci num. 8.

Ab his sapientibus Deus sua mysteria celat. In proprio Sanctorum concio. 1. Diui Francisci num. 9.

Ab his qui sapientiam non ad Dei gloriam sed ad ostentationem atque superbiam possident, quam scelerum supplicium Deus sumat. In proprio Sanctorum conc. 3. Diui Francisci num. 24.

Permittitq; Deus hos in ingentes incidere errores. In proprio Sanctorum conc. 3. Diui Francisci. nu. 24. & In Aduent. conc. 2. conceptionis B. Mariæ num. 24.

Permitit etiā vt ipsi, licet sapientissimi sint, vitę tamen viam non inueniant. In proprio Sanctorum conc. 4. Diui Francisci num. 10.

Sapientia vera, solum est sapida summi boni cognitio. 3. Quad. Dominicā. 1. feria. 3. num. 3. & in communī doctorum conc. 3. num. 6.

Qui hac sapientia fruuntur vitā dulcissimam, & gloriæ similem degunt. In proprio Sanctorum conc. 1. Diui Francisci num. 7.

Hanc veram sapientiam quibus Deus communicet. 3. Quad. Dominicā. 1. feria. 6. num. 4. & in communī doctorum conc. 3. num. 6.

Sapientia hec vera non nisi per

## Sapientes. 251

temporalium rerum desertionem, & coelestium contemplationem acquiritur. In proprio Sanctorum conc. 1. Diui Francisci nu. 6. Et ex familiari cum Deo conuersatione. In proprio Sanctorum conc. 2. visitationis B. Mariæ num. 11.

Ad sapientiam hāc comparanda primus gradus est fides. 3. Quadr. Dominicā. 1. feria. 3. num. 8.

Hæc sapientia vera omne quod terrenum sapit facit contemnere. In proprio Sanctorum conc. 2. visitationis Beatæ Mariæ nu. 13. vbi ex professo.

Huius veræ sapiētiæ opus & munus est, quedā bonitatis & pulchritudinis diuine altissima cōtemplatio. In proprio Sanctorum conc. 2. visitationis B. Mariæ num. 12.

Sapientia hæc vera Dei labores, & tribulationes dulces reddit. 3. Quad. Dominicā. 1. feria. 3. num. 9.

Sapientes, & doctores absq; virtute & amore Dei, sacro sanctæ Ecclesiæ maxime nocui, & pernicioſi sunt: vide singularem rationē in Dominicālī Dominica. 17. post Pētēcost. conc. 1. num. 2.

Sapientibus relictis, solet Deus simplicibus delectationem spiritualem cōmunicare: & quare. 3. Quadr. Dominicā. 4. feria. 4. num. 5.

Ne sapientes mortuis tantum libris, sed libro etiam vite, Iesu Christo, diligenter incumbant. In cōmuni doctorum conc. 1. nu. 18. vbi late.

Sapientes maximo timore viue rede-

## 252 Sapientes.

re debet; ne scilicet eorum scientia in ipsorum condemnationem ceditur. In communi doctorum conc. 1. num. 20.

Sapientes non sunt qui suos depravatos appetitus non superant, & vincunt. In Dominicali Dominica. 17. post Pentecost. conc. 1. num. 5.

Sapientes sint qui eligunt ad prælaturas siue ad alias dignitates. In communi doctorum concio. 2. nu. 9.

Sapientes non sunt contenti intellectum sapientia illuminari; sed carent etiam voluntate in charitate & affectu inflammari. In communi doctorum conc. 2. num. 10. vbi late & in communi virginum concio. 3. num. 17. & in proprio Sanctorum conc. 4. Diui Francisci nu. 4. vbi latissime.

Sapientes viri sunt lux mundi. In communi doctorum conc. 2. num. 23.

Sapientia speculativa scientiarum bona, & utilis est: sed ultra illam sapientia practica est necessaria, quæ in voluntatis affectibus & bonis operibus consistit. In communi doctorum conc. 3. nu. 4. vbi latissime.

Ad sapientiam certissimum iter est puritas conscientiae & virtutum exercitatio. In communi doctorum conc. 3. num. 7.

Sapienti iniopia & defectus summe deploranda est: & est unum ex granioribus Dei supplicijs. In communi doctorum conc. 3. num. 20.

Sapientes plus temporis & curæ

## Scandalum.

in studio salutis suarum animarum, quam alienarum expendant. In communione virginum conc. 3. num. 21.

Amplificabitur hic locus ex verbo scientia.

*Satisfactio Christi*, vide passio Christi.

## Scandalum.

Scandalum quid significet. In Dominicali Dominica. 11. post Pentecost. conc. 2. num. 14.

Scandalum præbentes acerrime a Deo puniuntur. 1. Quadrag. Dominicana in Passione feria. 2. nu. 28. & in communi confessi pontif. Euang. nemo accedit lucernæ &c. conc. 1. num. 21. & in proprio Sanctorum cōc. 4. dedicationis Michaelis nu. 23. & in Dominicali Dñica. 11. post Pentec. conc. 2. num. 15.

Ne scandalū demus tenemur subire quodcumq; vita periculū. 3. Quadr. feria. 6. post Cineres num. 18.

Scandalum alijs præbentes significant se Christo mortem negligere: & quare. 3. Quadr. Dominicana. 2. feria. 3. num. 9.

Scandala prælatorum, principum, & concionatorum perniciissima. In communi confessi. pontif. Euang. Nemo accedit lucernæ &c. conc. 1. nu. 22. & in proprio Sanctorum conc. 3. dedicationis Michaelis num. 32. de quo vide plurima in verbo, exemplum maiorum, & in verbo, prælatus, & ibi inuenies quæ hic desunt.

Relig.

## Scientia & de sciendi auditate.

253

Reliqua omnia quæ huc spectat, vide exemplum malum & occasio peccandi.

Scientia ; & de sciendi auditate.

Deuotionis specie dicere se nolle scire, aut studere, quam grandis stultitia. Dominicana. 4. Aduentus conc. 4. num. 19. vbi late hos rudes & idiotas increpat.

Pœna solet Dei esse æquissima, ut qui scientia ad suam utilitatem vti noluit eam amittat, & in errores incidat. In Aduent. conc. 2. conceptionis B. Mariz num. 24. & in proprio Sanctorum conc. 3. Diui Francisci num. 24.

Sciendiauiditate Diabolus olim primum hominem, & nunc quam plurimos decipit. In communi doctorum conc. 3. num. 13. vbi ex professo: & in proprio Sanctorum cōc. 2. Diui Francisci num. 22.

Ad scientiarum affluentiam cōparandam, puritas conscientiae, & virtutum exercitatio certissimum iter est. In communi doctorum cōc. 3. num. 7.

Scientiarum affluentia sine charitate quam parū profint, ipsis etiā sapientibus. In communi doctorum conc. 1. num. 18. & conc. 3. num. 13. & in communi virginum conc. 3. num. 17. & in Dominicali Dominica. 17. post Pentecost. conc. 1. nu. 5. vbi late.

Quanuis ad scientiam acquiren-

dam bonum sit nos multum labore: ad charitatem autem comparā dam longe diligētius nos oportet laborare. In communi doctorum conc. 2. num. 12. vbi ex professo & conc. 3. num. 4. vbi latissime.

Contra illos qui scientijs vanis & curiositatibus dediti sunt. In proprio Sanctorum conc. 4. Ascensionis num. 14.

Quando diligentius homines humanis scientijs addiscendis intēdunt, tanto tepidius plerunq; Deū diligunt: quia quo plus animus intellectu operatur tanto minus potest voluntate & affectu proficere. In proprio Sanctorum conc. 4. Diui Francisci num. 2. vbi late.

Virtutum exercitatione intellectus clarius fit ad intelligendū sciētiam cui incubit. In Aduent. conc. 3. Nativitatis num. 30.

Qui diuino amore caret, quo maiorem scientiam acquirit, eo magis superbit, & est condemnationi propinquior. In Aduent. conc. 4. Epiphaniæ num. 19.

Intellectum nostrum oportet deuinirci ne vana, curiosa, ac lasciva scire curet: postea enim ad necessaria percipienda inhabilis remanet. In Aduent. Dominicana. 5. post Epiphaniam conc. 1. num. 4.

Amplificabitur hic locus ex verbo, sapientia, vbi plurima quæ huc spectant collegimus.

*Sebastiani laudes*, vide in communi plurimorum mart. Euang. Descens-

**Secretum. Senectus.**

Descendetis Iesu de monte &c.  
conc.3.num.23.

**Secretum, & silētum.**

Secreta manifestare, & spiritua-  
lis, & corporalis mortis certissima  
sæpe est causa. i. Quadr.conc. quin-  
quagesimæ num.2. &. 4. Quadrag.  
conc. quinquagesimæ num.3. & in  
Dominicali Dominica.22. post Pē-  
re cost. conc.1.num.22.

Res secrete & magni momēti nō  
sunt cum omnibus cōmunicandæ.  
4. Quad.conc. quinquagesimæ n.2

Cum nobis secreto res graues  
manifestantur, quamuis nulla silē-  
tij lex imponatur, tamen publicare  
eas non debeimus. In proprio San-  
ctorum conc. vna Sancti Ioseph  
num.17. vbi ex professo.

Secretum maximum iustiseraue-  
re debent, de illis rebus quas Deus  
cum illis cōmunicauit. In prop-  
rio Sanctorum conc. vna Sancti  
Ioseph num.18.

Silencium ad pacis virtutem est  
summe necessarium. 2. Quadr.Dominica in Ramis num.9.

Silentū fœminis maxime qua-  
drat. In proprio Sanctorum conc.  
2. Ioannis Baptiste num.29.

Silencium quam sit preciosum  
vtile, & necessarium. In proprio Sā-  
ctorum conc.3. omnium Sanctorū  
nu.2. vbi plura de laudibus, & fru-  
ctibus silentij.

Amplificabitur hic locus ex ver-  
bo, linguae.

*Secularia bona*, vide *bona teimpo-*  
*ralia*.

*Segnities*, vide *pigritia*.

**Senectus, senes.**

Plurimi sunt ætate iuuenes: qui  
sunt scientia, & virtute senes. Do-  
minica.4. Aduentus conc.2.nu.27.

Senes maxima veneratione, &  
honore afficiendi: & quam grandi  
obligatione ad id teneamur. In pro-  
prio Sanctorum conc. 1. visitatio-  
nis B. Marie num.19. vbi late &c in  
proprio Sanctorū cōc. 1. dedicatio-  
nis Michaelis num.22. & In Domi-  
nicali Dominica.20. post Pentec.  
conc.2.num.53.

Senū peccata quam maxime Deo  
sint exosa. In proprio Sanctorum  
cōc.1.dedicationis Michaelis n.24.

In senibus quodcunq; peccatu,  
seu defectus valde reprehensi-  
bilis. In communi confes. non pon-  
tif. Euāg. Ecce nos reliquimus om-  
nia &c.conc.3.num.9.

Senes diligētius animi ostia, sen-  
sus scilicet, claudere oportet: tunc  
quia illos dēmō diligentius insecta-  
tur, tū propter bonum iuuenū exē-  
plum. In proprio Sanctorum cōc.  
1.dedicationis Michaelis num.22.

Senes sunt (las barbacanas) qui-  
bus ciuitas Christiana in obserua-  
tia diuinæ legis custoditur. In Ad-  
uent.conc.2.purificationis B. Ma-  
riæ num.30.

*Sensualitas*, vide *luxuria*.  
*Sensualitatis motibus resistere*, vide  
ver.

**Seruitus diuina.**

verbo appetitus, & verbo carnis  
mortificatio.

*Sermones nostri*, quales esse de-  
beant, vide conuersatio.

**Seruitus diuina.**

Seruitus diuina, cū nos potētes re-  
ges efficiat, summè expertenda est.  
in cōmuni conf. nō pontif. Euang.  
Sint lumbi vestri &c.conc.2.n.29.

Seruos nos esse Dei: de hoc titu-  
lo magnopere gloriādum. In com-  
muni conf. nō pontif. Euang. Sint  
lumbi vestri &c.conc.2.num.30.

Soli serui Dei verum honorem  
habent. Dominica. 3. Aduentus  
conc.4.num.11.

Seruire ex parte Deo, ex parte ve-  
ro Diabolo: quodāmodo pericu-  
lius est quā si omnino Diabolo ser-  
uires. In cōmuni conf. non pontif.  
Euāg. Ecce nos reliquimus oninia  
&c.conc.2.nu.7. vbi ex professo.

Quam pauci nunc verè serui  
Dei dici possint. Dominica.3. Ad-  
uentus conc.3.num.14.

Seruas Deinon solum Dei ius-  
fa exequi debet, sed plus etiam prē-  
stare si potest. In Aduent. conc.3.  
Ioannis Euangeliste num.9.

Deo seruire incipienti statim  
persequiones occurunt, & ideo  
ead patientiā præparet. In Aduent.  
conc.1. Innocentium num.30.

Deus vix natus, nobis seruire in-  
cepit: nos autem quod illi debemus  
seruitum in vltimam senectutem  
differimus. In Aduent.conc.1.Cir-

cuncisionis num.15.

Dei seruitio à pueritia dicari quā  
vtile, & necessariū. In Aduent.conc.  
1. Circūcisionis nu. 18. & in cōmu-  
ni Sanctorū mulierini conc. 2. nu.  
24.vbi latē.

Tū cū mali sunt in malo feruētiō-  
res, nos maiori etiā affectu Deo ser-  
uire debere. In Aduent.conc.1. Epiph-  
anię num. 10. & In Dominicali  
Dominica.8. post Pentecost.conc.  
2.num.27. &.30. vbi ex professo.

Sancti res quę ad Dei seruitium  
pertinebant, diligētissime præsta-  
bant. In Aduent.conc. 4. Epiph-  
anię num.18.

Quā diligenter Deus seruos suos  
defendat & protegat. In Aduent.  
Dominica.1. post Epiphanię conc.  
2.nu.4.&3. Quadr. Sabbatho post  
Cineres num.27. vbi late.

Maximē necessarium est homi-  
nes feruentissimo spiritus affectu  
Deo seruire incipere: nam semper  
ille primus feruor animū ad maio-  
ra excitat, nec eum ab incepto defi-  
cere patitur. In Aduent. Dñica.1.  
post Epiphanię conc.4.num.5.

Dē diligentia & solitudine quā  
in Dei seruitio habere debeimus vi-  
de verbo, pigritia vbi omnia simul  
collegimus.

Sufficit ad salutē seruire Deo  
eo modo quo petcato seruuiimus.  
Dominica.2. Aduent.conc.3.num.  
18. vbi latissime:&.3. Quadr. Domi-  
nica Passionis feria.5.num.15.

Deo qui seruit reminein timere  
debet,

**Seruitus humana.**

debet, nec indiget multis armis ad se protegēdum.3. Quadr. Sabbatho post Cineres num.28. vbi late.

Deo seruire, & mundi simul amicitiam conseruare non est possibile. In proprio Sanctorum conc.4. Inuenientis crucis num.4.

Deo seruire volenti plurimè difficultates representantur: quas omnes opportunitori tempore diuinatus sublatas experietur. 1. Quadr. Dominica Resurrectionis num.29. &c. 2. Quadr. Eadem Dominica nu.23. &c. 3. Quadr. eadem Dominica num.34.

Deus exposcit ut unusquisq; ei seruat secundum status sui conditionem.3. Quadr. Dominica in Ramis num.16. & in communi conf. pontif. Euang. Homo quidam per regre &c. conc.1. num.22.

Seruire Deo nolle nisi in his quæ tibi grata, suauia, & non difficultia sunt ex amore proprio dimanat. In Advent. Dominica, 4. post Epiphaniam conc.1. num.6

Semper Deus ad exhibita sibi seruitia attendit & nunquam eorum obliuiscitur. In Dominicali Domini ca, 5. post Pentecost. conc.1. nu.15. Mirabile est videre rationē, quā gratissimus noster Deus munerū & seruitiorum sibi factorū habet. In Dominicali Dominica, 6. post Pentecost. conc.1. nu.15.

Seruire Deo regnare est. In Dominicali Dominica, 14. post Pentecost. conc.1. num.7. vbi late.

Si Deus tristitia affici posset, in comparabilem acciperet cernens homines tam abominabili domino scilicet Diabolo sine ullo præmio seruire & tā paucos ipsi Deo. In Dominicali Dominica, 14. post Pentecost. conc.1. num.32.

Deus hos paucos, quos in mundo seruos habet magnificat & estimat. In Dominicali Dominica, 14. post Pentecost. conc.1. num.34.

Vnusquisque in seipso discere potest, qualiter Deo seruire debet. In Dominicali Dominica, 14. post Pentecost. conc.2. num. 6. vbi late.

Confusionem parit quam prop̄to & hilari animo sumus ad seruendum regibus ac Dominis temporalibus & quanta segnitia & tristitia Deo. In Dominicali Dominica, 22. post Pentecost. conc.2. num.28.

Innumera & infinita sunt propter quæ Deo diligentissime seruire debemus. In Dominicali Dominica, 22. post Pentecost. conc.2. num.42.

*Seruus Dei*, vide iustus.

**§. Seruitus humana.**

Seruitus per peccatum introducta est. 1. Quadr. feria, 5. post Cineres num.9

Leges quas serui debent obserua re. 1. Quadrag. feria, 5. post Cineres num.10

Deo maximè placet quod serui suis dominis etiam si tyranni sint, in his quæ legi Dei non repugnant in-

**Simplicitas.**

inseruant. In Dominicali Domini ca. 14. post Pentecost. conc. 1. num.35.

Seruitus vide etiam libertas.

*Silentium*, vide secretum.

**Simonia.**

Simoniaci Iudam imitantes, taxant & appretiant Christum: cum sit inæstimabilis. In proprio Sanctorum feria. 2. Pentecost. conc.1. num.11.

**Simplicitas & sinceritas.**

Simplicitatis & sinceritatis amicos Deus diligit. 4. Quadr. Dominica in Ramis num.5.

Sinceritatem & simplicitatem (quam Diabolus à primis nostris parentibus auulisit, & loco illius malitiam & simulationem seminavit) nostris cordibus Deus vult inserere. In proprio Sanctorum conc. 2. dedicationis Michaelis numer.19.

Sinceritas cordis quam grata sit Deo.3. Quadr. Dominica, 1. feria, 3. num.13.

Amplificabitur hic locus ex verbo, sapientia.

*Sobrietas*, in cibo & potu, vide gula.

*Societas*, bona vel mala vide, cōuersatio.

*Solicitude rerum spiritualium & quæ ad seruitum Dei spectant*, vide de verbo, pigritia vbi omnia simul

**Solitudo.**

collegimus.

*Solicitude temporalium*, vide verbo, bona temporalia §. contra in exhaustam terrestrium sitim nimia quæ bonorum temporalium solici tudinem.

*Solicitude*, salutis animæ, vide verbo animæ salus.

**Solitudo.**

In solitudine, magna ac sublimia seruis suis Deus cōmunicat: & anima ibi est magis expedita ad hos diuinos fauores & beneficia accipiendos. In Dominicali Domini ca, 12. post Pentecost. conc.2. num. 2. vbi latissime &c. 2. Quadr. Dominica, 4. nu.2. & In Dominicali Dominica, 4. post Pascha cōc.3. nu.10.

*Solitudo* oratione est necessaria. 2. Quadr. Dominica, 2. num.8. &c. 3. Quadrag. Sabbatho post Cineres num.13. vbi latissime & in proprio Sanctorum conc.1. Bartholomaei num. 13. & conc. 2. sequenti num.14. vbi late & In Dominicalli feria, 2. in litanij maioribus cōc. 2. num.3. & ibi num.35.

*Silitudo* est opportuna ad vincendas tentationes. 4. Quad. Dominica, 1. num.7.

*Solitudo* est necessaria ad monachalem vitam perferendam, & in ea perseverādum. In Dominicali Dominica, 12. post Pentecost. conc.2. num.8.

*Solitudinē* querere & ad ipsam fugere quam necessarium Domini

**Spes. Spiritus sanctus.**

ca.4. Aduentus conc. i. num. 12. &c. conc. 2. numer. 10. & conc. 3. num. 23. quibus locis solitudinis utilitas recensentur.

Amplificabitur hic locus ex verbo, conuersatio.

*Solemnis dies, vide festus.*

**Spes & desperatio.**

Spei varijs descriptiones explicatur. 1. Quadr. Dominica. 2. num. 2.

Spes salutis est dum in hac vita sumus; postea minimè. 3. Quad. Dominica in Passione feria. 2. num. 5.

Spes donū est ex quo gaudiū in tribulationibus nascitur. In proprio Sanctorum conc. 2. Philippi & Iacobi num. 23.

Quanto spes feruentior ac viuidior fuerit, tanto feruentius diffici illoribus rebus; acerrimæ scilicet penitentia, offertur: & facilius præsentia, delicias scilicet huius seculi, negligit. In proprio Sanctorū cōc. 2. omnium Sanctorum num. 2.

Spes est patientia fons, & origo. In proprio Sanctorum conc. 2. omnium Sanctorum num. 3.

Spe fulcitur humanum cor ad perseverandum in exercitio virtutum, & in resistentia tentationum. In proprio Sanctorum conc. 4. omnium Sanctorum num. 4.

Spes infinita Dei probitati & veritati iure debetur. In proprio Sanctorū cōc. 4. omnium Sanctorum n. 2.

Spe præmij eterni nos præcingi oportet, ad laboriosa opera humili

tatisq; & mortificationis exercentia. In proprio Sanctorum conc. 4. omnium Sanctorum num. 5.

Anima quæ hanc spei virtutem diuino fauore est consequuta quanto otio, quiete, ac tranquillitate vivat. In Dominicali Dominica in aliis conc. 1. num. 20.

Spe humanæ voluptates superantur, nē cor nostrum turbare possint. In proprio Sanctorum conc. 1. Philippi & Iacobi num. 11.

Spe aduersitatum perturbations vincuntur. In proprio Sanctorū conc. 1. Philippi & Iacobi num. 13. & conc. 2. num. 22.

Nunquam frustra & inaniter iustus sperat. In Dominicali Dominica. 23. post Pentecost. conc. 2. num. 28. vbi late.

Pro mensura spei Deus munera sua fidelibus donat. In Dominicali Dominica. 23. post Pentecost. conc. 2. num. 26.

Ad perterritos animos à metu & desperatione reuocādos: & in Deo hominum mentes in qua cunctq; necessitate firmandas: ac demum adnutantes in fide, & spe confirmandos, plurima collegimus in verbo fiducia, quæ hoc loco attexere licet, vbi reliqua omnia quæ hic de sunt inuenies.

**Spiritus sanctus.**

Spiritus sancti Aduentus Apostolorum in gratia confirmauit. In proprio Sanctorum conc. 3. diei Sancti Pen-

**Spiritus sanctus.**

Pentecost. numer. 1.

Spiritus sancti Aduentus vtilior fuit Ecclesiæ militanti, quam Christi ascensus Ecclesiæ triumphantis. In proprio Sanctorū cōc. 1. diei Sancti Pentec. n. 2. & feria. 3. Pentecost. conc. 2. num. 7.

Spiritus sanctus super linguas Apostolorum resedit. In proprio Sanctorum conc. 2. dici Sancti Pentecost. num. 30.

Spiritus sanctus à patre & filio procedit. In proprio Sanctorū cōc. 3. diei Sancti Pentecost. num. 2.

Sanctus spiritus propriæ loquedo, nec venire dicitur nec abire, quia ubique est: sed ex peculiari effectu quem operatur venire dicitur. In proprio Sanctorum conc. 3. diei Sancti Pentecost. num. 5.

Spiritus sanctus licet sit ubiq;, speciatim tamen iustis. inesse dicitur per quēdā peculiarē illā plū. In proprio Sanctorum conc. 3. diei Sancti Pentecost. num. 6.

Spiritus sanctus nō descendit super illos qui ira, inimicitia & similitibus diuisi sunt. In proprio Sanctorum conc. 3. diei Sancti Pentecost. num. 20.

Ad Spiritus sancti descensum magna præparatio est animus quietus & humilis. In proprio Sanctorum conc. 3. diei Sancti Pentecost. num. 21. & feria. 3. Pentecost. conc. 2. num. 17.

Incarnatio Christi fuit causa migrationis Aduentus Spiritus sancti.

In proprio Sanctorum conc. 1. feria. 2. Pentecost. num. 26. & ibi feria. 3. Pentecost. conc. 2. num. 6.

Spiritus sancti virtus quam in anima operatur adeo magna est, vt anima aliqualiter Sanctus spiritus appareat. In proprio Sanctorum conc. 1. feria. 2. Pentecost. num. 28.

De virtute etiam eximia huius diuini spiritus vide, In proprio Sanctorum feria. 3. Pentecost. conc. 1. num. 22.

Spiritus sancti missio quam nec claria. In proprio Sanctorū cōc. 2. feria. 2. Pentecost. num. 22.

Spiritus sanctus quam gratis datur. In proprio Sanctorum conc. 2. feria. 2. Pentecost. num. 24.

Spiritus sancti varijs sunt proprietates, & sic varijs nominibus insignitur. In proprio Sanctorū cōc. 2. feria. 2. Pentecost. num. 25.

Spiritum sanctum tanto maiori cum plenitudine accipimus, quāto maiorem diligentiam adhibemus in emendanda conscientia, & in alijs spiritualibus exercitijs. In proprio Sanctorum feria. 2. Pentecost. conc. 3. num. 17.

Spiritus sanctus magnis consolationibus letificat animam in quam venit. In proprio Sanctorum feria. 2. Pentecost. conc. 4. num. 12.

Ne hic diuinus spiritus superueniat, impedimento est carnis spiritus. In proprio Sanctorum feria. 2. Pentecost. conc. 4. num. 16.

Sinos preparare volumus vt Spi-

ritum sanctum recipiamus, nostrū obitum memoria recolere debemus. In proprio Sanctorum feria. 2. Pentec. conc. 4. num. 20.

Spiritus sanctum in specie vehementis venti sed dedit quam cōgruum fuit. In proprio Sanctorum feria. 3. Pentec. conc. 1. num. 23.

Spiritus sanctus in Apostolos descendit propter merita humanitatis Christi. In proprio Sanctorū feria. 3. Pentecost. conc. 2. num. 7.

Spiritus sancti descensuit tribuenda est utilitas, & efficacia maxima prædicationis Apostolorū. In proprio Sanctorum feria. 3. Pentecost. conc. 2. nu. 11. vbi latē de efficacia prædicationis Apostolorum.

Spiritus sanctus cur in figura ignis se fidēibus dedit. In proprio Sanctorum feria. 3. Pentec. conc. 2. num. 16.

Nisi Spiritus sancti igne animæ purificari nequeunt. In proprio Sāctorum feria. 3. Pentecost. conc. 2. num. 17.

Ex præcipuis effectibus quos sollet Spiritus sanctus in hominibus operari vñus est ut inuicem communicentur, liberalesq; sint. In proprio Sanctorum conc. 2. Trinitatis. num. 7.

Nisi spiritus sanctus super Apostolos descendisset, fides & charitas Ecclesiæ militantis periclitaretur. In proprio Sanctorum conc. 1. diei sancti Pentecost. num. 2.

Temporalium rerum amorem,

affectionemq; à vobis expellere conamini ut spiritus sanctus ad vos veniat. In Dominicali Dominica. 4. post Pascha conc. 3. num. 9.

Spiritus sancti missio fuit euīdens testimonium diuinitatis Christi. In Dominicali Dominica infra octauam Natiuitatis conc. 1. nu. 19.

Nullum est verum solatiū quod non ab hoc diuino paraclete, hoc est consolatore dimanet. In Dominicali Dominica infra octauam Ascensionis conc. 2. num. 8.

### §. Magnifica Spiritus sancti dona.

Spiritus sancti Aduentus maxima & mirabilia nobis communicauit dona. In proprio Sanctorum conc. 2. diei sancti Pentecost. num. 25. & In Dominicali Dominica infra octauam Ascensionis conc. 2. num. 3.

Spiritus sancti donis, & habiles reddimur ad bene operandum, & animæ nostræ ordinantur & componuntur. In proprio Sanctorum feria. 2. Pentecost. conc. 3. num. 15.

Dei dona & honores ad eos irresolent, qui se illis indignos esse reputant. In proprio Sanctorū conc. 3. visitationis B. Mariæ num. 24.

Dona Dei à Diaboli donis discernuntur, ex eo quod illa humilē, hæc inanem reddunt hominem. In proprio Sanctorum conc. 1. Diui Franciscinum. 16.

Dona quæ suis Deus confert tota-

ac tanta sunt, vt nec dici, nec explicari queant: adeo vt ipsamet sapientia Christus nomen quod eis imponat inuenire non posse videatur. In proprio Sanctorum conc. 2. Diui Francisci num. 26.

Spiritus sancti consolatio non est aliud peculiare donum, sed fontes illius sunt tres theologales virtutes spiritu sancto afflante, eleuatæ & austæ. In Dominicali Dominica infra octauam Ascensionis conc. 3. numer. 12. vbi ex professio.

Spiritus sancti dona per merita Iesu Christi confidenter efflagitanda sunt. In Dominicali Dominica infra octauam Ascensionis conc. 3. num. 20.

Singula spiritus sancti dona, sigillatim suo quæq; loco digessimus.

*Sponsalia*, vide verbo, coniuges.

*Statum eligere*, & vnumquemq; in suo statu Deo seruire, & opera sui status exercere, vide verbo, officiū vbi omnia simul collegimus.

### Superbia, superbi.

Superbia inter omnia peccata præcipue homines excæcat. Quadragesi. Dominica Passionis feria. 6. num. 23.

Superbi inter omnes peccatores cōtra Deum erecto collo currūt. 3. Quadr. Dominica. 2. feria. 3. nu. 31.

Superbia plurimorum scelerū & abominationum fons & origo. 3. Quad. Dominica Passionis feria. 6.

num. 25. & 4. Quadrag. Dominica. 2. feria. 4. num. 21. & in proprio Sāctorū conc. 4. dedicationis Michae lis num. 2. & In Dominicali Dōmīnica. 20. post Pentec. conc. 1. nu. 2.

Superbia spiritualis summe mala. In proprio Sanctorum conc. 2. Trinitatis num. 29.

Superbia quam grande sit malū, & quā Deo odibile. In proprio Sāctorū conc. 2. Trinitatis nu. 26. & ibi conc. 2. Ioannis Baptistæ num. 23. & In Aduent. conc. 4. purificationis Beate Marie num. 9. & In Dominicali Dominica. 20. post Pētecost. conc. 2. num. 3.

Nullum alium præter superbię, & ambitionis vitium. Apostolos iugasit. In proprio Sanctorū conc. 2. dedicationis Michaelis num. 5.

Superbia & ambitio est familia rius vitium hominibus Deo dicatis, ac religiosis. In proprio Sanctorū conc. 2. dedicationis Michaelis num. 5.

Superborum ingenium est bonorum desideriorum, & pī zeli colore ambitionem suam operire. In proprio Sanctorum conc. 1. dedicatioonis Michaelis num. 10. vbi ex professo.

Superbus & ambitiosus singit se humanum & tractabile: at postquam ad gradum quem anhelabat promouetur illico ostendit quam sit rigidus, inhumanus, tyrannus, & crudelis. In proprio Sanctorum conc. 1. Iacobi num. 18.

Superbia quā isti in corde habet verbis etiam ostendunt. Dominica.2. Aduentus conc.1. num.28.

Superbie evidens indicium est, te non posse ferre alium de tuis defectibus te admoneat. In Aduent. conc.2. Andreæ num.10.

Superbia efficit hominem tyrannum. In proprio Sanctorum conc.2. omnium Sanctorum num.27.

Superbia quam infimum vitium sit, vel ex eo colligitur, quod in mendacio, & in eo quod vere non est fundatur Dominica.3. Aduentus conc.4. num.10.

Superbia adeo graue vitium est vt ad ipsum extirpandum permittat saepe Deus alia peccata committi. 3. Quadrag. Dominica.2. feria.3. num.30.

Superbia charitatem infigidat, & viscera misericordiae claudit. 2. Quadr. Dominica.2. feria.5. nu.15. & In Dominicali Dominica.10. post Pentecost. conc.1. num.17.

Superbia in sacra scriptura pestifera dicitur: & quare.2. Quadr. Dominica.2. feria.4. num.18.

Magnæ superbiæ signum est, propriam sententiam in omnibus sequi velle. In Aduent. conc.1. Thomæ num.16.

Hoc ambitionis vitium nulli hominum statui parcit. 2. Quadragesi. Dominica.2. feria.4. num.9. &.4. Quadr. Dominica.2. feria.4. num.19. & In Aduent. conc.1. Andreæ num.10.

Superbia infidelium non adsequat Christianorum superbiam. 1. Quadr. conc. in cena num.30.

Superbire solent facillimè infimi homines ad dignitatem aliquam promoti. 4. Quadr. conc. in cena num.38.

Superbos esse seruos & quare.1. Quadr. Dominica.2. feria.3. nu.19. & In Aduent. conc. 4. purificatio- nis B. Mariæ num.9.

Superbia est inuidie mater: inuidia vero odium & iram peperit. In Dominicali Dominica in albis cōcio.3. num.17.

Deus maximo odio superbos exerat: nam vera magnitudo sophistica & ficta naturaliter odit. In proprio Sanctorum conc. 3. dedicationis Michaelis num. 27.

Superbia est spiritualium ruinarum fons in proprio Sanctorū conc.4. dedicationis Michaelis numer.2.

Quod superbavit se honorent ac cipiunt, Deus illud accipit vt eos confundat. 4. Quadr. Dominica in Passione feria.6. num.20.

Superbia in pauperibus eos redigit in miserrimam omnium seruitutem. 1. Quad. Dominica.2. feria.4. num.16.

Superbi omni spirituali consolazione & auxilio quod humilibus à Deo tribuitur priuantur. 3. Quadr. Dominica in Passione feria.3. numer.26.

Hoc honoris ardens desiderium  
Deus

Deus hominum animis impressit vt honoris appetitus; & quod ex eo sequitur ignominie odium nos vehementissime ad virtutis studiū, & vitiorum execrationem inuitaret. 1. Quadr. Dominica.2. feria. 4. num.11. vbi ex professo.

Superbia ex bonis operibus saepe prodit. 2. Quadr. Dominica.2. feria.4. num.11.

Superbia in prælatis summe reprehensibilis, & execrabilis est. 2. Quadragesi. Dominica.2. feria.4. num.15. &.3. Quad. Dominica.2. feria.3. num.26.

Quia superbis se dignos esse presumunt, ideo ad ipsos Dei dona non perueniunt. In proprio Sanctorum conc.3. visitationis Beatæ Mariæ num.24.

Contra superbos qui bonorum operum gloriam sibi adscribunt, comminationes Dei horribiles. In proprio Sanctorum conc. 2. Trinitatis num. 24. & In Dominicali Dominica.10. post Pentecost. conc.2. num.17.

Superborum ingenium est omnia opera facere, vt ab hominibus videantur. 3. Quadr. Dominica in Passione feria.3. num.12.

Superbia quantum sit facinus patet ex suppicio maximo, quo Deus eam punire consuescit. In proprio Sanctorum conc. 4. omnium Sanctorum num.17.

Ambitio non vitiosa, sed laudabilis & Deo grata, est absq; aliorū

despectu alijs probitate antecellere velle. In proprio Sanctorum conc.2. dedicationis Michaelis numer.13.

Superbia inuenit hos vanissimos titulos & cognomina, quibus ipsa crescit. 3. Quadragesi. Dominicæ.2. feria.3. num.34. Qui tituli parum apud Deum valent. 3. Quadr. Dominicæ.3. feria.2. num.14. & In Aduent. conc.1. Ioannis Euæ gelistæ num.33.

De suppicio superbis inflicto clementissimus Iesus gaudet: quia in eo eluceat potentia ac iustitia diuinæ splendor. In proprio Sanctorum conc.1. Diui Francisci num.10. & conc.3. Diui Francisci num.22. vñilate.

Superbia tantum malum est vt per antonomasiā iniuria Dei dicatur. In Dominicali Dominica.5. post Pentecost. conc.1. num.7.

Tanta est ambitiosi cupiditas, vt pro vilissimare, rē tantam qualis est eterna gloria contemnat. In Dominicali Dominica.2. post Pentecost. conc.1. num.27.

Superbia humana excedit luciferinam. In Dominicali Dominica.20. post Pentecost. conc.1. num.6.

Vanissimum est propter generis nobilitatem superbire. In Dominicali Dominica.20. post Pentecost. conc.1. num.6.

Ambitiosus nūquam satiatur. 3. Quadr. feria.5. in cena num.22.

Amplificabitur hic locus ex verbo, vanagloria.

**S. Remedia ad superborum cervicens domandam, atque animi elationis perulantiam reprehendam.**

Primo considera quam cito & quam facile pompa & gloria hæc humana qua gaudes, euansceret. Dominica. 3. Aduentus conc. 1. num. 22. & 2. Quadragesi. Dominica in Ramis num. 32. & 4. Quadragesi. Dominica in Ramis numer. 15. & Dominica. 2. Aduentus conc. 3. num. 8. vbi late.

2. Considera vnigeniti filij Dei humiliatæ. In Aduent. conc. 1. Natiuitatis num. 24. & conc. 2. Natiuitatis num. 26. vbi late & 3. Quadr. Dñica in Passione feria. 2. nu. 24. vbi late.

3. Considera quod Deus superbium prostrernit, humilem vero exaltat. In Aduent. conc. 1. Circumcisionis num. 10.

4. Considera bonum quod est in tuis bonis operibus Deum facere. Dominica. 2. Aduentus conc. 1. nu. 28. & In Dominicali Dominica. 19. post Pentecost. concio. 2. numer. 19.

5. Infoelici rerum euentu cogita commissa peccata, ne superbiam innumeris. Dominica. 3. Aduentus conc. 2. num. 31.

6. Si opera tua cum Sanctorum operibus conferas: i) imperfectorum

ma videbuntur. Dominica. 2. Aduentus cor. 1. num. 29. & in proprio Sanctorum conc. 2. Diui Francisci numer. 37. vbi late. & In Dominicali Dominica. 10. post Pentecost. conc. 2. num. 12. & num. 36.

7. Nil est cur opera nostra bona laudemus, & de illis gloriemur: quia quæ facimus bona in utilitatem nostram facimus. Dominica. 2. Aduentus conc. 1. num. 30.

8. Ne donis à Deo tibi datis superbias, illa omnia quasi onera suscipe, considerans debitum reddendi rationem de illis. In proprio Sanctorum concio. 1. Domini Francisci numer. 16. In Dominicali Dominica. 21. post Pentecost. conc. 1. num. 24.

9. Considera etiam quod quò magis crescunt beneficia, magis etiā crescit necessitas diuini auxilij ad ipsorum conseruationem. In proprio Sanctorum conc. 1. Diui Francisci num. 19.

10. Ne superbii proximos suos contemnatur, quantumcumque viles & abiecti eis esse videantur, considerent Deus illos tantè estimare ut eorum ministros Angelos faciat. In proprio Sanctorum conc. 1. dedicationis Michaelis num. 34.

11. Contra superbiam maximum remedium est propriæ vilitatis agitatio. 4. Quadragesi. Dominica. 2. feria. 6. num. 3. & in proprio Sanctorum conc. 4. Diui Francisci num. 17. vbi latissime & conc. 1. Domini Fran-

Francisci numer. 21.

12. Considera superbum Deo & hominibus esse odibile. 4. Quadr. Dominica. 2. feria. 6. num. 1. & in proprio Sanctorum conc. 2. Trinitatis num. 26. & ibi conc. 2. Ioannis Baptista num. 23.

13. Ad superbiam detestandæ considera maxime propinquum esse tuū finem. In proprio Sanctorū conc. 4. Domini Francisci num. 20.

14. Hoc vnum ad illā detestandam sufficeret, quod ambitio ipsa charissimo amico nostro Iesu Christo vitā ademit. 2. Quadr. Dominica Passionis feria. 6. num. 25.

15. Superbi considerēt ipsos sequi Luciferum, propter superbiam de cœlo sicut fulgur cadentē. In proprio Sæctorū cōc. 2. Incarnationis n. 25.

16. Considera etiam, quod quia superbi se dignos esse præsumunt, ideo ab eis honores refugiunt. In proprio Sanctorum conc. 3. visitationis Beatæ Mariæ num. 24. Nullus enim peccator verum honor habet Dominica. 3. Aduentus conc. 4. num. 11.

17. Superbus pompam & vanitatē huius seculi ambiens, eadem gloria vana opprimi, & ab ea cum magna confusione excidere solet. In proprio Sanctorum conc. 4. Ioannis Baptista num. 14. & In Dominicali Dominica infra octauam Ascensionis conc. 1. num. 12.

18. Considera etiam quod superbiorum lætitia, honor, & dignitas,

omnia in eorum incommodum resultant. In proprio Sanctorum conc. 2. Petri & Pauli num. 18.

19. Considera ambitiosos nunquā saturari bonis hisce, quos ambiūt. In proprio Sanctorum conc. 1. Jacobi num. 22. de quo vide plura verbo, bona temporalia.

20. Contra superbiam maximū remedium est considerare, quod lutum & cinis es. 1. Quadragesi. conc. Cinerum num. 24. Nam vnum ex præcipuis medicamentis, quo hæc infirmitas curari potest est lutum super oculos cordis collocare. 3. Quadragesi. Dominica. 4. feria. 4. num. 34.

21. Ad superbiam ex literarum eminenti scientia ortam reprimendam, considera per diuinam prouidentiam s̄ penumero accidere ut imperitus quidam literarum plus sapientiæ, quam doctissimus quisque adipiscatur. 2. Quadragesi. Dominic. 4. num. 17.

22. Ne ex operibus bonis inanem gloriam comparetis, pugnate viriliter; considerantes eorum gloriam Deo deberi. In proprio Sanctorum conc. 1. inuentionis crucis num. 17. de quo vide plura verbo opera §. de intentionis puritate &c.

23. Si opera nostra comparemus cum eorum perpendicularo, & regula, quæ est Christus; quam in ania & insimia apparebunt. In proprio Sanctorum conc. 1. inuen-

R. 5. tionis

tionis crucis n. m. 17.

24 Quamuis plurima opera in Dei obsequium faciamus, semper nos nihil fecisse iudicabimus, si consideremus ea, quæ pro nobis Christus fecit. In proprio Sanctorum conc. 2. Natiuitatis Beate Marie num. 7.

25 Cum te in virtute profectum cernis considera quisnam tu antea essem: & quod si nunc aliquid es à Deo omnia accepisti: Dominica. 3. Aduentus conc. 3. num. 4.

26 Considera etiam quam facile ab hoc statu cadere possis, nisi te Deus in sua gratia conseruet. Dominica. 3. Aduentus conc. 3. num. 4.

27 Ut iactatiz: & inanigloriz: resistamus partim bene operari partim vero contra inanem gloriam & malam intentionem pugnare debemus. In Dominicali Dominica. 5. post Pentec. conc. 2. num. 6.

28 Considera etiam si bona opera facis te præcipuum cōmodum cōparare, & erga Deum seruum esse inutilem. In Dominicali Dominica. 19. post Pentec. conc. 2. num. 19.

Contra superbiam profunt decem & septem remedia qua colleghimus verbo humilitas, §. Ad humilitatem comparandam, & affectuantam conseruandam præsentanea remedia.

### Supplicia Dei.

Cum propter peccata te Deus punit in hac vita, ingentes gratias

cuius

illi agere debes: quia signum est nolle te maiori supplicio punire, nec supplicium in aliam vitam reseruare. In Aduent. conc. 1. Natiuitatis num. 13.

Vitæ huius supplicia, signum sunt prædestinationis. In Aduent. conc. 1. Natiuitatis num. 14.

Et sine supplicijs relinquere signū reprobatiois. In Dñicali Dominica. 22. post Pentec. cōc. 2. nu. 9.

Qui diuinę irę supplicia ob aliqua criminis in alijs vident, & se non corrigunt: sed eadem criminis committunt, maioribus supplicijs quam priores digni sunt, & majori supplicio à Deo punientur. In Aduent. conc. 1. Stephani num. 19. & conc. 2. num. 19.

Quamuis interdum Deus cum malefactoribus dissimulat, cum tamen homines minus id cogitat pœnas repetit. In Aduent. conc. 2. Stephianni num. 22.

Deus proprias iniurias obliuisci videtur, eas vero quæ amicis suis sicut seneissime vlcit. In Aduent. conc. 2. Stephani num. 27. & 4. Quadr. Dominicai in Passione feria. 6. num. 16.

Sicut in sacrificijs Dei bonitas declaratur, quæ tam facile peccata ignorat: ita in supplicijs eadem bonitas manifestatur, quæ tam peccata abhorret. In Aduent. conc. 2. Innocentium num. 3.

Deus nunquā nos punit, nisi ante minetur, vt si velimus pœnam

### Supplicia Dei.

euitemus. Dominica. 1. Aduentus conc. 4. nu. 2. & 3. Quad. Dñica. 1. feria. 3. nu. 17. & In Dominicali Do minica. 9. post Pentecost. conc. 1. num. 14.

Deus hic nos punit supplicijs tē poralibus ut euitemus æterna. Do minica. 1. Aduentus conc. 4. nn. 3.

Si Deus tristitiae esset capax, maximam reciperet, quando te puniat. Dominica. 1. Aduentus conc. 1. num. 4.

Dei supplicium quo magis differtur, grauius esse solet. Domini ca. 1. Aduentus conc. 1. num. 5.

Deus differt iusticias, & accelerat misericordias. 4. Quadr. Dominicica Resurrectionis num. 12.

Deus ad conferendum in nos beneficia summa cum celeritate; ad puniendum vero pedetentim, & quasi inuitus accedit. 3. Quadr. conc. septuagesimæ num. 22.

Malos punire, tanti honoris Deo est, quanti bonos remunera re. In Aduent. conc. 2. Innocentii num. 2.

Cum iusti malorum supplicijs ad maiorem bonitatem incitentur: quanto magis commoueri debent peccatores qui se ijsdem supplicijs dignos animaduertunt. 3. Quadragesti. Dominic. 1. feria. 5. num. 3.

Iusti malorum supplicijs delectantur, propter diuinę iustitię splendorem. In proprio Sanctorum concio. 3. Dñi Francisci num. 22.

vbi late. & cōc. 1. D. Francisci n. 10.

Ne quis misericordia Dei abutatur consideret iustitiam Dei tam magnam esse, sicut eius misericordiam, & tam cito peccatori suppli cium aduenire, sicut iusto præmiū In proprio Sanctorū conc. 1. Magdalene num. 7.

Pro hoc vide etiam In Aduent. conc. 2. Thomæ num. 25.

Ne Deus tam acriter puniat, il lum continet misericordia. 2. Quadr. conc. In cōcna num. 4.

Sicut Deus est in bonos miseri cors, ita in males feuerus & iustus. In communī conf. pontif. Euāg. Homo quidam peregre &c. conc. 2. num. 2.

Supplicijs de quibasdam peccatoribus sumptis, alios Deus admonere consuecit quo illi aliorum supplicio deterriti ad meliorem frugem se recipiant. 4. Quadr. Dominic. 2. feria. 4. nu. 7. vbi late.

Deus sepiissime punire desinit peccatores propter aliquot iustos qui cum eis sunt. In Aduent. Do minica. 5. post Epiphaniā conc. 3. num. 1. vbi late.

Supplicium quod humana diuinaq; iustitia de aliquibus peccatoribus sumit est ad aliorum corruptionem. In Aduent. Dominic. 1. post Epiphaniā conc. 3. num. 18.

Divina supplicia non super iustos quidē sed subter iustos cadunt ut ad maiorem perfectionem erigā tur; vice versa in peccatoribus accidit

## Supplicia Dei.

cidit. In Aduent. Dominica. 6. post Epiphaniam concio. 2. numer. 22.

Ideo Deus homines præcipue punire solet ut à peccato se asserat. In Dominicali Dominica. 5. post Pentecost. conc. 1. num. 8.

Peccatores qui in hac vita non puniuntur, magnopere timere debent. In Dominicali Dominica. 8. post Pentec. conc. 2. num. 25.

Ex supplicijs Dei electi maximā vilitatē, præsciti vero duritiam & obstinationem accipiunt. In Dominicali Dominica. 9. post Pentec. conc. 2. num. 7. vbi latè.

Deus ut impios puniat diuersis vtitur instrumentis. In Dominicali Dominica. 9. post Pentecost. conc. 2. num. 12.

Solet Deus hominum peccata laboribus & morbis punire. In Dominicali Dominica. 18. post Pentecost. conc. 1. num. 30.

Cum saepe flagella Dei in cordibus plurimorum peccatorū nihil efficiant in eorum poenam & duri tīc solet Deus ipsis priuare. In Dominicali Dominica. 22. post Pentecost. conc. 1. num. 12. & 15.

T.

**T**Emperantia, in cibo & potu, vide gula.

**T**emporalia, vel terrena, vide verbo, bona temporalia.

**T**emplum, vide sacra loca.

## Temporis iactura.

Temporis iactura maxime dolenda. 1. Quadrag. Dominica in Passione feria. 4. num. 48.

Netempus insipienter expendatur, considera vitæ breuitatem, iudicij diem, & alia huiusmodi in cōmuni confess. pontif. Euang. Homo quidam peregre &c. conc. 2. numer. 21. & in communī Sancto rum conc. 1. funerali iiii. 22. vbi latè.

Cuna tempus ut Deo seruiamus sit præcipue dicatus, in impertinentibus rebus, imo & in his in quibus ipse Deus offenditur illud consumere lachrimanduna est. In cōmuni confess. non pontif. Euang. Sint lumbi vestri &c. conc. 1. num. 25.

Temporis iactura est vaum ex maximis huius vitę detrimentis. In proprio Sanctorum conc. 3. visitationis B. Mariæ num. 8.

Tēpore bene vti sapientia maxima est. In proprio Sāctorum conc. 3. visitationis B. Mariæ num. 8.

Iusti tātam temporis rationē habent, ut ne momento quidem à bonis operibus vacent. In Dominicali Dominica. 15. post Pentecost. conc. 1. num. 22.

Filiū autem huius seculi inaniter illud consumūt in Dom. Domini ca. 15. post Pentec. conc. 1. nu. 26.

Amplificabitur hic locus ex verbo, otium & ex verbo, pigritia.

## Theologia.

Theologia speculativa summe utilis, & necessaria est; sed ultra illā

Theo-

## Testamentarij.

Theologia mystica quæ in voluntatis affectibus, & operibus constituitur. In communi doctorum conc. 3. num. 4. vbi latissime.

## Testamentarij.

Testamentariorum in exequendis testamentis negligentiae, quam acriter à Deo puniuntur. 2. Quadr. Dominica. 3. feria. 4. num. 36.

*Testimonia falsa*, vide verbo, falsa testimonia.

## Tentatio.

In temptationibus maximum remedium est sacra scriptura. 1. Quadrag. Dominica. 1. nu. 26. & 2. Quadrag. Dominica. 1. num. 22.

Tētationibus eruditur. 1. Quadrag. Dominica. 1. feria. 4. num. 24.

Tentatio aduersitatis fortior, prosperitatis vero periculosior est. In proprio Sanctorum conc. 1. Philippī & Iacob. i. num. 3.

Tentationibus peccandi celeritatem & statim in principio resistendum esse: & quomodo. 1. Quadrag. Dom. 4. feria. 5. nu. 29. & 2. Quadrag. Dominica. 1. num. 16. & 2. Quadrag. Dominica. 1. num. 43.

Fortius tentat Diabolus sanctiores, & perfectiores, & religiosos. In communī virginum conc. 1. nu. 33. & in cōmuni conf. pontif. Euang. Homo quidam peregre &c. conc. 1. num. 8.

Tentationibus nosmet ipsos offerre non oportet, sed illas quoad

## Tentatio. 269

poterimus evitare. 2. Quadr. Dom. i. num. 16.

Pro temptationibus vincēdis quibus armis muniendi sumus. 2. Quadrag. Dominica. 1. num. 20. & 4. Quad. Dominica. 1. num. 14. vbi latissime & ex professo.

Tentat nos Diabolus diuersimo de, iuxta diuersas quas habemus ad peccādū dispositiones. 2. Quad. Dominica. 1. num. 29.

Tentat nos Diabolus occulte pietatis ratione, & amicitię specie. 2. Quad. Dominica. 1. num. 31. & 1. Quad. Dominica. 1. n. 20. & 4. Quadrag. Dominica. 1. num. 33.

Et sub specie virtutis. 3. Quadr. Dominica. 1. num. 36. & 4. Quadr. Dominica in Passione feria. 4. nu. 22. vbi adducitur notabilis regula ad vitandas has Diaboli fraudes.

A temptationibus minoribus incipit Diabolus. 1. Quadr. Dominica. 1. num. 19.

Cum tentaris antequam id quod tibi Diabolus, vel mundus offert accipias, cōsidera quid nā boni his Dei offenditionibus cōsequi possis. In Aduent. conc. 2. Andreæ nu. 18.

Tentationes exiguae non esse paruipendendas, sed citissime etiā si minimæ sint abigendæ. 1. Quad. Dominica. 1. num. 38.

In temptationibus victoriam non reportare nostra culpa est: & quare. 3. Quadr. Dominica. 1. num. 18. & 3. Quadr. Sabbatho post Dominicam passionis num. 28.

Ten-

## Tentatio.

Tentat Diabolus seruos Dei nō suos. 3. Quadrages. Dominica. 1. num. 33.

Ad tentandum nos Diabolus accedit, quia nos illi per voluntates, & cupiditates seculi coniūgimur. 3. Quadrag. Sabbatho post Dominicam Paſſionis num. 30.

Tētari nos supra mensū humā nę fragilitatis non permittit Deus. 3. Quad. Dominica. 1. n. 18. de quo vide plurima & notata dignissima infra verbo tribulatio §. rationes & considerationes &c. ratione. 4.

Qui temptationibus à tenera æta te refilere afflueſcunt, facillime poſte alijs etiam grauioribus oppugnant. & ab eis victoriā reportāt. 4. Quadrag. Dominica ſeptuagesimæ num. 14.

Tentationum vtilitas, & necessitas. 4. Quad. Dominica. 1. num. 36.

Ad temptationes ſuperādas ultra gratiam iuſtificantem auxilia ſpecialia Dei esse neceſſaria. 4. Quadrag. Dominica. 1. num. 19.

Signum est Diabolus à te aliquid ſuiffe conſequutum, quando vna & eadem temptatione te ſaſpe numero tentat. 4. Quadrag. Dominica. 1. num. 12.

Paſſionis Christi ſcuto nos protegere debemus, quando Diabolus temptationis iſtu percutere conatur. In proprio Sanctorum conc. 2. exaltationis crucis nu. 27.

In ſanctis exercitijs oportet temptationes & Diaboli contradic-

tiones ſperare. 3. Quadrages. Dominica. 1. num. 30.

Potißimum remedium ad temptationes vincendas eſt occasio-nes fugere. 1. Quadrag. Dominica. 1. num. 11.

Præcipua ratio ad rēfīſtendum temptationibus, eſt eſſe contra Dei voluntatem. 1. Quadrages. Domini- ca. 1. num. 26.

Ex quacunque minima re occa-ſionē ſumit Sathanas tentādi nos. 2. Quad. Dominica. 1. num. 29.

Diabolus ſuis temptationibus fa- cit vt aliqui ad cælum sanctiores Ascendant. 1. Quad. Sabbatho post Cineres num. 17.

Ad temptationes vincendas ora- tioni vaca. In Aduent. Dominica. 1. poſt Epiphaniā conc. 2. num. 13. & Dominica. 2. poſt Epiphaniā conc. 2. num. 4. & in Domi- nicali feria. 2. In litanijs maioribus conc. 2. num. 24.

Tentationum victoria non abſolute ſed conditionate petenda. In Dominicali Dñica. 5. poſt Paſcha conc. 1. num. 26.

Amplificabitur hic locus ex verbo, Diabolus & ex verbo tribu- latio.

Tentatio Christi, vide Christus.

Tentat Deus, homines vt ad ma- ximā puritatē excelsamq; ſanctita- tē attollat nō tamē vt eos deſtruat: vice versa demōn. In Aduent. Do- minica. 4. poſt Epiphaniā conc. 1. num. 18.

Tentatio.

## Timor Dei.

Teſtamenta ordinare ne in mortis horam diſferas. In comuni virginum, conc. 3. num. 9.

Timor Dei vitia relinquare ma- gni boni principiū eſt: In com- muni vniuſ mart. Euangeli. Si quis vult venire post me, &c. concio. 1. num. 23.

Peccatores cum quacunq; rem timēant Deum tamē timere ne- ſciunt. In proprio Sanctorum. con- cito. 4. Incarnationis nume. 11.

Timor Dei non ſetuſis, ſed fi- lialis, & reuerentialis fuit in Chri- ſto: & eſt etiā in beatis. In com- muni doctoſum. conc. 1. num. 21.

Timore & amore Dei, anima co- operiri, & protegi deſbet. In com- muni virginum. conc. 4. num. 2.

Timor amori ipſius Dei adiutum pateſcit. In Dominicali, Domini- ca. 17. poſt Pentecost. concio. 2. nu- me. 39.

Diaboli timorem Dei auferre ſum- mè expetunt. 2. Quadrag. Domini- ca. 2. feria. 6. nume. 14. & in Domi- nicali, Dominica. 22. poſt Pente- cost. conc. 1. num. 5.

Timor Dei eſt fundamentum & ſeps; qua anima cuſtodiſtur nē pe- reat. 2. Quadrages. Dominica. 2. fe- ria. 6. num. 15. & in proprio Sancto- rum, concio. tercia Incarnationis nume. 15.

Iuſti cum timore viuant, quia Deus cum illis hoc extremo vt. t. ir, quod propter lethaliſi offenſam omnium ſeruitorum ſibi exhibi-

Quæ

Quæ sit causa huius in sanctissimi moris. In communī Sanctorum conc. 4. funerali num. 18.

Timor Dei animam sanā & per festam efficit. In proprio Sanctorum conc. 1. Matthiae num. 1.

Et ad Dei cognitionem suauissimam comparandam disponit. In proprio Sanctorum conc. 1. Matthiae num. 2.

Et via est ad felicitatem consequendam. In proprio Sanctorum conc. 1. Matthiae num. 3.

Tanti Deus estimat hunc Sanctorum timorem, ut quidquid eius causa facimus, cum timore fieri vellet. In proprio Sanctorum conc. 3. Incarnationis num. 25.

Timor Dei est unum ex argumentis quibus coniicitur Deū habitatam animam. In proprio Sanctorum conc. 3. Incarnationis num. 26.

Non solum debet obsequium nostrū cū timore sociari; verū etiā Deo seruire debemus in ipso timore immersos, & eo vnde queaque obsessos. In proprio Sanctorum cōc. 2. Eucharistie num. 12.

Timorem cadendi habere debemus quandiu in hoc mūdo sumus; licet in perfectissimæ religionis statu, & perfecta ætate simus. In proprio Sanctorum conc. 1. dedicatio nis Michaelis num. 12.

Quis non pertimescat si pericula huius miserrimæ vitæ, rigidamq; Dei iustitiam contempletur. In Dominicali Dominica. 2. post Pascha

conc. 1. num. 17.

Timor diuinus est Dei donum, & omnium bonorum principium. Dominica. 1. Aduentus conc. 3. nu. 5. & in communī virginum cōc. 4. num. 11.

Deum timere est illum venerari. In Aduent. conc. 2. purificationis B. Mariæ num. 22.

Vnusquisque timere debet, cū videat alios sanctiores se in plura peccata mortalia infeliciter incidisse. In Aduent. conc. 3. purificationis B. Mariæ num. 22.

In medio maiorum gustuum diuinorumque consolationum cū magno timore sunt iusti. In Aduent. conc. 4. purificationis B. Mariæ num. 13.

Timor Dei pertotum vitæ cursum conseruandus est. In Dominicali Dominica. 7. post Pentecost: conc. 2. num. 24.

Quo quis magis Deum diligit, tanto magis ipsum pertimescit. In Dominicali Dominica. 21. post Pentecost. conc. 1. num. 38.

Timere Deum est ipsum venerari. In Dominicali Dominica. 21. post Pentecost. conc. 1. num. 39.

### §. Timor humanus, & vitiatus.

Timor humanus quo quis temporalia damna trepidat, & malus est, & multorum malorum origo. Dominica. 1. Aduentus cōc. 3. num. 5

Timore humano & pudore, repre-

prehensione dignissimo, quidam impediuntur ab exercitio virtutū. In proprio Sanctorum conc. 1. intentionis crucis num. 2.

Peccatores vel leuissima quaerere turbantur, & maxime temporalia damna timent. In proprio Sanctorum conc. 4. incarnationis num. 10.

### Trāfiguratio Christi.

In transfiguratione Christi; gloriam illam maximam Christi manifestari, non fuit nouum miraculū, sed potius cessatio miraculi antiqui. 2. Quadr. Dominica. 2. num. 1. & 3. Quadragesi. Dominica. 2. numer. 6.

In transfiguratione Christi, etiā Helias & Moyses gloriosos apparuisse: & quare. 3. Quadr. Sabbatho post Dominicam. 1. num. 14.

Ad transfigurationem nostram unum ex medijs summè necessarium, est oratio, & contemplatio rerum diuinarum. 3. Quadr. Sabbatho post Dominicam. 1. num. 29.

Transfiguratione Christi, Dei cognitio roborata fuit. 3. Quad. Dominica. 2. num. 3.

Cur in transfiguratione, gloriae suæ ostensionem Christus fecit. 4. Quadr. Dominica. 2. num. 12.

Cur in transfiguratione Deus gloriae viuam imaginem demonstrauit nunquam tamē inferni exemplar ostenderit. 3. Quadr. Dominica. 2. num. 12.

Tribulationes & labores proximorum, vt propriæ sentiendæ sunt: & vt proprijs eis subueniendum est. In proprio Sanctorum conc. 2. visitationis B. Marie num. 21. & in communī dedicationis Ecclesiaz conc. 1. num. 21.

Cum tribulatos nos viderimus, causam propter quam nos sic Deus communiter visitat (quæ est peccatum) tollamus. In proprio Sæctorū conc. 2. Petri & Paulini num. 32. & in Dominicali Dominica. 18. post Pētecost. conc. 1. num. 30.

Labores quos proximis nostris accidere cernimus nos cautos reddere debent. 4. Quadr. Dominica. 2. feria. 4. num. 9.

Tribulationibus & infirmitatibus oppressi vitam emendare pronimus, & postea id non exequimur. 1. Quadr. Dominica. 3. feria. 5. num. 26. Et hæc quam grandis sit ingratitudo. 3. Quadr. eadem feria num. 19.

Tribulatis sēpe Deus non statim subuenit, vt maiorem acquirat coronam. 1. Quadr. Sabbatho post Cineres num. 17. & 4. Quadr. Dominica. 4. feria. 6. num. 13.

Labores elargitur Deus non tantum pro peccatis, sed vt manifestetur opera Dei in ipsis. 1. Quad. Dominica. 4. feria. 4. num. 14. & 2. Quadr. drag. eadem feria num. 21.

Deus vult nos ignorare, quādiu

S tris

## Tribulatio.

tribulationes duraturę sint, vt plus mereri patientia & constantia possumus. In Aduent. conc. 2. Innocentium num. 13.

In tribulationibus tantum Dei meminiſſe maximā arguit imperfectionem. 1. Quad. feria. 2. Resurrectionis nu. 28. &. 2. Quad. Dominica. 2. feria. 4. num. 26. & in proprio Sanctorū conc. 1. Matthēi num. 25.

Miseria magna est minima quaq; aduersitate à virtutum exercitatio ne defisiere. Dominica. 2. Aduētus conc. 1. num. 20. vbi ex professo & In Dominicali Dominica. 4. post Pascha conc. 2. num. 14. &. 3. Quad. Dominica Passionis feria. 6. nu. 20. & Dñica. 2. Aduentus conc. 1. nu. 20. vbi late, & ibi conc. 3. num. 26.

Patientia habenda est, et si non statim Deus necessitatibus subueniat. 2. Quad. Dñica. 1. feria. 6. n. ix.

Si in tribulationibus & afflictionibus nostris, seculares consolations verè & ex animo despiceremus, statim Deus ad consolandum nos accederet. 2. Quadr. Dominica. 4. feria. 6. nu. 34. &. 4. Quadr. Dominica. 4. num. 27.

In tribulationibus omnibus, Deus primum, deinde viri sancti, prudentes, & sapientes consulendi sunt. In proprio Sanctorum conc. 2. Intentionis crucis num. 2.

Qui vt à necessitatibus se liberant peccata commitunt, citius in easdem necessitates deueniunt. 2. Quidrag. Dominica Palsionis fe-

ria. 6. num. 13.

Patientia in laboribus aliorum bonorum operum prauium est, è contra impatientia, aliorum peccatorum poena. In Aduent. conc. 3. Ioannis Euangelistæ num. 2.

In tribulationibus, & contradictionibus nouas vires accipere debemus. 3. Quadr. conc. quinquefimz num. 32.

A tribulationibus & laboribus quando sumus exituri nobis ignotum esse vult Deus, propter misericordiū nostrum. 3. Quadr. Dominica. 1. feria. 6. num. 10.

Tribulationes & labores sui statutus, quilibet patienter ferat. In communivnius mart. Euāg. Siquis vult venire post me &c. conc. 2. num. 20.

Antiqua nimis Deo cōsuetudo est homines admonitionibus preuenire, antequam labores immitteret, vt adeos patiēdos parentur. 4. Quadr. Dñica. 2. feria. 4. num. 6.

Quando tribulari viderimus publicos peccatores non male iudicemus, dicentes illos propter peccata puniri. 3. Quadr. Dominica. 4. feria. 4. num. 14.

Tribulationibus famis, pestis, bellorum & morborum affligit nos Deus propter nostra peccata. 3. Quadr. Dominica. 4. feria. 2. num. 28. vbi latissime, & feria. 4. sequenti nu. 7. & feria. 6. sequenti nu. 12. &

In Dominicali Dominica. 9. post Pentec. conc. 2. num. 2. vbi late.

Cū labores propter tua peccata su-

## Tribulatio.

sustines, si vere fueris ad Deum conuersus iudicaberis illos propter Deum pati. In communī plurimum mart. Euāg. Descendens Iesus de monte &c. conc. 3. num. 20.

Patientia in tribulationibus est Dei donum. In Aduēt. Dominica infra octauā Natiuitatis cōc. 2. n. 32.

Aduersitates & iniurias publicē Dei aurore perferre, gloriosum nobis esse existimare debemus. In proprio Sanctorum conc. 1. Inuentio-nis crucis num. 6.

Tribulationes & persecutio-nes patienter tolera cum sic per eandem viam à Deo ducaris, per quā Apostoli ducti sunt. In Aduent. conc. 1. conuersio-nis Pauli num. 14.

Non absolute petendum est vt nos Deus à laboribus quibus affligimur liberet. In Aduēt. Dominica. 4. post Epiphaniā conc. 2. n. 27

Sæpe cum Deus te tribulatum videt, se dormire fingit: quia vult, & gaudet te ad illum excitandum orationes, suspiria, & lachrymas proferre, & alia huiusmodi artificia diligenter exquirere. In Aduent. Dominica. 4. post Epiphaniā conc. 1. num. 20.

Deus valde conqueritur de his qui in suis necessitatibus aliunde subsidium querunt. In Aduent. Dominica. 4. post Epiphaniā cōc. 1. num. 26.

Mirabile est videre, quot labores supportemus propter temporalia: uno & propter peccatum. In Do-

minicali Dominica. 6. post Pente-cost. conc. 1. num. 21.

Christianī vita esse debet quadam assidua tribulatio & crux. In Dominicali Dominica. 13. post Pētecost. conc. 2. num. 4.

Tribulationes, labores & egritudines tanquam voces & reprehen-siones quibus à sceleribus peccato-res auertat Deus mittit. In Dñicali Dñica. 18. post Pentec. cōc. 1. n. 35.

Tribulationes & labores quantū in se est hominē ordinat & à peccatis abdicat. In Dominicali Dñica. 18. post Pentecost. conc. 2. num. 6.

Ad tribulationes & dolores patiēter perferendos considerationes bo-ne quantū profint. In cōmuni pluri-morū Euāg. Cū audieritis prēlia &c. conc. 2. num. 7. vbi latissimē.

Quibus tamen rationibus & considerationibus cū tribulatus fueris protegi debeas vide in sequēti. §. in quo omnes ex omnibus authoris operibus collectas in vnum confessimus.

§. Rationes, & considerationes efficacissimæ, ad tribulatio-nes, dolores, labores, & gritudines; deniq; quascunque aduersitates, & contradictiones patienter perferendas: & de illarum prouentu, & vtilitatibus: ac denique in afflictorum solatium.

Primo considera has omnes tri-bulationes, & infortunia vnde cūq; S 2 pro-

procedant ex Dei manu tibi provenire. In proprio Sæctorum conc. 3. omnium Sanctorum num. 25. vbi ex professo & In Dominicali Dominica. 2 post Pascha conc. 1. num. 16. vbi late: &. 1. Quadr. Dominica. 1. feria. 6. num. 13. &. 2. Quadr. Dominica. 2. feria. 6. nu. 17. &. 3. Quadrag. conc. in coena nu. 33. & in cōmuni vnius mart. Euang. Siquis vult venire post me &c. conc. 3. nu. mer. 23. & in proprio Sanctorum conc. 1. Iacobi num. 28. vbi ex professo & in proprio Sanctorū conc. 1. Philippi & Iacobi nu. 6. vbi late. 2 Considero labores omnes quos hic patimur exiguo & breuissimos esse & cito finiendos: prémia autem quibus illos Deus remunerat eterna. In Dominicali Dominica. 3. post Pascha conc. 2. nu. 18. vbi late: &. 3. Quadr. Sabbatho post Dominicam Passionis num. 22. &. 4. Quadr. Dominica. 2. num. 18. & in proprio Sanctorum conc. vna Sancti Joseph num. 24. vbi ex professo & In Dominicali Dominica. 3. post Pascha conc. 3. num. 14. 3 Et quod labores patienter toleratos non solum in cœlo, sed etiā in terra sépissime Deus persoluit. In Dominicali Dominica. 3. post Pascha conc. 2. num. 23. 4 Hos labores patienter tolera quia tribulationes, dolores, & labores immittit Deus secundum subiecta. 1. Quadr. Sabbatho post Cineres num. 8. &. 2. Quadr. Dominica.

2. feria. 4. nu. 29. & In Dominicali Dominica. 3. post Pascha conc. 2. nu. 22. & In Aduent. conc. 4. Epiphanię nu. 22. Labores enim Deus ex subiecti qualitate metitur. In Aduent. conc. 2. Stephani num. 15. vbi plurimis illustrat exemplis: & in proprio Sanctorum conc. 1. Iacobi nu. 28. Deus enim neminē vult esse quin aliquid patiatur, non tam equaliter, sed magis aut minus iuxta maiorem aut minorem cuiusq; perfectionem. In Dominicali Dominica. 3. post Pascha cōc. 2. num. 22. 5 Et quia laboribus & infirmitatibus à peccatis mundamur, & purificamur. 1. Quad. Dominica. 1. feria. 6. num. 23. &. 2. Quadr. Dominica. 2. feria. 5. num. 18. &. 3. Quad. Dominica. 4. feria. 4. num. 9. &. 4. Quadrag. Dominica. 1. feria. 4. num. 19. & in communī Apostolorū conc. 3. num. 29. & in proprio Sanctorū conc. 2. Petri & Pauli nu. 30. & In Dominicali Dominica. 3. post Pascha conc. 2. num. 25. & In Aduent. Dominica. 5. post Epiphanię cōc. 2. num. 14. & In Dominicali Dominica. 2. post Pentecost. conc. 2. nu. 13. & ibi Dominica. 23. conc. 1. nu. 12. 6 Quia labores & infirmitates Deus plurimis elargitur, vt ad ipsum necessitate compulsi conuentantur. 1. Quadr. Dominica. 1. feria. 5. num. 7. &. 1. Quadrag. Sabbatho post Dominicam. 2. num. 25. &. 2. Quadr. Dominica. 1. feria. 4. nu. 16. &. 2.

&. 2. Quadr. Dominica. 4. num. 10. &. 3. Quadr. Sabbatho post Dominica. 2. nu. 24. &. 3. Quad. Dominica. 3. feria. 5. num. 19. &. 3. Quad. Dominica. 4. feria. 4. nu. 8. vbi late: &. 4. Quadr. Dominica. 3. feria. 6. nu. 14. & in proprio Sanctorum cōc. 1. Matthēi nu. 22. & In Dominicali Dominica. 4. post Pentec. conc. 2. n. 13. & In Dñicali Dñica. 18. post Pentec. cōc. 1. nu. 35. & cōc. 2. nu. 6. & ibi Dñica. 20. conc. 1. n. 30. &. 39. & ibi Dñica. 21. conc. 2. num. 47. & Dominica. 23. conc. 1. nu. 13. &. 17. 7 Quia simul cū tribulationibus, & persequutionib; immittit De⁹ auxilia & fauores quibus eas viccamus & cū suauitate feramus. 2. Quadr. Dominica. 2. feria. 4. nu. 30. &. 2. Quadr. Dominica. 2. feria. 6. num. 17. &. 3. Quad. Sabbatho post Dominicam. 1. num. 2. &. 4. Quadrag. Dominica. 4. feria. 6. num. 20. & in communī Apostolorū conc. 2. nu. 16. & in communī Euangeli starum conc. 1. nu. 28. &. 4. Quadr. feria. 6. post Cineres num. 27. & In proprio Sæctorū conc. 1. Iacobi n. 30. & In Dominicali Dñica infra octauā Ascensionis conc. 2. nu. 10. 8 Ad labores quo scunque patiēter preferendos multū prodest cōsiderare quot, ac quantos pro nobis fuerit Christus perpeſsus. In communī vnius mart. Euā. Siquis vult venire post me &c. cōc. 1. n. 11. & in proprio Sæctorū cōc. 1. Iacobi n. 31. 9 Sine laborib; cōtradictionibus,

& tētationibus gloriam qui existi-  
mant cōparare, quantū aberrant. 2.  
Quad. feria. 2. Resurrectionis nu. 33.  
&. 3. Quadr. Sabbatho post Dñicā.  
3. nu. 4. &. 3. Quad. Dominica. 4. fe-  
ria. 4. n. 11. & in cōmuni vnius mart.  
Euāg. Amē dico vobis cōc. 1. n. 25.  
& ibi conc. 2. nu. 25. &. 4. Quad. Do-  
minica. 2. n. 14. & In Aduent. cōc.  
4. Ioannis Euangelistæ num. 11.

Cur gloriā nō gratis, sed propter  
labores & tribulationes Deus do-  
nare decreuerit? vide in proprio  
Sanctorū cōc. 1. Iacobi n. 10. vbi ex  
professo, & In Aduent. Dominica.  
2. post Epiphaniam conc. 2. nu. 13.

10 In tribulationibus magnū sola-  
tium est scire, quod Deus nos intue-  
tur, laboreſq; nostros contéplatur,  
& auxilium p̄st̄at quando est ne-  
cessarium. 3. Quadr. Sabbatho post  
Cineres num. 25.

11 Considera etiā quod qui à Deo  
plus amātur, maioribus tribulatio-  
nibus affligi solent: quod est maio-  
ris amoris indicū. In Aduēt. cōc. 3.  
Ioannis Euang. nu. 4. de quo vide  
plurima à nobis selecta in verbo, iu-  
stus. 9. iustorum labores &c. & in  
proprio Sanctorum conc. 1. Iacobi  
num. 33. vbi ex professo.

12 Tribulationibus salutis augē-  
tur auiditas. 1. Quad. Dominica. 1.  
feria. 5. num. 22.

13 Tribulationes & dolores quos  
Dei causa serui sui patiuntur abun-  
dantissime Deus persoluit. 2. Qua-  
drag. Dominica. 2. fer. 5. nu. 28. & in

communi plurimorū mart. Euang. Cum audieritis prælia &c. conc. i. num. 26. & in communi plurimorum mart. Euang. Descendens Iesus de monte &c. conc. 3. num. 12. 14. In tot tribulationū & laborū fornacem in hac vita immittimur, vt charitas nostra purificetur. In proprio Sanctorum conc. 4. omnium Sanctorum num. 8

15 Afflictorum solarium est resurrectiois memoria. i. Quadr. feria. 2. Resurrectionis nu. 12. & 3. Quad. Dominica Resurrectionis num. 13. vbi ex professo

16 Tribulationes & labores pati proprium est Christianæ vitæ. 4. Quad. Dominica septuagesimæ n. 9

Et proprium est Dei electorum. In communi Apostolorum conc. 3. nu. 23. vbi late, de quo vide plura verbo iustus. §. iustorum labores &c.

17 Tribulatis Deus cōsolations, & gaudia maiora exhibet, quā fuerunt labores præteriti. 4. Quadr. conc. quinquagesimæ num. 35. & 4. Quad. feria. 6. post Cineres nu. 27

18 Labores huius mundi ad experiendum iustos sunt. In Dominicali Dominica. 3. post Pascha conc. i. num. 23

19 Gloriæ mémoriam habentes, il lamq; sperates; omnes calamitates & infortunia huius seculi constanti animo superare oportet. 4. Quadr. Dominica. 2. nu. 11. vbi latissime & in communi plurimorum mart. Euang. Cum audieritis prælia &c.

conc. 2. nu. 23. & Euang. Descendens Iesus de monte &c. conc. 3. num. 21. 20 Et quia ex ipsiusmet laboribus & contradictionibus dulcedo atq; suauitas tibi exhibit. 4. Quadr. Dominica. 2. num. 17

21 Maius beneficium nobis Deus confert cum nos in hac vita labores perpeti sinit: quam si ante meritam in cœlum nos perduceret: quæ consideratio quemcunq; afflictum maxime consolari debet. 4. Quadr. Dominica. 2. num. 18

22 Singulare est etiam remedium quo aduersus labores muniamur: si hæc caduca & transitoria non nimio cordis affectu diligamus: tantus quippe in eis amittendi erit dolor, quantus in eis possidendi fuit amor. 4. Quadr. Dominica. 2. feria. 4. num. 11. & in communi plurimorum mart. Euang. Cum audieritis prælia &c. conc. 2. num. 7

23 Magna etiam ex parte dolores alleuat cognoscere, nō casu venire sed ex diuina Dei dispensatione; adeo vt nullus labor homini accidat quin prius ille in diuino iudicio fuerit appensus. In proprio Sanctorum conc. vna decollationis Baptiste num. 6. vbi ex professo & ibi conc. i. Diuini Francisci num. 36

24 Considera etiā Deum laboribus & tribulationibus eos afficere quos plus estimat; & quos in maiori dignitate cōstituere vult. In proprio Sanctorum conc. 3. Petri & Pauli num. 27, (de quo vide pluri-

ma

ma & notatu dignissima verbo iustus. §. iustorum labores) & in proprio Sanctorum conc. i. Iacobi nu. 35. vbi ex professo.

25 Considera Deum eodem amore aduersa, atque secunda donare. In proprio Sanctorum feria. 2. Pentecost. conc. i. num. 16

26 Considera omnes istos labores patienter toleratos vsq; ad diuinum conspectum te esse comitatus. In communi Sanctorum conc. 2. funerali num. 33

27 Considera etiā omnes hos labores quos propter Deū perfers Deū scribere, vt propter illos te honore afficiat. In communi Sanctorum conc. 2. funerali num. 6

28 Ad tribulationes patienter perferendas martyrum patientiam in martyrijs cōsidera. In communi plurimorum mart. Euang. Cum audieritis prælia &c. conc. 2. nu. 12. vbi late. Et puellarum ac puerorum etiā in tenera etate in acerbissimis cruciatibus mirabilem constantiam & letitiam. In communi vnius mart. Euang. Siquis vult venire post me &c. conc. i. num. 27

29 Tribulationes & labores cum sint Dei legati, & charitatis amplexis amplexedē. In communi plurimorum mart. Euang. Descendens Iesus de monte &c. conc. 3. nu. 19

30 In his aduersitatibus letaberis dum cogitas Deum infinitæ potestiaz, sapientiaz, & amoris firmissimum in huius vitę miserijs presidium te

habere. In proprio Sanctorum conc. i. Philippi & Iacobi num. 6

31 Considera ingentia esse spirituaria dona quæ Deus in anima tribulati operatur. In Dominicali Dñica. 18 post Pentec. conc. 2. nu. 4. vbi late.

32 Persequitiones & tribulationes sancti exoptabant quia nimis formidabant à Deo separari, & desiderabat se fixos in illo firmosq; esse, quod per tribulationes cōparatur. In proprio Sanctorum conc. 2. Iacobi n. 12

33 Qui tribulationes & labores nō habet, sed in voluptatibus & illebris vitam agunt: timere debent quod non sint ex discipulis Christi & eius intimis amicis, & ob id dolore affici debet. In proprio Sanctorum conc. i. Iacobi num. 33. vbi ex professo.

34 Tribulationes culpā destruunt, & animā ad obedientiā & amorem Dei reducūt. In proprio Sanctorum conc. 2. Iacobi nu. 11. vbi ex professo.

35 Qui tribulationē, & dolorē subterfugiunt meritū suū defraudant. In proprio Sanctorum conc. i. Assumptionis B. Mariæ num. 26

36 Quia serui Dei placido ac sereno vultu omnia aduersa sufferunt. In Dominicali Dñica. 2. post Pascha conc. i. num. 14. de quo vide plura verbo iustus. §. iustorum labores.

37 Et quia si in cœlū ascenderetis, & quæ ibi beati possident consideraretis omnia quæ hic passi fuerūt, si cū his quæ ibi possident cōpareatis modica, & quasi nihil iudicabi

S 4 tis

## 280 Exhortatio ad tribulat. patie. perferen.

tis. In Dñicali Dñica. 3. post Pascha conc.i.num.27. & In Dñicali Dñica.3.post Pascha conc.3.n. 14. 38 Et quia hæc tristitia , si patienter dolores aut tribulationem toleras gaudij & voluptatis materia futura est : & in gaudium tibi conuentam esse Deus tibi pollicetur. In Dominicali Dominica. 3. post Pascha conc.2.n.24.vbi late & ex professo & conc.3. sequenti nu.13.

Et maiori tibi gloriae & coronæ erunt. In proprio Sæctorum conc.3. omnium Sanctorum num. 28. & In Aduent.conc. 1. Stephani nu. 2.& ibi conc.2.Epiphaniæ num.25.

39 Considera etiam quod propter hos paruos huius vitæ labores ab eximijs purgatorijs laboribus liberaris. In Dominicali Dominica.3. post Pascha conc. 2.num. 26.

40 Si cum bonis quæ nobis Deus contulit gauisus es , quare patienter mala non sustinebis: cū eodē fine Deus bona & mala elargiatur: vt scilicet in eius diuino amore in flammemur? In Dominicali Dominica.16.post Pentec.conc. 2. nu.9.

41 Omnes istæ poenæ temporales quibus Deus in hac vita punit, minæ sunt ne in eternas incidamus. Dñica.1.Aduentus conc.4.num.3.

42 Labores huius vitæ non sunt sagittæ vt vulnerent, aut occidant: sed vt moneant quomodo à peccati vinculis exire possetis. Dominica.1.Aduentus conc.3. num.39.

43 Omnes qui labores fortiani-

mo tolerant, ipsi magnas sibi corona acquirunt Dominica.2. Aduentus conc.1.num.6

44 Labores plurimi facere debemus propter labores quos Dei filius in mundo passus est Dominica.4. Aduentus conc.4.num.16

45 Et quia labores Deus suis servis accumulat, vt maioris inde meriti sumatur occasio. In Aduent. conc.1.Natiuitatis nu.11. vide plures alias huius rei & singulares causas à nobis collectas verbo, iustus. 9.iustorum labores &c.

46 Et quia cū te in hac vita propter peccata punit signum est nolle te maiori punire suppicio nec resuare labores ad aliam vitam. In Aduent.conc.1. Natiuitatis nu.13.

47 Ad persequitiones patienter ferendas spes gloriae valde utilis & necessaria est . In Aduent. conc.1. Stephani num.5.

48 Cōsidera etiā quod vult Deus per labores ad quietē trāfiri, vt pluriſt estimetur quies, & suauior videatur. In Aduēt.conc.1. Stephanin.9

49 Quis de afflictionibus conqueri audebit, cum beatam virginem à Deo super omnes creaturas amatam , acerbissimo afflictionis & doloris gladio vulneratam certat? In Aduent. Dominica infra octauam Natiuitatis num.30

50 Et quia afflictionibus & persequitionibus detinemur, nè in malum prolabamur. In Aduent. Dominica infra octauam Natiuitatis conc.

## Pro afflitorum solatio.

281

tonc.2:numer.31.

51 Considera quod Christus hoc laboris iter prius pertransiit, & viā adaperuit. In cōmuni vnius mart. Euang. Siquis vult venire post me &c.conc.1.num.27.

52 Plerunq; Deus infinita sua misericordia disponit, ne labores amplius nos affligat nisi quousq; nos humiliemur . Dominica. 3. post Pascha conc.2.num.20

53 Efficacissimū remediu ad hanc tolerantia est hominē se se ante labores prēmunire, cōsiderando labores sibi evenire posse , aut re vera euēnturos esse:& ex tune se ad illorū tolerantia fulciendo. In communi plurimorū mart. Euang. Cū audiēritis prælia &c.conc. 2. num.10

54 Tribulati & afflicti consolētur, quod maior miseria ad maiore pie tam Deum inuitat. In cōmuni dedicationis Ecclesiæ conc.1.num.25

55 Et quia tāti Deus labores esti mat vt ab Angelis illos adorari velit. In communi dedicationis Ecclesiæ conc.1.num.24.

56 In tribulationibus quibuscumq; maximum solatium est scire, quod nostris his temporibus tā propinquum ad miseras nostras remediu habemus. In communi dedicationis Ecclesiæ conc.1.num.28

57 Considera etiā quod Deus ex malo bonum elicere, & ignominij suos honestare scit. 2.Quadr.Dñica in Ramis n.11.& in proprio Sæctorū cōc.3.Ioānis Baptiste nu.5.ybi late

58 Patientia etiā habe quia Deus semper maioribus necessitatibus accurrat.2.Quadr.feria.2. Resurrectionis nu.15.& quia tāto desiderio nostris necessitatibus subueniendi flagrat, vt etiā non poscētibus p̄beat & non interrogantibus obuiā exeat. In Dominicali Dominica.3. post Pascha conc. 2.nu.14. Et quia cum maxime eius auxilio indigemus subuenire solet. In Aduent.

conc.1.Epiphaniæ nu.9. & In Dominicali Dñica infra octauā Ascensionis conc.2. nu.10. & In Dñicali Dñica.24.post Pent.conc.2.nu.17

59 Considera etiā quod afflictiones has tibi prouenire permittit Deus, vt in cognitionem tuę miseriæ deuenias. In Dominicali Dominica.3.post Pascha conc. 2. num.6

60 Et quia amore quo te Christus prosequutus est, aliquo modo persolues, si labores patiēter eius amore pertuleris. In Aduēt.conc.2.Innocentium num.6.

61 Attende etiam quā bonū finē habeant labores proDeo suscepiti. In Aduēt.conc.3.Epiphaniæ.n.29.

62 Et quod in hac vita non gaudiū & consolationes, sed labores & tribulationes sperare debemus: & quare. In proprio Sæctorū conc. 2. Iacobi num. 17

63 Quia tribulationes nos humiliāt.1.Quad.Sabbatho post Cineres nu.6.& nu.22.& 2. Quadr. Domini na.4.feria.4.num.19.&c.4.Quad. Dominica.4.feria.6.num.13

S 5 64 Cop.

282 Ad tribula. patien. ferendas exhorta.

64 Considera etiam per tribulationes nos in virtutibus proficere.  
1. Quadrag. Sabbatho post Cineres num.ii

65 Attende etiam labores omnes antequam ad nos accedant per Dei misericordiam pertransire. 1. Quadrag. Dominica. 1. feria. 6. nu. 13. & 2. Quad. Dominica. 2. feria. 6. nu. 17 & 3. Quadr. conc. in coena num. 33.

66 Vtius est dolere in hac vita, quam gaudere. In Audent. Dominica infra octauam Natiuitatis conc. 1. num. 30

67 Tribulationes & infirmitates nos illuminant. 1. Quad. Sabbatho post Dominicam. 2. nu. ii

68 Considera etiam quod laboribus oppressos specialiter Deus ad se vocat. In proprio Sanctorum conc. Matthiae num. 14.

69 Qui tribulationibus à Deo oprimauntur Sanctificantur. 2. Quadrag. Dominica. 1. feria. 4. num. 18.

70 Laborum munus est efficere vt conscientia examinetur, & peccatorum quæ obliuioni tradita fuerant memoria habeatur, & poenitentia fiat: 2. Quadr. Dominica. 4. feria. 4. num. 17

71 Est etiam labor, fames, seu tribulatio materia patientie. 3. Quad. Dominica. 2. feria. 5. num. 23

72 Nullo alio tempore peccator scelus conuerti potest, quam dum in tribulatione positus est. In proprio Sanctorum conc. 2. Matthiae num. 14 vbi ex professio.

73 Homines ne vitis depravetur in angustiarum sale immitti optet. In Dñicali Dominica. 3. post Pascha conc. i. num. 32

74 Vt in tribulationibus quiete viuas, te & omnia tua semper diuinę voluntati committe, & illi subiacere cura. In proprio Sanctorum conc. i. Philippi & Iacobi num. 8

75 Patientia in laboribus tanquam holocaustū (quod maius & melius veteris legis sacrificiū erat) Deus acceptat. In Dñicali Dominica. 3. post Pascha conc. 2. num. 23

76 Vt patientiam in persequitionibus & laboribus habeas, considera patientiam, quam in huiusmodi rebus serui Dei habuerunt. In Dñicali Dominica in albis conc. 1. num. 26

77 Qui patientiam in primis laboribus non habent, permittit Deus vt ad ipsorum condemnationem in alios maiores incident, quos im patientius ferant in communiplurimorum mart. Euang. Cū audieritis prælia &c. conc. 2. num. 6

78 Ne quis cōtristetur ex eo quod sua bona opera detrahuntur, & virtus vertuntur, cōsideret nō defuisse infernales linguis, quæ sanctissimis Iesu Christi operibus defectum esse iudicarint. 4. Quad. Dominica. 3. nu. 11. de quo vide plures considerationes verbo, detractio.

79 Si in tribulationibus nostris ad Deū vniuersale nostrum refugium configiamus, non solū nos ab ipsis leua-

Pro tribulatorm solatio.

283

leuabit: verū & animas nostras dominis suis coelestibus exornabit. In Dñicali Dominica. 16. post Pē tecost. conc. 2. nu. 19. vbi plurimis sacræ scripturæ exemplis id illustrat. & In Audent. Dominica. 2. post Epiphaniam conc. 3. num. 1. vbi latissime.

Proinde maxima fiducia ad ipsum Deū confugere possumus, & debemus. 4. Quadr. Dominica. 4. num. 33. & num 27. Et in eo omnē spem collocare. 3. Quadr. Dominica. 4. num. 24

Accurate enim nobis Deus commendat, vt in necessitatibus nostris in eo speremus: & acriter accusat eos qui humanos fauores Dei diffidentes exquirunt. In Audent. Dominica. 2. post Epiphaniam conc. 3. num. 1. vbi latissime (de quo via de plura in verbo fiducia.)

Confestim ergo, primò, & statim, ad Deū confugere debemus. 3. Quadr. Dñica. 4. feria. 6. nu. ii. Maxime enim id Deus estimat, & gaudet: & cōqueritur de illis qui id nō faciūt. In proprio Sanctorum cōc. 2. inuentionis crucis nu. 1. Et id gloriosum sibi esse Deus dicit. In Audent. Dominica. 2. post Epiphaniā conc. 3. nu. 10. & In Dñicali Dominica. 11. Post Pente. conc. 2. nu. 7

80 Labores nisi ipsis peccator sceleribus suis resipiscat, initium sunt à modo inferni. 3. Quadr. Dominica. 4. feria. 4. num. 11

81 Qui diuino amore incensi sunt

tribulationem libertissime, amore Dei excipiunt. In Audent. conc. 2. Innocentium num. 11

82 Sicut tribulationes; malos sua impatientia submergunt: ita iustos sua patientia ad maiorē perfectionē, & merito gloriā extollunt. In Audent. Dominica infra octauam Nativitatis conc. 2. num. 32

83 Tribulationes spe superātur. In proprio Sanctorum conc. i. Philippi & Iacobi nu. 13. & conc. 2. num. 21.

84 Considerate hac afflictione tribulatum à Deo aspici & quando magis tibi conuenire creuerit ab ea te liberabit. In Audent. conc. i. conuersionis Pauli num. 17

85 Cū te tribulatū vides non desicias cum certum sit quod et si Diabolus eiusq; ministri potentissimi sint plus tibi facere non posse quā sibi à Deo fuerit concessum. In Audent. Dominica. 5. post Epiphaniā conc. 3. num. 15.

86 Interea quæ afflicti in suū leua mē adhibere possunt hoc vnu singulare est scilicet tristitia & angore suū sanctis ac prudentibus viris ostendere & aperire. In Dñicali Dominica. 4. post Pascha conc. 3. nu. 1.

87 Et quia tribulationes & persequitiones non pati signū est quod mundi filii & non Christi simus. In Dñicali Dominica infra octauam Ascensionis conc. 3. num. 2

Vx illis, quos tanquam perditos Deus absque flagellis & correctione relinquit. In Dñicali

Dos

Dñica. 4. post Pentec. conc. 2. n. 21.  
88 Solet Deus tribulationibus diuina miscere solatia. In Aduētu. conc. 2. innocentiū nu. 8. & ibi Dñica. 4. post Epiphaniā conc. 1. nu. 23. & In Dñicali Dñica. 3. post Pascha conc. 1. n. 35. & ibi Dominica. 14. post Pēteost. conc. 1. num. 23. & 25.

Tribulationis enim calicē nō purū Deus nobis propinat, sed lymphatum plurimis consolationibus & auxiliis in proprio Sanctorū conc. 1. Iacobi nu. 30. vbi ex professo.

Miscetur etiā nostro calici tribulationis fortitudo & vis ad illū perferēdū. In Dñicali Dñica. 14. post Pēte. conc. 1. nu. 23. & in proprio Sanctorū conc. 1. Iacobi num. 30.

89 Solet etiam Deus fauores corporales tribulatis impartiri. In Dñica li Dominica infra oītauam Ascensionis conc. 1. num. 6. vbi late.

90 Quia cū Deus nos flagellat non est vt nos euertat, sed vt per iter diuinę legis nos currere faciat. In Dñicali Dñica. 23. post Pēt. conc. 2. n. 39  
91 Peccatores in laboribus quos Deo vt ad ipsum cōuertātur mittit, occasionē peruersioñis, & induratioñis accipiūt. In Dñicali Dominica. 23. post Pentec. conc. 2. num. 40

92 Et quia Deus prōptissime suorū necessitatibus subuenit. In Dñicali Dñica. 23. post Pētec. conc. 2. nu. 61

*Tribulationes in storū*, vide verbo, iustus. §. Iustorum labores, persequitiones, contradictiones, & tribulationes; vbi hæc omnia simul col-

legimus.

Plura alia quæ ad hoc caput de tribulatione spectant, colligere poteris ex verbo patientia & ex verbo inimicus. §. rationes & cōsiderationes &c.

### Trinitatis mysterium.

Trinitatis mysteriū à nemine potest cognosci proprio ingenio, nisi ex reuelationē: & sic sola fide comprehenditur. In proprio Sanctorū conc. 1. Trinitatis num. 5. vbi late & ibi conc. 3. num. 2.

Trinitatis mysteriū vnice explicatur. In proprio Sāctorum conc. 1. Trinitatis num. 15. & conc. 3. sequenti num. 13. & conc. 4. sequenti nu. 21. vbi latissime.

In Trinitatis cognitionem venimus, & eo quod secunda persona Trinitatis carnē assumpit. In proprio Sanctorum conc. 2. Trinitatis num. 2. & 10

Ad Trinitatis mysterij fidē stabiliendā rationis conuincētes assignari nequeūt: rationes vero congruē non defunt, quas vide in proprio Sanctorum conc. 3. Trinitatis nu. 12. vbi late.

Trinitatis personarū, & vnitatis essentię mysterium, plurimis ijsq; perspicuis legis veteris testimonij confirmatur. In proprio Sanctorū conc. 3. Trinitatis num. 16

Sed clarius noui testamenti locis comprobatur. In proprio Sanctorū conc. 3. Trinitatis num. 19

Vt

Vt Trinitatis mysterium firmiter credamus, sat est nobis sumā veritatem id dixisse: vide & nota in proprio Sanctorum conc. 4. Trinitatis num. 18.

Ne quis Trinitatis mysteriū suo intellectu comprehendere presumat. In proprio Sanctorum conc. 4. Trinitatis num. 19.

Sanctissimam Trinitatem, quo modo, & qua præparatione excipere, reuereri & adorare debemus: ex Abraham cui Trinitas in forma visibili apparuit edocet, vide in proprio Sanctorum conc. 4. Trinitatis num. 26.

In Trinitatis cognitionem, neque ex creaturis, neq; ex alijs huīusmodi rebus inferioribus deueniri potest. In Aduent. conc. 3. Natiuitatis num. 4.

De productione secundæ personæ sanctissimæ Trinitatis: & cur verbum, cur filius, cur imago Patris dicatur. In Aduent. conc. 4. Natiuitatis num. 3. vñsq; ad num. 13.

*Trifititia*, vide tribulatio.

*Tyrannis*, & tyrannus, vide verbo misericordia. §. contrainmisericordes, crudeles & tyrannos erga proximos, vide etiam verbo magnates.

V.

### Vana gloria.

Gloria humana facile, & breui tē pore euanescit. Dominica. 3. Aduentus conc. 1. num. 20.

Gloria huius mundi, quam parū stabilis. 2. Quadr. Dominica in Ramis num. 32.

Et quam leuis, & inconstans: & quam parui facienda. 4. Quadrag. Dominica in Ramis num. 15. & Dominica. 2. Aduentus conc. 3. num. 8. vbi late.

Et quam vana Dominica. 3. Aduentus conc. 1. num. 22.

Honorem hominum quāris? signum est te à Deo esse proiectū. Dominica. 3. Aduentus conc. 1. num. 23.

Gloria huius mundi breuissime, & quasi per transennā accipieda est. 1. Quadr. Dominica in Ramis nu. 25. & 3. Quadr. eadem Dominica num. 13.

Cum mundus viros maximæ estimationis ignominia summa afficiat, gloria huius mundi flocci pendenda est Dominica. 2. Aduentus conc. 3. nu. 8. vbi ex instituto.

Si gloriam huius mundi Christus tanto studio fugit, quem nullus honor conculcare poterat: quāto magis nos? 3. Quadr. Sabbath. post Cineres num. 20

Ne ex operibus vanam gloriam compares vide viginti & octo rationes à nobis collectas, verbo superbia, §. remedia ad superborum ceruicem domandam &c. vide etiā verbo opera §. de intentionis puritate & fine in operibus.

Vbi primum virtutis operi intēdere incipis statim vanitatis au-

ra

## Vanagloria.

ta excitatur, quæ confessum est ab iusta. In Aduent. Dominica. 4. post Epiphaniam conc. 2. num. 10.

Vana præsumptio pernicioſiſſima eſt, & plurimorū malorū fons. In Aduent. Dominica. 4. post Epiphaniam conc. 1. num. 15.

Cum quis vane præſumuit ſeſe iuſtum tunc incipit eſſe iniuſtus. In Aduent. conc. 4. purificationis B. Mariae num. 4. vbi late.

Reliqua omnia quæ huc ſpeſtāt vide verbo ſuperbia.

*Veniale peccatum*, vide verbo peccatum.

## Verecundia.

Vbi prium amittitur verecundia Dei, & hominū, statim Diaboli eorum Dominantur. 2. Quadr. Dominica. 2. feria. 6. num. 27.

Verecundia plurimos fe à vitijs abdicare facit. In Dominicali Dominica. 22. post Pentecost. conc. 1. num. 6.

Verecundia amissa, facile cætera amittuntur. 3. Quadr. Dominica. Passionis feria. 5. num. 12.

Amplificabitur hic locus, ex verbo timor Dei.

## Veritas.

Veritatem zelantes cōminatur acerrime Deus. 1. Quad. Sabbatho post Dominicā Passionis num. 2.

Veritas eti sciamus eam odiū eſſe paritaram ſemper fratribus nostris cum opus fuerit dicenda eſt. In Do-

minicali Dominica. 4. poſt Paſcha conc. 1. num. 16.

Veritate dicere facit hominem Deo ſimilem. 1. Quadr. Dominica Passionis num. 27.

Ne veritatem taceas argento, vel alia re corruptus in proprio Sæto rum conc. 3. omnium Sanctorum num. 9.

Veritas eſt omnibus odiosa. 3. Quadr. Dominica Passionis feria. 3. num. 3. ſed p̄cipue regibus & magnatibus. Dominica. 2. Aduentus conc. num. 8.

## Vestium prophanitas.

Vestium excessus quam culpabilis ſit, p̄fertim in ijs qui ſunt pauperes. 1. Quad. Dominica. 2. feria. 5. num. 10.

Vestibus curiosis mulieres, p̄cipue puellæ exornari, plurimorum malorū eſt cauſa. 2. Quad. Dñica. 2. feria. 5. nu. 7. & In Dominicali Dominica. 19. poſt Pent. cōc. 2. nu. 46.

Ex hac vestium abuſione quoſ peccata naſcantur. In Aduent. cōc. 1. Natiuitatis num. 28. & In Dominicali Dominica. 14. poſt Pentecost. conc. 2. num. 34. & ibi Dominica. 23. conc. 2. num. 58.

In vestibus non poſſe cognosci Christianos: quin potius in iſis ſuperbiā, & alia peccata ſcripta deferre. 2. Quad. Dñica. 3. feria. 6. nu. 28.

Vestium profanitas maximum ſignum eſt diſſolutionis, & perditionis animæ. 3. Quadr. Dominica. 2. feria.

## Vincti in carcere. Virginitas.

2. feria. 5. num. 12.

Eſtq; vexillum ſuperbiæ, & ni- dux luxuriæ Dominica. 2. Aduen- tus conc. 4. num. 28.

Et eſt cauſa crudelitatis ho- dien. & erga pauperes. 3. Quadr. conc. in tece. num. 23.

Noſtri temporis curiositas, ſu- perfluitas, & profanitas in vētibus increpatur. 2. Quadr. Dominica. 2. feria. 5. num. 5. & 3. Quadr. Domini- nica. 2. feria. 5. num. 13. & in cō- munī Euangeliarum conc. 3. nu. 20. & in Aduent. conc. 1. Natiuitatis num. 28. & cont. 2. Natiuitatis num. 25.

Contra mulieres & viros propha- nè ſe adorantes horribilis Dei cōminatio. In Dominicali Dñica. 14. poſt Pentecost. conc. 2. num. 36.

Magna infania eſt velle pre- ciosis vētibus indui. In Dominicali Dominica. 19. poſt Petecost. conc. 2. num. 44.

Vestium ſuperfluitas Christi paupertate vileſit. In Aduent. cōc. 2. Natiuitatis Domini. num. 24.

*Vittoria in bello*, vide bellum.

*Vindictam inimicarum*, non eſſe ſu- medam: vide verbo, inimicus, iniu- rias inimicorum remittere & per- ferre & ſrationes. &c.

## Vincti in carcere.

Vinctorum recordari, & misererri magna pietatis eſt opus; & magna remunerationis Dominica. 2. Aduentus conc. 2. num. 28.

## Virginitas.

Virginum status perfectior, & melior. In cōmuni virginum cōc. 2. num. 6. & in proprio Sanctorum conc. 1. Incarnationis num. 12.

Virginitas nimis p̄parat ani- mā ad diuinam contemplationē. In cōmuni virginum conc. 2. num. 8.

De virginitate interiori, magis quam de exteriori gloriantur ſpo- ſe Christi. In cōmuni virginum conc. 2. num. 9.

Et Deus plus estimat hanc inte- riorem virginitatem. In cōmuni virginum conc. 2. num. 9.

Virginitas in hominibus maioris pretij eſt quam in Angelis. In cō- muni virginum conc. 2. num. 10.

Virginitatis excellentię. In cō- muni virginum conc. 3. nu. 4.

Virgines contineant ſe ſuſe, ne huc atq; illuc distrahanter, atq; illabantur. In proprio Sanctorum conc. 2. incarnationis num. 17.

Virgines ſacrorum librōrum lec- tio ni vident. In proprio Sanctorum conc. 2. incarnationis num. 19.

Propter virginitatē aureola pro- mittitur à Deo. In Aduent. conc. 3. Ioannis Euangeliæ num. 2.

Virginitatis meritum ſolet fur- ri ſuperbia. In Aduent. conc. 3. Ioā- nis Euangeliæ num. 24.

Virginitas eſt dispositio ad reue- lationes Dei, & maiores amoris ip- ſius effectus imprimendos. In

Aduent.

Aduent. Dominica. 2. post Epiphaniam conc. i. num. 24.

Virginitas priscis etiam temporibus fuit exercitata, & maxime laudabilis. In Aduent. conc. vna Agathæ num. 27.

Virginitas Beatae Mariæ, vide verbo Maria virgo.

De virginum clausura, vide verbo clausura.

### Virtus.

Virtus ubique sit prædicat, & ad Dei seruitum inquit. i. Quædrag. Dominica in Passionem. nu. 14.

In virtutis exercitationibus semper à facilitioribus, & suauioribus incipiendum est: & quare. 3. Quadr. Dominica. 3. feria. 6. num. 32.

Et quæ sint istæ res faciles. 3. Quædrag. Dominica. 3. feria. 6. num. 35.

Virtutes se mutuo comitari solent. In Aduent. Dominica infra octauam Natiuitatis conc. 2. nu. 19.

Cum virtutis omnes exercitationes sensualitati repugnant, in omnibus aliqua inest difficultas. In communi vnius mart. Euang. Siquis vult venire post me conc. 2. num. 15.

Qui ad virtutis metam peruenisse se existimant, quantum aberrent. In cōmuni plurimorū mart. Euang. Descendens Iesus de monte conc. 2. num. 23.

Ad virtutem nos inuicem confortare, incitare, & docere debemus. In Aduent. conc. 2. Thomæ

numer. 14.

Virtus à pueritia melius inchoatur. In communi Sanctorum mulierum conc. 2. num. 24. vbi late. Eamque à pueritia amplexari summe necessarium est Dominica. 2. Aduentus conc. 4. nu. 15. Et Deo gratissimum. In proprio Sanctorū conc. 3. Diui Francisci num. 12.

Virtutum inuentores maiorī prezio digni sunt alijs: sicut vitiorum inuentores maiorī supplicio. In proprio Sanctorū conc. 3. Petri & Pauli num. 14.

Virtus interior non sufficit: sed etiam tenemur extrinsecus eam ostendere. In proprio Sanctorum conc. 4. Petri & Pauli num. 10. & in cōmuni confess. pontif. Euang. Nemo accedit lucernam &c. cōc. 1. num. 5. & 14. & 20. & in proprio Sanctorum conc. 3. inuentionis crucis num. 9. & In Aduent. conc. 1. expectationis B. Mariæ num. 14. vbi late.

Infatibilem samem, & sitim habere debemus in virtute, & sanctitate crescendi. In proprio Sanctorum conc. 1. Iacobi num. 24.

Eum qui virtutem amplexare, & à peccato se auertere incipit subfannare, & impropereare, maximū malum est, & quod nimis ipsis in virtute tyronibus hocere solet. In proprio Sanctorū cōc. 2. Assumptionis B. Mariæ num. 21.

Virtutem, & virtutis studiosum laudare, est quædam iustitiae distributiue

batiue pars. In Dominicali Dominica. 12. post Pentec. conc. 1. nu. 2.

i. Virtuoso laus utilis est, si veram virtutem habet. In Dominicali Dominica. 12. post Pentecost. conc. 1. nu. 6. & Dominica. 2. Aduentus conc. 4. num. 33.

Virtutis via aspera, & insipida tibi videtur, quia gloriam quam p̄ter illam consequitur es. & Iudicium ac tormenta quæ impios expectant non contemplatis. In Dominicali Dominica. 3. post Pascha conc. 3. num. 19.

Virtutes cum peccatis non coniungat, qui Deo placere intendit. In Dominicali Dominica. 16. post Pentecost. conc. 2. num. 5.

Virtutes sunt veræ diuinitat. In Dominicali Dominica. 14. post Pentecost. conc. 2. nu. 26. vbi ex professo.

Virtutū exercitatio gaudium &

fortitudinē in præceptorū Dei obseruantia parit. In Dominicali Dominica. 15. post Pentec. conc. 1. num. 23.

Virtuosus quid significet. In cōmuni vnius martyris Euāg. Siquis

vult vehire post me conc. 1. nu. 13.

Amplificabitur hic locus ex verbo, opera. sc̄ mūnū, r̄m̄t̄ d̄l̄m̄t̄

mini Dominica. 1. Aduentus conc. 2. num. 15. & conc. 3. num. 17.

Virtuosa vita magnam vim habet ad attrahēdū ad se hominū animos. Dominica. 3. Aduentus cōc. 2. nu. 3.

In virtutibus, & rebus aternis cōparandis, tanta saltim diligentia ad hibetur, quanta in caducis rebus adipiscendis. In Dominicali Dominica. 8. post Pentec. conc. 2. nu. 27. & num. 30. vbi ex professo.

Quo quis virtutibus plenior est, tanto magis timere debet ne offendit, illas enertat ac projicit. In Dominicali Dominica. 10. post Pentecost. conc. 2. num. 5.

Virtutes sunt veræ diuinitat. In Dominicali Dominica. 14. post Pentecost. conc. 2. nu. 26. vbi ex professo.

Virtutū exercitatio gaudium & fortitudinē in præceptorū Dei obseruantia parit. In Dominicali Dominica. 15. post Pentec. conc. 1. num. 23.

Virtuosus quid significet. In cōmuni vnius martyris Euāg. Siquis

vult vehire post me conc. 1. nu. 13.

Amplificabitur hic locus ex verbo, opera. sc̄ mūnū, r̄m̄t̄ d̄l̄m̄t̄

5. Ad hominū animos

in virtutis amore inflammandos,

& in ipsis sequelam p̄trahēndos, rationes, & confide-

rationes,

Primo Considera magnitudinē p̄tm̄ij quod promittitur eis qui in operibus virtuosis se exerce-

T  
rint

## 250 Virtutis persuasioni rationes.

rint. 3. Quadr. conc. septuagesimæ num. 30 & 4. Quadrag. Dominica in Passione feria. 4. num. 17. Magnitudo huius præmij consideratur, extollitur, & amplificatur in locis à nobis collectis verbo gloria ) & Dominica. 1. Aduentus conc. 3. numer. 19. & In Dominicali Domini ca. 14. post Pentecost. conc. 1. numer. 30.

Licet enim nil virtuti inesset, sola coelestis præmij spes ad virtutem exercendam nos commouere deberet. In proprio Sanctorū conc. 3. Diui Francisci num. 30.

2 Considera supplicia, & poenæ atrocissimas, quibus à virtutis via aberrantes à Deo deterrentur, & puniuntur. 3. Quadr. conc. septuagesimæ num. 30. & 3. Quadr. Dominica. 2. feria. 5. num. 2. Magnitudo huius poenæ consideratur in locis collectis verbo, infernus.

3 Pulchritudo quam Deus virtuti indidit, ex se attractiua est humani affectus in sui amorem. In comuni vnius mart. Euang. Amen dico vobis conc. 3. num. 22.

4 Virtuosæ vitæ summa inest sua uitas gaudiū & latitia. In proprio Sanctorum conc. 3. Diui Francisci num. 28. & In Dominicali Dominica. 10. post Pentecost. concio. 1. num. 25.

Nam licet virtutis via principio aspera videatur, postea tamen sua. uissima, & dulcissima inuenitur. 1. Quadrag. Dominica. 1. feria. 5. nu-

mer. 28. & in communī vnius marty. Euang. Siquis vult venire post me &c. conc. 2. num. 6. & in communī doctorum conc. 1. num. 4. & in proprio Sanctorum conc. 1. Ascensionis num. 20. & ibi conc. 4. visitationis B. Mariæ num. 14.

5 Virtus maximam vim habet ad bonam opinionem comparandam. Dominica. 3. Aduentus conc. 4. num. 3.

6 In virtutum exercitatione, & viitorum contemptu, etiam Ethnici beatitudinem collocarunt. In communī plurimorū mart. Euang. descendens Iesus de monte &c. cōc. 1. num. 16.

7 Considera quod Deus solet singularibus honoribus afficer eos, qui virtutem sectantur. In comuni vnius mart. Euang. Amendo vocis conc. 3. num. 25. & in proprio Sanctorū conc. 3. Petri & Pauli num. 10.

8 Considera etiam gaudium, pacem, tranquillitatem, qua fruuntur qui virtutis viam sequuntur: & consolationes maximas, quas Deus illis communicat. 4. Quadrag. conc. quinquagesimæ num. 16. & in proprio Sanctorum conc. 1. Ascensionis num. 26. & ibi conc. 2. Petri & Pauli num. 15. & ibi conc. 2. omnium Sanctorum num. 13. vbi latè & in proprio Sanctorum conc. 4. visitationis B. Mariæ num. 14.

9 Virtus est medium ad regnum cœlorum consequendum. In com-

mu-

## Virtutis persuasioni rationes.

251

muni plurimorum mart. Euang. Descendens Iesus de monte &c. conc. 1. num. 18

Vt ergo ad virtutem sectandam inciteris statue ante oculos animæ tuæ, vitam illam æternam tot gaudijs plenam: dignitatem, honorem ineffabilem, felicitatem inenarrabilem, quam habet in patria ij, qui in hac via virtutē amplexati sunt. In proprio Sanctorum feria. 2. Pentecost. conc. 2. nu. 16. vbi late (Plures remissiones & plurima alia quæ huc maximè spectat inuenies à nobis collecta in verbo gloria ) & in proprio Sanctorum conc. 4. visitationis B. Mariæ num. 14.

10 Virtus est maxime utilis, & fru-  
-tuosa Dominica. 1. Aduentus cōc.  
3. num. 19

11 Attende etiam suavitatem, & cœlestē consolationem, quam in vir-  
-tutū exercitatione persentimus. In proprio Sanctorū conc. 2. omnium Sanctorum num. 12. vbi latissime.

12 Considera quod eos qui virtutem sectantur, etiam in hoc seculo beatos Deus efficit. In proprio Sāctorum conc. 2. omnium Sanctorū num. 13. vbi latè.

13 Ethnici etiam fatebantur vo-  
-luptatē in virtute reperiri. In pro-  
-prio Sanctorum conc. 2. omnium Sanctorum num. 15

14 Nil ita rationi naturali quo ho-  
mo insignitus est consentaneum  
est, quam virtus. In proprio Sanctorum conc. 2. visitationis B. Mariæ

numero. 3.

15 Considera Deum, oculos inte-  
-positos habere. In Dominicali Do-  
minica. 13. post Pentecost. conc. 1.  
num. 18.

In verbo peccatum. §. rationes & considerationes &c. rationum omnium summam complexi sumus, ad homines à vitijs deterrēdos & abdicandos: quæ omnes rationes per locum à contrario accōmodari possunt ad affectus nostros in virtutis studium incitandos.

In virtute perseverantia, vide ver-  
-bo, opera. §. in operibus perseueran-  
-tia, vbi congesimus omnia quæ  
huc spectabant.

Virtutis studiosus, vide iustus.

Visio Dei, vide beatitudo.

## Vita humana.

Vita humana breuitas conside-  
-ratur. 2. Quadrag. Dominica. 4. fe-  
-ria. 4. num. 28. & 4. Quadr. Domini-  
-nica. 4. feria. 4. num. 17. vbi latissime.

12 Considera quod eos qui virtutem sectantur, etiam in hoc seculo beatos Deus efficit. In proprio Sāctorum conc. 2. omnium Sanctorū num. 13. vbi latissime.

Homines iudicium tam deprava-

tum habent, vt ex hac vitæ breui-  
-tate maioris malitiæ, & tyrannidis  
-occasionem sumant. In Aduent.  
conc. 1. Innocentium num. 14.

Hanc vitæ breuitatem iusti cog-

-noscentes, ipsam tanquam pateri-

-tam iudicavunt, seque mortuos re-

T 2 puz

putanere. In communi Sanctorum concilio funerali nūm. 20. Et ex hoc admirabiles fructus perceperunt, quos recenset late in communī Sanctorum concilio funerali aūm. 20. & in aliis conciliis.

Vita humana, fragilis, instabilis, miserabilis, & fugacissima. In communi Sanctorum concilio funerali nūm. 19. vbi latissime.

Vita humana est quædam propinquitas mortis. In communi Sanctorum concilio funerali nūm. 7.

Vita nostra est bellaria. In communi Sanctorum concilio funerali nūm. 7.

Vita hęc humana, ēt hoc afflictio nis cęstis homini conceditur, vñnil vita huius peccati, & pliecat, nec placere possit. In proprio Sanctorum concilio. Eucharistia nūm. 15.

Securum se esse nemo dicat quā diu est in hac vita, quā tumulis in sta tu perficitissima religionis, & perfecta vita sit. In proprio Sanctorum concilio dedicationis Michaelis nūm. 3. & in aliis conciliis.

Vita nostrae brevitatis consideranda, ne tempus insipienter expeditatur. In communi confes. pontificis Evangelii. Homo quidam petegre &c. concilio nūm. 21. & in communi Sanctorum concilio funerali nūm. 22. vbi latē.

Vitam singularem, agentem repre hendeare, maximus error. In Dominicali Dominica nūm. 19. post Pentecostē concilio nūm. 25. & in aliis conciliis.

Vita sancta, bona, & virtuosa, videlicet verbo virtus.

Vita aspera, vide pœnitentia.

Vita contemplativa, & activa, vide verbo, contemplatio. & contemplatiua vita & activa, inter se compa ratio.

Vita solitaria, vide solitudo.

Vita, vide peccatum corporis.

Vitius fons, vide beatitudo.

Vocationes & inspirationes diuinæ.

Diuina vocatio quā efficax sit.

In proprio Sanctorum concilio.

Matthæi nūm. 17. & in Aduent. cōc. 3.

Andreas nūm. 26. Et quam magnam habeat Dei spiritus, & inspiratio.

In proprio Sanctorum cōc. 4.

Inventionis crucis nūm. 5. & ibi concilio. intentionis crucis nūm. 13.

Deus nos vocat, & varijs inspi

rationibus visitat, etiam dum actua

liter illum offendimus. In proprio

Sanctorum concilio. Ascensionis nūm. 20.

Deus nos vocat, & expectat.

Quadr. concilio quinquagesimæ nūm. 21. &c. 1.

Quadr. Dominicali Passio

nis feria. 2. nūm. 10. & nūm. 14. &c. 3.

Quadr. Sabbathio post Dominicā. 2. nūm. 13. &c. 4.

Quadr. Dominicā Resurrectionis feria. 2. nūm. 12. &

in communi dedicationis Ecclesiæ

concilio. nūm. 16.

Multipliciter & assidue vocat

nos Deus.

Quadr. Dominicā in

Passione feria. 4. nūm. 27. & in pro

prio

prio Sanctorum concilio. Matthæi nūm. 22. & in Aduent. cōc. 2. Andreæ nūm. 2. vbi latissime.

Dei vocationibus resistere, aut non tam cito respondere, quam malum. In communi dedicationis Ecclesiæ concilio. nūm. 16.

Eos qui Dei vocationes contineant, severissimis supplicijs deterret Deus.

In proprio Sanctorum concilio. Ascensionis nūm. 4. & in

Dominicali Dominicā. 3. post Pen

tecostē. concilio. 1. nūm. 1.

Voces Dei non auditus, quia

in rerum humanarum strepitu, &

tumultu versamur. Dominicā. 4.

Aduentus concilio. nūm. 22.

Cum Deus sanctis inspirationibus

vos vocat, orationibus, suspirijs,

& alijs huiusmodi: spiritum

hunc sufflate, ne extinguatur Do

minicā. 4. Aduentus concilio. 4. nūm. 10.

Sēper Deus te peccatorem vo

cat, & tu non respondes. In Aduent.

concilio. 2. Thomæ nūm. 23.

Deum vocantē sequi debemus.

In Aduent. concilio. Epiphaniæ nūm.

mer. 10.

Deus interius, & exterius nos

vocat. Interiores autem voces non

percipiunt illi qui pluribus alijs re

būs sunt occupati. In Aduent. cōc.

2. Andreas nūm. 20. vbi ex professo.

Toto vitæ tempore te Deus ex

ternis vocibus beneficijs scilicet

& supplicijs vocat. In Aduent.

concilio. Andreæ nūm. 23.

Deus cum homines in suis tan-

tum secularibus negotijs occupati delectantur inspirationes mittit & salutis suæ pater facit viam. 2. Quad. Dominicā. 3. feria. 6. nūm. 17.

Deus vna cum dñina vocatione auxiliū etiam suppeditat, ut eum sequi possimus. In Aduent. concilio. 3. Andreæ nūm. 20.

Inspirations diuinæ non sunt alijs reuelandæ. In communi San

ctorum mulierum concilio. nūm. 19.

Deus amantissimè & dulcissimis

verbis te vocat. In proprio San

ctorum concilio. Diui Francisci nūm. 18.

Vocatio Dei nō est propter me rita nostra, sed propter infinitam Dei misericordiam. In communi Sanctorum mulierum concilio. nūm. 19.

Cum Deus sanctis inspirationibus

vos vocati, orationibus, suspirijs,

& alijs huiusmodi: spiritum

hunc sufflate, ne extinguatur Do

minicā. 2. feria. 4. nūm. 19.

Quibus & quam magnis & ex

quisitis artificijs Deus nos adve

niam vocet. In Aduent. concilio. 2. cōc.

versionis Paulini. 7.

Ex multis modis, quibus Deus

pectatores vocare solet unus est,

conscientia commotio. In Domi

nicali Dominicā. 8. post Pentecostē

concilio. 2. num. 15.

Deus sapientiè per concionato

res nos vocat. In Dominicā Do

mnicā. 8. post Pentecostē concilio. 2.

num. 16.

Vocat nos Deus ad nuptias, &

renuimus; vocationi autē Dæmo

nis ad labores obedimus. In Domi

nicali Dominicā. 19. post Pentec

ostē.

T 3

## 254 Votum.

cost.conc.1.num.32.  
Peccatorem solet Deus cū inspirationibus vocare: & quādō hæc non sufficiunt, iterum vocat cum laboribus. In Dominicali Domini ca. 21. post Pentec. conc.2.num.46.

Amplificabitur hic locus ex verbo auxilia diuina & ex verbo præ destinatio.

*Vocatio ad religionem*, vide verbo, religio. §. ad religionem vocatio.

*Voluntatis propriæ abnegatio*, vide verbo, appetitus & verbo obedientia.

*Voluptates, & delectationes*, huius seculi; vide verbo, bona temporalia vbi omnia simul collegimus.

## Votum.

Voto nos obligare ad aliquid faciendum, est efficacissimum remedium, vt & à malo recedere, & in bono perseverare possumus. In proprio Sanctorum conc.4. incarnationis num.16.

Et ad depravatas Passiones frenandas. In Dominicali Dominica infra octauam Ascensionis conc.1. num.29

Vota firmiter obseruare conandum est: quia magna Deo sit iniuria, si promissa non præstentur. In proprio Sanctorum conc.4. incarnationis num.19

His qui vota seruauerunt Deus fideliter præmia quæ promisit dabit. In proprio Sanctorum conc.

## Vbanitas.

4. incarnationis num.20

Voto se astringere ad efficiendum ea quæ alias nō erant sub præcepto, est Deo gratissimum. In Audent. Dominica.1. post Epiphiam conc.1.num.24

Illa opera quæ in obseruantiam voti fiunt, multo maioris meriti sunt. In Audent. Dominica.1. post Epiphiam conc.1.num.26

Propter dilationem aut negligentiā in adimplendo voto maximilabores solent videnti accidere. In Audent. conc. vna Agathæ num.29.

Licet vovere sit consilium, at reddere, præceptum est. In Dominicali Dominica. infra octauam Ascensionis conc.1.num.31

## Vrbanitas.

Vrbanitas amoris est causa. In Dominicali Dominica.16. post Pentecost. conc.2.num.48

Vrbanitas & mansuetudo in verbis reddit audientes pios & obedientes. 3. Quadrag. feria.5. post Cineres num.25.

Vrbanitas est vnum ex his quæ sunt Sancto Euangeliō, diuinæq; legi propinquiora. In communi Evangelistarum conc.1.num.32. & In Dominicah Dominica.16. post Pentecost. conc.2.num.48

Taurbanitas ex superbia nascitur. In Dominicali Dominica.10. post Pentecost. conc.1.num.17.

Vrbanitates diuinæ & spiritua-

les,

## Zelus.

255

& sui honoris defensores esse. In Audent. conc.1. Andreæ num.15

Sancti quanto studio Dei honorem zelabāt Dominica.3. Aduētus conc.2.num.4.

Iustus zelo honoris Dei debet consumit. 3. Quadra. Dominica.4. feria.2. nu.3. &. 3. Quad. Dominica.4. feria.6. num.23

Peccatores à suis peccatis dimouendi, singulari zelo æstuare; est vnum ex manifestioribus signis animæ Deo pregnantis. In proprio Sanctorum conc.4. visitatio;nis B. Mariae num.10

Ministri omnes Euangelici zelum Dei exterius ostendere debent. In communi doctorum cōc.3.num.16

Dei zelus facit ut seruorū Dei viscera propter peccati detrimentum contorqueantur & cruciētur. In Audent. Dñica.5. post Ephiphiam conc.2.num.25.

Vniuersas huius compendij propositiones correctioni sacrosanctæ matris Ecclesiæ subijcio, & omnium recte sentientium iudicio.

## Explicit Compendium.